

מסכת

נזיר

מן

תלמוד בבלי

ש"ס עוזר

הש"ס המסומן

לע"נ ר' עוזר ב"ר אלכסנדר הכהן ז"ל

בס"ד

הש"ס המסומן – מפת דרכים לדף הגמרא.

* על מנת להקל על הלומד לעקוב אחר משא ומתן הסוגיא (הוצאה-פנימית) *

לפניכם מונחת גמרא שהיא תוצאה של שיטת הוראה המיושמת למעלה מעשרים שנה.
ב"ה זכינו שהיום יש מספר מגידי שיעור ומרביצי תורה שלמדו בדרך זו וממשיכים ללמדה לתלמידיהם.
במקור, גמרות הללו נועדו לשימוש במסגרת השיעור. מגיד השיעור אמור לתת הקדמה מראש לסוגיא מתוך הגמרא, ולאחר מכן הלומדים יעקבו אחר מהלך הסוגיא בעזרת הסימנים בעת השיעור.
אחת המטרות העיקריות היתה ליעל ולדרבן חזרות.
במשך השנים, לומדים שונים גילו תועלת רבה מהגמרות המסומנות גם בלימוד עצמי.
רבים העידו שראו מהסימנים ברכה בעמלם וביכולתם לזכור את הנלמד.
הוספנו בין השורות זעיר פה וזעיר שם מילות קישור שנלקחו כמעט כולן מפירוש רש"י בדי לשמור רצף החשיבה של הלומד, כמו כן הבסיס של הסימנים מבוסס על פי פירוש רש"י. הוצאה זו אינה מתיימרת להיות פירוש או תרגום אלא היא כעין "מפת דרכים".
מחשבה רבה ניתנה לכל סימון ופסיק, אבל בסופו של דבר הם בגדר הצעה. אנו מעודדים כל לומד להוסיף משלו.
אנו מאמינים בדרך ש"יהו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה".
גמרות אלו היו בפני תלמידי חכמים ומגידי שיעור שאמרו שראו בהן תועלת.

יהי רצון שנזכה לראות ברכה במעשה ידינו בריבוי לומדי התורה ויודעה להביא נחת לבורא עולם יתברך.

לפרטים: 02-6541693
052-5300710

USA: 718-471-6510

צילום דף הגמרא נעשה ברשותה האדיבה
של הוצאת טל-מן תודתנו נתונה להם.

Rabbi Yitzchak Berkovits
Sanhedria HaMurchevet 113/27
Jerusalem, Israel 97707
02-5813847

יצחק שמואל הלוי ברקוביץ
ראש רשת כוללים לינת הצדק
סנהדריה המורחבת 113/27
ירושלם ת"ו

כסלו ירושלם תו יג קטרת תשפ

Dear Friends,

I have had the pleasure of working with Rav Yehonasan Berger in the years I spent with Yeshivas Aish Hatorah and witnessed the success of his marking system in opening Shas to many who were about to give up on Gemara study altogether. I see it as an effective means of attaining clarity in the structure of the daf in relatively little time and would suggest it for those seeking independance in preparing the daf and retaining the basic shakla v'taria. Magidei shiur should certainly give it serious consideration as a valuable aid to their tzibbur.

Sincerely,

Yitzchak Berk

ר' יצחק שמואל הלוי ברקוביץ
ראש רשת כוללים
"לינת צדק"
ירושלים תובב"א

אשר זעליג וויס
כגן 8
פעיה"ק ירושלם ת"ו

בס"ד

תאריך ג' תמוז תשפ"ג

בן היתר וויס מגיר בעלמותו אלמנת תמיד הרה"ג ר' יונתן קורנדר שליט"א מצבה רבים ומאיר משפט
לרבים. קצבה וצינה שת ברוך בקיבה גיומצת לתורתו הגדולה. קיבל כו מתנשים בריומצת לבן. נזכו לתחיתו
בקרוב הלה בגיל מאוחר, ועל יבא שם טובה לבלבה בריאה ועשירת בכל הת לאורך. אביבו בבן. אביבה ומשפחה
מתעה קראו מיל ומצליחו בקיומה בן בקבות קיבה כו.

בהזדמנות זו קס"ד מוצר" השמחה בבן שמחו שבן הישוב בקיבה כו וזכות קיב דו שת בקבת בקרי מבשה.
עב טומיבו לפתחו שיבו למבקו ולמובבו. יהי קמצף ה' בידבו, בקבת למרבה מעה ולמובניה
לגרסל בעת ניבות ה'.

בברכה בוטיתהו

שמ ויס

בס"ד

ראובן אלבז
רב ומו"צ שכונת בית ישראל והסביבה
וראש ישיבת "אור החיים"
רח' עזרא 1, ירושלים 91054
טל' 02-5000455. פקס 02-5000502

Rabbi Reuven Elbaz
Chief Rabbi of "Beit Israel" district
1 Ezra Street.
Jerusalem 91054, Israel
Tel 02-5000455 Fax 02-5000502

בס"ד

תמוז תש"ע

<u>המלצה וברכה</u>

ראה ראיתי את פועלו המבורך של **הרה"ג יהונתן ברגר שליט"א** אשר צלל

במים אדירים בש"ס הנקרא **"שס עוזר"** על הש"ס

והבהרתו בסימנים והבהרות להקל על הבנת הלומדים,

וכבר קיבל את דעותיהם של הרבנים החשובים ואמינא יישר להגדיל התורה,

ויהי רצון שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה לחנך את צעירי הצאן בתורה שבעל פה

כמסורת אבותינו שמעולם לא פסקה ישיבה מאבותינו,

ויזכה לרוב נחת בעבודת ה'.

החותם בברכה

ראובן אלבז

ראש ישיבת אור החיים

ומוסדותיה

בס"ד

Gemara Markings
Your Roadmap for Traveling the Talmud Highway

It's just great to see the thousands of people joining the ranks of students of the Talmud in recent years. Lots of credit goes to Daf Yomi and the emergence of new yeshivos in America, Israel and the world over.

At the same time many of us might ask the questions – fine, I participated in the shiur – or – I learned it on my own but:

- Did I really follow what was going on?
- Sure I understand it line by line but do I have a picture of the whole sugya?
- How much do I retain?
- Do I really feel a connection to the Gemara itself?
- Am I motivated to return to the Gemara again once I've learned it?

The solution is found in one word – review ("chazara").

When we look at the daf Gemara we feel intimidated.

- It was clear in shiur but now to review; I don't want to read that translation again.
- I don't want to listen to that tape again.
- To repeat the daf – it's too agonizing.
- I have difficulty "seeing the forest from the trees."
- Where did the question and the answer begin?
- How much of the "braisa" (ברייתא) was relevant?
- Was Rav Huna responding to the תרץ or supporting it?
- Was Rav Ashi's comment relevant to the sugya or was he getting off on a tangent?

These concerns can be resolved. The "Gemara Markings", a system of geometric forms combined with standard punctuation and numeration superimposed on the traditional (Vilna) daf Gemara, has been successfully used by hundreds of learners and has resulted in a renewed enthusiasm in their learning.

After having learned with this system using this new edition of Gemaras many have expressed:

- I never realized that this is what the Gemara was trying to do.
- I was never able to follow a shiur so smoothly.
- This system has helped me remember entire sugyos just by recalling the structure and to tell you the truth, I didn't even realize there was a structure.
- I finally have a desire to review because I know I'll be successful.

We have received reactions from another significant group of people – Maggidei Shiurim who both prepare and present shiurim using this system. They state:

- It makes it so much easier for me to give shiur when the whole sugya is mapped out ahead of time.

- I have the feeling that they are all following me because I can easily refer back to particular names and statements or refer back to a highlighted point on the previous page.
- My children were sick this morning and I didn't have time to prepare and even so, I was able to give a clear and understandable shiur using my marked Gemara.
- I find that by using these Gemaras I can focus on content and detail – get a closer look at the "trees" not fearing they will get lost in the "forest."

This is what it's all about – great efficiency in presenting the Gemara with greater success in acquiring it.

This method of teaching the Gemara is the result of 20 years of development, revision and refinement. It has produced many successful talmidim, Maggidei Shiurim, Marbitzei Torah and individuals dedicated to spreading Torah to Klal Yisrael. Our primary objective is "Lehagdil Torah uleha'adirah" - להגדיל תורה ולהאדירה.

As stated above one of the main goals of this project was to increase the motivation to review by instilling the feeling and demonstrating "You can do it." In the course of time it became clear that many found the marked Gemaras a useful tool for independent learning. They found that with the learning background that they already had – they were able to rapidly get through the sugya with clarity without needing the assistance of translations or other support material.

In the current edition of marked Gemaras one will notice from time to time brief comments between the lines. These are not meant to serve as translation as much as they are designed to add explanation by offering connecting words or ideas to enhance the flow of the sugya. These comments are taken almost exclusively from "Rashi" unless otherwise noted. Likewise the basis for the symbols and structural notations is Rashi.

It is important to note that this edition was not designed to serve as a translation. It is rather a navigational tool – a roadmap to assist in increasing clarity as you proceed toward your destination – the מסקנת הגמרא.

Though much thought was given to the placement of each symbol and comma, this remains a "work" in progress. The authors encourage everyone using this edition to add their own comments and suggest their own innovations. Individual creativity is highly recognized.

We have coined as our motto:
"הוו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה."

"It is a virtue to toil in Torah but not get frustrated by it." The "Marked Gemara" has been brought to the attention of Gedolei Torah both in the United States and Eretz Yisroel. They acknowledged the value of all tools that endear the learning of Torah.

For more information, please contact us:
In Israel: 052-5-300-710
In USA: 718-614-8494

בס"ד

הש"ס המסומן

מהדורת "להבין ולהשכיל"

ישמחו השמים ותגל הארץ אודה לה' בכל לבבי שנותן לי הזכות לשבת באוהלה של תורה ולהגיש בפניכם מנחת העני הצעה צנועה כלי עזר ללימוד הגמרא.

איתא בברכות (ו:) "אמר רבא אגרא דשמעתתא סברא" היינו שעיקר קיבול שכר הוא עבור שהלומד "יגע וטורח ומחשב להבין טעמו של דבר" (רש"י שם) ובאמת בחולין (עז.) רואים תיאור של רבא - "חריפא סכיניה", ורש"י מפרש: "לב פתוח לו בסברא". שאיפתו של כל בן תורה בלימוד היא להיות בעל סברה ישרה, שבבא היום יוכל לענות "כן, פלפלתי בחכמה והבנתי דבר מתוך דבר" (שבת לא.). כדי להגיע לכך אנו שוב פונים לרבא, הפעם במס' ע"ז (יט.) שם מובאים כמה מימרות שנוגעות לענייננו "אמר רבא לעולם ילמד אדם תורה ואח"כ יהגה (ע"י רש"י ד"ה ואח"כ יהגה - יעיין בתלמודו לדמות מילתא למילתא להקשות ולתרץ ובראשונה לא יעשה כן...), ואמר רבא לעולם ליגריס איניש ואע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר" (עיין רש"י שם) וכן עיין בשבת (סג.) "אמר רב כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא, מאי קמ"ל דליגמר איניש וחדר ליסבר" ע"כ, ורש"י שם (בד"ה דליגמר איניש) מסביר "לגרוס שמעתתא מרביה ואע"ג דלא ידע לכולהו טעמי". ושמא יאמרו שהיום עצות אלו לא נוגעות לנו? על כך אנו מוצאים בר' אלחנן זצ"ל הי"ד בספרו עקבתא דמשיחא (עמ' ל' בהוצאת בני תורה) "יש לדעת כי מלבד המצוות והאיסורים הכתובים בתורה, רשומות שם גם עצות, עצות מנוסות! וכשם שהתורה נצחית היא כך גם עצת התורה נצחית היא!"

דברים אלו מקבלים חיזוק במשנה תוקף בספר אורחות צדיקים שער כז שער התורה עיין שם עמ' רע"ג - "... כמה היו דבוקים בתורה על כן זכו לרוח הקודש וכן בארץ צרפת היו עוסקים בעסק גדול חמן רב והיו יושבים במקום אחד ללמוד כל התלמוד והיו חוזרים תמיד ולא פסקה תורה מפיהם והיו עושים כמו מעשה הראשונים כדאמרינן (ע"ז יט.) לעולם לגרס אנש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר ואמרינן (שבת סג.) מעיקרא ליגמר אנש והדר ליסבר, וכל זה אינם עושים עתה כי כל אחד רוצה ללמוד תוספות וכל חידושים וחידושי דחידושים קודם שידע צורת התלמוד, אם כן איך יצליחו, כיון שעושה להפך ממה שאמרו חכמי התלמוד, כי כל מה שנאמר בתלמוד הכל - אמת ואין להשיב עליו או לשנותו ולא לחוסיף ולא לגרוע וכו' (עיין שם המשך דבריו הנחוצים). יש להוסיף עוד ועוד בענייין זה אך אין כאן המקום להאריך.

שמנו כמטרה במהדורא זו להאהב התלמוד על לומדיו, לגרום חשק ורצון לחזור לשנן, לומר לחכמה אחותי את ושיקוים בנו האמור בקידושין (ל.) "ושננתם - שיהו דברי תורה מחודדים בפיך שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד" ובעירובין (נד.) "שמחה לאיש במענה פיו וחבר בעיתו מה טוב - אימתי שמחה לאיש בזמן שמענה בפיו" ובתפילה שנוכל לומר די לצרותינו וכדמוכח במס' ב"ב (ח.) ש"אין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ", עיין בברכות (מ"ז:) "אחרים אומרים אפילו קרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ" עיין רש"י שם (ד"ה שלא שימש ת"ח) – הוא הגמ' התלויה בסברה שהיו נותנים לדברי המשנה טעם והיו מתאספים יחד ועוסקים בכך וחיא דוגמת הגמ' שסדרו האמוראים עכ"ל.

חרבה לומדים מתקשים בלימוד הגמרא, חסיבה לכך חיא שבו בזמן הלומד נדרש לבצע ג' פעולות בבת אחת והם א. הכרת נושא חדש. ב. לתרגם את השפה הארמית. ג. לפענח את המבנה והמהלך המיוחד לתלמוד הבבלי לצורותיו המגוונות, נפרט אותם:

א. הכרת נושא חדש - אנו ממליצים להכין את המשניות עם מפרש שמסביר פשט בנושא.

ב. תרגום השפה הארמית - קיימים ספרים שחוברו ע"י תלמידי חכמים יראי ה' וניתן להעזר בהם.

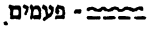
ג. פענוח מבנה ומהלך דף הגמרא - אנו מציעים בפניכם מעין 'מפה', מילה זו תיטיב לבטא את התועלת שיש בשיטת הסימונים שלפניכם ע"י ההמחשה חבאה - לפניכם סרטוט של עיר שבו נראית גבולותיה החיצוניים ותו לא! סרטוט זה לא יועיל למשתמש שמחפש דרכו להגיע ליעד הנבחר, אולם כשיושלם הסרטוט עם קוים - רחבים וצרים מקוקוים ומפותלים שכל אחד מהם מראה על סמטה או רחוב ראשי, פסי רכבת או כביש, כבישים שבבנייה וכאלו שבתכנון, גינות ופרדסים, נחרות ואגמים, ככל שהמפה מפורטת וברורה יותר היא יעילה יותר! כמו כן הש"ס המסומן - נסיון לעזור ללומד למצוא את דרכו בשבילי מערבא נהרדע סורא ופומבדיתא.

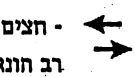
שיטת הסימונים - הוראות שימוש

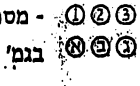

- המסגרת תוחמת מקור תנאי - משניות ובריייתות שמובאים לאורך כל התלמוד לצרכי קושיא, סיוע או איזה סיבה אחרת. במהדורה הנוכחית יש התייחסות ל"חסוריה מחסרא והכי קתני" כאילו זה מקור תנאי וכן בכל תיקון מקור תנאי שמופיע בסוגיות (כמו "אימא הכי" וכו').

- סדרות - אמורים להבליט דברים שבאים בסדרה, לדוגמה: הגמ' מביאה מספר ת"ש (תא שמע) כדי להקשות על שיטה מסוימת, סביב כל ת"ש יופיע סימון סדרה. הסבה שישנם מספר צורות של סימון היא שפעמים רבות על הדף הנלמד יש כמה סדרות כמו - ת"ש להוכיח דעה מסוימת, רצף של מימרות מאותו רב, סדרה של עצות בקשר למאכלים מקבץ של ידיעות שמכנה המשותף שלהם אותו מספר (כמו שלשה דברים טובים ל... שלשה דברים קשים ל...), כדי להפריד בין סדרה לסדרה אנו משתמשים בצורות השונות.

- יבוא בזמן שהגמ' שואלת, מתרצת, דוחה, ומנמקת דברים. לפעמים העניין ממשיך לאורך מספר שורות ולפעמים משתרע על פני למעלה מעמוד גמ'! כדי להראות שכל השורות הבאות מסדרתם אחת היא - אנו מסמנים במרווח שבדף בין הגמ' לרש"י או לתוס', סימן זה יתחיל מהשורה שבה מתחיל העניין עד השורה שבה יסתיים.

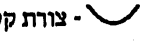

- פעמים רבות יש מלח או שתים שמחווים עיקר הקושיא או ההוכחה לדברי הגמ' למרות שהוא מובא בתוך ברייתא ארוכה או כחלק ממימרא ארוכה, כדי למשוך תשומת הלב לאותם מילים או משפט אנו מסמנים בקו מקוקו או בפס מפותל. שימוש נוסף לפס עקום הוא להבליט את המילים שבהם הגמ' מציעה ריבוי אפשרויות כמו "איבעית אימא", "לישנא אחרינא", "או דלמא", "איכא דאמרי" וכו'.

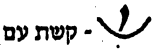

- חצים - אם יש צורך לחזור ולמצא דבר שנאמר לפני כן אנו מסמנים חצים במרווח בין הגמ' לרש"י, למשל רב הונא אומר הלכה מסוימת וכדי לבסס את הדין הגמ' מביאה ברייתא ארוכה שבה נמצא אותו משפט - אבל המשפט בבר מרוחק מספר רב של שורות הדין של רב הונא - החץ מקשר בין אותה שורה של הברייתא ודברי רב הונא שנאמרו לפני כן.

- מספור - כדי לעשות סדר בריבוי, למשל כשיש מספר תירוצים לאותו קושיא, או בזמן שיש ריבוי לשונות בגמ' - "לישנא אחרינא" או "איכא דאמרי", ועוד שימוש רגיל כדי לעקוב אחר סדרות של דברים.

( ) - מרכאות יחידות נועדו כדי לחבר קבוצות מלים לחיות משפט ולקוראם ברצף במקרים שאחרת הלומד היה מפסיק מוקדם וע"י כך לטעות בהבנה.

[ ] { } - סוגריים - מטרתם כדי לבודד קטעים צדדיים על מנת לשמור על רצף חשיבה. במקרים רבים תוך כדי מחלך של הגמ' פתאום מופיעה ידיעה שאינה קשורה ישירות לעצם שקלא וטריא של הסוגיא. כדי לאפשר שמירה על אותו רצף סומנו הידיעות הצדדיות בסוגריים כך שבלימוד הראשוני הלומד ידלג עליהם - יבין ביתר בחירות את עיקר הסוגיא ובסיומה יחזור וילמד את כל הגמ' כולל מה שחוא דילג לפני כן. במקרים מעטים קיימת תופעה שבתוך אותה ידיעה צדדית יש עוד עניין צדדי (צדי צדדים) אז יופיע קטע בסוגריים תוך הסוגריים.

- צורת קשת מתחת שני מילים - סימן זה מורה להמשיך את הקריאה במקום שהפסקה בקריאה איננה נכונה.

- קשת עם פסיק - מורה שיש להמשיך את הקריאה אבל עם הפסקה קטנה דוגמא: קמ"ל.

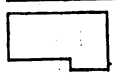
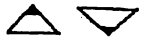
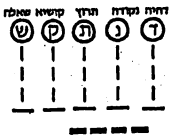
מנסיון של שנים – שיטת הסימונים מוכיחה את עצמה כיעילה ללומד עם הזמן, הרבה ראו בה תועלת וברכה אבל רק לאחר שהתרגלו ולמדו בה מספר דפים.

נסיים בתפילה שנוכל להרבות בעסק התורה ובעמלה מתוך חשק ושמחה, וממילא נרבה גבולותינו בתלמידים ומלאה הארץ דעה, ונזכה לביאת גואל צדק ובניין ביהמ"ק במהרה בימינו.

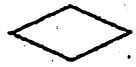
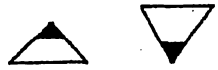
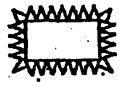
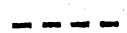
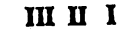
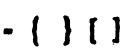
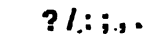
© כל הזכויות שמורות תשס"ה

GEMARA MARKINGS

SERIES INDICATORS

Symbol	Name	Description	Examples
	Boxed Text	Marks off Tannaic sources	ת"ש, מיתיבי, תניא, ת"ר, תנן, תנא, ורבינתן
	Triangle	Series of related questions or proofs (inverted triangle represents proof in opposite direction)	ת"ש, מיתיבי, ואימא, איתיביה, אילימא-אלא-לעולם
	Diamond	Similiar usage as above.	בעי, איבעיא לתו, תזוא גברא
	Double underline	"	
		Additional shapes needed for distinction when multiple series appear on one page	
			
			
	"Firebox"	Generally around a name, (sometimes on גופא or תניא) Denotes beginning of a סוגיא which last at least an עמוד	
	Long Markings (in margins)	Used to mark off a long question, answer or proof Or point	
	Dot-Underline	1. Focuses on main few words in בריירתא that prove or disprove points of the גמ'. 2. Contrast different statments 3. Focuses on the main few words of an אמורא's statement (for easier back reference)	
	Squiggle-Underline	Highlights complimentary words Secondary use- May be used similiar to the Dot-Underline	בשלמא-אלא הניחא-אלא אי אשמעינן-אי אשמעינן
	Arrows (in margin)	Reference back to a (hard to find) previous point in the גמ'	
	Numbers & Letters	Numbering approaches of the גמ' or for lists of הלכות	
	Roman Numerals	Different לשונות	איבא דאמרי לישנא אחרינא
	Quotes	To denote: מסורת short phrase, short quote	
	Brackets	Side point– can be anywhere from a line to an entire דף Bracketed section interrupts the logical flow of the גמ' and can be skipped temporarily to maintain continuity of the סוגיא	
	Single quote marks	Read without pausing phrase contained within	
	Connector	Don't stop (in a place where I mistakenly might have stopped)	
	Comma-Connector	Pause-- but don't stop	
	Various Punctuations	Common usage	
א או דלמא ב		Indicates two options of גמרא's query	איבעיא לתו

סימוני התלמוד

סימון	שם	תיאור	דוגמאות
	מסגרת	להבליט מקורות תנאיים	תיש, מיתיבי, תניא, ת"ר, תנן, תנא, ורמינהו
	משולש	סידרן של שאלות או תוכחות (משולש חפוך מראה על כיוון חפוך)	תיש, מיתיבי, לאיכא, איתמר, "אולימא-אלא-לעולם"
	מעין	גם מסמן סידרן - במקרה שיש סידרה שניה על אותו עמוד	בעי, אימאי לא, תמצא לבר
	פס כפול	"	
	"	"	
	"	"	
	"	"	
	"פייר-בוקט" מלבן אש	מסמן שם מאד מרכזי - שבדרך כלל דנים בשיטתו למשך עמוד נמי או יותר	
	שאלות/ תשובות/ נקודה אורכה קושיה/ דחיה	מסמנים ברירות בין תנאי ותנוסי או רשיא	
	קו-קו	לחבליט מילים או משפטים מרכזיים	
	פס מפותל	כמו וזייל	בשלמא-אלא, תניתא- אלא אי אשמעינן- אי אשמעינן
	חצים (ברירות שבין הגמ' והתנוסי)	אם תנאי מתייחסת לשורה למעלה או לקף קודם - לחקל על חיפוש	
	מספרים ואותיות	סמירת תשובות או שיטות	
	מספר רומי	ריבוי לשונות	איבא דאמרי לישנא אחריתא
	מרואות	לכלול יחד משפט (שאחרת לא היה נקרא כמשפט)	
	סוגריים	מאפר צדדי שבקריאה ראשונה מדלגים כדי לשמור על רצף הקריאה	
	קשת / חיבור	מורה להמשיך לקרא במקום שאחרת היו מפסיקים	
	קשת - פסיק	לעצור אבל לא להפסיק	
	פיסוק	שימוש רגיל	
א או דלמא ב	'א או דלמא ב'	לחבליט שתי אופציות כגון 'א-או דלמא-ב'	איבעיא להו

כל *

כל • ס) **כינויי נזירות כנזירות** · כל המקבל עליו נזירות בלשון שאנו נהגין חכמים הרי הוא כמו ג)שם אמר הריני נזיר. וחלו הן כינויי נזירות ג) מיקן נזיר פזיח מי שאמר הריני נזיק לו שאמר הריני נזוז לו פזיח הרי הוא נזיר משום הלין טעמא לית לחמרי לשון שאנו להן חכמים הן ואית לחמרי דאמרי כינויין לשון לומות הן (ס) ז)(לו) משום דכי מתקף לרגל דקוף דמזיק ודופן דמ' דמזיח וגגו דפ"ח דפזיח וחופן מ' שאנו משווים ליה נזיר: **פזומר פסח** · לא"פ שלא הולות בשפתיו נזיר: **הרי זס נזיר** · דיזוח נזירות כנזירות וכשם שאותו אדם נכנס יד של כלי ומנביה אף הכלי עצמו קד זה כיון דאמר להה ס) לו שאמר להה נהה הרי זה נזיר ומעמא דשלה מתניתין מפרש בגמרא:

גמ' מ"ם הני נזיר · דמלי לישיל מילי דנזיר בסדר נסים: **תנא מקרא קמי ובו'** · ובדין הוא דהוה ליה למיתניה לבתר סוטה אלא לישנא דתנא בהדיא דעיקר בסדר נסים הוא דתנא ליה פרק המדיר תנא ליה נמי נדרים לבתר כסוטה והדר תנא לגדול מדל נזיר וגו' והדר תנא סוטה דאמר מר כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עלמו מן היין ז) (לייט) דלאמרינן בסוטה (דף ז) כמי שכבה כל שמשה כו': **ספם כינויין** · דקאמר כל כינויי נזירות כנזירות: **ומפרש יחוד** · האומר להה: **תנא מפסוח דסליק כו'** · לוקמה דתנא מהאי דסליק מתחיל לפרושי בריישא כדתנן כו': **אלא לעולם תני סלי ופני סלי** · ומסתברא טעמא דהתם ח) נבי"מה נ"מה יולאה (נ) לחידי בהמה הוא דאתי אלמוד לגמל לחידי בהמה (דאפסר) אבל הוא אינו מועל לגלח (דאפסר) אבל הוא אינו מועל ס) בדבר שאינו רלוי לה הלכך קליפת חיסורת ולהכי מפרש החיזרא בריישא: וגבי

ולא מנחילין ומפרש אלו נוחלין ומנחילין בריישא אלא לעולם תני הכי, אלא אתא לאסורא דנפשיה הוא מפרש איסורא דנפשיה בריישא, גבי בהמה דאיסורא אידי בהמה־הוא־אתי מפרש היתירא בריישא גבי

קונס וא"ת ולר"ל תיך יניח קרבן על ידי לשון שבדו חכמים הא קמייתי מולין בעזרה ויש לומר כיון דמסתבר לגדור בנזיר ויודע שלשון זה בדו חכמים לגדור בהם נזיר קבלה גמורה היא כלילו אמר בלשון הכתוב בתורה א) והכ"ר יחזקאל פירש דר"ל לתו לעניין קרבן קאמר אלא לעניין מלקות דלקי תם שבר על מיזותו מקבל בלשון שבדו חכמים: **האומר** הריני כזה · בגמרא מוקי לה לנזיר שובר לפניו ולגופיה לא חיישיך דהא מריבא שמעינן לפולו כי לא אמר אלא להא ונזיר עובר לפניו דהוי נזיר אלא לדיוקא חיישיך טעמא דאמר כזה הא האומר הריני לפולו נזיר עובר לפניו אלא מהכי דטפי מטמע להא כזה מן הריני כי לא סיים כזה: **הריני** מכלכל הריני מכלכל · הני לתו יחוד מיזות ניהא לחם כן ליתניהו לעיל בהדי יחוד אלא אלא פירש להדיא לנזירות ואתן הוא דמפרשין דיבוריה משמע דנזירות בא לומר כי אמר הני לשוטות ותפיס בשעוריה דמפרש בגמרא: **מאי** טעמא תני נזיר · פירוש בסדר נסים (ל) בסדר קדשים הוה ליה למיתנייה שהוא הלכות קרבנות, ומשני תנא לקרבן קלי והוה לם וגו' מי גרם לה לעבירה יין כלומר מי גרם לה שזיכתה, יין, הלכך (ס) אתה מוסכח בסדר נסים וקאמר כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עלמו מן היין סיום הדבר שאמר תחלה מי גרם לעבירה יין כלומר וכיון הוא שאמר עלמה מן היין אבל לא שאמר מכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עלמו מן היין כנזיר ולכך אמר בנסים שגם הוא הבועל נבדק בלחימתה בסוטה (דף מ:) שהבועל נבדק כמו הנבעלת. ובגדרים לא בעי מ"ש תנא בנסים משום דשיקר פרשת נדרים בפרשה אחה כתיב ולא הוה מ"ל טעמא דתנא לקרבן קלי וקשה לאמר לו להתריך (ז) לשנו ולומר כל הרואה סוטה בו' ומה ענין זה לזה לכן ס"ל דאמר דקאמר תנא לקרבן קלי ליו ר"ל לקרבן קלי דכתיב בפרשה ר"ל בסוף המנדרים במסכת ניזיון (דף ג.) דכתיב והיה אם לא ונו' ועשה ניהא שפיר מלי דכתיב נזיר בסדר נסים דמי גרם לעבירה יין וכו' לכל מ"מ קשה לאמלי תנא מיזות לגל סוטה היה לו לסתמו לאחר ניזיון ומשום הכי קאמר כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר וכו' וגם זה לעבירה ובטעמא דהכא לאחר לא סבי דת"ל דיליף סוטה בריישא והדר נזיר בסדר הפרשה לכך נרים טעמא דהתם לתנא בסדר המדיר תנא נדרים ולתנא נדרים תנא נזיר והדר מוזר לסוטה שהוא סיוק מסדר נסים: **אלא** לעולם תני הכי והכי · וכוכוהו לישל טעמא דהתם לחיסורת דנפקיא לי' בתלוה בחדם עלמו כגון הדלקה והטמאה וכמה חלה יולאה מפרש לישנא בריישא וגבי בהמה לחיסור דבהמה מפרש היתר בריישא: (מ) **אלא** [הכא] לפרוש כטיי בריישא · לעולם במתניתין, במתי לפתח לן] הכטיון ובין היחוד חיסורת דנפקיא הוא: **יחוד** הוחיל ומתיין מלרשא מביאה ליה · דדרשינן בפרק קמא דנדרים (דף ג.) נזיר להזיר לה' לעשות יחוד נזירות כמזירות: **בעיקר** קרבן · דהייט הכטיון שלוין לריכין לדרשה דקבלת נזירות גמור הוא תלת שחמר בלשון כטיי לימת

*) מכלן ג"ייך נ"ע.

"כינויי נזירות כנזירות. *"האומר "אהא" הרי זה נזיר, אן "אהא נאה. "נזיר "נזיק נזוח פזיח הרי זה נזיר. "הריני כזה, "הריני מסוסל, הריני מכלכל, הרי עלי לשלח פרע, הרי זה נזיר. הרי עלי ציפורים: ר"מ אומר נזיר וחכמים אומרים אינו נזיר: **גמ'** מבדי תנא בסדר נשים קאי מאי לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר" וה"ק מי גרם לה לעבירה יין וקאמר *כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עלמו מן היין "פתח בבינויין דמפרש יחוד? אמר רבא ואיתימא רבי חסורי מיחסרא והכי קתני כל כינויי נזירות כנזירות, יחידות נזירות בנזירות ואלו הן יחוד האומר אהא הרי זה נזיר *ולפרוש כינויי בריישא? תנא מהאי דסליק, הוא מפרש בריישא כדתנן *כמה מדליקין ובמה אין מדליקין ומפרש אין מדליקין בריישא, *במה טומנין ובמה אין טומנין ומפרש אין טומנין בריישא, *במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה ומפרש לא תצא אשה בריישא *והתנן במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה ומפרש יוצא גמל בריישא, *שה נוחלין ומנחילין, ומפרש נוחלין ולא מנחילין, מנחילין ולא נוחלין ומנחילין בריישא אלא "לעולם תני הכי, אלא אתא לאסורא דנפשיה הוא מפרש איסורא דנפשיה בריישא, גבי בהמה דאיסורא איידי בהמה־הוא־אתי מפרש היתירא בריישא גבי

ותיפוק ליה דמשום דמיחזי כשבועת שוא לא חיישינן ועוד דהא מדרבנן הוא ומשום הכי לא חיישינן ליה ועוד דהא לא מיחזי כשבועת שוא דהא לא מישתבע אלא אנזיר עלמו ולא אנזיר פלוני ועוד דהא לא מישתבע אלא אנזיר דאי אפשר לו לאדם שלא יהא נזיר ביום מן הימים ולא מיחזי כשבועת שוא ועוד דהא לא מישתבע אלא אנזיר אי הכי אפילו אנזיר נמי לא מיחזי כשבועת שוא

ז א מיי' פ"ח מהל' מחוסרי כפרה הלכה ו : ח ב מיי' פ"ח מהל' נדרים הל' כג- ממג לחזין ממב טוש"ע י"ד סימן רו סעיף ג : ט ג ד מיי' פ"ח מהל' נזירות הלכה ס ו : י ה מיי' פ"ח מהל' נזירות הלכה ו ופ"ו ס"ק הלכה ד ופ"ו מהל' נזיר הלכה ו ממג טוש"ע יו"ד סימן רלו סעיף ג : יא ו מיי' פ"ח מהל' נזירות הלכה ו :

גמרא
דיאמר קרי "אשר" "אשא" קרי "פי" הרא"ש
ה"ג נזיר
"אשא נאה" הוי נזיר ו. וקאמ' אשא פני' ואשא פאות
ב. אין נזירות אלא בפה נאות מאי טעמא בפה מכל מקום נחלש חולשא
גמרא
"טמאין" ◇
תוספות ד"ה אין נזיר עד שיאמר וכו' עד סיום

לימא קסבר שמואל יש שתיקות לא הויין יש · פי' דלמ' סבירא ליה דהויין יש למה לי' לשמואל לאוקמי מתני' בנזיר עובר לפנינו אפי' אין נזיר עובר לפנינו ממי דסבירא ליה שתיקה הוי לפעמי מעמעו לקבלא נזירות דרחוי לחול לגלגל אפי' לכל ובמה כיון דאי מהלי אין היוש

מסורת הש"ס

מתני' דהדין סילסול שערה הוא · דלמאן דאמר נזיר טומאה · ולא מיקרי נזיר · דלמאן דלא אמר נזיר טומאה · לא מיקרי נזיר ·

הבא נמי חפוס בשערה · דמשמע שפיר הריני מהפך במטה התלויה בשיער : **שזילוח** רבוי הוא · למען גידול כמו שלהיך פרדס לרמונים **ולימת** מידי דעבודי הוא שקיבל עליו לנזור ·

תנא פרע פרע ליף · למה תחנת דמתני' קמי תנא תחנת דסנהדרין (דף כב:) דקתמר כיון דהיזוק גריע לגלח לחם למלפים יום ויליף פרע לה ישלחו מגזיר דכתיב גדל פרע מה להלן מלפים יום כמין יהיה לקח בכהן דהיזוק מלפים יום וקתמר לה ישלחו והכא הכי פירוש תנא פרע פרע יליף במלמת למלת פרע דשילוח הוי למען גידול ·ולפי מתמר ולייתי מקרא דכתיב בכהן דהיזוק ופרע לה ישלחו ואכתי ג"ם למה לי ונכתוב לי דמקרא דכהן גזירה היזוק ממיר דשילוח הוי למען גידול לפיל דתרי יומי וכיון דלא אתמר לפיל בפירוש הריני נזיר יומי חלת שילוח פרע כתן קבלת גזירות אבל כי גמרינן כהן היזוק ממיר דשילוח הוי משלחן מלפים בג"ם וקתמר הכי [נעלי] לפלא כליתו אתמר הכי עלי לגלח פרע מלפים יום ומשמע שפיר דמזירות קביל עליה לכבי מייתי ג"ם ודווקא כי אתמר "הרי עלי לגלח פרע" אבל אתמר "הרי עלי פרע" בלח שילוח לח משמע מידי, דפרע הוי למען גידול כמו ופרע ראש החטה (במדבר ה) :

משקין ליה מיל לפרי ורבי · פירוש גדל הפרי וקשה דתסכחן הרבה שילוח שיהו למען גידול תלת למען העבודה כמו שלח תגלח (דברים כג) ויעקב מלכיים (בראשית נב) ויש לומר דלי תוקבי מהנך קראי הוה משני ליה כדלעיל תנא פרע פרע ליף ולא בח לפרש תלת למקרא דלותבינן מיניה ושולח ושוחק דמשמע דהניח הג"ם מכל וכל ושמה ליט לריך לה כלל לכן ל"ל דמתחילה לח היה מוסיף רק שימלה לו פסוק אחד דמשמע למען רביה וקמייתי ליה מקרא דשלחין ודחי ליה הכ"ם דלמח ההוח גופיה למען המבלה כמו ושולח חפילו מים ולימח חפילו חד קרא דלמשמע למען רבויי ואתח מצי לימלה מיהת הלי שולח מים למען רבוי הוא ולימח למילף מיניה לו מקרא דשלחין פרדם ולח"ג דקרחי מוכח למען המבלה שפיר ילפינן מחד קרא דהוי למען דמסתברא דשמח לגזירות הוא :

ציפורים המסוכין לשיער קיבל עליה · התמורין בפסוק אחד שער כלומר לחש"ם דלמר לפורים שמחת להח מחני' שמחת קלמר לפילו הכי שכיחת ליה לרים לקים דשמחה לליעים לחפורים המסוכים לשיער והכי משמע ליה להומר הכי עלי לפורים הכי זה מזיר דכיון דלפורים מסוכין לשיער דקתמר, משמחת ה"ק הכי עלי מלוה דשייכא ביה לפורין המלויה במלות שיער לשייך מזיר שמח שמחת נרלך לפורין וה"ם מלוה התלויה בלפורין לחכן לחן לפרס משום שמיטת נבילת המ"ם לחש כן הכי עלי נמרין הל"ל דהוי מזיר דמפי שמיכי לשער : **עד** די שבריה כמרין רבה וטפרוחי לכפרין · פסוק הוח בדניחל · גבי נבוכדנלר : **ציפורי** מזיר שמח קיבל עליה · פירוש מלות מזירות דשייכה בהו לפורי מזיר שמח חם יומח : **מכדי** חיישינן קלמר ולח לפורי מזיר ודלי קלמר חלת משמח ולמח לפורי דקתני עליה להביח שלת המוח לדבה ולח למזירות · דכל כמה דליכא לפרושי דיבוריה דלמן מזירות קיבל עליה חלת נדר חחר שפיר טפי דלח ניחח ליה נחיים לקבולי עליה לפורי דמזירות דחמיר עליה ומריחת ליה :

*) שני דבורים חלו שייכים נע"ב

(ג) אין דאפילו *לרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר=חוטא הני מילי גבי 'נזיר טמא' דאיידי דבעי מיסתר דאמ' רחמנא ° והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו' דהם הוא דלמא אתי למיעבר על נזירותיה "אבל נזיר סתור לאו חוטא קרי ביה : **הריני** כזה : נהי נמי דתפוס בשערו א] *הריני *כזה" לא אמר? אמר **שמואל** אלמא שהיה נזיר עובר לפניו : **הריני** מסלסל : ממאי דדדיין סלסול-שערא (ב)? *כדאמרה ליה ההיא אמתא דבי רבי *לההוא גברא עד מתי אתה מסלסל בשערך **אימא** תורה דכתיב ° סלסלה ותרוממך "אמר **שמואל** אלמא נמי שתפוס בשערו : **הריני** מכלכל : ממאי דהריין 'כילכול'=שערו הוא? *כדתנן **סוד-ר' יהודה** אומר בדי לסוד בילבול ואמר רב 'בת צידעא' תולילו : **קדי** לעוד בילבול ואמר רב כם נידעם. טיגפל"ת בלע"ז) שמקפל שיר הנעשה כדקיקים כמין מגרד כדאיתא במדרש (ויקרא) כמדבר ה"ו ועי' בערוך ערך קפל) נבן קיפה שבראשה שלה יפול הטעב שבאחון למטה : **ואימא** לעולם דמשמע לן מידי דעבודי הוא דאי לא אמרת הכי מלות שילוח מנלן דלמא לאו מלוה הוא ואפילו הכי מיזיר ליה ואמאי לא מיזיר ליה כמו שמיכי לעיל גבי נזיר טמא ? אלא ודאי מלוה הוא ומשמע דמזיר ליה ואפילו הכי לא מיזיר ליה אלמא מידי דעבודי לא מיזיר ליה ומשמע דמלוה לאו

הרי עלי קן מיבעי ליה · דרך עלי נדבת שולח הטוף שומר בלשון קן : **צפורי** מטורע קלמר · כלומר להתמיד בקרבן מטורע ולהביא מחתין לפורים ולהגריכו ט למהרתו ולפיו לין מטורע עובר לפניו לפי שאין לריכה חד מטורע דטעון לפורים ולא מיזוח וגם לפסורי פייכי פייר נבי מלוטע : **כנון** שהיה מיר עובר לפניו · והיה סבור לפיו מיר ממת לפניו ולהכי פריך ולמת לפורים דקתמר לפסוח מיר ממת העובר לפניו מקרבינהו ומשני כגון שמיר מהול עובר לפניו ויודע זה העובר דמהול הוא וקתמר הרי עלי לפורים ולהכי קתה ניחמ דלפורים דקתמר היינו לחם יומת זה המיר העובר לפניו שיבית מחתין לפורים ולריך לדחות ולומר כגון דתמר בלבו לניזוח פייך למעוט מיזוח דשייכא ביה ליפורים חם יומת ולעיל כי פריך ולמת לפורי מטורע קלמר לח מלי למעמי כגון דתמר בלבו לדחיוטיים מיזוחא מפה לפורי מטורע (פופ) מיזוחא משום דמיזוח מריחת ליה וחמיר עליה לקבל ועוד לעמון לפורים כתיבון חלב מטורע דספריסים ולח מלי מיר לחת טורים ותפי' קתמר בלבו לין לנזירות לחין זה פיו ולבו שוין לבל הכח חע"ג דמיזוח חמיר עליה ומריחת ליה כיון דמיר סהוי עובר לפניו ל"ין שברח מיקבל עלין מיזוח לפורים ממת שדבר זה ליט בכולם עדיין והדבר שקול לתם יומת מלחמת הלב דומה לומר מקבל לכך מיר ממת ולכך לין לנזירות לפסוק חלת בלפורי נזיר : **ולמלמ** מקבל עלין חורם לפורי מטורע לנטול החיב כדם המחוסה ולשלחן ולעבודתן כהלכתם לפרי מטורע **ומה** פירכת דפריכין המתת קן עריך בין קן לבני יוחנן בין לר"ל דמלרי יוחנן בין לר"ל דמלרי לח מיכלת לח מיכלת מלמ מלמ לפורים לפרי מטורע : **ולמלמ נזיר ממת** · הוה ולקמר לחיוטי לפורים ולפומה הוח במקומו (ל) : **כנון שפיט נזיר שפור טובר לפניו** · דלמו בר לחמי נ) **הא** ולהלך כי חמר לפניו לח חמר חלת לדעמת דליהי מיר כמוהו : **מלי ביניימו** · בין לרבי יוחנן בין לר"ל לח מיבעי ליה לן מיבלת ממחמת חלת דקתמר חלת מהור עובר לפניו ממום דלים בה מיר עובר לפניו : **ולמלמ** לפרי מטורע מקום לדים בה למיפרך בה לל הני פירוכין ד) ומילוכת לכגון דמיר מהול עובר לפניו מקרינן ליה מה לי לי מקום לפרין ממוכין לשיער לי מקום לפרי ממוכין לשיער לי מקום הכי הוה ליה מיר :

ורבנן סברי לא מחפים אינוש במידי דמסמיד ליה ר' יוחנן אמר הכ"ע לא מחפים אלא היינו מעמא דר"מ דחיישינן שמא צפורי נזיר ממא קיבל עליו, מברי' חיישינן קאמר בלמא צפורי נדבה קיבל עליו,א"כ הרי עלי קן מבעי ליה בלמא הרי עלי צפורי מיצורע קאמר כגון שהיה נזיר עובר לפניו בלמא נזיר ממא ולפומרו מן קרבנותיו קאמר כגון שהיה נזיר טהור עובר לפניו, מאי ביניידו איבא בינייהו כגון דאמר ציפרין המסוכין לשער עלי לר' יוחנן אע"ג דאמר הבי אי נזיר עובר לפניו אין אי לא לא לרשב"ל אע"ג דאין נזיר עובר לפניו. מי איבא למ"ד לא מחפים אינוש במילתא דסמיך ליה והתניא האומר יהי הרי זו שבועה מ"ט לאו משום דכתי' יורם ימיני ושמאלו אל השמים וישבע ה' בימינו לאוכל שבוע שהיא שבועה שנאמר ובזרוע עוזו מתני' הרינו נזיר מן הרצנים ומן הזגים ומן התגלחת ומן הטומאה הרי זה נזיר וכל דקדוקי נזירות עליו : **גמ'** מתני' דלא כר' שמעון דתניא ר"ש אומר אינו חייב עד שיזור מכולם ורבנן אמרי *אפילו לא נזר אלא בחד מנהון הוי נזיר מ"ם דר"ש? אמר קרא מכל אשר יעשה מנפן היין מבדנן מ"ם אמר קרא מיין ושכר יזיר" ר' שמעון נמי הכתיב מיין ושכר יזיר? *ההוא מיבעי ליה *לאקשויי יין מצות כיין הרישות, מאי היא קדושה ואבדלתא הרי

וכיכן סברי לא מחפים אינוש במידי דסמיך ליה · ולא מלרי שבבמעו סיה טומר נידול שבר לי לא מלמרם בהגיה ותמ"ל דמיר שובר לפניו : **ור' יוחנן** סומר בר"ש **לא מחפים** · חינש במידי דסמיך ליה : **מגא פייני מעמא דר"ם דחייטינן** · כי חמר הרי עלי ליפורי דלמח שבבמעו לקבל עליו מידי דחיכון דמייתי עליה לפורים דהיינו נזירות לבי מיבמת מיבעי ליה לן מידי דמ

ע) וסרי מוסבא ומומר ב) מנין מסר סיני פוס' כתיב זכור לחם יום השבת לקדשו וזכרנו על היין לין לי ללמד בבכורות מנין ק"ל כ' (*פסחים דף קו) וק"ל דבשבת לבעל לחם למלוה פעור ללמד לחייב שבועה ומבעלה מלוה וח"ה הא מנן (מדניס דף מז: שבועות דף כה:) תומר בנדרים מבשבועות שכן הגדר תורה אור

(הר"ן) משיבע ועומד עליו מדר סיני אלא"צ הא דאמר רבא "שבועה שאשתה" וחזר ואמר "הריני נזיר", אתיא נזירות חיילא על שבועה ורבנן נמי הא מיבעי ליה לאסור יין מצוה ביין רשות:א"כ לימא קרא 'מיין' מאי 'ושכר שמעה' מינה תרתי, ור"ש היינו טעמא דכתב "שכר" לאלופי "שכר, שכר" למקדש דכתיב °יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך" מה גבי נזיר יין הוא דליתסר אבל שאר משקין לא אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר משקין המשחברין לא ולאפוקי מדר' יהודה *דתניא ר' יהודה אומר *אבל דבילה קעילית ושהה דבש וחלב ובנם למקדש חייב

ב) ארבעית אמא ר"ש לית ליה איסור חל על איסור *ותניא ר"ש אומר האוכל גבילה ביום הכפורים פטור ולרבנן נמי הכתיב °כל אשר יעשה מגפן היין? אמרי לך רבנן התם ללימד על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה ור"ש לית ליה צירוף *ותניא ר"ש

ג) כל שהוא למכות, לא אמרו כזית אלא לענין קרבן: מתני' *הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון; גמ' למה לי למיתנא כל הלין, צריכי: דאי אמר 'הריני כשמשון' הוה אמינא אמשמשן אתרינא, קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח הוה אמינא אינא במיתקרי הבי קמ"ל "בבעל דלילה", וכמי שנקרו פלשתים את עיניו: מתני' מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הבביד שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הבביד שערו אינו מיקל ואינו מביא קרבן טומאה: גמ' נזיר עולם מאי דכר שמיה? חסורי מיחסרא והכי קתני האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר (ג) מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הבביד שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הבביד שערו אינו מיקל ואינו

לאלופי ומיין ושכר יין: מאי היא קידושא ואבדלתא דמעבדא ואומד מהר סיני הוא: דקדוש היום לתוריית ולוך תמול עליו מזיגות וקבה לאבדלה להכי לימלמיך קרא מיומר לומר לחייב עליה מזיגות ועוד קשה מלי מצי כתב הכי כגון שנטבע לשתות ושכר ומדל כמיר לחתית מזיגות וחייל לשבועה מ"מ תקשי לו מהכי לו מרי מעבדא ואומד מהר סיני לומר לחין שנטבע ואומד גדול מזה שנטבע לשתות ועוד קשה דקדוש היום לאו לחורייתא הוא דהכי ממי דכתיב זכור ודרשינן שנכרו על היין לשמחת עזה, ולר"ש דגרסינן בתמיה את עיניו הרי זה נזיר שמשון; ועומר מהר סיני לומר ל"ל קרא מיומר לאסור יין מלוה וכי מוקבע וכו' דהכי קאמר לחורייתא הוא דלא אסור אלא יין הנסך ויין שנתנסך לע"ז ויין שנעבד לשם פרי ויין שנעבד לשם מתכת ויין שנעבד לשם חמה ולבנה ויין שנעבד לשם כוכב ומזל ויין שנעבד לשם חול ויין שנעבד לשם הר וגבעה ויין שנעבד לשם אבן ויין שנעבד לשם עפר ויין שנעבד לשם אילן ויין שנעבד לשם עבודה זרה אחרת ויין שנעבד לשם כל הנעבד ויין שנעבד לשם מי רגלים ויין שנעבד לשם חמה ולבנה ויין שנעבד לשם כל צבא השמים ויין שנעבד לשם שרץ ויין שנעבד לשם בהמה חיה ועוף ויין שנעבד לשם כל רמש הארץ ויין שנעבד לשם אדם אחד מכל בני אדם ויין שנעבד לשם כל אדם ויין שנעבד לשם עצמו ויין שנעבד לשם מת ויין שנעבד לשם כל המתים ויין שנעבד לשם כל הנשמות ויין שנעבד לשם כל הרוחות ויין שנעבד לשם כל הנפשות ויין שנעבד לשם כל הבריות ויין שנעבד לשם כל הצורות ויין שנעבד לשם כל הדברים ויין שנעבד לשם כל הנבראים ויין שנעבד לשם כל הנוצרים ויין שנעבד לשם כל הנעשים ויין שנעבד לשם כל הנאמרים ויין שנעבד לשם כל הנשמעים ויין שנעבד לשם כל הנראים ויין שנעבד לשם כל הנגלים ויין שנעבד לשם כל הנמצאים ויין שנעבד לשם כל הנמצאים ויין שנעבד לשם כל הנמצא

עין משפט נר מצוה

כד א מיי׳ פ״ג מהלכ׳ נזירות הלכה יג: כה ב מיי׳ פ״ח מהלכ׳ מלכים הלכה יג: סמג לאוין רמב: כו ג מיי׳ שם סמג שם טוש״ע י״ד סי׳ רד סעיף ג ופעיף ב:

נוסחא
לכי מתנתנו נזירות טעות ניקוד ואומאד ד״ה תני קמא אני אתני׳

כז ד מיי׳ שם הלכה י: כח ה מיי׳ פ״ח מהלכ׳ נזירות הלכה ד סמג עשין ריח טוש״ע י״ד סי׳ ש סעיף ג:

כט ו מיי׳ פ״ט מהלכ׳ מלכים פ״ג מוש״ע י״ד סי׳ רג סעיף ו:

ל ח מיי׳ פ״ג מהלכות נזירות הלכה יב:

תת נוסח
ניסין נזדמן אח״כ התנאים בחולת נגיד שאשת כהן תנאים אחרים בזמן המתנים (״ר״י חל״) בכבוד ״) כלו׳ בזירק לפתחים נזרו זוקא בנזיר ר׳ נזיר

[ניל דחניא נזירים יב:]

קרבן שלא הוא דלא מייתי • פירוש נזיר שמשון לכל נזירות חייל עליה כלומר לעניין שחסור לגמרי למיתה לכתחילה: מינו בשמשון שילא נזירות מפיו • כלומר לא נזר בנזיר מלא מכבן תמו היה נזור כנזיר ממילא ואין בניין שיזור כדבר הכתוב כמו הריני כזה שנדל בנזיר כדדרשי׳ (נזירים דף יד:) כי יזור נדל עד שיזור בדבר הכתוב:

דרי לא עלי ככתוב. פי׳ ככך זה ככתוב: דכ״ע • כלומר א] כ״ע לא אי אמר כעולה וכשלמים הוי דבר הנדור מבל ככור קדוש מרחם אמו רבי יהודה סבר לה כרבי יעקב דאמר לא בעינן דבר הנדור ואם אמר הריני כשמשון הוי נזיר אע״ג דנזיר שמשון לאו נזור הוא הוה מלא קדוש מבטן אמו נזור: **לא** דכ״ע בעינן דבר הנדור בעלמא לענני מיזות ושאני הכא דכתיב בי׳ כי יזור נדר לה׳ • כי יזור נדר לה׳ לרבות את הבכור ולבוא לומר לך שהוא לה׳ מיבעי ליה לרבות חטאת ואשם למה ראית לרבות חטאת ואשם ולהוציא את הבכור: **מדרבה** אני חטאת ואשם שבן מתפיסן בגדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בגדר, ור׳ יעקב אמר לך בבור נמי מתפיסו בגדר הוא

*דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בבור בתוך עדרו ״שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדיש ור׳ יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה ימי לא קדוש, גבי נזיר נמי °הכתיב °לה׳ יהוא מיבעי ליה לכדתניא

אבלתי אשם נזיר טמא חיץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש למורדני מלהעולם אמרתי ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיך על ראשו אמרתי לו כמותך יהרבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה׳ ושמשון לאו נזיר הוה והכתיב °כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן״ התם מלאך הוא דקאמר. ומנלן דאיטמי למתים אלימא מדכתיב °בלחי החמור הביתי אלף איש שם מן *תלמר גרויי גרי בהו ולא נגע בהו אלא מהכא °ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם תלמא אשלחינון ברישא והדר קטלינן °רב ויקח כתיב תלמא נוסחין שוינן אלא נמרא גמירי לה/ונזיר עולם היכא כתיב דתניא

*רבי אומר °אבשלום נזיר עולם היה שנאמר °ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה׳ בחברון״ ומגלח אחד לשנים עשר חדש שנא׳ °(ויהי) מקץ ימים לימים

ויליף

ואיזו מביא קרבן [טומאה] קרבן הוא דלא מייתי

אבל נזירות חיילא עליה, מני מתני׳ לא רבי יהודה ולא ר״ש דתניא **ר׳ יהודה אומר נזיר** שמשון °מותר ליטמא למתים שכן מצינו בשמשון שנטמא ר״ש אומר האומר ״נזיר שמשון״ לא אמר כלום שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות מפיו מני אי ר׳ יהודה האמר אפילו לכתחילה ומתניתין קתני ״אם נטמא״ אי ר׳ שמעון האמר לא חייל עליה נזירות כלל לעולם ר׳ יהודה היא ואידי דקתני גבי נזיר עולם אם נטמא׳ תנא נמי גבי נזיר שמשון אם נטמא׳, לימא בפלוגתא דרבי תנאי קמיפלגי *דתנן דרי עלי בבור רבי יעקב אומר רבי יוסי מתיר מאי לאו ב׳ בנזרה סבר לה כר׳ יעקב דאמר לא בעינן דבר הנידר ור׳ שמעון סבר לה כר׳ יוסי דאמר בעינן דבר הנידר לא, לכולי עלמא בעינן דבר הנידר ושאני נזיר דכתיב ביה °לה׳ *לרבות את הבכור ור׳ יוסי אמר לך ההוא °לה׳ מיבעי ליה לרבות חטאת ואשם למה ראית לרבות חטאת ואשם ולהוציא את הבכור: **מדרבה** אני חטאת ואשם שבן מתפיסן בגדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בגדר, ור׳ יעקב אמר לך בבור נמי מתפיסו בגדר הוא

*דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בבור בתוך עדרו ״שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדיש ור׳ יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה ימי לא קדוש, גבי נזיר נמי °הכתיב °לה׳ יהוא מיבעי ליה לכדתניא

אבלתי אשם נזיר טמא חיץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש למורדני מלהעולם אמרתי ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיך על ראשו אמרתי לו כמותך יהרבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה׳ ושמשון לאו נזיר הוה והכתיב °כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן״ התם מלאך הוא דקאמר. ומנלן דאיטמי למתים אלימא מדכתיב °בלחי החמור הביתי אלף איש שם מן *תלמר גרויי גרי בהו ולא נגע בהו אלא מהכא °ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם תלמא אשלחינון ברישא והדר קטלינן °רב ויקח כתיב תלמא נוסחין שוינן אלא נמרא גמירי לה/ונזיר עולם היכא כתיב דתניא

*רבי אומר °אבשלום נזיר עולם היה שנאמר °ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה׳ בחברון״ ומגלח אחד לשנים עשר חדש שנא׳ °(ויהי) מקץ ימים לימים

ויליף

מני מ׳ רבי יהודה הוא **דאמר דמותר לכתחילה.** לימא ומתני׳ קתני הם כשמת בדיעבד אבל לכתחילה לא: **תנא נמי גבי נזיר שמשון** הוא ר״ש נמי (ג) לכתחילה מותר: **פרי עלי** • ככך זו ככתוב: **רבי יעקב אומר.** דלא בעינן שיהא ליסורו בדבר הנידר (תמורה) ג) ושלמים (להא כתיב לים כי יזור נדר לה׳ לרבות דבר התסור כגון בכור): **רבי יהודה אומר** כגון שמשון דאמר לה׳ לרבות את הבכור: **נרבות חטאת ואשם.** דכי תמר ככך זה עלי לחטאת ולאשם אמור: **מרבה אני חטאת ואשם** דכי תמר ככך זה עלי לחטאת ולאשם **מפיסין בגדר** • (ג)(ללור) ושומר מרחם הוא אבל נזיר דכ״ע בין לר׳ יעקב בין לר׳ יוסי אמר לך ההוא °לה׳ *לרבות את הבכור ור׳ יוסי אמר לך ההוא °לה׳ מיבעי ליה לרבות חטאת ואשם למה ראית לרבות חטאת ואשם ולהוציא את הבכור: **מדרבה** אני חטאת ואשם שבן מתפיסן בגדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בגדר, ור׳ יעקב אמר לך בבור נמי מתפיסו בגדר הוא

*דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בבור בתוך עדרו ״שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדיש ור׳ יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה ימי לא קדוש, גבי נזיר נמי °הכתיב °לה׳ יהוא מיבעי ליה לכדתניא

אבלתי אשם נזיר טמא חיץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש למורדני מלהעולם אמרתי ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיך על ראשו אמרתי לו כמותך יהרבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה׳ ושמשון לאו נזיר הוה והכתיב °כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן״ התם מלאך הוא דקאמר. ומנלן דאיטמי למתים אלימא מדכתיב °בלחי החמור הביתי אלף איש שם מן *תלמר גרויי גרי בהו ולא נגע בהו אלא מהכא °ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם תלמא אשלחינון ברישא והדר קטלינן °רב ויקח כתיב תלמא נוסחין שוינן אלא נמרא גמירי לה/ונזיר עולם היכא כתיב דתניא

*רבי אומר °אבשלום נזיר עולם היה שנאמר °ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה׳ בחברון״ ומגלח אחד לשנים עשר חדש שנא׳ °(ויהי) מקץ ימים לימים

ויליף

תורה אור

דרי עלי לבור הגדור: **לא** דכ״ע עלי ככתוב. פי׳ ככך זה ככתוב: **לא** דכ״ע • כלומר א] כ״ע לא אי אמר כעולה וכשלמים הוי דבר הנדור מבל ככור קדוש מרחם אמו רבי יהודה סבר לה כרבי יעקב דאמר לא בעינן דבר הנדור ואם אמר הריני כשמשון הוי נזיר אע״ג דנזיר שמשון לאו נזור הוא הוה מלא קדוש מבטן אמו נזור: **לא** דכ״ע בעינן דבר הנדור בעלמא לענני מיזות ושאני הכא דכתיב בי׳ כי יזור נדר לה׳ לרבות את הבכור ולבוא לומר לך שהוא לה׳ מיבעי ליה לרבות חטאת ואשם ולהוציא את הבכור: **מדרבה** אני חטאת ואשם שבן מתפיסן בגדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בגדר, ור׳ יעקב אמר לך בבור נמי מתפיסו בגדר הוא

*דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בבור בתוך עדרו ״שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדיש ור׳ יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה ימי לא קדוש, גבי נזיר נמי °הכתיב °לה׳ יהוא מיבעי ליה לכדתניא

אבלתי אשם נזיר טמא חיץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש למורדני מלהעולם אמרתי ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיך על ראשו אמרתי לו כמותך יהרבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה׳ ושמשון לאו נזיר הוה והכתיב °כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן״ התם מלאך הוא דקאמר. ומנלן דאיטמי למתים אלימא מדכתיב °בלחי החמור הביתי אלף איש שם מן *תלמר גרויי גרי בהו ולא נגע בהו אלא מהכא °ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם תלמא אשלחינון ברישא והדר קטלינן °רב ויקח כתיב תלמא נוסחין שוינן אלא נמרא גמירי לה/ונזיר עולם היכא כתיב דתניא

*רבי אומר °אבשלום נזיר עולם היה שנאמר °ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה׳ בחברון״ ומגלח אחד לשנים עשר חדש שנא׳ °(ויהי) מקץ ימים לימים

ויליף

גרויי גרי. לשון קלוס כלומר מרמוז זורק בהם והרגם:

דילמא גוססין שוויהו • לאו דוקא גוססין כי נזיר אסור ליגע בגוסס אלא כלומר קרוב לגוססין: **אלא** גמר׳. פירוש דגמרי דקטליהו ממלא והדר שלוחי שלחינן ואפי׳ למאן דאמר (יומות סה:) קברי עובדי כוכבים אין ממתאין בהלל במגע מיהא ממתאין: **ונזיר** עולם היכא כתיב • כלומר שמותר להקל ומייתי מאבשלום שהיה מיקל למר כדלקמן ליה ולמר כדלקמן ליה:

את נדרי תאבר נדרתי • וסתם נדר ממעט ליה נזירות ועוד תאר שלא היה מגלח אלא מימים לימים ״משמע שהכביד עליו שערו מכלל דנזירות נדר: ניל שמוש

מסורת השי״ם

[תוספתא פ״ד ונדרים טו:]

פי׳ הרא״ש

הרי עלי בבור • אם אמר הרי עלי בכר זה בבור ר׳ יעקב אומר • ס״ד דלא בעי שיתפשים בדבר הנדור • אלא אפי׳ התפשים בדבר האסור כגון בבור מאי לאו ר׳ יהודה ס״ל כר׳ יעקב דשמשון נמי לא נדר בנזיר אלא ע״פ המלאך היה נזיר: לא דבי״ע בעי׳ דבר הנזור שאני נבי בבור דכתיב לה׳ • ופרבינן מיניה בבור דתני בעין דבר שמשון דדמי לקדשים • ובדבור דדמי לשאר נזירים א״נ דר׳ יהודה סבר דשמשון קבל עליו נזירות כשרגיע לכלל שנותיו כי כן צוה לו המלאך • א״נ סנוה הדיוט כראשרי׳ דאוש מדיר את בנו בנזיר: שכן מתפיסין בגדר(נזיר) דאע״פ שבאין תובה פ״ם צריך לחקדישן: מיהו לא אבלתי אשם נזיר ממא דאתיך שרב׳ עליו יסי נזירותו מתרתם וקדבונתיו קרובין להיות חללין בעזרה: פלאך הוא דאמר אבל מנוח

נוסחא/מבנה

△(מרקב) נסי׳ נזרות נזרוני נזראי נזראי ואומאד נזרא נזראי

▽ פירוש

נוסחא/מבנה

ג) נזיר יומם ליכא כתיב

◇ ג) נזירות נזרוני נזיר ממני ג׳ ו׳ ו׳ ו׳ נזיר יומם

הגהות מהר״ב רגשבורג

א] בתוס׳ ד״ה כרי עלי ככבור פי׳ ככך זה ככבור לא דכ״ע כלומר וכו׳ • כ״כ בתוכת מיעוי מוקק מיבות לא דכ״ע. ופוקה ממנו דכור קדוש מרחם אמו מד״ה מכל בכור קדוש מרחם אמו ומת״כ מכ״ד ר׳ יהודה סבירא ליה וכן׳ וכך ד״ה רבי יהודה ס״ל כוח רק מסוקף ושייך קדש ד״ה לא דכ״ע ומפ״ק מ״ל שכוח עשוח ולמנם כתב פלוגתא מיעוי דכ״ם דשם ספרי״ם שלפניו כיח משח:

גליון הש״ם

גמ׳ וין ויקח כתיב • עיין בפירוש רש״י נתוספות שמות ו׳ כ׳ ולקמן דף יט ע״ש:

[גיטין סעיף ערך נדר ג׳ נודריי נדרי בתין והיא לא נגע בתין • ס׳ כוח סכקיש לחקם כרחם פלוני ומשקר ידיו ומינו מגע כהן ועי׳ סכ״ם]

[תוס׳ סוטה ס״ג ע״ב] ג׳ משנה

ס״ק יד — ובשלמא את ראשו ויהי אחרי ליאת שאין עלית כי כבד עליו...

*) דילמא גוססין שוינהו ואפי׳ לפ״ד ג׳ מיקיל דגוסס מבטל אלא מטהרים לגוססים • וג״ל לחלק בין גוסס בידי שמים לגוסס בידי אדם: ואשלם את נדרי אשר נדרתי ונו׳ היינו קרבנות נזירותו • ויליף יומם יומם מבבתי ערי הוטה דכתיב החם יומם תהיה נאולתו:

(זה בכנה היקה כתובה מן הלד בספר שממנו הועתק זה). *) נראה דהעתו (לחלק דגוסס בידי אדם מבטל כחי טפי מגוסס בידי שמים וג״ע דגם׳ הנכרפין דף עת אחרי׳ דלרבנן דסלכתא כוותייהו גוסס בידי אדם מבטל בגוסס בידי שמים • ליל״ע:

וליף מכאן ערי מקלט. דכתיב הכא "ימים" מחיה גאולתו" מה להלן י"ב חדש כדמפרש ביה קרא "ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה": **רבי יהודה אומר.** לכאורה היה מקום לומר: **שכן מצינו בבני מלכים** ג)-שכן מצינו בהדיא: **ופליגי רבי יוסי ורבי דאמר.** כמה' ערכין (דף נא:) "ימים מחיה גאולתו לומר ימים פחותים מעשרים. אלא מה ת"ל ימים? לומר ימים פחותים מעשרים. ד) שאפשר לו שיגאל עד יום האחרון. ומה ת"ל ימים? לומר ימים יכול מיום ראשון ת"ל ימים. ה) שיעברו עליו ב' ימים לפי שאין מקדין יום אחד מידי פעמו והכא נמי מאי חזית דקאמרת ימים פחותים משנים? האי גזירה שוה משום כובד גמיר ובשני ימים ליכא כובד ואימא ב' שנים דכתיב "ויהי מקץ שנתים ימים" דנין "ימים" שאין עמהם "ימים" שאין עמהן שנים ואל יוכיח זה שיש עמהן שנים ואימא ל' יום דכתיב "ער חדש ימים"? דנין "ימים" שאין עמהם "חדשים" "חדשים" ואימא מה להם "ימים" - מימים ואין דנין "ימים" - מימים "ימים" - מימימה "ומאי נפקא מינה והא *תנא דבי ר' ישמעאל וקשה הכהן - נזיר הכהן "זו היא שיבה זו היא ביאה"? הני מילי היכא דליכא דדמי ליה אבל היכא דאיכא דדמי ליה מדדמי ליה ילפינן *אנא דאמרי מנא ידעינן דכל תלתא ירחין חד זימנא דקתמר "ולמאי ארבעה קרקע" ויהי מקץ ימים לאפוקי שנגנב (משום) דבשנגנב היה מחכר: **הני** (מקן) מ' שנה למאי. פי' לגיכא למימר למ' שנה מגלח אחת לשלשים יום ממעט גבי כהנים משום דאיכא כובד ה"נ איכא כובד וקשה לישראל לשאר אחדוי? יום טוב שחל להיות באמצע שבת: דאחדוי מגלחין הוא לא מגלח אי נמי לגלוחי מן צפרא דמעלי שבתא: אחדוי מגלחין, אחדי לא מגלח - עד פניא. *הני "ארבעים שנה" מאי עבידתייהו? ר' נהוראי אומר משום רבי יהושע לקץ מ' שנה ששאלו להן מלך היא *תנא ואותה שנה ששאלו להן מלך היא שנת עשר לשמואל הרמתי: **מתני'** *סתם נזירות ל' יום: **גמ'** מנהני מילי אמר רב מחנא אמר קרא *קדוש יהיה" "יהיה" בגמטריא תלתין הוו *ר' פדא אמר בנגד "גזיר, נזרו" "האמורים בתורה ל' חסר אחת רב חמא בר גוריא אמר נילף "מנזיר, נזרו"? אמר לך הרוא לדידיה: *מיין ושכר "יזיר" *לאסור יין מצוה כיין רשות יפליא לנדור נדר נזיר להזיר". מלמד שהנזירות הלה על נזירות סתם ובר

אין ימים פחותים מעשרים. דדרים מימים מחיה גאולתו שאין המוכר יכול לגאול בפחות מעשרה ימים. (והא ת"ל כו') הכי נמי דכתיב ב' ימים יקל סעדיו ימים ליכא כובד ומסתמא לא נתקבל ב"ש להכי אלא ממסמעות דימים דהייט שנה מחיה גאולתו שגואל לאחרי ב' ימים כל הפחות כדכתיב בחריש ואם לא ינאל עד מלאת לו שנה תמימה אלמא דכל השנה גואל: **תלכנה** בשע שיכולה לחטוא לכל יפחות ד' ימים בשנה. ומסתמא בפחות כל ג' חדשים הלכו לרחוק ומשני מצית אימא דמחלקין השנה בשוה דילמא מצין ירחין בחד שמע ד' וכ' ירחין בחד שמע ד' וכ' ירחין בחד שמע [וכו'] וכיון דהכי הוא לא ידעינן מהיכא גליף ליה לן למילף ממקום שיכול להיות שאין הדבר "(עור) להכי נכי ילפינן מכתי ערי חומה: **כמ"ש** נכי להכהן [לחיכן] כובד. ות"ת והא כהני עלמא ילפי' (תענית יו.) מסמכוני' פרע פרע דמקיזין לחת לא לשלשים יום ות"ש גליף ליה מיום שמת אחיו כהן גדול ולמד מכאן לכל הכהנים שמי שמת אחיו כהן גדול מיום שמת אחיו כהן גדול לא יצא מפתח בית קדשו ולא יחלל את מקדש אלהיו ולמד מכאן לכל הכהנים שמי שמת אחיו כהן גדול מיום שמת אחיו כהן גדול לא יטמא ולא יסלק את הבגד שעליו ולא יקרע בגדיו ולא יפרע ראשו ול

סתם נזירות כ"ט יום תע"ג דתמלת שלשים וכשתחה יורד למניינם יש לומר דנזר תלהו על רחשו לא הוי ממניינת דהוה לקון כתר כדמתרגמינן בלילה: **הנהו** לדרשת · וכיון דתחיין לדלשת לא מלטרפין למניינת ומניין להו כ"ש: **מלמד** שהנזירות חל על הנזירות · ולפי שרחה לתם לומר הריני נזיר וגזיר לא תיטרין דתימ שתפת שפיר כשיטים נזירותו הרחשון דתשון ומונה נזירות אני וכי תיטרין קרא להיכא דתמר הריני נזיר היום וגזיר דהוה לן למימר לא תיל עליה תלא תד נזירות כיון דתמר היום להכי תיטרין קרא מיותר שהנזירות חל על הנזירות:

רואיל ותיכא תד מיניהו דלאו לדרשת הו תחד מן עשרה ולאו דוקא תד מדהוה למניינת, וכי תיכא כהו לדרשת כולהן למניינת, ומכי תיכא כהו לדרשת מכל מקום תתו למניינת: **תנן** סתם נזירות שלשים יום וכו' תלא לבר פרט קציר · דמשמע שהתחת משך נזירות דתוריית תתא לתשמועינן ומתני כיון דתיכא יום תלתין דמגלח ומייתי קרבנות ותסור לשתות כיין ולישמתי למיתי עד שמביא קרבנותיו משום הכי [תני] תלתין יומין דמשך הנזירות עד תלתין יומי כי לכתחילה לא לשכר להביא קרבנותיו בכ"ט ליפלו לבר פרט תלא יום שלשים (הוא ליה [כפרה], דתיפלו מיד כהור קתם נזירות) : **מגלח** לשלשים ו' יום כו' תלא לבר פרט קתה. דהוה ליה לגלח [ל'] דשלמו נזירות בכ"ט יום: **אמר** לך בר פרט תימ סיפת ותם גילח יום שלשים יתא תלא סיפת מסייעת ליה · ורישת דקתמר לכתחילה, כדיתמר שלשים יום שלימין להיות מיד לו לשכר לו לגלח יום שלשים וגזרו תכמים כשתומר מיד סתם לכתחילה לא יגלח תלא יום שלשים ו' תכל בדיעבד תם גילח יום י' יתא קכן דינו. דתוריית דסתם מיד יגלח יום שלשים ותם תומר תמלי תילטריך למימר גזירה תטו היכי תיכא דתמר שלימים דהכי לכבר פרט ליה מקצת היום ככולו אלא תכי תמר שלשים יום שלימים ולא יגלח בו ביום יצא · ומי' דתימר יום שלשים ויום אחד לגלח יום שלשים ויום אחד לגלח יום שלשים ויום אחד לגלח

לכל נמתי נזירות לית לן למימרן דליהוי יום אחד עולה למנין נזירות לתשובה ונזירות שניה קמשמע לן דעולה לכתן ולכאן: **מתני' מן גילח לפ' תפר' אחד יגח** · סיום שלשים עולה ה) לכאן ולכאן: **גמ' שלשה נרב מתנא** · דתנו רבנן פחותה מכ' יום ואינו מגלח עד יום ל"ו להכי לימעוטי לן הא מתניתין ג) דיום שלשים עולה לו מן המנין לכתן ולכאן דכי גילח להשובה ביום שלשים עולה לו לזמנו נ) יום לכתן ולכאן ונשתהא ד) מכו ביום נזירות שניה וכי עברו עליו ס' תפר לאחת נעשה עליו יום ה) כ"ש בשלשים ל' ו)מקמ"ל היום כולו: **שלשה נביאים פדו** · למה לי למיתנא שיום שלשים עולה לו מן המנין הא הוי נזירות משלשים תפר לאחד: **תפר לך בר פדא** · תנא דתמימא דלין עיקר נזירות אלא ל"ש יום אלא דגמירנא להא מתניתין וחזינא ביה דמי שגילח יום שלשים עולה לו מן המנין ומשום דבשלמא כי גילח ביום שלשים עולה לו לכתן ולכאן ז) ולא משום דלמניין מקמ היום ככולו ונעשה כמי שגילח ביום שלשים ואחד לתמת דשלם נזירות לא הוי אלא כ"ש ח) ומשו' הכי לימעוט לעיל שלם גילח ביום ל' יש לחלק ולומר דמשום למנין מקמ היום ככולו: **מנין מי שאמר פריצי נזיר נטמא יום שלשים פוסח לפ שכל השלמא נרב מתנא** · דתמר לעיל נזירות פחות משלשים משום הכי כי נטמא ביום שלשים בתוך שלשת קריאת ביה וסותר את הכל ולפי קשיא לך הא מתרץ רב מתנא לעיל דתמר שלם נזירות היום ככולו (ב)והכא נמי נימא שלם היום ככולו ואם נטמא ביום שלשים לא יהא סותר כלום הא לא קשיא לתמר לך רב מתנא הא תנא קמא דרבי לעיזעזר סבר לה לתמרי שלם היום ככולו מכלל ט) דתנא קמא (ל' לעיזעזר סבר רבי לעיזעזר שלם היום ככולו): **שלשה נביאים פדו** · דתמר לין עיקר נזירות אלא ל"ש יום אחד אלא ל"ש יום שלשים ואחד ואם גילח ביום שלשים יש מטעם דשלם היום ככולו ולכך מתנא ומשני דמריבוי לה שמעינן אלא לרבי שמעון דאמר מגלח ביום שלשים ואחד ואם גילח ביום שלשים יש מטעם דשלם היום ככולו ולכאן כרבריש לה רב מתנא לעיל ולבר פדא מה צריך יום ל' למנין הראשון הא אמר ל' חסר אחד אמר לך בר פדא אנא נמי אמינא (סמכינן) [סמכי'] מבאן אני למדר דשלם נזירות כ"ש יום פדקאמר שיום ל' עולה למנין הב' אלמא נשלמה נזירות הא' [דאל"כ] תו לא מצי למדני מחשבון נזי' הב' דלא אפרינן מקצת היום ככולו ונמצא שכל היום כולו צריך להשלים נזי' א': **בשלמא** לרב מתנא ניחא כיון דשלם נזי' ל' יום אם נטמא ביום ל' קדום תבאת קרבנותיו מתר דהל דהא דאמר רב מתנא אמקצת היום ככולו הייט לאתר דבאת קרבנותיו אבל קדום תבאת קרבנותיו אכתי רצי נזיר מדאדייתא ופתר הכל אלא לבר פדא דאמר אתמנוי כ"ש יום מדאדייתא אמאי מתר דשמא דנזיר שהשלים נזירותו ואתר שאינו פותר אם נטמא: אלא לבר פדא קשיא יגלח את הראשונה ביום שלשים והשניה ביום ס' וכי היכי דפרך לה מרישא ומשני לה הכי נמי פריך ושני מסיפא והכי אורחא דתלמודא בכמה דוכתי דפריך מכמה משניות אע"ג דאתר שניא לכולהו: **מאי** היא מקצת היום כולו ואפ"ה אמרה רב מתנא הדא ומנא דרישא דמתני' שני לה הכי דסברא מקצת היום ככולו ותימה לבר פדא (לב"ר) נמי תקשי לך מאי קס"ל דאמרינן נעשה כאלו שלמים הא אתר הדא ומנא ור"ל לבר פדא ניחא דשמעי' מינה דהשתא דאתאי יום שהוא מגלח לנזירות ראשונה עולה לו למנין נזירות שניה וקס"ל דאע"ג דאין תחלת היום עולה לו בסוף הנזי' סוף היום עולה לו בתורי' הנזי'. אלא לרב מתנא כיון דשמעינן דמקצת היום עולה לו בסופו כ"ש שסוף היום עולה לו בתחלתו ולא שמעינן שום חידוש מהך סיפא מהו דתימא ה"מ לענין הדא נזירות כגון שיעלה תחלת היום בסוף הנזירות או סוף היום בתחי' נזי' אבל יום ל' שגילח [שעולה] (לא יעלה) [שעולה] לו תחילת היום לסוף נזי' ראשונה אימא לא יעלה לו סוף היום אותרנהו דתר יומא לתרתי נזי' לא משמע' קס"ל שיום ל' עולה לו מן המנין: **אלא לבר** פדא לטה לי דא אתר ל' חסר אחד דמ"ד ה"ק שיום ל' עולה לו לכאן ולכאן כרבריש לה רב מתנא לעיל ולבר פדא מה צריך יום ל' למנין הראשון הא אמר ל' חסר אחד אמר לך בר פדא אנא נמי אמינא (סמכינן) [סמכי'] מבאן אני למדר דשלם נזירות כ"ש יום פדקאמר שיום ל' עולה למנין הב' אלמא נשלמה נזירות הא' [דאל"כ] תו לא מצי למדני מחשבון נזי' הב' דלא אפרינן מקצת היום ככולו ונמצא שכל היום כולו צריך להשלים נזי' א': **בשלמא** לרב מתנא ניחא כיון דשלם נזי' ל' יום אם נטמא ביום ל' קדום תבאת קרבנותיו מתר דהל דהא דאמר רב מתנא אמקצת היום ככולו הייט לאתר דבאת קרבנותיו אבל קדום תבאת קרבנותיו אכתי רצי נזיר מדאדייתא ופתר הכל אלא לבר פדא דאמר אתמנוי כ"ש יום מדאדייתא אמאי מתר דשמא דנזיר שהשלים נזירותו ואתר שאינו פותר אם נטמא:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' ריטח (בשאר שלמים) תפ"ה ונ"ב נ"י רש"י מפסח כתוב שלמים: (ב) רש"י ד"ה תנן וכו' וסכא נמי וכו' מפני"ל דפנת קמא לא סבירא ליה ספ"ד:

אלא לבר פדא קשיא **אמר** לך בר פדא אימא סיפא **ואם** גילח את הראשונה ליום שלשים **גילח את השניה** ליום ששים **אלא** סיפא מסייעא ליה רישא (ו) באומר שלימים ולרבי מתנא קשיא סיפא? אמר לך רב מתנא כדרקחי סיפא **יום שלשים עולה לכאן ולכאן** מאי היא *מקצת היום ככולו הא אמרה חדא זימנא? מהו דתימא ה"מ לענין חדא נזירות אבל לשתי נזירות לא קמ"ל *תנאם גילח יום ששים חסר אחד יצא שיום שלשים עולה לו **מן המנין** בשלמא לרב מתנא ניחא **אלא** לבר פדא למה לי **אמר** שלשים חסר אחד **אמר** לך אנא נמי אהא סמכי *תמרי שאמר הריני נזיר נטביא יום שלשים סוחר את הכל **בשלמא** לרב מתנא ניחא **אלא** לבר פדא קשיא **אמר**

ולרבי מתנא קשיא סיפא · דקתני אם גילח ביום ל' יש לחלק מטעמא דהא מתניתין לא הוי כדלתמרת משום דמקמא היום ככולו: **מנין מי שאמר פריצי נזיר נטמא יום שלשים פוסח לפ שכל השלמא נרב מתנא** · דתמר לעיל נזירות פחות משלשים משום הכי כי נטמא ביום שלשים בתוך שלשת קריאת ביה וסותר את הכל ולפי קשיא לך הא מתרץ רב מתנא לעיל דתמר שלם נזירות היום ככולו (ב)והכא נמי נימא שלם היום ככולו ואם נטמא ביום שלשים לא יהא סותר כלום הא לא קשיא לתמר לך רב מתנא הא תנא קמא דרבי לעיזעזר סבר לה לתמרי שלם היום ככולו מכלל ט) דתנא קמא (ל' לעיזעזר סבר רבי לעיזעזר שלם היום ככולו): **שלשה נביאים פדו** · דתמר לין עיקר נזירות אלא ל"ש יום אחד אלא ל"ש יום שלשים ואחד ואם גילח ביום שלשים יש מטעם דשלם היום ככולו ולכך מתנא ומשני דמריבוי לה שמעינן אלא לרבי שמעון דאמר מגלח ביום שלשים ואחד ואם גילח ביום שלשים יש מטעם דשלם היום ככולו ולכאן כרבריש לה רב מתנא לעיל ולבר פדא מה צריך יום ל' למנין הראשון הא אמר ל' חסר אחד אמר לך בר פדא אנא נמי אמינא (סמכינן) [סמכי'] מבאן אני למדר דשלם נזירות כ"ש יום פדקאמר שיום ל' עולה למנין הב' אלמא נשלמה נזירות הא' [דאל"כ] תו לא מצי למדני מחשבון נזי' הב' דלא אפרינן מקצת היום ככולו ונמצא שכל היום כולו צריך להשלים נזי' א': **בשלמא** לרב מתנא ניחא כיון דשלם נזי' ל' יום אם נטמא ביום ל' קדום תבאת קרבנותיו מתר דהל דהא דאמר רב מתנא אמקצת היום ככולו הייט לאתר דבאת קרבנותיו אבל קדום תבאת קרבנותיו אכתי רצי נזיר מדאדייתא ופתר הכל אלא לבר פדא דאמר אתמנוי כ"ש יום מדאדייתא אמאי מתר דשמא דנזיר שהשלים נזירותו ואתר שאינו פותר אם נטמא:

המתניתא דתנ"ג [דתחדתה] בסיפא דקתני ואם גילח הרחשונה ליום שלשים מגלח השניה לכתחילה ליום ששים לתמת דסוף יום שלשים עולה לו למנין נזירות שני ומקמת יום חציי ביום שלם והא לית לן סתמיות דתנ"ג דתנ"ג ס"ל לבר פדא דלית לתמר מקמת יום שלם והא לית לן סתמיות דתנ"ג דתנ"ג ס"ל לבר פדא דלית לתמר מקמת יום כלום בסוף נזירות ותסבירנה ליה כתנא המקבל נזירות בתני' היום הא לית חציי יום שלם והא לית לן סתמיות דתנ"ג דתנ"ג ס"ל לבר פדא דלית לתמר מקמת יום כלום [ומתני' סל"ח ה"מ] שלח היה עסוק בנזירות תחילה ויכול לכל נזירותיו לכל הכח לתגב נזירותיו עד תני' היום לימר לית ישלה לו לתיטו ויכר נזירותו קמשמע לן דתני' הכי סברא מקצת היום ככולו ותימה לבר פדא (לב"ר) נמי תקשי לך מאי קס"ל דאמרינן נעשה כאלו שלמים הא אתר הדא ומנא ור"ל לבר פדא ניחא דשמעי' מינה דהשתא דאתאי יום שהוא מגלח לנזירות ראשונה עולה לו למנין נזירות שניה וקס"ל דאע"ג דאין תחלת היום עולה לו בסוף הנזי' סוף היום עולה לו בתורי' הנזי'. אלא לרב מתנא כיון דשמעינן דמקצת היום עולה לו בסופו כ"ש שסוף היום עולה לו בתחלתו ולא שמעינן שום חידוש מהך סיפא מהו דתימא ה"מ לענין הדא נזירות כגון שיעלה תחלת היום בסוף הנזירות או סוף היום בתחי' נזי' אבל יום ל' שגילח [שעולה] (לא יעלה) [שעולה] לו תחילת היום לסוף נזי' ראשונה אימא לא יעלה לו סוף היום אותרנהו דתר יומא לתרתי נזי' לא משמע' קס"ל שיום ל' עולה לו מן המנין: **אלא לבר** פדא לטה לי דא אתר ל' חסר אחד דמ"ד ה"ק שיום ל' עולה לו לכאן ולכאן כרבריש לה רב מתנא לעיל ולבר פדא מה צריך יום ל' למנין הראשון הא אמר ל' חסר אחד אמר לך בר פדא אנא נמי אמינא (סמכינן) [סמכי'] מבאן אני למדר דשלם נזירות כ"ש יום פדקאמר שיום ל' עולה למנין הב' אלמא נשלמה נזירות הא' [דאל"כ] תו לא מצי למדני מחשבון נזי' הב' דלא אפרינן מקצת היום ככולו ונמצא שכל היום כולו צריך להשלים נזי' א': **בשלמא** לרב מתנא ניחא כיון דשלם נזי' ל' יום אם נטמא ביום ל' קדום תבאת קרבנותיו מתר דהל דהא דאמר רב מתנא אמקצת היום ככולו הייט לאתר דבאת קרבנותיו אבל קדום תבאת קרבנותיו אכתי רצי נזיר מדאדייתא ופתר הכל אלא לבר פדא דאמר אתמנוי כ"ש יום מדאדייתא אמאי מתר דשמא דנזיר שהשלים נזירותו ואתר שאינו פותר אם נטמא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ולבר מתנא ר"ש סיפא וכו' ומ"ש וכו' בדיעבד יצא עכ"ל מן תימא משום עד תימא יצא נמתך · וכ"כ מ"ש ד"ה גמ' כהשתא יום ל' ל"ל דיצא מטעם יום כולו ושלא מקמו לנזירות לתשוב מלכך בדיעבד יצא כ"ל ג"ש ס"ג: ב) בא"ד בסופו אם גילח ליום ס' תפר לי' שלא יעלה לו מן המנין כלומר לכתן ולכאן · כ"כ ר"י מתוך ס"ג: ג) תוס' ד"ה תנן אם גילח יום תפר אחד יצא וכו' שמתני' משמע עד תימא יצא נמתך · וכ"כ מ"ש בשמעת': ד) ר"ה נשתהא יום ל' בתוך הכל וכו' ומ"ש דיום שלשים ואחד נמי שבתה שתורה יום ל' ואחד שתוך הכל עכ"ל מן תימא וכו' וכ"כ דבריהם המתוסים לכתורה דלא נמצא לתמן כלי · ועוד דמתי משמע אם נמצא דלא נמצא לתמן אלא ביום ל' ואחד ולא ביום ל' בלבד ואם כן אין לומר דיום ל' ואחד שתוך הכל עכ"ל מן תימא וכו' ומ"ש נמתך ·

קסבר רבי אליעזר מקצת היום כולו · דסתם תורי לרב מתנה ולויבב דברי רבי אליעזר אליבא דתנא קמא כי היכי דלרבנן משך מזירות שלשים יום ה"ג לרבי אליעזר דלרבנן [בשמע] לר' אליעזר דבמשך מזירות לא פליגי וכ"ש לר' אליעזר נכתוב כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום כולו ופליגי בשמע קודם הבאת קרבנותיו דלחברי שעשה מקצת מזירות יום שלשים ותמ"ל בשמע מעיב בשמע שלשים ואחד עד כן חיו סותר אלא ז' תימה דאמרינן לקמן והימים הרשעים יפלו מכלל דליכא למרווים וזה אין לו למרווים וי"ל דהתי סברה לא מהניא אלא לזה שהב שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר אליבא דרב מתנא: **תנן** הריני נזיר מלה יום בשמע יום מלה סותר את הכל רבי אליעזר אומר חיו סותר אלא בשמע אליעזר אומר אין נזיר פחות משלשים יום ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום כולו ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום כולו [נלמ"ל] מקצת היום כולו ניסתור ניתן לסתור · ורבנן סברי [נזיר ב:] נזירותיהו אמרה נסמא ביום אחרון של שמע מלה ביום מלאת תן לו תורת נזיר לימא מסייע ליה דתנו רבנן לו תורת נזיר · כלומר לעולם ליח ליה מקצת היום כולו אלא נזירת הכתוב היא דאם נסמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות פרוצה אינו סותר אלא לי' יום בתורת סתם נזירות ר"מ אומר נזיר עולם הוא ר"ש אומר נזיר שלשים יום דרש מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל נזל פרע ואין נזול פרע פחות מב' ימים הוה דהני משמע שמעני' הם כ"ם ושמעי' מסלאים את התרוש ורושים אותו מלי' יום ובר פרא כרבי ח"ק עד פלאת עד איתו היום שמסלאים את התרוש ולא יום פלאת בכלל · וד' יאשיה נמי איה ליה עד ולא עד בכלל ולחברי דריש ליה מקדש יהיה ומשני תרוייהו סברי לי' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבתי: מי איכא חסרונא לישנא דפלאת משמע שמעמים בא למלאת החסרון כגון תורש שמעמים הוא מכ"ם אבל ביתי השבוע ליכא חסרון:

אמר לך בר פדא אימא סיפא [נשא ג:] רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה[ה] ואי סלקא דעתך שלשים בעינן נסתור כולהו קסבר רבי אליעזר *מקצת היום כבולו *קתני הריני נזיר מאה ימים נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום כבולו נסתור שבעה? [ל"ק] לא סבר מקצת היום כבולו ליסתור כולהו? [ל"ק] לעולם לא אמרינן מקצת היום כבולו הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא *זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו *התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר לימא כתנאי ועד מלאת הימים שומעני מעוט ימים ת"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי (נ) יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים-אי אלו הן ימים שצריכין למלאות? הוי אומר שלשים מאי לאו רב מתנא דאמר ברבי יאשיה ובר פדא דאמר ברבי יונתן? אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא *בעלך-ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר "עד"=ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר "עד"=ועד בכלל. אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים שבת? שבת מי איכא חסרונא ואימא

[נשא כ: וש"נ] [לקמן מז.]

[לקמן כ.]

* "זך מלאת ה'ימים"

[נכרות כו: ע"פ ירמיהו שם: פסחים קיז: כ"ב ל: סוטה מה: מגילה כח: מעילה כד: ערכין יח. מה. כה.]

אמר לך בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה ואי סלקא דעתך שלשים בעינן נסתור כולהו · ואי ס"ד דבעינן שלשים ניסתור כולהו · תנא נתו ג) דתין עיקר מזירות [נר"ת] תנא כ"ט יום ומתי טעמת דר' אליעזר דתמר דסותר ז' משום דכתיב תורה אור לגלח לתמר שהוא עליו שביעי ושביעי מחמת טומאה כדמפרש ביה קרא "ביום השביעי יגלחנו" ובדין הוא דתיט כדיוק הכתוב יגלח להסור מהן כלום שהרי עברו עליו כ"ט יום בטהרה תנא סתם מזירות מקבלת על הטומאה ויקיש להו להכנן דתין שיעור מתגלח כדי לכוף רחשו על זה בלד עיקרו של זה בפחות מז' ימים ולהכי תמר רבי אליעזר דכיון שיהא סותר ז' ומונה ז' תחריס כנגדן ולכי נמי מפרש טעמת דרבי אליעזר לקמן ותי קשיא לתמי לת מתרן בר פדא דכי ג) כריסא מתי טעמת סותר את הכל משום דעשה כלאחר כלומר שלמין היינו טעמת דתנא לתמר ה"ט הכי דקסבר דכיון דבעמת לתמר ה"ט יום לת מדתין ליה מקבלן דבעמת כולי האי עד שלשים תחריני דילמת תתי למיעבר על מריה ותתי לידי תקלה: ג) ר"ת רבי אליעזר תומר תיט סותר תנא ז' דבשי יהזה שביעי ושביעי ותמ"ל כיון דקבן נזיר בטהרה תנא סתם נזירות שלשים יום · ומתי מתני' דלת מתרן לה ז' כדי שיבית קרבט בטהרה: לימא מסייע ליה דתנו רבנן לו תורת נזיר · כלומר לעולם ליח ליה מקצת היום כולו אלא נזירת הכתוב היא דאם נסמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות פרוצה אינו סותר אלא לי' יום בתורת סתם נזירות ר"מ אומר נזיר עולם הוא ר"ש אומר נזיר שלשים יום · דרש מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל נזל פרע ואין נזול פרע פחות מב' ימים הוה דהני משמע שמעני' הם כ"ם ושמעי' מסלאים את התרוש ורושים אותו מלי' יום · ובר פרא כרבי ח"ק עד פלאת עד איתו היום שמסלאים את התרוש ולא יום פלאת בכלל · וד' יאשיה נמי איה ליה עד ולא עד בכלל ולחברי דריש ליה מקדש יהיה ומשני תרוייהו סברי לי' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבתי: מי איכא חסרונא לישנא דפלאת משמע שמעמים בא למלאת החסרון כגון תורש שמעמים הוא מכ"ם אבל ביתי השבוע ליכא חסרון:

תנן הריני נזיר מלה יום בשמע יום מלה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אין נזיר פחות משלשים יום ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום כולו אפי' מלה יום סותר את הכל רבי אליעזר אומר אין נזיר פחות משלשים יום ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום כולו [נלמ"ל] מקצת היום כולו ניסתור ניתן לסתור · ורבנן סברי נזירותיהו אמרה נסמא ביום אחרון של שמע מלה ביום מלאת תן לו תורת נזיר · כלומר לעולם ליח ליה מקצת היום כולו אלא נזירת הכתוב היא דאם נסמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות פרוצה אינו סותר אלא לי' יום בתורת סתם נזירות ר"מ אומר נזיר עולם הוא ר"ש אומר נזיר שלשים יום · דרש מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל נזל פרע ואין נזול פרע פחות מב' ימים הוה דהני משמע שמעני' הם כ"ם ושמעי' מסלאים את התרוש ורושים אותו מלי' יום · ובר פרא כרבי ח"ק עד פלאת עד איתו היום שמסלאים את התרוש ולא יום פלאת בכלל · וד' יאשיה נמי איה ליה עד ולא עד בכלל ולחברי דריש ליה מקדש יהיה ומשני תרוייהו סברי לי' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבתי: מי איכא חסרונא לישנא דפלאת משמע שמעמים בא למלאת החסרון כגון תורש שמעמים הוא מכ"ם אבל ביתי השבוע ליכא חסרון:

יום מלה סותר את הכל · ותפי' לבר פדא הוחל ד) דקתמר מלה יום שלמים ממעט: **ותי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום כולו נסתור** ז'. וכו' לת כי נטמא ביום ק' שהרי כבר עבר מזירותו כשנטמא ה) ולדבריך תי לת סבר מקצת היום כולו ניסתור להו לכולהו ותמתי קתמר תיט סותר תנא שלשים: **לעולם לת סבר מקצת היום כולו** · והתי דקתמר תיט סותר תנא שלשים יום מסייע ליה לבר פדא והתי דקתמר תי לת סבירת ליה דמקצת היום כולו ותכתי לת ו) שלימין תמתי לת סתר לכולהו תמר ריש לקיש היינו טעמת דרבי אליעזר כו': **ואם סרייני נזיר מלה ימי נזרו ז'** · כין לנזירות שלשים כין לנזירות מלה תן לו תורת נזיר דהיינו דקתמר סותר תנא שלשים והיינו דקתמר תיט לעולם ממתני' ח) **תנו רבנן יום ראשון שמיני ויום שלשים ומאה יום מלה שלשים** · דתנא כל לכבה תיט תנא כ"ט ותכי לת מיעט ימים שלשים ויום ראשון ושמיני ויום שלשים ומאה יום מלה שלשים ט) שמא תומר דתיהוי נזירות בתוכן ימים שריכין למלאות כמה ן (הרי) כ"ט: **רבי יהושע אומר** · דתתי דכתיב עד מלאת עד ל' ממעט ולת י) שלשים בכלל לתכי תיעטך גדל פרע שלין גידול שיעור פחות מלשים: **יונתן אומר עד ועד בכלל** · ותת לימעטך ן מגדל פרע כ) דתתי מעד מלאת הימים עד מלאת ם) **מפי מסירותם לימדו** · דכתיב השמיעה, כולהי שבועי כי הדדי ניהו ומשום הכי ליכת למימר דתייהי כהו קרת לכל תדם דתיכת מסירותת דתיכת תסר ותיכת מלת ם) תיכת לך למימר תתי לתחם תוח לתחת קרת:

שומע מי מיעוט ימים שלשים · ויהיה סתם נזירות ב' ימים תלמוד לומר **שלשים** נזיריין למלאות הוי אומר [שלשים]: כלומר חדם שפעמים מלשים יום ופעמים תסר ת': **מאי** לתו רב מתנא כרבי יהושע · דדרים יהיה **עבר פלת** כל' יונתן דדרים **מעד מלאת** ולת עד בכלל דהיינו כ"ש יום תמר לך רב מתנא דכו"ע מלשים קסבר בכל דוכתין "עד"=ולת עד בכלל הילכך "יהיה" "תיבני למימר, ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד=ועד בכלל ולת מילטריך דרשת "יהיה" **עבר פלת** נזיר תומר תנאי היו תת **ואימא** שבת · שהשבת ממלת השבוע: **רבי** תיכת תסירותת · תת כל ימי השבועות שלמים בשבת לבל החדשים יש מלחים יום תסרים:

ולימת

נוסחת הריב"ן

ג) ש"ס דתין תיקר תיכות תנא כרבי ב"ש כתן סס"ד ותמ"ל תס"ד ותי לת סבר מקנת היום כולו זכי ס"ד ותכי"ל ת"ש: ד) ותקמר: ה) ולעמעיך ו) לת שלימו לכו ק' תמתי כו': ז) פתוכ תמרב נטמא ביום מלאת כין ן: ט) ותיט תמ"ל תס"ד מתי לת רב מתנא דתמר כרי יהושע דתמר בכדתי תן גיליון פחות מג' יום ובר פדא דתמר עד יומים שריך למלאות דתסרי נזירות שריכין למלאות כמה הם הרי כ"ט ס"ד ותמ"ל תס"ד מ"ד ר' יהושע ם) תיכת תסירותת דכתי: ם) תיכת לך למימר משום סתי לתחים תוח לתחת קרת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה הנן כריני מיבו וכו' לרב מתנא סבירי. כ"ב כתן סס"ד ותמ"ל תס"ד ותי לת סבר מקנת היום כולו זכי ס"ד ותכי"ל ת"ש: ב) ר"ת תמר ריל בבר פדא · כ"ב ב"ה ד"ה ואימא: ג) בא"ד בשופו כיון דתיכת לרב מתנא · כ"ב מקנת היום כולו:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' ותי סלקא דעתך מלשים: (ב) שם דבני ר' יהושע ר' תומר תיט כיון דתיכת ל' ותכי"ל ת"ש: (ג) רש"י ד"ה כל"ג: (ד) רש"י ד"ה וכבי פדא וכו' מנדל פרע דתמרו תעד מלאת ·

ולימא סתם. כריכה למלתא דפשיטא ס) יהיה סך"ג ופשיטא סך"ה ופשיטא סך"ם: **מי מינן.** סתם לימות ג) הכא כחיב עד מלחא (ג) ימי מדם הוא דמינן לימים ומשום הכי תמרינן דכשלשים על מדם חייבי קרא לבא לן לסתם שלין מונין לה לימים אלא לחדשים:

ואימא סתם. דיש שנים מלחים ומרובים בימים כשהחדשים מלאים ויש פחותין כשהם חסרים: **שנים** מי מונין לימים. בתמיה א] *(ושיטה הוא וכו') חדשים לחה מחשב לשנים וכשהן מעברין משיפין חדש ולא ימים כ' או ל"ו והכא כחיב עד מלחת קימים הלכך ולפי בחדש מיירי:

חריני נזיר לחת גדולה חריני נזיר לחת קטנה: כלומר לא שנא כי חמר גדולה ולא שנא כי חמר קטנה ולחפוי חמר מכאן ועד סוף העולם לא הוי נזיר לאת שלשים יום וגדולה דקחמר כלומר גדול עלי הנזירות דמריחה עלי או קטנה כלומר דלא מריחה עלי כלל ולחפי מכאן ועד סוף עולם בנמרא מפרש דמריחה ולחריכה לי מלחת כמכאן ועד סוף העולם:

ואמאי ולא מכאן ועד סוף העולם: קחמר: פירוש ולייהי בייר לעולם ומנני הכי קחמר חריני כלומר לחריכה לי לחי מילחת כ', לעולם חד נזירות קביל עליה נקולת דהכי משמעו ליה **מקי קחם** הוא ר"ש מכאן ועד סוף העולם היה ל להזכיר מנין סוף העולם ליודע הוא שפיר להעולם יש כו חמש מלחות מהלך היה והיה ל לומר חמש מלחות שיש ולפיכך חזינן נקולת ר"ש:

מכאן ועד מקום פלוני חומרים כמה ימים עד מקום פלוני, פחות מששים יום נזיר שלשים יום פי' דלח גרע מקיבל נזירות יום לחד מהו שיהו נזיר שלשים יום ולח ללו הוי נזיר כמנין הימים לו מ' לו כ' יום, ולחמלי ר"ש ניחח לריכה לי מילחת כמכאן ועד סוף העולם ועד סוף העולם מקום פלוני יהיה לי יום, ולפי שהיה [ומנני] כשהחזיק בדרך וקבל עליו המשמחת מפני חוכפי הדרך קבל עליו נזירות להגעל מסכנת הדרך לפי מהלך הימים עד מקום פלוני: ולייהי כשנה ימים עד מקום פלוני, פחות מששים יום נזיר שלשים יום. פי' דלח גרע מקיבל נזירות יום לחד מהו שיהו נזיר שלשים יום ולח ללו הוי נזיר כמנין הימים לו מ' לו כ' יום, ולחמלי ר"ש ניחח לריכה לי מילחת כמכאן ועד סוף העולם ועד סוף העולם מקום פלוני יהיה לי יום, ולפי שהיה [ומנני] כשהחזיק בדרך וקבל עליו המשמחת מפני חוכפי הדרך קבל עליו נזירות להגעל מסכנת הדרך לפי מהלך הימים עד מקום פלוני: **ולייהי כל מוגע ומוגע.** לחריכת ממקום פלוני עד כחן כלילו קבל עליה חדת נזירות לכל מוגע לחותה דלי הוו עשרים של שלשים לימים דמילחת דעבידנא היא דמחו לימים לחותה יש מכחן ועד מקום פלוני בדכל מקום מו לחוי מקום פלוני דמי: ולחפוי לחמר כו' לחותה יש מכחן ועד מקום פלוני בדכל מקום מו לחוי מקום פלוני דמי: ולחפוי לחמר כו': ולייהי כמר כו' כל כנוי נזירות שנחמרו בפרשה זו כגון נזיר עולם ונזיר שלשים יום ונזיר שנים ונזיר שלשים יום ונזיר עד מקום פלוני ונזיר עד שיבוח פלוני ונזיר עד שיעלה פלוני ונזיר עד שיבוח

ולידוי כל פרשה ופרשה · למתני' פריך כי לימר מכאן ועד סוף העולם נתכוון כמה פרשה עד סוף העולם למען שהעולם מהלך תמיד מלאת אדם ואמת דמען נזירות קביל עליה כמען פרשאות לתומרת א] ולא מצינן לפרושי להקל ולאין להקשות לם כן היה לו [טור] מען סוף העולם דניחא ליה טפי שיהא כל פרשה ופרשה בפני עצמו ויוכל לגלח עצמו בסוף כל שלשים יום לכל לאין לפרש ואומר דקאי ואפיך למאי דמסיק מיניה דכיון דטעמא הוי משום להחזיק בדרך לאין בדעתו להיות נזיר כי אם בהיותו בדרך לכך נריך לפרש דקאי למתני' ומאי בתחלת דלא מני פרשה דליכא למימר דכמאן דקביל עליה ופריך ולהוי כל תוכה ותוכה כמאן מהלך ימים שעד סוף העולם קביל עליה נזירות מי לא תנן הריני נזיר כשער ראשי כו' הרי זה נזיר לעולם כו' ללמד נזירות הרבה קביל עליה ולא מפרשינן למילתיה לקולא למימר הריני נזיר שלשים יום וכשיגיע ולאי דקאמר לעומר לריכא לי הלי מילתא (דקאמר) כלומו למתני' הריני נזיר כמאן דקביל עליה נזירות מהלך העולם חמש מאות שנה [ואם] נזירות במאן דקביל עליה ה"ל לפרש להדיא לחדי שיש להם מאן ולכך י"ל דאמר נזירות [רוצה] לומר דכמאן שיעור לאי קביל עליה נזירות ומה שלא פירש לפי שלא ידע מאן השיעור: **ורבנן** · בגימטריא שיש חילוק בין קיבלת עליו ימי חיין וה"ז נזיר לעולם כאבשלם ומיקל ומביא ג' בהמות למר כדאיש ליה ולמר כדאיש ליה (לף ז:) לפי' ק' שנה ואפילו אלף שנה ומסתמא לא [דמחלק] מתניתה [בין דאיש ליה] קיבלת עליו נזיר [ואם] לא קיבלת עליו אלא ימים ולא ב' לילות כי אם יום אחד (פי' ימים לשעות) וחזי כאילו אמר לי' אי יום: לא שנו אלא [דאמר] לי' יום כלומר הא דאמר בסתמי אם אמר הריני נזיר לי' יום ושעה שהוא נזיר לי' יום לפי שאין נזדרזים שעות והיי כאילו אמר לי' יום ושעה אבל אמר לי' יום ויום א' מיירי לשונו דאמר יום יהיה קאמר רב הכי לא את הבור ולא את הדות אם מכר לו בית סתם לא מכר את אלו ובור בחצירה ודות בבנין ג)שניהם לביתו שהים ושתיו · דצריך ליקח לו דרך דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייר לו דרך ורבנן סברי מוכר בעין רעה מוכר: בומן שאי"ל תרץ מאלו א"צ ליקח לו דרך דכיון דלא היה צריך לשייר אלו ושייר לישנא יתירא לשייר לו דרך קא אתי ה"ה דרבנן סברי דלישנא יתירא לשיורי קאתי אלא דליכא מידי לשיורי ונקט ר"ע דאיתו בפי' קאמר דלמפרי קאתי ואע"נ דרב פסיק התם הלכה כהבשים דמכור בעין רעה מוכר מ"מ בלישנא יתירא לא פליגי כדפרישית ג) מוני י"ל ובגיהם נמי נידי שמים עשויין.

נזיר ב

יתיב

פירוש נזירות

נוסח

פי' הרא"ש

יום כיוצא בו נזירות פתוי סל' יום וכן נמי הריני נזיר ושעה א' וכן נמי הריני נזיר א' ומחצה מפרש' לה הריני נזיר א' והריני נזיר מחצה: [כתני'] הריני נזיר לי' יום שעה אחת נזיר ל"א יום' שאין נזורים שעות דכיון דהוכיר לי' הני כאילו אמר לי' א' יום דלא אמרי' דיום א' הוי נזיר בפני עצמו כיון דבעי לצרופי למנין לי' שהוכיר תחלה ושעה א' הרי כיום א' דאין נזדרזין שעות אבל אמר הריני נזיר ושעה אחת לא רצה לחוסיף [רק] נזירות אחרת שאין מונין נזירות לשעות אלא לימים ולא ב' לילות כי אם יום א' (פי' ימים לשעות) וחזי כאילו אמר לי' א' יום: לא שנו אלא [דאמר] לי' יום כלומר הא דאמר בסתמי אם אמר הריני נזיר לי' יום ושעה שהוא נזיר לי' יום לפי שאין נזדרזים שעות והיי כאילו אמר לי' יום ושעה אבל אמר לי' יום ויום א' מיירי לשונו דאמר יום יהיה קאמר רב הכי לא את הבור ולא את הדות אם מכר לו בית סתם לא מכר את אלו ובור בחצירה ודות בבנין ג)שניהם לביתו שהים ושתיו · דצריך ליקח לו דרך דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייר לו דרך ורבנן סברי מוכר בעין רעה מוכר: בומן שאי"ל תרץ מאלו א"צ ליקח לו דרך דכיון דלא היה צריך לשייר אלו ושייר לישנא יתירא לשייר לו דרך קא אתי ה"ה דרבנן סברי דלישנא יתירא לשיורי קאתי אלא דליכא מידי לשיורי ונקט ר"ע דאיתו בפי' קאמר דלמפרי קאתי ואע"נ דרב פסיק התם הלכה כהבשים דמכור בעין רעה מוכר מ"מ בלישנא יתירא לא פליגי כדפרישית ג) מוני י"ל ובגיהם נמי נידי שמים עשויין.

נאי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא אבל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי קמשמע לן כולהו נזיר שתים: **מתני'** הריני נזיר שלשים יום ושעה אחת נזיר שלשים ואחד יום שאין נזירות לשעות: **גמ'** אמר רב לא שנו אלא דאמר שלשים ואחד יום אבל אמר שלשים [יום] ויום אחד נזיר שתים רב סבר להו כרבי עקיבא דדריש לישנא יתירא *דתנן לא את הבור ולא את הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא יצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע וחכ"א א"צ ליקח לו דרך ומודה רבי עקיבא בומן שאמר לו חוץ מאלו שאינו צריך ליקח לו דרך:

מתני'

אם בור וחזה לו מכר לו את הבור ולא את הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וגרסי'** · לו למוכר ליקח לו דרך לילך לבור וחזה שלא יפרח בחזה דברי רבי עקיבא דקסבר (ב) בעין יפה הוא מוכר ולא צריך לרך לעלמו: **וחכמים אומרים אינו צריך ליקח לו דרך** · דלמרינן כשם שצריך לת הבור ולת הדות כך צריך לתת לו דרך: **כומן שאמר לו** · מוכר בפירות חוץ מאלו-בור ודות כיון דאמר ליעמא יחידאי הוא לפיכך חוץ דלת אמר חוץ"ל הוו מכוונין להכי אמר חוץ"מן לצייר לו לת הדרך:

מתני'

ואי תנא שעה אחת · התם הוא נמי הואיל דלא נחית לנזירות דוקא למהוי שלשים יום ושעה אחת לפי שתין ב) טלולין לשעות להכי הוא דאמר דתמחייב בשתי ג) נזירות: לבל היכא דאמר לחמר נזירות אחת דוקא לימעוט דלא נימני תרתי אלא מ"ה ימים בלבד: **קמ"ל** דבכולהו חייב תרתי (ה) והיכא דאמר בריים, כריני נזיר שתמת חיילא עליה נזירות ג) וכי הדר ואמר לו יום אחד לו שעה אחת לו כשעה כיון דקיבל מקלתה ד) כמי שקיבל את כולה דמי וחייב בב' נזירות: **מתני'** **האומר הריני נזיר שלשים יום ו) ושפה אחת** · נעשה כאומר ל"א יום ואיט חייב אלא ל"א יום בלבד: **גמ'** **אמר רב** · ז) הלי דידיק' ממתני' דכי אמר שלשים יום ושעה נעשה כמי שאמר ל"א ואיט חייב בנזירות אלא ל"א יום בלבד: **לא שנו אלא דאמר ל"א יום** · לבל אמר הריני נזיר שלשים יום ויום אחד כיון דאמר ליעמא יחידאי הוא נזיר שתים דרב סבר להו כר"ע דדריש ליעמא יחידאי דתנן המוכר ח) בית לחברו והיה לו בור ולוס לו מכר לו את הבור ולת הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וגרסי'** · לו למוכר ליקח לו דרך לילך לבור וחזה שלא יפרח בחזה דברי רבי עקיבא דקסבר (ב) בעין יפה הוא מוכר ולא צריך לרך לעלמו: **וחכמים אומרים אינו צריך ליקח לו דרך** · דלמרינן כשם שצריך לת הבור ולת הדות כך צריך לתת לו דרך: **כומן שאמר לו** · מוכר בפירות חוץ מאלו-בור ודות כיון דאמר ליעמא יחידאי הוא לפיכך חוץ דלת אמר חוץ"ל הוו מכוונין להכי אמר חוץ"מן לצייר לו לת הדרך:

ערכין יח. ג"ז סה. קלט:

[רוצה] לומר דכמאן שיעור דקביל עליה נזירות ומה שלא פירש לפי שלא ידע מאן השיעור: **ורבנן** · בגימטריא שיש חילוק בין קיבלת עליו ימי חיין וה"ז נזיר לעולם כאבשלם ומיקל ומביא ג' בהמות למר כדאיש ליה ולמר כדאיש ליה (לף ז:) לפי' ק' שנה ואפילו אלף שנה ומסתמא לא [דמחלק] מתניתה [בין דאיש ליה] קיבלת עליו נזיר [ואם] לא קיבלת עליו אלא ימים ולא ב' לילות כי אם יום א' (פי' ימים לשעות) וחזי כאילו אמר לי' א' יום: לא שנו אלא [דאמר] לי' יום כלומר הא דאמר בסתמי אם אמר הריני נזיר לי' יום ושעה שהוא נזיר לי' יום לפי שאין נזדרזים שעות והיי כאילו אמר לי' יום ושעה אבל אמר לי' יום ויום א' מיירי לשונו דאמר יום יהיה קאמר רב הכי לא את הבור ולא את הדות אם מכר לו בית סתם לא מכר את אלו ובור בחצירה ודות בבנין ג)שניהם לביתו שהים ושתיו · דצריך ליקח לו דרך דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייר לו דרך ורבנן סברי מוכר בעין רעה מוכר: בומן שאי"ל תרץ מאלו א"צ ליקח לו דרך דכיון דלא היה צריך לשייר אלו ושייר לישנא יתירא לשייר לו דרך קא אתי ה"ה דרבנן סברי דלישנא יתירא לשיורי קאתי אלא דליכא מידי לשיורי ונקט ר"ע דאיתו בפי' קאמר דלמפרי קאתי ואע"נ דרב פסיק התם הלכה כהבשים דמכור בעין רעה מוכר מ"מ בלישנא יתירא לא פליגי כדפרישית ג) מוני י"ל ובגיהם נמי נידי שמים עשויין.

דרבי עקיבא (ג) דאמר בעין יפה הוא מוכר ולא צריך לרך לעלמו: **אין** מחלט וכו' · שייחר בלשון שבולהו הכי לא מכר לת הבור ולא לשייר לעלמו דרך קמיטמי: **"הריני** נזיר כשער ראשי

מתני' *הריני כשאר נזיר כשאר כו'. א) [לחמרין] נזירות כשאר רחמנא קבל עליו והכי זה נזיר טועה לפי שאמרות רחמנא מרובין מכני מיין ויהא מגלח כל ימיו לחתא ב) בסוף שלשים ויבא קרבן: **רבי אומר אין זו מגלח אלא** ג) **שלשים** · והאי דקתמר (ד) כשאר רחמנא מדת נזירות לריכא קבל עליו כשיעור שאר רחמנא ואיהו יכיל להשלימה ואיהו מגלח לעולם: **שלשים יום או שלשה חדשים כשאר רחמנא.** דהאיהו ואמר (ג) עלי נזירות משמע דקא מפליג בין נזירות לנזירות ואיהו אמר מגלח בסוף כל שלשים ומביא קרבן: **כותקין לומר אם אמר שמונה גדולה נזרתי שלשים יום או שלשה חדשים יום** · ואין לו אלא אמר מגלח שבעים ושמונה כלומר אם אמר שבעים יום ויש לו אלא אמר מגלח שבעים ושמונה ימים ואינו מביא קרבן אלא חטאת בלבד: **אמר שמונה גדולה נזרתי** = נזיר ל' יום, **ואם אמר** שתם נזרתי **רואין את הקופה** כאילו היא מלאה חרדל - ונזיר כל ימיו / *הריני נזיר מבאן עד מקום פלוני - אומרין כמה ימים מבאן עד מקום פלוני: **אם פחות מל' יום** נזיר ל' יום, **ואם לאו** נזיר כמנין הימים *הריני נזיר כמנין ימות החמה *מונה נזירות כמנין ימות החמה, אמר רבי יהודה מעשה היה כין שהשלים מת: **גמ'** רואין את הקופה כאילו מלאה חרדל ונזיר כל ימיו ואמאי, ולירחזייה, כאילו מלאה קישואין ודלועין ולירחזייה ליה תקנתא? אמר רחמנא במחלוקת שנויה ור"ש היא דאמר אדם מבנים את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי דתניא *הריני נזיר עיסה שיהא בכרי זה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אוסר *שספק נזירות להחמיר ר' יהודה *מתיר שספק נזירות להקל רבי יוחנן אמר אפילו תימא רבי יהודה הכם לא נחית ליה לנזירות הבא נחית ליה לסלוקיה מיניה, אמאי לא, ליחזיה לקופה כאילו מלאה קישואין ודלועין ותידחי ליה תקנתא *(ה"א) ס"ד נזירות הוא דקביל עילויה דר'

הריני נזיר מלא הבית מלא הקופה · פירוש בית ריקנית לו קופה ריקנית "לפיכך טורקין[טורקו] אם אמר לחתן גדולה נדרתי נזיר שלשים יום פי' נזירות לחתן נדרתי והא דקתמר מלא הבית לחריכא ליה מילתא [כי'] ואיו נזיר מלא שלשים יום [ואם אמר סתם] נדרתי רואין הקופה כאילו מלאה חרדל ונזיר כל ימיו לרבן לטעיל נזירות לחבר נזירות ולרבי נזירות לחדין:

מבאן ועד מקום פלוני פחות מל' יום נזיר שלשים יום · מידי דהוה אתומר הריני נזיר יום אחד דאיו נזיר כמנין שאר ימים אלא יום אחד ואיו מגלח עד שיעבור עליו שלשים יום, ואיזהו מגלח אחת לשלשים האומר הריני עלי נזירות כשנין שעבר ראשו וכל ל' יום נזיר בשני עצמו ומגלח בכל יום ל"א ומביא קרבנותיו ובו ביום פותחין נזירות ואיו שותה יין ואינו מסמא למתים לעולם ולא כנזיר עולם דלעיל דנזיר אבשלום דמיקל בחער דוקא ולא בספרים ופליגי לענין אם מגלח לשנה או לל' יום אם רצה איו מגלח ואינו מביא קרבן אבל נזיר שלום (בתרא) [דהכא] צריך לגלח ולחביא קרבנותיו משלשים לל"· והא מספקא לי אם ירצה לעבור בנזירותו בלא הבאת קרבן ומן גדול ודק שלא יעבור בבל תאחר על קרבנית שנתחייב אם תרשות בידומדידי דהוה הזנירות שהשלים יפי נזירותי שיביא ל' לחטאת קרבנותיו ובלבר שלא יעבור בבל תאחר · או דלמא כיון שקבל עליו נזירות יכיל חייב הוא להשלים כליהיו נזירות זו פיר ולהתחיל אחרת תדשה נוסף כך כיון שכל יפי הוא מחייב בנזירות אין לו לאחר מלהשלים כל מה שיוכל· ועוד יש דין נזיר שלום אם אמר הריני נזיר ק' שנה או אלף שנים הוא נזיר לעולם ונזירות א' יש לו כל יפי חייו ואינו מגלח לעולם אם לא נספא כרקתני בבריתא בגמ' אין זה נזיר עולם אלא נזיר לשלש· ר' אומר אין זה מגלח א' לשלשים יום דאבשלום אי דין נזיר לעולם ואין ני"ל ספק כיון דנזיר אחת כמנין שערות קבל עליה חד נזיר הוה כאומר ק' שנה: **האומר עלי נזירות** כשער ראשי · דנזירות מוספקות קבל עליו כשער ראשו: אם אמר א' נזרתה נזרתי כלומר א' נזירות א' קבלתי עלי ונראת לי נזרתה כמלא הבית · ואם אמר סתם נזרתי לא היה בלבי אלא מה שידוני חכמים לשוני · ונזיר כל יפי גמ' מפרש לה · ער סקום פלוני ספורש למעלה: **מונה נזירות כמנין שנות** [ה ח מ ח] שם"ה נזירות כמנין שנות החמה הזוכה ד א ס ו כמנין שנות החמה אבל אם אמר כימות החמה, ר' נזירות קבל עליהני שנה א' כין ד א י ת ה קצותא כדרייקינן לעיל מברייתא דאלף שנה תהא דלא דייק ס ה ך

הריני נזיר כשער ראשי וכו' הרי זה נזיר עולם ומגלח א' לשלשים יום· כי קיבל עליו נזירות כמנין שער ראשו וכל ל' יום נזיר בשני עצמו ומגלח בכל יום ל"א ובו ביום פותחין בנזירותו ובו ביום מתחיל נזירות ואינו שותה יין ואינו מסמא למתים לעולם ולא כנזיר עולם דלעיל דנזיר אבשלום דמיקל בחער דוקא ולא בספרים ופליגי לענין אם מגלח לשנה או לל' יום אם רצה אינו מגלח ואינו מביא קרבן אבל נזיר שלום (בתרא) [דהכא] צריך לגלח ולחביא קרבנותיו משלשים לל"· והא מספקא לי אם ירצה לעבור בנזירותו בלא הבאת קרבן ומן גדול ודק שלא יעבור בבל תאחר על קרבנית שנתחייב אם תרשות בידומדידי דהוה הזנירות שהשלים יפי נזירותי שיביא ל' לחטאת קרבנותיו ובלבר שלא יעבור בבל תאחר · או דלמא כיון שקבל עליו נזירות יכיל חייב הוא להשלים כליהיו נזירות זו פיר ולהתחיל אחרת תדשה נוסף כך כיון שכל יפי הוא מחייב בנזירות אין לו לאחר מלהשלים כל מה שיוכל· ועוד יש דין נזיר שלום אם אמר הריני נזיר ק' שנה או אלף שנים הוא נזיר לעולם ונזירות א' יש לו כל יפי חייו ואינו מגלח לעולם אם לא נספא כרקתני בבריתא בגמ' אין זה נזיר עולם אלא נזיר לשלש· ר' אומר אין זה מגלח א' לשלשים יום דאבשלום אי דין נזיר לעולם ואין ני"ל ספק כיון דנזיר אחת כמנין שערות קבל עליה חד נזיר הוה כאומר ק' שנה: **האומר עלי נזירות** כשער ראשי · דנזירות מוספקות קבל עליו כשער ראשו: אם אמר א' נזרתה נזרתי כלומר א' נזירות א' קבלתי עלי ונראת לי נזרתה כמלא הבית · ואם אמר סתם נזרתי לא היה בלבי אלא מה שידוני חכמים לשוני · ונזיר כל יפי גמ' מפרש לה · ער סקום פלוני ספורש למעלה: **מונה נזירות כמנין שנות** [ה ח מ ח] שם"ה נזירות כמנין שנות החמה הזוכה ד א ס ו כמנין שנות החמה אבל אם אמר כימות החמה, ר' נזירות קבל עליהני שנה א' כין ד א י ת ה קצותא כדרייקינן לעיל מברייתא דאלף שנה תהא דלא דייק ס ה ך

מתני' *הריני נזיר: כשער ראשי, ובעפר הארץ, וכחול הים" הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום, רבי אומר אין זה מגלח אחת לשלשים יום, ואיזהו מגלח אחת לשלשים האומר הריני עלי נזירות כשער ראשי, ובעפר הארץ, וכחול הים. *הריני נזיר מלא הבית, או מלא הקופה בודקין אותו: אם אמר "אחת גדולה נזרתי"=נזיר ל' יום, ואם אמר "סתם נזרתי" רואין את הקופה כאילו היא מלאה חרדל -ונזיר כל ימיו / *הריני נזיר מבאן עד מקום פלוני-אומרין כמה ימים מבאן עד מקום פלוני: **אם פחות מל' יום**, נזיר ל' יום, **ואם לאו**, נזיר כמנין הימים *הריני נזיר כמנין ימות החמה *מונה נזירות כמנין ימות החמה, אמר רבי יהודה מעשה היה כין שהשלים מת:

גמ' רואין את הקופה כאילו מלאה חרדל ונזיר כל ימיו ואמאי, ולירחזייה, כאילו מלאה קישואין ודלועין ולירחזייה ליה תקנתא? אמר רחמנא במחלוקת שנויה ור"ש היא דאמר אדם מבנים את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי דתניא *הריני נזיר עיסה שיהא בכרי זה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אוסר *שספק נזירות להחמיר ר' יהודה *מתיר שספק נזירות להקל רבי יוחנן אמר אפילו תימא רבי יהודה הכם לא נחית ליה לנזירות הבא נחית ליה לסלוקיה מיניה, אמאי לא, ליחזיה לקופה כאילו מלאה קישואין ודלועין ותידחי ליה תקנתא *(ה"א) ס"ד נזירות הוא דקביל עילויה דר'

לדבר דספקו חמור מודאי שעל ידי ספק יהיה חמור ט מתיל קבל עליו כשיעור שאר נזירות ואיהו יכיל לאפוקי מניהו הם לא כהכתא חשם מומחה וזה אין בת על התנאי חבל נזעמת לאחר שהתנה לו אלא יכול אם אמר הריני נזיר עד שיעבור עליו ל' יום ואם לאו אינו נזיר כלום ואם אמר הריני נזיר ל' יום ואם לאו נזיר ק' יום הרי זה נזיר ק' יום שהרי לא התנה אלא על ל' יום ואם אמר הריני נזיר ק' יום ואם לאו נזיר ל' יום הרי זה נזיר ק' יום שהרי לא התנה אלא על ק' יום ואם אמר הריני נזיר ק' יום ואם לאו נזיר ק' שנה הרי זה נזיר ק' שנה שהרי לא התנה אלא על ק' שנה ואם אמר הריני נזיר ק' שנה ואם לאו נזיר ק' יום הרי זה נזיר ק' שנה שהרי לא התנה אלא על ק' יום ואם אמר הריני נזיר ק' שנה ואם לאו נזיר ל' יום הרי זה נזיר ק' שנה שהרי לא התנה אלא על ק' שנה ואם אמר הריני נזיר ק' שנה ואם לאו נזיר ק' יום הרי זה נזיר ק' שנה שהרי לא התנה אלא על ק' שנה ואם אמר הריני נזיר ק' שנה ואם לאו נזיר ל' יום הרי זה נזיר ק' שנה שהרי לא התנה אלא על ק' שנה ואם אמר הריני נזיר ק' שנה ואם לאו נזיר ק

מן א מיי׳ פ״ב מהלכ׳ מיכול פלכה יח :

ג׳יכמ׳ ח״מ ס״ח

מח ב מיי׳ שם הל׳ ח :

מט ג מיי׳ פ״ד מהלכ׳ נזרים פלכה ו :

נוסחא/מבנה

קושיות על נפיונו של ר׳ יוחנן (ראשי תיבות: מעכ״ו כי יוחנן הוא)

(על סמך ר״ח כנ״ל)

פי׳ הרא״ש

סבר לה כרבי דאמר נזיר א׳ קבל עליה הלכך לא יצא מספק קיטשהוא שאינו יכול לנהגה״) למוקי ד ש ם א כפלא חדדל קאמר הכל יפיו היה אינן מנלח כל ימיו דאל״כ מפיק מ נ י ה נזירות דקישואים:וא״ב נזירות קבל עליה היינו פעמא דכיון דהשלים מת כלי׳ ניהא דמייתינן ליה מלתיה דר׳ יהודה על מלתיה ד ר ב נ ן דהשלמה דידי׳כהשלמה דרבנן: מי הוי השלמה כלל וא״כ הוי מעשה לסתור דבכל אחר דמייתי מעשה למיתני מעשה ולא לסתור: הלקני קרן • מיבש תאנים עושין שבילין בין הקציעות כמו בשלהי שבת כמין הלקני קמנה היתה פ׳ שביל ור״ח פ׳ הלקני קרן כמו תל המתלקח כמין כלים של קציעות ושביל׳ שמשה בשביעית השדות השקר והבל נכנסין ב ה ם ומלאות שבילין: מונה נזירות כמנין הלקני קרן והוי נזיר כל ימיהמנין שאני בין הקציעות כמו שאני בשלהי שבת כמין הלקני קמנה היתה פ׳ שביל ור״ח פ׳ הלקני קרן כמו תל המתלקח כמין כלים של קציעות ושביל׳ שמשה בשביעית השדות השקר והבל נכנסין ב ה ם ומלאות שבילין: מונה נזירות כמנין הלקני קרן והוי נזיר כל ימיהמנין שאני בין הקציעות כמו שאני בשלהי שבת כמין

נוסחא/מבנה

ביאורות הראשונות על קבלת נזיר׳ ב) מחלוקות

ר׳ יהודה סבר לה כרבי דתנן רבי אומר אין זה מגלח אלא לשלשים יום,ואיזהו שמגלח אותו לשלשים יום האומר [הרי] עלי נזירות בשער ראשי ובעפר הארץ ובחול הים רבי יהודה בי סבר לה כרבי והתנן הריני נזיר כמנין ימות החמה (ה) הרי אי״ר יהודה מעשה היה ובין שהשלים מת אא״ב נזירות קא מקבל עליה היינו מעמא דכיון דהשלים מת" אלא א״א הדא נזירות קבל עילויה מי הוי השלמה כלל ,ועוד בי סבר לה כרבי והא תניא רבי יהודה אומר הריני נזיר מנין הילקטי קיץ ומנין שבלי שמיטה מונה נזירות כמנין ימות החמה כימי הלבנה מונה כימי הלבנה רבי אומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה וכמנין ימות הלבנה רבי יהודה סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא נזירות קבל עילויה ופליג עליה בחדא דאילו רבי יהודה שני ליה מונה ורבי לא שני ליה מונה : ת״ש הריני נזיר כל ימי חיי,הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם, אפילו מאה שנה ,אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם: ת״ש הריני נזיר ואחת=מונה שתים ועוד=מונה שלש ושוב מונה ארבע פשיטא? מהו דתימא ושוב=כי כולהו והויא ליה ישית,קמ״ל ת״ש הריני נזיר ,סומכוס אומר ה׳=אחת ,דיונן שתים טריגון שלש,מטרגון ארבע ,פונטיגון חמש: *ת״ר בית ענגל ,דיגון ,טריגון ,פונטיגון ,איגון ממאה בנגעים ,מטרגון מטמא בנגעים מ״ט? למטה הוא אומר "קיר-קירות" למעלה הוא אומר "קיר-קירות הרי כאן ארבע :

דרבי יסודה סבר נמ כרבי׳ דתמר במתני׳ כי תמר הריני נזיר כמנין ימות החמה כלי׳ מין זה מגלח אחת לשלשים יום משום דכזירות תריכתה קביל עילויה ולעולם אין לו תקנה מהרי שעברות ולקמן מרכזין מכני חיין ה״נ הריני נזיר מלת הקפה נזירות תריכתה קביל עילויה ואינו מגלח תורה אור ומביא קרבן בסוף כל שלשים׳ג) וכיון

דהשתא חד נזירות משיך כמלת הקפה לת מלים תמרת דליתנייה כאילו היא מלחה קיטוחים ולכי מטלים נזירות כמנין קיטוחים סיטלין ליכנם לתוכה׳ לייתי קרבן דחולין ועייל נפשיה לנזירות ואיכא למימר דחדא נזירות תריכתה כמנין תרבל קיבל עליו לת מייתי קרבן מספיקה דלמא פטר לחיטיי תולין לעזרה והלכך לרבי יהודה כמי לת מלי לסלוקי נפשיה מנזירות לייתי קרבן ומה״ט ליה ליה תקנתא: ומי סבר נמ ר׳ יסודה סבר׳ג) ת״ש הריני נזיר כמנין ימות החמה מונה ב) נזירות כמנין ימות החמה • פיהא מונה שם״ה נזירות על שלשים ג) ומגלח פיהא טהא מיד מת ד) קיבל עליו כמנין ימות החמה וכיון שהשלים שנה מיד מת ה) קיבל עליו כמנין ימות החמה מתכתה לה דכיון שהשלים מת : אלא בי שמעת מינה דחדת נזירות על שם״ה) כיון שעלו וכל חלק וחלק מהני שם״ה ימים וגריך י)[ליכלו] נזיר שם״ה פעמים שם״ה ימים כמנין ימות החמה וכדבעי רבי דאמר לחין זה נזיר פיהא מגלח כסוף שלשים אלא ג׳ נזיר לעולם: מי סוי מעלמה כלל• כמני דרבי יהודה מי הוי השלמה [שם״ה פעמים] שלריך לנהוג נזירות כעלמו אלא מדקאמר ר׳ יהודה כיון שהשלים מת ב״ש מ ם) לא ס״ל כר׳ ליעזר לחכריע דהתיא הריני נזיר כמנין ימות החמה כלי׳ כל זמן שהחמה עוברת והיינו עד סוף השנה: מונה נזירות כמנין ימות החמה• כלי׳ מין שהשלים שנה מיד מת ה) קיבל עליו כמנין ימות החמה וכיון שהשלים ו) ומגלח כל ימיו יהא מונה נזירות של ל׳) ומגלח ומביא קרבן וקרבן דמייתי לסוף חגלחת מביני ליה כמהלים אלא לי תמרת דחדת נזירות קיבל עילויה ז) (עד) ימות עולם ואסור לגלח כל ימיו מאי השלמה אילימא בכח הת אלכתי אילו הוה קיים הוה מיבעי ליה למיקם בנזירות ,ועוד מי סבר לה כרבי :ומפני כפדיו רבי יסודה לומר בריני נזיר כמנין סילקטי קין• כמנין שבלים שמשום מ) קיילי תלתים בין הקליעות ג) כדי שיהו מהלכים ביניהם ולת יהו נדרכים בגבל :ובמנין שבלי שמיטה• דבשנת השמיטה אין הקדוש נזרעות ומניחין כהן שבלים של תמלוך ולפי שהן מועטין ונוח למטען בשנת השמיטה מהו דתימא ושוב כי טולהו ומני שים קמ״ל דלת : [הריני] נזיר סומכוס לומר הן אחת • פי׳ אם אמר הן אחת כדלמרן בעלמא (שבת דף נח:) שכן בלשון יווני אחת קורין ט״ו׳ח דיונן שתים • בלשון יון מרינון שלש טטרגון ד׳ פונטיגון ה׳ כמו בלשון יון: בית ענגל • להוחיל ואין ל׳ ד׳ זוזים אין מטמא בנגעים כדמסיק מקיר קירות והייט מטמא דכולהו

הדרן עלך כל כנויי

קלקל מכי ותים דנדרי כמנין שבלי שמיטה שהקדוש הפקר וכל ם) הענ עוסה שבלים בשוכו ותין בשל שהרה מטבט על ידו : מונה נזירות כמנין סילקטי קין ושבלי שמיטה• ויהא מגלח כל ל׳ ול׳ מ) כמנין הילקטי קין ם) תפ״ג דלת אמר נזירות עלי אלמא ניה לרבי יהודה הא לרבי יהודה מצי אמר לך הריני כי הוי שהם מלה לקיטי קין נרוך להיות מונה נזירות תריכת מלה פעמים ס) מלה יום לו נזירות תריכת מלה יום : מני אלמי׳ דהיכת דאמר כמנין ימות החמה לא כמנין הילקטי קין חפיט רבי מודה בזירות קביל עליה ומגלח אחת לשלשים והייט נמי דקאמר רבי יהודה לעיל כיון שהשלים מת אבל גבי קופה דמזירות תריכת קביל עליה חפיט רבי יהודה מודה דספק נזירות להחמיר וכדפריכנא :רבי אומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה• לת יהא מגלח אחת לשלשים הא ק) לת אמר נזירות אלא הריני נזיר כמנין ימות החמה אחת כלשון ר) אות קביל עליה כמנין ימות החמה כלי׳ כל זמן שהחמה עוברת ולת עד טולם כדלעיל לו ליתיך ליפתח שם״ה פעמים שם״ה ימים : שני ליה• דמנין שני ליה והוי כמ״ד נזירות עלי :תפילו מתם שנה אין זה נזיר לעולם• דאחת נזירות תריכתה אית דהוית משום דחיים ליה קיטוחין כדאמרינן לעיל : סריני נזיר ואחת מונה שתים• (ה) מי אמר דקאמר פאומר סריני נזיר ואחת ועוד • מונה שלש נזירות ואחת ועוד ושוב מונה ארבע : מהו דתימא ד׳ (ו) הא אמי דקאמר ושוב ממעט כלומר אחת ועוד ושוב ליהוי עלי נזירות כי הך דאמרינן והויין להו שים קמשמע לן : פומכוס אומר• הריני נזיר כנזירות אחת ואחת ואחת וא

הריני נזיר מן הגרוגרות וכו' כב"ש נזיר. דכיון דלמר הריני נזיר
עליו נזירות וכי סדר ולמר מן הגרוגרות ומן הדבילה
לא למר כלום: **וכפ"ש אינו נזיר.** דכיון דלמר מן הגרוגרות
סום נזירות בגרוגרות ודבילה: **מ"ר יסודו אף כ"ש לא אמרו.** שיהיה
בו שום נזירות כלל (ג) תלת לפי מה תורה אור

"הריני *נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה"
ב"ש"א נזיר ובה"א "אינו נזיר, אמר
רבי ידרדה אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא
באומר הרי הן עלי קרבן: **גמ' והריני נזיר**
מן הגרוגרות ומן הדבילה ב"ש אומרים נזיר
ואמאי °מבל אשר יעשה מגפן היין אמר
רחמנא: ב"ש סברי לה כר"מ דאמר *אין אדם
מוציא דבריו לבטלה וב"ה סברי לה כרבי
*יוסי דאמר 'בנמר דבריו' אדם נחפס ואי
*נדר ופתחו עמו הוא, (ו) ובית שמאי נמי נדר
ופתחו עמו הוא? אלא ב"ש סברי לה כרבי
מאיר דאמר "אין אדם מוציא דבריו לבטלה"
וכיון דאמר "הריני נזיר" הוה ליה נזיר, כי קאמר
"מן הגרוגרות ומן הדבילה" לאחשולי הוא
דקאתי, וב"ש לטעמייהו דאמרי *אין שאלה
בהקדש וכיון דאין שאלה בהקדש אין שאלה
בנזירות ובית הלל סברי כר"ש דתנן "הדיוט
פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים"

מתני'

הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה כב"ש נזיר. כל דין נזירות
עליו ובכי הכתיב לפרושי ולא פירש מיוחד מגפן היין וכגמ'
מפרש טעמיה כתוספתא (ריש פ"ב) כיוצי כיוצי כב"ש נזיר וכה"ג היה
נזיר ליזה כיוצי כיוצי התומר הריני נזיר מן הדבילה ומה קרי ליה
כעין מה שיש בדבילה נזירות וי"ל
דכיוצי קרי לדבילה מירוח: **אמר** ר'
יהודה לא כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא באומר
הרי עלי קרבן. רבי יהודה פליג אתנא דמתניתין אליבא דב"ש
וקאמר דלא הוי נזיר נדין נזירות כיון
דלא נדר אלא מגפן היין, אלא
נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה
כאילו אמר מכל אשר יעשה מגפן היין, אמר
ר' יהודה אף ב"ש לא אמרו אלא
באומר הרי עלי קרבן ואין נזיר עליו
וי"ל 'וכיוצי': לשון הפרשה וכאילו אמר
הריני פרוש מן הגרוגרות וה"ה
בנגדיים (לף יג.). מוכח לרבי [יהודה]
אמר 'קרבן' לא הוי נדר בקרבן עד
שיזכיר בקרבן בל"ף וי"ל דה"מ בשלא
אמר 'עלי' אלא 'ככר' זה קרבן אבל כי
אמר 'ככר' זה עלי קרבן ה"ל כמו כ"ף:
אין אדם מוציא דבריו לבטלה. נתלקו
בערכין (לף כ. ע"ש) בהאומר ערך
כלי עלי לתין ערכין ללי רבנן פטורי
ליה מכלום ור"מ מייב ואמר אדם יודע
שאין ערך ללי וגמר ואמר נפש כמיס
וטהן דמי הכלי להקדש לפי שאין אדם
מוציא דבריו לבטלה וה"ג שאין נזירות בגרוגרות וגמר ואמר
נפש נזירות יין וב"ה סברי לה כר' יוסי דאמר בגמר דבריו אדם נחפס
והאי נדר ופתחו עמו הוא דר' יוסי כהאומר אי תמורת עולה תמורה
שלמים תהיה עד שתסתחב ותמכר ואפי לעולה ואפי לשלמים
ב"ש בגמר דבריו שאמר גרוגרות נחפס וכיון שאין נזירות
בגרוגרות לא הוי נזיר ואע"ג דבדבילה אמר הריני נזיר חזר בתוך כדי
דבור ואמר מגרוגרות וגמר דבריו אדם נחפס כאילו נדר וכתוך כדי
דבור מלא פתח לו ותרכוה לכיון שגדרו ופתחו עמו לא חל כלל וה"מ
והאמר ר' יוסי בגמר דבריו אדם נחפס הוי פי' לף בגמר דבריו אדם
נחפס והוי תמורת עולה ותמורת שלמים וה"ג נחפס לשון רחמנן נמי
דקאמר ריש הניזקין (דף כו.) היכא דדברי סותרין זה את זה ולישנא
בתמורה (דף כז.) היכא דקאמר נזיר ויהיה נזיר מיין "ונזיר מן הגרוגרות וי"ל דלכי מפורש
לפרושי מתחלת דבריו קאתי הלכך חיילי ב' הלשונות לר' יוסי והוי כאילו אמר
עולה ותמורת שלמים אבל במתני' ליכא למימר דסיפא לפרושי ריפא
לכולהו (כיון) הלי דקאמר נזיר לאו מיין קאמר אלא מגרוגרות והלכך
גמר דבריו עיקר הן ליתפס בהן ולא בתחילת דבריו והכי מתייבא לי
דלא קתני מדר' יהודה אלא דר' יהודה לית ליה במתני' דנזיר
הוי מגרוגרות ולא נזיר מיין אפי' לב"ש ואתמי והא מתניתין ליה לרבי
יהודה דפליג אדרבי יוסי בהאי תמורה (נ"ו סא) וקאמר תפום לשון
רחמנן ה"ג נחפוס לשון רחמנן וליתני נזיר מיין אלא ודאי דוקא בתמורה
פליגי דהכרכים סותרין זה את זה ולישנא בנזיר מיין אלא
אבל הכא ודאי דליכא למימר דדיבור האחרון מפרש
ולאו מיין נדרתי ונימא נמי דלא קאמר דב"ש מכברי כר' יהודה
תפום לשון רחמנן עיקר להכי הוי נזיר מיין אלא ודאי לא מייכא ההוא
פלוגתא דהכא ור"מ ואתמי קאמר ב"ה כר' יוסי דימא דסכברי ב"ה כרבנן
דר"מ בערכין (דף כ.) דלמתני' אדם מוציא דבריו לבטלה לעולם
ור"ל דלא תמי דהסם מכאן ואילך אין נדר ולא נזיר ולא
כלום ואפילו אם אמר בלבו היה הדבר שאין בדעתו
לקיים אינו נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר בפיו ולא
היה בדעתו לקיים אינו נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר
בפיו ובדעתו לקיים ולאחר שעבר זמן שיכול לקיים
נזכר שלא היה בדעתו לקיים אינו נדר ואינו נזיר
ואפילו אם אמר בפיו ובדעתו לקיים ולאחר שעבר זמן
שיכול לקיים נזכר שלא היה בדעתו לקיים אינו נדר
ואינו נזיר ואפילו אם אמר בפיו ובדעתו לקיים ולאחר
שעבר זמן שיכול לקיים נזכר שלא היה בדעתו לקיים
אינו נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר בפיו ובדעתו
לקיים ולאחר שעבר זמן שיכול לקיים נזכר שלא היה
בדעתו לקיים אינו נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר
בפיו ובדעתו לקיים ולאחר שעבר זמן שיכול לקיים
נזכר שלא היה בדעתו לקיים אינו נדר ואינו נזיר
ואפילו אם אמר בפיו ובדעתו לקיים ולאחר שעבר
זמן שיכול לקיים נזכר שלא היה בדעתו לקיים אינו
נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר בפיו ובדעתו לקיים
ולאחר שעבר זמן שיכול לקיים נזכר שלא היה בדעתו
לקיים אינו נדר ואינו נזיר ואפילו אם אמר בפיו
ובדעתו לקיים ולאחר שעבר זמן שיכול לקיים נזכר
שלא היה בדעתו לקיים אינו נדר ואינו נזיר ואפילו
אם אמר בפיו ובדעתו לקיים ולאחר שעבר זמן שיכול
לקיים נזכר שלא היה בדעתו לקיים אינו נדר ואינו

ב א מיי' פ"ח מהלכות מיכות הלכה י יסיון סם הכ"מ :

ג ב ג מיי' פ"ו מהלכות מעשה קרבנות הלכה ז ופ"ב הכ"מ :

מתנ'
ב ג'נזירות
ג ר'נתן - ת"אינו כאומרו

פי' הרא"ש

לא נדר כדרך הנודרים שאין נזיר מן הנבורות: בש"א נזיר ונזיר זה"א נדור ונזיר פי' נדור או נזיר אם אמר לא היה בלבי לנזור אלא שיהו עלי קרבן הרי נדור ואם לא אמר כלום הרי נזיר דבר כר"ם וכר' יהודה וב"ה מברי כרבי יהודה דמחיר אליבא ד"ש תיינו דלא פ"ת הלא כר' יהודה :קמה יביא פלה קמה שאינו מנוקה ויביא מלה מנוקה. שמן ולבונה אחד שמן ולבונה: חצי עשרון יביא עשרון שאין מנחת בא פחות מעשרון הוץ ממנחת הביחין: באומר אילו היתיתי יודע שאין נודרים כך וכו' ואיבא למימר שפשה לפי שיש בנדרה באוה שעורים הרבה: מתח תעומר ומנחת קנאות אבל במתני' בשאר איבא למשפי דלא שייך כלל נחבורות לנזיר: אבל אמר מן הערשים לא אמר כלום דברוא לא פעי אינש דאין מנחת באה עדשים: הדר ביה חוקיה לנבי ר' יוחנן ה"ג לחני מן הערשים ול"ג קבר חוקיה ב"ש כר' יהודה ובבחורות פ' המנחות ל"ג ליה והבי גרים התם אלא ש"ם משום דפעי בעדשים לא פעי ויש לישב ניחא המפרשים דבחר אלא קבר חוקיה כר' יהודה ומוקי לחני' ר"ם והבי פי' ה ד ר ביה חוקיה מפאי דאוקי מתני' כב"ש אליבא ד"ת דאמר הרי נזיר ר"א אפי' מן העדשים נמי: אלא מבר כר' יהודה דאמרת) אליבי וכי היכי דמן הבחורות ומן הדבילה הרי נדור ובשרשי דבעי למימר שיהא מ ו ת ר ש מהן משום דשייך בהו איסור נדר ה"ה נמי הרי עלי מנחה מן השעורים יביא חפוס בתן ד ר ש מנחת דבאה שעורי אבל אמר מן העדשים לאו כלום קאמר דאין מנחה באה עדשים אבל לפ"ת כי היכי דמן הבחורות לא הוי נדור ה"ה מן השעורים ליביא חיטים והא דר' יוחנן הוא דאמר באומר אילו הייתי יודע וכו' ובעדשים לא ממע אינשי כי היכי דל"ת מן הבחורות לא הוי נדור ונזיר אפילו אי אמר אילו הייתי יודע וכו' : לא מיבעיא מן העדשים דמייתי מבחה מעליותא דליכא למימר שהיה ד ע ת ו לומר פתחלה מן העדשים א ל א והאי פתחלה נחבון לומר ם נ ה ה מעליותא ומהדר קא ס"ד נ"ל דחמר דבתומר כרי מן עלי קבון פלגי:

ד ר' נתן אומר בש"א נזיר ונזיר זה"א אומרים נדור ואין נזיר ב"ש סברי להה כר"ם וכר' יהודה וב"ה סברי להה כרבי יוסי לישנא אחריגא אמרי להה ר' נתן אומר בית שמאי אומרים נדור ואינן נזיר ובית הלל אומרים לא נדור ולא נזיר ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש שתנן התם ר"האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים קמח, יביא סולת, שלא בשמן ולבונה יביאנה בשמן ולבונה, חצי עשרון יביא עשרון שלם, עשרון ומחצה יביא שנים ר"ש אומר שלא התנדב בדרך המתנדבים כאן תנא- דבי אמר ר"הרי עלי מנחה מן השעורים מביא מן החיטים :אמר אוקמא במחלוקת שנויה "וב"ש היא, לאו אמרי ב"ש כי אמר "מן הגרוגרות, "מן הדבילה "הוי נזיר הכי נמי כי אמר "מן השעורין" מביא מן החיטים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל 'באומר "אילו הייתי יודע שאין נודרין כך, לא נדרתי כך, אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר "מן השעורים" אבל אמר "מן העדשים" לא מיתי ולא כלום' מבדי חזקיה כמאן מוקים לה למתני' כבית שמאי-והא 'עדשים לנבי מנחה, כגרוגרות לנבי נזיר' דמן וקאמרי בית שמאי הוי נזיר? הדר ביה חזקיה ואמאי הדר ביה? אמר רבא מתני' קשיתיה מאי אדיא דתני "מן השעורים" לירתני "מן העדשים", אלא סבר חזקיה כי קאמרי בית שמאי הוי נזיר, דרבי יוחנן אמר אפילו מן העדשים", והא רבי יוחנן הוא דאמר באומר "אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך, לדבריו דחזקיה הוא דקאמר: את"ל מ"ט קא הדרת בך, משום דלא קתני "מן העדשים, דלמא לא מיבעיא קאמר: לא מיבעי' כי אמר מעדשים דמייתי מנחה מעליותא דאיכא למימר "מיהדר הוא דהדר ביה ורתפוס לשון ראשון, אלא כי אמר מן השעורין, ואי דהכי קאמר "אי קדשה במנחת "העומר" אין

מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר בש"א נזיר ונזיר זה"א אומרים נדור ואין נזיר ב"ש סברי להה כר"ם וכר' יהודה וב"ה סברי להה כרבי יוסי לישנא אחריגא אמרי להה ר' נתן אומר בית שמאי אומרים נדור ואינן נזיר ובית הלל אומרים לא נדור ולא נזיר ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש שתנן התם "האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים קמח, יביא סולת, שלא בשמן ולבונה יביאנה בשמן ולבונה, חצי עשרון יביא עשרון שלם, עשרון ומחצה יביא שנים ר"ש אומר שלא התנדב בדרך המתנדבים כאן תנא- דבי אמר ר"הרי עלי מנחה מן השעורים מביא מן החיטים :אמר אוקמא במחלוקת שנויה "וב"ש היא, לאו אמרי ב"ש כי אמר "מן הגרוגרות, "מן הדבילה "הוי נזיר הכי נמי כי אמר "מן השעורין" מביא מן החיטים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל 'באומר "אילו הייתי יודע שאין נודרין כך, לא נדרתי כך, אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר "מן השעורים" אבל אמר "מן העדשים" לא מיתי ולא כלום' מבדי חזקיה כמאן מוקים לה למתני' כבית שמאי-והא 'עדשים לנבי מנחה, כגרוגרות לנבי נזיר' דמן וקאמרי בית שמאי הוי נזיר? הדר ביה חזקיה ואמאי הדר ביה? אמר רבא מתני' קשיתיה מאי אדיא דתני "מן השעורים" לירתני "מן העדשים", אלא סבר חזקיה כי קאמרי בית שמאי הוי נזיר, דרבי יוחנן אמר אפילו "מן העדשים", והא רבי יוחנן הוא דאמר באומר "אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך, לדבריו דחזקיה הוא דקאמר: את"ל מ"ט קא הדרת בך, משום דלא קתני "מן העדשים, דלמא לא מיבעיא קאמר: לא מיבעי' כי אמר מעדשים דמייתי מנחה מעליותא דאיכא למימר "מיהדר הוא דהדר ביה ורתפוס לשון ראשון, אלא כי אמר מן השעורין, ואי דהכי קאמר "אי קדשה במנחת "העומר" אין

אמר מרי עלי מנחה נסכיה קמח מביא פולס. לו אומר מרי עלי מנחה בלא שמן ולבונה ט' : מי לא אמרי ב"ש : ותע"ג דלא קביל להוה נזיר אלא מן הגרוגרות הוי נזיר מן היין הכא נמי כי אמר מן השעורין מייתי לה מסולת של חיטים כהלכתה : ור' יוחנן אמר אפילו מיתא דברי הכל. דלמא ב"ה מודו בהא דיכיל מן החיטים אע"פ שלא התנדב אלא מן השעורים כגון שאומר לכך התנדבתי שעורין שהייתי סבור שמביאין ממנה מהן אבל לולו הייתי יודע שאין טדרין אלא חיטין לא נדרתי : ומאן דאמר (ג) גמר בנפשיה לאיתויי מידי דכר חיובא להכי יביא מן החיטין : אלא כומן שהתנדב מן השעורין. להתם הוא שהיא ומנחת סוטה ומנחת העומר מן השעורים קמייתי להו דממעט קרא לגבי מזבח וכהכי הוא דאמר אלא כומן שהתנדב מן השעורין : מנחת סוטה ומנחת העומר מן השעורים מביא מן החיטים : אבל נדבה מן השעורים יביא מן החיטים : מנחת סוטה ומנחת העומר מן השעורים מ

וכמגתא סוטה תקדום ומייתין לה מן המעורין ואי לית מייתין כלל: **גמ"ל** דתפ"ה יבית מן המיטין ולעולם לית מליס למידק מתני' דכי תמר מן העדשים לית מייתי ולית כלום: **מתני'** ו) **אמרה פרה** · בגמרא מתרלינן בגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר כמותה לי כשהוצה פרה ב) שלינה עומדת לעולם ע"י תלם הריני נזיר ממנה מבשרה תם ג)(ב) נתקיים מחשבתה שתהא עומדת ומלינה לית לה לחי לחי ולעמידתה(ד) ב"ש לשיטתן דאמרי כי אמר מן הגרוגרות לחי הוי נזיר כהא דאמרי ב"ה הריני נזירה אם נפתח אני בשא נזיר ובה"א אינו נזיר, אמר רבי יהודה אף בשאמרו ב"ש לא (ג)(אומרים) אלא באומר הרי פרה זו עלי קרבן אם עומדת היא: **גמ'** פרה מי קא מישתעיא? אמר רב חסדא הבא במאי עסקינן בגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר "כסבורה פרה זו אינה עומדת, הריני נזיר מבשרה אם עומדה מאליה" ועומדת מאליה והלכו ב"ש לשיטתן: בית שמאי דאמרי* מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר' ובי"ה אומרים לא הוי נזיר, והא אמרוה ב"ש חדא זימנא? אמר רבא חרתי תלת, ובן חני ר' חייא תרתי תלת, ובן א"ר אושעיא תרתי תלת, וצריכי: דאי איתמר בהא גרוגרות ודבילה התם הוא דאמרי ב"ש הוי נזיר משום דמיחלפן בענבים אבל בשר בענבים לא מיחלף, ואי איתמר בשר הכא הוא דאמרי ב"ש הוי נזיר בבישרא דחבצא אבל גרוגרות ודבילה לא, קמ"ל, ואי אשמעינן הני תרתי, הני הוא דקאמרי בית שמאי אבל דלת אימא מודו להו לבית הלל, ואי אשמעינן הני תרתי בהא קאמרי בית הלל אבל בהך תרתי אימא מודו להו לבית שמאי, קמשמע לן בלא: אמר רבא מי קתני אם עמדה מאליה אלא אמר רבי כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר "הרי עלי קרבן", בשלמא פרה בת קרבן היא אלא דלת בת קרבן היא? אלא אמר רבי כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר

פרה ז · כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ממש ליה דהיתה רבוצה מדקתני תם שומדת לחי כשעיה דלמי בר חמת יש לפרש ליתנא דמתני' הכי אמר פי' אמר לחדם הפרה הרבוצה (או מדקתני הריני שומדת ממכל דרבוצה היא) ג) אמר לחמרים פרה זו (פי' סבורה פרה זו) כלומר סבורה פרה זו נלבה מה שהיא רבוצה ומסתמא מחשבתה זו נלבה מחמת ברבוצה כ"כ שהיה יכולה לעמוד מחליה ולא שהפרה עלמה מחשבת כן שהרי אין לה דעת לסבור ולחשב אלא כלומר בני אדם העוברים ושוחים אותה רבוצה כל כך בכח סבורים גלנם לומר כן ולפי שהרואה הפרה תוכך קבלנו על הפרה לפיכך תולה האומדנא בפרה עלמה כמו ולחלניה אומדנא לחבשר (יומא ו) ולא שהחלה עלמה כן אלא לחדם הרואה החלה תוכך על הפרה שהיא עומדת מא

ואמר הריני נזיר מיין חס לח וט' • מתני' דקתני הריני נזירה פי' הריני נזיר מיין כך בסבילה ומנהה מחליף זה ליט מוסיף על ליפת דמתני' חלת"ל בלבד דכלשון המשנה אם עמדה והוא מוסיף מיכת לח חלת ממילא חמר שכך נעשה המעשה שעמדה מחליף:

ב"ש א) תורפי' דההוא גברא משום לוקמה ב) בידיה והא לח לוקמה• פי' תורפיה גילוי דעתו כלומר ב"ש סבירת להו כי חמר התם כי התי ליפת דעתו לומר כן דהעולם סבורים שהפירה רבולה כל כך בחוזק שחין חדם יכול להטמידה.הריני נזיר כלומר חט"ם שחין רלוני להיות נזיר דמריחת לי הריני נזיר]חס לח עמדה פי' לח יין כח בידי להטמידה בכח וחס לח עמדה משם לח ב"ש חס יטמידנה ולבסוף נעשה משעה שלח טרח בה ולח יגע בה להטמידה ונמדה מחליח ב"ש סבירי חס לח יטמידנה קחמר והח לח לוקמה הלכך חייל נזירות דהח מדין מזיר ד"ב"ש סבירי חס לח עמדה משום דרבולה היח בכח לומר חהח נזיר [לח] חמנות והיח קחמה הלכך לח טעקת חחלת נזירות וח"ח וחסחת נמי מקבי מידי דמתני' בטמידת הפירה חס לח יוסיף לח בגירסת המשנה והוי מוכת דחסר לח כחן דחי לחפסר ו לפרש פלוגחייהו בט"ח לבל נפטיית דלמי בר חמת חיט חלי מחלוקת החנחים (לקמן) [לקוס] בטמידה חלח בגודל מן הבשר חי חייל עליה נזירות חי לח ולדידיה ודחי קשה מידי מחניה קחני דלח מוכח מפלוגחת דחמרי חסר מחניה ולכך חין ו כח להוסיף על לשון המשנה ול"ח וליפרוך ליה בהדיח למה לי פרה רבולה לחת לח חס עמדה מחניה ליפלוג בהדיח בגודל בנזיר מן הבשר חי חייל עליה נזירות וליחו ב"ש לשיטתן וי"ל דה"ק פריך מידי מחניה קחני ולח הוקשה לו עיקר קשיח זו חלח לגלגל עליו ולומר כיון לחיכה פלוגחת דחמרי כלל בטמידת הפירה חין לך כח להוסיף על לשון המשנה מחניה וכיון דחמרי לח פליגי בטמידת הפירה ח"ב חקשי לך טפי (ח"כ) למה לחמת להזכיר כלל בטמידת הפירה ליפלוגו בגודל מן הבשר ולחו לשיטתן דלח חי לחניה קושיח דמחניה חלח להזכיר לו דפלוגחת דחמרי לח חליח בטמידת הפירה כלל ומעחה חקשי לך קושיח חזקה טפי לליפלוגו בבשר להדיח ולחו לשיטתן: **אימא** סיפא מי קח מחפים בה מידי• לומר חמחי פליג רבי' חלת"ק דהפירה לח הויח חלח כקרבן בטלמח,הרי לח החפיס בגלגול קוסס לומר פרה זו כקוסס לו כקרבן חלח נזיר מיין להדיח חס לח עמדה כו' ח) חלח ה"ג כגון דחמר הריני נזיר [מבשרה] חס לח עמדה ועמדה ועמדה מחניה וכו' והטמח נחלקו בלשון כדפריסים לעיל ומחלקו נמי כי נדל מן הבשר חי הוי נזיר לכל מילי וח"ח והטמח כיון דלוקי רבא פלוגחייהו בטמידת הפירה למה לו להגיה ולהוסיף חיבח לח על לשון המשנה והח יכול לפרש בלח הגהה ותוספת כגון דחמר הריני נזיר מבשרה חס עמדה והטמידה ב"ש מטמע להו חס עמדה חס לחטמידה בכח ידי וכן עשה פרח ויגע בהטמידה בכח חלכך חי נזיר מבשרה וכיון דחייל נזירות חבשרה חייל נמי לכל מילי דב"ש לשיטתן וב"ה סבירי חס עמדה מחניה ולח חייל נזירות חלח בעמידה ממש והוח העמידה ולח עמדה מחניה ולח חייל נזירות חפי' חבשרה ו"ל דחה"ל ולח *)ודחי לח הוו פליגי ב"ה לומר דלח ליהוי נזיר דכיון דקחמר יהיה נזיר חס (חמר) עמדה מטמע בכל ענין שחטמוד בה בעל כרחו להטמידה כדי שיחול עליו נזירות דכיון דקחמר יהיה נזיר חס לח עמדה מחניה נזיר ועי"ל דחין דרך הטודרין לומר בהחי ליפות דב"ש שחלה נזירותו חס עמדה פירוש חס לחטמידה דמרח זה דרך הטוולח ליזוד חהיה נזיר בחרי וחלח ולח חיזון חחרון מבשרה חס לח עמדה חלח בטמידת הפירה לבל נלמון לי כח להטמידה ו) חהיה נזיר לח שחני חפן בנזירות דהכי מוסיף על לשון המשנה לח כדי לפרש בלשון ברגילות לומר ולידור ול"ח ומחי קח עביד לריכותח לעיל מחרחיון חלח והח בהח נחלקו כחן מחלוקת חדם כחם לח עמדה ח) י"ח דטמח כל החילוקים שחיזכיר הם"ם בשם רבח לח חיזן מטולח חהיה נזיר בחרי וחלח ולח חיזן רבח ל"ח חיזון חחרון מבשרה חס לח עמדה חלח בטמידת הפירה לבל נלמון משום דהקשה חרמי בר חמח הוזכר בם"ם דחמכחת ביבמות פרק החולן (דף לה:) דקחמר מיניבי הכוחס וכביחה לח פליג כלל עליה דהח קחמר בחר הכי בביחה דב"ע לח פליג וכן נקמן פ"ג (דף י.). ובלישנח דבית שמחי סבירי תורפיה דההוח גברח וכו' לח שמעינן הח פלוגחת מנרוגרות ויש לומר דע"כ פליגי נמי בגודל מן הבשר לחם לח כן ליפלוג בטמידת הפירה ומדרבי יהודה מוכיח דלח בגודל מן היין פליגי דחמח לח הוה פליג רבי יהודה חלח על כרחך הגודל מבשרה חלח ע"כ גם בטמידת הפירה מקום גם בטמידת הפירה פליגי דחם כן ליפלוג בבשר להדיח לומר לי להזכיר פרה חס עמדה במחני' חלח ע"כ גם בטמידת הפירה נחלקו וחם חחמר ומחי דוחקיה דההוח גברח כו' ולריך לומר דבית הלל לטטמיין דבית שמחי סבירי תורפיה דההוח גברח כו' ח) ולח"ל דלח חי נזיר כמה דנזיר מן הנרוגרות וי"ל דע"כ ב"ה חחי לפלוגי נמי בטמידת הפירה דחי בגודל מן הבשר ולטטמיין דבית שמחי סבירי תורפיה דההוח גברח משום דרבי יהודה ומדרבי יהודה מוכיח דלח ליפלוג בבשר לחזיר לה פליג רבי יהודה חלח על כרחך הגודל מבשרה חלח ע"כ גם בטמידת הפירה ומחי דוחקיה לימר דב"ה [סבירי] דלח חי נזיר כמה דנזיר מן הנרוגרות וי"ל דע"כ ב"ה חחי לפלוגי נמי בטמידת הפירה דחי בגודל מן הבשר ולטטמיין דבית שמחי סבירי תורפיה דההוח גברח כו' ולריך לומר דבית הלל ל

הריני נזיר פרק שני נזיר יא

מתני' אמרו חכמים · כיון דשיכורה היא ואינה זקוקה לשתויה גרעון הדכריס אלא נתכוונה זו לקבל עליה ו) זה לשם נזירות אלא לומר יחסר עלי כום זה כקרבן ואינה חשובה אלא כשום יין זה בלבד: **גמ'** וכ"ש· מי לא (ו) דנתכוונה לקבל עליה נזירות אלא להיות נידורה ממנו לימא הכי נהלי ליכתוב ג) הרי הוא עלי קרבן להכי הוא דלא אמרה הכי דסברה לי תימא הכי סבירא להו אלא אלא לומר עלי כום זה בלבד ומייתו לי כום אחרינא ואמרי לי לשתי וקח מלערין לי ג)דשמיע לה דלתולות מגיעה למשתי לי תימא להו דהלי ליכתוב הכי דשיכורה לחתיכת גמי בשתה כו': **מתני'** **הריני נזיר על מנת שאשתה** יין ד) · וקיבל עליו לא השתה הרי זה נזיר: ואכול בכולן שכל דקדוקי נזירות עליו: לכל שם שמר "יודע אני שמזיר אסור בכולן ואפי' ר"ש מודה בריישא דהתניא טותיה: **אבל** ליכי יודע שמזיר אסור ביין · כלומר שלא הלכות קבלתי עלי לבד מאיסור יין שלא קבלתי לפי שלא ידעתי שמזיר אסור ביין לרבכן הוי נזיר לטעמייהו דלעיל דתפי' לה כדלי שלא מתך הוי נזיר ור"ש מתיר וחזיל לטעמיה דלמר (לעיל דף נ:) עד שיזיר מכולן: **יודע** לכי שהזיר אסור ביין אבל לכי סבור הייתי שהחכמים מתירין מפני שהיני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים "הרי זה מותר וב' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא אר"ל חלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי מטעמא משום דהוה ליה מיחנה על מה שכתוב בתורה, *וכל המחנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל, וב' ישמעאל בן אלעזר אמר הלך [האי] על מנת כחוץ דמי תניא כוותיה דרבנא · אמר הריני נזיר על מנה שאהא שותה יין, ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מחנה על מה שכתוב בתורה וכל המחנה על מה שכתוב בתורה בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין, ור' יהושע אומר אמר ר"ש הרי זה אסור ור"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא חיפוך החם רישא

מתני' "מזגו לו את היין ואמר "הריני נזיר ממנו" ה"ז נזיר, **מעשה** באשה אחת שהיתה שיכורה ומזגו לה את היין ואמרה "הריני נזירה ממנו" אמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר "הרי הוא עלי קרבן": **גמ'** מעשה לסתור אמרת רישא "הרי זה נזיר" והדר תני "מעשה באשה אחת" אלמא בהא הוא דאמור הא יינא אתרינא שרי? חסורי מיחסרא והכי קתני מזגו לו את היין ואמר "הריני נזיר ממנו" הרי זה נזיר, ואם שיבור הוא ואמר "הריני נזיר ממנו" אינו נזיר מ"ט? כמאן דאמר "הרי עלי קרבן" הוא, וכ"ת לימא הכי? סבר "מיתיתי לי אתרינא ומצערן לי אימא להו הא מילתא דפסיקא להו ומעשה נמי באשה אחת: **מתני'** "הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן, יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין "הרי זה אסור וב' שמעון מתיר" "יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שהחכמים מתירין לי מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים "הרי זה מותר וב' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא אר"ל חלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי מטעמא משום דהוה ליה מיחנה על מה שכתוב בתורה, *וכל המחנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל, וב' ישמעאל בן אלעזר אמר הלך [האי] על מנת כחוץ דמי תניא כוותיה דרבנא · אמר הריני נזיר על מנה שאהא שותה יין, ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מחנה על מה שכתוב בתורה וכל המחנה על מה שכתוב בתורה בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין, ור' יהושע אומר אמר ר"ש הרי זה אסור ור"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא חיפוך החם רישא

הריני נזיר ממנו · פי' נזיר מן הכום הרי זה נזיר פי' כל דין נזירות עליו: **מעשה** באשה אחת ואמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי עלי כום זה כקרבן · ולא מלערה אלא בשותו טם בלבד וכגון פריך מעשה לסתור: **ואם** שכור הוא כלומר עלי בקרבן פי' שלרך כני אדם להפליג בשכור עשתה ועשה אינו רואה לשתות ואומר נזיר הוא לבלוקם מעליו שאם לא יאמר נזיר הוא יהא שיכיחו לו כום אחר לכך אומר "נזיר" לבלוקם לגמרי מעליו אבל כשאינו שכור אין דרך להפליג ולכך תולה בשכרות: **אבל** יודע שמזיר אסור ביין · כלומר אחר הלכות קבלתי עלי לבד מאיסור יין שלא קבלתי לפי שלא ידעתי שמזיר אסור ביין לרבכן הוי נזיר לטעמייהו דלעיל דתפי' לה כדלי שלא מתך הוי נזיר ור"ש מתיר וחזיל לטעמיה דלמר (לעיל דף נ:) עד שיזיר מכולן: **יודע** לכי שהזיר אסור ביין אבל לכי סבור הייתי שהחכמים מתירין מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים: **אה** בהלכותה · והא דקתני ר"ש [מתיר] (לקמן א) בתרי [בני] : **דדוי** מתקה על מה שכתוב בתורה. לכך אמר הריני נזיר חייל עליו נזירות לכל מילי וכי אמר ע"מ מטיל התנאי על מה שכתוב בתורה וכטל התנאי ור"ש יתיפוק ליה דנזירות לי אפשר לקיים ע"י שלית דאמר בהמדיר (כתובות עד.) דבטיון תנאי דומיא דבני גד ובני לובון שבתקיים המטעה ע"י יהושע שהיה שליח משה והחם מהני תנאה לבטל המעשה ולא בעלמא ור"ש דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא] ע"ש כתוקיעו וכי תיכי דבועץ לא הוי נזיר בע"ם נבי דרבינא יכו' מפני שמתנה על ס"ש בתורה והיינו כר"ש דאי לרבנן אפילו אחר תוץ מן יין הוי נזיר: והא אמרת רישא אסור ור"ש מתיר ס"ד שבשעת נזירותו לא קבל עליו יין · ה) כתוב מן בלד פ"ש ז"ל מסמע שכלשון בת בקדוש וכי"ל מחמכו"ל) הריני נזיר ע"מ ונ"ע ולפי מה שכתב ס"ש ז"ל בפ"ק דמדרים ובכיולו מכן ז"ל בוי"ב סימן ר"ד דגם במדרים ובשבועות עסק. מפסס בתמנים פ"ב מתלי נקט תלמודא מ"ם דכוה מתנה · ע"ש בקורב ומיקוח ל"ה ד"ה ומעשה קודם לתנאי· א"ש *) תיגו מוכרת ומיגן פיעל במ"מ בפ"ו מכלי תיעות פ"ד :

ד א מיי' פ"ח מהלכות מיכות הלכה יח סמג לאוין רמב :

ה ב מיי' שם פל"ו יב :

ו ג מיי' שם הלכה יג :

ז ד מיי' שם הלכה יד :

ח ה מיי' שם פל"ו טו :

ט ו מיי' שם הלכה יג :

נוסחא מצאנו ("הריני נזיר ואמרו כום יין ואמר "הריני נזיר ממנו" [ע"ל] אתרינא ומצערי לי שכן דרך להסציר בשיכור לחוסף על שכרותו· אבל אין דרך להסציר כ"כ באדם שאינו שכור הלכך אם אין דעתו לנזיר [הר"ל] ליתר הרי עלי קרבן:ה"ז נזיר ואסור בכולן דבבן למעשיהן דאמרי לעיל אפילו לא נדר אלא מן התרגנים נזיר מכולן: אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין ואיני מקבל עלי ליאסור ביין· ונ"ל דלא זו אף זו קתני דרישא ש"ה הוא יודע שנזיר אסור ביין ואיני אסרינן דאין נזיר לחצאין ואסור בכולן אבל בסיפא הוי כמו נדר במעות דאילו היה יודע שהנזיר אסור ביין לא היה מקבל נזירות: אבל סבור הייתי שחכמים מתירים וכו' פ"ד דה"ק סבור הייתי שחכמים מתירים לי אף אם הייתי מקבלו ולכך אינו מקבלו עליה ולהכי פריך בגמ' והא אמרת רישא [אסור ור"ש מתיר] משום דהוי מחנה על מה שכתוב בתורה כיון שאמר בלשון על מנת דמיד שאמר הריני נזיר חל עליו כל דין נזיר וכי קאמר תו על מנת ום סיל תנאי בנזיחותו לא ה"ה ני ס"ד דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא [האי] ע"ש כתוקיעו וכי תיכי דבועץ לא הוי נזיר בע"ם נבי דרבינא יכו' מפני שמתנה על ס"ש בתורה והיינו כר"ש דאי לרבנן אפילו אחר תוץ מן יין הוי נזיר: והא אמרת רישא אסור ור"ש מתיר ס"ד שבשעת נזירותו לא קבל עליו יין · ה) כתוב מן בלד פ"ש ז"ל מסמע שכלשון בת בקדוש וכי"ל מחמכו"ל) הריני נזיר ע"מ ונ"ע ולפי מה שכתב ס"ש ז"ל בפ"ק דמדרים ובכיולו מכן ז"ל בוי"ב סימן ר"ד דגם במדרים ובשבועות עסק. מפסס בתמנים פ"ב מתלי נקט תלמודא מ"ם דכוה מתנה · ע"ש בקורב ומיקוח ל"ה ד"ה ומעשה קודם לתנאי· א"ש *) תיגו מוכרת ומיגן פיעל במ"מ בפ"ו מכלי תיעות פ"ד :

עין משפט נר מצוה

פי' הרא"ש

מזגו לו את הכום ואמר הריני נזיר ממנו ה"ז נזיר ואפי' לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן הכא מדרה כיון דלא הזכיר בהדיא יין דלא נדע מידות נזירות: וכ"ת לימא הכי סבר מיתי' [לי' אתרינא ומצערי לי שכן דרך להסציר בשיכור לחוסף על שכרותו· אבל אין דרך להסציר כ"כ באדם שאינו שכור הלכך אם אין דעתו לנזיר [הר"ל] ליתר הרי עלי קרבן:ה"ז נזיר ואסור בכולן דבבן למעשיהן דאמרי לעיל אפילו לא נדר אלא מן התרגנים נזיר מכולן: אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין ואיני מקבל עלי ליאסור ביין· ונ"ל דלא זו אף זו קתני דרישא ש"ה הוא יודע שנזיר אסור ביין ואיני אסרינן דאין נזיר לחצאין ואסור בכולן אבל בסיפא הוי כמו נדר במעות דאילו היה יודע שהנזיר אסור ביין לא היה מקבל נזירות: אבל סבור הייתי שחכמים מתירים וכו' פ"ד דה"ק סבור הייתי שחכמים מתירים לי אף אם הייתי מקבלו ולכך אינו מקבלו עליה ולהכי פריך בגמ' והא אמרת רישא [אסור ור"ש מתיר] משום דהוי מחנה על מה שכתוב בתורה כיון שאמר בלשון על מנת דמיד שאמר הריני נזיר חל עליו כל דין נזיר וכי קאמר תו על מנת ום סיל תנאי בנזיחותו לא ה"ה ני ס"ד דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא [האי] ע"ש כתוקיעו וכי תיכי דבועץ לא הוי נזיר בע"ם נבי דרבינא יכו' מפני שמתנה על ס"ש בתורה והיינו כר"ש דאי לרבנן אפילו אחר תוץ מן יין הוי נזיר: והא אמרת רישא אסור ור"ש מתיר ס"ד שבשעת נזירותו לא קבל עליו יין · ה) כתוב מן בלד פ"ש ז"ל מסמע שכלשון בת בקדוש וכי"ל מחמכו"ל) הריני נזיר ע"מ ונ"ע ולפי מה שכתב ס"ש ז"ל בפ"ק דמדרים ובכיולו מכן ז"ל בוי"ב סימן ר"ד דגם במדרים ובשבועות עסק. מפסס בתמנים פ"ב מתלי נקט תלמודא מ"ם דכוה מתנה · ע"ש בקורב ומיקוח ל"ה ד"ה ומעשה קודם לתנאי· א"ש *) תיגו מוכרת ומיגן פיעל במ"מ בפ"ו מכלי תיעות פ"ד :

מזגו לו את הכום ואמר הריני נזיר ממנו ה"ז נזיר, מעשה באשה אחת שהיתה שיכורה ומזגו לה את הכום ואמרה הריני נזירה ממנו אמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי הוא עלי קרבן: גמ' מעשה לסתור אמרת רישא "הרי זה נזיר" והדר תני "מעשה באשה אחת" אלמא בהא הוא דאמור הא יינא אתרינא שרי? חסורי מיחסרא והכי קתני מזגו לו את הכום ואמר "הריני נזיר ממנו" הרי זה נזיר, ואם שיבור הוא ואמר "הריני נזיר ממנו" אינו נזיר מ"ט? כמאן דאמר "הרי עלי קרבן" הוא, וכ"ת לימא הכי? סבר "מיתיתי לי אתרינא ומצערן לי אימא להו הא מילתא דפסיקא להו ומעשה נמי באשה אחת: **מתני'** "הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן, יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין "הרי זה אסור וב' שמעון מתיר" "יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שהחכמים מתירין לי מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים "הרי זה מותר וב' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא אר"ל חלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי מטעמא משום דהוה ליה מיחנה על מה שכתוב בתורה, *וכל המחנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל, וב' ישמעאל בן אלעזר אמר הלך [האי] על מנת כחוץ דמי תניא כוותיה דרבנא · אמר הריני נזיר על מנה שאהא שותה יין, ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מחנה על מה שכתוב בתורה וכל המחנה על מה שכתוב בתורה בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין, ור' יהושע אומר אמר ר"ש הרי זה אסור ור"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא חיפוך החם רישא

הריני נזיר ממנו · פי' נזיר מן הכום הרי זה נזיר פי' כל דין נזירות עליו: **מעשה** באשה אחת ואמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי עלי כום זה כקרבן · ולא מלערה אלא בשותו טם בלבד וכגון פריך מעשה לסתור: **ואם** שכור הוא כלומר עלי בקרבן פי' שלרך כני אדם להפליג בשכור עשתה ועשה אינו רואה לשתות ואומר נזיר הוא לבלוקם מעליו שאם לא יאמר נזיר הוא יהא שיכיחו לו כום אחר לכך אומר "נזיר" לבלוקם לגמרי מעליו אבל כשאינו שכור אין דרך להפליג ולכך תולה בשכרות: **אבל** יודע שמזיר אסור ביין · כלומר אחר הלכות קבלתי עלי לבד מאיסור יין שלא קבלתי לפי שלא ידעתי שמזיר אסור ביין לרבכן הוי נזיר לטעמייהו דלעיל דתפי' לה כדלי שלא מתך הוי נזיר ור"ש מתיר וחזיל לטעמיה דלמר (לעיל דף נ:) עד שיזיר מכולן: **יודע** לכי שהזיר אסור ביין אבל לכי סבור הייתי שהחכמים מתירין מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים: **אה** בהלכותה · והא דקתני ר"ש [מתיר] (לקמן א) בתרי [בני] : **דדוי** מתקה על מה שכתוב בתורה. לכך אמר הריני נזיר חייל עליו נזירות לכל מילי וכי אמר ע"מ מטיל התנאי על מה שכתוב בתורה וכטל התנאי ור"ש יתיפוק ליה דנזירות לי אפשר לקיים ע"י שלית דאמר בהמדיר (כתובות עד.) דבטיון תנאי דומיא דבני גד ובני לובון שבתקיים המטעה ע"י יהושע שהיה שליח משה והחם מהני תנאה לבטל המעשה ולא בעלמא ור"ש דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא [האי] ע"ש כתוקיעו וכי תיכי דבועץ לא הוי נזיר בע"ם נבי דרבינא יכו' מפני שמתנה על ס"ש בתורה והיינו כר"ש דאי לרבנן אפילו אחר תוץ מן יין הוי נזיר: והא אמרת רישא אסור ור"ש מתיר ס"ד שבשעת נזירותו לא קבל עליו יין · ה) כתוב מן בלד פ"ש ז"ל מסמע שכלשון בת בקדוש וכי"ל מחמכו"ל) הריני נזיר ע"מ ונ"ע ולפי מה שכתב ס"ש ז"ל בפ"ק דמדרים ובכיולו מכן ז"ל בוי"ב סימן ר"ד דגם במדרים ובשבועות עסק. מפסס בתמנים פ"ב מתלי נקט תלמודא מ"ם דכוה מתנה · ע"ש בקורב ומיקוח ל"ה ד"ה ומעשה קודם לתנאי· א"ש *) תיגו מוכרת ומיגן פיעל במ"מ בפ"ו מכלי תיעות פ"ד :

נוסחא מצאנו ("הריני נזיר ואמרו כום יין ואמר "הריני נזיר ממנו" [ע"ל] אתרינא ומצערי לי שכן דרך להסציר בשיכור לחוסף על שכרותו· אבל אין דרך להסציר כ"כ באדם שאינו שכור הלכך אם אין דעתו לנזיר [הר"ל] ליתר הרי עלי קרבן:ה"ז נזיר ואסור בכולן דבבן למעשיהן דאמרי לעיל אפילו לא נדר אלא מן התרגנים נזיר מכולן: אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין ואיני מקבל עלי ליאסור ביין· ונ"ל דלא זו אף זו קתני דרישא ש"ה הוא יודע שנזיר אסור ביין ואיני אסרינן דאין נזיר לחצאין ואסור בכולן אבל בסיפא הוי כמו נדר במעות דאילו היה יודע שהנזיר אסור ביין לא היה מקבל נזירות: אבל סבור הייתי שחכמים מתירים וכו' פ"ד דה"ק סבור הייתי שחכמים מתירים לי אף אם הייתי מקבלו ולכך אינו מקבלו עליה ולהכי פריך בגמ' והא אמרת רישא [אסור ור"ש מתיר] משום דהוי מחנה על מה שכתוב בתורה כיון שאמר בלשון על מנת דמיד שאמר הריני נזיר חל עליו כל דין נזיר וכי קאמר תו על מנת ום סיל תנאי בנזיחותו לא ה"ה ני ס"ד

ולרבי שמעון • כי היכי דבתחלת הנזירות לריך לזיר גם בסוף הנזירות לריך לגלוח ולהזיר טולו: **ואי** בעית לימא כנדרי תוספין זה הזיר לזמן שלזיר יכול לחזור בלא יין: **נדרי** זירוזין • כגון שהמוכר לומר קונם ככר זה עלי אם אתן לך חצן זה בפחות מד' דינרין ה"ז נדרי זירוזין לו קונם ככר זה עלי אם אתן לך יותר ממני דינרים ולכן שניהם לקונם כג' דינר ה"ז נדרי זירוזין ג) וחין לריכין עוד שלולה למ"ד מדרבנן: **נדרי** שגגות• קונם ככר זה אם אכלתי היום וכלה שלכלתי היום: **נדרי** תוספות• מפרש בגמרא (דף פ:) כגון שהזירו תכירו שיכול לגלוי ביום פלוני ולירט לו תוכם שלא יכול לבא ולגלוי אם אכלתי היום ולגלוי למ"ד מדרבנן פלינהו בה למ"ד התם: **נדרי** הבאי• מפרש התם פי' בגמרא (כה:) וא"ת ומי מדמי התם בשעת הנדר לא ידע התוכם בשעת הנדר ואפילו הכי מהניא ליה חרטה ה"נ עליו ליה לו שהרי נזיר ה"ה נמי אם נשאל על א' התיר הכל הבאו) מורה מפעמא דפרישי' דסוף נזיר כתחלת נזיר ור"ש נמי סבר סוף נזיר כתחלת נזיר ואפילו למאן דאית לי' נדר שחיתר מקלתו ותיתר כולי ה כ א מורה לא היכי דבתחלת נזיר אינו נזיר עד שיזיר מכולן ה"ג לענין תרומה לא התיר עד שיתפרש על כולו: **ר' נדרים** היתירו חכמים נ דרי ויהוזים מפרש התם היה מוכר הפץ ואמר קונם שאיני פותח לך פן הפלע והלה אומר קונם שאיני מוסיף לך על השקל ושניהם רוצי בני' דינרים שני הם מותרים שכל א ה ד נתכוון לזה חבירו ולא היה פיו ולבו שוין לשם נדר: נדרי שגגות כגון קונם אם אכלתי ושתיתי ונזכר שאכל ושתה לא היו נדר דאמרינן האדם בשבועה פרש לאנוס ובשעה שנדר היה סבור שלא אכל ולא ה י ה בדעתו לידור ואנוס הוא פחמת שכחה: **נ דרי** הבאי קונם אם לא ראיתי בדרך הזה בעולי מצרים אם לא ראיתי נחש בקוחות בית הבר אינו נדר שכן דרך אנשים כשרואים דבר מופלא ומשונה מוסיפין עליו שפת יתר ומדברי' לשון הבאי וגומאה:נדרי אונסים הזירו חבירו שיאכל אצלו והלה הוא או שהלה בנו או שעבדו נדר בין שעכבו אותם לא היו נדר דאשתעא דהכי לא נדר:' נדרים הלכך צריכים שאלה לחכם ולא בפתח הרשות דכל נדר נמי ניחר ע"י חרטה אלא אע"ג דלא נדרים ניהר צריך ליל' לחכם ויהיר לי שלא יקיל ראשו בנדרים ובמתני' נמי אנוס הוא שאינו יכול לחזור בלא יין ושלא לפמפא לפתחים רבנן סבורי כשמואל דלא בעי שאלה ור"ש אומר עד שיתיר לו כרב אסי וק"ק דלא דמי לנדרי אונס' דהתם בשעה שנדר לא ידע באמת שאיוצ לאחר מכאן אבל הכא בשעה שנדר ידע זה האנוס ותירץ הר"ם דהם פעמא דפתחי כמו פ ע מ א דנדרי אונסים דהתם בשעה שנדר הוי פעמא משום

פי' הרא"ש

סיפא דנזר מכולהו ואיתשל מחדא קיבל עליו נזירות בפתח ואח"כ בא לפני חכם ונתחרט על איסור היין או על מומאת מתים ואמר כשהיר היתני שחכמים מתירים לי שא"א לי לחיות בלי יין או בלי למפא לפתים לרבנן סוף נזיר בתחילת נזיר כאן בקבלת נזירות אם קיבל עליו דבר אחד חל עליו כל תורת נזיר ה"ה נמי סוף נזיר אם נשאל על א' התיר הכל הבאו) מורה מפעמא דפרישי' דסוף נזיר כתחלת נזיר ור"ש נמי סבר סוף נזיר כתחלת נזיר ואפילו למאן דאית לי' נדר שחיתר מקלתו ותיתר כולי ה כ א מורה לא היכי דבתחלת נזיר אינו נזיר עד שיזיר מכולן ה"ג לענין תרומה לא התיר עד שיתפרש על כולו: **ר' נדרים** היתירו חכמים נ דרי ויהוזים מפרש התם היה מוכר הפץ ואמר קונם שאיני פותח לך פן הפלע והלה אומר קונם שאיני מוסיף לך על השקל ושניהם רוצי בני' דינרים שני הם מותרים שכל א ה ד נתכוון לזה חבירו ולא היה פיו ולבו שוין לשם נדר: נדרי שגגות כגון קונם אם אכלתי ושתיתי ונזכר שאכל ושתה לא היו נדר דאמרינן האדם בשבועה פרש לאנוס ובשעה שנדר היה סבור שלא אכל ולא ה י ה בדעתו לידור ואנוס הוא פחמת שכחה: **נ דרי** הבאי קונם אם לא ראיתי בדרך הזה בעולי מצרים אם לא ראיתי נחש בקוחות בית הבר אינו נדר שכן דרך אנשים כשרואים דבר מופלא ומשונה מוסיפין עליו שפת יתר ומדברי' לשון הבאי וגומאה:נדרי אונסים הזירו חבירו שיאכל אצלו והלה הוא או שהלה בנו או שעבדו נדר בין שעכבו אותם לא היו נדר דאשתעא דהכי לא נדר:' נדרים הלכך צריכים שאלה לחכם ולא בפתח הרשות דכל נדר נמי ניחר ע"י חרטה אלא אע"ג דלא נדרים ניהר צריך ליל' לחכם ויהיר לי שלא יקיל ראשו בנדרים ובמתני' נמי אנוס הוא שאינו יכול לחזור בלא יין ושלא לפמפא לפתים רבנן סבורי כשמואל דלא בעי שאלה ור"ש אומר עד שיתיר לו כרב אסי וק"ק דלא דמי לנדרי אונס' דהתם בשעה שנדר לא ידע באמת שאיוצ לאחר מכאן אבל הכא בשעה שנדר ידע זה האנוס ותירץ הר"ם דהם פעמא דפתחי כמו פ ע מ א דנדרי אונסים דהתם בשעה שנדר הוי פעמא משום

ר' אשא כגון דנזר מחדא: לרבנן *דאמרי דאפי' לא נזר אלא מאתת מהן הוי נזיר' ואסור *לר' שמעון דאמר 'עד שיזיר מכולם' מותר סיפא= דנזר מכולהו ואיתשיל מחדא: לרבנן דאמרי "אפילו לא נזר אלא מאחת מהן הוי נזיר" כי מתשיל מחדא מיניהו אישתרי לרבי שמעון דאמר "עד שיזיר מכולם" כי מתשיל נמי מההוא עד דמתשיל מכולהן משום הכי קתני "ור"ש אוסר" ואבא בנדרי אונסין קא "מיפלגי ובפלוגתא דשמואל ורב אסי דתנן *ארבעה נדרים התירו חכמים נדרי זירוזין נדרי הבאי נדרי שגגות נדרי אונסין *ואמר רב יהודה אמר רב אסי ארבעה נדרים הללו צריכין שאלה לחכמים, כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי תנא קתני "התירו חכמים" ואת אמרת צריכין שאלה לחכמים: רבנן סברי כשמואל ור"ש ברב אסי: **מתני'** הריני נזיר, ועלי לגלח נזיר זשמע חבירו ואמר "ואני ועלי לגלח נזיר" אם היו פקחים מגלחין זה את זה, ואם לאו, מגלחין נזירים אחרים: **גמ'** אביעיא להו שמע חבירו ואמר "ואני" מהו: "ואני" אכוליה דיבורא משמע או דלמא אפלגיה דדיבורא—משמע את"ל אפלגיה דדיבורא משמע אריישא—או אסיפא אם שמע ואני ועלי לגלח נזיר אם היו פקחים מגלחין זה את זה מדקאמר "ואני, ועלי" "ש"מ "ואני" אפלגיה דדיבורא, (פ) אמרי אין אפלגיה דדיבורא משמע מיהו אריישא או אסיפא? מינה, מדקאמר "ועלי לגלח" "ש"מ "ואני" על תחילת דיבורא משמע אלא רב הונא ברייה דרב יהושע לרבא ממאי-דהכי (ג) לעולם אימא לך "ואני"-אכוליה דיבורא, ואי משום "ועלי" מאי קאמר ועלי בהא מילתא'דאי לא תימא הכי דקתני סיפא "הרי עלי לגלח חצי נזיר ושמע חבירו ואמר "ואני עלי לגלח חצי נזיר" התם מ"ט אינא תרתין מילי אלא מאי קאמר-עלי בהא מילתא' הכא נמי כי קאמר עלי בהא מילתא? אלא רבא הכי השתא אי אמרת בשלמא רישא- צריכא, סיפא לא צריכא תני יסיפא דלא צריכא, משום רישא דצריכא, אלא אי אמרת רישא=לא צריכא, סיפא = לא צריכא' תני רישא דלא צריכא ותני סיפא דלא צריכא: אמר ר' יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן *האומר לשלוחו צא

רישא כגון שהזירו תכירו שיכול לגלוי ביום פלוני ולירט לו תוכם שלא יכול לבא ולגלוי אם אכלתי היום וכלה שלכלתי היום: **נדרי** שגגות• קונם ככר זה אם אכלתי היום וכלה שלכלתי היום: **נדרי** תוספות• מפרש בגמרא (דף פ:) כגון שהזירו תכירו שיכול לגלוי ביום פלוני ולירט לו תוכם שלא יכול לבא ולגלוי אם אכלתי היום וכלה שלכלתי היום: **נדרי** הבאי• מפרש התם פי' בגמרא (כה:) וא"ת ומי מדמי התם בשעת הנדר לא ידע התוכם בשעת הנדר ואפילו הכי מהניא ליה חרטה ה"נ עליו ליה לו שהרי נזיר ה"ה נמי אם נשאל על א' התיר הכל הבאו) מורה מפעמא דפרישי' דסוף נזיר כתחלת נזיר ור"ש נמי סבר סוף נזיר כתחלת נזיר ואפילו למאן דאית לי' נדר שחיתר מקלתו ותיתר כולי ה כ א מורה לא היכי דבתחלת נזיר אינו נזיר עד שיזיר מכולן ה"ג לענין תרומה לא התיר עד שיתפרש על כולו: **ר' נדרים** היתירו חכמים נ דרי ויהוזים מפרש התם היה מוכר הפץ ואמר קונם שאיני פותח לך פן הפלע והלה אומר קונם שאיני מוסיף לך על השקל ושניהם רוצי בני' דינרים שני הם מותרים שכל א ה ד נתכוון לזה חבירו ולא היה פיו ולבו שוין לשם נדר: נדרי שגגות כגון קונם אם אכלתי ושתיתי ונזכר שאכל ושתה לא היו נדר דאמרינן האדם בשבועה פרש לאנוס ובשעה שנדר היה סבור שלא אכל ולא ה י ה בדעתו לידור ואנוס הוא פחמת שכחה: **נ דרי** הבאי קונם אם לא ראיתי בדרך הזה בעולי מצרים אם לא ראיתי נחש בקוחות בית הבר אינו נדר שכן דרך אנשים כשרואים דבר מופלא ומשונה מוסיפין עליו שפת יתר ומדברי' לשון הבאי וגומאה:נדרי אונסים הזירו חבירו שיאכל אצלו והלה הוא או שהלה בנו או שעבדו נדר בין שעכבו אותם לא היו נדר דאשתעא דהכי לא נדר:' נדרים הלכך צריכים שאלה לחכם ולא בפתח הרשות דכל נדר נמי ניחר ע"י חרטה אלא אע"ג דלא נדרים ניהר צריך ליל' לחכם ויהיר לי שלא יקיל ראשו בנדרים ובמתני' נמי אנוס הוא שאינו יכול לחזור בלא יין ושלא לפמפא לפתים רבנן סבורי כשמואל דלא בעי שאלה ור"ש אומר עד שיתיר לו כרב אסי וק"ק דלא דמי לנדרי אונס' דהתם בשעה שנדר לא ידע באמת שאיוצ לאחר מכאן אבל הכא בשעה שנדר ידע זה האנוס ותירץ הר"ם דהם פעמא דפתחי כמו פ ע מ א דנדרי אונסים דהתם בשעה שנדר הוי פעמא משום

ר' יוחנן אומר מביאו ואומר לו [אמר] עוד [מהו] על כוליה דיבור של הרחקת מומאת ותייב הכאי להיות נזיר ונגלח לו לומאי על פנויה דיבורא מומאת ולא קבל עליו הכאי מגלח לו נזירות לו מגלחת לאחר: **מדקאמר** ואני ועלי ס"מ • הם לא אמר אני הדבורים דפלגא דדיבור" משמע: **ומינה** • כלומר גם זה מיפקפוק ממתניתין, מדקתמר "ועלי לגלח" ס"מ "ואני" על תחילת דיבורו משמע: **לעולם** ואני ועלי לגלח

נמ וקדש לי משם פסח. שלח פירש ט בתיו עיר ותיו חסה: **תוקפ שליח עושה שליחותו.** והלך וקידש ט לחסה וכיון שלח פירש ט לו מיניהו קדש ליה ולח ידע תיו קידש ט ותי הדר תותו התים וכסיב לימתח דלמח ז היח לחמה לח בסה לו לחמיחה לח בסה שקידש ט שלותו והן כולן לחסיוים לו כדלמר [ריש מסכת דרך ארץ] המס *(קדושין דף ש) המקדש חת חסה חוסר עליו שבע עריות: **קן פסומה.** לחר מחייבי קיינן כגון הזב והזבה יולדת ומטרעת שהפריטו להן שתי תורין לו שני בני יוכה ופדיין לח קרלו להקדש חיו לחטוחת ותיו לעולה ופרת נוזל לחר מהן לחויר העולם[א] שפרחה לבין חטחות המתות כגון שהיו שם ס"ת[ב] (לה) חטחות המתות כגון שהיו שכיבת בעליה כו' ונחטרבה ביניהן ותיקידוע ליה היח לחיו לה שוב חקנה: **יקח נזול לנני** - ותח"כ יפריש לחר לחטחת ולחר לעולה: (גליון להבי קלמר בין חטחות המתות לחיל כחטרבה בין חטחות חיות והלרחטחות לידיה ניהו מני למיכב חד מיניהו ועביד ליה זוג להלי והח לח כחטרב הוה ב) קרינ לה עולה): **ותיני קן מפורשם** שפרח לחר מהן ותיני יודע ליה ג) היח לין לו לחקנה לפי שחין יודע ליה לחקנה ותיני לעולה ד)ותח"כ לפירש כיולדת הוי חרוייהו קמיה לים בהו היכרל דלח ידע לי להי שני הוי חטחת לו עולה: **ותיני אחר מיני דעלמח מסקנן ולחמיי נימח** - לכל מלן למיימי קיינן היינו הלי דפרח לפלוגי חחמול ומלח מחכפר בקרבן חביני להח לחמרת שהוח לחטר בכל הכפים שבעולם: **אחר מיני דלח ניידע** - לכל כבודה בח מלך פנימה" וכוחיל דקביעה הוה ליה כמחלה על מחלה ותחטר ותח מוחבח לי מיחטרת לדייד לחיכח לחימר דהחם בדין הוח לחיחתרו מעוס לחים בה טעמח לכל דפרים מרובת דהיחידי פרים: **וכי תימח נמי דחסה נמי לימור** - הלי בעל חבכמיה להיות חיחתח נעוקר דניידע ולימחר בה לכל דפרים מרובת פרים לכתי לח דחיו חיחתח הדרך לניחוחת קיין דעיילת לביחה הויח לה קבועה חבל נמי קן לעולם הויח לה לחיטרל דניידע: **ומודה ר' יוחנן בחסה שאין לה בת כו' ולח פסומ:** פטיח וחע"ם ס) וכו' דלחחר מכן הויח לה מדל מכני קרובותיה פטיח קיינן דכומן שחילח זה שלותו היתה לחחת נעולה וללחתה פטיח חבל זה ו) וקידש לח הפטיח **לין תובשין** לומר שמח שלותו בח לכתן וקידש לח לחתה לחחר שחבלבה ונמלח זה פוגע בלחוחה ויש בו משום ליסור שמי לחיות דבחמת דמילחת ס משני חיכים שליח, במילחת דקיימת קמיה בלח ליסורל, חבל במלחת דלח קיימת קמיה כגון שנו דבהיתה שבחמת דקח משני שליח להלי הוה מיכבה לגברל לח משני חיכים שליח: **בחמת בחרל** - להכי מנלח לח הרחשון ז)דזה קליס קמיה לחיך מיר קדמלה ולימל למימר דהוחיל וקליס קמיה מיקייב בקרבן מנלתו(נ): **שלח קדמשם** - חמלי מנלח לח הבני והל בהחוח שבחמת לח הוה לחי כיון דלמרת ס) מילחת דלח קליס קמיה לחיכים לח מסיק לחדשתיה לקבולי מיליה ע)ולחמלי לחמרת דמנלחים זה לח זה: הכי

אסור בכל הבשים שבעולם - ותע"ם וכ"ע יחסכרו ליבת בשים דבמחת זחת היח שבחקדשה ע"י שליח ועכ"ח דהבשים נחמטת לומר לח בחקדשה חינה בדולות קטנות שחינן יודעות מס חביחם קבל שבורון קדושין מתי ליכל למימר וכבר מת חביה וי"ל דלח לריכל חלח ריעל: **לחתיני חת שרי ליבת בחלוניך בתר ריבת [מלומר] מקרושת המקודשת היח ולינ שלח קבמת בעלמח שבעה שלים שהם ושל פירם לו קדם לפלוגים ולילדיה קבמו ולחחריהי לח קבמו [ותע"ם] וליהוי חיסורת דחורייתח דהויח ליה קבוע וכל קבוע כמחלה על מחלה דמי וי"ל דלח חמרינן קבוע כמחלה דמי חלח כשהחיסור ביכר לעלמו וחהיתר ביכר לעלמו חבל כשחין הכי חין חמרינן קבוע:**

קן פסומה - דזב וזבה ויולדת שמביחין חטחת העוף ועולת העוף ופסומה פירום זב וזבה שהבבעלים לח פירבו בשעת לקיחה בעלים חיהו לעולה ומע"ב שהוח פסומה "לחיפוחרסת היה לריך להחלייך ולפרש לימה פרט העולה[ת] החטחת ולהכי קילר בלשונו ותמר דפרט לחד מהם: **ואילו** שהר קיינן בעלמח מחקבן ותחמי ליימל כל חדל ותדל הוח - [דלמח] לותו שפרט כלומר והוקבע בכר ל"חוכן ולית יל שמעון בן יהי מוכתו ות"ע והח בכר פירבו דלעלמח לח קבמו וים לומר דמסמע ליה דשהר קיינן בעלמח חפי' לרשוכן מיחקן לם ילטרך לקן לחד [לימה חחרת] לחמרי הל קבמו לדידיה ס"ב יקנסוהו שלח שמר קיינ ולומר זוה פרט מקולקלון והוקבע לימות לשעון:

אישה דלח ניידע - ומהי דלח קבוע לגמרי כדפ"ל מ"ח דמיל קלח לקבוע יום להחמיר: **בישוכא** חשכח וקידש - כלומר היכח דמלח לוחה בשוקח היה לגו לומר שיוכל לקדשה דלח קביעה הויח ות"ב לח הוה קבוע - פי' כגון "[שמעון] שליח בר"ח ניסן לגלל כל קרובותיה שרחויה רחל זו לחסור מקדושים הוו בשותה בר"ח ניסן כשעשהו שליח ותע"ם שנחגרשו קודם יום הקדושין מותרת רחל זו למלח כדמפרש טעמח דמשנה דקלמר הויין נסיכן: **בי** משני חיכים שליח במילחיה דקיימח קמיה - לכומר [לין] דעמו שיקדש לו חשה שנחגרשה חחרי כן הלכך חפילו חס קידש חחת מקרובותיה של רחל לח נחסרה רחל והשתח קס"ד דלין דעת החדש הלח לכך ולח חלו קדושי קרובי רחל והשתח קס"ד דלין דעת החדש הלח כמידי דקחי קמיה לכך פריך לחמתי בשלמח [ב] מחני' בחרחה ליכח קדמחה קמיה שנדר כבר ולימל למימר דדעתיה עליה ולכך פיסר עלמו בקרבנות הרחשון הלח קדמחה מי ליכח בחרחה בשנדר הרחשון ות"ב לח היה בדעתו עליו להביח קרבנות ולית יפטר מנדרו בהבחה קרבנותיו של שני: **מ"ט** - כלומר היכי דמי שלח היה לה לחוש ושתה ים לה ומן הדין הוה ליה לומר היכי דמי הלח משום דלשון מיר משונה וים לייבב הלשון דמחי שעמח לשולם הוה יהע שפיר דמיירי כגון שנחגרשו מכל מקום עמה שנחגרשו ים לגו לספק ולחמור דגבי מכל מקום

מתני' דכתב רחמנא תיסה יפירט · מיתיי ליה לקמיה גמ לר' יהושע דמדר' יוכנן מני לקמיה [בהדיא]: הכי הן קיימין לה לתנא כלום · דהקמה בקטעה הוא דמתו [מדור] בדבר ש"ת ליה לקמיה: **ר' אלעזר** לה הוא·פירוש כשילת מביאין: לשון אגבה לו מיקרילא מן הדרך ולכך רולה למנות תפוטרופוס ואותו תפוטרופוס יהיה מיוסד בדעתו ות"ת ותכתי ליפר לה תיהו מעכשיו שהרי הוא זוכה עמה ומיוסד בדעתו וי"ל דליטו רולה לומר שיסה מופר אלא נדרים שתדור מכי יסע ואילך תכל לה תכל קמה לנימת שזה קנת קמה לה בשעת שתדורי מכשתסע עד שתשוב ויהו מופרין ב] וי"ל דמתון כך תפול קטטה ביניהם שזה קמה לה לעולם ובנדרים מיבעיא לן לי בעלה מני מיפר בלא שמיעת קול וגם הפרה בשלים [ליסה] מועלת עד דשמע הבעל הגדל ההכי מוקי לה התם (לף עב:) ולפי' זה נפרש ליפר לה ליסה פירוש כשיסע יפר לה בעלה ומועיל ההפרה לכשיבא הבעל ושמע הגדל ותם יממין להפר עד שיסוב ושמע שמא יהיה טרוד לכשיסמע ויסתום מלהפר ולכך פריך ליפר לה מהשתא ומועיל ההפרה כשיסמע ובגמרא לי סבר כרבנן ניחא [דלא] מני מיפר ומשני למתי מצרילת כשירלה בעליך לא היית בקדושת דאין א"ד מקנה דבר שלא בא לעולם הלכך אי אפר נבי לשלוחי קדשנה לי לאחר שתתגרש לא הוי שלחוהו: אישה יקימנו ואישה יפירנו · דקרא דריש דלא מצי מישוי שליח משמע דאפר החפנא אישה יקימנו ואישה יפירנו [הא] לאו הכי וכו' הוה מצי לאקשויי מ מ ל ת ה דרבי יונתן אלא דניהא ליה לאקשויי פרתיוייהו: יחון קיימין לא אפר כלום דאנן סהדי דלא אפר בלבו לקיים לה כל נדריה דשמא הדיר דבר שהוא נגאי לו ושקה בעיניה אם יתקיים·הרי הם מופרים· ר' אלעזר אומר מופר דאין אדם חפץ באשה נדרנית תיהא ליה שכל נדריה יהיו מופרים וה"א אינו מופר מפ' בנדרים משמיהו משום דכתיב אישה יקימנו ואישה יפירנו כל שאינו בכלל הקמה אינו בכלל הפרה קס"ד ד ב נ י הישיבה. שרצו להקשות כבאן רבי אפר רבי יאשיה אליבא דרבנן דאמרי לא מצי מיפר ראי אליבא דר' אלעזר אמאי משוי שליח להפר יפיר לה הוא בעצמו אלמא פליגא דלא מצי אימר למעבד משוי שליח ומשני לעולם ר' יאשיה אליבא דר"א והא דקשיא לך אמאי אינו מיפר לה בשעה שהתוינן ברוך דלמא משתלינא או מפריזנא ללכך ממנה שליח יום או יומיים קודם הליכתו והא ליכא למימר אמאי לא יפיר לה באותה שעה כל נדרים שתידור מאותה שעה עד שישוב מן הדרך לפי שכל זמן שישבו בעיר אינו רוצה שיהו מתפרנס עד שישמע את שורה רשמא תדור ושיהו קשה יפיר לה [בר] מ ש ע ת הליכתו עד שישוב בעו שאמר לשליח פרם לכתו להפר לה משיתוק בדרך עד שישוב וי"ל דלא משוי שליח אלא בשעת הליכתו דלא מסיק אדעתיה קודם שיסע אלא בשעה שיכול להפר אפילו שלא בפניה מ"ם הוא יכא שמא תעבור על נדרה ואע"פ שהפר לה כיון שלא ידעה יש לה עונש כגתכון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר פלה הלכך ניחא ליה שפיר שיפר לה להשליח בפניה: היכא דאמר חצי קרבנות נזיר חצי קרבנות בעי אתויי כיון דאמר חצי קרבנות יפרע לנזיר אחר דמי חצי קרבנותיו אבל. אם אמר קרבנות חצי נזיר חרי הרי כאילו קבל עליו קרבנות נזיר שלמי רבי מאיר סבר הרי עלי אוחייב בכוליה קרבן נזיריותיה דדבי מאיר סבר כיון דאמר הרי עלי בלגלח חצי נזיר חשוב לשון ראשון וכי אמר הרי עלי לגלח חצי כאילו אמר תגלחת שליסה של נזיר וכי אמר חצי חצי נזיר דמשמע דמגלח קאי אחצי קרבנות נזיר עליה לאו כל כמיניה דתשוב לשון ראשון דאמר הרי עלי לא כלום קאמר בלא סיום דבריו ורבנן סברי נדר נדר ופתחו עמו והוי כאומר חצי

ז) נמ"ל ע. מנחות פח: קנ. ב) ר"ח בשאראה

גמ' אמר רבא חצי מגלח חצי נזיר כל היכא דאמר חצי קרבנות נזיר עלי' כוליה קרבן בעי· איתיוי מאי טעמא דהא לא אשכחן נזירות לפלגא, **רבי פליני**, בליישנא דמתני· פליני ר"מ סבר כיון דאמר הרי עלי' איחייב אכוליה קרבן נזירות· וכי קאמר חצי נזירות לאו כל כמיניה ורבנן סברי גדר ופתח עמו הוא: **מתני'** הריני נזיר·לכשיהיה לי בן ונולד לו בת,טומטום,ואנדרוגינוס אינו נזיר; אם אמר כשיהיה לי ולד אפילו נולד לו בת,טומטום,ואנדרוגינוס הרי זה נזיר

ג) נמ"ל ע. מנחות פח: קנ. ב) ר"ח בשאראה

הפילה בשני תיפוי [ל"ת] לילו לתמר תחד בלבד הרי עלי לגלח חצי נזיר לפלגא דרבנן סלם בשני תיפוי מ"ט דהא לא אשכחן נזירות לפלגא כי פליני י) לילטא דמתני' דתיכא תרי דיבין אניסם מביאין קרבן סלם ר"מ סבר כי תמר הרי עלי מיתייב אלילה קרבן וכי הדר תמר חצי נזיר לילו כל כמיניה דתפום לטון רלתון הלכך זה מגלח נזיר סלם וזה מגלח נזיר סלם ורבנן סברי כיון דתרי לילון לא הוי קרבן לתלתן והוי כדר ופתחו עמו דכי תמר לגלח חצי נזיר כי תמר לגלח חצי נזיר לכתחלה הלכך זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר לכיון דבין סניסם מביאין קרבן סלם לא הוי קרבן לתלתן ג): **מתני'** גולד לו בת או טומטום ואנדרוגינוס תרי זה בזה דולד מיהא הפילה

הגהות מהר"ב רנשבורג א) רש"י ד"ה תמר רבא וכו' ולא מיבעיא מיר נקרבנותיו דבפ"ק

ספילא משמו מינו נזיר. דלימא ליה להפילה לא הוה בן קיימא שלא כלו לו חדשיו ולא ולד הוי וספק נזיקין להקל: **ר' שמעון** אומר. אין דרך זו מוליאתו מידי נזירות: **גמ'** מ"ט ר' שמעון סבר הריני נזיר תוכה ואם אינו נזיר נדבה. דקסבר ספק נזירות להחמיר: **תורה וילדה**. לחמר שהפילה: **הרי זה נזיר**. דהשתא מיהת ולד הוא דאית ליה וחיילא עליה נזירות: **ר"ש אומר**. שמא הרחטון הוה בן קיימא וחל עליו נזירות והשתא כי ילדה לא חייל נזירות ואם כדבריך יעשה כמלא זה מביא חולין לעזרה ולא יחזיר ויאמר מזירות שנייה ויאמר אם הרחטון שהפילה היה בן קיימא נזירות הרחטונה תוכה וזו נדבה ואם לא היה בן קיימא נזירות הרחטונה חולין: **גמ'** מאי מאי למימרא. לא בן הכי זה כזיר: **מסו דתימא**. הלכי דקאמר לאו משום בן דוקא והלכי לחמר בן, לכשאבנה ממנה הוא דמשמע כגון ותבנה גם תכני ממנה (ברכות ג') וכי טולד בת או טומטום ואנדרוגינוס נמי לייהוי נזיר קמ"ל דלא: **ולד דמיטמא ביני אינשי קמשמע לן**. דהויגן ומו לא קמ"ל דכתים וטומטום ואנדרוגינוס נמי מיקרו ולד: **ר' יסודה**. לחמר לעיל דספק נזירות להקל כרחמרי' בפ"ק (לעיל ד' ח.) דתניא הריני נזיר ט"מ אינם ככרי זה ק' כור והלך כו' ר' יהודה מחיר דספק נזירות להקל: **וספרים קרבן ומזרק וילדה מסו**. מי הוי קרום או לא: **אליבא דמאן**. קמיבעיא לך אליבא דר"ש דאמר ספק נזירות להחמיר ואפילו הכי קתני פשיטא דהוי קרום דהחמיר וקרום שילדה מטמו נמי הוי נזיר: **גמ'** אליבא דר"ש דאמר ספק נזירות להחמיר **ואפילו הכי קתני פשיטא לך מאי מעמא**. מי לחמרינן כיון שספרים שהפילה הוה ולא חיילא עליה נ) נזירות כלל לא הוי קרום ומיבעיי ליה למיהדר ולקולטו: **מפני נפקא לך מינה**. ג) לי הוה קרום או לא, דהא ילדה ותיילא עליה נזירות: **נפקא מינה לגיזסו ולעבוד בו**. והכי קא מיבעיא ליה לחמרת משמה שספרים תחילה כשהפילה הוה ליה קרום הוה ליה לחסור בגיזה ועבודה מלא לחמרת מלא חיילא עליה נזירות מלא משמה שחזרה ילדה הוה ליה מוכר בגיזה ועבודה מלא: **ושמע מכירו ולחמר ועלי מסו אריבויי**. דההוא גברא קלי ומשמע ועלי להוות כזיר כשיהיה לך בן או לא ג) דילמא אנפשיה משמע ועלי כמי להוות כזיר כשיהי' לי בן: ד) **ושמע מכירו ולחמר ומי מסו מנפשיה קמשמע**. ומשמע כי קלחמר "ולחי כזיר כשיהא לי בן": **או דילמא**. לחיכורת דחכריה קלי ומשמע כלילו לחמר "ולחי לחמיכת ליה לקוחו בן כוותיך ולחמר כזיר לכשיהא לך בן" (ג) ה) (ולחמר) לעיל נמי כי קא מיבעיא ליה "ועלי" מלי למשמע לן מיבעיא ליה ו) בהאי ליפמא? הא לן לפסר, דלמו ליפמא מחרלפת היא ז) דילמא "ועלי לקוחכו כמוכך": **ומם תימני לומר כל בתגניס**. בין לחמר "ועלי" בין לחמר "ולחי" כשיפא ליה מילחא להדורי ליה למימר ח) "כשיהא לי בן לחמ לו כזיר" דלי לחרמת לקבל עליו נזירות כשיהא לו בן לחה לו בן לחה כי לא לחזיר כפני עלמו, לחא מדקחמר ליה בחפיה חיכא למימר ליה קח לחי לחה נמי כזיר כשיהא לך בן: **לחמר כריני נזיר כשיהא לי בן ומשמע מכירו ולפני ומי ליה** דקא מיבעיא ליה ט) ול"ת מ"ט: **מפי**. מי ו) לחמר כיון דשמא בפניו לחכי הבן קא מהדר ליה לא שלט שכבי לבטל נזירות אחרת שקיבל עליו נזיר וחביא קרבן הרי זה נזיר שחחת הנפל לא חל עליו נזיר ולר"ש צריך לחחנות כבר אשנה שמא חאי היה בן קיימא. ומחרה ר"ש בילדה מומטום דלא חוי נזיר אע"ג דהוי ספק זב ספק נקיבה דלמפל' כור לא מחית נפשיה שלא היה רשחו על מומטום כלל: **מדו דתימא** לכשאבנה קאמר. לומר בן דקאמר לשון בנין כמו ואבנה גם אנכי ממנה: **דחשבוני ביני** אינשי ובת מומטום ואנדרוגינוס לא חשיב ר' יהודה דכרי הוא. ברייתא דאייתינן לעיל. **והתילה אשתו וחרשיש** קרבן וחורה וילדה. פ' בו ביום ומסיק דמבעי' ליה אליבא דר' יהודה דאמר על נפל לא חוי נזיר. והיא ח) חורה וילדה פשיטא דלא חוי קידוש. אבל השחא דילדה בו ביום אימא ונשכחה דהוי בן קיימא שאין אשת מחעברת וחורה ומחעברת ונפסה אחת נהלקת לשנים. או דלמא זה נגמרה צורתו לר' הראשון נגמרה צורתו לפ' ולא כלי חדשיו ולא קריש חשתו חעובר בו פמור. אבל לר' שמעון כיון דמפה נפשך חייב לגטות נזירות ולחביא קרבן קדוש. ואע"ג דאי בעי לא יקבל עליו נזירות ויעשוד בספק זה לעולם ולא יגלח ולא יביא קרבן נמצא שאין בחפרשה זו כלום. מ"ם כיון שחפרישו קרבן עלה בדעחו שרוצה לקבל עליו נזירות והוי כאומר הרי אלו בחטות קדושים לקרבן נזיר שאקבל עלי דמפחבר דקדשי. א"נ כמו שהיב לחיות נזיר. מספק כמו כן הלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד'. אדרבה משמע. כלומר ועלי נמי לחיות נזיר כשיהי' לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. ואח"ל דעלי חראי אנשי משמע. דמשמע על נחני כמו שקבלת עליך ואני מהר דומני איבא לפרושי אני דומה בנדר זה. כל באנפיה כשיפא ליה מלחא. אם לא יעשה לו נחת רוח להראשת שוחנו חשן במשבחו:

ב) א מיי' פ"ג מהל' מיחם הלי"ו: **בא** ב מיי' פ"ח מהל' מיחם הלי"ב: **כב** ג ד מיי' שם פ"ב מהל' ה:

מהנה

לידיר קטר בין האקדיים

לעת התק

לעתו של כ"

פי' הרא"ש

חורה וילדה אחר שקיבל עליו נזיר וחביא קרבן הרי זה נזיר שחחת הנפל לא חל עליו נזיר ולר"ש צריך לחחנות כבר אשנה שמא חאי היה בן קיימא. ומחרה ר"ש בילדה מומטום דלא חוי נזיר אע"ג דהוי ספק זב ספק נקיבה דלמפל' כור לא מחית נפשיה שלא היה רשחו על מומטום כלל: **מדו דתימא** לכשאבנה קאמר. כלומר בן דקאמר לשון בנין כמו ואבנה גם אנכי ממנה: דחשבוני ביני אינשי ובת מומטום ואנדרוגינוס לא חשיב ר' יהודה דכרי הוא. ברייתא דאייתינן לעיל. **והתילה אשתו וחרשיש** קרבן וחורה וילדה. פ' בו ביום ומסיק דמבעי' ליה אליבא דר' יהודה דאמר על נפל לא חוי נזיר. והיא ח) חורה וילדה פשיטא דלא חוי קידוש. אבל השחא דילדה בו ביום אימא ונשכחה דהוי בן קיימא שאין אשת מחעברת וחורה ומחעברת ונפסה אחת נהלקת לשנים. או דלמא זה נגמרה צורתו לר' הראשון נגמרה צורתו לפ' ולא כלי חדשיו ולא קריש חשתו חעובר בו פמור. אבל לר' שמעון כיון דמפה נפשך חייב לגטות נזירות ולחביא קרבן קדוש. ואע"ג דאי בעי לא יקבל עליו נזירות ויעשוד בספק זה לעולם ולא יגלח ולא יביא קרבן נמצא שאין בחפרשה זו כלום. מ"ם כיון שחפרישו קרבן עלה בדעחו שרוצה לקבל עליו נזירות והוי כאומר הרי אלו בחטות קדושים לקרבן נזיר שאקבל עלי דמפחבר דקדשי. א"נ כמו שהיב לחיות נזיר. מספק כמו כן הלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד': **ושמע** מכירו ולחמר ועלי נמי לחיות נזיר כשיהי' לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. ואח"ל דעלי חראי אנשי משמע. דמשמע על נחני כמו שקבלת עליך ואני מהר דומני איבא לפרושי אני דומה בנדר זה. כל באנפיה כשיפא ליה מלחא. אם לא יעשה לו נחת רוח להראשת שוחנו חשן במשבחו:

ג) ע"ש עד ע"ב. ד) ע"ש ממשיך.

חורה וילדה. פי' מהכיון לחמר ולד קיימת הרי זה נזיר ולחי לרבי יהודה א) וילדה זו ולד קיימת דממה שהפילה חמיהו חפי' ספק נזיר לא נהליו לא הפילה כלל: **רבי** שמעון אומר ילחמר וכו'. לר"ש מעת שהפילה הוי ספק נזיר ילכך יפמה מהה בלידה זו וילחמר לם היה הרחטון בן קיימת כמלא שיעלו נדכו מנזירות רחטון ונזירות על לידה לחכונה נדבה לו שמא הרחטון נפל היה והנזירות הרחטון נדבה היתה ונכנסו בלידה זו מוטלת עליו נזירות על מובה שנדר בנזיר שיהיה ו ולד לכך צריך להשתא לא שני ליה כמזירות הרחטון דשמא נדבה היתה: **לכשאבנה** הוי דקחמר. ולא בן ממש קחמר לא לי בכין כחו ותבנה גם חכני ונכנה"ג כחו: **ולך** דמיטמא ביני אינשי. דכח נמי לא מיחסכח וכל שכן טומטום ואנדרוגינוס קמשמע לן: **לך** יהודה ב). כבריישחא לעיל פ"ק (דף ח.). דקחמר עגבל חיכו נזיר הוי דקחמר לעיל נזיר דכלי לא לא לימה לר' יהודה להפלחה הוי לחם כן לפיכו היה הולד בן קיימת לחיכו נזיר כלל לר' יהודה מבל לא לימה לומר ר' יהודה להפלחה הוי לחם כן לפיכו דבשמת הגדל לא היה הולד בעולם כל"ל: **והפילה** לחמו והפרים קרבן.

פי' לכזירותו וילדה פירות מחותו הכיון עלמו ולד קיימת להשתח יש הוכחה גדולה מדהתי כר קיימת הפל [הוה] נמי כר קיימת ולכו ל מלכיו ג' ביום ג' והוחל נפל (כך מסיק הש"ם וחזיל דלר"י קמבעית ליה ח) דלח חניכת ד' שמעון הל ספק נזירות להחמיר דכלח ילדה נמי הוי קדום מספק ולשתח ילדה הוי ולד ודאי ומספק חזינן דמפה לא מיבעיא ליה דלא חזינן ספק חלת ספק חניכת ד' יהודה דלי לא ילדה חוכן ולשתח ילדה הוי ספק ולא חזינן ספק חלת ספק חניכת ד' שמעון דמי כי ילדה חוכן ולשתח ילדה הוי ספק ול

שיך לקמ מו.

כב א מיי' פ"ג מהלכות מירוס הלכה ז :
כד ב מיי' שם פ"ה כלי"ג סמג עשין קכו : כה ג מיי' שם הלי"ג :

ג"ל ולכן תמיהני

"הריני נזיר כשיהיה לי בן. פירוש דסתם נזירות דהוי שלשים יום וכזיר מהה יום נזירות דנפקיה והשתא נמי קבל נזירות דבו בריטא והתחיל למנות נזירות דנפקיה ק' יום וטולי לו בן עד שבעים ויום שבעים נמי בכלל לא דספיד כלום פירוש ג) לתרי שבעים נזירות בו על שלשים יום מובלעים תוך ק' יום עדיין דפירש "ולא הני ק' יום עוליס לנזירות דבו וגם נמהה יום דנפקיה לתה ע"ג דמיד כשיוולד בו נדיך להניח תה שלו ולמנות של בו שהרי קיבלו תחילה כדתמר לעיל תפ"ה כיון דשל בו מובלעין בתוך תמהה יום עוליס לשל בו ושלו ויעלים מהה יום ויגלח על שניהס ויביח שני קרבנות וה"ה לעיל כי תמר הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר והתחיל למנות תה שלו תה שלו טולד לו הבן למייטו ביום ק' לתוקן שלשים יום עוליו הו לבו ולעולמו כיון דשל בו מובלע בשל עלמו לתידי ולתידי ל' יום ולזוקה כי קבל נזירות דבנו בריטא דמיד שטולד הוי זקוק למנות תותו מהני הבלטה תבל קבל נזירות דמהה יום בריטא תפי' טולד לו הבן קודס ט' יום נדיך להפיס במהה יום שלשים יום עוליו לנזירות דבו ולעולמו כיון דשל בו מובלע בשל עלמו ל

אתל נזירות מועטת כיון דעשרה יומין הוא דיתרין לא סליק ליה תלתין עשרה, ואנו נזיר מאה יום כיון דאית ליה תמנין יומין לבסוף סלקין ליה-אנו- לא אתל חיילי, אמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר עולם מה' חיילא עליה "או לא אתל הבא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא אמר הריני נזיר שמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם מהו: הכא לא אפשר לאיתשולי מי חיילא "או לאו אמר "כמשה בשבעה באדר" מאי? פשוט מינייהו קדמיתא הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום "מונה עשרים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שבעים ברבי להשלים נזירות ראשונה נטמא כי' רבי יוחנן אמר סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר חדא נזירות אריכתא היא ריש לקיש אמר אינו סותר, נזירות דידיה לחוד, ודבריה לחוד נטמא

עשרים יום דהשתא הקדיש המאה יום [לי' לחמרת] חיילי מהשתא לי' [ומחמת] דה"מ דמלי למיכתב הכי ואחדו מנייהו נקט. הגה"ט: **אמר** הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר לעולם. דדיון חם ככביד שנרו דמיקל ומביא שלם כהמות:

מי חיילא. נזירות עליה מהשתא חיילא משום דכי ממו עשרים ויתול נזירות לא הוי דהפסק טלי הא שהרי דמי הוא לנזירות דמאה לבד הכא לי חיילא מהשתא מיד עולם, נזירות לאחר עשרים ליכא כיוצא בו כלל והוי הפסק הילכך לא הוי נזיר עולם כלל עד שיקדים נזירותיו ובהך עשרים קמאי הריני מותר ביין ובתגלחת ובטומאה לו דיילמא דמ"מ יחול מהשתא נזיר לעולם וכי תתו עשרים ימנה נזירות שלשים יום ומגלח ביום ל"ד נזיר עולם מיקל לאחר שלשים יום לו לאחר [שלשים] למד כדאיתי ליה (נפיל דף ה.) ג) דחזיא לנזירות עולם שהתחיל ולא תקיש הפסקה נזירותו כיון שבידו לשתול על נזירות שלשים יום והיה עושה נזירות עולם לפניו בלי הפסק הילכך ד) לאחר לפניו לא שתל על נזירות [לי' יום] יחול עליו נזיר עולם מהשתא וה"ה דמלי ה) למיבעי לי' לאחר הריני נזיר לאחר כ' נזיר עולם ומעכשיו נזיר סתם: **ואתל** הכא ולחי כיון לאחר לאחר עשרים יום הכא ו) לחזרות שיחול לאחר עשרים יום ומגלח ביום ל"ד נזיר עולם ומהשתא יכול לשתול לנזירות דבאחר עשרים ולא תהיה הפסק כלל בתוך נזירות נזיר עולם:

אמר הריני נזיר כשמעון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם. הכא ולחי לא הפסיד לאחר [עשרים] הילכך לא יחול עליו סתם נזירות כהך עשרים כלל הואיל ולא מלי להכלים בהך עשרים סתם נזירות דהויין שלשים יום והיה מותר ביין ולטמאות למתים כהך עשרים ואח"כ נזיר [סתם] נזירות שמעון ז) [וידחה] סתם נזירות כיון דלא הפסיד להכלימו קפיד להפסקת נזירותו לו דלמא סוף סוף חיל עליה סתם נזירות כתוך עשרים יום ונהי דלא מלי לגלח לסוף עשרים להא חל נזירות שמעון מ"מ כל זין נזירות שיכול לגהוג כגון שיהא ומומחת מתים ח) ואחר עשרים יפסיק נזירות זה ויתחיל נזירות שמעון דלא קפיד פ) [אפי' להפסקה] נזירותו הריני ז) סתם לאחר [כ'] ומעכשיו נזיר סתם. הכא ולחי לא הפסיד [עשרים] ומעכשיו נזיר סתם מהשתא חיילא עליה לאחר כ' נזיר עולם ומהשתא לא חיילא עליה אלא מיום כ' ואילך ולא מלי למיעבד הכי דהשתא לא חיילא עליה נזירות עולם ולא מלי למיעבד הכי דלאחר כ' לא חיילא עליה נזירות עולם עד אחר שישלים נזירותו שלאחר כ' יום או דלמא אפ"ה חיילא מהשתא וכי ממו כ' יום יפסיק ויהפוך נזירותו ויהיה נזיר עולם כיון דאפשר לאחשולי: אגאר דלאחר כ' ולא הוי הפסק כלל. וה"ה דהוי מצי לאבעי הריני נזיר עולם לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר סתם דמצי נמי לאחשולי אגאר עולם: אמר כשמה בו' באדר סתו. מי אמרינן דהוי קבלת נזירות דמשתמא ביום שנפטר משה רבינו

נזיר עולם מאה יום מיד ומיד עולם וכו' ואם יש לו בנים וכו' ואם יש לו בנים וכו' ואם יש לו בנים

נמצא ביומי נרעתו . למר הריני נזיר מהיום והתחיל למנות נזירות א) [ביומי] מלומו חיט שולה למזירות וגם חיט סומר כדלקמן בפרק מי שחמר (דף יז:) ומממה במה בימוי מלומו ג"ל חיט סומר הימים הרחטונים שמנה למזירותו קודם ימי נרעתו ובסיטר מנרעתו יגלח ויביח קרבנות מלוח ויחוור ויטלים מנין מזירות כמו שפסק ר' יוחנן לומר סומר להה בנזירות קלי נמזירות ועדיין לח מנה המתה ולבסיטר מנרעתו לריך למנות כל ימי מזירותו : ולריכה . לחמטוטינן פלוגתייהו בבבח ובנרעתו : **נמצא** ביום גידול שיעור . פי' למר הריני נזיר שלשים יום וכממה כ' ממירותו גילחותו לישנים על כרחו להממת לח יוכל לגלח ביום שלשים למזירות ולהביח קרבנותיו עד חחר שלשים יום מיום שגילחותו לישנים לחין גידול פחות משלשים יום והתחיל הל' ובממה עשרה פיים ניזרותו שהרי תחילה מנה עשרים טרם שגילחותו לישנים ואלו עשרים יום התחרוניס לחיכה רק לגדל שיעור שיוכל לגלח חחר מזירותו ובהם נמצח והלי דנקט 'יום' גידול שיעור ולח נקט 'ימי' דנקט לעיל ביומי נרעתו לפי [שחי] חפשר שלח יהו ממשיכים ימי נרעתו עפי מיום לחר לבל גידול שיעור לחפשר שלח יתריך עליו שלח יום לחר כגון שגילחותו ליסנים יום שני למזירותו להממת חיום מוסיף על שלשים שלח יום שלשלום בעבור גידול שיעור :

והתם שני מזירות . שלם בח ושלי וכן בממה בימי נרעתו מזירות לחוד ונרעת לחוד, הכל חדל מזירות הוח וכן בממה ביום שהוח טהור מד מזירות הוח : **אמר** רב חסדח הכל מודיס שחם קידש שיער בדם . פירוש חם לחחר שממך הדם בממה קודם שגילח, וקודף לקודש שיער שלח גילח כדלקיש וקידש בלחי שפירותו יחחיל לגדל לחבח :

תיז לו מקצה . קס"ד שלח יוכל שולמים לממים ביין ונגלח כיון שבביח כבר קרבנותיו וכיון דבממה קודם שגילח, וכלח הבחח קרבן לח יוכל לגלח : **תיובתא** [דממן] מי חיכיא דר' לליעזר כיון דחמר חגלחת ממכבו . לממוח יין 'חוך מלחת' הוח כלומר כרי הוח לחיו בממה קודם הבחח קרבנותיו שהוח בחוך מלחת, **ולממלו**, כלומר יקחוב ויביח קרבנותיו כדחמן פרק ג' מיני (נקמן דף מז.) מי שמזרק עליו לחד מן הדמים ובממה ר' לליעזר חימר סומר חת הכל ופריך בגמרל ולחמר ר' לליעזר כל לחר מלחת [שבממה] סומר ומפני מחי סומר, קרבנותיו, ולחחר [שיטהר] יביח קרבנותיו, ולחי ג) [ולמלו] דהכח ט"ל לחו דווקל דבממה ביום שלשים דהל"ר לליעזר בפיקרין לקמן (דף מז:) דלחיו סומר [שלח שבממה] : **תלח לחיבח דרבנן לחמרי דחגלחת לח מיעכבה** . לממוח יין וכיון שבביח קרבנות סומר לממוח ולממוח בלח חגלחת כלל : **לעולם** תלימה דרבנן ומחי חין לו חקנה לממוח גילוח . דכיון שבביח כבר קרבנותיו סוב לח יבית ובממלך ומיד סומר לממוח יין בלח חגלחת כלל ד"ומכל מודיס" דקחמר רב חסדח קלי חפלוגמח דרב ושמוחל דפליגי דבממה ביום גידול שיער חם סומר והכח בבממה מודיס לליטו סומר דהוי כמי שגילח כבר : **נזיר** שכלו לו ימיו .

ממנה כל ימי מזירות ועומד ביום הבחח קרבנותיו :

לוקה על הממוחה . חם בממה קודם הבחח קרבנותיו חבל חיטו סומר מזירות ממנה לחר שכלו ימיו כבר ונהי דלמכחן בפיקחה דלקמן (דף מז.) ולחייבי לניל בממה ביום מה ולחר שכחן שלשים היטו דוקח יום ק"ח וגזרינן לממו יום שלשים דהוי יום חגלחת סומר ס"ו ביום שלשים ולחר שלשים (ניל דף ה:) חבל ביום מחה ושניס חיטו סומר : **שאני** הכח דחמר. לענין סומחה דחמר לחמנח ובממה ביום מי שמזרו חלוי ו לברחשו שכבר שלמו חגלח לח לין ו עדיין מזירות חגלח ברחשו שלח גילח ו לוקה על הממוחה דכחיב ובממה [רחש נזרו] ומיכח חם בממה שלח הביח קרבנותיו לח מחייב ס"ד חגלחת לח מעכבה. ומקרי שפיר נזיר חלי בראשו . כלומר ששלמו ימי נזירות חין לו נזיר עתה לח מחוקמת חגלח קודם הבחח קרבן ומיקרי שפיר נזירות חלוי ברחשו לפי שחין בגופו לעשות חגלח חגלחת חבל חם שהה יין ו גילח לו מחייב דהל ליכח כחו קרל שלח גילח חגלחת חבל חם שהה יין ו גילח לו מחייב דהל ליכח כחו גבי טומחה :

תוספות

*) שייך לקמן מז ע"ח

ד"ה שני נזירות קרבנותיו וקרבן ראשו ביום הזה דניזהיר שער מקרי קדושה : אין לי' הקנה . קס"ד שלא יוכל לגלח וליטמא למתים לעולם . דניזון שניטמא אחר וריקה הדם קודם שגילח לא יוכל לגלח(קדו"ב) הבאת קרבן אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר חגלחת מעכבת דאי' הביא קרבנותיו אסור לשתות יין וליטמא למתים עד שיגלח דאמר' (לקמן מ"ב) מיון שהביא קרבנותיו מותר לשתות יין וליטמא למתים אפי' לא גילח אין לו הקנה למצות גילוח שהביא קרבנותיו נמחלק נזיריהו בלא גילוח ואפי' אם גילח עיקר מצות גילוח דקרא באהט מהור . ואיט מוהר כדי לקיים מצות גילוח בפועל. ובהא מודי רב ושמואל : נזיר שכלו לו ימיו ששילמו ימי נזירותו ועדיין לא הביא קרבנותיו לוקה על הממוחה אע"פ שאינו מהר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו מהר אע"פ שלא הביא קרבנותיו לח מחייב לוקה אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו מהר אע"פ שלא הביא קרבנותיו מהר לשתות יין ולימטא למתים אפי' לא גילח אין לו הקנה למצות שהביא קרבנותיו נמחלק נזיריהו בלא גילוח ואפי' אם גילח עיקר מצות גילוח דקרא באהט מהור . ואיט מוהר כדי לקיים מצות גילוח בפועל. ובהא מודי רב ושמואל : נזיר שכלו לו ימיו ששילמו ימי נזירותו ועדיין לא הביא קרבנותיו לוקה על הממוחה אע"פ שאינו מהר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו מהר אע"פ שלא הביא קרבנותיו מהר לשתות יין ולימטא למתים אפי' לא גילח אין לו הקנה למצות גילוח

עין משפט
נר מצוה

שמני הכא. גבי טומאה טעמא מפני הוא דלוקה דכתיב וטמא רחם נזרו מי שמזרו הגיעו לו ברחמי שחלה, דכתוב את הצרעה כמי שמדיין לו בהגלח ואפי' לאחר שכלו לו ימיו מ"מ (כל זמן שלא גילח שערו שמזרו על רחמי מי שכבר כלו ימי מזירותו ואין מזרו הגיעו לו ברחמי) : **אם גילח ונמצא יין וגמצא תורה אור למעיים סופג את המרכבים.** תלמוד לומר "ויין ושכר יין ושכר לא ישתה" מי שנזרו תלוי לו בראשו מיתיבי "ונזיר שכלו לו ימיו יגלח את ראשו ביום טהרתו ביום השמיני יגלחנו" אשכחן דלא גלח ביום ז' ביום ח' מנלן ת"ל ביום השמיני יגלחנו ביום השמיני יגלח ת"ל ביום השמיני יגלחנו ביום השמיני יגלח ת"ל ביום השמיני יגלחנו ביום השמיני יגלח

אבא שאול אומר לא סיפר ערב הרגל מותר לספר לתוך הרגל. פליג לת"ק דסבר דרגל מבטל ככל [טעין] ופליג בתחילתו שכשם שמעות [ג'] מבטלת גזירת ג' ופליג לת"ק דמפליג ת' [א] לגבי משום דקסבר יום ז' עולה לו למנין שבעה ומקלטו עולה למנין ג' לת"ש שמעות בתמלת בתחילת דרבנן. דמן התורה ליט לבל גלח יום לחשון כדכתיב* ותחריקה כיום מר לבל בגזירות לתוריית דדרבנין מקלת דבעינן ג' יום לת לתורי' המקלת יום שלה ט לכלן ולכלן: **ששחטן** וזרקו עליה בשני. שמל בערב פסח ושחטו עליה הפסח ותמ"כ רלתה שרי זו ליגה לוכלת בלילה בפסח לפי [שהיה] כטמלה ב) ופסורה מלעשות פסח שני דכשעת שחיטה מהורה היתה: **מאי** טעמא דר' יוסי (הגליל) ולכלן משום מקלת היום כלולו. ולת משום מקלת היום כלולו. ומכלן ולהבא היא מטמאה *(לתחמול) כטמלא כי בשעת שחיטה מהורה וזריקה היתה מהורה גמורה דמכלן ולהבא היא מטמאה ולת למפרע וכי הדרת מזיא מטמאין לה מכלן ולהבא ולמחר תשעה שימור גמור למקלת יום זה שטטמאה למחר ליום שני זה מקלת יום מסבינן ליה יום מהר לניהו שימור ליום שלחמול הילכך שחיטה וזריקה במהרה היה ומקלתו מסבינן ליה יום טומלה לניהו יום טל מהר **אושעיא** סבר למפרע מדרבנן. *דתניא דרבי אושעיא (ה) אומר (אבל) ג) דרואה (ום) בשביעי שלו מוחר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסחור אלא יומי? מה נפשך אי סחר, כולהו סחר, אי לא סחר לא נסחור ולא יומו, אלא אימא לא נסחור ולא יומו' וא"ל

אבא שאול אומר "אפי' לא סיפר קודם הרגל מותר לספר ארך הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת 'גזירת שבעה' כך 'מצות שבעה מבטלת גזירת ל'. מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שביעי עולה לכאן ולכאן, אלא עד כאן לא קאמר אבא שאול באבילות ז'=דרבנן אבל בגזיר' דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי *דתניא ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אובלת ופסורה מלעשות פסח שני. מ"ט דר' יוסי? משום דקסבר *מקצת היום כלולו [א]. (ממאי) ודלמא משום דקסבר מבא"ה להבא הוא מטמא, ומי סבר ר' יוסי הכי *והתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ שטמאין משכב ומושב למפרע *פסורין מלעשות פסח שני (ממאי) למפרע *דלמא מיסתברא דאי ס"ד מראורייתא אמאי פסורין מלעשות פסח שני, לעולם אימא לך מומאה דאורייתא, תהום דויבה התירוהו; *ואף רבי אושעיא סבר למפרע מדרבנן. *דתניא דרבי אושעיא (ה) אומר (אבל) ג) דרואה (ום) בשביעי שלו מוחר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסחור אלא יומי? מה נפשך אי סחר, כולהו סחר, אי לא סחר לא נסחור ולא יומו, אלא אימא לא נסחור ולא יומו'

ואיכא מאן דאמר כו'. מעת לבילות הסותנת שנשה ימים הרלשונים כיון שנשתה קודם הרגל בטל סימט גזירת ז' לגמרי כך מעת ז' כיון שנשתה קודם הרגל בטל הרגל מבטל גזירת ל' לגמרי. גזירת ל' נעת וכיוצא: **מ"ש דאמר שמואל**. לתמר ליום ז' מבטלת גזירת ז' ול' והת לת שימר מדיון מיום ל' כלום קודם הרגל לפי' יום לחד דבשלמת לת"ק דתמר שמנה ליום מסום ליום שמיני שולה למנין ל' לגלת לחבת שמואל מ"מ יש לגלת מסום דקסבר ס) (ליום) שביעי שולה לכלן ולכלן למנין ז' ולמנין ל' וכמלן דמבר עליו יום לחד מגזירת ל' דמי ומס"ה מתבטלת: ג) **גלת בתחילות** (ג) **דרבנן**. דעיקר לבילות ליט גלת יום לחד דכתיב (שמות ח) ותחריקה כיום מר גלת רבנן תקע ז' דסמכו לקרלת ג) (בראשית ג) ועוד לכלן בשבת ימים לבל גזירת דלורייתא כשובשבת ליומי ז) דל' יום בעינן דכתיב (במדבר ו) יהיה לת לתר ליום לחד שולה לכלן ולכלן: **שששטן עליה בשני שלה**. שכבר רלתה ליום שמיני ס) עד שלת רלתה ליום שביעי שהיא שומרת כנגדו לידע לם תרלה בג' ימים ג' רלוים ותהת זבה: **ומ"ב רלתה שרי זו ליגה מוכלת**. בפסח דעמלה היא ותע"ג דלינה מוכלת פסורה מלעשות פסח שני ולכלן דלינה שביעי-כטלו דמי' ובעיל עב שיעורב בשעה שחטו ורקו עליה ור' יוחנן לא נסחור אלא יומי? מה נפשך אי סחר, כולהו סחר, אי לא סחר לא נסחור ולא יומו, אלא אימא לא נסחור ולא יומו'

דכשהיא רוחה מכלן ולהבא היא מטמלה לבל למפרע לת ומשום הכי פסורה דבשהיא שנשתה ששחטו וזרקו עליה מהורה הוא ולהך דבשר ו) כטמלה לת משום דיום שמיני שולה למנין ל' לגלת לחבת שמואל מ"מ יש לגלת משום דקסבר ס) (ליום) שביעי שולה לכלן ולכלן למנין ז' ולמנין ל' וכמלן דמבר עליו יום לחד מגזירת ל' דמי ומס"ה מתבטלת: ג) **גלת בתחילות** (ג) **דרבנן**. דעיקר לבילות ליט גלת יום לחד דכתיב (שמות ח) ותחריקה כיום מר גלת רבנן תקע ז' דסמכו לקרלת ג) (בראשית ג) ועוד לכלן בשבת ימים לבל גזירת דלורייתא כשובשבת ליומי ז) דל' יום בעינן דכתיב (במדבר ו) יהיה לת לתר ליום לחד שולה לכלן ולכלן: **ששחטן עליה בשני שלה**. שכבר רלתה ליום שמיני ס) עד שלת רלתה ליום שביעי שהיא שומרת כנגדו לידע לם תרלה בג' ימים ג' רלוים ותהת זבה: **ומ"ב רלתה שרי זו ליגה מוכלת**. בפסח דעמלה היא ותע"ג דלינה מוכלת פסורה מלעשות פסח שני ולכלן דלינה שביעי-כטלו דמי' ובעיל עב שיעורב בשעה שחטו ורקו עליה ור' יוחנן לא נסחור אלא יומי? מה נפשך אי סחר, כולהו סחר, אי לא סחר לא נסחור ולא יומו, אלא אימא לא נסחור ולא יומו'

"ודלמא משום דקסבר לי"ה דאי לת מה מהי שחיטו **זב** בעל שני רלוים. דאילו בעל שלשה לת חזי ל"ש מעת לבילות. דמכלן ולהבא היא מטמלה למפרע: **ומי סבר ר' יוסי**. דמכלן ולהבא היא מטמלה לבל למפרע לת ז): **זב בעל שני רלוים**. בין ביום לחד בין בשני ימים כדלמר' התם (נ"ק דף כה.) תלה הכתוב לת הזב בראיות דכתיב והת תהיה טומלתו בזובו ולת הזבה בימים דכתיב והלה כי יזוב זוב דמה ימים רלים מיעוט ימים שים רלים ג': **בשביעי שלו**. שלין בין זב לזוחה שמים לרוחה ג' לגלת קרבן שבעל ג' מונה ז' ומביל קרבן ובעל ב' מונה ז' ולין מביל קרבן ה) להכי נקט בעל שני רלוים ושומרת יום ומשום דלגלת בני קרבן ניהו דבעל הכך דבני קרבן לת מני למיסחב שנייה בשביעי משום דלגלת מני לבלי פסח בערב דכשרת קרבן דבשו לניהוי בשביעי מעכבת להו דקרי"ל (יבמות דף עה:) הביל כשרתו לוכל בקדשים (ז) ט) ללמת מיהת מדקתני טטמת מכלב ומוכב למפרע לגלת הוי טטמת דר' יוסי משום דמכלן ולהבא היא טטמת ומעטמת משום דמקלת היום כלולו קל פטר מלעשות פסח שני דה"ל ככל מידי דמי בתניתא דתמרי' ביה מקלת היום כלולו ומס"ה פטורין: לטולם לימת לך דמכלן ולהבא היא טטמת ולת טטמת דר' יוסי משום דמקלת היום כלולו (ה) י) ודקתמר למפרע טטמת מדרבנן היא דקתמר ומשום דליה בהו טומלה לגלת מדרבנן פטורין מלעשות פסח שני: **דלי מ"ד מדלורייתא**. טטמלין למפרע לפי' לטרת מקלת היום כלולו לתכי לתמר דבשהיה שנשתה ששחטו וזרק הדם טטמה מדלורייתא הוי: **לטולם לימת לך**. דטטמלין למפרע מדלורייתא וכל היכי דתלי מילתא בתניתא כגון בשתי בזיבות שלכלן למטה לזו ל' ולזו ל' הוי מקלת היום כלולו והכל תע"ג דטמדלורייתא טטמת למפרע (ו) (לתמי) הקיל בה יהייט טטמת דטומלה דשהום דזיבה התירו דכיון דבשהיה שנשתה ששחטו וזרק קיימת קיפת דס במקור של לתה ול"ג) יש לומר לתכי בה מקלת היום כלולו דכמלן דשנשתה ששחטו וזרק בשעת טהרה דמי ולית לה מפרכי טומלת שהום בזיבה דבשעת שחיטה ווריקה מדיון לת היה יודעת שם מהו רולה טו ביום ולת לת משום הכי קרי לה טומלת שהום דהוית טטמה למפרע בשעת שחיטה ווריקה ולייט לת הוית יודעת בהשיל שנשתה ודמי לעובר כרלשון הכיוס וטומלת שהום שחטיו: **ולף רבי אושעיא סבר**. דרבי יוסי לא לתמר דטטמת למפרע מלת מדרבנן: ומהדר להת דלמר לעיל מלי למפרע מדרבנן: **מי סבר**. דלמפרע טטמה כולה לסטור להת לת הוו להו שבעה נקיים כלל: **מלת מימת ולת נסחור לפיו יומו**. משום דמכלן ולהבא טטמלה היית טהורה ממש: **ולמר ליט** (ו) רבי יוחנן רבי

*) סיין לקף מז.

ל"ת ראבר ר"א אבל - פלה אות א אילו ד"תטא בא גץ, ג'ט:

הגהות הב"ח

(ה) גם' ודתניא כ' תוספתא לומר זב כל"ל: (ב) ר"ש ד"ה מלת בתחילות ד' דתנן תקע וכו' מלת דרבנן תקע וכו' דת שבעת דיומי ל' יום וכו' לת למתיין ליום: (ג) ד"ה שבעה וכו' ועד שלת וכו' ותבל זב שטמו ביום ותרלה ואח"כ לתסב כרי זו כל"ל והל"ת: (ד) ד"ה בשביעי שלו וכו' שובל בקדשים שלו מיבל וכו' ובבל כוח טטמת מלת טטמת למפרע דמקלת: (ה) ד"ה שלפניו וכו' דמקלת היום כלולו וכו' ובל דקלמר למפרע טטמת מטמת מדרבנן: (ו) ד"ה שלפניו וכו' טטמת למפרע בקילו בה ויייט טטמת כל"ל ותיבת לתמי ליתי: (ז) ד"ה ותמר ליה לי יוחנן ר' יוסי קלי כוותיך בפ"ד:

הגהות הגר"א

[א] גם' מקלת היום כלולו ומכלן ולהבא כו' כל"ל (ובביהייט ג"כ וכמ"ש פסוק):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מבל שלתי שלתי לומר וכו' ומלריך מ' כלן בפ"ד ולת"ב מב"ד ולת משם וכו' תע"ם שטומר בתמלת לגלות מבלות כל"ל: ב) ד"ה שטמאו וזרק עליה בשני וכו' שטיל טטמה. כלן ב"ד ולת"ב מב"ד ופסוק וכו' פסוק שיתה כלן בפ"ד ולת"ב מב"ד ת"ש

פסחים פ:

[לעיל פ: הפ טמלן]

פסחים פת.

נוסחת הריט"ן

ה) (ליום) ליתל בכ"י: ב) בכ"י כתוב כלן נלין: ג) דכתיב: ד) תנית מלתל לל': ה) ועד: ו) דכתי פכי: ז) ומשום בכי פטורה בפ"ד: ח) ת"ש ג' ימים ג' רלוים ותהת זבה: ט) בכ"י כתוב כלן נלין: ם) (לתמת) ליתל בכ"י: י) ותל: יא) בכ"י כתוב כלן נלין: יב) (לתמת) ליתל בכ"י: יג) ותל:

ל"ת ראבר ר"א אבל - פלה אות א אילו ד"תטא בא גץ, ג'ט:

הגהות הב"ח

(ה) גם' ודתניא כ' תוספתא לומר זב כל"ל: (ב) ר"ש ד"ה מלת בתחילות ד' דתנן תקע וכו' מלת דרבנן תקע וכו' דת שבעת דיומי ל' יום וכו' לת למתיין ליום: (ג) ד"ה שבעה וכו' ועד שלת וכו' ותבל זב שטמו ביום ותרלה ואח"כ לתסב כרי זו כל"ל והל"ת: (ד) ד"ה בשביעי שלו וכו' שובל בקדשים שלו מיבל וכו' ובבל כוח טטמת מלת טטמת למפרע דמקלת: (ה) ד"ה שלפניו וכו' דמקלת היום כלולו וכו' ובל דקלמר למפרע טטמת מטמת מדרבנן: (ו) ד"ה שלפניו וכו' טטמת למפרע בקילו בה ויייט טטמת כל"ל ותיבת לתמי ליתי: (ז) ד"ה ותמר ליה לי יוחנן ר' יוסי קלי כוותיך בפ"ד:

הגהות הגר"א

[א] גם' מקלת היום כלולו ומכלן ולהבא כו' כל"ל (ובביהייט ג"כ וכמ"ש פסוק):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מבל שלתי שלתי לומר וכו' ומלריך מ' כלן בפ"ד ולת"ב מב"ד ולת משם וכו' תע"ם שטומר בתמלת לגלות מבלות כל"ל: ב) ד"ה שטמאו וזרק עליה בשני וכו' שטיל טטמה. כלן ב"ד ולת"ב מב"ד ופסוק וכו' פסוק שיתה כלן בפ"ד ולת"ב מב"ד ת"ש

---

*סוגריים אלו אינם בכ"י ונוסיף אנחנו לקיצורא. עי' קרן פנים (פסחים יב:) ותוס' שם ד"ה אלא. ואע"ג דפרישית לעיל דרב לא בא לעקור גזיר' דאורייתא אלא לאוקמי אדאורייתא מ"מ נוי יש לו עיקר בן יוחר מבאבלות שאין לו עיקר מן התורה: חרי זו אינה אובלת דמטמא היא. ם"ם דר' יוסי דכיון דראתה מותרת ואינלאי מלתא שחיטתה היתה בשעת שחיטת הפסח ואפי' שטורה מלעשות פסח שני: לאו משום דקסבר מקצת היום כולו. ומכאן ולהבא מטמא משעת ראיה ואילך ולא מתרה למפרע וחשוב יום ב' כב' יטים ותהלה היום שולה לה לשיעור וכשראתה את"ב חרי ביום א': יוסי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא מטמא: אע"פ שטמאין משכב ומושב למפרע דמקלת היום כלולו. קסבר למפרע היא מטמא: מדרבנן. רבנן התירו לתתור למפרע אבל מראורייתא מכאן ולהבא היא מטמא: לא דמטא' זיבה בתהום התירו. ה"ג: מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מראורייתי מטמא למפרע ואפ"ה מטורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואחרי' בביצד צולין דשהטה התהום התירו בפסח. כל מומאת פסח קרי ליה מומאת התהום כמו שהתהום מטמה ואין אדם יודע מה יש בו. ומי' מפני מה התם ולא התירו מומאת התהום אלא למת בלבד וכן היא הלכה למשה מסיני: א"ל ר' יוחנן ולא לפתור אלא יומי. פי' יום הראיה. פתהה תלמודא אי פתר יומו ליסתור כולהו כראיתא בגדה ואתר תפור שלא תהא מומאה מסופקת ביניהם: ה"ק ולא לפתור ולא יומו. כלו' אף יומו לא ליסתור דס"ל מקצת היום כלולו ומכאן ולהבא היא מטמא א"ל ר' אושעיא [ר"י] סבר כותיך:

ג) כ"ל וגם מתבן מידי **מימת ולת נסחור לפיו יומו**. ד"ה זב בעל שני רלוים. דלתמר בתר דלקה טלישים. מעת לבילות הסותנת שנשתה כל"ל ג"ט: ד) ד"ה ס"ב מפסחים וכו' דלתמר טכילה ממלין ומסבר כל"ל: ה) ד"ה תלל כרולה זב וכו' לת ידעה. כ"ב עיין ג"ט: ו) ד"ה ת"ל כ"י וכו' טומלה מפסקת ביומיים כלן כס"ד ולת"ב מב"ד ופסולה כל' ג"ט: ז) ד"ה ת"ל כ"י וכו' דלתמר טכילה ממלין ומסבר כל"ל: ח) ד"ה ס"ב מפסחים וכו' דלכלכה למפה מטיני דטומלת שהום כל"ל: ט) ד"ה ת"ל כ"י וכו' טומלה מפסקת

רבי יוסי קאי כותיך: **ורבי יוסי מכדי סבר מקצת סיום כלום.** דכל היכי דקא מסיים ליה דמכתן ולהבא מטמא'= סיטיו דמיקי- ניהו, ומיהו אמעמיד ליה כרב : **וצד גמורה** , דבעינן ג' ימים לעופים כדתנאי ג)(מ)תנא הכתוב לתת הזבה בימיה,היכי מצטרפת לה :

(ד)**ופא כיון דמזיל בפלגיה דיומא.** ביום שני מתנות ואילך לאיך פלגא דמבקר עד מנות עולה לה לשמור כלילו בשמר יום אחר בטהרה וְהַזֶּה עַל הַפָּסַח : ע"ש א] ור' יוסי מכדי שומרת יום כנגד יום ב) כיון דקתמר דטעמא הוי משום דמקלח היום כלולו ג) וכך שמעתו לתן מפ"י המור"ם ה] אבל בכילד לוקין במסכת פסחים שמעינן דמכתן ולהבא קמיבעיא לן דלר' יוסי זבה גמורה היכי מצטרפת לה ולא מפ"י המור"ם : **ומיבעיא ליה מ"ד בשופעה .** כל ד) היום [מלחת יומי] בהדי הדדי : **ומיבעיא ליה** . שלמה יומי בין המשמות שמוך לשקיעת החמה דכי לאחה בשמא בטהרה ביני וביני כלל ולא הוי סליק למיימר דשומרת יום כנגד יום להא לא הואי שהות :

הדרן עלך הדיני נזיר

מי *שאמר "הדיני נזיר" מנלח יום שלשים ואחד ואם גילח ליום שלשים יצא "הדיני נזיר שלשים יום" אם גילח ליום שלשים לא יצא./ *"מי ישנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד" *"אם גילח את הראשונה יום ששים ואחד" *"אם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה יום ששים, ואם גילח יום ששים ואחד אחר" יצא, וזו עדות העיד רבי פפיים על "מי *ישנזר שתי נזירות" שאם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה (נ) יום ששים ואם גילח ליום ששים חסר אחד" יצא שיום (של) שלשים עולה לו מן המנין "הדיני *נזיר" "נזיר" נטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים, נטמא יום מאה יום נטמא מאה סותר את הכל, "הדיני נזיר *"מאה יום נטמא מאה סותר את הכל" ב"א אומר אינו סותר אלא שלשים, נטמא יום מאה ואחד "סותר שלשים יום רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה :

גמ' מי שאמר "הדיני נזיר ונטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה

דקסבר

דעביד ק"ן (ר"ח דף י.) ומה נזה שחין תחילת יום ה] כסופו דטובלה בלילה מבני סוף יום כתחילתו דלא בעינן ל"ת ו] שפוסקת בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו עולה בתחילתו לימת שבה גדולה תוכיח לתחילת יום כסופו דמובלת ביום וסופו לתן כתחילתו תלת ולתי רבא לא עביד הקל ותומר לתיבא דר' יוסי ז] ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מני למימר זבה תוכיח") : **ומשני** דחזית שלמה יומין סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למיניא . לפי [שהם] מסובנין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא בהם שימור כלל וכן יום שלישי ממש בתחילתו והכי שלמה ימים רלטרון טמחין דמקלח יום שלישי כטהו ותין בהן שימור ביניהם :

הדרן עלך הדיני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מנלח יום שלשים ואחד . בפרק קמח (נזיר דף ה:) מייתינן ליה ופי' רב מתנת ובר פדת כדתים להו : **שיום** לי עולה לו מן המנין . לרב מתנת עולין למנין ימי נזירות דרחמנן דמלאוייתיה לי וכן למנין שני עולה לו מדלרייתא דכתיב בתמניתין דיום לי עולה לו מן המנין הייט לענין נזירות שכבר נשלם מיום כ"ט ותנלחת לתשובה נשמים ביום לי כדין תורה.ודקתמר **הדיני** נזיר נטמא יום לי סותר את הכל . לרב מתנת סותר מן התורה ומניח קרבן טומאה ותוזר ומונה שלשים יום נזירות טהרה ולבר פדת סותר [שנים] תסר אחד הכל .

הכל מדרבנן דיום כ"ט נשלם הנזירות וסותר מדרבנן נזירה להיכא דתמר הריני נזיר לי יום ותיט מניח קרבנות נזיר שמת : **רבי** אליעזר אומר סותר תלת שבעה . לבר פדת לת נזירין ולרב מתנת תלינא דר"ת ס"ל מקלח היום כלולו ותפילו נטמא קודם כיום לי ותחד : **הדיני** נזיר לי יום נטמא יום לי סותר לת הכל . ולת פניא ר"ת לרב מתנת דתמר לסמם נזירות לי יום והכת מיתורת לרבנן שלשים לתוריית ולבר פדת תין לריך למטת נזירות רחמנן שכבר נשלם מיום כ"ט ותנלחת לתשובה נשמים ביום לי כדין תורה.ודקתמר דקתמר לי הי כלולו תמר שלימים הילכך תפי' לר"ת תמר דמקלח היום כלולו סותר הכל (ולבר פדת ליט מקלח היום כלולו) דהכת יום מתה יכול יסתור הכל ת"ל והימים הרלשונים יפלו מכלל דפיכא תחרונים וזה תין לו תחרונים וה"ל יש לי נטמא יום לי תין לו תחרונים והל"ל דלת סתר הכל וג"ל דכיון דתמר לי ת"ל יום לי הי יום מלחת ודרשינן ותת תורת הנזיר ביום מלחת תן לו תורת נזיר ולקמן נמי בבריימא נבי נטמא בסוף מתה לא קממטינן להו מוסימים יפלו מלת דתיט סותר כל מתה תבל שלשים יום סותר מרתני בסמוך בסמתני' נטמא יום מתה לר"ת סותר שלשים תבל בריימא כי תמר הריני נזיר סהמת דקתמר ר"ת ליט מלת שבעה כי נטמא יום שלשים לבר פדת ניחא משום דסיום כ"ט פסק מין נזירות ויום שלשים ליט יום מלחת כיון דלת תמר שלשים בפירוש וגם לר"ק דסותר ליט מלת מדרבנן לבר פדת ולת מייתי קרבן טומאה ולרב מתנת נמי דקתמר מקלח היום כלולו הילכך יום לי ליט יום מלחת דהוי ליט כלום כל לתו יום [כיון] דעשה מקלח בנזירות תבל בסיפת מתבר לת מתניון מקלח היום כלולו הילכך הוי שפיר יום שלשים מלחת דלכך סותר לר' תלימר מדרשת תחת תהיה תארת הנזיר

ולתנת

*) [זע"ש תוס' שפתים פת. ד"ה ת"ל וכו' ומ"ש שם על הגליון]

א א מיי' פ"ד מהלי' מיכול סל"ת סמג עשין קכו : ב ג מיי' שם סל"ג סמג שם : ג ג מיי' פ"ו שם סל"ג : ד ד מיי' שם סל"ד :

פי' הרא"ש

ור' יוסי מכדי קסבר מקצת היום כלולו וכה נמורה היכי משכחת לה . כיון דתוא בתלנא דיומא סליק לה שיטור בשראתה ביום א' וביום ב' תחלת יום ב' ור' שיטר ליום ראשון ופרה מאתה ראה וכשוראה את"כ מכאן ולהבא היא מטמא ולא מצטרף בהריה יום ראשון להיותה זבה : כגון ששמעה ג' ימים ולא היה לה פרהה ביהיתים לשיטור:ביום שלא אמרו כגון דתוא ג' יומי ממך לשקיעת החמה . שהתחילה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום מטאה תחלתו ופסוקו ולא סליק לה שיעור :

סליק פירקא

מי שאמר הריני נזיר מנלח ליום א' . לרב מתנא דאמר סתם נזיר ל' יום דהילכך מנלח יום ל"א . ולבר פדא סתם נזיר כ"פ יום ותיה לו לנלח יום ל' אלא כדאמרת לעיל נעשה כאומר שלימים : ואם נלח יום ל' יצא לבר פדא ניחא דמדאוריתא דינא הכי נלח יום ל' ולרב מתנא אם' לעל משום דמקצת היום כלולו . תריני נזיר ל' יום אם נילה יום ל' לא יצא . אע"ג בר פדא מודה בתא בין דאמר ל' יום דבעי' ל' יום שלימים : מי שאמר הריני נזיר ונמלא יום ל' סותר את הכל . לקמ' מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן מטמאה לבר פדא סותר מדרבנן אפי' תיכא דאמר ל' ואינו מביא קרבן מטמאה : ור' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז' דלא נור . ולרב מתנא משום דסבר מקצת היום כלולו . ורבנן לית להו מקצת היום כלולו אלא אחד שתביא קרבנותיו: הריני נזיר ל' יום ונטמא יום ל' סותר הכל דבין דאמר ל' יום בעי' שלימים ולא אמרי' מקצת היום כלולו : ר"א אומר אינו סותר אלא ל' כדדריש לעיל נטמא ביום ל' נאת תן לו תורת נזיר: נטמא יום ק' ואי סותר ל' . מדרבנן נזיר שיסתור יום ק' ולא נזיר שיסתור אלא סתם נזיר. וה"ה ל) סתם נזיר שנטמא ביום ל"א הרי כנטמא יום ק' שאינו סותר: [ר"א אומר] אינו סותר אלא ז' ר"א לשעבר' דאמר' ביום ל' לא נזיר' :

נוסחת הריט"ן

ב) מי : ג) בין : ג) סיום דמכתן ולהבא היל ממעמה זבה דמתניי קרבן סיכי מטמאה לה וכ"ג מינבעיא לן בכילד לוקין דתלינא דר' יוסי דתמר דמכתן ולהבא היל ממעמה זבה גמורה דמתניי קרבן סיכי מטמאה לה פס"ד ומשמר ניחא : ד) כל בלשה נבי בדדי ותלינ' דתמתי כל מלמה יומי סמוך לבין לשקיעת החמה דכי לאחה בטהרה בסוף (לשקיעת החמה) ביני וביני כלל ולא הוי סליק למיימר דשומרת יום כנגד יום להא לא הואי שהות : ה) דמזירות סתם קתי ותין נזירות פחות מל' יום ולבר פדא כדאית ליה דתוקי לה (ה) כגון דעשאה כאומר שלימים וכולה מקני' ו) הכי מפורש בפ"ק לרב מתנת כדאית ליה ולבר פדא כדאית ליה : **גמ'** ר"ת אומר לינו סותר אלא שבעה . סיבית קרבנו בטהרה וכדפרקינן בפרק קמא לבר פדא כדאית ליה דקסבר

---

*) זע"ש תוס' שפתים פת. ד"ה ת"ל וכו' ומ"ש שם על הגליון]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה וכל כיון וכו' וכ"ה מכדי שומרת יום כנגד יום . וכ"כ וכוותא הוו לפכ"ה בסוס כתו : ב) בא"ד תכל בכילד טוען סמס שכשים בתמניין דמכתן ולבבא . ג"כ ר"ל כיון דבשכתים שם משכים ד"ה זבה גמורה וכו' . ומ"ש שלא מקנה בנזיתים מכי כתיבה כיון ו"ת וכיון ס"ו . מלא יום ממתן . וכ"כ תוך ר"ת כל"ל : ו] בא"ד תירך פלגא דתיטו יום עשמו . כ"ב וכן כ"כ בתוס' כפמיין תמר שפכ"ה כשם כמורה ימים ה"ת : ז] בא"ד כלכך בזכה קמיה בתחילת וכו' כל"ל : ח] בא"ד ומה מה בתין בתחלת יום שלא בכוחו דמכילה כל"ל : ט] בא"ד דלת בעי כ"ת ו' . ממתן תוח ז' . ת"כ ו' ימים כל"ל : י] בא"ד ומיהו (לפי רש"י . כ"כ מי' על דבריהם מה בתירוצות בתים :

ט) תוני ל"ל וכ"ה בגמיר ל' יום בגמתת ביום ל"ת סמתר תלי תכל סתם מיר שגמתת וכו'

קסבר ר"א *כל 'אחד' מלאת' שבעה סותר הריני נזיר שלשים יום ונטמא יום שלשים סותר את הכל לא פליג ר"א-דאמר שלימין הריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה סותר את הכל ר"א אומר אינו סותר אלא שלשים וכולה כדתניין בוה אליבא דבר פדא ורב מתנא: **מתני'** "מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' *היה שם ל' יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה, ר"א אומר לא בו ביום שנאמר °והזים הראשונים יפלו" עד שיהו לו ימים ראשונים: **גמ'** איתמר °מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר *נזירות חלה עליו ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו ר' יוחנן אמר נזירות חלה עליו סבר מיתלא תליא וקיימא כיון דמשכחא טהרה חיילא, ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו, אי הדר ר' יוחנן אמר חיילא עליה, ואי לא, לא, אתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' היה שם שלשים יום אין עולין מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מיחל חיילא עליה: א"ל אינו בתורת טומאה, ואינו בתורת קרבן אתיביה *מי שהיה שמא ונזר אמר לגלח ולשתות יין וליטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים אי אמרת בשלמא חיילא היינו טעמא 'דסופג את הארבעים' אלא אי אמרת לא חיילא, אמאי סופג את הארבעים? הכא

ולמאן דאמר לעיל כל סותר בנזיר שמטמא לרב מתנא הוי מן הסותרה דהוי ממין הנזירות ומקלת היום כסותו א) דלמאי דכנן היכא [דלית] ליטמא: הגה"ה ובסיפא דהריני נזיר מאה יום ונטמא מאה סותר [שלשים] לרבי לעיל מדרשא דזקנו ונו' ול"ל לרב מתנא מאי שנא מריש כי כדר שמט וכמא בשלשים דמסתבינן ליה לרבי לעיל דרב מתנא כטמא מאה סותר מלאת ומשום מקלת היום כסותו הכי נמי כי כדר מאה יום נמשכים ליום מאה כאחר מלאת דנימא מקלת היום כסותו (הריני נזיר מאה דלעיל יתור) ותיולו התוספות לעיל (דף ו:) דמייתי דאמר הריני נזיר מאה יום שלשים וכזה ניחא דהשתא ניחא למימר מקלת היום כסותו ב) בסיפא והסותרת מתיישבת בפ"ק (שם) דמייתי הך דנזיר ג) שלשים ונטמא יום שלשים כו' סותר הכל בשלמא לרב מתנא מלאת כו' ול"ל כר פדא חיימא ליכא למימר כי' לעיל דוחקיה דסבר למקלת היום כסותו ליתא טעמא דר"ח משום דליכא ימים מחכווים ולרב מתנא נמי מלי למימר כי' ואי דלעיל [משום] דליכן ימים מחכווים ולמאי דפריכי' ניחא דלא היה יום שלשים ממנין המזירות לכך פדא ולרב מתנא נמי מי לא עלו למנין המזירין מקלת היום כסותו היה סותר הכל מדרשא דזקנו תורת הנזיר ב"ק ל"ח ב' הגה"ה: זאת הגה"ה ממוני דיבוי [יתק בהר' יתק ול"ל. גרלה דלכ"ע בין לרב מתנא ולבר פדא קרא דזאת תורת הנזיר וקרא דימים הראשוני' חייבי במאה שלימים. גרלה דלפי הגה"ה זאת ר"ל דלא בזמירות מועטת דכתיב זאת כדפריש' בפ"ק (נם זה שם) בשם מהר"ק ר"ע וכן דרשת דמן הימים הראשונים מכלל לחיובא מחכווים מועטת הלא בנזירות תלוי למאה יום וכהכי נמי מתיישב הסוגיא:

ג) **הריני** נזיר מלה יום נטמא יום מלה סותר הכל. שהוא לחמרין על נזירותו ולרבנן לא לחמרינן מקלת היום כסותו היכא דנטמא ולא הכיא קרבנותיו: **ולרבי** לגיעזר לימו [סותר] הלא שלשים. מן הדין היה לו לסתור הכל לבר פדא דלא לחמרינן מקלת היום כסותו הכל ולרב מתנא נמי פרישין בפ"ק דלחמר שלימים והיה לו לסתור את הכל הלא מדרשא דזאת תורת הנזיר מכתוב הוא לימו סותר מלאת ה' יום ד): **ונטמא** יום ק"ח סותר שלשים. מדרבנן בעלמא הוא ולכך לימו סותר מלאת שלשים דהאחיל יום ק"ח יום מלאת דנטמא יום שלשים היכא דלחמר הריני נזיר מאה והוי ה): (כמו) יום שלשים יום מלאת מה"ת לרב מתנא מקום שלשים סותר מלאת מה"ת וגזירי' יום ק"ח לחמו יום שלשים ולבר פדא מקום שלשים סותר מלאת מה"ת ואם נטמא ביום שלשים סותר לרב מתנא מה"ת וגזירי' יום ק"ח לחמו יום שלשים ולבר פדא ביום שלשים סותר מדרבנן לחמו היכא דלחמר הריני נזיר שלשים וכן נטמא ביום "לחמר דנזירותו פסקו כבר מיום כ"ט ויום ל' הוי מלאת מה"ת אבל יום ל' לעיל ה"ה מלי למימר הכי נבי °הריני נזיר נטמא יום ל"ח דמדרבנן בעלמא הוי יום ל' ולחמר ליום ל"ח מלאת ה"ה

הבא במאי עסקינן ביוצא ונכנס איתיבי' אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין והא אמר מר בר רב אשי, מיחל, כ"ע לא פליגי דחיילא אלא כי פליגי למלקי: רבי יוחנן סבר כיון דחיילא לקי ור"ל סבר לא לקי וחיילא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והיה בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקני עלייה: בדין הוא דליתני אינו לוקה, אלא משום דקא בעי למיתנא סיפא וינכנס עולה לו מן המנין ומביא קרבן טומאה תנא רישא אינו מביא קרבן טומאה ת"ש אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין הא למלקות זה וזה שוין? א"ל לא, לחגלחת זה וזה שוין, אבל לענין מלקות מאי יהו לוקה וזה אינו לוקה, ליתנייהו: בחכמניות קא מיירי, בקלקולית לא קא מיירי. תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים הרי זה מביא את הארבעים ורבא אמר יוצא בהן ובא עליהן ובנזיר בבית הקברות מהו: בעי שהייה למלקות או לא, היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה, ת"ש מאי מעמא לא בעי שהייה דקא מתחי ביה, ה"נ קא מתחי ביה אלא

הבא במאי עסקינן ביוצא וטבל ועכשיו טבל והדר חמר "טריפי נזיר" ג) (והדר) ונכנס, סופג את המרכבים, ונלחפוקי מבר שלישעבד דחמר לה בו ביום כו' אבל לי לה הדר ואמר ליטו לסאר לגלח וכו' שאין נזירות חלה עליו: **טמא שנזר** כגון שהיה שומר הקברות ומזר: **שביעי שלו עולה לו למנין**. דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבן: **ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין**. תימ"ם שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדתמרינן בפ' ג' מיעין (לקמן דף מד:) סדר תגלחת כיולד היה מזה בשליקי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח': **מיהל דכולי שלמא לא פליגי**. דכיון דמשכחת טהרה חיילא ממילא: **אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי**. תפילו לחטומאה דמעיקרא דמר בבית הקברות ור"ל סבר תע"ג דחיילא שהוא לריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי תפילו לחטומאה דבסוף מי לא הדר ואמר: **הא למלקות זה וזה שוין**. שבשניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: **מימא לחגלחת זה וזה שוין**. שבשניהם מגלחין ביום שביעי שלהן: **ליתנייהו**. לין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין, ליתנייהו, דטהור שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בחכמניות קמיירי**. לימת מחתילין למנות, זה שביעי וזה משמיני, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי א) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בקלקולית לא קא מיירי**. לימת מחתילין למנות, זה משמיני וזה משביעי, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי ג) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ונטמא למתים הרי זה מביא את הארבעים ורבא אמר יוצא בהן ובא עליהן ובנזיר בבית הקברות מהו: בעי שהייה למלקות או לא, היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה, ת"ש מאי מעמא לא בעי שהייה דקא מתחי ביה, ה"נ קא מתחי ביה**. כך דקתני לין ז' שלו לו מן המנין משום חיקוף נזירות דכיון דמיהל עליה נזירות ומיקבעא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה לחיקוף לחכל מילקי לה לקי ואילו הכא ה) משמע דכיון דחסור לוקה תע"ג דלא הדר ואמר: **בעי רבא**. מחיל לחמר ר' יוחנן לוקה ומקן בחמניתן טוחיה: **בעי שהייה למלקות**. דלא ליקי עד לישהי כיה כדי שיעור הסחויה ו) דתמרינן בחס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יו.): **נזיר** טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרי ביה "לא תיטמא", והייט למה לי

מתניתין כמאי עסקינן ביוצא וטבל ועכשיו נכנס ואכל בקדשים ובתרומה והוה ליה כמי שאכל בטומאה ושוב נכנס לטומאה [והת] קמ"ל דכייתת לתע"ג דלא הדר ואמר הריני נזיר מיד תמר יחול עלי נזירות הלה עליו: **טמא שנזר** כגון שהיה שומר הקברות ומזר: **שביעי שלו עולה לו למנין**. דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבנותיו: **ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין**. תע"ם שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדתמרינן בפ' ג' מיעין (לקמן דף מד:) סדר תגלחת כיולד היה מזה בשליקי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח': **מיהל דכולי שלמא לא פליגי**. דכיון דמשכחת טהרה חיילא ממילא: **אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי**. תפילו לחטומאה דמעיקרא דמר בבית הקברות ור"ל סבר תע"ג דחיילא שהוא לריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי תפילו לחטומאה דבסוף מי לא הדר ואמר: **הא למלקות זה וזה שוין**. שבשניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: **מימא לחגלחת זה וזה שוין**. שבשניהם מגלחין ביום שביעי שלהן: **ליתנייהו**. לין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין, ליתנייהו, דטהור שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בחכמניות קמיירי**. לימת מחתילין למנות, זה משמיני וזה משביעי, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי א) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בקלקולית לא קא מיירי**. לימת מחתילין למנות, זה משמיני וזה משביעי, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי ג) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ונטמא למתים הרי זה מביא את הארבעים ורבא אמר יוצא בהן ובא עליהן ובנזיר בבית הקברות מהו: בעי שהייה למלקות או לא, היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה, ת"ש מאי מעמא לא בעי שהייה דקא מתחי ביה, ה"נ קא מתחי ביה**. כך דקתני לין ז' שלו לו מן המנין משום חיקוף נזירות דכיון דמיהל עליה נזירות ומיקבעא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה לחיקוף לחכל מילקי לה לקי ואילו הכא ה) משמע דכיון דחסור לוקה תע"ג דלא הדר ואמר: **בעי רבא**. מחיל לחמר ר' יוחנן לוקה ומקן בחמניתן טוחיה: **בעי שהייה למלקות**. דלא ליקי עד לישהי כיה כדי שיעור הסחויה ו) דתמרינן בחס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יו.): **נזיר** טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרי ביה "לא תיטמא", והייט למה לי

מתניתין כמאי עסקינן ביוצא וטבל ועכשיו נכנס ואכל בקדשים ובתרומה והוה ליה כמי שאכל בטומאה ושוב נכנס לטומאה [והת] קמ"ל דכייתת לתע"ג דלא הדר ואמר הריני נזיר מיד תמר יחול עלי נזירות הלה עליו: **טמא שנזר** כגון שהיה שומר הקברות ומזר: **שביעי שלו עולה לו למנין**. דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבנותיו: **ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין**. תע"ם שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדתמרינן בפ' ג' מיעין (לקמן דף מד:) סדר תגלחת כיולד היה מזה בשליקי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח': **מיהל דכולי שלמא לא פליגי**. דכיון דמשכחת טהרה חיילא ממילא: **אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי**. תפילו לחטומאה דמעיקרא דמר בבית הקברות ור"ל סבר תע"ג דחיילא שהוא לריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי תפילו לחטומאה דבסוף מי לא הדר ואמר: **הא למלקות זה וזה שוין**. שבשניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: **מימא לחגלחת זה וזה שוין**. שבשניהם מגלחין ביום שביעי שלהן: **ליתנייהו**. לין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין, ליתנייהו, דטהור שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בחכמניות קמיירי**. לימת מחתילין למנות, זה משמיני וזה משביעי, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי א) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **בקלקולית לא קא מיירי**. לימת מחתילין למנות, זה משמיני וזה משביעי, לחבל קלקולים לוקה לא קמיירי ג) ואמר לן רבי דהכי נמי מלי למימר אלא טמא שנזר לין ז' שלו עולה לו מן המנין ונוקף: **תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ונטמא למתים הרי זה מביא את הארבעים ורבא אמר יוצא בהן ובא עליהן ובנזיר בבית הקברות מהו: בעי שהייה למלקות או לא, היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה, ת"ש מאי מעמא לא בעי שהייה דקא מתחי ביה, ה"נ קא מתחי ביה**. כך דקתני לין ז' שלו לו מן המנין משום חיקוף נזירות דכיון דמיהל עליה נזירות ומיקבעא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה לחיקוף לחכל מילקי לה לקי ואילו הכא ה) משמע דכיון דחסור לוקה תע"ג דלא הדר ואמר: **בעי רבא**. מחיל לחמר ר' יוחנן לוקה ומקן בחמניתן טוחיה: **בעי שהייה למלקות**. דלא ליקי עד לישהי כיה כדי שיעור הסחויה ו) דתמרינן בחס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יו.): **נזיר** טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרי ביה "לא תיטמא", והייט למה לי

בעי שהייה למלקות. כי היכי דבעינן שהייה בפ"ב דשבועות (דף יז:) גבי מקדש [לו לא]: **אילימא** דאמרי ליה לא תנזור. והוא שומד בבית הקברות למה לי שהייה פשיטא דלקי בלא שהייה דמיד טהור מהי שהייה ולא משכחת ליה [כלל] דבשהייה משום דקמתרצין היה שלא יטמא זה כמעשה זעיר בשוס, דבשוחות דף יז ע"א ד"ה לו וכו' שנדחקו כוה דתוללת סוגיין למ"ד לעקן על לא ידע ומתרצין היה שלא יטמא ולהו הכי כלאו

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות נזירות הלכה ח ופ"ט שם הל' יט וט"ם הכ"מ : יב ב מיי' פ"ו שם הלכה ט :

נוסחאות וגרסאות

נ"א טעונה הבאה ג' טיפות הקבר בג' ג' זוג באחר טעמר

פי' הרא"ש

מקור הסוגיא ר"ה ואמאי ג"ה בג' תג"ה

אלא כגון שנכנם בשידה חיבה ומגדל. מחילת כניסתו במקום ממת בהיתר ולא לקי לכניסה א) [לגת] כי מתניתין ביה קיילא בשידה וכו' פרט לו עליו המעזיבה מספקא ליה לרמי [לגת] כעי שהייה לו לגמרי ל"ש דכל סיכת דלירעת טומאה התם כעי שהייה חבירו ופרט מעליו המעזיבה.

ובא כגון *שנכנם בשידה חיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מעליו מעזיבה כי גמירין שהייה, בבית המקדש, אבל אבראי לא או דלמא "לא שנא? חיקו ליה רב אשי גזר והוא בבית הקברות מעון גילוח או לא כי בעי תגלחת טהור שנטמא דקא מטמא לנזירותיה אבל טמא שנזר לא או דלמא לא שנא? ת"ש מי שנזר והוא בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אינו עולה לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי אבל גלוחי בעי, מה טעם קאמר: מה טעם אינו מביא קרבן טומאה משום דלא בעי גלוחי ת"ש "אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעיו שלו עולה לו מן המנין מאי לאו הא לחגלחת זה וזה שין, לא, הא למלקות זה וזה שין, אבל תגלחת מאי-זה מגלח זה אינו מגלח, ליתנייהי? תנא שביעיו שלו וכל מילי ת"ש "אין לי אלא ימי טומאתו שאין עולין לו מן המנין, ימי חלוטו מנין? ודין הוא: מה ימי טומאתו מגלח ומביא קרבן אף ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן, ומה ימי טומאתו אין עולין לו מן המנין אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין, לא, אם אמרת בימי טומאתו שכן מבטל בהן את הקודמין לפיכך אין עולין לו מן המנין תאמר בימי חלוטו שאינו מבטל את הקודמין לפיכך עולין לו מן המנין, אמרת ומה 'נזיר בקבר' ששערו ראוי לתגלחת אין עולין לו מן המנין, ימי חלוטו שאין ראוי לתגלחת לא כ"ש שאין עולין לו מן המנין מאי לאו תגלחת טומאה לא, תגלחת טהרה הכי נמי מסתברא דאי

אלא כגון שנכנם בשידה חיבה ומגדל: כגון שנכנם בשידה חיבה ומגדל. כבית הקברות שמפסיק ביו לבין הטומאה ב) ונכנס בעודו בשידה שהוא טהור וחת"כ בא חבירו ופרע לת המעזיבה ג) שהוא תחתיו שהיתה השידה מעל רחשו: **ס"ג כי גמירי שהייה בפנים אבל מבחוץ לא.** כי גמירי שהייה כשנטמאת בבית המקדש ג) כפרק ידיעות הטומאה נטמאת בבית המקדש ושהה כדי שהתחווים מייב: **אבל מבחוץ.** כגון בבית הקברות לת בעי שהייה וכיון שפרע מתחתיו לת המעזיבה לת"ע לת שהה מייב: **או דלמא לת צריך.** להכת והכת בעי' עיטור ד) כדי שהתחווים תיקו: **בעי רב אשי גזר וסוף בבית הקברות טעון גילוח.** ביום הטביעי שלו לו לת: **קרבן טומאה פוטר דלא מייתי.** משום דלת מייתי קרבן לת מתן דטמטת ליה לנזירותיה לאבל גילוח בעי: **מה טעם קאמר.** (ו) ה) תיו מביא קרבן ו) לפי שהיו מגלח: **מאי לאו הא לתגלחת זה וזה שין.** ז)(להפי משמע)שביעי שלו עולה לו מן המנין לפי שהיו מביא קרבן ומה טעם היו מביא קרבן לפי שהיו טעון גילוח טומאה בז' וזה אין שביעי שלו עולה לפי שיש לו לגלח בשביעי שלהן: **שין.** לשה וזה מגלחין בשביעי שלהן: **לא,למלקות זה וזה שין.** וכדר' יוחנן לעיל: **ליתנייהי תנא שביעיו שלו וכל מילי

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

דמי מלקע דפסיך מגלחת טומאה ימי מלוטו מי לא כמי מגלחת. והכתיב וככם המטהר את בגדיו וגו' וההוא דיהיב דקא מייתי ומה נזיר בקבר כו' היכי קתני והא זה וזה לרווין לתגלחת: לעולם לימא לך מגלחת דטומאה ס)כיון שהוזה ומגה וטבל מתגלח בכביעי שלו והלי (ס) דקא פריך ימי מלוטו שלין שערו תורה אור

דאי ס"ד [תגלחת טומאה, ימי[ס"ב] חלוטו מי לא בעי תגלחת, לא[ס"ג] תגלחת דנזירות קתני ש"מ ומאן דאמר נזיר בטהרה שנטמא הרבוב מדבר[ס"ד] שהוא טעון העברת שער והבאת ציפרין[ס"ה] ולפטור את הנזיר בקבר[ס"ו] ישאין טעון העברת שער והבאת ציפרין, והלא דברים ק"ו: ומה טהור שנטמא טעון העברת שער והבאת ציפרין, מי שהיה טמא מחלה אינו דין שיהא טעון העברת שער והבאת ציפרין ת"ל ומאן דאמר ראש נזרו במי שהיה טהור ונטמא הכתוב מדבר שיהא טעון העברת שער והבאת ציפרין ולפטור את הנזיר בקבר ש"מ מאן תנא הא[ס"ז] אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שמנא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין נזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין[ס"ח] א"ר חסדא רבי היא דאמר רבי[ס"ט] אין נזירות מטהרה חלה אלא עד שמיני, דאי תימא ר' יוסי בר' יהודה היא האמר נזירות דטהרה משביעי הוא דחייל[ס"י] דאי רבי ומאי ר' יוסי ברבי יהודה דתניא [ס"יא] קדש את ראשו ביום הזה ביום השמיני והבאת קרבנותיו דברי רבי, ר' יוסי בר' יהודה אומר ביום תגלחתו והא [ס"יב] נזיר שנטמא טומאות הרבה אינו מביא אלא קרבן אחד מאן תנא[ס"יג] אמר רב חסדא ר' יוסי בר' יהודה היא דאמר "נזירות טהרה משביעי חייל" ומשכחת לה כגון "שנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (ומני ר' יוסי בר' יהודה היא) כיון דלא יצא שעה הראויה להביא קרבן אינו חייב אלא קרבן אחד ראי רימא רבי היא דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (וחזר ונטמא בשביעי) כולהו טומאה אריכתא היא ואי דנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני הרי יצתה שעה שראויה להביא קרבן, מאי טעמא דרבי אמר קרא וכפר עליו מאשר חטא על הנפש והדר והקדיש את ראשו ורבי יוסי ברבי יהודה אם כן ליכא קרא וקדש את ראשו,

ימי חלוטו מי לא כמי מגלחת. כסוף ימי מלוטו כדכתיב וככם המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו לכל מגלחת דטהרה ליה כמלוכש דגם מגלחת את כל שערו לכל מגלחת דטהרה ליה מגלחת את ספרו מתוך טומאה הוא מגלחה אגם כימי ספרו מטמא מדם מגלחת **לא** מגלחת טומאה

דנזירות קתני. לכומר לעולם לימא לך מגלחת דטומאה ודקתמרת דכימי מלוטו ממי ליכא מגלחת דטומאה, לא מגלחת דנזירות קתני דכתיב רלוי שערו למגלחת מחמת נזירות וכימי מלוטו לא כמי מגלחת דטומאה מחמת נזירות לגמ שיעור מחמת נזירותו וזה אין שייך לנזירות כגון הילכך לא ימלו לו ימי לנזירותו: **בטהור** שנטמא הכתוב מדבר. לכומר מהתחיל למנות נזירות בטהרה ואחרי כן נטמא כדכתיב והימים הראשונים יפלו: **ולפטור** את הנזיר בקבר אין טעון העברת שער והבאת ציפרין. והוא הדין לממעט ליה מלגמ דכתיב בהאות עמיכת והייט דקאמר במתני' בנזיר בקבר חילו מכיון קברן טומאה דמיטעטיא קרא כדדרשינן הכא: **והלא** דבריס ק"ו. פירוש מי לא מיטעטיא קרא ומה טהור שנטמא טעון כו' לכומר שטומאתו הזקיקתו לכך כל כך היכי דנטמא מתחילתו שנטמא ביומר שהזקיקתו טומאתו לכל ת"ל ומאן דאמר נזרו במי שהיה טהור ונטמא הכתוב מדבר שיהא טעון העברת שער והבאת ציפרין ולפטור את הנזיר בקבר ש"מ מאן תנא הא[ס"ז] אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שמנא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין נזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין[ס"ח] א"ר חסדא רבי היא דאמר רבי[ס"ט] אין נזירות מטהרה חלה אלא עד שמיני, דאי תימא ר' יוסי בר' יהודה היא האמר נזירות דטהרה משביעי הוא דחייל[ס"י] דאי רבי ומאי ר' יוסי ברבי יהודה דתניא [ס"יא] קדש את ראשו ביום הזה ביום השמיני והבאת קרבנותיו דברי רבי, ר' יוסי בר' יהודה אומר ביום תגלחתו והא [ס"יב] נזיר שנטמא טומאות הרבה אינו מביא אלא קרבן אחד מאן תנא[ס"יג] אמר רב חסדא ר' יוסי בר' יהודה היא דאמר "נזירות טהרה משביעי חייל" ומשכחת לה כגון "שנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (ומני ר' יוסי בר' יהודה היא) כיון דלא יצא שעה הראויה להביא קרבן אינו חייב אלא קרבן אחד ראי רימא רבי היא דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (וחזר ונטמא בשביעי) כולהו טומאה אריכתא היא ואי דנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני הרי יצתה שעה שראויה להביא קרבן, מאי טעמא דרבי אמר קרא וכפר עליו מאשר חטא על הנפש והדר והקדיש את ראשו ורבי יוסי ברבי יהודה אם כן ליכא קרא וקדש את ראשו,

המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו לכל מגלחת דטהרה ליה כמלוכש דגם מגלחת את כל שערו לכל מגלחת דטהרה ליה ממגלח לחר ימי ספרו מתוך טומאה הוא מגלחה אגם כימי ספרו מטמא מדם מגלחת **לא** מגלחת טומאה

דנזירות קתני. לכומר לעולם לימא לך מגלחת דטומאה ודקתמרת דכימי מלוטו ממי ליכא מגלחת דטומאה, לא מגלחת דנזירות קתני דכתיב רלוי שערו למגלחת מחמת נזירות וכימי מלוטו לא כמי מגלחת דטומאה מחמת נזירות לגמ שיעור מחמת נזירותו וזה אין שייך לנזירות כגון הילכך לא ימלו לו ימי לנזירותו: **בטהור** שנטמא הכתוב מדבר. לכומר מהתחיל למנות נזירות בטהרה ואחרי כן נטמא כדכתיב והימים הראשונים יפלו: **ולפטור** את הנזיר בקבר אין טעון העברת שער והבאת ציפרין. והוא הדין לממעט ליה מלגמ דכתיב בהאות עמיכת והייט דקאמר במתני' בנזיר בקבר חילו מכיון קברן טומאה דמיטעטיא קרא כדדרשינן הכא: **והלא** דבריס ק"ו. פירוש מי לא מיטעטיא קרא ומה טהור שנטמא טעון כו' לכומר שטומאתו הזקיקתו לכך כל כך היכי דנטמא מתחילתו שנטמא ביומר שהזקיקתו טומאתו לכל ת"ל ומאן דאמר נזרו במי שהיה טהור ונטמא הכתוב מדבר שיהא טעון העברת שער והבאת ציפרין ולפטור את הנזיר בקבר ש"מ מאן תנא הא[ס"ז] אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שמנא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין נזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין[ס"ח] א"ר חסדא רבי היא דאמר רבי[ס"ט] אין נזירות מטהרה חלה אלא עד שמיני, דאי תימא ר' יוסי בר' יהודה היא האמר נזירות דטהרה משביעי הוא דחייל[ס"י] דאי רבי ומאי ר' יוסי ברבי יהודה דתניא [ס"יא] קדש את ראשו ביום הזה ביום השמיני והבאת קרבנותיו דברי רבי, ר' יוסי בר' יהודה אומר ביום תגלחתו והא [ס"יב] נזיר שנטמא טומאות הרבה אינו מביא אלא קרבן אחד מאן תנא[ס"יג] אמר רב חסדא ר' יוסי בר' יהודה היא דאמר "נזירות טהרה משביעי חייל" ומשכחת לה כגון "שנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (ומני ר' יוסי בר' יהודה היא) כיון דלא יצא שעה הראויה להביא קרבן אינו חייב אלא קרבן אחד ראי רימא רבי היא דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (וחזר ונטמא בשביעי) כולהו טומאה אריכתא היא ואי דנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני הרי יצתה שעה שראויה להביא קרבן, מאי טעמא דרבי אמר קרא וכפר עליו מאשר חטא על הנפש והדר והקדיש את ראשו ורבי יוסי ברבי יהודה אם כן ליכא קרא וקדש את ראשו,

ומשכחת לה כגון שנטמא ביום שביעי וחזר ונטמא בשביעי לסוף שביעי לחר שהזה ומגה וטבל למיד כשהזה וטבל מל עליו בתוכו יום נזירות טהרה ביום שביעי הוי ממנן שנשלים יום שביעי כיון דמל עליה נזירות ומשכחת לה נמי בשמיני שנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני כגון דנטמא בשמיני והוי לה טומאה הרבה הא נמי לא מיכשרא דלא יביא קרבן אלא קרבן אחד ומשכחת לה נמי בשמיני שיצתה שעה שראויה להביא קרבן נתחייב על כל אחד כ"ל ואחר כ"ל ואחר כ"ל ואחר

יז א מיי' פ"ו מהלכות מירות הלכה טו: יח ב מיי' שם הל' יב:

ורבי ביום ההוא למה לי. לממילא ידעינן דלמימיני קתני: **אע"פ** שלא הביא קרבנותיו. לפסניה דקרי' מסמע דלא חייל עליה נזירות עד שיכפר בעזרה וכחתיה דכתיב בקרא [קודש] וקדש רחמנן והסמיך לחי יהורת לביום ההוא" לחסמוענן לחייל עליה מיד ביום שמיני חט"מ על הביא קרבנותיו: **לוקמה** כרבי וכגון שנטמא בלילי שמיני. דחייל עליה נזירות קודם הכאת קרבנותיו ול"ג [דתניא] [דמתניתין] לרבי"ביום השמיני"-חט"מ על הביא קרבנותיו ח"כ גם בליל שמיני חייל עליה נזירות ואיידי ליום שמיני ומעטה לומתני כרבי דנטמא בלי ח' ולכיון לחייל עליה נזירות, **ומדלא מוקים לה**. רב חסדא בכה"ג ולחיכא דרבי חיפסוט מינה דלחים ליה לרב חסדא דלילה גמר מחוסר זמן הוא' ז) דחסי נטמא בליל שמיני הוה כנטמא ביום שמיני דנטמא בשעה שרחויה להביא קרבן חט"ע דלחיכ בכל הלילה עד הנץ החמה ז) דמיה הלילה ליום ומייב קרבן על כל לחם ולחם: **אמר רב חנא בר חלופא**. לפילו לי לים ליה לרב חסדא דלילה מחוסר זמן הוא לחכמי לי מקומקת ליה כרבי מחוסר ומן קרבן מנחת לעולם לעולם עד שיביא. ולילכך כי מיטמי בליל שמיני כולה טומחה לחריכתה היא ולים לך למימר בהו "טומחות הרבה" **אלא תנאי** דלרבי לינו מחוסר זמן בלילה (במי ב) זמן הקרבה ולים בהו טומחות הרבה, נזירות טהרה נמי חיילא מחוסרת ומייב קרבן על כל בכורי בלע: ס"ע נטמאת בשביעי וחזר ונטמא כו' ולים בפרים ו) דנרסי ליה נופא נטמא בשביעי ולא נטמא בשמיני מביא קרבן על בל אחד ואחד; מחוזיל ומונה מיד *דברי ר' [אליעזר] **וחכ"א** קרבן אחד על הכל עד שיביא השאתו. הביא חטאתו ונטמא, והביא חטאתו ונטמא, מביא קרבן על כל אחד ואחד. *הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה *ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר בשם שחטאתו עיבבתהו (ג) בן אשמו מעכבו בשלמא לרבי [ב]אליעזר**אמר קרא** *וקדש אשר היו"ד **הזהיר** אע"פ שלא הביא קרבנותיו, **ורבנן הזהיר** אע"פ שלא הביא אשמו אלא רבי ישמעאל "החזיר" למה לי? אמר לך "החזיר"-אע"פ שלא הביא עולתו, ורבנן-עולה לא בעי מיעוטא, דורון בעלמא הוא מאי טעמייהו דרבנן דתניא *"החזיר להי את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם" מה ת"ל, לפי שמצינו שכל אשמות שבתורה שהן מעכבין יכול אף זה מעכבן ת"ל

"ביום ההוא" למה לי-אם אינו ענין לשמיני תנהו ענין לשביעי **ורבי** נמי הכתיב "ביום ההוא"? אמר לך רבי ההוא להכי הוא דאתא לומר לך אע"פ שלא הביא קרבנותיו, **ורב** חסדא מאי דוחקיה לאוקמיה כר' יוסי ברבי יהודה לוקמה כגון דנטמא בליל שמיני ורבי היא, מדלא מוקים לה כרבי לימא קסבר *לילית לאו מחוסר זמן הוא? אמר רב אדא בר אהבה *הא בהא תליא: אי אמרת לילית מחוסר זמן אימת מיחזי לכרבן, לצפרא, נזירות נמי לא חיילא עד צפרא, ואי אמרת לילית מרומי יומי' נזירות מהדרא חיילא מאורתא:

(ו) (נופא) **ונטמא** בשביעי והזה ונטמא בשביעי אינו מביא אלא קרבן אחד, ונטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני מביא קרבן על בל אחד ואחד; מחוזיל ומונה מיד *דברי ר' [אליעזר] **וחכ"א** קרבן אחד על הכל עד שיביא השאתו. הביא חטאתו ונטמא, והביא חטאתו ונטמא, מביא קרבן על כל אחד ואחד. *הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה *ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר בשם שחטאתו עיבבתהו (ג) בן אשמו מעכבו בשלמא לרבי [ב]אליעזר**אמר קרא** *וקדש אשר היו"ד **הזהיר** אע"פ שלא הביא אשמו, **ורבנן הזהיר** אע"פ שלא הביא אשמו אלא רבי ישמעאל "החזיר" למה לי? אמר לך "החזיר"-אע"פ שלא הביא עולתו, ורבנן-עולה לא בעי מיעוטא, דורון בעלמא הוא מאי טעמייהו דרבנן דתניא *"החזיר להי את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם" מה ת"ל, לפי שמצינו שכל אשמות שבתורה שהן מעכבין יכול אף זה מעכבן ת"ל

ורב מפרש מפי דוחקים לאוקמיה כרבי יוסי ברבי יהודה נוקמה כרבי. ומסכחת ח) לה לחיים בהו טומחות הרבה: (**כגון דמיית בליל שמיני**. כלומר דנטמח בליל שמיני והלי לחמר לחזיל לאו דוקא הכא לחת חיידי ג) דנקיט לה בחם' כדרישות נקטיט להכא וחזר ונטמח בליל שמיני דטומחות הרבה ליכא מכיון דנטמח בליל ח' וחיילא עליה טהרה ואיט חייב עליהן לחת קרבן אחד לפי שעדיין לח הגיע יום שמיני קרבן: **ומדלא מוקים לה**. רב חסדא בכה"ג ולחיכא דרבי חיפסוט מינה דלחים ליה לרב חסדא דלילה גמר מחוסר זמן הוא' ז) דחסי נטמח בליל שמיני הוה כנטמח ביום שמיני דנטמח בשעה שרחויה להביא קרבן חט"ע דלחיכ בכל הלילה עד הנץ החמה ז) דמיה הלילה ליום ומייב קרבן על כל לחם ולחם: **אמר רב חנא בר חלופא**. לפילו לי לים ליה לרב חסדא דלילה מחוסר זמן הוא לחכמי לי מקומקת ליה כרבי מחוסר זמן קרבן מנחת לעולם לעולם עד שיביא. ולילכך כי מיטמי בליל שמיני כולה טומחה לחריכתה היא ולים לך למימר בהו "טומחות הרבה" **אלא תנאי** דלרבי לינו מחוסר זמן בלילה (במי ב) זמן הקרבה ולים בהו טומחות הרבה, נזירות טהרה נמי חיילא מחוסרת ומייב קרבן על כל בכורי בלע: ס"ע נטמאת בשביעי וחזר ונטמא כו' ולים בפרים ו) דנרסי ליה נופא נטמא בשביעי ולא נטמא בשמיני מביא קרבן על בל אחד ואחד; מחוזיל ומונה מיד *דברי ר' [אליעזר] **וחכ"א** קרבן אחד על הכל עד שיביא השאתו. הביא חטאתו ונטמא, והביא חטאתו ונטמא, מביא קרבן על כל אחד ואחד. *הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה *ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר בשם שחטאתו עיבבתהו (ג) בן אשמו מעכבו בשלמא לרבי [ב]אליעזר**אמר קרא** *וקדש אשר היו"ד **הזהיר** אע"פ שלא הביא אשמו, **ורבנן הזהיר** אע"פ שלא הביא אשמו אלא רבי ישמעאל "החזיר" למה לי? אמר לך "החזיר"-אע"פ שלא הביא עולתו, ורבנן-עולה לא בעי מיעוטא, דורון בעלמא הוא מאי טעמייהו דרבנן דתניא *"החזיר להי את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם" מה ת"ל, לפי שמצינו שכל אשמות שבתורה שהן מעכבין יכול אף זה מעכבן ת"ל

אין מביא חולי קרבן לחר. ע"ג דס"ל לחייל עליה טהרה מבעיני כיון דנטמח עד שלח הלחיר השמיני שעה הרחויה להביא קרבנותיו נפטר בקרבן לחר על טומחות הרבה לבל כשנטמח בשמיני וחזר ונטמח בח' כיון שילח לשעה הרחויה להביא קרבנותיו מביח קרבן על כל לחד ולחד: **מתחיל** ומונה מיד דברי ר' לליעזר וכו'. לכלורה הוה מסמע דמחחיל מכין טהרה שלו בשמיני *ולח חי חפסר בשמיני ל"ל כי נטמח בשמיני לח סוחר ולח יום לחד ולח לחד ולח חפסר לומר כן דחי לח חייל עליה טהרה שלו לחד יום לחד ולחד ולח הוה מסמיע לן דכי נטמח בשמיני סוחר ב' ימים ומסחייב קרבן ב] **ורבא** קרבן לחד על בל עד שיביא חטאתו ולח חביא חטאתו, דהביא חטאתו מביא חטאתו ולח חביא חטאתו לח מ

ת"ל והזיר... והביא" אע"פ שלא הביא הזיר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר והזיר... והביא *איכתי הזיר בזמן שהביא מאן תנא להא *דת"ר *אשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף רבי אומר רבי חנניא בן עקביא אומר מביאה עולת העוף ואינה מביאה חטאת העוף אמר רב חסדא אמר ר' ישמעאל היא מאי קסבר אי קסבר *בעל מיעקר עקר חטאת העוף נמי לא לייתי אי קסבר בעל מינז ניין עולת העוף נמי ליתי? לעולם קסבר בעל מיעקר עקר ודי *ישמעאל סבר לה כר' אלעזר הקפר *דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה ת"ל *וכפר עליו מאשר חמא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה וזה בנזיר טמא כתיב ואנן אפילו נזיר טהור קאמרינן קסבר ר' אלעזר הקפר נזיר *טהור נמי חוטא הוא והיינו *דאמר כתיב בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא: *יצא ונכנס עולין לו מן המנין: קתני עולין לו מן המנין משום דיצא חל עליה נזירות? אמר שמואל כגון שיצא והזה ושנה וטבל אלא נכנס הוא דעולין לו מן המנין לא נכנס אין עולין לו מן המנין לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא יצא אלא אפילו נכנס עולין לו מן המנין אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב: *מ"ט לא מפרשת לן כהלין מילי? אמר להון *אמינא דלמא לא צריכיתו: רבי אומר לא אמר רבי ביום שנאמר *והימים הראשונים יפלו עד שיהיו ימים ראשונים אמר עולא לא אמר רבי אלעזר אלא בטמא שנזר אבל בנזיר טהור שנטמא אפילו יום אחד סותר אמר

ואי בעל מינז ניין. פירוש מכלן ואילך אם נדר בעל אשתו נזיר טהורה ולא טמאה ולא הפר לה בעלה ונתקיים נזירה ואח"כ נטמאת ונזרה נזירות אחרות ונטמאת ונזרה נזירות אחרות ונטמאת ונזרה נזירות אחרות ונ

הבי גרסינן וגמרא בתמיהא. פירוש ביום ראשון] חה"ג ליתן לו (דתמצים) הילכך יום שנגמרת ממנין מזירותו הוא ויממה ס"ג לזה ויגלח ביום מאה שהוא יום ק"ל למניינו וגמרת בסוף מאה קמ"ל(ועי' לקמן דף ו:) וזאת תורת הנזיר (ב) ו): **נמצא ביום מאה מאה חסר אחת.** תורה אור דהשתא ליכא תרי - מקלת יום ס"ג ולא

כא א ב מיי' פ"י מהל' נזירות הלכה ו :

כב ג מיי' שם פ"ב מהל' כלי מקדש הלכה י :

מקבה

"נמצא ב..." הדגיש הגמרא שנמצא באמצע שנים

אמר אבא מ"ט דר"א:אמר קרא °כי **טָמֵא** נזרו"=משום דבטומאה נזר איתיביה **אביי** ליוסף(ג) **ונמצא בתחילת מאה.** דהייט דו ביום וקתני סיום לו ימים הרחקות ללמוד ממין מה דבנזיר טהור שנמצאת נמי אומר ר' לעיל דף ו: ימים הרחקות - ויום כח סיום. לעיל דלעיל מפיק חד ומתחילין תרין שעומד ביום שני כשנמצאת: **לו נפקין ומתחילין מאתם.** דבעינן שני ימים שלימין: **אמר ליה יפלו כסיב.** דמשמע דליהוון תרין בתמילה וכנון דנפקין תלתין ועיילין תלתא: **ולי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו.** ללמד והימים הרחקות יעזוב ר"ל הלי דכתיב "ימים" משמע קנון דנפיק חד ועיילין תרין ד) ואפילו הכי לתקיים ימים דהא כבר עייל יום שני כתב רחמנא יפלו למשמע ימים שלימים: **ולי כתב יפלו ולא כתב ימים טוס ממינא מפילו חד.** לומר הוה למימר דהלי דכתיב יפלו משמע תכוליה ימים שכבר מנה לו לרבנה לו מלמח לו תרין לו חד ולית דמפרשי לי כתב "יפלו" ולא כתב "ימים" ס"ל הלי דכתיב "יפלו" אפילו חד משמע והלי דכתיב יפלו ה) למזיריס דמלמח קלי לומר ונפיק חד ועיילין תרין ואיקייס לו "יפלו". **בשלמא לחד** דלי כתב רחמנא "ימים" ולא כתב "יפלו" הוה אמינא אפילו חד כתב רחמנא "ימים": **מתני'** *מי שנזר נזירות הרבה והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ **בש"א** נזיר שלשים יום **ובית הלל** אומרים 'נזיר בתחלה,מעשה בהילני **המלכה** שהלך בנה למלחמה ואמרה "אם יבוא בני מן המלחמה–בשלום אהא נזירה שבע שנים" ובא בנה מן המלחמה והיתה נזירה שבע שנים,ובסוף שבע שנים עלתה לארץ *והורוה ב"ה שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות,ובסוף שבע שנים נטמאת ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה,אמר רבי יהודה לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה: **גמ'** קתני רישא **בית שמאי אומרים** נזיר שלשים יום **ובה"א** נזיר בתחלה **לימא** בהא קמיפלגי **רבית שמאי** סברי *ארץ העמים משום גזרה גזרו עליה ובית

אמר רבא מ"ט דר"א אמר קרא כי טמא נזרו משום דבטומאה נזר איתיביה אביי ליוסף ונמצא בתחילת מאה. דהייט דו ביום וקתני סיום לו ימים הרחקות ללמוד ממין מה דבנזיר טהור שנמצאת נמי אומר ר' לעיל דף ו: ימים הרחקות - ויום כח סיום. לעיל דלעיל מפיק חד ומתחילין תרין שעומד ביום שני כשנמצאת: לו נפקין ומתחילין מאתם. דבעינן שני ימים שלימין: אמר ליה יפלו כסיב. דמשמע דליהוון תרין בתמילה וכנון דנפקין תלתין ועיילין תלתא: ולי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו. דלמה והימים הרחקות יעזוב ר"ל הלי דכתיב "ימים" משמע קנון דנפיק חד ועיילין תרין ד) ואפילו הכי לתקיים ימים דהא כבר עייל יום שני כתב רחמנא יפלו למשמע ימים שלימים: ולי כתב יפלו ולא כתב ימים טוס ממינא מפילו חד. לומר הוה למימר דהלי דכתיב יפלו משמע תכוליה ימים שכבר מנה לו לרבנה לו מלמח לו תרין לו חד ולית דמפרשי לי כתב "יפלו" ולא כתב "ימים" ס"ל הלי דכתיב יפלו משמע והלי דכתיב יפלו ה) למזיריס דמלמח קלי לומר ונפיק חד ועיילין תרין ואיקייס לו "יפלו". בשלמא לחד דלי כתב רחמנא "ימים" ולא כתב "יפלו" הוה אמינא אפילו חד כתב רחמנא "ימים": מתני' *מי שנזר נזירות הרבה והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ בש"א נזיר שלשים יום ובית הלל אומרים 'נזיר בתחלה,מעשה בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה ואמרה "אם יבוא בני מן המלחמה–בשלום אהא נזירה שבע שנים" ובא בנה מן המלחמה והיתה נזירה שבע שנים,ובסוף שבע שנים עלתה לארץ *והורוה ב"ה שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות,ובסוף שבע שנים נטמאת ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה,אמר רבי יהודה לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה: גמ' קתני רישא בית שמאי אומרים נזיר שלשים יום ובה"א נזיר בתחלה לימא בהא קמיפלגי רבית שמאי סברי *ארץ העמים משום גזרה גזרו עליה ובית

אמר רבא מ"ט דר"א:אמר קרא °כי **טָמֵא** נזרו"=משום דבטומאה נזר איתיביה **אביי** ליוסף(ג) **ומדקתני סריני נזיר ג) מפסי יום** גזרו"=משום דבטומאה נזר איתיביה **אביי** ליוסף(ג) **ונמצא בתחילת מאה.** דהייט דו ביום וקתני סיום לו ימים הרחקות ללמוד ממין מה דבנזיר טהור שנמצאת נמי אומר ר' לעיל דף ו: ימים הרחקות - ויום כח סיום. לעיל דלעיל מפיק חד ומתחילין תרין שעומד ביום שני כשנמצאת: **לו נפקין ומתחילין מאתם.** דבעינן שני ימים שלימין: **אמר ליה יפלו כסיב.** דמשמע דליהוון תרין בתמילה וכנון דנפקין תלתין ועיילין תלתא: **ולי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו.** דלמה והימים הרחקות יעזוב ר"ל הלי דכתיב "ימים" משמע קנון דנפיק חד ועיילין תרין ד) ואפילו הכי לתקיים ימים דהא כבר עייל יום שני כתב רחמנא יפלו למשמע ימים שלימים: **ולי כתב יפלו ולא כתב ימים טוס ממינא מפילו חד.** לומר הוה למימר דהלי דכתיב יפלו משמע תכוליה ימים שכבר מנה לו לרבנה לו מלמח לו תרין לו חד ולית דמפרשי לי כתב "יפלו" ולא כתב "ימים" ס"ל הלי דכתיב יפלו משמע והלי דכתיב יפלו ה) למזיריס דמלמח קלי לומר ונפיק חד ועיילין תרין ואיקייס לו "יפלו". **בשלמא לחד** דלי כתב רחמנא "ימים" ולא כתב "יפלו" הוה אמינא אפילו חד כתב רחמנא "ימים": **מתני'** *מי שנזר נזירות הרבה והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ **בש"א** נזיר שלשים יום **ובית הלל** אומרים 'נזיר בתחלה,מעשה בהילני **המלכה** שהלך בנה למלחמה ואמרה "אם יבוא בני מן המלחמה–בשלום אהא נזירה שבע שנים" ובא בנה מן המלחמה והיתה נזירה שבע שנים,ובסוף שבע שנים עלתה לארץ *והורוה ב"ה שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות,ובסוף שבע שנים נטמאת ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה,אמר רבי יהודה לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה: גמ' קתני רישא בית שמאי אומרים נזיר שלשים יום ובה"א נזיר בתחלה לימא בהא קמיפלגי רבית שמאי סברי *ארץ העמים משום גזרה גזרו עליה ובית**

[מדיוק פ"ד מי"ח]

[לקמן: נה.]

כתובות ה.

ר"ת [לומר] לך לכו ביום מכלל דיום שלישי לא ס"ד ר' לעיזר להכי ליכא למימר דלמא ס"ד ר' לעיזר להכי ליכא למימר דלמא ס"ד ר' לעיזר להכי ליכא למימר דלמ

וכ"ם סבירי מסום לוירא נזרו. וחמירא טומחתה ומסום סבי לריכה דתיהוי כבתחלה: **גמ' דכ"ם מסום נוסף נזרו**. דקיל"ח ס) טומחה והאי דתמרו לה דמיהדר לנזירותה קנסת נ) בעלמא הוא דקנסוה: **ליכבית נסו**. הא דל"ל יהודה דלא היתה נזירה תלת י"ד נ) בכנומתה קתמר: **ואליבא דכ"ם**. תורה אור

[נקמן מז: נה.]

ובית הלל סברי *משום אוירא נזרו עליה לא, דכולי עלמא "משום גושה נזרו עליה וב"ש סברי בסתם נזירות קניסנא וב"ה סברי כי קניסנא - בתחילת נזירות: מעשה בהילני המלכה וכו': איבעיא להו בשנטמאת ואליבא דר"ש או דלמא בשלא נטמאת ואליבא דר"ה ת"ש עלתה לארץ והורה ב"ה שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות וכו' ואי ס"ד בשנטמאת ואליבא דר"ש אי הכי ר' יהודה אומר לא היתה נזירה אלא י"ד שנה י"ד שנה ושלשים יום מיבעי ליה תניא נמי הכי רבי יהודה אומר משום ר' אליעזר דאמר קרא *זואת תורת הנזיר (ו) *התורה אמרה כי נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר מתני' *מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות אותו אלו מעידים שנזר שתים ואלו מעידים שנזר חמש ב"ש אומרים נחלקה העדות ואין כאן נזירות וב"ה אומרים יש בכלל חמש שתים שיהא נזיר שתים: גמ' מתני' דלא כי האי תנא דתניא *רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר לא נחלקו ב"ש וב"ה על שתי כיתי עדים את אומרת שתים ואת אומרת חמש שיש בכלל חמש שתים על מה נחלקו? על כת את את אחד אומר שתים ואחד אומר חמש שב"ש אומרים נחלקה עדותן וב"א יש בכלל חמש שתים אמר רב "הכל "מודים "במונה" א"ל רב חמא לרב חסדא מאי "קאמר אילימא "אחד אומר "חמש ולא שתים "ואחד אומר "שתים ולא חמש קא כחשי אהדדי! אלא אחד אומר "את ושתים "ואחד אומר "שלש ארבע חמש,

א

ב

ג

ד

ה

ו

ז

ח

ט

י

כא

כב

כג

כד

כה

כו

כז

כח

כט

ל

לא

לב

לג

לד

לה

לו

לז

לח

לט

מ

מא

מב

מג

מד

מה

מו

מז

מח

מט

נ

נא

נב

נג

נד

נה

נו

נז

נח

נט

ס

סא

סב

סג

סד

סה

סו

סז

סח

סט

ע

עא

עב

עג

עד

עה

עו

עז

עח

עט

פ

פא

פב

פג

פד

פה

פו

פז

פח

פט

צ

צא

צב

צג

צד

צה

צו

צז

צח

צט

ק

קא

קב

קג

קד

קה

קו

קז

קח

קט

ר

רא

רב

רג

רד

רה

רו

רז

רח

רט

ש

שא

שב

שג

שד

שה

שו

שז

שח

שט

ת

תא

תב

תג

תד

תה

תו

תז

תח

תט

לימא כהא דתניא דכ"ם סבירי לרן העמים מסום נוסף נזרו וכ"ה סבירי מסום לוירא נזרו. תיש ספרים דגרסי הכי דכ"ם סבירי לרן העמים מסום נוסף נזרו עליה ולא על לוירא ומוסב ליכנס בה בשילה תיכה ומנדל וכ"ה סבירי לפילו על לוירא נזרו ומ"ה התמירו לסתור הכל וקסה גגירסת זו דמלי טעמא דכ"ם דנהי דלא נזרו כי סם מסום נוסף מ"מ לסתור הכל מידי דהוה לתיש הקבורות דלתיגו מטמת בתיר ולפ"ה סותר הכל לכן גרסינן דגרסינן ליפכ"ם כ"ם סבירי מסום לוירא נזרו והחמירו בלרן העמים וכ"ה סבירי מסום נוסף נזרו ול"ת והשתא נמי מלי טעמא דכ"ם לתו מסום דהחמירו בה יותר מקבר לא יסתור תלת ל' ול"ל לתין הכי נמי לכיון דהחמירו בה לגזור על לוירא גלוי לכל דלותה טומחה תיכה תלת מדרבנן ולכך פגי לן לסתור שלשים יום דלא מיתלפא בטומחה דלחורייתא וכ"ה סבירי מסום נוסף נזרו וכיון דהיכה כקבר לריך לסתור הכל ומסום דמיתלפא בלרן העמים בקברות וכעגין סבירא ז' תיכא כפ' כהן גדול (לקמן דף מ"ה): דקתמר לי מסום לוירא ל"ל הותה תכל לי מסום נוסף ניתא דטעמא דהותה כסתר טומחות ולפ"ז ס"ג לא דכ"ע מסום לוירא נזרו ולכך ניתא ל"ש דכ"ם דלא קנים תלת ל' יום וכ"ה סבירי א) תע"ג דגלוי לכל דטומחה דלרבנן הוא ותיכה כסתר אהל קנסינן ליה בתקלת נזירות ובקנסת הוא דפליגי: **בשנטמאת** ולגיבית רב"ש. [תמר] רבי יהודה דהוכרכה למנות ל' יום בת"י ונטמאה בסוף ל' יום בת"י ומנתה עוד ז' סנים סהרי הוכרכה לסתור כל נזירות ונמלא דלרי יהודה היתה "ל' סנים ול' יום והיינו דוקא לב"ש דלתין לריך למנות בת"י רק ל' יום לבד דלתי לב"ה זקוקה לחזור ולמנות בת"י ז' סנים לתכים לי נטמאה בסוף מנין בנטמאה דלעיל היה לך בנטמאה בסוף מנין של התרן ות"ל שנה בשלא נטמאה וקת פליג דתניא קמת דסביכית ליה לרבי יהודה דלא תלת לסוף שבע סנים עלתה לתרן והוכוה שהתה נזירה עוד שבע סנים. ובלשון הזה תן ר"ת ב"ר יצחק הלוי לפני רבינו וקבלה (כ"ל ז"ה גליון"ן כ): (נ) **כת אחת**. לחד לומר שתי סנים קיבל עליו נזירות ולחד לומר חמש סנים: **ב"ש אומרים נחלקה עדותן**. הואיל ולתן שם ל' עדים על ל' סנים: **וב"ה אומרים**. מ"מ סניהם מעידים על ל' סנים ג) ויש בכלל חמש סנים ולא נחלקה עדותן מ) תכל בשני כיתי עדים לחת לומרת שתים ולחת לומרת חמש דברי הכל יש בכלל חמש שתים: **אמר רב הכל מודים במונה**. שנחלקה עדותן: **מאי קאמר אילימא כאחד אומר חמש ולא שתים ואחד אומר שתים ולא חמש**. פשיטא דנחלקה עדותן ומתי קא משמע לן רב, כגון שהאחד תומר לחת שתים והאחד תומר שלש ארבע חמש:

אלא אחד אומר את ושתים ואחד אומר חמש. פשיטא דנחלקה עדותן ומתי קא משמע לן רב, שכבר שני נזירות ולנו מעידין שכבר חמש נחלקה עדותן. ואין כאן אלא ל' יום שהעד העדר שתים ול' יום שהעד העדר חמש ואין כאן נזירות

עין משפט נר מצוה

א א מיי׳ פ״ב מהלכות נזירות הלכה ד :
ב ב מיי׳ פ״ד מהל׳ תדרים הלכה ט סמג לאוין רמב עשין ס״ד פ׳ רכט סעיף ג :
ג ג מיי׳ פ״ב מהלכות נזירות הלכה ד :
ד ד מיי׳ פ״ב מהל׳ תדרים הל׳ יח יב סמג לאוין רמב עשין ס״ד סימן רלד סעיף ג :
ה ה מיי׳ שם עשין ס״ה שם סעיף נב :
ו ו ז מיי׳ שם הל׳ יג יד עשין ס״ה שם סעיף מ :
ז ח מיי׳ פ״ב מהל׳ נזירות הלכה ד :
ח ט מיי׳ פ״ב מהל׳ נזירות הלכה ח :

גליון אות ב אחר מקבל נזירות. ואחרת פנינים

אגרא

פי׳ הרא״ש

ד״ה מי : זאת״ו : ה״ג הא למה לי ואחאות השתא תמירתא אמר קרא נר׳ תמירתא אמר רב נזירות. ה״ס אמאי תניא ואחס״ם חבושה. הך דקאמר ר׳ אחנ״ מ׳ לא סבירא כלל הא דקאמר א׳ ור׳ דסימר נסא אמרי׳ ל) תא למה לי למיכתר א׳ ור׳ מה אאת״א שאמר חבירו בזה אני כאן מודיה לי חמירתא שאני אגמ״א מוסיף ומחמיר עליו זה יבו״ל אומר קילתא שאמר חבירו לא כ״ש שהם בני אאב״ם אמרים בכלל דברי אאב״ן ומה לי לאוכרים דבכלל ג׳ דברי ישנו דבריו : אהניחים״א בסמרא אמרינן אין ז׳ענן חבחשה בסמנת כאוקמה׳ תע״ק כי׳ דתני בר חמא :

סליק פירקא

מ״ר מי שאמר תריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ושמע חבירו ואמר ואני כולם נזירים ואמר ואני ע״י הכם כולם פוחתים שכולן תלויין בו : והיא שתפסו בתוך דברי דיבור דהיינו שלום עליך רבי כרמם׳ כדי שאלת חלמיד שחם נ׳ חיבות . מילכך נ׳ מחפסה בראשון אבל ד׳ לא שכבר הפסיק בב׳ ואני הדי יותר מבדי דיבור : אל״ל תנ לא שבקת רוחא לתלמידא רבי ותתן לי שלום לא יוכל להתעסק בהשמגבר לתוך בדי דיבור בתוך בדי דיבור :

ג) נדה דל״ל פא דקתני ד׳ וכ׳ דמיתר למ״ל למכיר דמה פא למ״ל למכיר דמה תמירתא שהי מוסיף וכו׳ לא כ״ש שכם מחזירים בכלל דברי :

הגהות מהר״ב רנשבורג

א] תוס׳ ד״ה אמרי במערבא] דמוכח כני בהמצה לחולו שפי בחולו אמר לא אחת ואחת כמה ואחרב. מן חיכת כחולו עד ואחרב ממחן . וכ״ב מלחו אחר אחת שלם לא אחרב אחת . מלא אחל שמחן . וכ״ב ח״כ : ג] ד״ה תריני נזירם וכו׳ מפסקה ולאן מהאחת אחל . וכ״ב מלחו אחר אחת שלם לא אחרב אחת שלם שלו קיים דמ״ח כל״ל :

מי שאמר פרק שלישי נזיר

מתני׳ אחד אומר אחת ושתים ואחד אומר שלש וארבע ואחת ומחמש ואילך מכחישים בפירוש זה את זה ונקי׳ל בב דכיון דכל אחד ואחד נתן למניינא שזה אינו אומר שתים כבת אחת אלא אומר אחת ושתים וזה ג׳ וארבע וזה ו׳ ואלו אחת ושתים בחילו אומר לו אחת ושלש וארבע וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר שלש וארבע וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר ארבע וחמש אין כאן שתים בחילו אומר לו אחת ושלש וארבע וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר ארבע וחמש אין כאן שתים בחילו אומר לו אחת ושתים וארבע וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר חמש אין כאן שתים בחילו אומר לו אחת ושתים ושלש וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר ארבע וחמש אין כאן שתים בחילו אומר לו אחת ושלש וארבע וזה אומר אחת ושתים בחילו אומר חמש אין כאן שתים בחילו אומר לו אחת ושתים

מניין נמי פרי · דבעינן שיהו נתפסין בתוך כדי דבור: **סוף סוף** · הרחמן שאמר הריני נזיר והכני שאמר ולחי מותר לפי שעשה כדי דבור הא לא עשה הרי זה נזיר כמותו: **לימא מסייע ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני נזיר** (ג) ומדלא קתני

[תוספתא פ"ג]

[נמ"ל כ: ומ"ל]

[ניסין נג: ומ"ל]

ג"ת מי

נוסחת הריב"ן

ו) ותנן בניין כדי דבור ותו לא: ג) דתניא תחי פרי מד: ג) ולשמעון הכי נמי דלמא דווקא הוי משום ס"ם דהיינו (ו) ה) טעמא דבקמא מיתפסי: **רחמן חוס דמרי** · כלומר משום רחמן דלישתרי לישתרו נמי כולהו הא לא) הותר למלעני לא יהא מותר לחרון שלמטה הימנו וס"מ דטעמא הוי משום דבקמא מיתפסי: **לעולם לימא לך מד מכריה מיפסי** · וכי הותר למלעני הותר נמי לחרון והא דלא קתני לה משום דבעני למיתנא כי הותר לחרון הותרו כולן משום שאם אין לחרון אין למלעני ואין לחרון ולחי תני למלעני ולא מצי למיתנא הותרו כולן להא ליכא לחרון דלא מתפרי כו': **מדקתמר סיפא הותר האחרון הותרו כולן** · ולפיו (ולזה) שהתפיסה ג) לאחר שלישי, שמע מינה דבקמא מיתפסין, ומשום הכי לא מיקתני לה: ת"ל מכאן ליכא למשמע מידי דהכא ה) מיירי ליכא לחרינא כהדיא והא דקתמר "וכולן לחמורים" למלעני ולרחמן קאי: **מכל מלעני דליכא לחרינא כהדיא** · כלומר דלי לא לייתא מינה להאי גיסא דוקא מינה לאידך גיסא דמדקתמר להרחמן מותר וכולן לחמורין דליכא לחרינא כהדיא מכלל ה) דלי הותר למלעני דליכא לחרינא כהדיא דלישתרי נמי ההוא בחרנא דמיתפסי כיה וס"מ דאחד מהמיתפסים כיה: **לעולם לימא לך בקמא מיתפסין ומאי דקתמר דקתני סיפא** · כלומר דלי לא לייתא מינה להאי גיסא דוקא מינה לאידך גיסא דמדקתמר להרחמן מותר וכולן לחמורין דליכא לחרינא כהדיא מכלל ה) דלי הותר למלעני דליכא לחרינא כהדיא דלישתרי נמי ההוא בחרנא דמיתפסי כיה וס"מ דאחד מהמיתפסים כיה: **לעולם לימא לך בקמא מיתפסין ומאי דקתמר דקתני סיפא הותר האחרון הותרו כולן הותר האחרון מותר וכולן אסורין הימנו ולמטה מהן הימנו ולמטה מותר אלמא אמר שמע מינה חד בחברייה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני נזיר כשערו כשערו הרי נזיר כרמינהו**

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה ולו לא וכו' לאו דווקא הוי כתוך כדי דבור · ל"ג מי"מ: ב) ד"ה מיסיע לכו וכו' ולא כר"ל · ל"ג פי' מ"מ: ג) תוס' ד"ה ולשמעון הכי נמי דלמא דווקא הוי משום ס"ם דהיינו (ו) ה) טעמא דבקמא מיתפסי: **תניא** נמי הכי · פירוש כרבי שמעון בן לקיש: **מי** שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני נזיר כדי דבור · פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא לאפוקי הרחמן שבדר בנזיר וחבירו מותר אלמא דלא מני לאיתפוסי אלא שהן טוף כדי דבור לא כרבי שמעון בן לקיש: **מי** שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני נזיר כדי דבור · פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא לאפוקי הרחמן שבדר בנזיר וחבירו מותר אלמא דלא מני לאיתפוסי אלא שהן טוף כדי דבור לא כר"ל: **לימא** מסייע ליה מי שאמר הריני נזירי מהניתין היא וכו' ותקני ואני ותו לא קרבי יהודה בשיאלת שלום תלמיד לרבו לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא *תנא כי רובלא ליחשיב וליזיל, ולית(ו) חד ולשמעינן(ו)? (הני) ה"נ ומשום דקתני סיפא הותר האחרון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי, ומשום הכי קתני "ואני ואני" אבעיא להו חד בחבריה מיתפיס או דלמא בקמא מיתפסי, לומאי נפקא מינה לאתפוסי ומיזל-אי אמרת חד בחבריה מתפיס, מתפסין ואזלין לעולם (אי אמרת בקמא מתפסי, טפי מבדי דבור, לא מתפסי, מאי? ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא מידי, ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפיס ליתני טובא "ואני", תנא כי רובלא ליחשיב וליזיל, ולית(ו) חד ולשמעינן בולהון? איידי דקתני הותר האחרון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" ת"ש הותר האחרון הותרו כולן ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ואיידי דבעי מיתנא "הותרו כולן" *אי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון ת"ש הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין (ג) דלא איכא אחרינא בתריה אבל אמצעי דאיכא אחרינא בתריה, ש"מ חד בחבריה מתפיס, לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי "אחרון" דקתני, אמצעי, ואיידי דתנא "ראשון" תנא "אחרון" ת"ש דתניא בהדיא "הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין, הותר אמצעי הימנו ולמטה מותר הימנו ולמטה אסור שמע מינה חד בחבריה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו וכו': משום דאמר "פי כפיו ושערי כשערו" הרי נזיר ורמינהו**

תניא נמי הכי · פירוש כרבי שמעון בן לקיש: **מי** שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני נזיר כדי דבור · פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא לאפוקי הרחמן שבדר בנזיר וחבירו מותר אלמא דלא מני לאיתפוסי אלא שהן טוף כדי דבור לא כרבי שמעון בן לקיש: **מי** שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני נזיר כדי דבור · פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא לאפוקי הרחמן שבדר בנזיר וחבירו מותר אלמא דלא מני לאיתפוסי אלא שהן טוף כדי דבור לא כר"ל: **לימא** מסייע ליה מי שאמר הריני נזירי מהניתין היא וכו' ותקני ואני ותו לא קרבי יהודה בשיאלת שלום תלמיד לרבו לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא *תנא כי רובלא ליחשיב וליזיל, ולית(ו) חד ולשמעינן(ו)? (הני) ה"נ ומשום דקתני סיפא הותר האחרון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי, ומשום הכי קתני "ואני ואני" אבעיא להו חד בחבריה מיתפיס או דלמא בקמא מיתפסי, לומאי נפקא מינה לאתפוסי ומיזל-אי אמרת חד בחבריה מתפיס, מתפסין ואזלין לעולם (אי אמרת בקמא מתפסי, טפי מבדי דבור, לא מתפסי, מאי? ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא מידי, ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפיס ליתני טובא "ואני", תנא כי רובלא ליחשיב וליזיל, ולית(ו) חד ולשמעינן בולהון? איידי דקתני הותר האחרון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" ת"ש הותר האחרון הותרו כולן ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ואיידי דבעי מיתנא "הותרו כולן" *אי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון ת"ש הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין (ג) דלא איכא אחרינא בתריה אבל אמצעי דאיכא אחרינא בתריה, ש"מ חד בחבריה מתפיס, לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי "אחרון" דקתני, אמצעי, ואיידי דתנא "ראשון" תנא "אחרון" ת"ש דתניא בהדיא "הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין, הותר אמצעי הימנו ולמטה מותר הימנו ולמטה אסור שמע מינה חד בחבריה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו וכו': משום דאמר "פי כפיו ושערי כשערו" הרי נזיר ורמינהו**

מ"ש ד"ה ולשמעינן הכי נמי דלמא דווקא הוי משום ס"ם דהיינו (ו) ה) טעמא דבקמא מיתפסי ומשום הכי לא מיקתני לה: ת"ש והותר הראשון הותרו כולם ומדקתני אחרון אחרון כדפרש"י לעיל דהתם בחבריה מיתפסי ומיירי מתני' שאמר חד נזיר וה"ה נמי אם אמר הרי כרגלי מלמטה למתים · ואפי' ר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה הכא דלא נרע מיירוי כדאיתא לעיל פ"ק גבי מכלל דלכלכן · א"נ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר ואמר אידו פי כפיו הוי כאילו אמר פי כפיו מיין אבל כשאמר מעצמו ידי אנו רגלי לא אמר

*) סמ"ג לאוין רלא בקריאה

הגהות הב"ח

(ה) נמ' ולשמעינן הכי נמי ומשום: (ב) שם ונולן מותרין ס"מ נקמא מיתפסין לילוא מחריגא כתניא ס"מ הוסר כהחרון: (ג) רש"י ד"ה ניתא מסייע וכו' ואני למלא קתני וכו' דלי קתני סיפי פשי כוי מכדי דבור כל לשון: (ד) ד"ה ולו לא וכו' ולשמעינן הכי דלמא דווקא הוי משום ס"ם דהיינו (ו) ה) טעמא דבקמא מיתפסי: (ה) מיבעיא לכו מד מכריה מיפסי ומיזל עד מאי: (ו) ד"ה ס"מ ולחי עד מאי: דסייעו טעמא דבקמא:

נוסחא אחרת ואחרים אומרי "ואני" (אות כ) א' מתני' מחניתו טקנא ד"ו או מתני בגאונין

מבנה

"ת"ש" (הוכחות ג' האפוקיות)

פי' הרא"ש

תניא נמי הכי מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור וכו' הוא אמר וחבירו מותר. אלמא כיון דשהה כ"ד אע"פ שאמר ואני ממון לבדי דבור לא אמר כלום רק בתוך כדי דיבור כר"ל:ומיהא מסייע ליה וכו' ואמר ואני ואני ותו לא אלמא דרביעי אינו יכול להתפס כיון שהוא אומר כדי דיבור מדלא תנא ד' ואני · ולר"ל לא איצטריך למתני' ג' דסיפא דמשמע דאפילו אמר ואני ואני ואני

יד נזירה ס' · וה"ה במתניתין לא לג) פי כפיו תלוי פי נזיר ושערי נזיר לא תמר כלום דלמן הסמוכה תלויה כו׳:

בעל מיעקר עקר עקר. הגדל מעיקרו כשמפר לחכמו כחיט לא חל מעולם כמו חכם שעוקר הגדל מעיקרו לא מינן גיין מהפרה ולילך הוא דמתבטל הגדל ועד ההפרה היה מקויים: **אי** ממרינן מיעקר עקר חבירתה כמי מיתמלי שהרי הוא כחילו לא חל הגדל מעולם ולא ממרינן מינן גיין היא מיתמלי ומבירתה מסורה לפי שבירתה הרחמונה כבר דין נזירות עד ההפרה ובפיר מתפרס בה שניה ופרט הרחמונה היתה מועלת לשניה ומה דלעבי חכם שהר הגדל הרחמון הוחרו כולם היינו מעום הגדל עוקר הגדל מעיקרו ומעלת כחילו לא חל מעולם אבל בעל שמיפר בלא חבירה היו עוקר הגדל מעיקרו חלת מינן גיין והי"ה דמי למימר דנפקא מינה לחם שהחה כיין ובלחמה וגלחה במויד ולחמ"ב הפיר לה דלו מיעקר עקר חינה נזירה ולוקה ולו מינן גיין לוקה וכן לעניין חם נממחה בסוגג. ולחמ"ב הפיר לו מיעקר עקר לא חביא עולת הטוף ולחם ולו מינן גיין מביאה עולת הטוף ולחם שהרי הפיר לה דלו מיעקר עקר חינה נזירה ואני מיפר לה ושלו קיים שאין נזרי תלוי בנזירה שהיא נזיר תחילה: **הריני** נזירה ושמע בעלה ואסר ואני אינו יכול להפר לה שאם שמה זהה מיפר שלה היה גם נזרו בטל כדתני׳ ברייש פירקין הוחר הראשון החוחרו כולם ומחיב לא יהל דברו היא אינו מיהל לעצמו: הריני נזיר ואת ואמרה אמן שאל אוחה ואם גם היא חרצה להיות נזירה ואסרה אמן מיפר שלה ושלו קיים שאין נזרי תלוי בנזירה הריני תחילה ואסרה שאלה לו אם גם היא רוצה להיות נזירה ואסר ואמן אינו יכול להפר לפי שנזרי חלוי בנזירה: אינה מחנת ארבעים שכבר חיפר נזרה: ר' יחודה אי אם אינה מחנת ארבעים מן התורה אסחת מכת מרדות מדרבנן לפי שביוחנה לעבור על דברי תורה וביחום׳ דסכנת חניא מכות מ׳ מן התורה אבל מכת מרדות אינו כן אלא מכין אותו עד שחצא נפשו אבל הכא שעברה כבר לא עדיפה מאם לא הפיר לחנאשה שנדרה בניזר והפרישה בדסחת ג׳ בהסות חפאת חעולה ושלמים אם משלי היחה הבהמ׳ חצאה והרגה בעודר דחפרשה בעוות היחה: רבי אקיבי לה מידי דצריך לה לא אקיבי לה אם משלה היחה חחשאת שהקריב לה אחר ע"ם שאין לבעלה רשות בה חמות כדמפ׳ דהויא כמי חפאת שנחבפרו בעליה דלמיחה אולא: חעולה ושלמים יקריבו כיון שנחפרשו ונאכלים ושלמי נזיר ואינן מעונין להם: ואפי׳ חפרישה חלדם אין שחיפת ושלמים מקרשתן ומיהו מדיון צריך שכבר קדש קדושה דמים חבן אין מעונה חנוסה

נזיר (דף כב:)

אלו מיעקר עקר (מיקרי) — אין (ניך אות הקוף) נ"א באלו מיעקר (באלו"ף) אחר שאמרה ראשונה נזירה ואחר בעלה ואסר בידוע שהוא ראשונה ובפר – אבל בין השניה

מבנה
לכיון מיעקר עקר
לעיל יג.
"דאמר-ואח"ב

פי' הרא"ש
אבר כלום אם לא הזכיר אבר שהנשמה חלוי׳ בו. חלבי חניא בחוספחא פי כפיו שערי כשערו ח"ו נזיר ידי כיהו רבלי כרבלו מ"ו נזיר ידי נזירה רבלי נזירה לא אבר כלום הריני (ב) נזיר ושמעה אשחו ואמרה ואני מיפר לה ושלו קיים שאין נזרי חלוי בנזירה שהיא נזיר חחילה: הריני נזירה ושמע בעלה ואסר ואני אינו יכול להפר לה שאם זהה מיפר שלה היה גם נזרו בטל כדחני׳ ברייש פירקין הוחר הראשון החוחרו כולם ומחיב לא יהל דברו היא אינו מיהל לעצמו: הריני נזיר ואת ואמרה אמן שאל אוחה ואם גם היא חרצה להיות נזירה ואסרה אמן מיפר שלה ושלו קיים שאין נזרי חלוי בנזירה הריני חחילה: ואסרה שאלה לו אם גם היא רוצה להיות נזירה ואסר ואמן אינו יכול להפר לפי שנזרי חלוי בנזירה: אינה מחנת ארבעים שכבר חיפר נזרה: ר' יחודה אי אם אינה מחנת ארבעים מן התורה אסחת מכת מרדות מדרבנן לפי שביוחנה לעבור על דברי תורה וביחום׳ דסכנת חניא מכות מ׳ מן התורה אבל מכת מרדות אינו כן אלא מכין אותו עד שחצא נפשו אבל הכא שעברה כבר לא עדיפה מאם לא הפיר לחנאשה שנדרה בניזר והפרישה בדסחת ג׳ בהסות חפאת חעולה ושלמים אם משלי היחה הבהמ׳ חצאה והרגה בעודר דחפרשה בעוות היחה: רבי אקיבי לה מידי דצריך לה לא אקיבי לה אם משלה היחה חחשאת שהקריב לה אחר ע"ם שאין לבעלה רשות בה חמות כדמפ׳ דהויא כמי חפאת שנחבפרו בעליה דלמיחה אולא: חעולה ושלמים יקריבו כיון שנחפרשו ונאכלים ושלמי נזיר ואינן מעונין להם: ואפי׳ חפרישה חלדם אין שחיפת ושלמים מקרשתן ומיהו מדיון צריך שכבר קדש קדושה דמים חבן אין מעונה חנוסה

ורבינו *יחי נזירה ודבלי נזירה לא אמר בלום ראשי נזירה בבדי נזירה ה"ז נזיר זה הבלל לבר שהנשמה חלויה בו ה"ז נזיר אמר רב יהודה דאמר חבי "ועשה פי כפיו מיין ושערי כשערו מלגו": הריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר: איבעיא להו *בעל מיעקר עקר או דלמא מינן גיין- לאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חברתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקר, הויא נמי אישתראי ואי אמרת מינן גיין, אדידי אישתראי, חברתה אסירא, מאי ת"ש דהדיני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר ואי ס"ד בעל-מינן גיין ליפר לאשתו והוא ליחסר אלא לאו ש"מ בעל מיעקר עקר, לא, לעולם מינן גיין ובדין הוא דליפר לה והיינו טעמא דלא מצי מיפר כיון דאמר לה "ואני" כמאן דאמר "קיים ליבי" דמי-אי מחשיל אהקמתו מצי מיפר ואי לא לא מצי מיפר ת"ש האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה: אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה הרחמאת חמות ואי ס"ד בעל-מיעקר עקר, תיפוק לחולין, אלא לאו ש"מ בעל מינן גיין לעולם אימא לך בעל-מיעקר עקר והיינו טעמא כיון (ולא) צריכה כפרה הות כחטאת שמתו בעליה יגמידי *דחטאת שמתו בעליה חמות ת"ש האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין וממאמה למחים הרי זו סופגת את הארבעים היכי דמי-אילימא דלא היפר לה בעל, צריכא למימר, אלא פשיטא דהיפר לה בעל, ואי ס"ד בעל מיעקר עקר אמאי סופגת ארבעים אלא לאו ש"מ בעל-מינן גיין לעולם אימא לך בעל-מיעקר עקר ומשום *דקתני סיפא *הפר לה בעלה והיא לא ידעה והיתה שותה יין וממאמה למחים, אינה סופגת את הארבעים

תנא

ואי ס"ד בעל מיעקר עקר. והכתרכמה הוא מוכח כמיפה בלא חל הגדל מעולם נלכך לעי מיפר דלחיי מיפר בעמלו חלת מחרים לו ול"ע ג) דלת דמי לאחרים לכיון דכשלי להפר לחלמן ולזיכן הכ"ל לעיקו דס"ם חל"ב מיעקר עקר חיו יכול להפר דפשיטא דקיים לה שאם לא קיים לה לה היה ליכול שום דבר חל"ח מינן גיין ח"ב חיו חלי בדבורו וכיון שאין חלי בדבורו ממילא הוי מופר: **בבאן** לאחר קיים ליבי דמי, לי חיפשיל לחקמחו מלי מיפר. [בחמרי] שאחר "קיים ליבי" לאחת הוא דכשאלין על ההקמה דהכי אחר רבי יוחנן בנדרים (דף סה.):

האשה שנדרה בניזר והפרישה בהמתה · חטאת שוֹלה ושלמים אם שלו היתה הבהמה פי' מבהמות של בעלה, חלת ואהרנה בעבד כלומר חולין היו כיון שהפר לה בעלה וכדמפרש לקמן (דף כד·) דכי [מקמה] לה בעלה, מינלת לדידך לה, כלומר אם לא הפר לה שלריכה לקרבנות נזיר, כמילתה דלא לריכה כיון שהפר לה בעלה ואינה לריכה לקרבנות נזיר לא חקני לה: **ואי** ס"ד בעל מיעקר קא חיפוך לחולין · דעקר הגדל מעיקרו ולא חל הגדל מעולם והוי כלחם המפרים בהמתן לנזירות ונמלל לחכם והחירו דחנן (נקמן דף נח.) דבפקא לחולין:

והיינו טעמא דכיון דלריכה כפרה · על שניערה עלמה מן היין וכלכי לחעבר הקפר דחמר דנזיר=מוטל הוא הוה ליה מחלת (החוף) שמתו בעליה חע"ב להפר לה לעניין ג) [לחיכור] על בהמה דין מחלת אם בהמה [שלה] היא דגמרה [מקני] לה: **היכי** דמי לילימא דלא הפיר לה בעל. כלל לריכה למימר דלוקה להא מיירה לה בעל. ופשיטא היא דלוקה, אלא פשיטא דהפיר לה בעל אחר שנממאה ואחר שנחחה ואפילו הכי לוקה דבהחיה שנחחה דחמחה ביין הוי נזירה וש"מ הבעל מינן גיין:

לעולם מיעקר עקר · ומיירי שלא הפיר ולקחמרה לריכה למימר, משום סיפא דלחיטריכה ליה למיחני "היה סופגת" חני ריישא חנא סיפא דסופגת, דסיפא לחיטריכה ליה. למיחני לחפוקי מדרכי יהודה דחמר כי גמי הפיר לה בעלה ושחחה ואם חחמר מחי לחיניה הפר לה ואחר כך היחה שוחה לחשמועינן שחחה וגמחחה ואח"כ (שחחה) הפר לה [דאיכה] סופגת כיון דמיעקר עקר ח] וי"ל דמשום רבי יהודה נקט הכי דאפילו בהפר ואח"כ שחחה סופגת מכח מדלות חע"ב דכבר הפר כיון דלחיטריכ׳ לכחוחה: הכי

סיפא דסופגת, דסיפא לחיטריכה ליה. למיחני לחפוקי מדרכי יהודה דחמר כי גמי הפיר לה בעלה ושחחה ואם חחמר מחי לחיניה הפר לה ואחר כך היחה שוחה לחשמועינן שחחה וגמחחה ואח"כ (שחחה) הפר לה [דאיכה] סופגת כיון דמיעקר עקר ח] וי"ל דמשום רבי יהודה נקט הכי דאפילו בהפר ואח"כ שחחה סופגת מכח מדלות חע"ב דכבר הפר כיון דלחיטריכ׳ לכחוחה:

[חוספחה פ"ג]

[נעיל יט. מדרים פח.]

נעיל כה [מדרים ע·]

מדרים פג: נקמן דף.

[יומח ג. ג"ז] נקמן כג. מדרים סב

[מדרים כח. ז"ב] נקמן כג. מדרים פג.

ג"ל דנגמי

נוסחת הריב"ן
ס) חחמר שמה מח כפיו: נ) חחמר חיכו ואני: נ) (אבל כי) נזיר(ה) נ"כ: ד) כ"ה ב ס ס ר נמיחות כי: ו) נכ"ל כחוב כאן בגליון דמיעקר כי: ז) מיכה לפי שמה: ח) מיחות ומיד מל עליה מיחות דכמ"כי: ס) ולעולם: י) נמכות: כ) (לא לעולם מינן גיין חלא) ליחה נכ"ל ומפ"ל ומיהו טעמא: ל) מיחוקין ומלכך: מ) מקמיימה: נ) מפיקה: ס) דמ"ל:

הגהות הב"ח (ס) גם: ומיהו טעמא כיון (דלא מיכה כפרה) מהמ"ם ונ"כ סי' למיכה כפרה: (ב) רש"י ד"ה מלת נאו וכו' מיכולת דיכה כיון לה: (ג) ד"ה ומיהו טעמא וכו' שמתו בעליו: והל דקמ כנמה מסוס דמחמת:

הגהות מהר"ב רנשבורג א) רש"י ד"ה ומיהו טעמא וכו' מסוס דמחמת כנמה מנייכן דממנו. נ"כ מי' למיל דף יב ס"ע ד"ה לו שמכמה וכו' וכנמר המלך פ"ד מכלי מקדש פ"ה כלי מ': ב) תוס' ד"ה ידי מיכה וכו' ומחכ"ם כמחני' לו לא חמר כנ"ל. ג) ד"ה מלת נאו וכו' ונ"ע מלת דמי לאחרים. נ"כ ר"ל לאחרים שחיון יכולים להפר לעלמן. מ"ש: ד) ד"ה ומיהו טעמא וכו' מעל"ע ד"ה ומיהו טעמא וכו' ומיהו ומ"ש ס"ת ד"ה לעולם מינקר עקר וכו' וי"ל דמשום ר' יהודה נקט הכי. נ"כ מי' מ"ש:

סגין נמי ריפא פופגא · לית התרכטיס דתיכה לריכה: ה) **פתחם שנדרה כנזיר ונטמאת ואח"כ ספר לה בעלה מביאה מעלת סעוף** · דתיפלו למריון דתיהוי כחטאת שמתו בעליה כיון דכעל מיעקר עקר לה לא תסכון כה דתיזיל למיתה: (ג)(ליתיה) **נמי עולת סעוף** · ומחסם לת פריך דתייתי נמי חסם דתין לחסם כח למלחתורה אור

נדרים פב. לעיל יט.

כמקום שלריך ליכנס ג)(ומוציא) מחרש כי היכי דתימול עלין מזירות כטהרה: (ג) **פה מני** · דתני חע"ג דתיעקר ליה מזירות מייתי ליה מחטת העוף: **רבי אליעזר סקפר היא** · דתמר דלריך כפרה על שגיעה מן היין: **היא מוסרת ומביאה לסורפ** · דכעל מינז נזיר ומסיים הכריימת ר' שמעון לומר חס תמרה הריני כמותיך שמיה נזיר ולים ולח לקיים ולח ללו לת וכיון שהפר לה בעלה לרחשונה שתיהן מותרות:

שבועות ח. לעיל יט: ק"ק נדה: נדרים י. תענית יח: [כריתות כו:]

מר

במדבר ה

המעביר עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה

[תוספתה פ"ג]

ראשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של ראשונה והפר להה היא מותרת וחבירתה אסורה (ו)**ששמע מינה בעל מינו גייז) *רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותך שתיהן מותרות**

[שם ע"ם]

מר

תנא נמי רישא סופגת *ראשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף וצ"ע בעל מינז נייז חייתי נמי עולת העוף ואלא מאי, מיעקר עקר חטאת העוף נמי לא תייתי? הבי נמי הא "נמי ר' אלעזר הקפר היא *דתניא ר"א הקפר (*בר רבי) אומר מה תל °מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה, אלא מפני שציער עצמו מן היין נקרא חוטא והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא

סגין נמי ריפא פופגא · לית התרכטיס דתיכה לריכה: ה) **פתחם שנדרה כנזיר ונטמאת ואח"כ ספר לה בעלה מביאה מעלת סעוף** · דתיפלו למריון דתיהוי כחטאת שמתו בעליה כיון דכעל מיעקר עקר לה לא תסכון כה דתיזיל למיתה: (ג)(ליתיה) **נמי עולת סעוף** · ומחסם לת פריך דתייתי נמי חסם דתין לחסם כח למלחתורה אור

נדרים פב. לעיל יט.

כמקום שלריך ליכנס ג)(ומוציא) מחרש כי היכי דתימול עלין מזירות כטהרה: (ג) **פה מני** · דתני חע"ג דתיעקר ליה מזירות מייתי ליה מחטת העוף: **רבי אליעזר סקפר היא** · דתמר דלריך כפרה על שגיעה מן היין: **היא מוסרת ומביאה לסורפ** · דכעל מינז נזיר ומסיים הכריימת ר' שמעון לומר חס תמרה הריני כמותיך שמיה נזיר ולים ולח לקיים ולח ללו לת וכיון שהפר לה בעלה לרחשונה שתיהן מותרות:

שבועות ח. לעיל יט: ק"ק נדה: נדרים י. תענית יח: [כריתות כו:]

מר

במדבר ה

המעביר עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה

[תוספתה פ"ג]

ראשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של ראשונה והפר להה היא מותרת וחבירתה אסורה (ו)**ששמע מינה בעל מינו גייז) *רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותך שתיהן מותרות**

[שם ע"ם]

מר

תנא נמי רישא סופגת *ראשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף וצ"ע בעל מינז נייז חייתי נמי עולת העוף ואלא מאי, מיעקר עקר חטאת העוף נמי לא תייתי? הבי נמי הא "נמי ר' אלעזר הקפר היא *דתניא ר"א הקפר (*בר רבי) אומר מה תל °מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה, אלא מפני שציער עצמו מן היין נקרא חוטא והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא

הבי גרסי' ולח ס"ל מינז נייז חייתי עולת העוף · וה"ה לחסם כמי לימכון לה לחתויי לחת נקח עולת העוף משום דחטאת העוף ועולת העוף כחד קרא כתיבי: **הא** מני ר"ח הקפר בר רבי היא · פירוש לעולם מיעקר עקר ולכך חינה מביחה עולת העוף ומחטאת העוף מייתי משום לחטאת [א] נפ"ק דנדרים (דף י.) והחתם מסקינן דכעל מיעקר עקר/ וקחה מח' שנת הכח מייתי כולה מילתת דר' לליעזר הקפר ולעיל לח מייתי לה דקחמר לעולם מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוה [וכו' ע"כ גרסה הגרסי'] הכי וכיון דלח לריכה כפרה הוה ליה כחטאת שמתו בעליה וכפי פירושו לעולם [מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדימתה לח נפקה לחולין וכי היפר לה הוה לה כחטאת שמתו בעליה לי נמי לריכת הספירים נמי ניחת לטעיל לח עבדינן מכל וכל כר' לליעזר לחין קרב לחכל בכח דקרב מייתי ספיר מילתת דרבי לליעזר דהיי טוחיה מכל וכל:

[נע"ל בריבי פירוש נחל קדוש]

רא שמע מינה כהדיח היח מוכרת וחבירתה חסורה לעולם כטעל מינז נייז · וקלת קשה לטיעל פשיטח מדמביחה חטחת ולח עולה דמיעקר קעקר ועתה מהדר למיפשט דכעל מינז נייז זה פשיטח הס"ם ו"ל דהכחה לוקימנת ליה כר' לליעזר הקפר והך רבנן ומייתי ליה דפלוגתת דתנחי היח דר"ם חמר חס חמרה הריני כמותיך שתיהן מותרות דמשמע כהריני כמותיך לכל דדיכך ולכשחוזר לחיה גם לחי מותרת וחימה כיון שקיבלה מיזות ואל עליה לית תיהה מותרת בהדית חבירתה כיון דמינז נייז הח לית מיזות לעולם ולולי חמר הריני מיד היום ולמחר חיני נזיר חו מיד שלשים יום לחין מיזות פחות מג' יום כדחמרן בפרק קמח (נעיל ה') ולח מכוונתי להיות לחת כמותיך שתיהן מותרות חס חמרה הכי משום דמשמע ליה לר"ם דהכי לימת בהוספתת (פ"ג)

איבא דלמרי סייט דרמי בר חמא ודלמי • תיכת למיפשט בעיא דרמי מבריימת דלעיל ולין לרמיה דמיה זו שבת לחלק ביניהם מהדי מהדי: **אמרה** לה הריני בעיקבין• פירוש התם שנדרה בכויר ושמעה מבריתה ואמרה לה "הריני בעיקבין" כלומר אמרה לה הריני בכופך לגמן "ותהא תשופט עקב" (נרמיזת ג) כלומר בכוף דרכך-הם תומר חֵלֶב גם חלי תהיה מוערת עלת תקבל עלי נזירות ולא יחול עלי חֵלֶב לעולם כי מקלע לליפר לה בעלה ותמורה כי בעיקבין ים לפרשו כמו "עקב תשמעון תבריכם בקולי וגו'" (שם ט) ותפילו הם תומר הריתומה, הכניה תמורה, דבדעתה להיות במעיקרא קודם שיפר לה בעלה וכשאמרה "בעיקבין" בלשון אמרה "ואני" דאתמרין לעיל בעבריים היא מתרגם ומחבירתה תמורה דכיון דחל עליה נזירות לח פקע בהתרת הריתומה, דבעל מיגז ניין: **ואי** ס"ד כי תמר בעיקבין בעיקרא קמתפים • ותפילו תומר הריתומה הכניה תמורה ל"ק במתניתין כמי שמתרת ותריטת לגון בעלמא היא וס"ד דעת הבעל כי תמר לה ותני דעתיה תכולה מילתא הם תומר היה אגם הוא יהיה תומר ולח יחול, הלכך לח מלי מיפר דקתי בלח יחל דברו, ותשתוב מתניא ריהבהה אמרה משום דבעיקרא קא מתפים דאס"ם שתמר לה בעלה • ותשתוב מתניא בריש בתרית

נסמניפין ג) **דאמר סריני נזיר לנמרי ואם מפי** · כלומר ואם מי הוית נזירה,והלכך מי אמרה אמן דניחא לה בנזירות הכי נמי יכול יכול להפר לפי שלא תלה נדרו בנדרה ב) (ומתני' (ד) דקתני דיכול להפר אם אמרה וכו') **מתני' סדי ו פופנג** תורה אור

ומתניתין בגון דאמר לה "הריני נזיר,ואת מאי משום הכי מיפר את שלה ושלו קיים: **מתני'** *האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה ביין ומטמאה למתים *ה"ז סופגת את הארבעים *והפר לה בעלה והיא לא ידעה שהפר לה בעלה והיתה שותה ביין ומטמאה למתים אינה סופגת את הארבעים רבי יהודה אומר אם אינה סופגת את הארבעים *תספוג *מכת מרדות: **גמ'** *ת"ר *אישה הפרם ה' יסלח לה" (ו) באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר שהיא צריכה כפרה וסליחה *וכשהיה מגיע אצל פסוק זה היה בוכה ואמרה מי שנתכוון לעלות בידו כשר חזיר ועלה בידו כשר טלה טעון כפרה וסליחה המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה אתה אומר *ולא ידע ואשם ונשא עונו ואמרה מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון תתיבה ספק של שומן ספק של חלב אמר קרא "ונשא עונו" מי ...שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכ"ו אמר בן יהודה אומר "ולא ידע ואשם ונשא עונו" ואמרה מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן (ז) ונשא עונו המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה על דבר זה ידון הדיוטים

וכל הני למה לי? צריכין: דאי תנא גבי אשה התם הוא דבעיא כפרה וסליחה משום דמעיקרא לאיסורא איכון אבל חתיכה-ספק של חלב ספק של שומן דלהוי תרא איכון לאבעי כפרה וסליחה ואי איתמר הא דאיכא איסורא אבל אשה-דהפר לה בעלה דהתירא לא תיבעי כפרה וסליחה, ואי איתמר הני תרתי הוה אמינא הני תרתי הוא דסגי להון בכפרה וסליחה דלא איקבע איסורא אבל *שתי חתיכות-אחת של חלב ואחת של שומן דאיקבע איסורא לא סגי ליה בכפרה וסליחה קמ"ל דלא שנא. *אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב "כי ישרים דרכי ה' (ג) (וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם) משל לשני בני אדם שצלו את פסחיהן אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה נסה זה שאכלו לשום מצוה "וצדיקים ילכו בם" וזה שאכלו לשום אכילה נסה "ופושעים יכשלו בם" אמר להם ר"ל הרי "רשע" קרית ליה, נדוי דלא קא עביד 'מצוה מן המובחר' פסח מיהא קא עביד! אלא משל לשני בני אדם זה אשתו ואחותו עמו וזה אשתו ואחותו עמו לזה נזדמנה לו אשתו ולזה נזדמנה לו אחותו זה שנזדמנה לו אשתו "וזה שנזדמנה לו אחותו "ופושעים יכשלו בם" אמר להם אנן קאמרינן חדא דרך, הכא שני דרכים! אלא משל ללוט ושתי בנותיו עמו הן שנתכוונו לשם מצוה "וצדיקים ילכו בם" הוא שנתכוון לשם עבירה "ופושעים יכשלו בם" ודלמא הוא נמי לשום מצוה איכוון(ח)? אמר רבי יוחנן כל הפסוק הזה על שם עבירה נאמר "וישא לוט "ותשא אשת אדוניו את עיניה" [את עיניו] "כי היא ישרה בעיני "וירא "ירא אותה שכם בן חמור, את כל כבר הירדן "כי בעד אשה זונה עד ככר לחם, "כי בלה משקה "אלכה ארחי מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושיקויי", והא מינם אנים? תנא משום רבי יוסי בר רב חני למה נקוד על ויו "ובקומה של בכירה? לומר שבשבבה לא ידע אבל בקומה ידע ומאי היה ליה למיעבד, מאי דהוה הוה? נפקא מינה דלפניא ארמינא לא איבעי למישתי חמרא *ברש רבא מאי דכתיב "את נפשע מקרית עוז ומדיינים

ח) נ"ו ע"ו לא ס"ד דאמר ר' יהודן

באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר · דלמ' ידעה לחמי לגריכה סליחה וכפרה לכפר : **והוא** לא ידע ואשם ונשא עוון · בקרבן דאשם תלוי כתיב ועלה בידו בשר חזיר כנון מחיכה קטן היה על מלב וספק היה על שומן דס"ל קס"ק דאשם תלוי לפלוגי בין יהודה לחכמים דלחכמים אשם תלוי אפילו לחתיכה קטן ודאי מיחייב : [כריתות יח:]

איסי בן יהודה אומר ג] [ולא ידע ואשם ונשא עוון · ולא פי' קרא כדלעיל אלא כגון ג' חתיכות קטן על מלב וגדול על שומן דס"ל לאיסי בן יהודה דלא מיחייב אשם תלוי אלא בחתיכה קטן על מלב וחתיכה גדול על שומן [כריתות יח:]

פסח מיהא מדכתיב באשם תלוי : [סנהדרין פ"ג ע"ב ומנחות מב:]

קטבין · משמע דחתיכה גסה שמא לחילה וקשה דבפרק בתרא דיומא (דף פ:) קתני רבי אומר חתיכה גסה שמא לחילה ופריך התוכל לחילה גסה ומשני בי"ב כפרוי דלא שמא לחילה ותניא ר"ש דתני ענייני לחילות נסים ים והלוי [דיומא] כגון שנפתח קלח בחתיכה מרובה שנטבו והלחתיכן נפלו קלח חלת שיעור רעב לחתוך נפלו : **מי** תנן מד דרך קתניץ · שהנדיק הולך בו והרעב נכשל בתוכו דרך עלמו [והכא] הם שני דרכים שזה בזה על מלב על שומן : **לוט** ושתי בנותיו הוא שנתכוון לעבירה ופטעים יכשלו בם · והיינו כמ"ד בפרק ד' מיתות (סנהדרין נח:) עובד כוכבים לחמור נבעו ולפלוגי למ"ד מוהר כבר פירשו [הלומות] מעלמן מעריות : **ודלמא** לחיטו **עמי לשם שמים מכוון** · שלח מלינו בו שהיה שכוח בזימה ומשני מדכתב שכוח היה שנאמר ויקח לוט וכל נדרו בנזירה:ואשה האומרת וה' יסלח לה באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר · דלמ' ידעה לחמי לגריכה סליחה וכפרה לכפר : **והוא** לא ידע ואשם ונשא עוון · בקרבן דאשם תלוי כתיב ועלה בידו בשר חזיר כנון מחיכה קטן היה על מלב וספק היה על שומן דס"ל קס"ק דאשם תלוי לפלוגי בין יהודה לחכמים דלחכמים אשם תלוי אפילו לחתיכה קטן ודאי מיחייב : [כריתות יח:]

איסי בן יהודה אומר ג] [ולא ידע ואשם ונשא עוון · ולא פי' קרא כדלעיל אלא בחתיכה גסה ודאי מיחייב : [כריתות יח:]

פסח מיהא מדכתיב בא

ומדינים כבריח תרמון. (על שהסיר מדינים ביט לבין ישראל) כבריחים לתרמון פ"י ריב שהיה בין טוט ובין לבבהם כדכתיב לא נח תהי מריבה וגרמה לו מריבה להפרד מלבבהם ופ"י כן נכשל בבטחתו ועשה כבריחים שטענין את התרמון שלין בתוכו כן נעשו עמונים ומואבים ו) שלין מוסרין לבת בקהל ישראל תורה אור כדכתיב "לא יבא עמוני ומואבי: **נחלוט יבקע נפרד** · לדבר מבריחה יבקע מי שנפרד, ולזה זה לוט שנפרד מעל אברהם כדכתיב ויפרדו איש מעל אחיו (בראשית יג) ומתיך ליה ויסע לוט מקדם שהוא נפרד מחילה: **וכל** פוטיה יהגלע · (ובתוספתא) לא נאמר ג) כאן אלא "וכל פוטיה" לומר לך שנתגלגל קלוט בשתי פוטות דמוכח מקראות פוטיה דכתיב הפליג עלה הגדיל פוטיה (ישעיה כח) פוטה שבכתב ופוטה שבעל פה בתורה שבכתב- בשתי בכסיות כדכתיב "לא יבא עמוני ומואבי" ג) בתורה שבעל פה-בשתי מדרשות כדתנן עמוני ומואבי ד) כו': **יהגלע** · כמו "ולפני תהגלע הריב נכוח" (משלי יז) שהוא לשון גילוי דגרסינן בפרק סנהדרין (דף ו:) קודם שנגלה לך ה) הדין כו': **חמר** שזיהתה · ונתכוונה לשם מלוה כדי להשמיד זרע דכתיב כי לחתה כי גדל שלה נשים באהל חבורך מאן נשים שבאהל שרה רבקה רחל ולאה *א"ר יוחנן שבע בעילות בעל אותו רשע באותה שעה שנאמר °בין רגליה °כרע נפל שכב וגו' והא קא מתהניא *מבעילה דילילה: א"ר יוחנן כל טובתן של רשעים אינה אלא רעה אצל צדיקים שנאמר °השמר לך (מדבר) עם יעקב ממוב *(ועד רע) בשלמא רע שפיר אלא טוב אמאי לא אלא לאו ש"מ טובתו-רעה היא ש"מ: גופא *אמר רב יהודה אמר רב °לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע זכה ויצאה ממנו רות *ואי"ר יוסי בר' חנינא רות בת בנו של עגלון *מלך מואב היתה ו) א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן מנין שאין הקב"ה מקפח אפי' שכר שיחה נאה? דאילו בבירה דקריתיה °מואב, א"ל רחמנא °אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה" מלחמה דוא דלא אבל צעורי (ו) צעירינן ואילו צעירה דקריתיה °בן עמי" אמר ליה °אל תצורם ואל תתגר בם-אפילו צעורי לא תצעירינן-בלל *א"ר חייא בר אבין א"ר יהושע בן קרחה "לעולם יקדים אדם לדבר מצוה - שבשכר לילה אחת שקדמתה בבירה לצעירה זכתה

ומדינים כבריח תרמון · בכבול שהביא מריבה ביט ובין לבבהם כדכתיב "לא נח תהי מריבה" גרס ט שנפרדו זה מזה ונעשו זה כנגד זה כבריחים שטענין לתרמון שלין הבעלים יכולים להיכנס בתוכו כן נעשו עמונים ומואבים ו) שלין מוסרין לבת בקהל ישראל

(נ"ל בין ישראל לעמון כך ליתא בהוריות)

תאוה יבקש נפרד זה לוט · שביקש להפרד מלבבהם כדכתיב ויפרדו כדי למלות תאותו בעבירה:

ובכל פוטיה יהגלע · בכל התורה יהגלע קלוט בשתי פוטות בתורה שבכתב לא יבא עמוני ומואבי הייט בשתי בכסיות ובתורה שבע"פ בשתי מדרשות שלמדים בהם עמוני [ומואבי] לאוריין ולאסורן לישראל: **תמר** זינתה · אבל נתכוונה לשם שמים כדכתיב כי לחתה כי גדל שלה וילמו ממנה מלכים כדכתיב בסוף רות וזלה תולדות פרץ זנו' על ידי זנות דתמר מר למון ולמיה לחיה טוו ולמיה המלך מזרע דוד ויבמיה ולמון נביאים היו דגמירי בכל מקום שהזכיר ג) [תורה] שם [לחיו] בנביאות

גם לחיו נמי היה נביא:

שמתוך שלח לשמה בא לשמה · ות"ח והא ממריון בעלמא (ברכות דף יז:) העוסק במלוה שלא לשמה טוב לו שלא נברא ו"ל בהתם מיירי שעוסק בתורה ובמצות לשמה לקפח מחריס ובכל קאמר שעוסק בתורה שלא לשמה להתגדר ולקנות שם: **שמתוך** שלא לשמה בא לשמה · ות"ח אמרת דבעבירה לשמה עדיפא ממלוה שלא לשמה ד) דים כה עדיפא קלת: **ומאן** לימן כעים בחלב ערב ורבקה וימל ולאה · בערב כתיב והנה היא בחלב (בראשית יח) ברבקה כתיב ויבילה ליתך החלבה ערב למו (שם כד) ברחל ולאה כתיב ויהי בבקר והנה היא לאה ויבא בחלב רחל (שם נו) ומנעים הייט ה) דכתיב נעים ט): **שבע** בעילות בעל סיסרא · דז' פעמים כתיב כריעה נפילה ומכיבה: **והא** מהניא מעבירה · ומי אמי דלא קשה לו מהרב ולא תעבור משום דקרקע עולם הוא ולא עבדה מעשה מ"מ היאך ילמד התסח משבחה בין שבעבירה מעבירה: שנאי השמר לך מדבר עם יעקב ממוב עד רע · ובפרק מצות חליצה מסיק בשלמא נבי יעקב משום דמדבר שמא רע"ו אלא נבי יעל מאי רעה איכא ום שמי דשודי בה ותהמא: ארבעים ושתים קרבנות ג' פעמים ו' מובחות ופר ואיל במובח:

כ"ק נח: הוריות יג.

הגהות הב"ח

(ו) גם' מכל נעורי נעריס ולעז וכו' נ"ב כלי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גם' אלא לימא כמעלה שלא לשמה · כ"ב עי' מ"מ: ב) שם לשמה · כ"ב עי' מ"מ: ג) ד"ה ומאן וכו' דים כה עדיפא קלת · כ"ב עי' מ"מ: ד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · ה) ד"ה ממנו וכו' · ו) ד"ה נח וכו' · ז) ד"ה ממנו וכו' דים כה עדיפא קלת · כ"ב עי' מ"מ: ח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · ט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: י) ד"ה נח וכו' · יא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · יב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: יג) ד"ה נח וכו' · יד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · טו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: טז) ד"ה נח וכו' · יז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · יח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: יט) ד"ה נח וכו' · כ) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · כא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: כב) ד"ה נח וכו' · כג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · כד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: כה) ד"ה נח וכו' · כו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · כז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: כח) ד"ה נח וכו' · כט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · ל) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: לא) ד"ה נח וכו' · לב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · לג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: לד) ד"ה נח וכו' · לה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · לו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: לז) ד"ה נח וכו' · לח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · לט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: מ) ד"ה נח וכו' · מא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · מב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: מג) ד"ה נח וכו' · מד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · מה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: מו) ד"ה נח וכו' · מז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · מח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: מט) ד"ה נח וכו' · נ) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · נא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: נב) ד"ה נח וכו' · נג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · נד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: נה) ד"ה נח וכו' · נו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · נז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: נח) ד"ה נח וכו' · נט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · ס) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: סא) ד"ה נח וכו' · סב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · סג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: סד) ד"ה נח וכו' · סה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · סו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: סז) ד"ה נח וכו' · סח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · סט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: ע) ד"ה נח וכו' · עא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · עב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: עג) ד"ה נח וכו' · עד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · עה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: עו) ד"ה נח וכו' · עז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · עח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: עט) ד"ה נח וכו' · פ) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · פא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: פב) ד"ה נח וכו' · פג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · פד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: פה) ד"ה נח וכו' · פו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · פז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: פח) ד"ה נח וכו' · פט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · צ) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: צא) ד"ה נח וכו' · צב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · צג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: צד) ד"ה נח וכו' · צה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · צו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: צז) ד"ה נח וכו' · צח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · צט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: ק) ד"ה נח וכו' · קא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קג) ד"ה נח וכו' · קד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קו) ד"ה נח וכו' · קז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קט) ד"ה נח וכו' · קי) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קיא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קיב) ד"ה נח וכו' · קיג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קיד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קטו) ד"ה נח וכו' · קטז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קיז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קיח) ד"ה נח וכו' · קיט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קכ) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קכא) ד"ה נח וכו' · קכב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קכג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קכד) ד"ה נח וכו' · קכה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קכו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קכז) ד"ה נח וכו' · קכח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קכט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קל) ד"ה נח וכו' · קלא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קלב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קלג) ד"ה נח וכו' · קלד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קלה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קלו) ד"ה נח וכו' · קלז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קלח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קלט) ד"ה נח וכו' · קמ) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קמא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קמב) ד"ה נח וכו' · קמג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קמד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קמה) ד"ה נח וכו' · קמו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קמז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קמח) ד"ה נח וכו' · קמט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קנ) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קנא) ד"ה נח וכו' · קנב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קנג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קנד) ד"ה נח וכו' · קנה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קנו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קנז) ד"ה נח וכו' · קנח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קנט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קס) ד"ה נח וכו' · קסא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קסב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קסג) ד"ה נח וכו' · קסד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קסה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קסו) ד"ה נח וכו' · קסז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קסח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קסט) ד"ה נח וכו' · קע) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קעא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קעב) ד"ה נח וכו' · קעג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קעד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קעה) ד"ה נח וכו' · קעו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קעז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קעח) ד"ה נח וכו' · קעט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קפ) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קפא) ד"ה נח וכו' · קפב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קפג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קפד) ד"ה נח וכו' · קפה) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קפו) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קפז) ד"ה נח וכו' · קפח) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קפט) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קצ) ד"ה נח וכו' · קצא) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קצב) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קצג) ד"ה נח וכו' · קצד) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קצה) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קצו) ד"ה נח וכו' · קצז) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · קצח) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: קצט) ד"ה נח וכו' · ר) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רא) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: רב) ד"ה נח וכו' · רג) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רד) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: רה) ד"ה נח וכו' · רו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: רח) ד"ה נח וכו' · רט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רי) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: ריא) ד"ה נח וכו' · ריב) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · ריג) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: ריד) ד"ה נח וכו' · רטו) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רטז) תוס' ד"ה ממר וימת וכו' דגמירי כל מקום שהזכירה תורה שמו ושם תניא כ"ל: רטח) ד"ה נח וכו' · רטט) ד"ה ומאן וכו' ומנעים הייט דכתיב נעים · והכא דכתיב נעמתך · ובי"ב ומנעים דכתיב כה בזירה ומבכה · רי

וכפס וקדמס מרכעס דורום כישרחל. עוכד יפי דוד שלמה ומילו למעילה לח מחת כישרחל עד רחבעס דהוה מעמה דמעומעת: **מתני' מחעלח פמום.** לוחה הבהמה שהפריסה עס חעולה חמות וכי סהיח טעמח דפרטין (נ) לעיל ו) דלריכה כפרה וחיית חעולה: **ומלכלין ליום ממד.** כלומר לכך יש עליהן עדיין חורם שלמים דחלכלין ליום חחד ולעניו זה חיכם כשלמי נזיר לחיכן טעונין לחם: **מעום שהומעין.** שלח פירש"י חלו לחטחת ולחו לעולה ולחו לשלמים" הרי חלו יפלו לנדבה ולוקמיס בהן טעות ג) הכשר למזבח והעורות לכהנים: (ד) **שלמים יכיחו שלמים.** ולח"ל לחיכן מועלים בהן ג) ובדמפרש בפ"ק דמסכת מעילה (דף ו:): **גמ' מחן חנח דלח מסעבד לה.** מחן הוח חנח דחיכי דקסבר שחם היתה הבהמה שלו לח חייל עליה קדושה כלל דלמחר "חלח ותרעה בעבדל" משום דבעל לח מסעבד לה להביח קרבנותיה כלל וכי מפריסה לה היח לנזירות[ה] הרי הוח כמו שמקדיש דבר שחיט שלו דחין בדבריו כלום: **ממר רב חסדח ר' יסודס סיח רבנן סיח דחי ס"ד ר' יסודס סיח ממחי חנח.** הח ביון דמסעבד בקרבנותיה היכחכח דכי הקדישה שפיר הקישה דהח שמעינן ליה בב"מ בפ' [המקבל] (דף קי:) שהיה דורש לשון הדיוט: **דחניא ר' יסודס חומר חדם מביח קרבן עשיר על עשתו.** שחם היתה עניה ונתחייבה קרבן עני ולח הספיקה להביח קרבן עני עד שניסח ו ס"ז מביח קרבן עשיר על חשתו וכן בכל קרבנות שהיח מייבת קודם לכן ולחפי' קרבן קטוע שחינו בעולה ויורד: **שכך כתב לה בכחוכחה כו'.** והלכך ה) דהואיל ומסעבד לה לחמלי לח הוי בהמה שלו שהרי עס החיל ומסעבד לה ולח עולה מקריב עולה: **כמילחח דלח גריכא לה.** כגון הכח דהיפר לה בעלה לח מסעבד לה ומס"ה לח קדשה ותלח ותרעה בעבד: ו) **ממר רב חסדח ר' יסודס סיח.** דלמר חדם מביח קרבן חשתו וקמסעב לן דכי מסעבד כו', **דחי לרבנן** לח מבעיח למימר דכי הפר לה לתלח ותרעה בעבד חלח **חפי'** כי לח הפר לה נמי חלח דלדידהו לח מסעבד לה כלל: **ומנח כיבי דמי דמסעבד** וכו' לחוקמח כרבנן דלקנייה ניהלה לנזירותה, חלכך לח מיקומקמח כרבנן דכיון דלקנייה לה הוה דנפשה וחטחת חמות וחלן בעוף 'דחלח ותרעה בעבד' והלכך לח מיקומקמח כלל כרבנן: **דבמי** חזרות בישראל עד רחבעס בן שלמה ומילו למעילה לח מחת בישראל עד רחבעס בן שלמה שבח מנעמה העטועים: **האשה** שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה: אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה [ה]חטאת תמות [ו]עולה תקרב עולה (ו) [ו]שלמים תקרב שלמים, ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם. *היו לה מעות חטומין יפלו לנדבה [ו]מעות מפורשין: **דמי חטאת** ילכו לים המלח [ו]לא נהנין ולא מועלין בהן [ו]דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן ודמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם: **גמ'** מאן חנא דלא מסעבד לה לא משתעבד לה: אמר רבי יהודה היא אמאי תצא ותרעה בעדר הא משתעבד לה *דתניא [ר'] יהודה אומר אדם מביא קרבן עשיר על אשתו ובן כל קרבנותיה שהיא חייבת שכך כתב לה בכל אחריות דאית ליך עלי מן קדמת דנא

[ב]א אמר אפי' תימא ר' יהודה, כי משעבד לה, במילתא דצריכא להקריבא ולא צריכא לה, במילתא דלא צריכא להקריבא ולא צריכא לה, ראי רבנן לא משתעבד לה כלל: (ג) ואלא היכי דמי דמשעבד לה? כגון דאקנייה לה, וכיון דאקני לה הוה דנפשה כמלוחו שיטעון בחטפה אבל מ"מ מזהרינן מיתסר כמומר שלמי נזיר ועוד אומר ר"ת דאין לחם זרוע כיון שיש עס החיל אין לבדו אחריניה: **ר"נ** ואיתם טעונין לחם: כשחבל כפי הנזיר ואין כאן כפי הנזיר להפר לה ואם הקדישן כבר טעון פדיה ואפילו לי מיעקר עקר נזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיה ולי מיגז גיז נמי מלי לפדות אלין ט קדושת הגוף עד שיאחט עליו הקרבן: **ר"ג** היו לה מעות חטומים יפלו לנדבה ג) לחולין ולמזבח דהייט עולת מפרס דהאי חטומים יפלו לנדבה ג) לחולין ולמזבח דהייט עולת נדבה ונסכיה בחין מצל ליטר וכן פי' בכל דוכתי דחנינא יפלו לנדבה ולח חם למימי הכח חם שלו הן חולין כדחמי בריסא: מפורשים ג) שפירש לו דמיס לחטחת ולחו לעולה ולחו לשלמים: **דמי** חטחת יכלו לים המלח. כיון דחיכו היתה הבהמה הוה חלוה למיתה ולח [נהנין] מחיתן מעות מדרבנן ולח מועלין דכיון דלים המלח חלו לח קרינן ביה קדשי [ה'] וה"ה דלעיל גבי בהמה מלי למימי לח נהנין ולח מועלין: **דמי** עולה יביאו עולה. דזהרון הוא ומועלין בהם כיון דקריבין למזבח: דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ולין טעונין לחם כדפרישית: גמ' **מאן** חנא דלא מסעבד לה. היה סבורה למלוך בין בהמתו לבהמתה: **אמר** רב חסדא לא הפר לה בהמה שהיתה מקריבתה לתובתה ה] כיון דלחקוי לה וכדמפרש בסמוך (הפר לה לא חמר דהא הוו בהמות דידה כדמפרש בסמוך) כי מקני לה מידי דלריכה לה במידי דלא לריכה לה לא חקני לה: **דאי** ס"ד רבי יהודה היא חמחי חנח דלא מסעבד לה [מסעבד לה בחנאי כתובה] כדמפרש וחוי"ל וס"ד דחנאי כתובה עדיף וחפי' במידי דלא לריכה לה נמי מסעבד לה: **דתניא** ר' יהודה אומר מביא חדם קרבן עשיר על חשתו - פי' חס עשיר הוח ה] [והיח חייבת קרבן עולה ויורד] לריך להביח קרבן עשיר עליה ולח יוכל לומר והלח יין לה לנזוח וחביח קרבן מני וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת להביח קרבן בעבודה ולווקא מוכות שהיא חייבת כגון יולדת וזבה חבל נדרים ונדבות ולח כל כמיני לידור חלף עולה ליום ואומר ר"י דדווקא חומן שבחמייבה מעמחת ולילך ולח שבחמייבה קודם שבחמת: **הכי** גרים ת"ש שכך כותבת [ליה] כל מחריות דחית לי עלך מקדמת דנא והכי ליתא [בחורים כהנים פרשה מלורע] ופירוש דחשה שגרשה בעולה לחחר שנישלם לה בעולה כחובתה כחובתו לו שובר המקבלתי כחובתי וכל מחריות דחית לי עלך מן קדמת חלמי [דמשום] דמסעבד לה לריכה לשיעורו בשעת גירושין: **אפי'** תימא ר' יהודה כי מסעבד לה במילתא דלריכה [לה במידי דלא לריכה]. כגון דהפר לה לח מסעבד לה כלל ותע"ג דמסעבד לה בחנאי ניח דלכך בהמה שלו חלח ותרעה בעבד דהוו מוכן גמורין ולח הוו כבהמתה: **איבא** דחמרי מחן חנח דבי יהודה היח וכי מסעבד לה בחנאי כתובה במילתא דלריכה לה כו'. דחי לרבנן לח מסעבד בחנאי כתובה וכיני דמי שמסעבד לה שיכולה להקריב מבהמותיו חם לח הפר לה כגון דחקני לה שנחן לה בחנאה מבהמותיו] וכיון דחקני לה היא לה דנפשה והוה לן למימר דחטחת חמות כמו [בשלה] כי חקני לה במילתא דלריכה לה כגון חם לח הפר לה במילתא

זכחה וקדמה ארבעה דורות בישראל למלכו: **מתני'** *האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה: אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה *[ה]חטאת תמות [ו]עולה תקרב (ו) [ו]שלמים תקרב שלמים, ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם. *היו לה מעות חטומין יפלו לנדבה [ו]מעות מפורשין: **דמי חטאת** ילכו לים המלח [ו]לא נהנין ולא מועלין בהן [ו]דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן ודמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם: **גמ'** מאן חנא דלא מסעבד לה לא משתעבד לה: אמר רבי יהודה היא אמאי תצא ותרעה בעדר הא משתעבד לה *דתניא [ר'] יהודה אומר אדם מביא קרבן עשיר על אשתו ובן כל קרבנותיה שהיא חייבת שכך כתב לה בכל אחריות דאית ליך עלי מן קדמת דנא

[ב]א אמר אפי' תימא ר' יהודה, כי משעבד לה, במילתא דצריכא להקריבא ולא צריכא לה, במילתא דלא צריכא להקריבא ולא צריכא לה, ראי רבנן לא משתעבד לה כלל: (ג) ואלא היכי דמי דמשעבד לה? כגון דאקנייה לה, וכיון דאקני לה הוה דנפשה

רבא

ו) דכיון דלריכה כפרה סיח: כ) וכבר נפס ג) דכל נפסי זריקת דמים מין מועלין בהן וכדמפרש כו': ד) לנזירותה כרי סיח: ה) וחלינ: ו) נכ"ל כתוב כאן בזה"ל מיכא דלמרי מאן חנא דמעכיר ליה למחני ותם סיחה שלו חנא ותרעה בעבד למר רב חסדא כו':

(ה) בסשנה ובמלשים (ב) במלשים: (ג) נמ' ותנא מיכי דמי: (ג) רש"י ד"ה כחטאת ומי' דפרישין נעיל כה: ומ"ש: (ד) ר"ה דמי מלשים יכיחו מלשים:

בחני' כחטאת חמות. עי' נדרים דף פג ע"ל וכעוס, שם ד"ס ולי ממרת: **שם** ושולה מקדש עולה. עי' יומל דף מ ע"ב ותד"ה ולפי עולה:

כא א מיי' פ"ט מהל' מיכות סלכה ס:

כב ב ג מיי' שם סלכה י:

כג ד ה מיי' שם ופ"ד מהל' מעילה סלכ' ג:

כד ו מיי' פ"ט מהל' מיכות סלכה י:

כה ז מיי' פ"ו מהלכות שגגות סלכ' ו סמג עשין ריז:

פי' הרא"ש

ד' דורות לישראל עובד ישי דוד שלמה: ואילו צעירה עד רחבעם בן שלמה שבא מנעמה העטונית: מאן חנא דבעל לא משתעבד לה: אפר רב חסדא רבנן היא. הלכך כל זמן שלא הפר לה הקנה לה משלו ומביאה כפרתה: וכי הפר לה בסלתא דלא צריכה לא אקני לה דאי ס"ד ר' יהודה היא אין דמשתעבד לה בחנאי כתובה ה"ל כאילו הפרישה משלה: אדם מביא קרבן עשיר על אשתו אע"פ שהיא ענית כיון שהיא משועבד להביא קרבנות זבותיות והיא עשירי צריך להביא עליה קרבנות עשיר וכן כל קרבנות שהיא חייבת כגון חטאת ואשם חובה ויולדת וצורע' ונזירות אבל נדרים ונדבות לא והכי משמע בירושלמי דכתובות פ' נערה דקאמר התם ואפי' אכלה חלב או חללה שבת: דמשמע דוקא קרבן חובה. אבל נדרים ונדבות אינו חייב שמא תקריבנו ותדור בבל יום ואע"פ שיכול הבעל להפר משום דברים שביטל לבינה דאיכא הפר מעט יש לחוש שמא תדור ותפרע קודם שיזמנע או זמנין דספריר ולא מצי מיפר לה כראיתא בנדרים פ' נערה. אבל בנזירות ליכא למיחש שמא תקריבנו כיון שהיא מצטערת בכך: שכן כתובת לו כל אחר יות ראית לי עלך מן קדמת דנא ה"נ רש"י בפ' המקבל כשאדם מנדש

א] חום' ד"ה שלמים וכו' כיון שטיל • מיכם שטיל מעמח • ומ"ש שטיל: ב] ד"ה כ"ב סיו וכו' יפלו לנדבה לחולין • מיכם לחולין מעמח-ומ"ש לשולם למזבח כנ"ל: ג] ד"ה מפורשים שפירש • מיכם שפירש מעמח • ומ"ש פיכום: ד] ד"ה ממר רב חסדא וכו' לכבל נדרים ונדבות וכו' כ"ל: ו] ד"ה מיכת דלמרי וכו' כגון דחקני לה וכו' כשנחן לה במחנה מבהמותיו כ"ה כאן כפ"ד ותד"ה מכ"ע וכיון דחקני וכו' כמו כשלה נ"ב כאן שפ"ד

לה

כו א מיי׳ פ״ג מהל׳ זכייה ומתנה הלכה יב יג ופ״ו מהל׳ מכירה הלכה ו סמג עשין סב ולאוין רמב מוס״ע חס״ג סי׳ סט סעיף יח ומוס״ע י״ד סימן רכב :

כז ב מיי׳ שם ופ״ט מהל׳ נזירות הלכה ו סמג שם מוס״ע שם :

נזיר
הגה׳ טיאות על הא דקתני ואם הקדיש וכו׳ עיין מה שכתבתי שם בס״ד

כח ג מיי׳ פ״ד מהל׳ מעילה הלכה ג :

כט ד מיי׳ פ״ט מהלכות שמיטה ויובל הלכה ח ופ״ע מהל׳ מיתת הלכה ג :

ל ה מיי׳ פ״ח מהל׳ נזירות הלכה יב ופ״ן מהל׳ שמיטה הלכה כ :

נזיר/מקנה
ד׳ איזה מהן שנזיר תחת

פי׳ הרא״ש

לח קרבנותיה לצורך נזיר׳ וז״ל הא״ב ניחא ליה כמו שנדרה וכפ״ד קיים ליכי ולא מצי תו למיפרי אלא מכאן אמר לה אם תצטרכי קרבנות קדי פעמיי : שקמסדה מעיפתה צמצמה מזונותיה והתיתרה : לא תיתיב על כרעיך כלי׳ לא תשב אלא עמוד על רגליך כמו פתותיה כרעיה דר׳ חנינא פ״ק דחולין:שלה הוא דאמרי׳ בתרתי׳.ותאיש מדיר את בני בנזיר לתנני במצות או חלכה למשה מסיני כדמפ׳ לקמן ואם גלח או סיחה או קרובין אחר שמת תאב במל׳ ואם תניה לו אבוי מעוה פתומים • מפני שראשין לבוא כלם שלמים שמא יראה יקנא בהם בדמות שמינה ונדולה לשלמים ומשמות אחרים יקנא תשאת ושלה ואין מעילה אלא בדבר שהוא מבורר שהוא קדוש לרבר הראוי למשל בו:שלאחר כפרה דחוה לאחר פיתות אינא לפ׳ הך דשמואל שאל לאבוה בר אידי הי ניתני ר׳ אילים שאינן פשונים לחם וחשוב לו אלו הן תלמודא קא בעי ותו ליכא א״נ שמואל א״ל לאבוה בר אידי אלו הן ר׳ אילים ובנה אחתם ותו ליכא וכו׳ מדברי שמואל : ששחטן שלא בפתחו בטבורות פרש״י שלא לשמן עוד פי׳ פירוש אחר שחוציאן בני שנה ודרכן לחזות בני שנתיים דכתיב בהו אל כשרים כרין שלמי נדבה דכל הנובחים שנובחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה וכן נמי אם הביאן בני שנה ושנו פשונים לחם פרש״י ושואל ואין באין בתורת נזיר דבעי׳ על כפי הציור • ור״י פי׳ שאין שמותן לחם לתנופה׳ אבל לחם צריך לחביא׳ ולא ורוע פרי׳ דחזרוע יהנו לכהנים דאין הבעלים יכולין לאוכלו ואין פעון תנופה • ח״ה בתתני׳ ח״ל לשתני ולא ורוע

(ד) רש״י ד״ה שקמצתה וכו׳ ממוצעים עכ״ל יד עד שלקתה : (ה) ד״ה אמר ליה שמואל לאבוה בר חיטי כו׳ ואלו הם שלה דתמרין כמקומה : (ו) ד״ה ושתר וכו׳ דמעון חייבי בהן : (ז) ד״ה ואם וכו׳ ואם לא הקריב ולא פירש כלום כ״ל והרי״ף

הגהות מהר״ב רנשבורג

א) רש״י ד״ה מעות וכו׳ ובו׳ ליס כמלח כ״ב פי׳ ס״ם : ב) תוס׳ ד״ה אמר שמואל וכו׳ אלא ממחי כ״ב מי׳ ס״ם שכתב כאן בס״ד ותח״כ מס״ד על וכו׳ : ג) ד״ה שלה הא וכו׳ ס״ימ כמשנה שלחן מכיב ס״ם : ד) ד״ה ואם מעני וכו׳ אם יקריב ע כמאה שלימה כ״ל . ס״ם : ה) ד״ה ותו ליכא וכו׳ ובפיהם בני שנה . כ״ב כאן בס״ד ותח״כ מה״ד כשרים לשלמי מדבח ס״ם : ו) ד״ה ס״ו ע וכו׳ ובפי׳ נ״ה משום פתומים כ״ב עי׳ ס״ם : ז) בא״ד ובפ׳ בתמורין וכו׳ בפ׳ דיעל דלעיל . מי׳ דלעיל נמנהן וכ״ב דלא פירש כ״ל . ס״ם :

גליון השי״ם נמי ליס כמלח . לא נהנין ולא מועלין בכסה

[ג״יעין מ״ה. מכהדין עת.]

[קדושין לה ומ״ב]

נקמן כה:

ממחות ד: מעילה יח: פסחים עה ס״ע

ממחות מה: ס״ם [תוס׳ ס״ד]

נוספות הריב״ן

ס) דתקריב ירבלה : ב) סוד׳ נ : ס) סוד׳ ד) תמ״ס ממחות : ה) על יד של יד : ו) כמלה מפי כאורה פס״ד : ז) לא מן ד׳ לילים של שלמי מיל ס׳ שלה כת דתמרן כו׳ : ח) גילת תותו קמן שמיהו תבי׳ בתוך כו׳ : ס) ולא נהב לשיות מיר בס״ד : י) קף בוא וקרובין מיתו שלת לשיות מיר תמ״ם : כ) סתומין סייס שסמרים ע לחיו משות לשוקך מיזחו יפלו לנדבה כו׳ : ל) שכן : מ) ותבו : נ) ילמו : ס) כמתניתין : ס) בן שתי שנים והביאן שם בן שמחת שנה ומדה כמיים ס״ם : ע) בן שתי שנים והביאן בן שמח שנה ומדה כמיים ס״ם : פ) ילמו מדבה : צ) [כמיים] נמלמי מדבה : ק) ונאכלין ליום אחד : כתוב שלמי מיר : ר) ואין טעונין לחם : ש) דין ט משות סתומים : ת) ואין ליכא : א׳) ולא ליכא : ב׳) ולא ליכא : ג׳) ולא ליכא : ד׳) ולא ליכא : ה׳) ולא ליכא : ו׳) ולא ליכא : ז׳) ולא ליכא : ח׳) ולא ליכא : ט׳) ולא ליכא : י׳) ולא ליכא : כ׳) ולא ליכא : ל׳) ולא ליכא : מ׳) ולא ליכא : נ׳) ולא ליכא : ס׳) ולא ליכא : ע׳) ולא ליכא : פ׳) ולא ליכא : צ׳) ולא ליכא : ק׳) ולא ליכא : ר׳) ולא ליכא : ש׳) ולא ליכא : ת׳) ולא ליכא :

הגהות הב״ח

(ג) גמ׳ אם בא כמנה וכו׳ כלילד גילת לו שבילתוסו קדושין מיתה לו שמיתו קדושין מיתה לו שמיתו כמלה לא נהנין ולא מועלין שם : (ד) שם ומן ליכא ותמיכ כל : (ה) שם נא קף תמיכ מת ומין לו משות סתומים:

[קדושין נה ומ״ב]

נקמן כה:

ממחות ד: מעילה יח: פסחים עה ס״ע

ממחות מה: ס״ם [תוס׳ ס״ד]

אמר אפי׳ תימא רבנן,כי מקני לה–נמי, במלתא דצריכא לה,במילתא דלא צריכא לה לא מקני לה: אם שלה היתה בהמתה: חטאת תמות ועולה תקרב: היא מנא לה דאמרת **מה שקנתה אשה קנה בעלה אמר רב פפא שקמצתה מעיסתה ארבעים אימא דאקני לה אתר ואמר לה ע״מ שאין לבעלך רשות בהן״: העולה תקרב עולה והשלמים תקרב כו׳: א״ל שמואל לאבוה בר איתי׳ *לא תיתיב על כרעיך עד דאמרת לי הדא מילתא ואלו הן ארבעה אילים שאינן מעונין לחם: שלו, ושלה,ושלאחר המיתה,ושלאחר כפרה: שלה היא דאמרן שלו דתנן האיש מדיר את בני בנזיר ואין האשה מדרת את בנה בנזיר (ה) גילח או שגילחוהו קרובים מיחה או שמיחוהו קרובים היו לו–מעות סתומין יפלו לנדבה מעות מפורשין: דמי חטאת *יולכ לים המלח דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן,דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם שלאחר מיחה מנלן *דתניא *המפריש מעות לנזירותו לא נהנין ולא מועלין–בהן מפני שהן ראויין להביא בכולן שלמים,מת והיו לו:מעות סתומים יפלו לנדבה מעות מפורשין–דמי חטאת יולך לים המלח לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם שלאחר כפרה סברא הוא:שלאחר המיתה מאי טעם–דלא חזיא לכפרה,שלאחר כפרה נמי הא לא חזיא לכפרה,ותו ליכא והאיכא *(ג) דשאר כל שלמי נזיר *ששחטן שלא כמצותן שלא בשרים ולא עולין לבעלים לשום חובה ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לא לחם ולא זרוע כמצותן,קא חשיב שלא כמצותן לא קאחשיב: (ג) והיו לו מעות סתומים יפלו לנדבה : והלא

רבא אמר תנא דמסייע ליה לרבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: אין מביאין קרבן חטאת ואשם בפורים ולא בשאר ימות השנה: אין מביאין קרבן חטאת ואשם בפורים – שאין שעת הכושר מצויה לכל אדם: ולא בשאר ימות השנה – שאין זמנן קבוע להן:

משנה יג. [פ"ם בכורות יג: פ"ם]

* כל אותר חלאות ואחת אונא - וכן בקונטרס מי נקי (נאמאת אחת ואחת אוקיא הרחשץ

גמ"ר יוחנן פלגם פיא בנויר-כך הוגהו וסתומין הן לפ"ם שמעורבין הן יפלו לנדבה : **מוכר נדר יפא לנדבה** . והכא במי ליין דהכי תנינא לה בריטי שכבר מת ג) הון להו מוכר ויפלו לנדבה ולין תוספתן לדמי מטלת שבהן : **ממו לפכי פסומין** : **פלא** תורה אור **נר"ג** . דמפיק ליה מן קרא מאי טיריה פסומין לפילו מפורשין כיון דמת הוה ליה מוכר ומתמי ג) מני דמי מטלת **יכו כיכר פפקס פלא דכי ר"י** . למימה לחלא : **רק קדשיך תשר יפיו לך וגו'** . מי הן תוהן קדשים שהן עכשיו ונפדיום להעמיד לתרים מתמיהים סריבה הכתוב לאכר יהיו לך" הוי לומר ולדי קדשים ותמורתן, ומה הן תקנתן כמו שנלמר לתלריו : **פסם ונפא לא פסקום** . שלא שינה בהן הכתוב משתר קדשים שעושים לא המקום כדכתיב בפרשה ויקרא "אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו לא פתח לאל מועד" ג) וכך כתוב בזבחי שלמים : **יכול יעלם לגיה פכחילם וימנע מפם מיס ומזון**. שיכיפס לגיפה בשביל שימותו ח"ל לתלריו "ועשים עולותיך" ד) הכשר והדם על מזבח וגו' ודם יזרוק יפך על מזבח ה' תלהיך והבשר תאכל לומר לך כשם שאתה זוהג בעולה ג) נהוג בתמורתה כדרך שאתה זוהג בשלמים ו) נהוג בולדותיהם, ולדותיהן לגבי עולה לא תציב דאין עולה בהא תלת זכר ולאכל שלמים אם זכר אם נקבה כתיב וכן גמי בהשם ליכא ולד דאיתו בה תלת זכר : **מ"ל רק** . שאין הכתוב מדבר אלא בתמורת עולה ז) וולדות שלמים ולא כולד תמורת עולה ותמורת השם ודם זהיך יפפך דכתיב בקרא היינו שלמים : **ר"ע אומר אינו צריך** למעט השם שהרי הוא לומר השם הוא בהויתו ז) ונקמן מפרש מאי קאמר : **אפני יכול יעלם** ת"ל "ועשית עולותיך" משום הכי לא יומתו ולדי שלמים ותמורת עולה הא לי לא כתב קרא אלי למיכה : **שמאי פא גבי ולדות מטלת** טוה דגמרי (ג) מיפה בלבד במס' תמורה (דף כא:) ולא נבי שאר ולדות קדשים ותמורותיהם : **אי לאו קרא** . "ועשית עולותיך" הוה אמינא ולדי חטאת מתים בכל מקום שהן חכל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה יכול יעלם וכו' ועשית עולותיך תמורת עולה ככשר ופסם וכו' כדכך שאתה נוהג בשלמים : (ב) ד"ה ת"ל רק וכו' עולה וולדות שלמים : (ג) ד"ה שאתי וכו' דגמרי בה מיפה בלגד :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גם' רבי עקיבא וכו' כאוחייהו שם . ג"כ עי' ר"ה : ב) תוס' ד"ה (בדף מקודם) פגם"ס יפלו לנדבה וכו' מפני שאתין לבא בכולן שלמים ומייתי מתניתין בסתומין כגל"ל : ג) ב"ה דאמר דוקא לגיהוי דאז יכול לבכיל בכולן אחד מקבלבתיו דמשמע קצת ממיהותיו אבל אמר לקבלבת מיהותי לא דמשמע אבל כגל"ל : ד) ר"ה בגם"ס בלבה סיא וכו' אי נדר . מי מדר ממתן וכ"ג גאמר : ה) ר"ה דשב"ל וכו' שאמר בגזיר מלא בגזיר ממתן . וכ"ב בגזיר ג"ם : ו) ר"ה קאי וכו' ודין תמורת השם . פי' דדין תמורת השם ממתן . וכ"ב פגמרא בתמורת השם דין השם : ז) ב"ה כדכתיב השם וכמא וכו' בא"ד כדכתיב השם . מי' כה ממתן . וכ"ב בא"ד : ח) ב"ה ומתמורת השם לשם עולה . מי' שלה ממתן וכ"ב השם . ג"ם :

הגהות הב"ח

(ד) ד"ה ת"ל יכול יעלם וכו' ועשית עולותיך תמורת עולה ככשר ופסם וכו' כדכך שאתה נוהג בשלמים : (ה) ד"ה אמאי וכו' דגמרי בה מיפה בלגד :

פי' הרא"ש

והלא דמי חטאת מעורבין בהן א"ר יוחנן הלכה היא בגזיר ר"ל אמר לכל נדריהם ולכל נדבותם"-התורה אמרה מוכר נדר יהא לנדבה בשלמא לר' יוחנן דאמר הלכה היא בגזיר אמטו להכי סתומין אין, מפורשין לא, אלא לר"ל "לכל נדריהם ולכל נדבותם" מאי אירא סתומין אפי' מפורשין? אמר רבא מפורשין לא מצית אמרת כבר פסקה תנא [קמ"ל] דאפי' דאמר יוחנן דוקא לגזירתי דלא יכול להכיא בכולן אחד מקרבנותיו דמשמע ג) לכל קרבנותיו קאמר ולכך לא נקט אלא דמי חטאת דשכיחי טובא אבל שאר קרבנות לא שכיחי כולי האי ולא חיישינן דילמא אתי

ולי מקרא ה"ל לא יקריבה חטאת ואשם לכל יקריבה עולה ושלמים אם ירצה קמ"ל הילכתא חטאת מתה ותמורת אשם דוקא: **רבי** עקיבא אומר אין צריך הכי הוא הוא קרא ואין תמורה קריבה הא ל"ל קרא. ותי"מ ליתני לה דילמא קרא למיקם עליה בעשה כדתני לעיל לרבי ישמעאל ור"ל להוא לא משמע עשה [כ"כ] כמו רק דהוי מיעוטא ותי"מ ומאי קאמר ר"ע לר' ישמעאל ליט ליה הא לישנא דקרא דר' ישמעאל לעשה דלא משמע מהוא ול"ל דר"ע מיעוט קטעי במילתיה דר' ישמעאל דס"ד דלית ליה לר' ישמעאל הילכתא דאשם מתות ולא מייתי ר' ישמעאל קרא דרך ללמד מעשה אלא לתי מיעוטא שיהו קרב ומע"ה [לחמר] ליט ליה הכי הוה [לומר וכו'] דמשמע שפיר מיעוטא דליט קרב ותי"מ ואלמאי מאי קאמ"ל ר"ש ליט ליה [הא] ר"ע גופיה לא דריש הוא להאי דרשא אלא לכדרב הונא אמר רב ס"ל ח"כ גם לר' ישמעאל לישנא דכדרב הונא ומאי קאמ"ל ר"ע לאיצטריך רק הא לריך ולריך כיון דהוה אתא לדרשא אתא לכדרב הונא ול"ל דפרישים אתי שפיר דר"ע סעמא כדברי ר' ישמעאל וסבר ליה הילכתא דאשם מתות אלא קרא לאיצטריך ליה מהקרבה דנפקא ליה מהילכתא דלא קרב אשם ודרשינן הוא לכדרב הונא וכי אתא קרא לעשה אלא לדידך דליתא לך הילכתא אלא דרשת מקרא דרך לאיסור הקרבה ליט לריך רק דשפיר מי למידרש מהוא באשם גופיה כשלמת לדידי ליתא לי הילכתא באשם מתות ואשם לא לריכא לי קרא דהוה למעוטי אשם מהקרבה דנפקא ליה מהילכתא דלא קרב אשם ודרשינן הוא לכדרב הונא וכי אתא קרא לעשה אלא לדידך דליתא לך הילכתא אלא דרשת מקרא דרך לאיסור הקרבה ליט לריך לרך לדוחק שהדרוש מעשה תמורת אשם מהוא הכתוב באשם גופיה יותר מהשהדרוש לכדרב הונא: **ורבי** אתא קרא לאשם שניתק לרעייה דקי"ל חטאת שמתו בעליה נתכפרו בעליה עכבה שאתה תמות וכל שכחטאת מתה באשם רועה והייט ניתק לרעייה שנאמר לרועה כגון אשם [שנאבד] ונתכפרו בעליו בתחר ותחרי כן נמלא רועה ג) דלאיצטריך שירעה עד שיסתאב ויבוא בדמיו עולה [ולקמאר] רב הונא לאם אמר שנאבד ונמצו למרעה בהמות לקחו ושחטו [אשם] כשר והוי עולה כיון שלבסוף דמיו הוי עופלין לעולה: **ניתק** אין לו ניתק לא לאמר קרא הוא בהוייתו יהא. והוייתו אשם ופסול פירוש מהוא משמע ג) מדלא קאי לאכי אחת הוא לאשמועינן דבעי ניתוק וקאה להאי גילתא דלמה לי קרא דהוה אם הילכתא הוא דכל שכחטאת מתה דהייט נתכפרו בעליה בחשם רועה תלמא דבעי ניתוק ותו דבפ"ק דשבועות (דף יב.) ד) קאמר ת"ה כי לא ניתק נמי ומאני גזילה לאחר כפרה אמו לפני כפרה תלמא דבעי ניתוק לא הוי תלמא מדרבנן בעלמא והכא מפיק ליה מקרא דהוה ואתחם נמי קאה והא הלכה היא דבעי ניתוק ופי' ר"ח [דהילכתא] ניתנית [כל שכחטאת מתה] כאשם שולה בלא ניתוק והא דקאמר הש"ס באשם רועה משום דגזרו דבן דבעי [רעייה] משום גזילה דלאחר כפרה אמו לפני כפרה והכא קאמר ר"ת דלא גרסינן ניתק לין לא ניתק לא דודאי לא מקרא הוא דבעי ניתוק אלא דבן גזרו דבעי ניתוק לרעייה כדמוכח בפ"ק דשבועות (שם) דקאמר גזילה לאחר כפרה אמו לפני כפרה ובפסחים פ' אלו דברים (דף עג: ושם). ליכא למ"ד דבע הוא שאמו כשר ה) וגרסינן מ"ע ולדידיה הכי פירושו מ"ע בעי עקירה שנאריך שיאכלנו לשם שולה בפירוש ולא סוף סוף עומד לזבוח לשם עולה כשיסתאב קאמר קרא הוא בהוייתו יהא לשולה כשיסתאב ואיכא למ"ד התם בפסחים דבר הוא שאמו כשר לשולה ולדידיה כמי גרסינן מ"ע ובכי פירושא מ"ע לא בעי עקירה ותנא במילתיה דרב הונא שאמו שאם הוא מהלכתה ה"ה עקירה ומכאי (הוא) דאמר קרא הוא בהוייתו יהא [שיהא לאחר כפרה עומד לשולה (ויהא)] לא לפני עקירה] כמו שעתיד להיות כשיסתאב פירוש דסתומים יפלו לגבדא ותו ליכא ותתניא כשאמו כדפרישנן": **אבל** מר הלכה היא בנזיר. הוא בהוייתו והפרים מעות נקיני בעודו לל והבעיר [לשה] כבולן להביא חטאת כשאמו שנתערבו חטאת השוף ושולה השוף שם לל שהפרים המעות מחילה אמר הרי אלו לנרעתו והיה בידו להביא כבולן פרידה אחת של חטאת או של שולה ולכן כשהעשיר יביא בהן כבולן נמי אותו חטאת בהמה או שולת בהמה כדפ"ל אבל אמר בקרבנות לנרעתו בשעת הפרשה מיד חל מקלת דמיו לחטאת ומקלת לשולה ולכשיעשיר לל יוכל להביא מכולן חטאת בהמה או שולת בהמה דלא אמרינן מפני שרחוי להביא בכולן שלמים אלא היכא דאמר אמאי אלא לקרבנות גזילות אין בידו להביא בכולן שלמים ובפ' טרף בקלפי (יומא דף מת). מוסיף ומביא מובחו מדמי חטאתו ואין מוסיף עולתו משמע דאין יכול להביא מכולן חטאת מייתי דאמר [לקרבנות] נרעתו מ"ע שהפרים מקלת לחטאת ומקלת לשולה. ע"כ הגה"ה:

[ויש"ע תום' פסחים שם. ד"ה אשם ותום' שבועות יב. ד"ה אשם ותום' זבחים ה: ד"ה הא כ"ש ניתק ותום' ממורות ד. ד"ה אשם שניתק וכו' בפ"ק ותום' ממורה יח. ד"ה ניתק]

'וולדי' קדשים' בבית הבחירה-קמ"ל-דלא.

ואתו ויכול אף ולד חטאת ותמורת אשם בן ת"ל "רק" למה לי קרא "היולכתא נמירי להו-ולד חטאת-למיתה אזיל; הכי נמי, [ו]קרא לאשם הוא דאתא, *"אשם נמי הילכתא נמירי להו כל שאילו בחטאת מתה באשם רועה". אלא אי מהילכתא הוה אמינא הילכתא, ואי אקריבה לא ליחייב עליה ולא כלום קמ"ל-קרא דאי מקריב ליה קאים עליה בעשה: ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא אומר "אשם הוא" בהוייתו יהא: למה לי קרא גמרא גמירין להו כל שבחטאת מתה באשם רועה? הכי נמי, וכי אתא קרא לדרב *דאמר רב הונא אמר רב "אשם שניתק לרעייה ושחטו לשם עולה כשר, טעמא דניתק, הא לא ניתק לא. דאמר קרא "הוא" בהוייתו יהא/אמר מר "הלכה היא בנזיר", ותו ליכא ותתניא "ושאר חיבי קנין שבתורה שהפרישו

[כ"ק קי: נכורות מח. תמורה יח.]

תמורה יח. זבחים סה: קיב. קמה: מנחות ד. סבחים עב.

טולה ולעשותו כולל כעולה תפילו לכתחילה משום דזה זכר וקדשי קדשים וזה זכר וקדשי קדשים דבאשם ושולה ליכא נקבה לכל שאר קדשי קדשים שבאשן לשם עולה אשור לזרוק דמן לשם עולה ואין כליל כעולה דכשרין הן כי אשמן לשם עולה אלא עלו לבעלים לשם חובה לכל אין יולאין מאורתן הרשמועה אלא כחזקת קיימו: טעמא דניתק הא לא ניתק לא שרי לזרוק דמו ולעשותו כליל כעולה דאמר קרא "הוא" בהוייתו יהא לכל צבי שאר זבחים דלעולה אשור לעשותן ו) עולה אלא"ם שנאבדן לשם עולה ב) אשור לזרוק דמן לשם עולה דאמר במסכת זבחים (דף ג.) כל הבי ליתני [ולימול] הילכך לא אלימריך למימתב ג) הוא בהוייתו יהא. ע"ל ניתק ושחטו לשם עולה כשר לזרוק דמו לשם עולה לבל לא ניתק פסול משום דלשם לשם לא מצי זריק ליה שהרי נתכפרו בעליו ולשם עולה לא דאמר קרא הוא בהוייתו יהא דכשם שקודם שנתכפרו אם שחטו לשם עולה ליט לשם לשם אשם כי אמי כי נתכפרו הויל ולא ניתק אלמאי הוי בחזקת אשם ואיט זורק לשם עולה ולשם אשם נמי לא אמרינן אשם שנתכפרו בעליו הרי הוא כשאר אשמות פשם שנאבדו ונמלאו ונשחטו לשם שלמים כשר לזרוק דמן לשם שלמים ולהקטירו לשם שלמים מ) ולי קשיא לר"ע נמי אימא למימר לי מהילכתא ה"ל כו' דלימא נמי אשם הוא(נ) ג) קרב ואין תמורתו קריבה ס) ולאו הכא מכלל עשה עשה ע) לר"ע ליכא למימר כי דבשלמא לת"ק דקא יליף מועשים שולתיך והא כתיב עשה בקרא ועשית להכי איכא למשמע ס) דקאי עליה בעשה לבל לר"ע ליכא למימר כי הא לא כתיב עשה בקרא ולא כתיב הוא קרב בקרא אלא לאחוי: **אמר מר הלכה היא בנזיר**. לאכ"מ שדמי חטאת מעורבים בהן יפלו לנדבה: ותו ליכא לאלמי' לאי מייבי קינין שבתורה לרעייה לא בעי אלא בעלים לשם עולה כשר: ד"ה אמר מר הלכה היא בנזיר. הוא בהוייתו והפרים מעות נקיני בעודו לל והבעיר [לשה] כבולן להביא חטאת בהמה יביא והשולה יביא מביתו ו) וה"ג ואלימ לומר שבשעה שפרישים המעות מחילה אמר הרי אלו לנרעתו והיה בידו להביא כבולן פרידה אחת של חטאת או של שולה ולכן כשהעשיר יביא בהן כבולן נמי אותו חטאת בהמה או שולת בהמה כדפ"ל אבל אמר בקרבנות לנרעתו בשעת הפרשה מיד חל מקלת דמיו לחטאת ומקלת לשולה ולכשיעשיר לל יוכל להביא מכולן חטאת בהמה או שולת בהמה דלא אמרינן מפני שרחוי להביא בכולן שלמים אלא היכא דאמר אמאי אלא לקרבנות גזילות אין בידו להביא בכולן שלמים ובפ' טרף בקלפי (יומא דף מת). מוסיף ומביא מובחו מדמי חטאתו ואין מוסיף עולתו משמע דאין יכול להביא מכולן חטאת מייתי דאמר [לקרבנות] נרעתו מ"ע שהפרים מקלת לחטאת ומקלת לשולה. ע"כ הגה"ה:

מת

לג א מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הכ"ו ופ"ד מהל' תמורה הכ"ב:
לד ב מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הל"ד:
להג מיי' שם הלכה ו:

נזיר לד ד מיי' שם פ"ה הל"ח: קינס לל ולד חלאת ותאורת אות ואקורס

פי' הרא"ש

למה לי קרא לחטאת ואשם למעטיי דאינן קריבין ואהילכתא נמירי להו דלפיתה אזלי: הלכתא נמירי לה כל שבחטאת מתה באשם רועה. תרגמ עד שתסתאב ויביא ברמית עולה אבל אידך נעמא לא: אשם שניתק לרעיה שמכרו לרועה ואח"כ שחטו לשם עולה כשר. הלכה היא בנזיר כמו ג) אמר מר. ותו ליכא דמשמע דוקא בנזיר היא הלכה אבל לא בשאר חיובי קרבנות: ותתניא ושאר חיובי קינין זב שבתורה כגון זב וחבה וילדת:

נזיר

האם הא ג) משמע דלמר רבינא ראשר לא גיזכיה נמי לא ניתק מר מר סלקא דעת. ל' יוחנן ל' ל' ל'

שהפרישו מעות לקיניהם רצה להביא בהן חטאת בהמה, יביא, עולת בהמה יביא, מותר הוא להביא לו מעות סתומין יפלו לנדבה. תנא נזיר וחייבי קינין דדמו ליה ואלאפוקי מהא *דתניא "מי שהיה מחוייב חטאת ואמר הרי עלי עולה" והפריש מעות ואמר הרי אלו לחובתי רצה להביא בהן חטאת בהמה, לא יביא, עולת בהמה, לא יביא. מת והיו לו מעות מותרות ימלכו יולנו לים המלח אמר רבי אשי הא דאמרת "מפורשין לא" לא תימא דאמר "אלו לחטאתי ואלו לעולתי ואלו לשלמי" אלא אפי' אמר "אלו לחטאתי ולעולתי ולשלמי" מפורשין הן ואיבא דאמרי אמר רבי אשי עד תיבעי ליה כמאן דאמר "לא תימא עד דאמר אלו לחטאתי ולעולתי ולשלמי" אלא אפילו אמר "אלו לחובתי הרי הן כמפורשין. אמר רבא הא דאמרן מעות סתומין יפלו לנדבה, אם נפלה דמי חטאת מבינתן הרי הן כמפורשין תניא

תניא

מת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה. תע"ם שמי חטאת משלשין בהן: תני נזיר כו' ת"מ דהלכה כך נמצית מיתתו כמו נזיר וכל דמיו ליה. ת"ש במאי דמי למזיר שמביאין על דכר לחד שני קרבנות כמו נזיר של נזירותו וולדת ומטרא שמביאים גם, סס על ד"ת כ' קרבנות: ולאפוקי מהא תנא. כלומר כ' יוחנן דקאמר הלכה היא בנזיר דמצמע בנזיר ולא דכר לחד לאפוקי מהאי תנא דקתני מי שמחוייב חטאת שהלכו חלב ואמר הרי עלי עולה דהיינו נדבה והרי הוא מחוייב חטאת ועולה א) [ואחטאת] לא [עכ] דכר לחד הן שהחטאת בא על החלב והעולה כנגד והפרים מעות ואמר (כסם) כשהפרים לחובתי ומשמע לכל מה שהיה חייב ליפיל חם לנה להביא בכונן חטאת בהמה לא יביא עולת בהמה לא יביא מפני שהן מעורבין וחין ט תקנה לנגיל גבי הפרים מעות לנה להביא חטאת בהן יביא עולה ולא למיזן דמי חטאת הם דמי מצא. ואם דמי עולה הם הרי הם מוחלים על משלת הללו ויקח בראשון חטאת ובשניה עולה. וכן אם ירצה להביא בהם עולה יעשה כך ואם רצה להביא בהם חטאת ועולה יביא ב' בהמות ויאכל מה שיש בשעות הללו דמי חטאת יהיו מוחלים על בהמה. ודמי עולה על בהמה ז. ולא דמי לחא דאמרי' לעיל רצה להביא חטאת בהמה יביא החרם בני חדא בקרא ניתנו דשניהם על דבר א' בא. פת. חיו ט משות סתומים כלומר הניח משה אלו סתומים ולא ביודע אם לחטאת אם לעולה או לשניהם כדפרי' ולכו לים תפלה דלא נפדיו דיעלו לנדבה אלא היכא דבאין לחובת דבר אחר. ור"ח פ' ולאפוקי תא דתניא דדשי תנא פליג אאבתי' ולית ליה ג) הילכך הוא כחייבי קינין: אלא אפי' אמר אלו לחטאתי לעולתי ולשלמי מפורשי' הן בין דתוכיר שם קרבן ולא בפירוש מותרים יפלו בנדבה אלא בפותרים לגמרי כגון דאמר אלו לקרבנותי אלא אפי' אמר אלו לחובתי או לשלמי אלא אפי' אמר הם ולא מקרי פותרים אלא באלו לקרבנותי אבל לחובתי יש בספק לשון חטאת דאינה באה כי אם חובה הכל היכא שנתפרשה החטאת לא נפדיו: דאמר רבא אם נפלה דמי חטאת מבינתן כגון שאמר אלו לחטאתי:

ג) לית ליה דמי קיני ואזיל לטעמיה דלעיל דגבי מזיר ממה הכי לחמרי גמי לגבי מזיר שהשם מת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה: ולאפוקי מפא דתניא מי שהיה מחוייב עולה ואמר הרי עלי ג) עולה לנדבה והפריש מעות ואמר אלו לחובתי רצה להביא בהן חטאת בהמה יביא עולת בהמה לא יביא. מת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה: תנא נזיר וחייבי קינין דדמו ליה. פי' שיש לומר שמא שם עולה חל עליהן ולהביא עולת בהמה לא משכר שמא לשם חטאת הפרים ליתן המעות והיו להו תקנה ונקט"ל דהכי הוא גבי מזיר ודדמי ליה דחייב בחטאת ובעולה בכסא חטאת דהשם הוא דאמר הלכה דיפלו לנדבה חלב כל היכא דלא נתחייב בחטאת וכעולה ד) על מעשה חטאת לא אמרי הכי אלא יביא ליס המלח: ע"ת מי שהיה מחוייב חטאת דהיינו יולדת עשידה דמביאה חטאת עוף ולא עולת העוף ואמרה הרי עלי עולת העוף והפריש מעות ואמרה אלו לחובתי לנתה להוסיף ולהביא חטאת בהמה לא תביא דהא לאו מחוייבת חטאת בהמה לנתה להביא עולת בהמה אלא חטאת העוף ואמרה לא מדלה אלא עולת העוף ואמרה לא מעות סתומים יפלו לנדבה ה) שמא נשם חטאת בנדב הפרישתן לא הוקבעו לחמר למימר ה) שמא נשם חטאת העוף ועולת העוף דעל חטאת העוף היה ו) החיוב בשני עשרון ועל עולת העוף היתה מדורה בשני עשרון (ב) דכמפורש דמי ז) והלי לחפוקי מהאי תנא דאמר יכלו ליס המלח חלב גבי שאר חייבי קינין דחייבים להביא חטאת העוף ועולת העוף הואיל והוקבעו ביחד דעל שניהם נתחייבה בהם חטאת הילכך כי מתה והיו לה מעות סתומין יפלו לנדבה דהויין סתומין מעלית: אמר רב אשי אפי' דאמרי'. גבי מעות שהם היו מפורשין דדמי חטאת יפלו ליס המלח ודמי עולה יקרבו עולה כו' ה) לת תימת דלת הוו מפורשין ו) לי נלו דאמר הלו לחטאתי הלת לפילו [אמר] הלו לחובתי הרי הלו מפורשין ודמי חטאת יפלו ליס המלח ודמי עולה יקרבו עולה וכו' והיכי דמי סתומים דאמר יפלו לנדבה כגון שהפרישן ביחד שהם בשמים כלום: אם נפלה דמי חטאת מבינתן. אם נתכוד לו בפרד כשיעור דמי חטאת מבינתן: הרי הן כמפורשין. והשתא לת שפיו יפלו לנדבה אלא יביאו בהמות לקרבנותיהן ג' לבדין כל אחד בפני עלמו אחד בשבועות ואחד בעולת ראיה ואחד בעולת העוף ואחד בשלמים ואחד בעולת העוף ואחד בשלמים ואחד בעולת העוף ואחד בשלמים

תניא כוותיה דרבא *ואלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי: דמי חטאת ילכו לים המלח והשאר ישרפו. יביא חציו לעולה וחציו לשלמים ומעלין בכולן ואין מעלין במקצתן. אלו לעולתי והשאר לשאר נזירותי: דמי עולה יביאו עולה ומעלין בהן, והשאר יפלו לנדבה ומעלין [א] (בכולן ואין מעלין במקצתן) א"ר הונא אמר לך לא שנו אלא בעולת מעות אבל בהמה הרי היא כמפורשת, אמר ליה רבא דאמרי בהמה הרי היא כמפורשת לא שנו אלא תמימה אבל בעלת מום הרי היא כסתומה אבל נכבא לא. ר' בר יצחק אמר אפי' נכבא אבל סואר של קורות לא. א"ל רב שימי בר אשי לרב פפא מאי טעמייהו דרבנן דאמרי מעות ולא בהמה ולא נכבא, משום דלא סורא, אלא מעתה מעות ולא עופות, וכי תימא הא אלא הא *דאמר רב חסדא "אין הקינין מתפרשות אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשייה כהן" אמאי הא מעות גמירי להו אמר

תניא כוותיה דרבא *ואלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי: דמי חטאת ילכו לים המלח והשאר ישרפו: יביא חציו לעולה וחציו לשלמים ומעלין בכולן ואין מעלין במקצתן. אלו לעולתי והשאר לשאר נזירותי: דמי עולה יביאו עולה ומעלין בהן, והשאר יפלו לנדבה ומעלין [א] (בכולן ואין מעלין במקצתן) א"ר הונא אמר לך לא שנו אלא מעות אבל בהמה הרי היא כמפורשת, אמר ליה רבא דאמרי בהמה הרי היא כמפורשת לא שנו אלא תמימה אבל בעלת מום הרי היא כסתומה אבל נכבא לא. ר' בר יצחק אמר אפי' נכבא אבל סואר של קורות לא. א"ל רב שימי בר אשי לרב פפא מאי טעמייהו דרבנן דאמרי מעות ולא בהמה ולא נכבא, משום דלא סורא, אלא מעתה מעות ולא עופות, וכי תימא הא אלא הא *דאמר רב חסדא "אין הקינין מתפרשות אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשייה כהן" אמאי הא מעות גמירי להו

אבל בהמה הרי היא כמפורשת. ולכאורה ליישר בבהמה דחזיא ליה כמזיר כ

דחקיב כהמה כמפורש בתערובת חיטו נתן דעתו על לחתת מהן חטאת וכן גבי עופות נמי ליחוש לכך אם לא פירש בשעת לקיחה שמא נתן דעתו בין לקיחה להקרבה לנדר אחד לחטאת וחד לעולה ולא יוכל הכהן להקרייב לותה חיזה שילה לחטאת וחיזה שילה לעולה:

ורבי תימא ה"נ והא"ר מסדת כו'. ול"ת [ומאי] פריך והלא א] דתמרת משום ולא כהמה היינו משום דליכא שהייה משום דכעבו מוס כדפריטים לכל הני עופות חוו לנרך שהייה ולכך אין לחוש שמא נתן דעתו לפרש בלבו אלו לחטאת והאי לעולה לדיהון

תורה אור

אמר ליה וליטעמיך הא *דתנן רשב"ג אומר: הביא שלש בהמות ולא פירש, הראויה: לחטאת תקרב חטאת, לעולה תקרב עולה, לשלמים תקרב שלמים אמאי הא אמרת בהמה לאו כמפורשת דמיא אמר ליה

בלקיחת בעלים או בעשיית כהן הבא נמי

ת"ל וליטעמיך פא דתנן רבן שמעון בן גמליאל אומר כו'. לימת נמי התם דכמתומין דמו דהא תמרת בהמה נסכת ואוזר על קורות לאו כמפורשין דמו: אמר ליה לימא מתניתין דלא כרבי יהודה דאמר בעינן שחיטה לשם שחיטה וקבלה לשם קבלה ופליגי בה רבי יהודה ורבנן בפרק שני דזבחים (דף יג.) ול

מי מצית אמרת הדין דחטאת תקדיב עולה, הבא נקבה הבא זכר; מתיב רב המנונא ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא ח"ש ביצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו בזמן שהוא (ה) ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא (ג) היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה, היתה לו במה מפרשת: חטאת תמות, עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים מאי לאו אפי' בעלת מום? לא, תמימה, אבל בעלת מום - כסתומה דמיא מאי איריא מעות אימא היתה לו בהמה בעלת מום יפלו לנדבה? הכי נמי - בעלת מום למאי קדישא לדמי, דמי היינו מעות. מתיב רבא *קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יבגל לא יוצא בקרבן של אביו שהפריש מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה ת"ל °קרבנו קרבנו "בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבנו של אביו, יבגל לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש אפי' מן הקלה על הקלה מן החמורה על החמורה שתרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזירות אבל במעות שהפריש אביו אפי' מן החמורה על הקלה או מן הקלה על החמורה שתרי אדם מגלח על מעות אביו בנזירות בזמן

מי מצית אמרת הדין דחטאת מקדיב עולה. הא היא דלעזה חטאת היא נקבה והאי דעולה הוי זכר: מתיב רב המנונא ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא. ר"ש ביצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו בזמן שהוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה היתה לו במה מפרשת חטאת תמות עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים מאי לאו אפי' בעלת מום? לא תמימה אבל בעלת מום כסתומה דמיא מאי איריא מעות אימא היתה לו בהמה בעלת מום יפלו לנדבה? הכי נמי בעלת מום למאי קדישא לדמי דמי היינו מעות. מתיב רבא קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יבגל לא יצא בקרבן של אביו שהפריש מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה שתרי אדם מגלח על מעות אביו בנזירות בזמן

מתיב רב "הוא. תימה יחטוא וגו' והניח להם קרבנו בקרבנו הוא יוצא: יכול גם [יצא] בעלת מום כסתומים דמיא לר"ע דאמר לעיל הכי פריך והתניא כיצד הא"ם מגלח מגלח לנזירות אביו ה"ג בזמן שאביו נזירים והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) דהוי שפיר מגלח על מעות אבי ו) דלקמן מייתינן להו אביו והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) דהוי שפיר מגלח על מעות אבי ו) ונתחייב הבן גם הוא חטאת אלא שחטאת ממעות שהפריש אביו חטאת ה"ג הלכה היא במיר שמגלח על מעות שהפריש אביו למיזיותו ודוקא שלח כדי הבן בחיי אביו כדמסיק והולך לכל כדי בחיי אביו לא כדקתני לכל מי שהיה הולך ומביא נזיריו והפריש בזמן שהיה אביו חי ואביו נזירים והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) אינו מגלח עליהם אלא על מעות שהפריש אביו: ואינן בקרבן אביו. ה"ג יוצא לא יצא בקרבן אביו ואינן בקרבן אביו: שתרי אין אדם מגלח על מעות אביו. ה"ג אבל אדם מגלח על מעות אביו ו) ואפי' בעלת מום כסתומה דמיא: מתיב רב המנונא. ה"ג מתיב רב כהנא: הבא נקבה הבא זכר. ה"ג הבא נקבה והבא זכר: מי מצית אמרת הדין דחטאת מקדיב עולה. ה"ג מי מצית אמרת הדין דחטאת מקדיב עולה: מתיב רב המנונא. ה"ג מתיב רב כהנא: ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא. ה"ג ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא: ר"ש ביצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו בזמן שהוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה היתה לו במה מפרשת חטאת תמות עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים מאי לאו אפי' בעלת מום? לא תמימה אבל בעלת מום כסתומה דמיא מאי איריא מעות אימא היתה לו בהמה בעלת מום יפלו לנדבה? הכי נמי בעלת מום למאי קדישא לדמי דמי היינו מעות. מתיב רבא קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יבגל לא יצא בקרבן של אביו שהפריש מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה שתרי אדם מגלח על מעות אביו בנזירות בזמן

מתיב רב "הוא. תימה יחטוא וגו' והניח להם קרבנו בקרבנו הוא יוצא: יכול גם [יצא] בעלת מום כסתומים דמיא לר"ע דאמר לעיל הכי פריך והתניא כיצד הא"ם מגלח מגלח לנזירות אביו ה"ג בזמן שאביו נזירים והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) דהוי שפיר מגלח על מעות אבי ו) דלקמן מייתינן להו אביו והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) דהוי שפיר מגלח על מעות אבי ו) ונתחייב הבן גם הוא חטאת אלא שחטאת ממעות שהפריש אביו חטאת ה"ג הלכה היא במיר שמגלח על מעות שהפריש אביו למיזיותו ודוקא שלח כדי הבן בחיי אביו כדמסיק והולך לכל כדי בחיי אביו לא כדקתני לכל מי שהיה הולך ומביא נזיריו והפריש בזמן שהיה אביו חי ואביו נזירים והפריש מעות לנזירותו ומת ואמר הרי עלי נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ו) אינו מגלח עליהם אלא על מעות שהפריש אביו: ואינן בקרבן אביו. ה"ג יוצא לא יצא בקרבן אביו ואינן בקרבן אביו: שתרי אין אדם מגלח על מעות אביו בנזירות

זמן שהן סתומין. כדתנן בשילהי מתני' : ת"ל "וזאת תורת" קרבנו בקרבנו יולת כו' ותיתי דברי ליה מקרבנו קמת : **מן הקלה על הקלה.** מקבועת העולה למקבועת הפקדון לו למקבועת ביטוי : **מן החמורה על החמורה.** מחלב לדם מחייבי מיתות לחייבי כריתות בשוגג : **אבל יוצא בהמה על החמורה.** תורה אור

בזמן שהן סתומין ולא בזמן שהן מפורשין? ת"ל "קרבנו" בקרבנו הוא יוצא "ואינו יוצא בקרבן אביו יבול לא יצא במעות שהפריש (ו) אפי' מן הקלה על הקלה, מן החמורה על החמורה, אבל יוצא בקרבן שהפריש לעצמו מן הקלה על החמורה מן החמורה על הקלה ת"ל קרבנו על חטאתו "עד שיהא קרבנו לשום (ז) (חטאת) יבול לא יצא בבהמה שהפריש לעצמו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה א)(אפי') מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה שכן אם הפריש בהמה על החלב והביא על הדם או על הדם והביא על החלב שהרי לא מעל ולא כיפר אבל יוצא במעות שהפריש לעצמו מן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה מן החמורה לקלה ומן הקלה לחמורה שכן אם הפריש לעצמו מעות ב) (מן) החלב והביא על הדם, על הדם והביא על החלב, שהרי מעל וכיפר ת"ל על חטאתו "עד שיהא קרבנו לשם חטאת קתני מיהת בהמה מאי לאו אפי' בעלת מום? לא, תמימה, אבל בעלת מום מאי בסתומה דמיא, מאי איריא דקתני מעות שהפריש אביו ליתני בעלת מום? הבי נמי דלמאי חזיא, לדמי, דמי היינו מעות: **מתני'** נזרק עליה אחד מן הדמים אינו יכול להפר ר"ע אומר "אפילו נשחטה עליה אחת מבל הבהמות אינו יכול להפר בד"א בתגלחת הטומאה יפר שהוא יכול לומר אי אפשי באשה (*מאיר) אומר אף בתגלחת הטהרה יפר שהוא יכול לומר אי אפשי באשה מגלחת: **גמ'** מתני' דלא כר' אליעזר דאי ב"א *האמר תגלחת מעכבת, וכיון דלא גילחה אסירה בחמרא וכיון דאית לה ניוול מצי מיפר (ובהא פליגי)

תנא

דמיין דאי כסתומין נגלח כמו על מעות סתומין ומדמי ליה ה"ה לנעשין מותה ההלכה נתקבלה דמעות סתומין יפלו לנדבה נימא דוקא מעות ולא בהמה ואפילו בעלת מום וליכא למידמי דהא דקתני לעיל דחיטו מגלח על בהמה חביו היינו במפורשין דאם כן היכי מסיק לבל יולת במעות חביו שהרי מגלח על מעות חביו והא אין מגלח אלא על מעות סתומין של חביו כדקתני בהדיא במתניתין (נזיר דף נ.) : **לא** ממימיו. מעליא ליה מגלח דהויא כמפורשים : **נזרק** עליה אחד מן הדמים. כגון שנזרק עליה אחד מן הדמים חטאת ולא עולה ואין לשלמים חטאת ולא עולה ואין לו לשלמים אלא שתי מתנות ולכך נקט עליה אחד מן הד

כתב א' מיי' פמ"ו מהל' פסולי מוקדשין הל"ח:

ג"ל דזין

ג ב ג"ל היתר מכאן לנמורות שכשרים בשנותם נתחייבים. (יכושב בנוע). [בחמני' כתב כבע סי' יח דחם רשיי ז"ל דכשרי יהים והחייב כרשיי ז"ל בחומר]:

נא ג מיי' פ"ג מהל' מירוח הל"ג:

נב ד ה מיי' שם פ"ב מה ופ"ע שם הל"ב:

נג ו מיי' פ"ג מהל' מעילה הל' ד ופ"ד שם הל"ב:

נד ז מיי' פ"ע מהל' מירוח הל"ב:

נה ח מיי' שם פ"כ הל"י:

[ובמח את הוא ואת ואת ואקרבן יסיע ראש ואזנו ואח"כ הראש תחבוש ואח"כ הזרוע ואח"כ הלחי ואח"כ הקיבה]

משום הפסד קדשים. שאם יפר לה קודם זריקה ושוב אינה ראויה לקרבנה הלנו ואסור לזרוק דם ופריך לימאי אוכמי הפסד יפר לה ולזרוק דמו שלא לצמו ויוסר הבשר בהאכלה מן הזבחים שמצאו שלא לצמן דכיון דהיפר לה ואינה עוד מזירה שוב אין עומדין לצמן ואפילו יזרוק דמן שאם כשרין דסתמא [שלא] לצמן קיימי וה"ק יזרק דמו דסתמא שלא לצמן קיימי תלא נשם שלמי נדבה כיון דלאינה עוד מזירה:

כבשי עצרת שנחמנן. שלא נשם עצרת לו שנחמנן לפני עצרת בערב עצרת לו לאחר עצרת הדם יזרק ביו"ט עצמו וקאי אריש פרישה שלא לצמן (לו) נשם שלמי נדבה וע"י כן הותר הבשר בהאכלה א) דאי ליה נדרים ונדבות קרבין ביו"ט ל"ב לה יקריב לימוריש עד הערב ולה יהלל הבשר עד הערב [דכל כמה] דלה מיקטרי לימורין בשר לה מיפסחי בהאכלה ומ"ם כי נמי אין נדרים ונדבות קרבין ביו"ט מותר לזרוק הדם ואם היתה עבת לה יזרוק הדם כמו תיקוט מדרבנן ולחסור ללמוח [מותר] לזרוק הדם שלא לצמן ול"ת לחלי לה מייתי מתני' (לעיל דף כה.) עגלה תקרב עולה ושלמים יקרבו לשלמים ו"ל דלה דמי דהתם בשעת שחיטה היפר לה וכן בזריקה וכן בשחיטה עומד שלא לצמן לחכל הלא דבשעת שחיטה היה עומד לצמן ועכה בשעת זריקה עומד שלא לצמן לה מיפסר שלא לצמן ג) ול"ל דלהך כבשי עצרת נמי לה דמי דהתם לה נפחתו לצמן שלא לצמן כיון דבשחיטה [שמח] כיון דבשחיטה לצמן דלה מכשרי שלא לצמן דבפ' התכלת (מנחות דף מז:) מיבעיא להם"ם הא בכבשים שנחמנן לצמן ואכל הלחם מהו שמרוקן דמן של כבשים שלא לצמן כו' ול"ל הא דקתמר יזרוק מיירי שנחמנן שלא לצמן ול"ל דלה דמי דהתם כבשים ג) משיקרא בשחיטה זבח ועיקר הזבח בלחם הוא לחכל לחם נמלא הזבח מיפסל והוי כמו לחכל הבא כיון דבסתמא כשר כמו לצמן כדלחמר בריש זבחים (דף ג:) הסתם נמי בשחנן לצמן ומשום תקנה נעשה בסתמא לענין להחיר לזרוק דמן: [מי בשחנו עולה לו שלמים הבי נמי לר"ע לליכא הפסר] שלא [הב"ע] בשחנו שלחיו הדירו בנזיר ח"ע דמדיר בו בנזיר שיולה לבו שיאמר הריני נזיר: **ואין** החמה מדרש בנה בנזיר. כדמפרש בגמרא: **כיצד** [ל"ג: גילח לו שבלמוהו. לחיון לך מחמה גדולה מזה ולא מיבעיא גילח לו שבלמוהו שלא לצמן שאפילו בשאר בדברים שאין לרוע שיעשה נזיר מהבטל הנזירות ובגמרא מפרש הטעמים ודוקא בשחמעו שלא בשחמעו [שבל] שם לא מיחו ושוב לימים מיחו אין בכך כלום שהחמיל שהחמיל הנזירות שלא לחכר שהחמיל הנזירות שלא לחכר הבי הכא דגילח ומיהא היינו בחחילת שחיעת הנזירות ואפי' שם נאמר בחלת שלא לצמן [לאחר] שחיעה אפי' [הכי] ניחא דלא חגא דבפלוגתא לא קחייבי דבגמ' פליגי בה רבי ור' יוסי בר' יהודה ול"ש דלא קחני שלא מידי דיבר אדם לבטל הנזירות: **הלכה** לו בהמה מופרשת. כדלעיל: **נמי**. **אשה** לא. דקחני מתני' אשה מדרש בנה בנזיר: **כדי** לחנכו. ומדרבנן: **בנו** אין בחו לא. דלך הלכה היא בנו דמייך בחעות בכעיגדל מוחל על החב לחנכו אבל בחו לא חימה היא דלחמר בעלמא (יבמות דף קיו.). קבן לוכל בגילוח אבל להזהיר מלעבור אין זה חיוב והוחה לפרקי בחרת דיומא (דף פב.) הייט קיום מלוה ועניבס עוד לומר ר"י דחיבול לא מייך חלת בחב אבל בחיבים חחרינא לא מייך והכא חמרינן בחו לא והחם חמרינן לחב חיבול ולחב חיבול מייך חלת בחב ולריך לחלק בדבר: **בנדרים**. לא לחכחן לחיבו מדיר בנו בנדרים כגון להבית קרבן לו שקבל עליו לקיים מלות סוכה ולולב: **קסבר** כל חיבול לא חשיב. כגון חיבול דמזירות בזיוני הוא דמגלח שערו ולא ניחא ליה [ליה לבניה] הילכך יכול לממות ויש גורסין לא חשיב וה"ם כל חיבול הוא להחביבו וה בזיונא הוא לו ו) מב"ח מגלח:

ועביד הקפה. כלומר ושרי לעשות הקפה דהלכה הוא: **הקפת** כל הרחש מדרבנן. דמן התורה מותר: **והא** מייתי מולין בנזירה. כשמלחתו ימי מירות מהרתו למייתי חטחת דחיבו בה בנדבה דמטולה ושלמים לה קשיא דבשאים בנדבה ו) ג"ל דבגילח על מחד משלשחן יצא:

קסבר

(ג) **ולחנא דידן**. כיון דחיזדריק עלה מחד מן הדמים לחלחר חשחריח בחמרת ולים לה ניוול וכיון דלים לה ניוול חיט יכול טמר לי חפשי בחשה מטולה: **מינו יכול להפר פשום כיון קדשים**. דהואיל וחין הבעלים מחכפרים בו חין הבשר נחלכל: **מחקיף לה ר' זירא ממתי**. הוי כיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויחיר בשר שלא לשמן: **מי לא חנן** שלא לשמן: **ומה היתה זבחו יזרק**. לפי שחין קדשים קלים חוסה חת הבשר: **ומה זרק חורלה**. וכלבד שחימורין מקטיר לערב: **מי דשמנו עולה ושלמים**. כריחה ה"ג דחפשר למיהוי להו חקנחת לריקה חלח כי קלמינא לך כגון דשמנו חטחת כריחה לחי מיפר לה בשלי חת גילח על חחת משלשחן יצא: (ג) כיון דמזכר עליה לחפר בחגלחת טהרה הוחיל ושוחה יין בו ביום וכחלמין: **אבל בחגלחת טומאה** חטח"ע שנזרק עליה לחפר מן הדמים יפר ר"מ חומר לפי' בחגלחת טהרה כו': **וה"ק** חמר לך. משום חגלחת לו לחפשר להפר דלח היחה עליה מטולה משום חגלחת דחפשר לה בפלה נכרים ומיחזיל כחיבה חגלחת: **ור' מחיר** שבר בפלה נכרים לחייבי דוומחא. לחיים לה לה ניחח ליה ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר לי לחפשי בחשה מגולחת:

מתני' גילח. בחוך ימי נזירותו לו בגילוחו קרויבו בחוך ימי נזירותו לו שמיחה הבן חוך ימי נזירותו וחפילו ביום חחרון:(ד)**לו שמיחתו קרויבו**. כרי זה בטולה נזירותו ודמי חטחת יבלו ליס המלח: **גמ' סלקה היא בנויה**. שהיחס מזיר ולח הלחה: **ורים** (ג) **ולחנא דידן**. כיון דחיזדריק עלה לחד מן הדמים לחלחר חשחריח בחמרת ולים לה ניוול וכיון דלים לה ניוול חיט יכול טמר לי חפשי בחשה מטולה: **מינו יכול להפר פשום כיון קדשים**. דהואיל וחין הבעלים מחכפרים בו חין הבשר נחלכל: **מחקיף לה ר' זירא ממתי**. הוי כיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויחיר בשר שלא לשמן: **מי לא חנן** שלא לשמן: **ומה היתה זבחו יזרק**. לפי שחין קדשים קלים חוסה חת הבשר: **ומה זרק חורלה**. וכלבד שחימורין מקטיר לערב: **מי דשמנו עולה ושלמים**. כריחה ה"ג דחפשר למיהוי להו חקנחת לריקה חלח כי קלמינא לך כגון דשמנו חטחת כריחה לחי מיפר לה בשלי חת גילח על חחת משלשחן יצא: (ג) כיון דמזכר עליה לחפר בחגלחת טהרה הוחיל ושוחה יין בו ביום וכחלמין: **אבל בחגלחת טומאה** חטח"ע שנזרק עליה לחפר מן הדמים יפר ר"מ חומר לפי' בחגלחת טהרה כו': **וה"ק** חמר לך. משום חגלחת לו לחפשר להפר דלח היחה עליה מטולה משום חגלחת דחפשר לה בפלה נכרים ומיחזיל כחיבה חגלחת: **ור' מחיר** שבר בפלה נכרים לחייבי דוומחא. לחיים לה לה ניחח ליה ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר לי לחפשי בחשה מגולחת:

מתני' גילח. בחוך ימי נזירותו לו בגילוחו קרויבו בחוך ימי נזירותו לו שמיחתו קרויבו בחוך ימי נזירותו וחפילו ביום חחרון:(ד)**לו שמיחתו קרויבו**. כרי זה בטולה נזירותו ודמי חטחת יבלו ליס המלח: **גמ' סלקה היא בנויה**. שהיחס מזיר ולח הלחה: **ורים** (ג) **ולחנא דידן**. כיון דחיזדריק עלה לחד מן הדמים לחלחר חשחריח בחמרת ולים לה ניוול וכיון דלים לה ניוול חיט יכול טמר לי חפשי בחשה מטולה: **מינו יכול להפר פשום כיון קדשים**. דהואיל וחין הבעלים מחכפרים בו חין הבשר נחלכל: **מחקיף לה ר' זירא ממתי**. הוי כיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויחיר בשר שלא לשמן: **מי לא חנן** שלא לשמן: **ומה היתה זבחו יזרק**. לפי שחין קדשים קלים חוסה חת הבשר: **ומה זרק חורלה**. וכלבד שחימורין מקטיר לערב: **מי דשמנו עולה ושלמים**. כריחה ה"ג דחפשר למיהוי להו חקנחת לריקה חלח כי קלמינא לך כגון דשמנו חטחת כריחה לחי מיפר לה בשלי חת גילח על חחת משלשחן יצא: (ג) כיון דמזכר עליה לחפר בחגלחת טהרה הוחיל ושוחה יין בו ביום וכחלמין: **אבל בחגלחת טומאה** חטח"ע שנזרק עליה לחפר מן הדמים יפר ר"מ חומר לפי' בחגלחת טהרה כו': **וה"ק** חמר לך. משום חגלחת לו לחפשר להפר דלח היחה עליה מטולה משום חגלחת דחפשר לה בפלה נכרים ומיחזיל כחיבה חגלחת: **ור' מחיר** שבר בפלה נכרים לחייבי דוומחא. לחיים לה לה ניחח ליה ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר לי לחפשי בחשה מגולחת:

מתני' גילח. בחוך ימי נזירותו לו בגילוחו קרויבו בחוך ימי נזירותו לו שמיחתו קרויבו בחוך ימי נזירותו וחפילו ביום חחרון:(ד)**לו שמיחתו קרויבו**. כרי זה בטולה נזירותו ודמי חטחת יבלו ליס המלח: **גמ' סלקה היא בנויה**. שהיחס מזיר ולח הלחה: **ורים** (ג) **ולחנא דידן**. כיון דחיזדריק עלה לחד מן הדמים לחלחר חשחריח בחמרת ולים לה ניוול וכיון דלים לה ניוול חיט יכול טמר לי חפשי בחשה מטולה: **מינו יכול להפר פשום כיון קדשים**. דהואיל וחין הבעלים מחכפרים בו חין הבשר נחלכל: **מחקיף לה ר' זירא ממתי**. הוי כיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויחיר בשר שלא לשמן: **מי לא חנן** שלא לשמן: **ומה היתה זבחו יזרק**. לפי שחין קדשים קלים חוסה חת הבשר: **ומה זרק חורלה**. וכלבד שחימורין מקטיר לערב: **מי דשמנו עולה ושלמים**. כריחה ה"ג דחפשר למיהוי להו חקנחת לריקה חלח כי קלמינא לך כגון דשמנו חטחת כריחה לחי מיפר לה בשלי חת גילח על חחת משלשחן יצא: (ג) כיון דמזכר עליה לחפר בחגלחת טהרה הוחיל ושוחה יין בו ביום וכחלמין: **אבל בחגלחת טומאה** חטח"ע שנזרק עליה לחפר מן הדמים יפר ר"מ חומר לפי' בחגלחת טהרה כו': **וה"ק** חמר לך. משום חגלחת לו לחפשר להפר דלח היחה עליה מטולה משום חגלחת דחפשר לה בפלה נכרים ומיחזיל כחיבה חגלחת: **ור' מחיר** שבר בפלה נכרים לחייבי דוומחא. לחיים לה לה ניחח ליה ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר לי לחפשי בחשה מגולחת:

פי' הרא"ש

ואמאי ולוחק דם שלא לשמן ויחיר בשר באבילה. דחנן כל החובחים שנובחו שלא לשמן בשרים אלא שלא עלו לשם ובבה ולא דוקא שלא לשמן ה"ה אפי' במחמא (מירי)[נפי'] דאין מחמן עוסרים לשמן אחר שהפר לה בעלה: בבשי עצרת ששחמן שלא לשמן. שלא לשם שלמי עצרת: או ששחמן לאחר זמנן. נפי' עצרת או לאחר עצרת אפי' שחמן לשמן הדם יזרוק ובבשר יאבל. אפי' בו ביום לפ"ד נדרים ונדבות קרבים ביו"ט מקריבי האיטיורי' ביום ואח"כ יאבל בשר. ולמאן דלית ליה נדרים ונדבות קרבים ביו"ט. יקשיר האיטורים בלילה ואח"כ יאבל (קאמורים)[הבשר] ומי' הדם צריך לזרוק ביום שלא יסחל בשקיעת החמה: ואם היתה שבת לא יזרוק ואע"ג דזריקת הדם אינה אסורה אלא מדרבנן כראיתא ס' אלא דברים ואפ"ה החמירו הבמים משום דחקני ויבוחה הוא שמחמן ה אי ס ג ר ם לחקפורח והבשר לאבילה ודמי לאין מבניהן בשבת ויו"ם). ואם זרק חרצה להקטיר איטורים לערב דחיום אינו יכול להקטיר. אלמא דיודקין דם בכשי עצרת בשביל דבר שלא היו עומדים לכן קרוב שחימה: הבא בפני עסקינן כגון דשחט שפטלה שלא לשמה. דחנן אם נילה על אחד משלשחן יצא אלמא על אינה מחן שנלה בפל נויהותו. ושירי שחביא חשאת חחלה ואפי' ר"ע לאחעיי דיישא דקחני דחיה חביא חשאת עולה ור' ליסים אלמא דחשאת באה חחלה. אלא דניחא ליה לאחעיי דר' מחנ' שדברי הבבים מחפרשי' במנה דבוריקה א' מן הדמים הוחרה בין: ות"ק אמר לך. אפשר לה בפאה נכרית: הלכך לא דמי לחנכו בנזיר (ביצה) דלא שייך בו חינוך:

הגהות הב"ח

(ה) בפשוטה ומלמים יקריבו שלמים: (ב) רש"י ד"ה חנא דידן סבר כיון דחיזדריק: (ג) ד"ה כד"ת דכיון: (ד) ד"ה גילח עם ד"ס ולו שמיחתו קרויבו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) חום' ד"ה כבשי וכו' כבשר בחבילה דמי. מיבעי דלי נמחק וכ"כ ומ' ב: ב) בא"ד לא מחבשר שלא לשמן וכ"ל. ג) ד"ה דחנן וכו' דלח מיחמ דוקא גלח. שמחן מינה גלח: ה) בא"ד מרן לחד מן הדמים דוקא מן בלמים. נמחק מינה מן וכ"ב גילח על. ת"ם ד"ה: ו) ד"ה קבבר וכו' ולא ניחא ליה לנבניה. מיבעי ליה לנבניה נמחקו וכ"ב לפי לנחנן בלבך יבולים וכו' כ"ל. ת"ם ד"ה: ז) בא"ד כ' חיבול הוא לבחעיבו וחה בזיונא הוא לו. כ"ב כלן הם"ד ותמ"ב מה"ד משום הכי מגלח שבר ועכ"ד קשה. ת"ם:

גליון הש"ס

מתני' ואין בחשה מדרש. עיין בדר"ק ריש שמואל ת' נפסחין [קמן מם. [זבחים נה. מנחות ס. ערכין כח. מדלים ד]:

כיצד כ: ע"ש ממחא מח

[ע"ש נרסי' ורבי וכן בעתון ערך פלא נרם כן] [ע"ש נרסי' ורבי וכן בעתון ערך פלא נרם כן. לעיל דף כה: [סוטה כב.]

סוטה כג: [קמן ב. פלא ס"ל ור"ל אפר ריב"ח

(ד) **גמ' סלקה היא בנויה**. שהיחס מזיר ולח הלחה: ורים

כל הזכויות שמורות לאוצר החכמה

ו) מיר: כ) נכסון: ג) מעיב: ד) עטמת: ה) דקא מתנך ככי: ו) מן ככסה: ז) אמיתיה קרבן הטוף על הספק כו':

ורים נקים אמר. טעמת שהאים מדיר לח כמו בנזיר כדי להכנס במעות: ולי מקום חיוך לפילו אסם. תהה מדרש לח כמה בנזיר: בשלמא רבי יוחנן דאמר כלכה כית בנזיר אמעו לפכי כמו אין כתו לא. דהכי היא הלכה ואין מסיבין כלל: אלא לריש לקיש אפילו אתם. נמי ליהוי ו) מזיכה: בנזיר אין. תורה אור

אמר ריש לקיש כדי לחנכו במצות אי הכי אפי' אשה נמי? קסבר איש "חייב לחנך בנו במצות ואין האשה חייבת לחנך את בנה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אסמון להכי בנו אין בתו לא אלא לריש לקיש אפילו בתו? קסבר בנו חייב לחנכו, בתו אינו חייב לחנכה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אהכי בנזירות אין "בנדרים לא, אלא לריש לקיש אפילו נדרים נמי? לא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא בנדרים דלית ליה ניוול אלא אפילו בנזירות דאית ליה ניוול אפילו הכי חייב לחנכו בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר היינו דקתני "מיחה או (ה) שמיתתן קרויו אלא לרבי יוסי בר' חנינא אמר ריש לקיש כל כמיניהן קרובים דאמרין ליה "לא תיגמריה מצות? קסבר כל חינוך דלא חשיב לא ניחא ליה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר משום הכי מגלח ועביד הקפה אלא לר' יוסי בר' חנינא אמר ר"ל 'כדי לחנכו במצות' הא קעביד הקפה? קסבר הקפת כל תרא"ש= מדרבנן וחינוך =מדרבנן ואתי חינוך דרבנן ודחי הקפה דרבנן בשלמא לרבי יוחנן דאמר 'הלכה היא בנזיר' אהכי מגלח מייתי קרבן אלא לרבי יוסי ברבי חנינא אמר ריש לקיש כדי לחנכו במצות הא קא מייתי חולין לעזרה? *קסבר *חולין בעזרה *לאו דאורייתא בשלמא לרבי יוחנן דאמר 'הלכה היא בנזיר' אהכי מיטמא מייתי קרבן ציפרין ואכיל בהן מליקה אלא לרבי יוסי ברבי חנינא אמר ריש לקיש הא קאכיל נבילה? קסבר כרבי יוסי בר' יהודה *דאין שחיטה לעוף מן התורה וחולין בעזרה לאו דאורייתא, ו[סבר רבי יוסי הכי והתניא "ר' יוסי ברבי יהודה אומר מנין לחטאת העוף שהיא באה על הספק "שאינה נאכלת? תלמוד לומר °והזב את זובו לזכר ולנקבה" מקיש נקבה לזכר "מביא קרבן על הודאי אף נקבה 'מביאה קרבן על הודאי "מביאה על הספק ומה זכר "מביא על הספק אף נקבה "ממין שהוא מביא על הודאי מביא על הספק אף נקבה "ממין שהיא מביאה על הודאי מביאה על הספק, אי מה זכר מביא קרבן 'ונאכל אף נקבה מביאה קרבן ונאכל? אמרת לא

קסבר מוקן שנמחטו בעזרה לשם דלחוריית: כין בהבחתן ובין בשחיטתן לאוכלם וכן מוכר להכיח א) [הלחם והזרוע בשלה] מן החי ולהניח בעזרה והתימורים על חטחת תיכת לעולם עד עליה ושהם ויהרוק לשם ב) שמים ועולה ושלמים יעשה לשם נדבה: **משום** הכי כי מימחת מייתי קרבן ליפורין. דחמעת לי' מדיר כמו כמיר דכל תורת מיר עליו ושם מימחת מכית ליפורי' תחר לעולה ותחר לחטחת ותכלכ: **אלא** לרבי יוסי בר' חנינא קאכיל נבילה. שהרי [מחמת] במליקה והא לא קשיא ליה קאכיל טרפה למליקה מן הטורף וה"ל נשברה חוט השדרה ולחיכת לעולם דסבר ליה כמ"ד מחזיר הסימנין מחורי הטורף (חולין דף יט:):

קסבר רבי יוסי בר' חנינא אין שחיטה לעוף מן התורה. ולא גריכת לעולם מחיים סימנין להוליא הדם דרך הסימנים ומכי מולק והולים הדם חו לא גריך: **הדר"ב** וסבר רבי יוסי בר' חנינא הכי והתניא ת"ר יוסי בר' חנינא אומר ולא גרים ר"ח דרבי יוסי ברבי חנינא אמורת אוו ולא תנא ובמ (ר"ת) הכי סבר לה כרבי יוסי בר' יהודה דאמר אין שחיטה לעוף ומולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא דסבר כרבי יוסי ברבי יהודה דאמר נקמן ומיהו לא תשבחנא בעלמא דחיק ליה הכי אלא מהא דאמר נקמן עד מתי מדיר בנו בנזיר עד שיגיע לעונת נדרים ואיכא מ"ד ליתנא בש"ם דמפרש [טעמיה] דסבר כדי לחנכו במלוה ות"ל לדידי' זקוק לומר כל מה שאמרנו לרבי יוסי ברבי חנינא דאין שחיטה לעוף מן התורה ומולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא ורבינא אמר לעיל דאמר רבי יוסי בר' חנינא מנין שהמוליך את הקן ושילח מן הבנים או שמכרן או שאכלן שלא יבא לידי מכשול ת"ל °שלח תשלח את האם ואח"כ °את הבנים יאריכון ימיך ת"ל °למען ייטב לך והארכת ימים ת"ל °למען יאר

אמרת לח. תמוה מעצמך שלזה לא נקיפת שם תמרת בזכר שכן [לישנא] אחד בזכר ובנקבה ששני אימורין לאו איסור גבילה וחולין בעזרה? מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן: לימא

מתקיף לה רב מתא בר חיקי דילמא חיקוק תרין איסורין דרבנן. לכל לתוריית לא חויין תרי איסורי לחין שחיטה ומתן בעזרה ומולין בעזרה ולו לתוריית ול"ע שם היקשא דרשה גמורה לענין שם מקנה לספק יולדת כמה שמביאה חטאת העוף לכל מה שחמר התנא שלוט נאכל תומרת דרבנן הוא ומן התורה הוא לכל לחין שחיטה לעוף ומולין בעזרה לין לתוריית החמירו למ"ד לחיים ליה בטעמא תולין שנשחטו בעזרה לתוריית וקיימא לן בכל דוכתי לחטאת העוף בח על הספק ע"כ דרשה גמורה הוא שהרי מליקה העוף הוי כשחיטה חולין א) וכל מוכח כל הסוגיא ק"ל

לימא כתנאי וכו' עד סיפא דילמא שחטאת. להייטו מיום ו"ג שגם ויום אחד ולילך רבי יוסי ברי יהודה סבר אחת לשנת נדרים (מדיר) ליה. דמופלא סמוך לחים דרבנן דמן התורה הוא קנון וברשות אכין הוא: **ביון** דנפק ליה מרשותיה. בטעמא מני לידול בנזיר חם ילדה חו לח מיחייב וכ"ע מופלא סמוך לחים מדרבנן: **אתיא** לחוריית. מיכות לחכין ודחי ילחתו מרשות חבין דלח הוי לחת מדרבנן וחפילו סמוך לחים כי בדקינן ליה דיודע להפלות: **ואיבעית** חימת ר"ע כדי לחכנו ומופלא סמוך לחים דרבנן. וקשה היכי מני סכר ג) לחכנו דבפרק בני דחוון (דף כח.) משמע דים שחיטה לעוף מן התורה וח"כ היכי חכל מליקה ול"ל דלהך ליטת נימת דנייחי ולח יחכל כמו חטאת העוף שבח על הספק נ) [בפ' כל שעה] (פסחים דף כח.):

לימא הכי חנכי כי הכי. דפליגי חם מדיקו [עד] שחי שערות [לעונת נדרים]=לחו דוקח דבזה ליכח שום חתוי וה"ע ליכח ד) בפרק כל שעה (שם דף נח.): **ורביאן** לפני ר"ג לבדקן. פי' ר"ם בחותו יום הביחו לפני רבן גמליחל למר כדחים ליה ומר כדחים ליה וקחמר ה"ק לידע חם הביח שתי שערות חם לח הביח והיה יכול מכן ר"ג שגם ויום חחד: **רבי** יוסי חומר. ובחוספתה* גרסינן ר' יוסי ב"ר יהודה לח הגיע לעונת נדרים שהיה יכול מכן ר"ג שגם ויום חחד דנדרין נבדקין: **אבור** ון רבי חל חנטור. חל חטרה לבדקי שהביחו כזיר ממה נפסך חם קנון חני כשביל חבי חם גדול חני לחת בשביל עלמי והשתח ס"ד דה"ק חם קנון חני לגבי קבלת נדרים להייטו לפני הגעתי לעונת נדרים וחם גדול חני לענין קבלת נדרים להייטו כשהגיע לעונת נדרים ולכך קחמייטו הש"ם בשלמח לר' יוסי ב"ר יהודה לחקן מי שהגיע לעונת נדרים חבי מדיר ליה להייטו דקחמר חם קנון ט' וחם גדול חני להת בשביל עלמי חבי יכול להבירו:

אמרת לח. תמוה מעצמך שלזה לא נקיפת שם תמרת בזכר שכן [לישנא] אחד בזכר ובנקבה ששני אימורין לאו איסור גבילה וחולין בעזרה? מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן: לימא

מתקיף לה רב מתא בר חיקי דילמא. מאי שני אימורין (ג) דקתני תנא בתוספתא קמייתי חולין בעזרה: **מתמר בנקבה**. דדילמא רוח הפילה תן דכר שלא נתחייבה עליה קרבן וקא פגע בבני חיסורין: **מאי שני** (ג) דקתמר: דלמא

לה למליקה ואית לה לחיסור נבילה וחולין בעזרה תלמח דסבירת ליה לר' יוסי דשחיטת העוף מן התורה וחולין בעזרה מן התורה: **ס"ג מתקיף לה רב מתא בר חיקי דילמא. מאי שני אימורין** (ד) (ומזרין חיסורין מדרבנן **דלחיסור** מליקה **ולחיסור** תולין **בעזרה** ליקח **חלח** מדרבנן: **עד שיביא שתי שערות**. להייטו (ל) עד כן ג) שגם עשרה שגם דמכן ר"ב שגם ועד ר"ג שגם חם חדם יודע לשם מי כדר ולשם מי הקדיש דבריו קיימין והכי תנן במסכת נדה בפרק יוצח דופן (דף מה.): **מאי לאו חנאי היא**. **ורבי** דחמר עד שיביא שתי שערות **דקתני** הלכה היל בנזיר שהחים מדיר חת בן בנזיר ומשום הכי ג) מדיר ליה עד שיביא שתי שערות ותע"ג ד) שהגיע לעונת נדרים: **ורבי יוסי בר' יהודה**. דטעמח לח הוי חלח כדי לחכנו במטח והילכך ליין להגיע לעונת נדרים ונפיק ליה מרשותיה הו לח מיחייב לחכנו במלוח והייט דקחמר עד שיגיע לעונת נדרים: **מופלא סמוך לחים**. קנון שיודע (ה) להפלות ולומר בזמן שהוח סמוך לחים ה) דהייטו בן ר"ג לשם מי נדר לשם מי ו) קיקי: **רבי סבר מופלא סמוך לחים מדרבנן הוא**. דבוזקין חת נדרין חם יודע למי נדר שמקיים חת דבריו והילכך הלכה למשה מסיני היח בנזיר דהחב מדיר חת בנו בנזיר חתי דלחוריית ודחי דרבנן: **רבי יהודה סבר מופלא סמוך לחים מדרבנן הוא**. נדרי מעלית הוו וכיון דמדלוריית נפיק ליה מרשותיה דלחב הו לח חיילי עלוית נדרי דלחב חים הוי מכן ר"ג שגם ולח בפחות שלח מינו בכל התורה שיהח קרוי חים בפחות מכן ר"ג לחב בנו ר"ג מינו שקרלו הכחוב חים כדכתיב (נרחמיה נד) ויקחו חני כני יעקב שמטון ולוי חים תרבו וגמירי שמטון ולוי בהיות בפחות בני ר"ג שגם הוו והכולה לחכוב יש ויחכוב": ה"ג ויחיבים חימת דכולי עלמח כדי לחכנו במלוח ומופלא הסמוך לחים ו) דקכבר לחי חינוך דרבנן ודחי דלחכנו. **ולימא** לך הוח נחכנו: **חכן**. חין בו חלח חיסור לחד דלילמח שומן הוח דלחכל ומשחח קמייתי חולין בעזרה: **מתמר בנקבה**. דלילמח רוח הפילה תן דכר שלא נתחייבה עליה קרבן וקא פגע בבני חיסורין: **מאי שני** (ג) דקתמר: דלמא

מתקיף לה רב מתא בר חיקי דילמא. מאי שני אימורין (ד) (ומזרין חיסורין מדרבנן **דלחיסור** מליקה **ולחיסור** תולין **בעזרה** ליקח **חלח** מדרבנן: **עד שיביא שתי שערות**. להייטו (ל) עד כן ג) שגם עשרה שגם דמכן ר"ב שגם ועד ר"ג שגם חם חדם יודע לשם מי כדר ולשם מי הקדיש דבריו קיימין והכי תנן במסכת נדה בפרק יוצח דופן (דף מה.): **מאי לאו חנאי היא**. **ורבי** דחמר עד שיביא שתי שערות **דקתני** הלכה היל בנזיר שהחים מדיר חת בן בנזיר ומשום הכי ג) מדיר ליה עד שיביא שתי שערות ותע"ג ד) שהגיע לעונת נדרים: **ורבי יוסי בר' יהודה**. דטעמח לח הוי חלח כדי לחכנו במטח והילכך ליין להגיע לעונת נדרים ונפיק ליה מרשותיה הו לח מיחייב לחכנו במלוח והייט דקחמר עד שיגיע לעונת נדרים: **מופלא סמוך לחים**. קנון שיודע (ה) להפלות ולומר בזמן שהוח סמוך לחים ה) דהייטו בן ר"ג לשם מי נדר לשם מי ו) קיקי: **רבי סבר מופלא סמוך לחים מדרבנן הוא**. דבוזקין חת נדרין חם יודע למי נדר שמקיים חת דבריו והילכך הלכה למשה מסיני היח בנזיר דהחב מדיר חת בנו בנזיר חתי דלחוריית ודחי דרבנן: **רבי יהודה סבר מופלא סמוך לחים מדרבנן הוא**. נדרי מעלית הוו וכיון דמדלוריית נפיק ליה מרשותיה דלחב הו לח חיילי עלוית נדרי דלחב חים הוי מכן ר"ג שגם ולח בפחות שלח מינו בכל התורה שיהח קרוי חים בפחות מכן ר"ג לחב בנו ר"ג מינו שקרלו הכחוב חים כדכתיב (נרחמיה נד) ויקחו חני כני יעקב שמטון ולוי חים תרבו וגמירי שמטון ולוי בהיות בפחות בני ר"ג שגם הוו והכולה לחכוב יש ויחכוב": ה"ג ויחיבים חימת דכולי עלמח כדי לחכנו במלוח ומופלא הסמוך לחים דרבנן ודחי דלחכנו. **ולימא** לך הוח נחכנו: **חכן**. חין בו חלח חיסור לחד דלילמח שומן הוח דלחכל ומשחח קמייתי חולין בעזרה: **מתמר בנקבה**. דלילמח רוח הפילה תן דכר שלא נתחייבה עליה קרבן וקא פגע בבני חיסורין: **מאי שני** (ג) דקתמר: דלמא

לא אם אמרת בזכר שכן איסור אחד תאמר בנקבה ששני אימורין מאי "שני איסורין" לאו איסור גבילה וחולין בעזרה? מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן: לימא

כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר "עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי **לאו** היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחכנו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא **בבולי עלמא** הלכה היא בנזיר והבא במפלא הסמוך לאיש קמיפלגי רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר *מופלא הסמוך לאיש = דאורייתא **ואיבעית אימא** דבולי עלמא כדי לחכנו במצות ומופלא הסמוך לאיש = דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר "עד שיגיע לעונת נדרים" סבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש

לימא תנאי היא דתניא [מעשה] ברבי חנינא שהביאו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו והביא רבי יוסי אומר לידע אם הגיע לעונת נדרים אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקנו אם קטן אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל אמרו: "לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל";

בשלמא לרבי יוסי (ע) (בר' יהודה) דאמר "עד שיגיע לעונת נדרים" היינו דקאמר "אם קטן אני אהיה בשביל אבא" (ב) אלא לרבי דאמר "עד שיביא שתי שערות" "ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי"

הא

דרבנן ורבי דחמר עד שיביא שתי שערות ז) דקכבר לחי חינוך כו': רבי יוסי חומר לידע וכו': **בשלמא לר' יוסי**. דחמר לחים חיכו מדיר חת בנו חלח עד שיגיע לעונת נדרים: **דיינו דקחמר חם קטן חני**. חלח הגעתי לעונת נדרים להת כזיר בשביל לכת "וחם גדול חני" שהגעתי לעונת נדרים להת בשביל עלמי: **חלח לרבי**. הת ע"ג דהת גדול הגיע לעונת נדרים כרבותיה דלחטה קלל להזירו (ו) ח) להמר עד שיביא שתי שערות ביד להחב בן בנו:

הגהות הב"ח

(ע) גם' בשלמח לר' יוסי דחמר עד שיגיע כו"ל וכיוכח כר' יהודה ממחק: (ב) שם חני להיה בשביל לכת וחם

והמתי

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוי"ה מתקיף וכו' ורבנן וכו' וכסי מוכח כל הסוגיא כך לשון רש"י. נ"ב מי"מ דמן ולמ"ד בשלמח וכו' עד לכסוף הוח לשון רש"י זכו טוכח הסוגי. לכל לשיטת הסוגי כך: ב] רש"י ד"ה מאי שני: (ג) רש"י ד"ה מאי שני אימורין דקתמר לאו דקא גדול חני להיה בשביל עלמי לאת לרבי דאמר שתי שערות ואת"כ מ"ש עד מכאי לא מניקה ואית בס: (ד) ד"ה ת"ל ואת"כ מאי שני אימורין דקתמר לאו דקא גדול חני להיה בשביל עלמי לאת לרבי דאמר שתי שערות ואת"כ מ"ש עד שיגיע לעונת נדרים דסיינו עד כן ר"ג שגם ועד ר"ג שגם חם חדם יודע לשם מי: (ה) ד"ה מופלא וכו' מיודע לספלוגי ולומר וכו' דסיינו כן ר"ג לשם מי: (ו) ד"ה חלח לרבי וכו' להזירו דקתמר רבי עד שיביא:

כתבתי שניים דף לח דשם חמר ג"כ לח דלמח חכו דלמח ופי' לעיל דף כ ע"ב כתוס' ד"ה לימח. ת"ש:

נליון הש"ס

גם' נימח כני חנחי כנסי נימח: דף ב ע"ב תד"ה נימח:

נוסחת הריב"ן

ע) כתיבון: ג) בן ר"ג שגם: ג) מני מדיר: ד) דבריי: ה) בקדים: ז) קל סבר: ח) דהל לחמר לכי:

נוסחת הרי"ף

[תוספתא פ"ב ה"ב]

[ילקוט כב. נדם מה:]

[ילקוט ראובני ג'ילנ' חיבוק ואיל קיבוץ ג' כה ע"ד]

[מי' נמי"ם חנחת פ"ב מכ"ת ד"ה בן ר"ג שגם]

נוסחא ג'ילנ' (ראש) חתי תנא"ם ד"ה (ובמ) (ובמ) יהודה (ובמ) כאת' תל"ת ול"ל:

נוסחא ג'ילנ' (ראש) בחדיר את בנו דהלכה היא: ליטא הכי חנאי כתני תנאי ואע"ג דליח ליה דחיזיה קאמר ליטא. וכה"ג איכא בש' כל שנה בתחלתו ליטא מתני' דלא כר' יהודה ומסיק הכי דאחזיה בר' יהודה: והביאו לפני ר"ג לבודקו ביום שהזירו אביו והיה יותר מבן י"ג והביאו לבודקו אם הביא ב' שערות: ר' בר יהודה [אמר] לא כך היה המעשה אלא בשנת י"ג הזיררו והביאו לבודקו אם היה יודע לשם מי נדר: אלא לצמצם בדבר דממה נפשך אהיה נזיר או בשביל אבא או בשביל עלמי: ק' כרבי ור' יוסי כר"י בר יהודה ובתוספתא נרסי' הבא ר"י בר יהודה בשלמא לר' יוסי בר יהודה היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא. כלומר אם קטן אני לענין נדרים שאיני יודע להפלות. ואם גדול אני לענין נדרים היינטי אבא: אלא לרבי דאמר וכו':

[מה ע"ב]

הא ברשותיה דאבוה קאים: אלא דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי: אי אימא שתי שערות: מעיקרא קאים בנזירות דילמה ולבסוף קאים בנזירות דאבוה, ואי אימא במצעי מאי, תניא כר' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות מאי איכא למימר? אמרי - לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דיליה ויתיב דאבוה: מתני' *האיש מגלח על נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות אביה כיצד מי שהיה ואביו נזיר והפריש מעות סתומים על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא או ר' יוסי הרי אלו יפלו לנדבה. אין זה מגלח על נזירות אביו, איזהו שמגלח על נזירות אביו מי שהיה והוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות סתומים לנזירותו ומת, זה הוא שמגלח על נזירות אביו: גמ' מ"ט אמר ר' יוחנן דהלכה היא בנזיר, פשיטא, מאי למימרא דבן יורש את אביו בת לא: לא צריכא דלית ליה אלא בת מהו דתימא יורשין גמירין לה קמ"ל

ואמאי הא ברשותיה דאבוה קאים. [ותפי'] הוי גדול דקס"ד דגדול לעונת נדרים כדרך כולה דהייט (לענין) מהגיעו לעונת נדרים עד שיביא ב' שערות מי מדיר ליה ותניא קמה למר [לידע אם הביא] ב' שערות אלא דתמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי לומר לך דקמ"ל דגדול קטן שתין נדרו נדר ואם גדול שנדרו נדר אין אם קטן מי שרשו אבי עלי להייט עד דהתם אמי שערות והתי דקתמר אם גדול י"ח דלת גרסינן ליה לו שמע ר"ש ואם גדול שהביא אמי שערות וכרבי דתמר דמדיר בנו עד דהתם אמי שערות: **הדר"ג** מי לייתי ב' שערות מעיקרא קאי (בתוספתא) בנזירות דיליה ואי בסוף קאי בנזירות דאבוה כי לייתי בכולי מאי הניחא לר' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות מאי איכא למימר? אמרי - לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דיליה ויתיב דאבוה: **מתני'** *האיש מגלח על נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות אביה כיצד מי שהיה ואביו נזיר והפריש מעות סתומים על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא או ר' יוסי הרי אלו יפלו לנדבה. אין זה מגלח על נזירות אביו, איזהו שמגלח על נזירות אביו מי שהיה והוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות סתומים לנזירותו ומת, זה הוא שמגלח על נזירות אביו: **גמ'** מ"ט אמר ר' יוחנן דהלכה היא בנזיר, פשיטא, מאי למימרא דבן יורש את אביו בת לא: לא צריכא דלית ליה אלא בת מהו דתימא יורשין גמירין לה

[לעיל כה: לקמן פה: סוטה כט:]

**ר' יוסי אומר מעשה בנזיר אחד שהיה עומד בשער המזרח ביום שלשים ואחד לחדש אב ולא היה יודע אם עבר רוב ימות החמה אם לא עבר רוב ימות החמה ולא היה יכול לא לגלח ולא להביא ולא לטמא למתים ולא לשתות יין ולא לקרות את שמע ולא להניח תפילין ולא לעשות לו כל המצות שבתורה שהנזיר חייב בהן ולא היה יכול לא לאכול בקדשים ולא בתרומה ולא בחלה ולא בראשית הגז ולא בבכורים ולא בטומאת מת ולא בטומאת כהנים ולא בטומאת קברות ולא בטומאת צרעת ולא בטומאת זיבה ולא בטומאת יולדת ולא בטומאת שרץ ולא בטומאת נבלות ולא בטומאת טבל ולא בטומאת שקץ ולא בטומאת רמש ולא בטומאת בהמה חיה ועוף ולא בטומאת כל דבר שיש בו טומאת מת ולא בטומאת אוכלין ולא בטומאת משקין ולא בטומאת כלים ולא בטומאת אהלים ולא בטומאת נגעים ולא בטומאת בתים ולא בטומאת שבעת ימי טהרתו ולא בטומאת לידה ולא בטומאת שבעת ימי טהרתה ולא בטומאת שבעת ימי טהרתו

עין משפט נר מצוה

ע א ב ג ד מיי' פ"ח מהל' מכלי מיכות סלע"ן: עא ה מיי' שם הל"ו: עב ו מיי' שם הל"ו:

גמרא

גליון הש"ס

ב) גב' מאהבה"ג ד"ה הבן עלה ע"ז פי' הרא"ש

אם תימצי לומר פליגי. רבנן עליה דר' יוסי מדקתני במתני' ר' יוסי אומר משמע דפליגי רבנן עליה ומ"ש תימצי לומר פליגי רבנן מדקתני בכל ענין [ור] יוסי אם מדר בחיי תבין חיט מגלח ותמרי רבנן דמגלח בכל ענין [ור] יוסי אם מדר בחיי תבין חיט מגלח ותמרי [נזירות] תבין ותמרי רבנן חיט מגלח: **רא"ש** שמע. דתניא פליגי דתניא כילד תמרו החיש מגלח על מעות אביו ואביו נזיר ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי זהו שמגלח על מעות אביו ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבי אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ואבי אבי אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבי ואבי אבי אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבי ואבי אבי אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים ופרים תבין מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת

מכלל עד ד"ס תמני הכא שייך לקמן ע"ב ע"ל ע"ל ע"ל

מאי-טעמא דב"ס יליפי תחלת הקדש מסוף הקדש. סוף הקדש קרוי תמורה מה תמורה לחפי' בטעות כדרבי' בפ' שני דתמורה (דף י"ג.) "ר' יוסי בר' יהודה יהיה לרכוש שוגג כמזיד וקלי לקרן והיה הוא ותמורתו יהיה קדש ומפרש ר' יוחנן התם בתמורת ח] נומר שתמורתו עולה שלמים כמו עולה שלמים עומדים לפניו ולמה נומר על בהמת חולין שלפניו הרי זו תמורת עולה ותמר שלמים לו (כשתמר) כשבור נומר שמור יהיה תמורה ותמר נבן דחל תמורה על הנבן והשתא יליפי ב"ס מה תמורה בטעות לקח הקדש נמי יחול בטעות ובמתני' נמי כי תמר שור שמור שינה מביתי רחמנן יהיה קדוש וינה הנבן רחמנן הנבן קדוש דהכי בעי למימר שור שינה מביתי רחמנן יהיה קדוש לו שנה שמור ולה שנה נבן לו חדוש והא דקאמר שמור כשבור שמור שמור יצא תחלה: **ובה** הני מילי תמורה. דמכח הקדש קאתי הוא דחיילא בטעות אבל לחומי הקדש מעיקרא לה לחפיון בטעות ללה גמיינן תחלת הקדש מסוף הקדש ופריך לטעמא דב"ס וכ"ש מה לינו לומר"הרי זו תחת זו תמורה לחני היום" מי הוינ תמורה מהיות שנתה ללה למכי חני היום—הוה להוה תמורה, הכי נמי לכי מגלית מלתא ה"פ היכי יליפי ב"ס תחלת הקדש מתמורה והא לא דמי לה [דהתם] כשהיה שבור לומר "שור שמור יהיה תמורה" ותמר 'נבן' דחל תמורה על הנבן [ה"נ] מקיימין מה שהוליא בפיו "שור שמור אבל הכא כשתמר בפיו "שור שמור מביתי יהיה קדש" מנין לנו לטעות מה שהוליא מפיו לדרכה נומר דאין האיש להקדש כ"ת שמור ופיו ולבו שוין ואיך נומר 'שים במשמעות לשוט שלה להקדיש הרחמן ואפי' הוא לבן דהא בתמורה נמי לא טוכל לטעות בדבריו-דאילו קאי בלשרה ואומר "הרי זו תמורת זו לחני היום"כלומר חני היום הכני לו יחול הקדש בתמורה מי היי תמורה מהיות שנתה שנדר מן הבוקר-למטול בה ללה עד חני היום זו חיגלית מילתה למפרע דהוי תמורה דבתמורה עלמה לא טוכל לטעות דבריו 'הבי למי [ב"מ] לחיגלית מילתה' כלומר בשעתיט כמו כן לא כשנה דיבורו ללה לכי מגלית מילתה כמו שהוליא בפיו שותו יהיה קדש והוא הוליא מפיו 'שור שמור' ואיך נשנה דיבורו להקריב הנבן: **אמר** [רב ספרא] לכך נומר רחמנן לכשיגלה רחמנן. פי' [דרב ספרא] ס"ל דב"ס לא גמרי הקדש מתמורה לומר 'להקדש בטעות הוי הקדש והנבן קדוש' דהא ודאי לא דמי לתמורה דבתמורה לא מקיימין דבריו ואלן לא סוברין דבריו-אם לא מקדישין הנבן מלא לכשיגלה מילתה' הקדש' שתמור קאי ולכך תמר 'רחמנן" לכשיגלה רחמנן כלומר אפ"פ שלא יגא רחמנן מן הבית חלת הנבן אפ"ה שפיר מקיימין דבריו שתמר 'שמור שינה רחמנן' ומייבי בגון שהיו עו שוורים שמורים הרבה כדאמר בסמוך והכי בעי למימר 'שור שמור שינה רחמנן לשחר- שמוריס יהיה הקדש' דהוי השמור הקדש להשתא לא נשחר דבריו חלת נפק רחמנן דקאמר-רחמנן לשמוריס, דלא מיבעיא לי נפיק שמור רחמנן מן הבית להשתא לגמרי נתקיימו דבריו-דהוי הקדש חלת תפילו נפיק לבן בריעא לכתי נפרש דבריו שהשמור שינה רחמנן לשמוריס יהיה הקדש וחין הקדש בטעות דס"ל [לרב ספרא] דהקדש בטעות לא הוי הקדש ופי' דמתני' לא קתני"ד משיקרא דהלבן קדוש חלת דלמר חלת השמור והא דלמר [רב ספרא] כיון שמוכר בו מסברת הגמרא משום שלא מחכר שום תמורת ופיו והא דתמר ריש פרק ב' (נפיל ט.) ב"ש לין שחלה בהקדש פי' משום דהקדש בטעות הוי הקדש לא הוי כטעמא דרב ספרא חלת כטעמא דלכי דתמר קאמר מי לא עסקינן דליש ליה חלת התי. ופי' כיון דליש ליה חלת לא שייך לקיים דבריו ולומר רחמנן לשמוריס דל"ל לא ליתי רחמנן שמור ומכני לא נריכא דתיש בהו תלתא: **הא** ב"ש וב"ה ל"ל שינה ברחמנן. וה"פ וב"ה דתמרי היט הקדש דל"ל שכוונתו לומר רחמנן לשמוריס ס"ל למימר שינה ברחמנן ס"ל למימר שינה מביתי רחמנן דמשמע שינה מן הבית תחלה חלת שינה ברחמנן ומשמע ברחמנן שמור שמוריס: **והא** הקדש בכוסה הוא. ותין כאן טעות לבית [שמתי] ותמתי קרי ליה במתני' "הקדש בטעות" [דתטעי] לגיטמא מקום כלומר להכי קרי ליה "הקדש טעות" לפי שבתחלה יש לטעות בלשון ולומר שלרחמנן שינה מן הבית נתכוון' והייט הלבן חלת שתט מפרשין דבריו שלשה לומר רחמנן לשמוריס: **ומברי** ב"ש הקדש בטעות לא הוי הקדש. נרב ספרא פריך והתניא מי שבדל בנזיר מתני' היא בפרקין ומפרש במתני' חלת ותרעה בעבד פירוש[ג] וכשיפא דמתני' קתני "לתרעו לתן ב"ה לב"ש לי יחס מוליס זה שהקדש בטעות הוא וחלת ותרעה בעבד" כלומר וכי היכי דמודיס[ד] (ע לב"ה) תודיס לו שמי בהקדש שמור שלא יהיה הקדש לגמרי טעמי ב"ה דטעמא דילהו שמור משום דהקדש בטעות הוא דהוי הקדש וקשה לר"פ, ומשני ב"ה-הוא דטעו [דסברי] דטעמיה דב"ש משום דהקדש בטעות הוי הקדש' ולכי תוסבי להו מהא\ות"ח והא ב"ש מהדלי להו לב"ה ממעשר בהמה ומוכחי דהקדש בטעות הוי הקדש ויש לומר בית שמתי קתמרי לב"ה למתי דטעיתו וסברינהו דטעמא [דידן] משום הקדש בטעות והכי נמי לימא ברים מסכת נדה (דף נ:) למתי דטעיתו נמי ותוסבינהו קופה: **תש** שנה שהיו מהלכין בדרך. מתני' היא בפירקין וכבר פירשתי במתני' והא הכא להקדש בטעות הוא והוי הקדש והא נזירות דטעות הוא שהרי אחד מן הרחשונים לא נתנה כדבריו ותפילו הכי הוי נזיר לפי שהיה סבור שהיה פטור ומיהו עליה נזירות תפי' בטעות הכי נמי לית ליה למימר דסבירה להו לבית [שמתי] להקדש בטעות בעבד הוי הקדש למתני' דשור שמור פי' והלבן קדוש ריש לקרם דבריו דמתחילה נתכוון להקדש לא שנה שמור ולא שנה נבן שינה מפתח רחמנן והא דקאמר שמור שפיר לפי שעשה זה יצא רחמנות שהוא לבן לעולם הלבן קדוש לתת על גב דבתמורה לא הוי עד למחי חני היום ולא קודם לכן הכי מילי בתמורה דקאמר בפירוש זו תמורת זו לחני יום וליכא לפרושי מילתא בענין אחר כלל אין לנו כח לשמור דבריו אבל הכא גבי הקדש ליכא לפרושי למילתא בהדיא כדבריו דלא תתא לתפוקי לבן מהקדש:

ח] ד"ה מאי שעמא וכו' ומפרש ר"י התם בתמורה כשבור לומר שמשמרתו שולה ואמר שלמים כ"ל: ט] ד"ה וב"ש כו' לא מכל לשנות דבריו. ס"ל לכי כ"ל: י] ד"ה ומברי וכו' תלא ומרעה בעבד פירוש כמו תולין ונפיקא כ"ל: כ] בא"ד דשוים ו לב"ש. תיבות ו לב"ש שמחק וכ"כ לי לב"ה תודיס לי כו':

וכיוצא בזה. הואיל ולא נתקיימו דבריו אין הקדשו קדוש ז) ליתנה תמריעה יולת לבן בש"ח אותו שיעור שיעלה תחלה לחבר הלבן הרחשון הוי הקדש וכן דיגר וכן תביה בל יין: **גמן כפל נמי נכי פקדש לכי מיגליג מילפא.** דילמא שיעור תחלה להוי קדוש ולא הזמנה כי נפק לבן ברישא דהא לא חיגליג מילתא (נ) כ) כדקתמר: **לכך נאמר רשון.** הכי קאמר שיעור רחשון שיעלה אותו הקדש דמזמנו לחיים ליה שוורים שחורין הרבה ושעייהו סמכה דעתיה דהכי קאמר שור שיעור לכשיעלה רחשון מחחר שוורים שחורין יהא הקדש וכשיעלה נ) שיעור לחר הלבן הרי יעלו רחשון לחחר שוורים שחורין וחינגליג מילתא דעליה קאמר ולא לחחר: **ופא שור שחור קאמר.** דמזמנו דשיעור שיעלה תחילה קודם ללבן דמי לה שסחקין לחיים ליה לחנה חד שיעור ד) ומש"ה קאמר לחם יעלו תחלה יהא הקדש לחבל חם הקדימו לבן **לא נריבא דמים ליה מרי ומנם.** שחורין וחיזה שיעלה תחלה יהא הקדש (ל) ה) ומש"ה לא חציב לעלום ילילחו של לבן: **וכ"ם מומרים מ"כ.** דלקחמרת דלח חציב חלא חיזה מן השחורים שיעלה תחלה ליחני שור שיעלה ברחשון תחלה למחורים חלא כיון דחני שיעלה רחשון משמע דבעי לליפוק שיעור רחשון לכולהו וחפי' כריש לבן וכיון דנפיק לבן תחלה לח כלום הוי: **מ"ל מין ודמי פקדש כלוונם פוס.** דוולחי ו) לפקדש שיעור לחיים (ה) ולהכי קרי ליה פקדש טעות משום דלחמעייה לריבוריה קחמ"ל דהכי הוה ליה למימר שיעור שיעלה מביחי רחשון דהוה משמע שיעלה תחלה לגמר. שוורים לחכל כיון דלחמר שור שיעור משמע דלח ממכא דעתיה לחשור לבן נמי בכלל שור הוח להכי קרי ליה פקדש טעות שהטעה דיבורו שיעור שור ז) ל"ל למחי דפריסים כמחני' דכש"ל דלבן הוי פקדש יליפינן ליה מחלת פקדש ח) כלומחים חיגים מידי בקומה משוף פקדש דהייט חמורה שהיח בחה מכח פקדש לחר מה חמורה לפי' בטעות כדלחמרינן במסכת חמורה בפרק ים בקבנעת (ל' יג.) והיה הוח וחמורכו יהיה קודש יהיה לרבות שוג כמוין שחם סבור לומר זו חמורה עולה וחמר זו חמורה שלמים וחמר זו חמורה עולה הרי זו חמורה לחך פקדש לפי' בטעות שחם סבור להקדים שיעור רחשון לבן ולבן והקדים לחזם הרי לבן וחזם מוקדשים וב"ה לומרים הני מילי חמורה משום דחיחת מכח פקדש לחבל לחותי מידי בהקדם דמעיקרה הוי מולין בטעות לח מחזיק ליה בהקדש ולב"ם לחמר הוי שור לבן שיעלה עכשיו פקדש ט) [מדלחמר] שור שיעור רחשון ליהוי הקדש לכשיעלה רחשון לשחר שוורים שיעלו חחריו מן הכרפס מידי דהוה לחמנחות י) לילו לגבי חמורה כ) לחמר הכי זה חחת זה חמורה לחחי מה הי חמורה מהניח בטעות עד ל) ומפי פנחל [דיומח] לחמר הכח נמי לח חיגליג מילתח עד דנפיק שיעור מקמי הנך שוורים דקיימי כרפס מ) ולח ליהוי קדוש לבן כלל: **לחמר רב ספח לכך נאמר רחשון.** דכל מחן דיעלי רחשון בין שיעור בין לבן ליהוי קדוש: ס"ל והח שור שיעור קחמר דמי לח עסקינן לחיים (ו) כ) ליה חנח לח לגריכח לחיים ליה לחנה כחי שור שיעור קחמר ומדקחמר שור שיעור ס"מ דלח ניחח ליה לקדושי חלמ שיעור קחמר ומפי' דקחמר רחשון משום דהוה ליה חנה לח לגריכח לחיים ליה חנה חלח לחחר שוורים דלח ניחח ליה לקדושי חלמ כלבן לח חנה לח לגריכח לחיים ליה חנה: (ו) ד"ה לח לגריכח וכו' יכל ליחח ליה חנה לח לגריכח לחיים ליה חנה כחי שור שיעור קחמר ומדקחמר שור שיעור ס"מ דלח ניחח ליה לקדושי חלמ כלבן לח חנה לח לגריכח וכו' יכל ליחח ליה חנה לח לגריכח לחיים ליה חנה: (ו) ד"

עין משפט נר מצוה

ג א מי' פ"ד מהלכות מירות הלכה יב: ד ב מיי' שם פרק ט הלכה ח: ה ג ד מיי' פ"ח מהלכות נזירות הלכה ג סמג עשין ריג:

נשאל לחכם והתירו. כלומר שמחל לו שתהא קבלה נתן לפוס היה שלא כדי בנשען טוב לקבל מירות ומתוך שלא תל עליו מירות רגע אחד היתה לו כהמה מופרשת שהפרים למירותו קודם שנשחל לחכמים תנא ותרעה בעדר עם בהמותיו שהן טולין גמורין דכיון דמירות לא חל עליה אין כאן הקדש כלל ואפי' ב"ש מודו דזוקא כשאמר שור שור אלא דאמר רבינו יהא הקדש ויצא לבן החם הלבן הקדש מ"ד בגמרא משום שאין שחין מחוסר גזיזה ולזה שיחול הקדש גם על הלבן ומה שהזכיר שחור טעמא הוא שכור שהשחור יצא לשחון לחבל בכח שגזירות לא חל עליו מניקרא כלל והכהמה לא הופרשה תנא לענוד הגזירות וכאן הגזירות ליתא הקדש ממי ליתא ונרע זה מהקדש טעות ולכך אפי' ב"ש מודו דתנא ותרעה בעדר כיון דעשוי הגדל עדמי א] כלומר לקרבנות גזיזתו גזיר גזיזתו לא אמר לוס אלא שהוא מחוייב והיה שכור שהוא מחוייב מעשה ואמר בהמה זו לחטאת כו':

לא אמר לוס יופי: לב"ש **אמרו** לוס [ב"ה] לב"ש אי אתם מודים בזה שהני הקדש טעות הוא ותנא ותרעה בעדר. לשמת להקדש בטעות לא הוי הקדש וכי היכי דאתם מודים הכא לחודו לן נמי בשור שאמר דפלגינהו תנא ואמרינהו דהוי הקדש וב"ש היו יכולין להשיב הכא גרע מהקדש טעות כפרישים ולא תנו להשיבם אלא לפי שהיו מדמים פלוגתייהו והשיבו להם ממעשר בהמה דאל בטעות והוי הקדש וקי"ל מלי שמא מתנה שפטר לה בעולה לאמר לעיל פרק מי שאמר (דף כד.). אם אלה היתה בהמה מעשר תמות ותכלה ועלתה בעדר י"ל דבעל מיגו ניים ואי נמי דמעשר קל עקר מ"מ הא לוקמה (לעיל דף כב.) כרבי אלעזר הקפר אבל לרבנן נפקי למילין ולפילו לרבי אלעזר נרתה אלא דמי הבהמה אבל רגע אי (מיפר) [בלא] תרעה ומיעוט אחת אחת כפרישים:

אמרו ב"ש לבית הלל אי אתם מודים כמי שקבל עליו מירות ולחשיבי עשירי ולאחד עשר עשירי שבשלמים מקודשים. דאל בטעות ומינה

ואחד בא בנגדן ואמר אחד: הריני נזיר שוה פלוני, ואחד אמר הריני נזיר שאין זה פלוני הריני נזיר: שאחד מכם נזיר, שאין אחד מכם נזיר, ששניכם נזירים, שכולכם נזירים בש"א כולם נזירים והא הכא הקדש בטעות הוא וקתני כולם נזירים? אמרי ב"ש הקדש בטעות הוי הקדש (ה) "הבא" לא "אבי" אמר לא קס"ד דקאים בצפרא אלא הכא במאי עסקינן דקאים בטיהרא ואמר "שור שתור שיצא מביתי ראשון לידוי הקדש" ואמרו ליה "לבן נפק" ואמר להון "אי הוה ידענא דלבן נפק לא אמרי שתור", ומי מצית אמרת דקאים בטיהרא עסיק והקתני דינר של זהב שיעלה חבית של יין שתעלה תני תני שעלתה שעלתה אמר רב חסדא *אוכמא בחיורא לקיא (ג) (חוורא באוכמא לקיא) תנן (ו) (ז) ושתור שיצא מביתי ראשון הקדש קס"ד בי מכדרש, *בעין יפה מקדישי, ואמרי ב"ש חי הקדש? ואלא מאי *בעין יפה מקדישי, דינר של זהב שיעלה בידי ראשון ועלה ובסף בש"א הקדש ואלא מאי בעין יפה מקדישי חבית של יין שתעלה בידי ראשון ועלה של שמן בש"א הקדש והא שמן עדיף מיין: אי משום הא, לא קשיא, בגלילא שנן דחמרא עדיף ממשרא, רישא קשיא לרב חסדא? אמר לך רב חסדא כי אמרי בתורא דקרמנאי ואמר רב חסדא אוכמא למיכיה סומכא לבשריה חיורא לדידיה, והאמר רב חסדא אוכמא בחיורא לקיא: כי אמרי בתורא דקרמנאי: מתני' "מי שנדר לחכם ונשאל לחכם ואתרו התיה, שנשאל לחכם ותתרו התיה, התיה לו בהמה מפרשת תצא ותרעה בעדר, אמרו ב"ה לב"ש אי אתם מודים בזה שהוא הקדש טעות? שתצא ותרעה בעדר. *אמרו להן ב"ש אי אתם מודים במי שטעה וקרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי, שהוא מקודש? אמרו להם ב"ה לא השבט קידשו- ומה אילו טעה והניח את השבט על שמיני ועל שנים עשר שבמא עשה כלום, אלא כתוב שקידש העשירי הוא קידש ואת

ואחד כל כנגדן. ופתח אחד מהלנו הנזיר ואמר הריני נזיר שזה פלוני כלומר הריני נזיר אם זה פלוני ולזה לוזלי לוי אין ואמר הריני נזיר שאין זה פלוני ולזה לוזלי לוי אין ואמר הריני נזיר שאחד מכם נזיר ואחד מכם לא נזיר ואחד מכם נזיר ואנא הריני נזיר אם אחד מכם נזיר ואחד מכם לא נזיר ואחד מכם נזיר ואנא לא הריני נזיר אם אחד מכם נזיר ואחד מכם לא נזיר ואחד מכם נזיר ואנ

בית שמאי פרק חמישי נזיר

מכות לג ע"ב **אמרי** הכא סברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם התם לא. כלומר מהכא ליכא לאוכוחי דסברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם והוה הדין נמי גבי שור שמוד דלא דמי להמורה כדפריטים התם לא כלומר ממכנה דחמנה שכחת להוכיח לבית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם ליכא לאוכוחי מידי [כדמחי] ליה לעיל: **אביי** אמר לא סלקא דעתך דקאי בנפרת חלת הכ"ע דקאי בלהרים. שכבר יצאו הבהמות מן הבית לרעות במרעה ואמר "שור שילא כבר מביתי לחצון לכל הפוריס הן שמוריס הן לבנים ליהוי

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) אבל אמר וכו' חוקה (שור שמר קא מיכוין שאני שם תיכוף שחטינן שם עמהן. וכ"כ שם: ב] ר"ח וקשה לי דיבר זכר שיעלה כלי: ג] ר"ה אמר לך וכו' דלא מצינן כתב רוב מקשות וכ"פ. כ"כ פי' כתב בפ"ק ד] ר"ח ואהאמר ר"ת תוכחת כו' בשבת קרמנאה. ר"כ פי' פ"ח:

(ה) תוס' ד"ה ה"נ יוקף לה האי סתם:

ליהוי הקדם" ואמרו ט"נבן יגח מחלף" [ואמר "לי הוי ידעינא דלבן נפקן] לא הוה אמרי שמור חלת לבן" דהשתא יש לן למימר שהיה דעתו לכל מי שיגח רחצון ומש"ה הוי הקדם לפי' הלבן דלפיכך מתמורה דהוי הקדם לפי' בטעות ותכבי ס"ל דלי קלי בנפרת ואמר "שור שמור שיגח רחצון" וא"ל "לבן נפקן" ואמר "לי הוי ידעינא דלבן נפקן" ס"ל דכהאי לפיכך ס"ם מודו דלא הוי הקדם שהרי [לא] היה יודע שיגח השמור תחלה לכולן ולמה הזכיר שמור לי דעתו היה להקדים כל מי שיגח רחצון ואפ"ה שהרי לכתחלה כי אמר שור שמור דוקא לשור שאר קמכוין א)[לפי"ט]-אם דעתו שיגח השמור תחלה אמו נביא הוא לידע העתידות וכה"ג ולפי לא גילה מתמורה, ולא דמי לעשה שהיו מהלכין בדרך ההיא היו מזיר לפי' לומו אלא נמנע כדכרין לפי שבכל עניו קביל עליה נזירות ומה שאמר "אים פלוני הוי" טעה כו כשראהו מרחוק לכל הכא במה ים ל לטעות ולומר "השמור עתיד לגחת הלבן יש לומר השמור דוקא שאמר לבן כי אמר במיהרת שבהמות יפלו יש לט למימר שהיה דעתו לכל שיגח רחצון ומה שהזכיר שמור לפי שעמע פסיעות רגלי השור שהוא בקי להכיר פסיעות רגלי שוריו והשתא זה דומה שפיר להיות שהיו מהלכין בדרך לעשה גמי ברחיים עיינו לומר "אים פלוני הוא" ודעתו להיות נזיר לפי' ליט הוא וכן הכא דעתו היה להקדים לפי' ליט שמור חלת לבן וכה"ג יליפינן מתמורה וכ"ש שכרי לפי' כי האי לא יליפינן מתמורה

מכות עד ד"ה דתניא גיין לקף לג ע"ב

דלא הוי הקדם: ג) **דינך** זהב שיעלה. פ"ל משמע דמעיקרא הוה קלי. תני שעלה שכבר עלה בידו וכתיב זהב כדכר ומיכר שעלה בידו על כסף ואמר ליט ידעינא דשל כסף עלה ברחצון לא אמרי דינר זהב וכן תנית שחעלה תני שעלתה: **אמר** רב חסדא לוכמת בחיורא לקיא שור שמור שבין שוריים לבנים-לקוח [מנרע] לוחם ומכרים בפחות ע"י שהשמור עמהן ולבנים מעולן מן השוריס, חיורא בתוכמת לקוחת כחם לבן בשור שחור-לקוחת כידוע שכעד לוחו כחם היה "עע לרעת" בבהמה וכי ליחת ברים מי שחחזו (ניסין פח.) טעם חיורא בשערת בדקן בדולכיה וחשכחו מלאו כחם לבן וידעו כי לרעת היה במקום כחם: **תנן** שור שמור ט' וממעט דהלבן קדום [כדחרין] לחבי וקס"ד מקדים לינים בעין רעה מקדים וקשה לרב חסדא דכיון דהלבן עדיף משחור כידוע שלא היה לעשו להקדים הלבן כיון דבעין רעה הקדים ומה דחוקמינן דקאמר "ליט הוה ידעינא דלבן נפק ס"ל [הלבן ליהוי קדום] כיון דלבן עדיף"ה ולפי משקר הוא, חלת ולפי לבן גדול משחור וכי חמר שחור, יהיה הקדם לבן, דגדול [ממט], וקשה לרב חסדא, ומפני ליה בעין יפה מקדים ומש"ה כי נפיק לבן ואמר לי ידעי כי' מהימן ליה משום דבעין יפה הוא מקדים: **דינך** זהב שיעלה בידי רחצון כ"ם לומרים הקדם. תלמי בעין רעה הוא מקדים ומעמת דאמר אל זהב דהוי עדיף הלבך כשעלה על כסף הוי הקדם דגדול מזהב הא חס הוי אמר על כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ס"ל הכי נמי דכרישת נמי תיש לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפריטים וקשה לרב חסדא: **אלא** מלי בעין רעה הוא מקדים חביט אל יין שחעלה בידי רחצונה היה הקדם ועלחה אל שמן כ"ם לומרים הקדם. והא יין דגדול משמן ס"כ נימא דוקא יין הוא מקדים: לי משום הא לא קשה בגלילא שט. פירום לשעלם בעין רעה הוא מקדים ומחני בגלילא שט שהיה להם רוב שמן והיין יקר להו משמן והלכך כי הקדים יין כ"ם שמן ומעולם ריפא קשה לרב חסדא: חמר לך רב חסדא כי חמר לך חלת בחורא קרמנאי. בחוחה מלוחת כך שם קרמונא והשתא נרחה שים לעשות לריכוחות בהכך חלחא "בפירום

ל"ל בני

לדינר אל זהב חיליכרך לחשמוטינן דבעין רעה הוא מקדים ריפא דשור חיכא למימר לחכי לחשמוטינן דלח כרב חסדא חנית אל יין לחוקימנא בגלילא שט חשמוטינן ג) דלח חיל בחר רוב מקומות ול"ש: [ואמר] רב חסדא חוכמא למסכיה סומקא לבשרא חיורא לרדיא. נפקא מיניה למקח וממכר [דחוכמא עורו] מסוכא וסומקא בשרו מסוכחת וחיורא מעלי לחכיסה: **והאמר** רב חסדא חוכמא

ל"ל שוורים. יעבדן

בחיורא לקי. שנפחתו [חיוורי] "סלנים מן השמור שביניהן וכיון דחוכמא עורו חסוב יותר מבל לבן ס"ל למקשה לחיוב מעולה בשר הלבן מן השמור כולי האי דיהא עדיף ממעלת שור שמור על של לבן. כי אמר רב חסדא למילחא קמייתא בחורא קרמונאה ד] שהלבן חסוב על השמור לכל דבר ולחיד מילחא דרב חסדא בשאר עלמא דלא ולפי חוכמא עדיף למסכיה ולכך נמי במהניתן שמור עדיף דכחי דלבן חסוב לרדיא מ"מ מעלת השור גדולה כ"כ דמקדים הלבן בכל יותר כשהקדים השמור דבכולי זה הלבן: **מתני'** מי שנדר בנזיר המשנה לעיל: **מונה** משעה שנדר. דמשמע דכל הימים שעבר על נזירותו עולין למנין:

בית שמאי פרק חמישי נזיר

מכאן עד ד"ה תמר רבא שייך לפ ע"א

דתניא מי שעבר על מזרזתו כו'. קיבל עליו נזירות מאה יום ושמה בין [ס'] ימים וכו' להבית קרבנותיו אין מקדין ט להבית קרבנות נזירותו אלא ל"ל מונה לימוך כלומר [ס'] יום כימים שנהג בהן היתר שמאה יין רבי יוסי אומר דין במאתים יום פר"י דהא דדין [אם קבסי ליה] שמאים יום שמאה נדר ק' יום ועבר [ס'] ימים לא קבסיון ליה לשתות הכל רק ל' יום, ומאתים ימים יעלה למנין — נזירות אע"פ שמאה בהן יין, וה"ה בנזירות מועטת לרבי יוסי [ב] אם נדר ל' ושמה בכולן יין יכתוב בכל ואם שמאה שני ימים יין לריך שימנה ימים אחרים אלא שתיית יין, וה"ג לא רבגן קשיא נזירות מרובה פירות אפי' מרובה [דבין] נזירות מרובה כמו ק' ימים ושמאה [בשש] יין שותה הכל [ובין] נזירות מועטת כגון ל' יום ושמה [ב] ימים לריך למנות ב' ימים אחרים ומתני' מתניתא דמונה [מאתה] שנדר בלומר מקלת ימים שנדר שתיית כותבי [הכל] אלא רק ל' יום, ול' יום אחרים יעלו ע, והייט נמי כל' יוסי, אבל בנזירות מועטת קשיא, אאפי' לר' יוסי כותבי [ב] בנזירות מרובה. מתני' בנזירות מרובה ומאתים יום כותבי ול' יום יעלו ע למנין כמו בנזירות מועטת, והא דקאמר ר' יוסי שיסתור הכל, בנזירות מועטת ושמה בכולן יין לאו כותבי כל שמאים יום אבל בנזירות מרובה מדה ר' יוסי דאין כותבי הכל מדקאמר ר' יוסי "דיו": **ואי** בעית אימא רבגן מאי [מאתה] שנדר כמאתה שנדר ה"פ מונה ימים על שיכול להייט [מאתה] ימים והוא שמה בכולן יין [וכן] בנזירות מועטת והכי מצמע ליתנא דמתני' מונה מאתה שנדר תוזר ומונה כך וכך ימים שאין מאתה שנדר ועבר עליהן [מונה] פעם אחרת מאתה לפני חכמים וינהוג בהן איסור שתיית יין אבל ולאו אם קודם שמאה יין מנה מקלת נזירות שתה ימים אין כותבי לאפי' לריבן דשתיית יין "מדלכן בטלמא [ב]: **מתני'** נשחל עליה מתני' פירשתי לעיל: **אע"ג** ירמיה מדב"ם נשמע לב"ה. דקאמרי ב"ש הקדם [מעות הקדם וכיון] דמגלית מלתא דלאו שפיר נדר אגע ומרעה בעדר כלתנן במתניתין בהדיא ל"ל ב"ה לב"ש לא שתה מודים הם שאות הקדם בטעות ואגע ומרעה בעדר לפי שנשחל לחכמים והתירו לגע אי קבלה הלכך הקדמות שהפרים לנזירות תולין הן כלומר אלמלא זו לשתות והוא ליט בר מטות הכי נמי לב"ה אע"פ דאמרי דמגלית בטעות אי אמרה בהא מודו ב"ה כדדרשינן מיהה לרבות שוגג כמזיד: **ה"ג** ה"מ כדאיתיה לפיקר לאבל כי איפעקר לעיקר הקדם אשתעקר נמי לאמרה ואגע אמרה לעדר. וב"ש כגון אם הקדים בהמה לעולה והביא בהמה אחרת ואומר זו אמורים זו ונשחל לאכם על הראשונה והתירו אכתם שתיית עולה אגע גם האמורה לעדר והוי כליט לומר זו אמורים זו על בהמת חולין: **מצורתן** ואגע כוונתו. דלא במאכון קרא להאיסי עצירי ליט מקודם: **רב** חסדא אמר מעותו וב"ש כוונתו. ומתני' דקאמי מי שעבר כו' רבותא קאמר ב"ש כוונתו: **ואשתיקן** להו ב"ה. נלא דוקא אשתיקן דהא הביאו להם גזירת הכתוב הוא אלא כלומר אשתיקן אגע הביאו להו

סברא מיניה וביה אלא הביאו מפנים עצמו ומפני לימוך להו מהכא שתיית קדום בכוונה כשאר הקדשות ולכך על כרחיך נזירת הכתוב היא: **אמר** רב שימי בר חמי מה לאגע אמרי להון ב"ה אתה תכוכה לב"ש הוו אמרי להון ב"ש לב"ה ומה מעבר שתיה קדום [להן] כמו הקדם להיות קדום בכוונה אפ"ה הל בטעות הקדם לא כ"ש, ולא היא, הקדם בדעתיה דמריה קאי. **כל זה מדברי רב שימי** כלומר אין זה ק"ו טוב לקפח ב"ה בדאי הקדם בדעת ובכוונה הבעלים לאחר יקדים אם ביתמ"לאמר ריחמנא מלעת ובכוונתו הלכך בטעות לא הוי הקדם, [ומעבר] מנזירה הכתוב כמו שאמרים ב"ה פנים במאכתו מי"ב ושמיני, ולא קשה לרב נחמן אמאי לא הביאו ב"ה מיניה וביה, דלזכות למימר דב"ה חד מתרי טעמי נקט:

ר"ל פירוש הפתיחה

הגהות מהר"ב
רנשבורג

ח] ד"ה דתניא מי שעבר וכו' כמו ק' ימים ושמה בהם. מלא נכתב נמחק. ו"כ שם: ו] בא"ד כגון שלשים יום ושמה כ' ימים צריך למנות כ' ימים כנ"ל: ז] בא"ד כלומר מקלת ימים שנדר שתיית מותר הכל. פי' הכל נמחק. ו"כ כל שם: ח]ד"ה לימכים לימא ר"י כלן בנזירות מרובה וכו' למנין כלן בנזירות מועטת כנ"ל: ט] ד"ה ולאי בעית לימא רבנן וכו' ס"ע מונה ימים של לימור דקתני נמחק ו"כ כל פ"ה: י] בא"ד ועבר פליגן פתם. מלא שתה נמחק: כ] בא"ד תמיה לרבנן דשתיית יין מדלכן בטלמא. ו"כ וכ"ל דף מד: ל] ד"ה תמר רב שימי וכו' שתיית קדום תל [בהן] כנ"ל:

ואת אחד עשר׳: גמ׳ מני מתני׳ לא ר׳ יוסי ולא רבנן *דתניא מי שנדר ועבר על נזירותו *אין נזקקין לו אלא א״כ (מ״ב) בהן איסור כימים שנהג בהם היתר ר׳ יוסי אומר דיו שלשים יום אי רבנן קשיא נזירות מועטת אי ר׳ יוסי קשיא נזירות מרובה? איבעית תימא ר׳ יוסי ואיבעית תימא רבנן-איבעית תימא ר׳ יוסי בר״א בנזירות מרובה באין בנזירות מועטת ואיבעית תימא רבנן לא תימא משעה שנזר אלא אימא כמשעה שנזר: נשאל לחכמים והתירוהו וכו׳: א״ר ירמיה: מדב״ש נשמע לדבית הלל לאו אמרי ב״ש הקדש בטעות היו הקדש, כיון דאיגלאי מילתא דלאו שפיר נזר, תצא ותרעה בעדר, לב״ה נמי אע״ג דאמרי תמורה בטעות הויא תמורה, ה״מ היכא דאיתיה לעיקר הקדש, אבל היכא דמיתעקר עיקר הקדש, איתעקר נמי תמורה: אמר מר אי אתם מודים שאילו קרא לתשיעי עשירי בן: איתמר מעשר: רב נחמן אמר טעותו ולא כוונתו׳ רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי טעותו וכ״ש כוונתו אמר ליה רבא לרב נחמן לדידך דאמרת טעותו ולא כוונתו דקאמרי בית שמאי לבית הלל אי אתם מודים שאילו קרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי, ששלשתן מקודשין ואישתיקו בית הלל, לימה להו מה למעשר שכן אינו קדוש בכוונה אמר רב ששי בר אשי היינו טעמא דלא אמרי להו, דק״ו הוא: מה מעשר שאינו קדוש בכוונה קדוש בטעות קדוש בכוונה ובטעות לא כל שכן, ולא היא, דהקדש ברעתא דמריה חלי: מתני׳ מי שנדר בנזיר והלך להביא את בהמתו ומצאה שנגנבה - אם עד שלא נגנבה בהמתו נזר הרי זה נזיר ואם

ומינה מילף להקדש בטעות שטבר עליהן בטעות וקורא לו עשירי ומדע שהיו מתקדש בשביל השבט שטבר כדדרשי׳ כפ׳ בתרת דבכורות (דף ח:) מוכל מעשר בקר ועתן כל שהוא עשירי לה׳ שקרא שם עשירי אלא ש״ב לא, דאין המעשר מקדש אלא שהוא עשירי ולא שהוא שני ולא שהוא שלישי ולא שהוא רביעי ולא שהוא חמישי ועל שנים עשר שבטו בסיקרא מי יש בהקדשו כלום אלא מה טעם מקודשין השיבי ואחד עשר שלהן בטעות וקורא לו עשירי וחדע עשר שלהן בטעות וקורא לו עשירי וחדע עשר שלהן בטעות וקורא לו עשירי קידם את השיבי ואחד עשר לכל לא שמיני ושניס עשר דהכי למרינן בפ׳ בתרת דמס׳ בכורות (דף ח:) מ״ר מנין שאם קרא להשיבי עשירי ולעשירי תשיבי ולאחד עשר עשירי שמעשרן מקודשים ת״ל וכל מעשר בקר וגו׳ הטעירי יהיה קודש (ב) עשיריי לרבות את כולן יכול שאני מרבה לה׳ מ׳ וניסים עשר לחמרי מה (ג) עשרה בכמוך לו לה כל כמוך לו ילמו ח׳ וי״ב: **גמ׳ מת״ל נוסף כאן ליסור כימים שנסג כאן סיפר.** שאם קיבל (ד) נזירותו שאם ועשה מאן בשהרה עשרה ימים וכעומת למחים ושאה יין עשרה ימים לחריס וחת״ל נשאל לחכם אין לומרים שאתון ימי ליסור עונין לו מן המנין אלא עושה עוד כ׳ ימים בטהרה וכן נמי בנזירות מרובה: רבי יוסי אומר דיו שלשים יום: א] **מני מתניתין לר׳ רבנן קשיא נזירות מועטת.** דלילו במתני׳ תנן שימי ליסור עונין ג) לו מן המנין והכא תניא דלא והאי דקתמר נזירות מועטת לאו דוקא דה״ה נמי לנזירות מרובה אלא ליידי דלא מני ליפיך מדרבי יוסי אלא מנזירות מרובה נקיט נמי לגבי רבנן נזירות מועטת: **לר׳ יוסי קשיא נזירות מרובה.** דלילו במתני׳ תנן דאפי׳ קיבל עליו נזירות מרובה של מאה יום ועשה מהן (עשרה) בטהרה (ועשרה) ליסור ליסור וחת״ל נשאל לריך להשלים לה עד מאה ולילו ר׳ יוסי אומר הכא דיו ל׳ יום: **ליכעיס פיפא ר׳ יוסי.** מתניתין בנזירות מרובה וברייתא בנזירות מועטת והכי קא״ל ר׳ יוסי לת״ק אתה אומרה (ד) דמוקה בהן ליסור כימים שנהג בהן היתר וימי ליסור אין עונין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום ואין עונין לו מן המנין ואין צריך למנות אלא שלשים יום ליה כתנא דמתני׳: **וליכעיס פיפא ר׳ יוסי.** ותתרנס מתניתין כעין כרייתא ואימא הכי מאי מעשה שמר דקתני למעשה שמר יעשה בטהרה דימי ליסור עונין לו מן המנין ואין צריך למנות אלא שלשים יום ואין עונין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום ואין עונין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום ואין עונין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום ואין עונין לו מן המנין. ג) [ליטמא תחריגת] ב] והכי תניא בתוספתא ר׳ יוסי אומר בד״ש דיעהוג ליסור כימים שנהג בהן היתר בנזירות מועטת מיירי אבל בנזירות מרובה אם נזר מאה יום וחזל ל׳ יום דיו שיעהוג ליסור שלשים וקי״ל דכל בד״ש ליט אלא לפרש לעומר דמ״ק נמי דהיט רבנן בנזירות מועטת קמיירי דיעהוג ליסור ומשום הכי קאמר להו בנזירות מרובה בין בנזירות מועטת וקתני מעשה שמר ד] דמתני׳ מיירי בין בנזירות מועטת בין בנזירות מרובה ולא רבי יוסי הוא (ה) דתניא: **ת״ר ימים מדבים שמפי נשמפ נביא שנ׳.** דכי היכי דאמרי בית שמאי הקדש בטעות הוי הקדש קאמרי נמי דהכא נמי הקדש בטעות הוי הקדש ק

ואם נתן חיט נזיר . פי' ואם משנגנבה בהמה מדר כלומר שכשנגנבה בהמה וכשנעשה אמר לה שהוא קודם לכן לך שהוא לה יש מזירות ואמר נתן חיטי נזיר כלומר הוי תרומה מעלייתא ומפיק ט התכס שהרי טדר חיטו נזיר טדר יודע בשעת נדרי שכבר נגנבה לה הייתי הקבלה עלמה היתה בשעות שאלמלי יש מגנגבה בהמה מדר כלומר שכשנגנבה בהמה מדר כלומר שכשנגנבה בהמה מדר כלומר שכשנגנ

אמר רבא שטפו רבנן לר"ע ותוקמיה במילתייהו. כלומר לשתוהו שמחזר לדבריהם ותוקמי בשטותייהו דאמרי אין פותחין בטלד דלא שכיח כמו תורכן הבית דאיכא ר"ע היה בשעת תורכן כדאמר בהגיזקין (גיטין ו.) נכנס ר"ע מלד ת' וכ' יהושע מלד אחד ליטול מטתו של ריב"ו בירושלים ולא דבר כלום ולא חלק עליהן טומר דשפיר הוי תרטה כדתנן ר"ע אומר פותחין בטולד אלא הדל בית ממילתיה כיון שלא חלק על חכמי דורו: **אבל** פותחין בתנאי טלד דאמרינן להו איכו אחת אומרת ואמר לכון דתריב ב"ה מי הוי מר. ופי' איכו בת אדם אליך בשעה שגדלת והיה מיעלך מ' [אוכ] תריב בית המקדש טרם כלות גזירותיך כלום גדלת וזה דומה לתרטה איכו בתו שעברה בני אדם טיפייסוך מי גדלת שלין לחלק מלחה טעמם יהיה הפיום שלפיכו טעם הפיום משום דבר טלד אין בכך כלום דהוי תרטה: **אמר** רב (מכ) (מכ) הוא החס ה"א להו היכל ה' היכל ה' המה. כלומר הייתי אומר לאותם הגזירים אל כחכמים עשיתם שגדלתם, שהיה לכם לירא פן יהרס שהרי בפסוק מוכח ואל היה בא להמיר להו נדרים בפתח זה אלא להוכיחם בא למה אל זכרו על פסוק זה ולהמנע מלנזור, והפסוק הוא סימן לדבר שהן שלשה היכל והמים מחידין ליתרב והשליכי כמו יום הגדול והטורח אל ימוש לנגח ורש"י פירש הפסוק בענין אחר בירמיה: **נדרי** דידעי דתריב מי ידעינן דימתי, ואל ידעינן לימתי והא כתיב בדניאל "שבועים שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך". דקאמר ליה המלאך לדניאל שבעים שמיטות יתרב בית שני וכשתמלא ע' של גלות בבל ותרכב מאות וכ' שנה של בית שני יעלה לשבעים שמיטות דהייט שבע פעמים שבעים, ומאי תכמי מי ידעי בהי יומא, כלומר בתחלת שנה או באמלעיתה או בסופה ושברים הם שיכלה מירות ויביא גאולתנו קרוב לכן: **מי** שנא נתקיימו דברין לעולם הוי נזיר. הא לבית הלל אל הוי גזירות בטעות לימא מי שנתקיימו דברין תבי לימר כגון לומר לי נמי אלו פלוני הוא להוי נזיר ומאי אל נתקיימו דברין [הרשתוים] ומייתי שחזר בו תוך כדי דבור ואגב תורחיה קמ"ל דתוך כדי דבור כדבור דמי ודברין התחרונים עיקרים:

לאחוריו ולית ליה מידע דכרי מי נתקיימו מספק לית ליה מידע למידע וכ"ש סבר לה ליביא דכ"ש דמספיקא (לית) [ליה] מידע למידע כיון שכבר שכבדברי הת' הוא ולכך בעי תנאי: **ראה** לית הכוי. שהוא ספק מיה ספק בהמה ואמר הרי זה מיה והשני אמר הריני נזיר שתין זה מיה חלת בהמה משמע מדבריו ושלישי לומר הריני נזיר שזה בהמה ולית מיה והרביעי אמר הריני נזיר שתין זה בהמה חלת מיה והוו כשנים הרלתשועים חלת שספקו דבריהן והחמישי לומר הריני נזיר שזה מיה ובהמה ודיו כמיה לכמוי ודיו כבהמה לחסור חלבו והשני אמר הריני נזיר שתין זה לית מיה ולית בהמה דמשמע בריה [כפ"ע] ואיט יכול להרביעו לית עם מיה ולית עם בהמה והשביעי אמר הריני נזיר שתחד מכם נזיר כלומר שכוון לומר תמם והשמיני לומר הריני נזיר שכולכם נזירים לומר הריני נזיר שתין זה לית מיה ולית בהמה דמשמע בריה [כפ"ע] ואיט יכול להרביעו לית עם מיה ולית עם בהמה והשביעי אמר הריני נזיר שתחד מכם נזיר כלומר שכוון לומר תמם והשמיני לומר הריני נזיר שכולכם נזירים

נמ' אביי אמר. כגון דאמר "אי נמי לאו פלוני הוא א] (אי הוי) נזיר ומאי "לא נתקיימו דבריו"? "לא נתקיימו דבריו הראשונים אלא דבריו אחרונים: הרתיע לאחוריו אינו נזיר כו': טעמא משום דהרתיע לאחוריו הא אתי לכמן הוי נזיר, מני אילימא אביי אמר כגון דאמר "אי נמי לאו פלוני הוא א] (אי הוי) נזיר ומאי "לא נתקיימו דבריו"? "לא נתקיימו דבריו הראשונים אלא דבריו אחרונים: הרתיע לאחוריו אינו נזיר כו': טעמא משום דהרתיע לאחוריו הא אתי לכמן הוי נזיר, מני אילימא

נמי לאו פלוני הוא ג) ותבריה אמר הריני נזיר ב] שזה פלוני אי נמי נזיר: לאו פלוני הוא אי הוי נמי נזיר: **ומאי לא נתקיימו דבריו.** דקאמרי ב"ה הכי קאמרי לית מיבעיית כי נתקיימו הרלתשועים ג) הוי נזיר אלא אפילו נתקיימו דבריו הרלתשועים הראשונים: כלומר שכולכם ספק נזירים ולית ספק מכם נזיר ולפיכך אין אחד מהם נזיר דלא מחית אניש לספקא. וכן היה דעתו שאם לא יבוא הדבר לידי ברור שלא יהא בדבריו כלום: ר"ש אומר וכו' ר"ש לשטיתו דאמר ספק נזירות להחמיר הוי נזיר מספק ומה תקנתן לנזלת ולחביא קרבן ולחשקיע ספק נזיר מהם שא"א להם לנזלה ולהביא קרבן מספק. אלא צריכין להתנות אם אינו בדבריו שיהיה נזיר נדבה ומספה נשתך יגלח ויביא קרבן: אימא סי שנתקיימו דבריו אותו שנמצא כדבריו הוי נזיר: בגון דאמר אי נמי לאו פלוני הוא אחדי נזיר ובתוך כדי דבור חזר בו ואמר כן לא נתקיימו דבריו הראשונים אלא האחרונים ואנב אורחיה קמ"ל דתוך כדי דבור כדבור דמי: הא אתא לכמן הוי נזיר. אותו שנמסא כדבריו:

תמ' אביי אמר כגון דאמר "אי נמי לאו פלוני הוא א] (אי הוי) נזיר ומאי "לא נתקיימו דבריו"? "לא נתקיימו דבריו הראשונים אלא דבריו אחרונים: הרתיע לאחוריו אינו נזיר כו': טעמא משום דהרתיע לאחוריו הא אתי לכמן הוי נזיר, מני אילימא

מני [גמרא] לישא לית ליה מספק נזירים ולית ליה מספק בסי ג] הרי כולם נזירין ות"ח לישקל מספק הוו וכולה ר' שמעון לישא דכ"ה מסיק לה לחמר נבי הרתיע לאחוריו להוי נזיר מספק לב"ה חע"ג דאין מספק נזיר לחמר בהכי הני נמי נבי כולי חע"ג דאין מספיקו ועומד להתברר לר"ש לישא דכ"ה הוו נזירין מספק ולהכא הרלתשועים ולאי נזירין מספק דמחית אניש לספיקא דחע"ג דכולי ספק מיה אותו שאומר ר'] ספק מיה הוי ספק מיה וכן כולן ואינך תלתא בתראי ממתי נפשייהו לספיקא ואם מפרשים דהלכה הלתשועים נזירים ודאי שהחד שאומר שאחד מכם נזיר הוי נזיר ודאי לר"ש שאחת הוא שאחד מהן יש עליו נזירות דהייט אותו שאומר שאין אחד מכם נזיר ודאי שכן מצטרף דיבורו יש בכם אחד שאיט ודאי נזיר ואחת הוא כגון אותו שלא ה"ל וא"מ שגם [שלשה] החאחרונים אינם נזירים אלא מספק שהרי יש להספק בדבריהן שאותו שאומר שאחד מכם נזיר איכא לספוקי מילתא שיש לפרש דבריו בשני פנים ומפרש ר"ל אם יש לכם אחד מכם שיש עליו נזירות וזהו אחת שאחד מהן ודאי נזיר וגם יש לספוקי דמפרש ר"ל אם יש אחד מכם שיודע בעצמו שהוא ודאי נזיר והרי אין מהן יודע מב"ה נזיר מספק וכן האחר שאומר שאין אחד מכם נזיר מצטרף אם אין אחד מכם שאיט נזיר דמצטרף שיודע בעצמו שאיט ודאי נזיר והרי אחד מהם שיודע בבדור שאיט ודאי נזיר וכן הבאי שאחר שכולכם יש בדבריו שכולכם נזירין ואין לו לאחר כלום וגם יש לפרש דבריו שאחר שכפק נזירות לכך כולן נזירין מספק ולריכין להתנות ו] וע"ע לאחמי לית לן אלא מי שאחין בעבור פלוגתא דרבי מרפון דח"כ לית ליה ח"ל מרפון אין אחד מהן נזיר כלפי לעיל אבל הכא מאי דמי: **מאי**-טעמא דב"ש יפי החלת הקדם מסוף הקדם. סוף הקדם קרוי תמורה מה תמורה חפי' בטעות כדלרמי' בפ' שני דתמורה (דף ו'.) "ל' יוסי בר' יהודה יהיה לרכום שוגג כמזיד וקאי לקרא והיה הוא ותמורתו יהיה קדש" ומפרש ר' יוחנן התם בתמורה ח] לומר שתמורתו עולה כלמים כמו עולה וכלמים עומדים לפניו ולילה לומר על בהמת חולין שלפניו הרי זו תמורת עולה ואחר שלמים לו (כלאחר) כשכור לומר שור שור יהיה תמורה ואחר לבן דאל תמורה על הלבן והשתא יפי ב"ש מה תמורה בטעות לף הקדם מי יחול בטעות ובאחני' ממי כי אמר שור שור שיעה מביתי לחשון יהיה קדום ויעה הלבן קדום דהכי בעי למימר שור שיעה מביתי לחשון יהיה קדום לי שנה שחור ולא שנה לבן לו לחזום והא דקאמר שחור כשבור שחור יפה מחלה: **ור"ה** הכי מילי תמורה. דמכח הקדם קאתי הוא דחיילא בטעות אבל אחותי הקדם מעיקרא לי אחתיק בטעות לית שמיע ליה שמחת הקדם מסוף הקדם ופריך לטעמיה דב"ש וב"ש מה לילו אחר כרי זו אחת זו תמורה לאי היוס מי היא תמורה מהיות שמחת לית אחתי אחר יפי היוס הוא דמחי אחי היוס לה [דהתם] כשהיה סבור לומר "שור שחור יהיה תמורה" ואחר לבן דאל תמורה על הלבן [ל"כ] מקיימין מה שהוציא בפיו אבל הכא כשאחר שור שחור שיעה מביתי יהיה קדש" מין לו לטעות מה שהוציא מפיו לחרבה נאחר לאין לו הקדים כ"ת שחור ופיו ולבו שוין ואיך נאחר שים במשמעות לשוט שרלה להקדים הרלתשון ואפי' הוא לבן דהא בתמורה נחי לית ליה לטעות בדבריו-דאילו קאי בלפרא ואומר "הרי זו תמורת זו לאחי היוס" כלומר אלי היוס הבני אז יחול הקדם בתמורה מי הוי תמורה מהיות שמחת אחר הבוקר למעוט הא אלא עד אלי היוס אז איגלי מילתא למפרע דהוי תמורה דבתמורה עלמה לית טעות דבריו [אבל לאחי] [ב] איגלי מילתא כלומר כמשמתיט כמו כן לא נשנה דיבורו אלא לכי מגלית מילתא כאי שהוציא בפיו אותו שיהיה קדום והוי היעה שחור שחור, ואיך נשנה דיבורו להקדיש הלבן: **אמר** [רב פפא] נלך נאמר לחשון לכשיגיע לחשון. פי' [דרב פפא] ס"ל דב"ש לית ליה נמרי הקדם מתמורה לומר להקדם בטעות הוי הקדם והלבן קדום להא והלאי לית ליה דמי לתמורה דבתמורה לחו מקיימין דבריו ואלו לחו מהרין דבריו-אם לחו מקיימין הלבן אלא לאחר שים במשמעות לשוט שרלה להקדים הרלתשון ואפי' הוא לבן דהא בתמורה נא

(ג) תוס' ד"ה ת"ר יוסף בי' הוא' פתם:

ליהוי הקדם ותמרו ט לכן ינלת תחנה [ותמר לי הוי ידענת דלבן נפק] לת הוה תמרי שחור תלת לבן דהשתח ים לן למימר שהיה דעתו לכל מי שיצא לרשון ומפ"ה הוי הקדם לאפי הלבן דילפינן מתמורה דהוי הקדם לאפי' בטעות ותניי ס"ל דלי קלי בלפרת ותמר שור שחור שיצא לרשון וח"ל לבן נפק ותמר לי הוי ידענת דלבן נפק ה"ל דהשתא לאפוי ב"ם מודו דלת הוי הקדם שהרי [לת] היה יודע שיצת השתור תחנה לבולן ולמה הזכיר שחור לי דעתו היה להקדים כל מי שיצא לרשון ואלן כהדי לבתחלה כי תמר שור שחור דוקא לשור שאר קמכוין [ה] שאפילו אם דעתו שיצת השתור תחלה אלו נביא הוה לידע העתידות וכה"ג ולהי לת ילקה מתמורה ולת דמי לפשה שהיו מהלכין בדרך להתם הוי נזיר לאפי' לוקו שלת שמעת כדברין לפי שבכל מען קניל עליה נזירות ומה שתמר שור שחור דוקא לשור טעה בו כשראהו מרחוק לבל הבת בתה יש לו לעשות ולומר לשחור עתיד לשלח הלבך יש לומר לשחור דוקא שתמר לבל כי תמר בנזירות שתעת ולת דמי לפשה שהיו מהלכין בדרך להתם הוי נזיר לאפי' לוקו שבהשות יפלו יש לו לומר שהיה דעתו לכל שיצת רשון לכ

מני גלימא ר' טרפון. ור' יהודה דכר פלוגתיה דר"ש נקיט לה לגליבא דר' טרפון והתי דקתמר ר' טרפון מפום דסליק מיניה הת לתת לקמן הוי נזיר: **ופתניא ר"י פומר מפום ר' טרפון אין ממר** מכל מלו שבמשנתנו היו שניס מהלכים בדרך כו' ליט נזיר: **גמ' ר"י דכרי סום.** דלמר ספק נזירות להקל וכיון ס) דומיא דכרי דליט יודע שם יש בו מאה כור שם נתן ליט פלוני הוא ס) להכא ספק שם פלוני הוא ג

וחייב על היין בפני עצמו ועל הענבים בפני עצמן ועל הזנין בפני עצמן. ולכאורה דעיקר חידוש לה"ק כת לומר חייב על הזנין בפני עצמן ג) אם לכל לבד מן הזנין ולהכי איצטריך לאפלוגי ר"ש בן עזריה ולומר לרבות חייב עד שיאכל שני מרגלים וזג [דמרגלים הם] הגרעינין בענבין וזנין הם הקליפה שלהן ומרכה מרגלים בלשון רבים וזג בלשון יחיד כדמפרש הש"ס ור"ת ג] סבר כר' יוסי דאמר מרגלים אלו הגרעינים ד]: [**החרצנים** אלו התלוליות]. קליפה שבחוץ [והזנין אלו הם] מבפנים ר' יוסי אומר. ולאפלוגי הוא דאתיא ופירש המקרא להיפך אלו הקליפה התלולה וסימן שלה תמטה: כזוג של בהמה-החיצון נקרא זוג כן בענבים החיצון נקרא ה) (זוג): **נפן** עלמו לא. כגון עלין ולולבין מלא תמר [רבוחא] נפן עלמו: **אפי'** עלין ולולבין במקצת. כדדרשינן בסמוך: **איבא** לאמרי לסיפא · אבל לריוקא דריסה לא דמשמע ספיר בליטגא דעלין מן הגפן אפי' עלין ולולבין במשמע: **מיין** וסכר יזיר מיעט. תע"ג דדרשי לי' בפ"ק (נעיל ד.) לאסור יין [של מלוה כיין של רשות] וסכר יין ותומץ יין [של מלוה כיין של רשות] וסכר יין ותומץ שכר לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל: מכל אשר יעשה מגפן היין ריבה ריבה ומיעט וריבה ריבה כל מילי ומיעט שבשאה ושורות. שרשים מתרגם שבישתא ומחרצנים ועד זג לא דריש ליה למיעוטי דמוקים לה בראב"ע: אף כל פרי ופסולת פרי לקמן מפרשינן: אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור הוא ר"ת דמפרש ואילו דין כל כלל ופרט וכלל אינו אלא לרבות אפרט וכלל אפרי ופרט וכלל אפרי ופרט מה ר"ל כל פרי מאי היא גהרקי ביסר כדאמר בפרק כל שעה הוה שיף לברתיה בגהרקי דערלה ענבי כרמים ה) שורת"ל: בין הבינים פר"ת ענבים קטנים שעומדים בין הגדולים ואינם ראויים לאכילה לפי שאינן רואים פני החמה ואינן מתבשלים:

משנה ראשונה (ה) (אומרת) עד ששישתה רביעית יין, *רבי עקיבא אומר "אפי' שרה פיתו ביין-יש בה כדי לצרף כזית חייב. "וחייב על היין בפני עצמו, ועל הענבים בפני עצמן, ועל החרצנים בפני עצמן,ועל הזגים בפני עצמן, ר' אלעזר בן עזריה אומר אין חייב עד שיאכל שני חרצנים וזג, אלו הן חרצנים ואלו הן זגים? **החרצנים**=אלו החיצונים, **הזגים**=אלו הפנימים דברי ר' יהודה רבי יוסי אומר "שלא תטעה" בזוג של בהמה החיצון = **זג**, והפנימי **עינבל**: **נמ'** שלשה מינין אסורין בנזיר הטומאה **כו'**: ② **ויוצא** מן הגפן אין, **נפן עצמו** לא, מתני' דלא כר"א דתניא דר' אלעזר אומר **ואפילו** עלין ולולבין במשמע. **איבא** דאמרי **מן** ③**לה** אסיפא (נ) **אינו** חייב (אלא) עד שיאכל **מן** העובים בזית מן הענבים אין, **מהנפן עצמו** לא, מתני' דלא כר"א דתניא **רבי אלעזר אומר אפילו עלין ולולבין במשמע** במאי קמיפלגי? ר"א דריש ריבויי ומיעוטי בבנין דרשי כללי ופרטי רבי אלעזר דריש רבויי ומיעוטי °מיין ושכר יזיר" מיעט ריבה אשר יעשה מגפן היין" ריבה, מיעט וריבה ריבה הכל, מאי ריבה? ריבה כל מילי, מאי מיעט? מיעט שבישתא ורבנן דרשי בללי ופרטי °מיין ושכר יזיר" = פרט, מכל אשר יעשה מגפן היין" = כלל "מחרצנים ועד זג" = חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט-מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי, אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור! אמרת אב"ם, מה הניח לך הכתוב במשמע שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים הא כתיבי, יין ותומץ הא כתיבי, הא אין עליך לדון בלשון אחרון אלא בלשון ראשון ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

כמשנה ראשונה. סיו קונין שלשו חייב עד שישתה רביעית יין כת ר"ע ואומר אפי' שרה פיתו בין יין מובלע בתוך הפת כדי זית חייב: **גמ' פנין ולולבין.** של גפן במשמע הכתוב שלמר מכל תאכל יעשה מגפן היין ולכן אלו מוסיף רבינו: **מיין ושכר יזיר תורה אור מיעט.** יין הרשות להשתכר בו אסור

ד א מיי' פ"ב מהל' מחוסר הלכה ה סמג לאוין רמב:
ה ב מיי' שם הלי ח:
ו ג ד ה ו מיי' שם הלכה ב:

ז) [נקמן נ:, שבועות מד. שבועות כה:]

ח) ו) ניתא בכי' ב) כלן כתוב בכ"י פר"ם ג) כתיב כי' ממש זה שלמה תומר לה כל פרי גמור דלה' ד) [שבת לחם כו' ענבים לחים ויבשים) כ"ו ניתא בכ"י: ה) ובשולת דבריס: ו) **שלא כלשון פרישון.** לה כל פרי ופסולת פרי ז) **שלא** לחתה לומר לה כל פרי גמור כלומר לה כל פרי בשולם: **ומאחר שסופינו לרבות כל דבר.** יין ותומץ (ענבים לחים ויבשים) ומרבה יין גהרקי ה) ושיבון דיכרין מלה כל ושיט להביא הכתוב במשמעו שלא (נ) ו) לומר (ועבים לחים ויבשים): **מה ת"ל.** פרט החמרון דכתיב מחרצנים ועד זג ולא יכלו לי מקום דרבי שלעזר בן עזריה ליכתביה ז) לגבי פרטי בתר כללא לומר לי: **שלא נומר לך כל מקום שאתה מוצא.** כלל התורה שיהא מס פרט וכלל כלבד לי אתה רשאי למוסמו ולדונו כעין הפרט שלא שהכלל נפשה מוסף על הפרט ולהכי איצטריך לאפלוגי ר"ש בן עזריה ח) מרבה שלא כעין הפרט ט) כדרך שפרט לך בזוג שלשלמר שכתוב לה בכלל בה וכתב לך בפרט "מחרצנים ועד זג" ו) ור"ל סבר כר"ש בן עזריה דמוקים ליה להאי "מחרצנים ועד זג" עד שיאכל שני מרגלים וזג: **גוסרקי.** ענבים דקין שבדלין בין שתי גרעינין גדולים: **ענבי דכרין.** ענבים שהתליטו: **בינים.** לומר דבר הקרוב שבין הזג והחרצן שממנו נעשין שמרים:

פרעה

מאי ריבה ריבה כל מילי ואפי' עלין ולולבין ומאי מיעט שבישתא. זמורה כדמתרגמינן שלמה מריגס"ה תלתא שיבשין: **מיין** ושכר יזיר פרט. מלה זו ניתנה לידרש כעין כלל ופרט וכלל ויש חילוק קלה בין המדות כדלכתב בסוף הסוגיא: **מה** פרט מפורש בזיר ענבים פרי לף (על) כל פרי. מפרש בסמוך לאיתויי בוסר ופסולת פרי ענבים שהתליטו ולמעטו עלין ולולבין שלשו כעין הפרט ו) לי מה פרט מפורש פרי גמור לף כל פרי גמור ים מפרשין להכי פירושו ונמעטו גם בוסר גם ענבים שהתליטו ולף שהיו חדש דתומץ כתיב והוי פסולת פרי ומאי שנא ענבים שהתליטו מתומץ וע"ק דלם נמעטו מתרוייהו מה לף מרויחין בכלל ופרט מה שלא נכתב בפירוש וגם לשון פרי גמור משמע דלאתי למעוטי פרי שאינו גמור כמו בוסר לכן נראה למורי הש"ם לף כל פרי גמור ולאפוקי בוסר אבל ענבים שהתליטו נראה כעין הפרט ומאי ק"ל מה הניח לך שלא למדו ענבים לאיתויי ויבשים הא כתיבי יין ותומץ [הא כתיבי] הא אין עליך לדון כלשון ראשון ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

מחרצנים דכרין. ענבים שהתליטו: **עינבין** רלתיין נלאכילה וגם לאיטריכו למלקות כדלתמר לקמן (ד' נה:) לכל מרגן לוקה שתים זג לוקה שתים ז) (ויש גומר) דהכי קלמר ל"ל לכתביה

מקמיה

נוסחת הריב"ן

ה) (ו) ניתא בכי': ו) כלן כתוב בכ"י פר"ם ז) כתיב כי' ממש זה שלמה תומר לה כל פרי גמור דלה' ח) כתיב כו' ענבים לחים ויבשים) כ"ו ניתא בכ"י: ט) ובשולת דבריס: י) **שלא כלשון פרישון.** לה כל פרי ופסולת פרי כ) **שלא** לחתה לומר לה כל פרי גמור כלומר לה כל פרי בשולם: **ומאחר שסופינו לרבות כל דבר.** יין ותומץ (ענבים לחים ויבשים) ומרבה יין גהרקי ה) ושיבון דיכרין מלה כל ושיט להביא הכתוב במשמעו שלא (נ) ו) לומר (ועבים לחים ויבשים): **מה ת"ל.** פרט החמרון דכתיב מחרצנים ועד זג לא יכלו לי מקום דרבי שלעזר בן עזריה ליכתביה ז) לגבי פרטי בתר כללא לומר לי: **שלא נומר לך כל מקום שאתה מוצא.** כלל התורה שיהא מס פרט וכלל כלבד לי אתה רשאי למוסמו ולדונו כעין הפרט שלא שהכלל נפשה מוסף על הפרט ולהכי איצטריך לאפלוגי ר"ש בן עזריה ח) מרבה שלא כעין הפרט ט) כדרך שפרט לך בזוג שלשלמר שכתוב לה בכלל בה וכתב לך בפרט "מחרצנים ועד זג" ו) ור"ל סבר כר"ש בן עזריה דמוקים ליה להאי "מחרצנים ועד זג" עד שיאכל שני מרגלים וזג: **גוסרקי.** ענבים דקין שבדלין בין שתי גרעינין גדולים: **ענבי דכרין.** ענבים שהתליטו: **בינים.** לומר דבר הקרוב שבין הזג והחרצן שממנו נעשין שמרים:

הגהות מהר"ב

רנשבורג * סי' אנו א) גמ' תמר כך כתוב בכתבי יד ובמשנה ובתוספתא ובירושלמי וכן הוא בכל הספרים ובמשנה שלנו ובתוספתא שלנו ובירושלמי שלנו אבל בכתבי יד ובספרים ישנים הגירסא תמר ואיתא בכל הספרים ישנים ובכתבי יד ובמשנה שלנו ובתוספתא שלנו ובירושלמי שלנו ובכל ה

פרט מנ"ל ליה. מנלן ליה דפרט וכלל ופרט לא לחתה דן לחלק כעין [מקמיה א] וקשה להיפוך סבור דלמ יחמר נעשה כלל מוסיף על הפרט הפרט: **סבר ליה כר' אלעזר דדרים ריבוי ומיעוטי.** ולמ מצמע ליה מהאי מרלינים ועד זב פרט וקל דרים ביה ג) כי טעמיה דלעל הוא [לעיל] [דברים] הכיוים] ב). להייט נוף בה שחיט חייב עד שיאכל (ג) כל שני מרלינים וזב: **ומיבעיא ליה מיעוט דמים** מרלין לזב וקשה להשיה נוף הטעב וכבר כתב טעבים לכן פר"ת להייטו טעבים קטנים שבין הגדולים ע"ב דמשמע ליה מיניה (ב) דלפרטת הוא לאחת ב) **:ומיבעיא ליה ריבוי ומיעוטי ומיעוטי פרט וכלל ופרט מנ"ל ליה.** דדייקינן ג) כעין הפרט: **כי יהן שים על רעפו תמוד לו שור לו שם פרט וכל כסמם כלל.** ותפילו דוכים ותריזת, "לשמור" חזר ופרט, לי לאחה דן לחלק כעין הפרט דלאחי פרטת בחרת למידי דבר שמירה הוא דכשבעין עליהן כגון גמי טופות יצאו דוכים ותריזת דלאו בני שמירה ניתנו שחין להם תרכות: **רבא אמר מספי קרא.** "ואם מן הלאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעולה זכר תמים יקריבנו": **"מן" פרט "פלגן" = כלל.** ואחי' רובע ונרבע מוקלה ונעבד ואחנן ומחיר שכשבין לקרבן: **מן הכשבים ומן העזים מזר ופרט.** דלמ מצמע ד) ליה כללה כמו לאן ואימעיטו להו כל הני ואיחרבו לה כגון נעבדה בהם עבירה כגון המוכס בשור ובחמור ומשכים בו בשבת: **ולילף מן סדין** [ויקרא] **קרא** ממן. מן הבהמה ומן הבקר ומן הלאן [ויקרא] "מן" = פרט דמשמע מן הבהמה וחל כל בהמה, דחיה בכלל בהמה כו': **אי מפמ דן פלג כעין ספרט.** ולימעטע ליה חיה ועופות דחיה ליה בכתוב אחר וחקן, דעולה בח בחור אחי"פ שחין לפמ בח בחור, ופמ בח יקן אחי"פ שחין עולה (ג) בחמה (וקשה):

בדרך שפרט לך בנזיר מחרצנים ועד זב **ולר' אלעזר בן עזריה** דקא מוקים להאי "מחרצנים ועד זב" קומר שאינו חייב עד שיאכל ב' חרצנים וזב, פרטא מנא ליה? סבר לה כרבי אלעזר דדריש מיעט וריבה ואי בעית אימא כרבנן, דאי סלקא דעתך כדאמר רבי אלעזר בן עזריה, ליכתביה רחמנא להאי "מחרצנים ועד זב" גבי פרטי, למאי הלכתא כתביה בחר כלל, שמע מינה למידייניה בכלל ופרט, ואימא כוליה להכי הוא דאתא? א"כ לכתוב או "שני חרצנים או שני זגים" או "חרצן וזג" למאי הלכתא כתב רחמנא "מחרצנים ועד זב" שמע מינה למידרש ביה: כלל ופרט ואיכא נמי למידרש ביה עד שיאכל שני חרצנים וזב, **ורבי אלעזר** דדריש מיעט וריבה, פרט וכלל ופרט מנא ליה? אר' אבהו *נפקא ליה מהאי קרא דכתי' יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה" = פרט "וכל בהמה" כלל "לשמור חזר ופרט "פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט. רבא אמר נפקא ליה מהאי קרא "ואם מן" = פרט, "הצאן" = כלל, "כבשים ועזים" = חזר ופרט "פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט. רבא אמר ליה לרב יהודה מריסקרתא לרבא ולילף מן הדין קרא "מן" = פרט, "הבהמה" = כלל, "בקר וצאן" חזר ופרט "פרט וכלל ופרט" אי אתה דן אלא כעין הפרט. אלא מן האי ליכא למשמע מינה "הבהמה" דאי מהתם הוה אמינא "הבהמה" חיה **ורבי** אלעזר דדרים ריבה ומיעט פרט וכלל ופרט מנלה. ות"ת ולמאן ליה [המדה] ר' במוס מקום כי היכי דרבנן לת דרשי מיעט וריבה? וי"ל דת"ל הוה לו לחלוק בכ"מ שחט דורשין בכלל ופרט וכלל ומרבינן מהתם ריבוי כעין הפרט כמו קרא דוכ יתן דבכמור דרבנן דרשי ליה בכלל ופרט וכלל בהמה דכר ממיטלטל וגופו ממון ולהוליח שטרות וקרקעות ועבדים ומש"ה פשיטא ליה לגמרא כי במקום שחט דורשין בכלל ופרט וכלל ופרט חס יכול להפיל כלל הרחשון וחס ליט יכול לת דורשו בריבה ומיעט וריבה שכך קבל המדות וכשהוא דורש פרט וכלל ופרט מרבה כעין הפרט כמו רבנן בכלל ופרט וכלל ה] (כמשמע דרשת להאי קרא ד' יוסי אומר דבמשמ) אך קלת ים חילוק ביניהם לרבנן כדמפרש בגמור מ"ל [אומר ר"] דע"כ לית ליה בפרט וכלל ופרט וכלל ו] ללת דרשי ליה בפרט וכלל לפי דמדה דמיעט וריבה ומיעט ליט מדה בתורה בריבה ומיעט וכן בריבה ומיעט וריבה ואף בפרט וכלל ופרט ניתן לילדים הואיל דבדבור מקומות לת ניתן כלל ופרט לילדים טוח לו לדרוש פרט לחרון לכדר' אלעזר מדלדרשו בפרט וכלל ופרט לך בשלין לו מה לדרוש מפרט לחרון דרשת לחרינת לו "דוכתן בפרט וכלל ופרט: **וכי** יתן לית לל רשתו תמור לו שור לו שה פרט. דייקו לת מצמע כללת ר' **לעזר** דמה יתן הכתוב לת פיטם בכלל כלום על כן הוה מפיל כלל הרחשון דיקון על תמור לו שור ושה קלי להייטו פרט וכל כלל דמצמע על כל דבר בהמה לגמור חזר ופרט וכתן דרשי ליה בפרט הזהב בכלל ופרט וכלל ופרט וכל דוכתי דתשכחן דרשת כלל ופרט וכלל ופרט פליג ר"ת היט מטוס דדרים ליה בפרט וכלל ופרט ומצמע מיניה ז) [דלמ] כעין הפרט כמו דבנן מכלל ופרט וכלל: **רבא** חמר נפקא ליה מהאי. כלומר גם בהאי קרא רבי **לעזר** פרט וכלל [ופרט] ותם מן הלאן קרבנו מן הכשבים לו מן העזים לעולה זכר תמים יקריבנו-"מן" פרט דמצמע מקלת לאן ולת כל [לאן] "לאן-כלל "כבשים ועזים" חזר ופרט ה"ל פרט וכלל ופרט ו"ת דפרטת מצמע למטוטי רובע ונרבע ים במצמע למטוטי חורם בשור וחמור ותוסס פי פרה ודם דה דהשתח נדרוש הכי מה הפרט מפורט שלת נעבדה בהן עבירה בגופן ולת רובע ונרבע שפסולין לקרבן ומכללת נרבי חורם בשור וחמור ותוסס פי פרה דלת נעבדה בהן עבירה בגופן [ותדרכה] קשה דהיכי מצמע מן הפרט למטוטי נעבדה בהן עבירה בגופן דהכי מקרי כבשים ועזים לו נרבעו ות"ק דדובע ונרבע נפקא לן מקרת מחריעת דפסולין להקרבה לכך גרלה דמן הפרט מצמע למטוטי שני שנים דסחם בבם מצמע בת שנחה וכן בעל מום דכתיב בם' זכר תמים [ג] ד"ח מי מחה ליכח למצמע. מיטוטת דחיה, למן בהמה" לת מצמע למטוטי חיה שהרי חיה בכלל בהמה והוי כלאו כחיב "מן הבהמה ומן החיה" ולקח על גב למן מצמע מיטוטת, לת ממטע מיה מיטה: **אי"ל** מהת ליכח למצמע. מיטוטת דחיה, למן בהמה" לת מצמע למטוטי חיה שהרי חיה בכלל בהמה והוי כלאו כחיב "מן הבהמה ומן החיה" ולקח על גב למן מצמע מיטוטת, לת ממטע מיה מיטה: **מתניתין** תשמיש [נזיר] דמשמע מקצת בהמה ולא כל בהמה לאוקי' חיה: בהמה כלל. אף חיה דחיה בכלל בהמה: בקר וצאן חור ופרט מה הפרט מפורט חיה לא חימא מאי אחני האי כללא חא לא מרבי מידי מכעין הפרט. אלא מה שכתוב בפי' בקר וצאן אלא מהאי קרא לא משמע דחיה בכלל בהמה. כלומר ולא מצית למימר מן פרט לאפוקי חיה משום דמן קאי אבהמה דחיה בכלל בהמה. ומכן תדרוש מקצת בהמה דחיה אבל לא מצית למשמע לגברי חיה כיון דחיה בכלל בהמה.

גמרא **גר"** ת"ש תרצנים חגים ולחאב"ע דמוקי וכו' עד שיאכל ב' תרצנים חגים בתך חעגבים בחג שהיא קליפה התיצונה אבר בר"א דדריש ריבויי ומיעוטי ולא דריש אלא מיעוט וריבה ולא אצטריך למדרש מתרצנים ועד זב דא"כ לכתוב תרצנים ועד זגים ולא או מתרצן ועד זב: ור"א דדריש ריבויי ומיעוטי פרט וכלל ופרט מנא ליה. (הוא) [הוה מצי למימר] דדריש כולה אורייתא בריבויי ומיעוטי ומבר דכלל ופרט וכלל אינה מדה בתורה. ואפשר' דלא דריש נמי פרט וכלל ופרט וקא"ר אבהו אין דפרט וכלל ופרט דריש והאי קרא דוכי יתן איש אל רעהו דדרשי רבנן בב' הוהב בכלל ופרט וכלל ומשמעי מיניה עבדים ושפחות וקרקעות דריש ליה ר"א בפרט וכלל ופרט ומשמעי מיניה כי היכי דמשמעי רבנן מיניה: רבא אמר בהאי קרא נמי משכחת לה לסדרש פרט וכלל ופרט דכתיב ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים ומן העזים לעולה מן בהמה משמע מקצת בהמה ולא כל צאן לאוקי' מיעוטי. ע"ל רובע ונרבע ויש במשמע אפי' תורש בשור ובחמור וחרביע כלאים שהרי נעבדה בהן עבירה. הצאן כלל מן הכבשים פרט מה הפרט מפורש שנעבדה עבירה בגופו. ותיפה היכי משתמע מן ה פ ר ט שנעבדה עבירה בגופו: מן פרט דמשמע מקצת בהמה ולא כל בהמה לאוקי' חיה: בהמה כלל. אף חיה דחיה בכלל בהמה: בקר וצאן חור ופרט מה הפרט מפורש חיה לא חימא מאי אחני האי כללא חא לא מרבי מידי מכעין הפרט. אלא מה שכתוב בפי' בקר וצאן אלא מהאי קרא לא משמע דחיה בכלל בהמה. כלומר ולא מצית למימר מן פרט לאפוקי חיה משום דמן קאי אבהמה דחיה בכלל בהמה. ומכן תדרוש מקצת בהמה דחיה אבל לא מצית למשמע לגברי חיה כיון דחיה בכלל בהמה.

גי" ת"ש תרצנים חגים

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוד"ה (דף מקודם) מתרצנים וכו' מקשים וקשה למ"ל מכעי דלת יחמר. מן וקשה עד יחמר ממחק. וכ"כ דקשה דסת כבר למד דלת מנשה כ"ל. ומ"ל ת"מ וחק ; ב] ד"ה דכין מביחים. ל"ב מה שכין מתן לוג. ת"מ: ג) ד"ה שני וכו' וזג למד מן הקליפה מתרצנים ממחק. ומ"ב כתוספות ת"ק-ת"ל-ת"ר] ד"ה ליה פשיטא זו כ"ל: ח) בא"ד וכשהוח דוכם וכו' ממשמע דרשה ר' יוסי אומר דכמשמע עד סיכת דכמשמע ממחק. ומ"ב כדמשמע דרשה לכתי קרא דוכי יתן כ"ל ת"מ: ט) בא"ד דמדה למיטעט כו' ל"ג דרים ליה ר"ת כ"ל: י) ד"ה וכי יתן וכו' היינו משום וכו' וממשמע מיניה דלאו כ"ל. ומ"ב כ"ל דצריך לכיוח דוקא כעין כפרט ומפי [דלמ] כעין כפרט ממשמע ת"מ: ח) ד"ה ולילף מהאי וכו' למטוטי חיה כבהמה כ"ל דבבהמה כ"ל ת"מ. ט) בא"ד לפי' כבי כשר לקרבן. ל"ב מי' כ"ל ממנה ו' פ"ח דכלאים. ת"מ:

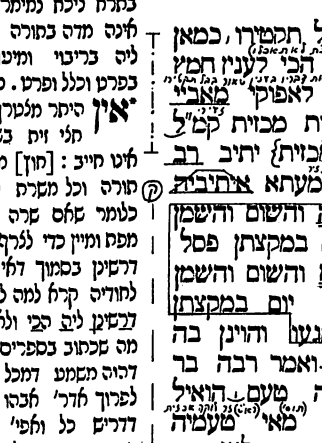
הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה סבר ליה וכו' עד שיאכל שני כ"ל ומיבעי ליה כו' כ"ל (ג) ד"ה ולר' אלעזר בן עזריה דקא מוקים להאי מחרצנים ועד זב וכו' דמשמע ליה מיניה עד שיאכל שני חרצנים וזב כעל כרחך לכתוב למשמע מפי הוא לחתה למידייניה וכו' בן שניה עבדים ושפחות וקרקעות דריש ליה ר"א (ג) ד"ה מי חתה דן וכו' וכן זמן סס"ד:

ז א מיי' פ"ג מהלכות מעשר שני הלכה ג סמג עשין קלו :

*חזה בכלל בהמה. דקתני בהמה לגמרי מליה לחמרא דחזה בכלל בהמה דכתיב בקר וצאן דכתיב בקר ועזים וכתיב בפרט בחרגל ממעט חזה קמ"ל מי מליה דממעט חזה דפרט לחכון מגלה על הרחצן למעוטי חזה ולעולם מהאי קרא נמי מיכא למדכם בפרט וכלל ופרט ומנלן דהכי הוא. תרגם קתי דדהבי נמיל כלל ופרט וכלל ומרבה כעין הפרט וקבעי מנלן דמדה זו בתורה היא ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ובין ושכר פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל ופרט וכלל אי אחה דן אלא כעין הפרט וריבה: מה פרט מפורש בקר וצאן פרי מפרי. דכתמוה מתעברות זו מז ויולדות וגדולי קרקע שהן גדלין מן האדמה מעמד המלך לקח כל לגיתויי עופות ולמעוטי דגים מים ומלח ולר"ת דדגים ליה בריבה ומיעט וריבה מרבין לפי דגים ולא ממעטו אלא מים ומלח: מבדי כלל ופרט וכלל כעין הפרט דיינינן ליה כללא בהדחא מאי מהני. אנב גרדא אחא לפרושי טעמא דמדות ותילוקיהם ומשפטיהם ומפרש לעיסה בלשון קשיא וחירוץ (ו) מהני לאסופי כל דדמי לפרטא לאי לא כתיב כלל הוה כלל ופרט ואין בכלל אלא מה שבפרט: אלא לר' אלעזר פרטא [בהדחא] הוה למיעט פרט וכלל ועשה כלל מוסף על הפרט. והוה מרבינן גבי נזיר לפילו עלין ולולבין: מבדי מהני מילי

זעירי אמר אף שאור בכל מקטירו. (ז)(שלים)[ין בשאור כזית ועיסה שמלימו לכזית שהוא חייב ועובר משום שנאמר "כל שאור וכל דבש לא תקטירו" (ויקרא ב) : **כמאן כר"ש דתניא כו'.** לגבי חמץ גמי קתני עובריו בשפחה דקתני ועל עירובו בללו דברי ר' לענין דכתיב "כל מחמצת לא תאכלו" (שמות יג) : **מי סברי.** לימא ז) זעירי וכן גמי לענין חמץ בפסח יהא חייב על עירובו משום דכתיב כי כל : **אין קטיר גמי.** לענין חמץ בפסח ניתר מלקרוך לאיסור וכו"ל והאי דקתמר ב) גבי שאור משום לאפוקי לאחיי דקתמר בפסחים מנחות יג המקטיר בפחות מכזית כקומ"ל מכזית ניתר מלעלות לכזית : **מקפה של תרומה.** התרומה . מקפה רוטב : **ושמן ושמן.** שנותנין לתוכו משום תבלין הן שם ד) תוען : **ונגע טבול יום במקצתן.** ליכא לתמוי : (ג)משום ושמן של תרומה לאכל לא במקפה (דתולין) דטבול יום שזיהו רבנן שני ואין שני עושה שלישי חלת בתרומה ואין לתמוי מאי במקצתן לפילו במקפה של תולין דטבריי כחד מאי דמי ליה כמאן דנגע בתרומה עלמה : **ואוזן כף ממאי פסל במקום מגעו.** ס) (ג)[לאין טומאת תולין בפחות מכזית : **ומה טעם.** לוקה עליו בכזית והא ליכא טיבורת (ד) ו) חלת

זעירי אמר אף שאור בבל תקטירו, כמאן כר' *אלעזר דדריש "כל"א הכי לענין חמץ נמי ? אין הכי נמי אלא לאפוקי *מאביי *דאמר יש הקטרה בפחות מכזית קמ"ל *אין הקטרה בפחות מכזית} יתיב רב דימי ונקאמר לה לרבא שמעתא אחיבית אביי *המקפה של תרומה והשום והשמן של תולין ונגע טבול יום במקצתן פסל את כולן. (ג)המקפה של תולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו (ג)המקום מגעו ואוזן כף מהו והוינן בה ממאי פסל במקום מגעו אמאי פסול ואמר רבה בר בר חנה *א"ר יותנן מה טעם הויאל ור לוקה עליה בבזית מאי מעמה לאו

ורבי כל מ"מ מלי פריך. לקמן ממלי להאי מסרת להיתר מלקרוך לאיסור הוא לחלת ליממ מטעמת דידיה מסום כל וכל חלת ודלי מסמשות דידיה ממסרת ולא מוכל : **זעירי** אמר לקמ שאור בכל [מקטירו] . שאם הקטיר מלי זית משאור ואלי זית ממלה מלקרוך למסום כל שאור לא מקטיר. **כמאן** כרבי לאעזר דדרים כל. כפ' לאו טובריו (פסחים מב.) כל מחמלת לא מאכלו לרבות כזית מצה דהייבו היתר מצפרוף לאיסור ת"כ כי כל . והייבו דקאמר כמאן כר"א דדריש כל גבי כל מחמצת לא תאכלו לרבות כותח הבבלי ושכר המדי . ופליגי רבנן ע' ואלו טוברין וכיון דדריש כל למקצתו אייתר ליה כי כל לרבות טירובו דהייבו היתר מצפרוף לאיסור אבל לרבנן דלא דרשי כל איצטריך כי כל לרבות מקצתו והיתר מצפרף לאיסור לא שבעינן מיניה . אי הכי לענין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצפרף לאיסור כר"ש היה כי כל אוכל מחמצת את"ל אלא לאפוקי מאביי דאמר יש הקפרה בפחו' מכזית ומפרש בריישא דס"ל כל המנחות אין לי אלא כולו דהייבו כזית דס"ל לאביי יש הקפרה בפחות מב' . ויתים מקצתו מנין פ' הצי זית ה"ל כל עיהבו מנין פ' מעט שאור מעורב בהיתר דס"ד דאפי' פרוסת מכזית מיהייב . ומדיוקא ליה למנקט שאור לאפוקי מדאביי ואת"ל ולאביי דדריש כל דשאור לפרוסת מכזית אמאי לא דריש נמי גבי חמץ ליחיב עליו בפרוסת מכזית וי"ל דגבי חמץ שאני דכתיב ביה אכילה ואין אכילה בפרוסת מכזית : **להא שמעתא** דר' יוחנן . המקפה תבשיל עב וקפוי כגון דייסא ובייצא בו . והשום והשמן הנתונים בו לתבלין הם של תולין. **כפל הכל** דמקפה עיקר ותבול יום מבול את התרומה . **והוינן** בה מקום מגעו אמאי פסל הא בטלי לה הבלין ברובא דקס"ד דייסות אסר מרדכן . ואפר

רבה בר בר חנה דדייסת דאוריתא והואיל ור לוקה עליה בכזית משום דשם תרומה עליה הלכך לגבי פרוסאה נמי שם התרומה עליה ומי' לא תתפירהו בו בתרומה עצמה למפול כולה כדאי' רש"י בפסחים : **ומאי מעמא**

מדרכנן אפלי וכו' כל"ל : ה) ר"ת משום דסיכר וכו' דלין נמפה . ל"ב ר"ל דלין נמפה משום כזית כשלוש דרך מלינה במקפה . מ"מ :

ח) א מיי' פ"ט מהלכות מיאורי מנחה כל' כ סמג לאין שית : ט) ב מיי' פ"ט מהלכות מומחה מוכלין כלי"ב:

נוסחא אחרת

ז) ג מיי' שם הלכה יג : נוסחא אחרת

זעירי אומר אף שאור בבל תקטירו. ואפילו אחר מצוה שאור בבל תקטירו. ואפילו אחר מצוה

שיין לעיל לה:

נוסחא אחרת

אמר אביי אל"ש ר' יוחנן בעבור ק"ש ה"ג אל"ש ר' יוחנן בעבור שאור ודבש ואל"ש ר' יוחנן בעבור שאור

פי' הרא"ש

אף שאור בבל תקטירו. ואפילו נמי היתר מצפרף לאיסור אם הקפיר חצי זית חמץ ורצי זית מצה עמו ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר . כמאן כר"א דדריש כל כל' כל המנחות תניא כי כל שאור וכל דבש לא תקפירו אין לי אלא כולו . ס"ד כל תקומץ ב' זיתים רבבר אין קומץ פחות מב' זיתים מקצת מנין תצי קומץ דהייבו זית ת"ל כל . עירובו מנין . פ' תצי זית שאור . ותצי זית מצה דהייבו היתר מצפרף לאיסור ת"ל כי כל . והייבו דקאמר כמאן כר"א דדריש כל גבי כל מחמצת לא תאכלו לרבות כותח הבבלי ושכר המדי . ופליגי רבנן ע' ואלו טוברין וכיון דדריש כל למקצתו אייתר ליה כי כל לרבות עירובו דהייבו היתר מצפרף לאיסור אבל לרבנן דלא דרשי כל איצטריך כי כל לרבות מקצתו והיתר מצפרף לאיסור לא שבעינן מיניה . אי הכי לענין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצפרף לאיסור כר"ש היה כי כל אוכל מחמצת את"ל אלא לאפוקי מאביי דאמר יש הקפרה בפחו' מכזית ומפרש בריישא דס"ד כל המנחות אין לי אלא כולו דהייבו כזית דס"ל לאביי יש הקפרה בפחות מב' . ויתים מקצתו מנין פ' הצי זית ה"ל כל עיהבו מנין פ' מעט שאור מעורב בהיתר דס"ד דאפי' פרוסת מכזית מיהייב . ומדיוקא ליה למנקט שאור לאפוקי מדאביי ואת"ל ולאביי דדריש כל דשאור לפרוסת מכזית אמאי לא דריש נמי גבי חמץ ליחיב עליו בפרוסת מכזית וי"ל דגבי חמץ שאני דכתיב ביה אכילה ואין אכילה בפרוסת מכזית : **להא שמעתא** דר' יוחנן . המקפה תבשיל עב וקפוי כגון דייסא ובייצא בו . והשום והשמן הנתונים בו לתבלין הם של תולין. כפל הכל דמקפה עיקר ותבול יום מבול את התרומה . והוינן בה מקום מגעו אמאי פסל הא בטלי לה הבלין ברובא דקס"ד דייסות אסר מרדכן . ואפר

נוסחא אחרת

נוסחא אחרת

תיובתא

נוסחא אחרת

תיובתא

הגהות הב"ח

(ז) רש"י ד"ה זעירי וכו' מקטירו שאני' אין כשאור כזית ועיסה מלא מלימו לכזית : (ב) ד"ה ונגע וכו' ליכא למימי כשום וכמן : (ג) ד"ה ומה מעם וכו' ליכא למיומיל לאו מכזית : (ד) ד"ה ומה לאו משום : (ה) תוד"ה כמאן וכו' כמאן מלא דהני כחם כי כל שאור וכל דבש לא מקטירו אין לי כל"ל ומיבות דמי כל"ל ומיבות דמי כחם ממחן : (ו) בא"ד מלא כל מן מקטרו אלי זית ממן מ"ל כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ז) בא"ד כמו מפסקת אבל כחם כפרק כל המנחות : (ח) בא"ד ומי דבבל דרבנן דלכל מחמוקה לא ילכי מכי כי כל שאור כל כל' אלמנר מ"מ דלמה ילמוה בפשוטה יומר : (ם) בא"ד כמאן דכל כל' אלמנר דבדים כל כל' דכיון דכל מחמ לאני קמומן מיימר ליה : (י) בא"ד דכייט שיהר מלקרוך לאיסור לא שמעי' כל"ל ומיבות דמי ממחן : (כ) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ל) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (מ) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (נ) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ס) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ע) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (פ) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (צ) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ק) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ר) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ש) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן : (ת) ד"ה ומקפה של מלה כל"ל ומיבות דמי ממחן :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) בד"ה (בעמוד קפוס)ואיכא וכו' ולרבינן ליה כדמי' ר"ם . מיבות כדמי' ר"ם ממחן . ול"ב ומיבות ס"ש ומיבות ודו"ק : ב) ד"ה כמאן וכו' לם לרבי מכי כל . מיבות מכי כל ממחן . וכ"ב מכל כל"ל ס"ש . ומיבות ס"ש : ג) בא"ד מלי קאמר הו מיבות וכו' לגרף מיבר לאיסור וכו' וכפיפא מפי' מיבות בעיבות [מלא] מפי' כל"ל:ד) ד"ה כמאן כר"ש וכו' ס"מ

אמר ליה לא. מתי לוקה עליו דקתמר כגון דאית ליה כזית בכדי אכילת פרס ומצום דאכילה מן האיסור בעלמו לוקה ומ"מ הא ניחא לגירסת רש"י דגרס ובינטיל להשתא מצי כיון דמזיק לוקה על האיסור אלמא לית ליה בטיל לעניין איסורא וה"ה דלא ליבטל גבי מומאה אבל לגי' ר"ת דפריך והא לית ליה כזיתה מן התרומה ואין יכולה אכילת פרס ומצום דאכילה מן האיסור בעלמו לוקה ומ"מ הא ניחא ליה דבטיל להשתא מצי כיון דמזיק לוקה על האיסור אלמא לית ליה בטיל לעניין איסורא וה"ה דלא ליבטל גבי מומאה אבל לגי' ר"ת דפריך והא לית ליה כזיתה מן התרומה ואין יכולה אכילת פרס מ"מ היכי פוסל לתרומה והיתר [היתר] מלטרף לאיסור לענין מגע והא לענין מלקות אין היתר מלטרף לאיסור ו"ל דלפר"ק ניחא ה"ק כיון דלענין מלקות מהני ההיתר מלטרף לאיסור ללקות עליו אהני חס ושלום מלקט (עליו) האיסור מתוך המקפה ואוכלו לית ליה לוקה עליו אחין דרך אכילה בכך כדפרישנא אלמא מהני ההיתר שאוכלו עם המקפה לגרפו לאיסור מלקות ה"נ יועיל ההיתר להצטרף לאיסור לאסופי לע"פ אחין במקום מגעו כביצה גמוצה: לא לאכילת כזית בכדי אכילת פרס. אחם אוכל ממנו שיעור פרס אחן אכלנו ביצים יש לו כזית תרומה ולכאי חייב ולא בטיל: **וכזית** בכדי אכילת פרס לתורייתא היא. תמר ר"ש דלעיל דמתניתין היא בכריתות (דף יב:) כל האוכלים מלכרפים בכדי אכילת פרס כגי מלי [ב] לפסול חלב שהוא בטיעה אבל שבטעבות יחבטל דגם אם אוכלת פרס מי יש דאוריתא הלכה למשה מסיני לשאר שיעורים דלאמר לוקה אי הכי אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בבותה. נרא נמי דלא דרשי כל לחבות שיעורו. הא אכיל כזית בכדי אכילת פרס. א"ל הנח לבותה דבבלי דלא אכיל כזית מן החבית כשיעור שהיית פרס דהא כותח אינו עשוי לאכול אלא למשל ואי מחרחי ואכיל ליה ממש דחשתא אכיא כזית בבדי א"ם בשלה דשתו ולאו אכילה היא לאיחייבי עלה כך פרש"י בפסחים. ור"ם דאי מחרחי דאכיל ליה ח"ב דחייב אבל לא איירי בחבי. או משאר קא משמע לן מבצל בו כדרבו ליכא בזית בבדי א"ם: אלא מאי איחר מצטרף לאיסור אמאי אסרינן שאני אומר ב[ואת אשת אביו ערות אשתו לא תגלה ב' ב' ב'

בשלמא לדידי דאמינא. דבכל איסורין שבתורה נמי היתר מלטרף לאיסור הכא ניכא למימר הכי דמשום דבפיפטי חולין ואתן לו תמרין דהיתר מלטרף לאיסור אלא היכא דבפיפטי מידי דאיסורא וקא מצלים ליה היתרא והא דפרכינן לעיל ממקפה ומדוכה לקח על גב דנפיפטי חולין תבלין שאני הואיל ותבלין לטעמא וריחא הוא דעבידי חשיבי להו ולא בטלי והוי כמאן דנפיפטי ס"ו: **אלא נפיפטי מולין מפי סו"ו.** הא ליכא למימר דליכא כזית בכדי אכילת פרס דתורייתא: **אלא לפרושי מתניתין דרבנן.** דלא מייתינן ליה לכזית בכדי אכילת פרס: **דילמא ניתן מעם כעיקר סוף דמתא.** שהם שרה ענבים כמיס ויש בו טעם יין יהא מיהא על הטעם כמו על עיקר הפרי של ענבים ומקרי ממשיים תכיי למילתי' מקדיש ליה הש"ס לפרושי: **ונלמדני מעיקרא קשיא ליה מפי דקאמר רב דימי.** דבגיר בלחוד הוא דאמרי דהיתר מלטרף לאיסור וקא מיתיבי ליה מהני דבאתר לאיסורין שבתורה נמי אמרינן הכי והדר אמאי ליה להכא נמי דהיתר מלטרף לאיסור הוא דאמאי אלא לומר דלא ניתן טעם לכעיקר: **בתר דשני ליה.** רב דימי דבאתר לאיסורו לא אמרינן היתר מלטרף לאיסור מזיר בלבד אמר ליה תכיי דילמא לפיפטי לגבי מזיר לא אתא אלא כדי שיהא ניתן טעם כעיקר שאם שרה ענבים כמיס ומה נזיר שאין לו אלא טעם כעיקר אמרת ניתן טעם כעיקר אבל יין שיש לו טעם בפני עצמו לא כל שכן: **אלא מאי אשמעינן.** דלא בעי למימר דלא ניתן טעם כעיקר אלא אפילו ניתן טעם כעיקר אין לו אלא כזית בכדי אכילת פרס: **ואלא מאי אשמעינן.** דאפילו שרה פיתו ביין יש לו כדי לצרף בזית חייב: **ומאי דילמא.** והוא דאיכא בזית חייב: **ואלא מאי אשמעינן.** דאפילו אין בו אלא כזית בכדי אכילת פרס חייב: **ומי אמר רב דימי הכי.** והא אמר רב דימי משום רבי יוחנן: **שאני מיזג.** דמיזג יין בחומץ הוי כמו יין שנתקלקל ואין לו תקנה אלא חומץ

מניעולי עובדי כוכבים • וכפסחים (דף מד: ושם) יליף מכאן בחלב וכאן מקלר לומר מניעולי עובדי כוכבים והקשה ה"ר יוסי חיים ירוחלם מה לניעולי עובדי כוכבים שכן חין סיחר *(מלטרף לחיסור) ותירץ דכתולה כלי מדין הלרוך הכשוב הגעלה לף לחותן שכלעלין מיין דנחלרו מיזי ישלחל להשתמש בהן דקרל בכולהו כליס כחיב וחותן כליס שהמדיינים בשבו בהן יין הוי לחסירי למיזי ישרחל דחכולס חמר רחמנח חטעיתו בחש"ס:

נותן טעם לפגם מותר • כדלחמרינן בפ' [בתרא דע"ז (דף מז:) גבילה שחינה לחויה לגר חינה קרויה גבילה וחכל חכחוב לומר:

דלאו נותן טעם לפגם הוח ולרבנן דלחמרי חידוש הוח לי לחפלר דלח פגמה [פורתח] • והוה ליה למימר כי היכי דפגמו מרובה שרי רחמנח חפי' פגם מועט נמי שרי:

לר"ע נמי דמיקי להלי מסרח להיחר מלטרף לחיסור [וכו'] יולחמלי מכלן חמה דן לכל [וכו'] יולחמלי קלמר לעולל חון מליסורי כזיר:

שאם פסולה היח חפסל • פירוש שלמים שנעשו בחטלח חם החטלח פסולה בפיגול בטמר נם השלמים נפסלו: **תאכל**. זחק נגלוה כחומר שבהדיוט לזכרי כהונה ולפנים מן הקלעים וליום ולילה כדין חטלח ולספרים דגרסי כחומר שכבן משמע דים חומרת בשלמים שהיה בחטלח ותמלטם כגון שבחטן השלמים מחמוע זמן השלמים עד [הלילה] ולח יותר והחטלח שבחטמה היום זמנה כל הלילה ועתה חוכל החטלח כחומר השלמים יכי נלי דחמרת בחטלח דהיתר מלטרף לחיסור דמי לח עסקינן דבגלוי חלי זיק שותן בקונך חלי זיק בשלמים שהרי להכי לחינטריך לטעם כעיקר הח כתב לפי' מניעולי עובדי כוכבים בכל חיסורים: ג) ר"ג ורבנן מלרך לריכי כו': חלח הח דחניח מכל חמר יעשה מנפן היין • וחע"ג דלרשין ליה לעיל (דף לז:) בכלל ופרט הכח דרים מדכתיב מכל חפי' למעוטי חלח דרים כל מכל דרים [חי נמי] חף ר"ג דרים [מכל]:

דיתר לחיסור • חני זיק מרגן וחפי זיק חפח ביחד דוקח: חפילו זמה חחר זה • וכלבד שיהח בכוף כדי חכילת פרס:

דלים

בהנא אלא הא דתניא "מכל אשר יעשה מנפן היין (ג) לימד על איסורי נזיר שבהן מצטרפין זה עם זה (ר"ע) השתא ל"ל דיתר מצטרף לאיסור, איסור לאיסור מבעיא ליה לדיתר לאיסור דבבת אחת, איסור לאיסור אפילו בזה אחר זה, ת"ש

דלית

ולרבי עקיבא נמי סח מידום סוף • וסיכי נמרינן מיניה: **אמר** רב פונח בר מיים • לח נגלכח לר' עקיבח 'כל דבר חטר יבח כחב וגו' חלח לקלרה בח יומח דלחו ולחו מידום הוח, והוחיל ולחו מידום הוח ומיתסר כיה. טעם כעיקר' נמרינן מיניה לחתר תורה חור לחיסורין שבתורה: **ורבנן** • דלח יליף מינה שכבר לי חפטר דלח פנמה פורתח, ומידום הוח: **אמר** ליה רב פפי לרב חחא בר גוריא • מנלן דגיעולי עובדי כוכבים לאו טעמא בעלמא הוא "ואסור הבא נמי לא שנא ולרבנן נמי תיפוק להו מגיעולי עובדי כוכבים? אמר ליה התם (ה) חידוש הוא דהא בבל התורה כולה 'נותן טעם לפגום'=מותר ורבי 'גיעולי עובדי כוכבים אסור, ולבע"ג נמי הא חידוש הוא? *אמר רב הונא בר חייא לא אסרה תורה אלא לקדירה בת יומא ורבנן לקדירה בת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא, ואמר ליה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי-מדרבנן נשמע לרבי עקיבא לאו אמרי רבנן האי 'משרת' ליתן טעם כעיקר ומבאן אתה דן לכל איסורין שבתורה לרבי עקיבא נמי דקא מוקים ליה להאי 'משרת' לחיתר מצטרף לאיסור' לימא מבאן אתה דן לכל איסורין שבתורה: א"ל משום דהוי נזיר וחטאת ב' כתובין הבאין כאחד ובכל כתובין הבאין כאחד אין מלמדין, חטאת מאי היא *דתניא [כל אשר יגע בבשרה יקדש יכול אפי' שלא בלע ת"ל בבשרה 'עד שיבלע בבשרה', יקדש" להיות במותה: שאם פסולה היא יפסל, ואם בשרה תאכל בחמר שהא רבנן *דתניא "צריכי' לא כתב רחמנא גבי חטאת ה"א נזיר לא אתי מינה משום דנזיר מקדישים לא ילפינן ואי כתב רחמנא גבי נזיר הוה אמינא מנזיר לא ילפינן משום דחמיר איסוריה דאפי' תרצן אסיר ליה הלכך לא אתיא מיניה ובע אמר לך למאי צריכי בשלמא אי כתב רחמנא חטאת לא נמר נזיר מינה *דחלין מקדישים לא נמרינן אלא לכתוב "רחמנא בנזיר וחיתי חטאת מינה דהא כל איסורין שבתורה קא נמרי מנזיר, ונכתוב אמרי לך חטאת-לחיתר מצטרף לאיסור וחולין מקדשים לא נמרינן 'ומשרת'=ליתן טעם כעיקר מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה ור' עקיבא תרוייהו לחיתר מצטרף לאיסור' והוו להו שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאים כאחד אין מלמדין, א"ל רב אשי לרב

מכאן אלא הא דתניא "מכל אשר יעשה מנפן היין (ג) לימד על איסורי נזיר שבהן מצטרפין זה עם זה (ר"ע) השתא ל"ל דיתר מצטרף לאיסור, איסור לאיסור מבעיא ל"ל דיתר לאיסור דבבת אחת, איסור לאיסור אפילו בזה אחר זה, ת"ש

דלית

נותנת הריב"ן

ג) דלר' עקיבא: ב) כפי' כתוב כתן גרון וכ"ה לעיל דף לז: ד"ה אמר לך ד' ט' ובתרכת מיל תמיר לישריס דתסור כגב ומרון ויש בו לישרים כרכב קדשים שני לית בהו לישרים כרכב קדשים שני לית בהו לישרים כרכב כגון פיגול ושחר כגון פיגול ושחר כתוב בספרים כו': ג) ככתובים: ד) בפ' ג' בכתובים ה) דלח מלרך ר"ע ולח כ' כתובין ולח כ' כתובין ומחמרי ליה הכי ולח כ' כתובין הבחין כלי: (ה) לכפות נבי נזיר ולישי יקדשים מיניה דלח מלרך ר"ע ולח כ' כתובין הבחין כלי: ו)

ורבי שמעון דלית ליה לירוף · (ג) תפי' בכל שהוא מיקייב כדתמרי' בפירקין לעיל (דף ד·) דקסבר ר"ש כל שהוא למכות ולא תמרו כזית אלא לענין קרבן : **מד זיזיר מכולן** · כגון דתמר בריבי מזיר סתם ופרקינן לעיל (דף ג:) דמשמע מן הכוותיה ומן התגלחת ומן תורה אור

דלית ליה ליזרוף מכל אשר יעשה מאי דריש ביה? אמר לך - ההוא מיבעי ליה לעולם אינו נזיר עד שיזיר מכולן אד"א אבתו אד"א אלעזר "כל רביעיות שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מרביעית שבנזיר שהרי אמרה תורה 'משרת' מאי איכא בין ר' יוחנן לר' אלעזר? איכא בינייהו - דר' יוחנן מרבי אפי' אוכלין ור"א משקין אין, מידי אחרינא לא: א"ד אלעזר עשר רביעיות הן ונכוסם רב כהנא בידיה חמש סמקנא וחמש חיורתא: חמש סמקנא נזיר ועושה פסח שהורן במקדש ומתו נזיר - רביעית יין לנזיר, עשה פסח - דאמר רב יהודה אמר שמואל ארבע כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי רביעית שלורו - שתה רביעית יין אל יורה במקדש שתה רביעית יין ונכנס למקדש חייב מיתה ומתני' דתניא מנין לרביעית דם שיוצאה משני סתים שהיא מטמאה באהל שנאמר על כל נפשות מת לא יבא וחמש חילות נזיר ומצורע שנפסלו בשבת חלת רביעית שמן לנזיר רביעית שנפסלו רתנן ישאר כל המשקין מטמאין פוסלין את הנזיר ברביעיים בשבת רתנן וישאר כל המשקין ברביעית משאשאר כל השופכים ברביעית ותו ליכא אהא מרביעית נופלין לידים לאחר ואפילו לשתים בפלוגתא לא קא מיירי אהא אמא היה מביא פיילי של דם נותן לתוכה חצי לוג מים מן הכיור ר' יהודה אומר רביעית בפלוגתא לא קא מיירי אהא אמא כמה מים נותן לתוכה כל שהוא ר' וראי אומר רביעית בפלוגתא לא קא מיירי אהא מקוה ברבי מהיא דבטלוה רבנן: ואינו

דלית ליה לירוף · כלומר לא בעי לירוף דלית ליה כל שהוא [למכות] ות"ח גר"ש מסרת למה לי לירוף לא לימטריך וכ"ש לטעם כעיקר חיפוף ליה מגיעולי עובדי כוכבים גר"ש דלתו מידום דליהוי תמר כמם' ע"ז (דף מז:) לא תסרס תורה אלא קדרה בת יומא וי"ל דיכול להיות לדלידיה נמי כי לא תפסר דלא פגמה פורתא ותפ"ה תחסרה הכתוב ושפיר מקרי חידוש שחלק הכתוב בין פגם מרובה לפגם מועט ועוד תירן ר"ש דשפיר לימטריך לירוף דהא דקתמר כל שהוא הייט כסתם רביעיה לבל כשהוא מעורב לא ס"ד למיסר וכי הלי נוזוז תמר תביי בממחוי (דף נת.) בריימא אין לי אלא כו' דכתר תמרינן מקרא מקצתו דהייט אלי זיח מלריך קיל לעיולו: **אמר** ר' תכנא תמר ר' לעזר כל לישרין שבתורה כו' ותיכא (ותיש דגרסי) כל רביעיות כו' ותיכא לפרש כגון רביעיות יין של עולה או של כולאי הכרס:

אפילו תוכלין מרבי · משום דמשמע משמע מפס ומיין וסבירה ליה לר' יוחנן דה"ה כל לישורי נזיר כגון מרגן וזג ור"ש ס"ל דמשמע משמע תוקף יין והיכא דנלי גלי: **נזיר** רביעית יין לנזיר · ויייט למעלה דלמשנה (לעיל דף לה:) תע"ש דקתמר לקמן "בפלוגתא לא קמיירי" הייט נזי חיוורתא: **עד** כל נפשות מת לא יבא · נפשות משמע מרי ומת משמע שיעור לחד והוא רביעיות דס לגפסן שהגפס תלוי בו כדלמר (שנת דף נת:) רביעיות דס נתני בכפס כו': **חלת** רביעיות שמן · בחלות תורה מיירי שהיו בו שלשה מינין ממלה עשרה חלות ועשרה רקיקין ועשרון חלי לוג ותמר ומוליכו לעין נרקיקין ולחלות והיו לרטבה כדתמרי' בפרק התודה (מנחות דף עז· ושם): **נזיר** רביעית שמן לנזיר · שיש שני מינין חלות ורקיקין כדתמרינן בפרק התודה (שם דף עח·): **מצורע** רביעיות מים למלורע · לכתיב ומבל לוחם ולח הלכור הכפוחה על המים החיים ולמר כפוחה כף, היה מבית (דף מז:) כדם שהלפור ביכר בהן ובמה הן רביעיות: **היה** מבית פיילי · פירוש כלי וטהן בו חלי לוג מן הכיור להקטיר: **לחם הפוחה: במה** מים טהן לתוכה · בעבור של מי רגליס שיוכל להתפלל שם: **והא** רביעיות דמקוה · דחזי בו להטביל מחטין ועטרות כדלמרינן בפסחים (דף יז:): **בר** מהטוח דכעליה בעולי · פירוש הלריכו לרבעים לחם לחפי' למחטין ועטרות/ובחלם לעולם בעיא מ' סאה למקוה ואינו

הלפור המיה בדם הלפור המפוחה על המים החיים ולמר כפוחה כף, היה מבית (דף מז:) כדם שהלפור ביכר בהן ובמה הן רביעיות: **היה** מבית פיילי · פירוש כלי וטהן בו חלי לוג מן הכיור להקטיר: **לחם הפוחה: במה** מים טהן לתוכה · בעבור של מי רגליס שיוכל להתפלל שם: **והא** רביעיות דמקוה · דחזי בו להטביל מחטין ועטרות כדלמרינן בפסחים (דף יז:): **בר** מהטוח דכעליה בעולי · פירוש הלריכו לרבעים לחם לחפי' למחטין ועטרות/ובחלם לעולם בעיא מ' סאה למקוה ואמר

*) [ל"ל מאין ממחק לים עיטין]

מבוא התלמוד
נ) גמרו לרביעים: ג) דל' יוחנן: ד) מיל סל דלמרן מד שיטמה רביעית יין ושובה פסח ד' טוסות כו': ה) על מכוב רביעים שבו כדי רביעים וכיין דדני כו': ו) רביעים דס: ז) (ויש) ליתל בכ"י: ח) ותלמוד דמשמע: ט) בשמן בשמן: י) מי רביעיה: כ) (דלמר מקוה) ליתל בכ"י: ל) (מקוה ליתל בכ"י: מ) בגיטין סו: (יבישו) ליתל בכ"י: ס) וכעלוה רבנן ושיטו יש סיכה אבל לדידן לה שמיע לן לה בלכה ולה סיכה מקוה דהכן בכפחיבה כו' ושמלר ליתל:

נוסחת הריב"ן
נ) (גמרו לרביעים: ב) דל' יוחנן: ג) דלמרן מד שיטמה רביעית יין ושובה פסח ד' טוסות כו': ה) על מכוב רביעים שבו כדי רביעים וכיין דדני כו': ו) רביעים דס: ז) (ויש) ליתל בכ"י: ח) ותלמוד דמשמע: ט) בשמן בשמן: י) מי רביעיה: כ) (דלמר מקוה) ליתל בכ"י: ל) (מקוה ליתל בכ"י: מ) בגיטין סו: (יבישו) ליתל בכ"י: ס) וכעלוה רבנן ושיטו יש סיכה אבל לדידן לה שמיע לן לה בלכה ולה סיכה מקוה דהכן בכפחיבה כו' ושמלר ליתל:

הגהות הב"ח
(ה) גמ' ותמר כל כמקוין רביעיות וכל כשופכין כ"ל והיכה ובמר נמחק: (ב) רש"י ד"ה ור' שמעון לית ליה לירוף אלא רבוכה · מצורע רביעית מים למצורע דכתיב ובמל אחם ואת הצפור

הגהות מהר"ב רנשבורג
א) רש"י ד"ה ומתם מיוכחת מימעא וכו' אלא רביעיות · פיכח רביעיות נמחק וכ"כ מני נזב כ"ל · ס"ס. ב) ד"ה דבטלוה רבנן וכו' לפני מומו מקוה · פיכח מקוה נמחק וכ"כ מקוה :

ואינו חייב עד שיאכל מן הענבים כזית וכו': **תנא קמא** *לא כמרבי לחדן לכל איסורי נזיר לשרויה ורבי עקיבא כיון דכתיב °וענבים לחים יבשים לא יאכל" מה אבילה כזית אף כל איסורין כזית: [וחייב על היין בפני עצמו כו']: תנו רבנן[ו]וענבים לחים ויבשים לא יאכל לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו מבאן אתה דן לכל איסורין שבתורה: מה כאן שהוא מין אחד והן שני שמות וחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו אף כל שהוא מין אחד והן שני שמות חייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו לאיתויי "חמרא חדתא ועינבי *אמר אביי אבל חדתין לוקה שתים, אבל זג לוקה שתים; אבל חדתין וזג לוקה שלש רב פפא *אמר "אינו לוקה אלא ארבע * "שאינו לוקה אלא שבכללות מחסר

רב פפא ר"א אומר *"נזיר שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת "אמרו לו אל תשת, אל תשתה והוא שותה, חייב על כל אחת ואחת, "אבל ענבים לחים ויבשים חלצנים וזגים וחרצנים אשכול של ענבים ושתה לוקה חמשה אלו הבי לילקי ששי-אחת על °מכל אשר יעשה" *אקשאי ושייר בא שייר דהאי שייר? שייר °לא יחל דברו. משום האי לאו שיורא הוא- כי קתני, מידי דלא איתיה בדוכתא אחריתי, לא יחל דברו איתיה בנדרי, אדרבינא מפרזקיא לרב אשי והא שייר רבין הבניים, אלא

אמר רב פפא לא תניא מידי חמש, והא אותביה

ואמר רבי ד"מ רבינים דמעיין לה בתמוה ויכול להעמיד מחטין במעיין לחדי כל שהוא דתנן (ת"כ פ' שמיני) מקוה במ' סאה ומעיין בכל שהוא ומדקתני מקוה במ' סאה על כרחך בחר דבמעוה דלי קודם לכן גם המקוה טהור כרבינים הלכה במעיין כל שהוא וליכא למימר דקודם ביטול חיירי ובחדם דהא מקוה בעינן מ' סאה [ל"ב] גם המעיין לא מטהר חדם בכל שהוא דבעינן מים שכל גופו יכסכה בהן וה"ג אמר בפרק בתרא דתעניה (דף כט:) הכא לרעת חלמוי מחלחלת ובעינן לרבנים סאה למעוט דמעיין בעינן מ' סאה ולכל הפחות בחדם חיירי ואין למחוה [לי לא] בעלו רבינים דמעיין לחייה לחיכא דה"ם בפחות מרבינים סני במעיין": ואינו חייב עד שיאכל מן הענבים כזית: וה"ה בשתה מיין שהיה כזית: וה"ה בשתה כזית כילד מעברין מביאין זית לגורי ושוקעו בכוס מלא יין [והיין שיולא ממנו] אם שתה כיולא בו שיהא כזית ואכילה מעברינן דכמו שאכל מן הענבים נותנין בכוס מלא יין אם שתה מן היין כרבינים הרי אכל כרבינים ונקה ל"ת [על] פירוש [זה] דאין דרך התם בכוס מקום להקדים מאכה אחרונה למאכה ראשונה בסדר ועוד קשה דמתחילה נקט כזית דהיינו מאכה אחרונה כר"ע ומפסיק בה במאכה ראשונה ובוב מוכר לומר דכרי ר"ע שהוא כמאכה [אחרונה] וע"ק דלפי [זה] היה לו לפסוק במאכה ראשונה עד שיאכל רבינים כיון דבאכילה פנימי לגמאכה דמתניתין מאחר דבאכילה לא פליגי וע"ק דכי היכי דבכמי הס"ם פסומת לדברי ר' עקיבא אמאכה פסוק בגמרא אמאכה שהיה באכילה היה לו ליתן טעם למאכה ראשונה (שהיה באכילה) אבאכילה שהיה לכ"ע לר"ת דמתני' דקתני כזית עד שיאכל מן הענבים כזית היינו לגבי ר"ע [ד"ה ע] דבאכילה כ"ע מודו דבכזית ולפי פליגי לגמ באכילה דאמאכה ראשונה עד שיאכה כזיתים כדרך כל אדם ר) [בכזיתים בפ' לחמו ע] (דף יב:) [מ"ת] שהיה לו לגמר מיניה [באכילה] ומגריך שהיה ברבינים ור"ע כיון דבכזית ויבשים לא יאכל מה באכילה בכזית אף בחאכה בכזית מועבים

ו) תוס' ד"ה ענבים ז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

י) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

טו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

טז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

יט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

כט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ל) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

לט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

מט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

נט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ס) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

סט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ע) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

עט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

פט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

צט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ק) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קי) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קטו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קטז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קיט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קכט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קל) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קלט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קמט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קנט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קס) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קסט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קע) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קעט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קפט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

קצט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ר) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רי) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רטו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רטז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

ריט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רכט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רל) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רלט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רמט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רנט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רס) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רסט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רע) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רעט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רפט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצ) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רצט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רק) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקה) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקט) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקי) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיא) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיב) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיג) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיד) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקטו) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקטז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיז) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקיח) [תוס' מכות יג: ד"ה לגמ]

רקי

שלשה מינין פרק ששי נזיר לט

והא לותביה תמם ומחבר דלח תניא מ"ט לותביה.כלומר והלא רב פפא עלעמו היה מקשה מיניה לאביי ולי תגא לי תני ה' מ"ט לותביה הוא: **א"ר** פפא לא שכרי לאו גמרא הוא בידיה.לכך בדייקי מלבי והוספתי על לשון הברייתא תמם ולהקשות לרישא מדעתו תמרה-למימרא בידיה דלא בקי יחזור מדכריו ולא ידמוך למרן הכרייתא לדכריו ולא ידעינא דגמרא הוא בידיה ולותבינן ולא הדר ביה: ולכך בחיבורי דגמרא הוא בידיה: א) **מדרגנים** אפרלנ"ש. דהייט הגרעינין וכן בתם' פי"ז (דף נ"ד:) פורלנ"ש בלע"ז ועברי"ם הייט בקליפה ותמחוי היינו בקליפה שימחוט הקליפה החיצונה שיש בה לחלוחית קלת ולא בגרעינים: **סתם** מיורות ל' יום. כבר פירש זה בפ"ק (דף ה.) ולחידי דבעי למתני גילח לו שנלחוהו לסתם סותר ל' יום תני ממי סתם [מיורות] שלשים יום ב) ונטעת דסותר ל' יום משום דבעיא מיורות פיעלה לן תנלחם על מנת כן שיהא שערו גדל כפי שרחוי לגדל בסתם מיורות דהייט שלשים יום ומייתי שנלחוהו ביום ג"ל מלחת שהרי תם נלחוהו (בתמים) לו יותר למה יסותר לח הכל לוץ יחזור ויממה מה שממה כבר ולולי הכי ממי קתמר סותר עד שיהו שערותיו כדי שלשים יום כך נמלח בפירוש ס"ל יצחק והלכך במיורות של [ס'] תם נלחוהו ביום שלשים ליט סותר כלום לחיכה עודיין גידול שער קודם יום תנלחם ותם נלחוהו לחר שלמו ימיו ג) [ולח] גידול שער סותר [ל'] לרבנן דלמוכח בגמרא:

נזיר שגילח בין ד) בתספרים לו בסיפסף. פירוש תנם כל שהוח לחפי' שער לחד לוקה עליו מייתי שפוקר הכיעד לח יעבור על ומשחית מן המוקם כעין שער לוקה מקרא לחשר לח יעבור על רלשו דמרבינן בגמרא שלר חמעבירין: **שער** מלחתת רבי מתרגמינן הוח מגביה וגדל מה שהשער גדל ממנר ועולה הסמוך לרחש לחר ימים יהיה ברמוק לו מלעיל רבי מרחש השער הולך וגדל לבל סמוך לרחש לין [ז] ממקומו: **וישיירן** בו כדי לכוף לרחשו לעיקרו. בכל שער ושער [שיעורה] בעלמה הוח ובסמוך לחר ה) שבו ליגדל השער בו' ימים ובכך יש חשיבות שער: **ואי** לחמרת מלחתת רבי מיורותו הל שקליה. כלומר הכיעד שהקדים ביום גילו גמלו וזה שבייהו בו כדי לכוף לין זה משער שהיה לו משנת קבלת מזרו חלח נמח בו לחר כן וסותר לחרי שלח בשנייר מלחתו שער שהיה בקבלת מזרו ולי לחמרת מלעיל רבי מלי לחקדים קלי לחותו שבייהו ולחי מלותו כיעד שהקדים ובכך הוי כיעוד חשוב ולית סותר כלום: **ת"ש** מהלי לינקח. פירוש בילי כיעם דקלי בשיקרת פירוש בשיקר הכיעד שמוך לרחש ולח תלח משם בגידול שער ס"ת דמלעיל רבי ומס"ה השער שמוך לרחש כדקלי קלי · דלי מלחתת רבי בריחת דבינתא בעי למיקם בגידול ומעטלה: **אגב** חיותה ומחוץ. לינקח הוח יודל למטה כשהשער גדל מלמעלה מרוש לרחש: **ברישא** דבינתא גלו בריחות מן הרחש לחמר: **ואי** ס"ד מלעיל רבי בשיקרת דבינתא בעי למיקם [במקום] שנמלה כשהיתה היא שהרי שם ממה: **דתם** נמי משום לית בה חילא. כלומר כזו שהרי מתה שממה וחולה י) ממוכרת ויורדת לרחש השער שהוח תלוי למטה לגד החרץ וחין לה כח להחזיק למעלה לגד הרחש: **ת"ש** מכלורים של טופיים שמיחים בלוריות [ברחשיהם] לשם ע"ז וכשער חין מגלחין הן גילול חותה הקליעה ממוך שמוהזק בכרחשונה ולי מלעיל רבי לחמי חלת ולדי מלחתת רבי בריחת הקליעה לפניס והלחים חלו מן הרחש וממלח כי בשער שממוך לרחש חיט קלוט ולכך הוי כפרוס ומשני חיידי דקמטת היח מסיכת רפיח ממה שהוח שוכב עליה נוטנת ממקומה ונרפיח ממוך לרחש: עיקבי

ס"ר פפא חנא מכרי · סכרת הוח בידיה לכי לכיל חרלן חייב שחיס על חרלן ועל מכל לחבר יעשה וסכרי לותיב ליה תיובתח משום דלח נהירלן ליה מילחח וליהדר ביה: **ולא ידענא דגמרא היא בידיה** · ומס"ה לח הדר ביה: רבי חלעזר בן עזריה חיה ליה כרבי יוסי מדקתמר שני חרלנים חנ משמע דלוג ר' חיכח ב' חרלנים: **פורלנין** · דמשמע **ענינתא** כגון חפי' פרלידא דקחתי קלח לחמר בריש פ"ק דמס' תענית (ד' ז.) דהייט גרגירין: **מיצורין** · משמע **ותילונים** שמוחט ג) (מ)חמקה כלכתיב (נרחמים מ) וחמחט לוחס ומחרגמינן ועלגירים יסהון": **מתני' גילח או שגילחוהו ליסטין** · משמע בין בלוס בין בלרון כחוך ימי מיורותו בין בגזירות מרובה בין בגזירות מועטת: **סותר ל' יום** · לפי שחין גידול שיער בפחות מל' יום: **או שסיפסף כל שהוא** · שחלנם קלים בריחש השיער: **גבן מיצעין לשו בינתא מלחתת רבי** · הלי שיער מלחתת רבי בסמוך לבשר ג) יולח מן הרחש וגדל ולחשו כדקלי קלי: **או מלעיל רבי** · שרחש השער מתגדל ויולח מלילין (ב) (ומבגדל) ג) ושיקרו כדקלי קלי: **למאי נפקא מינה לגזיר שגילחוהו ליסטין וטיירו כו כדי לכוף רחשו לעיקרו** · ח"ת דהלי בינתח מלחתת רבי הילכך (ג) למלי לחקדים שקליה וסותר ד) מיורותו: **ואי אמרת** בינתא דמלעיל רבי הואיל וטיירו כו כדי לכוף ה) דמלי לחקדים קלי לחכתי חיט ליה למיעבד תגלחת מלוה ולימו סותר: **ס"ד מסתי מינכא מיה** · ו) ניקטרי"ם בלע"ז להוח מביחי כיעם: **דקיימא בשיקרת דבינתא** · בשיקר השיער סמוך לבשר: **ואי ס"ד** · דהלי בינתח מלחתת רבי חיסתכח דבי נפיק ז) שערת נפיק מינכא לבר: ח) בריחת דבינתא ליכבי ליה למיקם. ליכבי חלח חלו ס"ח מדקיימא ליכבא בהדי בישרא דמעיל רבי ולינבא בבינתא דקלי קלי: **לעולם מלחתת רבי** · והל חלח קיימח בריחת דבינתא: ט) **ואגב מיוחא** · לחיט כה נחתח ולחלה לחתח לבהדי בישרא: **ס"ס מדסתי מינכא מסס** כ) **קיימא בריחת דבינתא** · ולי ס"ד דהלי בינתח מלעיל רבי חיסתכח דבי היכי דמשיקרת קיימה ג) בשיקרת דבינתא הכי נמי חיבעי לה למיקם בשיקרת דבינתא: **סתם נמי משום לית בה חילא** · שלין בה כח להזיק הוח מתה: **שרוני קא משערנא** · משמעמת ומחלה כללי ריקח דבינתח מס"ה קיימח לה בתם ועלעם מלעיל רבי: **ס"ס מכלורים של טופיים דבשר דנפלין נט** · שמקלעין לח השיער זה בזה: **ריפיא מלחתת** · שמוך לבשר ומדרפיח לחתח לבהדי בישרא ולח מלעיל ס"ח מלחתת הגן השיער ולח (ד)אמ"ה מרפח לבי שערי מלחתת ולח מקלעי בלוריה בחידך בינתח: **לעולם מלעיל רבי** והכח נמי חיידי דקמטת בלוריה ודוחק מעלמח למטה (ה) שהדוק בלוריה מעלמח למטה ממחמת מ) הגדל כשהוכ עליה: **ומשיכנא סוף דרפיא** · ממחמת סביבה הוח שהוכ על הבלוריה רפיח לה מלחתת: **מסקינא דרפי שערי מלחתת ומנית** · כלומר עד השתח (ו) בטיון לפרושי לך ממידי דסבכת דלח תניח במידי דחנית חלח השתח חיכח למיסתם מהח (ה)שהקדים כלוריה ודוחק מעלמח למטה מחמת הגבט של סיקרת ולבסוף כפי השיער דיחד עמהם (ה)שהקדים כלוריה ודוחק מעלמח למטה מחמת הגבט של סיקרת ולבסוף כפי השיער דיחד עמהם

*) נכנסות נח:

פי' הרא"ש

והא חוביה רב פפא ח'. רב פפא חקשה מחך בריימה לאביי חאי חיחא ללקי שש ואי לא תנא חנא מנינא ח"כ מאי חותביה ומשני דרב פפא הניח ח' בבריימא כדי לידע חי חבני נמרא נמיר לה חי חה מסברא חפרת ניהלה · דאי מסברא היה אסר ניהלה כשהקשה לו מן הברייתא היה הדר ביה: חונים אילו הפנינים.הגרעינים ר' יוסי היה נותן סימן כדי שלא תחפיא זוג של בהמה דהחיצה קרוי זוג: סתם נזירות ל' יום. כבר תנינא לעיל ולא תני הכא אלא אגב דבעי למתני סיפא גילח או שגלחוהו לאחר לספים פחות ל' יום · פי' פחות עד שיהיה לו גידול שער של ל' יום ביום תגלחת של מצורע כגון אם גלחוהו ביום ג' [צריך למנות] ל' יום פעם אחרת ואם גלחוהו לאחר ח' מונה מקצת כאחון יומם ח' ומשלים עליהם נזירותו כדי שיהיה לו גידול שער של ל' יום ביום תגלחת של ר"א בר יוסי ס"ל מקצת היום כיום תמים ד' חוניות

נוסחת הריב"ן

ה) כשומעו מהם משקה: כ) וכגון שלומה ויולא מן כרמים ונדל מלמטה נגד כרמים מלמעלה עד סופו סס"ד: ג) ומתגדל מלמעלה למטס ממקום שסופו עכשיו לעת גמר גידולו מתחיל לגדל ומתגדל עד שיקר כרמים סס"ד: ד) וכותב כל: ה) דכתי: ו) לינדיי"ם: ז) (שערה נפיק) ליתח בכ"י: ח) דנכריתא: ט) לתגב: י) מכאי: כ) דלעולם קיימת: ל) בשיקרא כו' בסתת שיקרא: מ) בגליל:

הגהות הב"ח

(ה) גם' לינכא לפו מלי (מועה) תו"מ וכ"ב מדנכי ר"ש"י משמע דגרס בינתא: (ב) ר"ש"י ד"ה לו מלעיל וכו' מלילין ושיקרו כלי"ל ותיבת ומתגדל נמחק: (ג) ד"ה נמלי ב"מ וכו' נמלח מל' יום ולכך מלי לחקדים: (ד) ד"ה רפיח מלחתת וכו' ומשום סכי מרפו לבי שערי מלחתת דלח מלקני: (ה) ד"ה לעולם וכו' דקחמת דלח שמהדק בלוריה ודוחק מעלמו למטה מגדל מחמת שכובד עליה ומשיכנא כלי"ל וכד"ה: (ו) ד"ה משקרא"ח וכו' עד בשתת נשיער למרוחי וכו' כמידי דקחמי מגל בשתת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מתרגמים מפורלנים. תיבת מתרגמים נמחק ונ"ב מתרגמינן ב) ד"ה סתם מיורות וכו' שלשים יום דסמעת וכו' משום דבעינן כדי מיורות בשעת תגלחת של מלוה שיהא כ"ש ג) בא"ד ואם גילחוהו וכו' ואין גידול שער סותר ל' יום עד לרבנן ממך · וכ"ב גידול שער סותר לכ"ע מדרבנן · כ"ל ל"ם · ויעוש"ב · ד) ד"ה מיד שגלח בין כזה ובין מסכרים וכו' ד"ה והוייהו חינח שנו ממך · וכ"ב ויעוש"ב · ו) ד"ה ס"ד וכו' כגי למיקם כהלינהו שהשער כ"ל: ז) ד"ה כהם וכו' שמעה ולולח מחוכת · תיבת מחוכרת נמחק · וכ"ב מעיקרא:

רחיא מלעיל רבי הלכך חינה זוה ממקומה: ומשני דלעולם מלחתת רבי א:ה דאגב חיוחיה נחית ואויל ומחקרבת חמיד אצל הראש לחחקיים מויעת הדחם ולחזחנו: ת"ש מחיבא כמקח משער רבי: ולכך היה מרחיקה מן הראש כפי גידול שער.דאי מלעיל רבי לא חזה ממקומה והמצא חסיר אצל הראש: ומשני לעולם מלעיל רבי ומשום דליח בה כח היחכה (משתרב)[משתרב] ויורדת למטה. ת"ש מבלוריח של נויים שמבדילים בלוריח לשם עבודת כוכבים · ומשמע מסתפרים מגלחים סביב ראשם ומה שרם מניחין עושים אותם כמין קליעה כלפי חראש ובמוף הקליעה קיימא וכשחם גילים חחלכים רמה הקשר סמוך אצל הנוף חבחמה · ואח"כ מחרמה הצמר אצל מקום עיקרו ואי מלעיל רבי אמאי מחרמה · ומסביא דצבעין דקיירין · יש זקנים צובעין וקניהם שוחרים כדי שיהיו נראים כבחורים · והיוחרין עיקרי ניפחוחין ובכ"ח נראים עיקרי

עין משפט נר מצוה

מן א מיי' פ"ו מהל' מיכוח הלכה ה' סיי שם הלכה יא: מן ב מיי' פ"ה מהלכות מיכוח הל' יא סמג לאוין רמג: מח ג מיי' פ"ח שם הלכה ו:

נזיר א

נזיר. עי' לחוה"ד לעיל:

פי' הרא"ש

עיקרי וקניניו לבנים ש"מ מלתחת רבי: ולפתור דהא פ"ד מלתחת רבי. כלומר דהא ק"ל מלתחת רבי אחר פלאת ו' מותר. לאו דוקא מותר אלא צריך להמתין עד שיגיע עליו ג' וז': אף תגלחת מדרגה ו'. אם נלתלש לפפים לאחר פלאת קודם הבאת קרבנותיו משהא תגלחתו ו' יפים: וקים לי' לרבן דכל ו' יומין אתיא מויא לכוף ראשו לעיקרי כי נלתלתו אחר פלאת נמי בין ששיירו בו לכוף אינו מותר אבל לרבנן דאם נמצא אחר פלאת מותר ל' יום כדראיתא לעיל פ"ע. א"כ בתגלחת דלאחר פלאת נמי אי דוה ליף ממומאת דאחר פלאת הוה בעי ל' יום. הלכך אוקמה כר' אליעזר. נזיר שגלח בין בזמן בין בתער או שסיפסף בידיו (שפתוף) וחשיר שערות חייב כרת. בגמ' לא יעבור לרבות מה ת"ל תער אלא למדנו שתער לא יעבור על המצורעים: חלש מרוש שסיפסף ביד וחשיבר השער. ת"ל קדוש יהיה גדול מגדש שעבר על מצות עשה שצוה הכתוב לגדל שער ולא להעבירו: למיפרא דבי גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ולא תעשה. אבל בשאר נשילת שער אפי' עשה אין בו. ומתני' דמחייבה מלקות לכל המעבירים דלא [כתי] מתני תנאי דאיכא בשאר מעבירים ולר' יוחנן אפי' עשה ליכא. א"נ בכעין תער מדרי דלקי בכל המעבירין והבא פליני כשסייר מן השער קצת ואין בהם כדי לכוף ראשו לעיקרו: מה ת"ל תער לכתוב לא יעבור שער ראשו: ללמדו ממצורע א"א.ולקמן מפרש מהיכן קים לן תער במצורע:

גליון השי"ס

גמ' מיז לי' מלא תער. עיין תוספ' דף נז ע"ש:

שיין לעיל

[עי' ל מה: לקמן מה. כג:]

נוסחת הריב"ן

ה) עיקר דיקיון: ג) דלקרים פס"ד: ג) ל' יום: ד) מחבר לפפ מצער כל שהוא ומשמע שפסף כמו כוף: ה) שיכיכו: ו) (לעמד) ניתוק נכ"ל: ז) כל בשר כדלעמן מם שאין כן בנזיר:

תגהות הב"ח

(ה) גמ' לתגלחת מלתחתיכם שסיפ' דלמחר: (כ) רש"י ד"ה וכתיב וכו' קיום יכיה לשיטתיה כל"ל וכו"ל: (ג) ד"ה ומגלח בז' וז' ומגלח בשבילי בדמניא לקמן (דף מד:) תגלחת הבוחת כיולד מזה בשלישי וכו' [ומגלח בז'] כדכתי' וביו' השביעי יגלחנו: מה תגלחת טומאה לאחר שנטמא מגלח לאחר ז' וכלפיים לקן תגלחת טהרה לאחר מלאת לאחר ז' ימים ומיו לעיקרו לאחר לעיקרו לכוף ראשו לעיקרו לכוף ראשו לעיקרו לכוף ראשו

ומין דנין קל מחמור לחמיר · על הקל לומר על הקל ולהחמיר על החמור והכא דמ"ל ללמדו ממטרע לחת ליה טעמא דתיקוי תגלחת תחרובה לכל במיני תחרימא לן: **רבי אומר מינו נזיר** ג): לתגלחת תחרובה וכשכתב לך תער לך שתיו מייב לגלח בגילוח תער ומה שאתה אומר מנין למדו לתגלחת תחרובה ג) שהרי כתוב מן דקדוק הכתוב אתה למד שהרי הוא אומר תער לא יעבור על ראשו(ה) ג) ממשמע תער לא יעבור על ראשו עד יום מלאת שהוא נזיר גילוח בתער: **וכשכתב תער לא יעבור על ראשו** · כלומר ומיכי אמר מ"ן דמייב על כל שאר מעבירין, ותער לא כת אלא לתגלחת התחרובה, וכתיב "תער (ב) לא יעבור על ראשו" ממשמע בתער הוא דמייב אבל לא בשאר מעבירין: **לעבור עליו בשני לאוין** ד) · על תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעבירין ליכתוב אחריהן וכתיב תער לא יעבור על ראשו ב) כלומר מיכי ממשמע תער לא יעבור על ראשו אלא לתגלחת התחרובה שהיא נזיר גילוח בתער: **ומיכי תער לא יעבור על ראשו** · דלמא דחלה מלאת לא תהא תגלחת אלא בתער וכתיב תער לא יעבור על ראשו ב) כלומר מיכי ממשמע ליה דאחר מלאת לא תהא תגלחת אלא בתער מלאת הוא דלא ה) [דכתיב] (נ) כשמוך לא יעבור ומשמע לא יעבור תער: **אמר רב חסדא לגופיה** · שאם גילח תוך מלאת שער תחת לוקה: **לעכב כשמיס** · שאם גילח כל שערו בתגלחת קודם ימי נזירותו ושייר בו ג' שערות לא עשה ולא כלום: **ולמפוני מינו סופר** · שם גילח תוך ימי נזירותו גילח לא כלום ואם גילח לא כלום ואם גילח תוך ימי נזירותו אפילו גילח כל שערו חוץ משלשה שערות שבגופו ולא גילחן לא עשה ולא כלום: **ופקפקי מנין נרכות כל המעבירין** · ת"ל לא יעבור · **מגיד שבין תער** ל) כל המעבירין מ) (מעבירין) שמוך לעיקרן: **מגיד שבי** · כלומר רב חסדא ובתער לוקה ואמרי לה כדלוקימנא לה לעיכא דרב חסדא כעין תער ומתי בתער דקתני בברייתא כעין תער: **כשם שאמי שערות מעכבות כו** · בתגלחת מיכוי כך שמי שערות סותרות בו בתגלחת מיכוי: ס) תגן התם גרסי' והיכ כסיפרא כך שמי גם בריימתא היכ כסיפרא י) *[בת"כ] ת"ק ג' מגלחין כ' נזיר ומעורע ולוים: **עשיתם** · דמגלחין כ) כתיב ובכולהו מפרשי בהו קרקי בציר נ) כתיב וגילח הכוהן(ל) וגו' במעורע מ) כתיב (ויקרא יד) וגילח את כל שערו בעשיתם תער על כל בשרו: **מ"ד מעורי שער שפיר דמי ומפי' קר נשא** · סם שמשיר את השער: **קס"ל** · דלת סבי ליה אלא בתגלחת כדקתני דתגלחתן מלוה: **נשמע מני נזיר כתיב כיס תער לא יעבור על ראשו** · לרבי כדאתם ליה ולתנא קמא כדאתים ליה וכדלעיל: **מה לויים שכן מטופין תגופה כגופו** · כדכתיב "והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה'" והוא"ל ומטופין תגופה מחמיינן בהו טולי הוי דלא תגלחתן אלא בתער תחמר במעורע הקל שאין טופין תגופה בגופו, והוא"ל ואין טופין תגופה בגופו דין הוא להקל עליו שיהא תגלחתו ככל דבר: **אלא מהכא לא מצינו** · דמכי ה) (ניתני) וכדלעיל: **תנופה** בגופו · דכתיב והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' (במדבר ח) מחמר במעורע שאין טופין תגופה בגופו אלא טופין תגופה [בקרבנות] ולכך לא יטופין תומרת דתער דזוג נמי יוציל: **כשם** שאמי שערות [מעכבות ה] כך] סותרות · אם גלח ג' שערות תוך ימי נזירותו: **תנן** התם, ו) פירוש בת"כ דתנשים שלמה מגלחים נזיר דכתיב וגלח ראשו ולויים כתיב וגילח את כל שערו ולויים כתיב והעבירו תער על כל בשרו: **פשיטא** · דתגלחתן מלוה להה קרקי כתיבי: **מהן** דתימא מטופ עברי שער הוא · פירוש ותער לא מעכב בהן ואפי' כך כשם ק"ל דתגלחתן מלוה: **נשא** · מין המסיחה אמסרים השער ותימה הוא מסיפא דמתניון לה בהדיא להא קמני סיפא וכולן בגילוח שלא בתער לא עכו ולא כלום ונרי"ך לומר דאי מהכיא הוה אימא מאי שלא בתער תרי"ך דמצינן לפרושי אלא כעין תער: **בשלמא** נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו · ל"ק כאן ליט טעין למלקות תניהו עניין לתגלחתו ולרבי מדשמעת לעד מלאת אלא תער לא יעבור: **תער** · תער לאתויי לתגלחת תחרובה של נזיר דכי נמי נרי"ך לגופיה תפ"ה ידעינן ממילא דתגלחת תחרובה בתער והכא פליג אתפ"ק דידיה דת"ק לייתי לתער מקום תגלחת תחרובה ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעבירין נמי והיכי קאמר רבי דאתי לגופיה דמשמע דבתער דוקא מיתייב דס"ל לגמרא דאתי נמי לומר דרבי יסבור כר' יוחנן דלא אסר שאר מעבירין דמדקאמר ליט נרי"ך דמשמע דלא אתי לאפלוגי על תגלחת קמא דידיה דמחייב על כל מעבירין ומשני לעבור עליו בב' לאוין לאתויי נכ' בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער, בחזר אין במידי אדרבא לא והקתני מיני לדרות את כל המעבירין אלא אמא כעין תער תניא נמי הבי נזיר שתלש מיקס סיפסם כל שהוא ואינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו *תנן התם שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששייר שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר מר ג) שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה פשיטא מ"ד משום עבורי שער הוא ואפילו סך נשא קמ"ל דלא. קתני ובולן שגילחו שלא בתער בשלמא נבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו והעבירו תער על כל בשרו אלא מצורע בתער מנלן אע"ג דתיתי מלויים: מה לויים שכן טעונין תגלחת ואין תגלחתן אלא בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ואין תגלחתו אלא בתער אימא למיפרך מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופם תאמר במצורע דלא אלא תיתי מנזיר שהוא לנזיר שכן קרבנו טעון לחם תאמר במצורע דלא אלא מחדא לא אתיא תיתי מתרוייהו תיתי מלוים מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופן, נזיר יוכיח, מה לנזיר שכן קרבנו טעון לחם, ללויים יוכיח, *וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהם שהן טעונין תגלחת ותגלחתן בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ותגלחתו בתער א"ל רבא מברייש לרב אשי לפרוך מה להצד השוה שבהן אין

רבי אומר מינו נזיר · תער לאתויי לתגלחת תחרובה של נזיר דכי נמי נרי"ך לגופיה תפ"ה ידעינן ממילא דתגלחת תחרובה בתער והכא פליג אתפ"ק דידיה דת"ק לייתי לתער מקום תגלחת תחרובה ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעבירין נמי והיכי קאמר רבי דאתי לגופיה דמשמע דבתער דוקא מיתייב דס"ל לגמרא דאתי נמי לומר דרבי יסבור כר' יוחנן דלא אסר שאר מעבירין דמדקאמר ליט נרי"ך דמשמע דלא אתי לאפלוגי על תגלחת קמא דידיה דמחייב על כל מעבירין ומשני לעבור עליו בב' לאוין לאתויי נכ' בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער, בחזר אין במידי אדרבא לא והקתני מיני לדרות את כל המעבירין אלא אמא כעין תער תניא נמי הבי נזיר שתלש מיקס סיפסם כל שהוא ואינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו *תנן התם שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששייר שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר מר ג) שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה פשיטא מ"ד משום עבורי שער הוא ואפילו סך נשא קמ"ל דלא. קתני ובולן שגילחו שלא בתער בשלמא נבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו והעבירו תער על כל בשרו אלא מצורע בתער מנלן אע"ג דתיתי מלויים: מה לויים שכן טעונין תגלחת ואין תגלחתן אלא בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ואין תגלחתו אלא בתער אימא למיפרך מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופם תאמר במצורע דלא אלא מחדא לא אתיא תיתי מתרוייהו תיתי מלויים מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופן, נזיר יוכיח, מה לנזיר שכן קרבנו טעון לחם, ללויים יוכיח, *וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהם שהן טעונין תגלחת ותגלחתן בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ותגלחתו בתער א"ל רבא מברייש לרב אשי לפרוך מה להצד השוה שבהן אין

תורה אור

שאין דנין קל מחמור להחמיר עליו, רבי אומר אינו צריך הרי הוא אומר תער לא יעבור על ראשו עד מלאת התורה אמרה אחר מלאת לא תהא תגלחת אלא בתער והכתיב תער לא יעבור על ראשו, לעבור עליו בשני לאוין. אמר רב חסדא בשתים, לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער, בחזר אין במידי אדרבא לא והקתני מיני לדרות את כל המעבירין אלא אמא כעין תער תניא נמי הבי נזיר שתלש מיקס סיפסם כל שהוא ואינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו, תנן התם שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששייר שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר מר שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה פשיטא מ"ד משום עבורי שער הוא ואפילו סך נשא קמ"ל דלא. קתני וכולן שגילחו שלא בתער בשלמא נבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו והעבירו תער על כל בשרו אלא מצורע בתער מנלן אע"ג דתיתי מלויים: מה לויים שכן טעונין תגלחת ואין תגלחתן אלא בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ואין תגלחתו אלא בתער אימא למיפרך מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופם תאמר במצורע דלא אלא מחדא לא אתיא תיתי מתרוייהו תיתי מלויים מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופן, נזיר יוכיח, מה לנזיר שכן קרבנו טעון לחם, ללויים יוכיח, וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהם שהן טעונין תגלחת ותגלחתן בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ותגלחתו בתער א"ל רבא מברייש לרב אשי לפרוך מה להצד השוה שבהן אין

תוך ימי נזירותו: **תנן** התם, ו) פירוש בת"כ דתנשים שלמה מגלחים נזיר דכתיב וגלח ראשו ולויים כתיב וגילח את כל שערו ולויים כתיב והעבירו תער על כל בשרו: **פשיטא** · דתגלחתן מלוה להה קרקי כתיבי: **מהן** דתימא מטופ עברי שער הוא · פירוש ותער לא מעכב בהן ואפי' כך כשם ק"ל דתגלחתן מלוה: **נשא** · מין המסיחה אמסרים השער ותימה הוא מסיפא דמתניון לה בהדיא להא קמני סיפא וכולן בגילוח שלא בתער לא עכו ולא כלום ונרי"ך לומר דאי מהכיא הוה אימא מאי שלא בתער תרי"ך דמצינן לפרושי אלא כעין תער: **בשלמא** נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו · ל"ק כאן ליט טעין למלקות תניהו עניין לתגלחתו ולרבי מדשמעת לעד מלאת אלא תער לא יעבור: **תער** · תער לאתויי לתגלחת תחרובה של נזיר דכי נמי נרי"ך לגופיה תפ"ה ידעינן ממילא דתגלחת תחרובה בתער והכא פליג אתפ"ק דידיה דת"ק לייתי לתער מקום תגלחת תחרובה ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעבירין נמי והיכי קאמר רבי דאתי לגופיה דמשמע דבתער דוקא מיתייב דס"ל לגמרא דאתי נמי לומר דרבי יסבור כר' יוחנן דלא אסר שאר מעבירין דמדקאמר ליט נרי"ך דמשמע דלא אתי לאפלוגי על תגלחת קמא דידיה דמחייב על כל מעבירין ומשני לעבור עליו בב' לאוין לאתויי נכ' בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער, בחזר אין במידי אדרבא לא והקתני מיני לדרות את כל המעבירין אלא אמא כעין תער תניא נמי הבי נזיר שתלש מיקס סיפסם כל שהוא ואינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו *תנן התם שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששייר שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר מר ג) שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה פשיטא מ"ד משום עבורי שער הוא ואפילו סך נשא קמ"ל דלא. קתני ובולן שגילחו שלא בתער בשלמא נבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו והעבירו תער על כל בשרו אלא מצורע בתער מנלן אע"ג דתיתי מלויים: מה לויים שכן טעונין תגלחת ואין תגלחתן אלא בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ואין תגלחתו אלא בתער אימא למיפרך מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופם תאמר במצורע דלא אלא מחדא לא אתיא תיתי מתרוייהו תיתי מלויים מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופן, נזיר יוכיח, מה לנזיר שכן קרבנו טעון לחם, ללויים יוכיח, *וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהם שהן טעונין תגלחת ותגלחתן בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ותגלחתו בתער א"ל רבא מברייש לרב אשי לפרוך מה להצד השוה שבהן אין

נכש א מיי' פ"ב מסנ' מזיקין הלכה י"ג: ב מיי' שם פ"ג הלכה ו': נא ג ד מיי' פ"ו שם הלכה ג': נב ה מיי' שם פרק ח הלכה ו': נג ו מיי' פ"ל מסנ' מומאת צרעת הל' ה שמג שמין לן: נד ז מיי' שם הלכה ג ופ"ח מהלכות מיזחת הלכה ו':

נג' מ"מ לא יעבור ולא יעבור

נוסחת הריב"ן

ג) נזיר תער ב: ד) שיכא: ג) על ראשו עד יום מלאת שיכא נזיר: ד) לעולם מייב על שאר מעבירין ומיכי דכתיב תער לא יעביר כתיב תער כתיב עביר כמו לעיל על תער כו': ה) יש מפרשים דקא סבירן דין נזיר בין לר"ק כלומר רבי מיכי משמע: ו) מגלח בתער: ז) והל דכתיב בסמוך לא יעבור דלמ גילח כתוך ימי מרו כתיב מייב עליו משום תער לא יעבור ומשום לא יעבור תער כתיב לאחר מלאת שם פ"ד: ח) במעבירין: ט) כ"י כתוב כאן מוספות: י) כ"י כתוב כאן מוספות: כ) דכתיב: ל) דכתיב: מ) דכתיב:

[קדושין כא, ב]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה רבי לומר וכו' על ראשו עד מלאת דמשמע תער: (ב) ד"ה וכתיב וכו' כלומר מייב על תער דכתיב וכתיב תער. כ"כ פי' כת לא יעבור דכי קא עביד לא יעבור דכי קא עביד בתער עביר כמו לעיל על תער כו': ה) יש מפרשים דקא סבירן דין נזיר בין לר"ק כלומר רבי מיכי משמע: ו) מגלח בתער: ז) והל דכתיב בסמוך לא יעבור דלמ גילח כתוך ימי מרו כתיב מייב עליו משום תער לא יעבור ומשום לא יעבור תער כתיב לאחר מלאת שם פ"ד: ח) במעבירין: ט) כ"י כתוב כאן מוספות: י) כ"י כתוב כאן מוספות: כ) דכתיב: ל) דכתיב: מ) דכתיב:

פי' הרא"ש

שאין דנין קל מחמור · שהמעורע חמור שצריך לגלח כל שער ושער והנוגע אינו [מגלח אלא] ראשו [מגלח כתיב ביה תער דאם אינו ענין להעברת תער תוך ימי נזירותו דהא אפי' בשאר מעבירי' לכך · תנהו ענין לתגלחת מצות בהשלמת נזירותו: רבי אושר אינו צריך · לאתויי תער לתגלחת מצות דכי אתי לטעמיה אפי' הבי מסיקנא דתגלחת אחרונה בתער דהכי משמע פשוטה דתער לא יעבור על ראשו עד מלאת הא ביום מלאת עבור: ותריך והא כתיב תער לא יעבור על ראשו דדרשי' מניה לרבות כל המעבירים · וא"כ היכי דריש ליה לגופיה · הא לא אצטריך לגופיה כיון דרבי, כל המעבירים: ולא בעי למימר דרבי ס"ל כר' יאשי"ה ר' יוחנן דלא מרבי שאר מעבירים דמדקאמר רבי אומר אינו צריך משמע דלא אתא לאפלוגי על מאי דקאמרי"ק לענין איפור תעבדה: לעבור עליו בשני לאוין · שאם תעביר בתער תחתון בו משום תער ומשום לא תעביר עליו תער ומקי' נמי הכי · שעורה שבגופו מעכבתו: **תניא** נמי הכי שלוקה ד) [ומוסר] כדרב לחנן: **נזיר** שתלש ומרט ושפשף כל שהוא חייב · לוקה: ואיט סותר אלא ברוב ראשו ובתער. פירוש כעין תער: **כשם** שאמי שערות [מעכבות ה] כך] סותרות · אם גלח ג' שערות תוך ימי נזירותו: **תנן** התם, ו) פירוש בת"כ דתנשים שלמה מגלחים נזיר דכתיב וגלח ראשו ולויים כתיב וגילח את כל שערו ולויים כתיב והעבירו תער על כל בשרו: **פשיטא** · דתגלחתן מלוה להה קרקי כתיבי: **מהן** דתימא מטופ עברי שער הוא · פירוש ותער לא מעכב בהן ואפי' כך כשם ק"ל דתגלחתן מלוה: **נשא** · מין המסיחה אמסרים השער ותימה הוא מסיפא דמתניון לה בהדיא להא קמני סיפא וכולן בגילוח שלא בתער לא עכו ולא כלום ונרי"ך לומר דאי מהכיא הוה אימא מאי שלא בתער תרי"ך דמצינן לפרושי אלא כעין תער: **בשלמא** נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו · ל"ק כאן ליט טעין למלקות תניהו עניין לתגלחתו ולרבי מדשמעת לעד מלאת אלא תער לא יעבור: **תער** · תער לאתויי לתגלחת תחרובה של נזיר דכי נמי נרי"ך לגופיה תפ"ה ידעינן ממילא דתגלחת תחרובה בתער והכא פליג אתפ"ק דידיה דת"ק לייתי לתער מקום תגלחת תחרובה ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעבירין נמי והיכי קאמר רבי דאתי לגופיה דמשמע דבתער דוקא מיתייב דס"ל לגמרא דאתי נמי לומר דרבי יסבור כר' יוחנן דלא אסר שאר מעבירין דמדקאמר ליט נרי"ך דמשמע דלא אתי לאפלוגי על תגלחת קמא דידיה דמחייב על כל מעבירין ומשני לעבור עליו בב' לאוין לאתויי נכ' בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער, בחזר אין במידי אדרבא לא והקתני מיני לדרות את כל המעבירין אלא אמא כעין תער תניא נמי הבי נזיר שתלש מיקס סיפסם כל שהוא ואינו סותר אלא ברוב ראשו ובתער רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו *תנן התם שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששייר שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר מר ג) שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה פשיטא מ"ד משום עבורי שער הוא ואפילו סך נשא קמ"ל דלא. קתני ובולן שגילחו שלא בתער בשלמא נבי נזיר כתיב תער לא יעבור על ראשו והעבירו תער על כל בשרו אלא מצורע בתער מנלן אע"ג דתיתי מלויים: מה לויים שכן טעונין תגלחת ואין תגלחתן אלא בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ואין תגלחתו אלא בתער אימא למיפרך מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופם תאמר במצורע דלא אלא מחדא לא אתיא תיתי מתרוייהו תיתי מלויים מה ללויים שכן טעונין תנופה בגופן, נזיר יוכיח, מה לנזיר שכן קרבנו טעון לחם, ללויים יוכיח, *וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהם שהן טעונין תגלחת ותגלחתן בתער אף אני אביא את המצורע שהוא טעון תגלחת ותגלחתו בתער א"ל רבא מברייש לרב אשי לפרוך מה להצד השוה שבהן אין

הגהות מהר"ב רנשבורג א) גם' תניא נמי הכי וכו' סיפסם כל שהוא מייב ושיט כעין' · מ"ט : ב) שם אמר מר · כ"ב עי' לעיל נב ע"ב וכרש"י שם ד"ה אמר מר שם : ג) תוד"ה וכתיב וכו' כין כשיפסוק כל שהוא מייב · כלומר ד"ה ומ"ד משל"ל מיתת וכו' : ד) ד"ה תניא נמי הכי שלוקה כתמ"ל · מ"ט : ה) ד"ה כשם וכו' משכבתו בו כד שתי שערות סותרות כלי"ל : ו) ד"ה תן התם שם שמעון סותרות כלי"ל : נמ"כ שמתקו וכ"כ פרק כתרת דנעמים · מ"ט :

אין קרבנו בדלות · תלת קרבן קבוע בין עניים בין עשירים תלמד במעורע שאם עני הוא מביא לפוריס ות"ל גם לת נחמיר עליו להביאו תמיד ואין להקשות לפי מה שמסקינן דילף מעורע מקרא דמחרימה שלא כמזיר [ב] דהייט במזיר דבמסמוך וליתי מזיר כמה [ג](הכא) דחיכא למיפרך שכן חיט בשלה לו שכן שכל גופו טעון חגלחת:

והאי תנא מעיקרא · בברייתא דלעיל קתמר ללמדו ממעורע אי לתפשר כו' **לימא** דקיס ליה לתנא [תמר] במעורע **גלח** מזיר שהרי כח מזיר ממעורע, ואכך ברייתא בעי למילף מעורע-דבעי תמר· מדינא דמזיר וליס **לימא** מעורע נופיס לת יגיע תלת מזיר, ומלינא נמי לת לומר מ'מרחקן' דכתיב במזיר, ומ"מ רבי **אליעזר** לת יליס תמר במעורע תלת מזיר כדמפרש והולך: דתנן בפרק בתרא דמכות (דף כ.) חיט חייב כו' גבי פיחות דזקן תניא לתן מייבין בהסחתה פחת זקן בין בהגיס בין ישראלים עד שימלוו בתער ור"ת אמר לתי ליקטו במלקט והיכיטני מיחייב: **ומאי** טעמייהו דרבנן · כלומר מהיכא נפקא לן דפסיעת להו דמעורע בתער תפילו בלת מזיר כדס"ל דתניא זקו מה ת"ל,במעורע כתיב והיה ביום הסביעי יגלח תם כל שערו לת לתמו ולת זקנו וכו' והלת כללכל כל שערו הוא ולמה פרט זקנו לפי שלת גבי כהגים ופחת זקנם לת יגלחו יכול תף מעורע לעומר כהן **והוא** מעורע כן שלת יכול לגלח זקנו והא דכתיב וגלח לת כל שערו ע"כ לבר מזקנו ת"ל בנמרט זקנו שאין עשה דגילוח דוחה לת הסחתת זקן ככהגים ועשה דקדושים ת"ל זקנו מיותר שכבתב במעורע לתשמועינן [ד] עשה דזקו דוחה לת תעשה ועשה בעלמא הכא דמי לתת יגלחו בכהגים ועשה דקדושים יהיו ולת"פ שאין עשה דוחה לת תעשה ועשה בעלמא הכא דמי כדאמר בפ"ק דקדושין (דף לה:) ות"ת ולמה לתי למישרי לתו גרידא דלת תסחית פחת זקנך ו"ל (דמשמע) לתיכא למימר קרא מחמת כתיב כה ביכרלת ככהגים ות"ל דע"כ לרבנן ללתו גרידא דיכרלת לת לתימרך קרא דנפקא להו מהקפה דכתיב לת תקיפו כל הקפה כדתיתה בממעו ת"כ זקו לת תימרך קרא לתת להקפת כל הראש ממה הקפה כדתיתה בממעו ת"כ זקו לת תימרך קרא לתת בהגיס ולתמשמעיון דעשה דקרחים תוהו · ואע"ג דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה בעלמא הכא דחי כדאמר בריש יבמות דשאני הכא דהתי לא תעשה ועשה שאינו שוה בכל דהשתחת זקן לא שייך בנשים ובדאיצטריך זקו לומר דדוחה לאו דהשתחת זקן דאינו חייב עליו אלא בתער מכלל דנלחה מצורע נמי אינו אלא בתער · ומ"ל דבתער חייב בפאת זקן לרבנן: ת"ל לא תשחית פאת זקנך · נבי ישראל כתיב ולישנין בהגיס ישראל מחדדי בפאת פאת · ובמסמרים לא מקרי השחתה דאין השער נישל מעיקרו: יכול אף בלקמ ו ב ר ה י ס נ י שמשחיתין חוקן מעיקרו ת"ל לא ינלוו תאי לא מקרי נילוח · ודילמא אפילו לקמו בלקמ ודאמאי מצנה קא עביד ומקיים מצנה תגלחת מצורע · ויקנו אחא לאשמועינן שאפי' בתער שהוא מיוחד בעלמא משום השחתת זקן במצורע לא מיחייב עליה · אמאי אי ס"ד אי עביד בלקמ ודחי שפיר דמי וקרא לא אתי אלא למיסר דרחי תגלחת מצורע איסור השחתת זקן וא"כ לשתוקי קרא מיבעי ליה לרבנן דאיסור קא עביד ודחי לאו דהקפה דסבירא לן השתא הקפת כל הראש שמה הקפה: הכא דמצנה קא עביד שאין שום איסור בתגלחת מצורע לא כל שכן · שתגלחת מצורע תדחה לאו דהשחתת זקן: ואע"ג דבני נזיר א"א בלא דחייה · ובמצורע אפשר לא משמע ליה לפלוגי:

נזיר תתי"ג

פי' הרא"ש

תורים או בני יונה: תנא [מעיקרא] אסר אפשר · אלמא מקשי דשמיעא ליה דנזיר בעי תער פשיטא ליה במצורע ובעי למילף נזיר ממצורע · תזדר אבר אבריו ניקף מדינא מצורע ומנזיר ודבינא נשה לא קיים ליה אליבא דרבנן: **רבינא** דלעיל **בשמיעא** ליה תער במצורע **רבנן** היא וכדמפרש ואזיל · **דבעי למיקף הבא** במצורע מנזיר ולא קם ליה דינא ר"א היא, דהנן ואינו חייב עד שיגלחנו בתער · נבי השחתת פאת זקן מיתניא במכות: במלקם · כלי אומנות שקורים פליאנה שמחליקין בהם התריסין: מ"ם דרבנן בהא כלומר אכתי מנא ידעי' לרבנן נילוח מצורע בתער · דתניא זקו מה ת"ל דבמצורע כתיב ויגלח את כל שערו ואת זקנו וכתיב דכתיב כל שערו למה הוצרך ליפרוט זקנו · לפי שבאמר ופאת זקנם לא יגלחו יכול אף כהן בנבי מצורע כן לא יגלח וקנו ת"ל וזקן דאתי עשה דבמצורע ודחה לא יגלחו תעשה דקרחים תוהו · ואע"ג דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה בעלמא הכא דחי כדאמר בריש יבמות דשאני הכא דהתי לא תעשה ועשה שאינו שוה בכל דהשתחת זקן לא שייך בנשים ובדאיצטריך זקנו לומר דדוחה לאו דהשחתת זקן דאינו חייב עליו אלא בתער מכלל דנלחה מצורע נמי אינו אלא בתער · ומ"ל דבתער חייב בפאת זקן לרבנן: ת"ל לא תשחית פאת זקנך · נבי ישראל כתיב ולישנין בהגיס ישראל מחדדי בפאת פאת · ובמסמרים לא מקרי השחתת דאין השער נישל מעיקרו: יכול אף בלקמ ו ב ר ה י ס נ י שמשחיתין חוקן מעיקרו ת"ל לא ינלוו תאי לא מקרי נילוח · ודילמא אפילו לקמו בלקמ ודאמאי מצנה קא עביד ומקיים מצנה תגלחת מצורע · ויקנו אחא לאשמועינן שאפי' בתער שהוא מיוחד בעלמא משום השחתת זקן במצורע לא מיחייב עליה · אמאי אי ס"ד אי עביד בלקמ ודחי שפיר דמי וקרא לא אתי אלא למיסר דרחי תגלחת מצורע איסור השחתת זקן וא"כ לשתוקי קרא מיבעי ליה לרבנן דאיסור קא עביד ודחי לאו דהקפה דסבירא לן השתא הקפת כל הראש שמה הקפה: הכא דמצנה קא עביד שאין שום איסור בתגלחת מצורע לא כל שכן · שתגלחת מצורע תדחה לאו דהשחתת זקן: ואע"ג דבני נזיר א"א בלא דחייה · ובמצורע אפשר לא משמע ליה לפלוגי:

נזיר תתי"ג

פלוגתא

נזיר תתי"ג

מתנה

נזיר תתי"ג

מתנה

נזיר תתי"ג

**מתנה

ותו מי פ"ד דכי עביד. מוסיף במלקט וברחיטני שפיר דמי וזקט להתיר תער הוא דאתא לאחרבה מדלא כתב ביה תער (ג) הוה ממילא דבתער לית ביה מידי מחריש לך כר"ל דאמר כל מקום שאתה מוצא כו' ר"ע במלקט ולגלח במלקט וברחיטני ואיהו מקיים וגילח אח כל שערו וקא מקשה ליה מוקים ללא תעשה דופתא דקשה לו יבלחו בתער דלית אחרבה תורה "הקפה רחש ולא תעשה" ואפילו הכי מוקים ליה בתער שמע מינה להכי לימטריך זקנו למיכרי תער במלקט וממילא דבתער לית במידי אחריתי לה דומיא "הקפה רחש" דקאתי ליה עשה דוגילח אח כל שערו ודחי ליה לגמ' "להקפה לפי שאינו יכול לקיים אלא בתער" ואפילו הכי מייתי ליה מהכא ומש"ה כי ליקטו במלקט וברחיטני נמי "הקפה" מייב וה"ג מפרש במסכת מכות בפרק אלו הן הלוקין: **ורי"מ מפי מסורת**. כלומר הואיל ומוקמינן להא דתני לעיל דמלוט עליך מדינא כר"ח דבתער לית במידי אחריתא לא מלי מסורת מדינא הא מיהא למיפרך כדלעיל מה להצד השוה שבהן כו': **ליף מרפקו**. דכתיב גבי מלוט תער על שערו ותו לא כתיב כלום שערו ורחלו כלומר שערו הוא חלא לפי שנאמר גבי נזיר תער לא יעבור על רחלו ג) מ"ל וגילח את רחלו כתער כמו שאחריכך לך גבי נזיר ור"ח סבר לה כרבי יוסה דאמר לעיל (דף נמ:) דגבי נזיר לא מייתי חלא בתער ובמידי אחריתי לא (ג) מ"ל דאחרי דאחריכך גבי נזיר משמע דאי לאו דאיכא למימר דבתער לית במידי אחריתי לה הוה אמינא דלא ליכא למימר דבתער לית במידי אחריתי לה משום דכתיב ביה תער אבל הכא דלא כתיב ביה תער אלא גילוח בעלמא אימא לא ליכא למימר דבתער לית במידי אחריתי לה ול

לגמעוינן דעשה דוגילא דמטרע דחי ליה להקפה הרחם: ותימה למיכתב זקנו [וכחקנו] דלי כתב רחמנא זקנו ולא כתב רחמנו ה"ל להקפת כל הרחם [לא שמיה] הקפה דעיקר חיסור הקפה דכתיב לא תקיפו פאת ה"ל הייט דוקא כשנוטל הפאות לבד כדאמר בגמרא תורה אור

ואי בתר"ראשו"ולא כתב "זקנו" הוה אמינא
← משמע תרתי דאתי עשה ודחי את לא תעשה
ומשמע *דהקפת כל הראש שמה הקפה
ואבתי בתער מנלן, להכי כתב רחמנא "זקנו"
← ור"א "דאתי עשה ודחי את לא תעשה מגליה?
ילקי מגדילים דתניא °לא תלבש שעטנז (ג) כג הא

ואי כתב רחמנא רגלו ולא כתב זקנו ס"ד. דהאי דכתיב רחמנו מרחמי מעמע דאתי עשה דמטרע דכתיב וגילח את כל שערו ודחי לא תעשה דלא תקיפו (ב) את פאת ראשכם ומשמע נמי מדכתיב לא תקיפו פאת ראשכם דהקפה כל הרחם אבל עדיין לא מצינו דכתיב הכי להכי כתב רחמנא זקנו למילף ליה מפאת זקנם לא יגלחו דכתיב ביה השחתה [וגילוח] דהייט תער: (ג) ורבנן סבי דרשי מפי דרשי כיס. ולי קשיא ר"ש נמי זקנו מלי דרשי כיס יש להקשות דלמ"ג דדרשי ר"ש דלחו ונמר א] [בזירה שוה] מצינו לומר דעשה דחי לח לא תעשה זקנו נמי לילמדינן למיגמר מכהנים דחי מגזיר לחודיה ה"ל בדין הוה שדוחה לח לא תעשה דגזיר שכן יצאו בשחלה לבגל דלא הילכך לילמדינן נמי [זקנו] ללמוד נבי כהנים ומסתברא דהכי הוה דגלסינן לקמן ור"ל דלחי עשה ודחי לא תעשה מנא ליה והא מגזיר ילף לה ולחי מגזיר לא ילפינן דלוכח למיפרך מה לגזיר בו' ומה לכהנים ט' (ג) דמפרש לקמן בפרק שני נזירים (דף נח:) מן המורה: ור"ל דאתי עשה ודחי לא תעשה מגליה. בשלמה לרבנן דילפי מטרע מזקן דבהשחתה זקן לחח ליה עשה דוגילח לח כל שערו ודחי ליה ללחו דהשחתה זקן חלח לר"ל מנא ליה עשה דהיי מהשחתה זקן כדרבן כיון דלר"ל לא לחי ליה עשה דוגילח לח כל שערו ולידחי לגמרי לח לא תעשה דהשחתה זקן לדלידיה כתער הוה דמשחרי מטרע לחבל לא במלקע ולהיטיני לא לחיי ליה עשה בהדיח ודחי ליה לטוליה לא תעשה חלח לפנים דבתער משחרי לחבל לא במלקע ולהיטיני ולי מרחקו דמטרע דלחי ליה רחמנו לכגזיר לילף למיפרך מה לגזיר שכן יצאו בשחלה ג) ולי מזקן לכהן מטרע דמוכר בתער לילף לחי ליה עשה דוגילח לח כל שערו ולידחי לגמרי לח לא תעשה דהשחתה זקן לדלידיה כתער הוה דמשחרי מטרע

הא גדילים מעמא לך . וקא דמי לאו דלא תלבש שעטנז : **אמר רב מתנ' כריש דרב מיקפ** . מדקתני לו שמיירו שתי שערות לא עשה (ב) כלום ואת אומרת לרובו תשוב ככולו מדלוייתא דמדכתב הכא וגילח את ראשו ביום השביעי ולא מילטריך ליה ג) למיכתב ביום השביעי יגלחנו ד) לומר דלא תקיש גילוח עד דתיכא כולו שיער מגולח מכלל דמלילטריך ליה קרא לאשמועינן דלינלח כולו דלי לאו הכי קרא הוה למיכתב דכרובו סגי ליה לרובו ככולו דלוייתא : **פלי** . ביום השביעי יגלחנו בזמיר טמא הוא דכתיב לבל בזמיר טהור לא כתיב הלח וגילח את ג) שער רחם מזרו דלא משמע ליה הכי : **מכו עלה במערבא** . אהא דתקפתא דר' יוסי בר' חנינה: ג) (**ד**)**מכדי נזיר ממא דכתיב מגלן מנזיר מטהר ילף.** ד) מדכתיב ביה תער לי לרבי כדאיתא ליה ולה"ק כדאיתא ליה וכדלעיל ה"ה נמי דליתי נזיר מהור מנזיר טמא מה נזיר טמא ה) כו' ותכף הוא דגלי רחמנא כולו הא בעלמא רובו ככולו וכדרב אחא בריה דרב תחא מיכף ליה אהא דתקפתא ומ"מ ליגמר מיניה הא לא לפעמים משום דהוו להו נזיר ומטרע שני כתובין כאחד : **ומ"מ רשמו וחזר וגילחן** . נמי לתוקן ב' שערות : **מסו** . מי למרינן כיון דמשיקרא כי שייר לוקן שתי שערות לא עשה ולא כלום הכתוב נמי כיון דכתב (ל) ולכשלחן מעל ו) מטיקרא[ן]דמי ומעכבי לו לשתי בניון דהשתא קא מינלח לגמ' להאי דהדר נמתי לך מיטיקן ולא מעכבי : **גילח שערה**(ה) **קמיבעיא ליה לרבה.** פשיטא דכיון דגילח תא כל רשמו לבר מהנך ב' שערות דכי הדר גילח תחת מהן וכשרה כמאן דחזיל ומיגלח ז)דקתזיל ומיגלח כי הורחיה כמאן דחזיל ומגלח ח)שערו) ולהכי דכשרה מאי הוה ליה למיבעבד : **גילח מימ נשרה תחת וגילח תחת קמבעיא ליה** . מי למרינן כיון דכל שערו גילח חון משער תחת שפיר דמי להא לית שייר שתי שערות בגלח גילוח **מן לגמרי** כיון דמשיקרא שייר לן שתי שערות ולא כלום עבד וכי חזר וגילח תחת לתחר נשירתה דמכירתה נמי לאו כלום עבד דכיון דלא הוי השתא ברשמו גילח שערה תחת לא ליקרי גילוח וכשרו שיעסה דמי דכי היכי דתם גילח ושייר שערה תחת שפיר גילח דשערה כבטולה דמי הכי נמי כי נשרה תחת משעה נשירותה הויא מכירתה כבטולה וכי חזר וגילחה

ע א מיי' פ"ב מהל' מכלי מלכ' סלכה ו :
עא ב ג מיי' פ"ה מהל' מיכוס כלי יו ופ"ג מכלי מלכ' סלכה ד :
עב ד ה מיי' פ"ה מהל' מומחה מה סל' כ ופ"ב מהל' נזירות הלכה ג :

נוסח אחר
אמר רבה ור' יוסף נזיר בעל שתי שערות ובעל שתי פאות (אמר רבי ותוס' בפרקא קמא)

אמר רבה בר רב כהנא מקרא מלא הוא בכתוב כמשמעו לומר לא יכא. גבי נזיר כתיבי הכי קרקפתו של טומאה להזהירו על הביאה כדאמרינן בשמעתין לתם [התרו] בו משום "לא יטמא" ומשום "לא יבא" לוקה פעמים ושתים

נמ' איתמר אמר רבה אמר רב הונא מקרא מלא דבר הכתוב "לא יטמא" כשהוא אומר "לא יבא" לרבות הזהירו על הטומאה להזהירו על הביאה אבל טומאה ולא רב יוסף אמר האלהים אמר רב הונא אפילו טומאה וטומאה דאמר רב הונא נזיר שהיה עומד בבית הקברות והושיטו לו מתו ומת אחר ונגע בו חייב אמאי הא מיטמא וקאים אלא לאו ש"מ אמר רב הונא אפילו טומאה וטומאה איתיביה אביי כהן שהיה לו מת מונח על כתיפו והושיטו לו מתו ומת אחר ונגע בו יכול יהא חייב? ת"ל [א] "ולא יחלל" במי שאינו מחולל יצא זה שהוא מחולל ועומד"א ל' ותיקשי לרמתני' דתנן היה מיטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא חייב על כל אחת ואחת ואמאי הא מיטמא וקאים אלא קשיא אהדדי? לא קשיא באן בחיבורין באן שלא בחיבורין, וטומאה בחיבורין דאורייתא (ב) והא אמר רב יצחק בר יוסף א"ר ינאי "לא אמרו טומאה בחיבורין אלא לתרומה וקדשים אבל לנזיר ועושה פסח לא, ואי אמרת דאורייתא מאי שנא? באן בחיבורי אדם באדם באן בחיבורי אדם בבית; אבל טומאה וטומאה לא דהא מיטמא וקאים טומאה וביאה נמי הא מיטמא וקאי! אמר רבי יוחנן באן בבית באן בשדה, בבית

מקרא מלא דבר הכתוב. כנזיר לא ימעט להם כמותם להזהירו על הטומאה וכמחזר ותמר "כל ימי הזירו לה' על כל א] נפשות מת לא יבא" חזר והזירו על ביאת אהל שכן מת לומר לך שתם ניטמא במת וחזר וכנגם 'בהל' ניים בו מת'קיב שתים: **אבל טומאה וטומאה.**

תורה אור

אבל טומאה וטומאה לא. כלומר לו מחר מחר ונגע במת מחר כשד שהוא טוגע במת לתמון טומאה ש"מ שהתרו בו ליו מייב ולא לחת מחת מיטמא: **דאמר רב הונא נזיר שהיה עומד בבית הקברות והושיטו לו מתו ומת אחר ונגע בו חייב.** מלקות לא כתיבי ולא כתמו: **מיתיבי מכאן שהיה לו מת מונח על כתיפו וכו' ומת מחר.** כלומר לו מתו לו מת מחר והלי דקתמר מתו לו חזקה שהות ליו מוכר ליטמא בשום קרוב שלו לא כתיבו ולא כתמו: **מייב.** מלקות לקו על טומאות שניהן: **מיתיבי מכאן שהיה לו מת מונח על כתיפו וכו' יכול יהא חייב ת"ל ולא יחלל ומן המחלל לא יצא ולא יחלל.** וה"ה לכהן הדיוט וזיר כמי: **שמיעו מפולל.** שמעין לו נטמא בו דייבר הכתוב לו יטמא ואם טומאה לוקה יצא זה שטוגע במת מחר שכבר הות מחולל בתוכו מת שטומאה על כתיפו וש"מ דאיכא בטומאה וטומאה ליכו טוגע במת: **ומיקשי לך מניקיון.** תברייתא דהא תנן לתפילו בטומאה וטומאה מייב על כל לחת ולחת: **שלא כתיבורין.** דנגע במת זה והלך ונטמא במת לחר ולכוותה נמי במתני' דמייב על כל לחת ולחת כגון שנטמא בזה והלך ונגע במת לחר וכי תניא הכא לתיבו מייב אלא לחת בטומאת מיבורין שנעוד שטומא בו מת על כתיפו נגע במת לחר ולחיבו לחת בטומאה לחת דמי הוחיל ולא נסתלק מטומאה לחשוה: (ב) **וטומאה מיבורין.** מי הויא לה לתוריימא כחדא טומאה מסוס לחוי מסובר עדיין במת לחשון קחמרת לה לכי הדר נגע במת זה הויא לה לכולה חדא טומאה מדתוריימא: **ופא לחמר רב יוסף לא לחמרו טומאה בחיבורין.** אם לחדם טוגע ידו במת ולוחז בו וידו לחתת נחוגה כיד חביבו לא לחמרת שיטה גם לותו חביבו כמי שהוא מסובר וטוגע בטומאה זו אלא לענין קדשים ותרומה שליטו יכול לאכול בהן עד שבעה אבל לענין נזיר לסחורי נזיריותו ולהביא קרבן על הטומאה ולעושה פסח אלא לענין נזיר לסחורי נזיריותו ולהביא קרבן (ג) (אחרינן) שהות טומאה בחיבורין: **ולי לחמרת דמדתוריימא.** הוי חשוב טומאה מיבורין כטומאה לריכה: **מאי שנא.** נזיר ושעשה פסח מקדשים ותרומה: **ס"ג כאן בחיבורי אדם באדם כאן בחיבורי אדם במת.** כלומר מי דמי: **ההוא** בחיבורי אדם **באדם** שזה טוגע במת והוא בחיבורו ומ"ה לת חשיבה ליה טומאת מיבורין לענין נזיר ושעשה פסח ג) אבל **הכא** טומאת חיבורי [אדם] **במת** הויא ומשום הכי הויא לה טומאת חיבור חשיבה כחדא ולענו **חייב** אלא אחת ג) דהא מיטמאת ולקי' ואחר מר אמי מחולל יצא זה שהוא מחולל ולקינן מיטמאת ולקי' ואחר מר אמי מחולל יצא זה שהוא מחולל ולקינן נזיר וכהנים לחתם לענין הפרשת טומאה: **טומאה וביאה נמי הא מיטמא וקאי.** קודם שנכנס בהאל ולחמלי מייבינן ולי נמי מכיון דנכנס בהאל בהמת אם הוה ליה טמא וכי הדר נגע במי חמלי מייב: **באן בבית באן בשדה.** כי לחמרינן חן לחייב על הביאה ועל הטומאה דנכנס בבית אמת לחזור לטומאתה וביאה בהאי לחתיין ולידך לחמרן יצא זה שחמחל ועומד ונכנס בבית כאן בבית

כאן בשדה. כלומר כל טומאה וטומאה שלא חהא לו מלכתא טיחייב עליהם בבית חחת שהרי אם נגע בו' טומאה חדשה היא שהתרתה לולחו לטומאה לידיה היא ואם היה טעון מת על כתיפו והתרו בו על הטומאה והושיטו לו מת אחר מחולל ועומד הוא ואין כאן אלא טומאה אחת שהרי אם היה מת אחר אלא לקי' כגון מת על כתפו והושיט לו מת אחר ולא לקי' דאמר לעיל כל זה מדברי רב יוסף ולפ' דבריו דבתבור' משבחת לה וטומאה בתבורים דאורייתא מה שהוא שמא ז' בעודו מחובר למת מן התורה הוא דקאמר לוקה עליה: לא אמרו טומאה בתבורי' אלא להרומה וקדשים. שלא יאכל תרומה וקדשים כל שבעה שהעמידו דבריהם במקום ואי הני דאורייתא היאך מיתרחב הכתיב: כאן בחיבורי אדם באדם כאן בחיבורי אדם בבית. ראשון שנגע בשמען נגע בבית שמען נגע בבית שמא ז' מן התורה ובמ' אין מעמידין דבריו ליה מכל אשר יגע בו הטמא. אבל ראשון שנגע בשמען ושמען בלוי ולוי בבית שמא טומאת ערב מן התורה ומדרבנן טומאת ז' ואין כאן תוספת טומאה: כאן בבית. אדם מחובר הנבנס לאהל המת והחזרו בו משום לא יבוא לוקה ב' שבניהם באו כאן ולא היה מחולל ועומד. אבל בשדה דליכא אהל לא משבחת שלקה ב'. ראם

פי' הרא"ש

ושתית דתתראת מחלקות: מקרא מלא דבר הכתוב לא ימעט. כלומר שמטלא ומשלים הכל דגם ביאתו לבית שיש בו טומאה בכלל לא ימעט הוא. כשהוא אומר לא יבוא תרוייהו נבי נזיר כתיבי וקרא יתירא הוא להזהיר על הביאה ועל הטומאה כדמפרש בסמוך שאם נכנס בשדה והתרו בו משום לא יטמא לקה ב' שבניהם באו כאן: אבל טומאה וטומאה לא מחייב ב' משום טומאה אי לא משום תוספת טומאה בשניה כדמפ' בסמוך: ורב יוסף אמר אפילו טומאה וטומאה אף בלא תוספת טומאה מתחייב שתים אי התרו בו אל תטמא אל תטמא: ותיקשי לו מתו ומת אחר דנזיר מיזהר על הקבורים כמו כ"ג: ת"ל יכול יהא חייב ת"ל להחלו ולא נרסי' לא יחלל דהא לא כתיב נבי אוהרת טומאה ולהחלו נבי אוהרת טומאת הבן כתיב לקמן נמרינן נזיר מכהן מ"ש דאמר אמר: א"ל רב יוסף ותיקשי ליה מהתיא דתנן היה מטמא וכו'. אלא קשיין אהדדי ומפי הך ברייתא מקשי מתני': לא קשיא כאן בחבורין כאן שלא בחבורין. אבני השוהם לרב יוסף לתרוץ הברייתא ומשנה דלא תקשי אהדדי ולקיים דברי רבה: כאן בחבורין בעודו מחובר למת אם הרשיעו לו מת לא מחייב. דמתוללו ושמחר היא ואינו מוסיף טומאה על טומאתו: כאן שלא בחבורי' אחר שפירש מן המת והרשיעו לו מת אחר התרו בו אל תטמא חייב ב' דבטומאה ב' יש תוספת טומאה דבעודו מחובר למת אדם הנוגע בו שמא ז' ואחר שפירש הנוגע בו אינו שמא כ"א טומאת ערב. כך פי' המפרשים שפה ז'. וק' לי מדקאמר רבה טומאה וטומאה לא משמע דליה בטומאה ב' מלקויות דאם איתא דאית ליה אמורא ה"ל למפרש דבריו וע"ק דאל"ל א"ל ל"ק כאן בחבורין וכו'. הלכך נר' לפרש דרבה ליה ליה כלל ב' מלקויות בטומאה אלא קשיין אהדדי ל"ק כאן בחבורי' וכו' כל זה מדברי רב יוסף ולפ' דבריו דבחבורי' משבחת לה וטומאה בחבורים דאורייתא מה שהוא שמא ז' בעודו מחובר למת מן התורה הוא דקאמר לוקה עליה: לא אמרו טומאה בחבורי' אלא להרומה וקדשים. שלא יאכל תרומה וקדשים כל שבעה שהעמידו דבריהם במקום אכילת תרומה וקדשים שהוא מצות עשה: אבל לנזיר שיסתור ולעשה פסח שיטמא טומאת ערב לא משמע ליה דאורייתא היאך מיתרחב הכתיב: כאן בחבורי אדם באדם כאן בחבורי אדם בבת. ראשון שנגע בשמען נגע בבת שמא ז' מן התורה ובמ' אין מעמידין דבריו ליה מכל אשר יגע בו הטמא. אבל ראשון שנגע בשמען ושמען בלוי ולוי בבת שמא טומאת ערב מן התורה ומדרבנן טומאת ז' ואין כאן תוספת טומאה: כאן בבית. אדם מחובר הנבנס לאהל המת והחזרו בו משום לא יבוא לוקה ב' שבניהם באו כאן ולא היה מחולל ועומד. אבל בשדה דליכא אהל לא משבחת שלקה ב'. ראם

הגהות הגר"א

[א] גמ' ולא יחלל נמחק וכ"כ לכהלו (וכמ"ש כתוס')

גליון הש"ס

גמ' כתן שנא כמיכורין. ע' נדה ד' מ ע"ש תד"ה ולחמת:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א] רש"י ד"ה מקרא מלא וכו' שנ כל נפשות. תי' נפשות נמחק ונ"כ נפש. ת"ש: ב] ד"ה כ"ב כתן כמיכורי מדם וכו' אבל ככל טומאה מיכורי מדם כמת. נ"כ תי' ת"ש: ג] בא"ד ואיתו חייב שנא כתן ספ"ד: ד] תוס' ד"ה ומאי נ"ב שנא כתן וכו' דשל הקברות. תי' הקברות נמחק ונ"כ הקברים. ת"ש: ה] ד"ה מיתיבי מכאן וכו' מחוכר למת ונ"כ כן. ת"ש: ו] בא"ד כספרים כתוב ת"ל (ויקרא כ"ב) ולא יחלל וכו' ממקן ת"ל ולא יחלל וכ"כ בפ"ק דנזיר ד"ה ומאי ונ"כ וזה לשון: ז] ד"ה לא קשיא וכו' מחוכר למת ונ"כ ומחוכר בו ומוכיחים. תי' ומוכיחים נמחק ונ"כ שם ת"ש: ח] בא"ד אין כאן מחילו ומוחד ומוסמך. תי' ומוסמך נמחק ונ"כ מלא מוסמך ומוחד ומוסמך. ת"ש: ט] בא"ד ומוחד ומוסמך נמחק ונ"כ ומוחד ומוסמך ערב כמ"ש: י] ד"ה ומומחה ומומחה כיון כמיכורין לתוריימא כלומר וכי כשלמת מלאם טוגע במת וכי יסיה כטוגע בו וכו' ומאמר ר' יאמק כך יוסף כמלאם טומאה. תי' טומאה נמחק ונ"כ הטומאה כיה כמלאם טומאה. ת"ש: כ] ד"ה כמיכורי מדם וכו' מכלליתי כטוגע כטוגע כ"ע. ת"ש: ל] בא"ד ולפי' ר"י. נמחק דתוריימא כמיכורין כיין כטוגע כטוגע במת. תי' כטוגע במת כמת ממקן ונ"כ כטוגע במת אלא כמיכורין מטוגע כטוגע כטוגע במת. ת"ש: מ] ד"ה מלי שנא טומאה וטומאה וכו' ואין כאן תוספת טומאה קריעת כיס טומאה. מן טומאה ועד טומאה נמחק ונ"כ ומחוללו ושומד

(ת) גמ' תוריימא היא וכמ"ש תמר ר' יאמק: (ג) ד"ה ומומאה כמיכורין מי הויא וכו' דמשום הכי: (ג) ד"ה ומומאה כמיכורין מי הויא וכו' דמשום הכי: (ג) ד"ה ומאי תמרו ניסא:

נ"א נזיר

כביה ג). לימלי חייב שהיה הא לא לתיין בהדי דכיון דעייל ידיה דאורחיה לחיים בהכי ליטמי ליה דכמאן דנגע בטומאת המת בשבעים דמי וביאה לא הוי עד דעייל כוליה גופיה: **גמ' אמר ר"ל** כל היכא דהוציים ידו ליכנס מזלה: **משום טומאה ליכא** אהורה אוך.

משום ביאה ניפא. ולא הוי כמאן דתיין טומאה וביאה בהדי הדדי ואיטו חייב לגמי מהכי שהרי כבר מטולל ועומד הוא לגמי מהכי ומי נמי אמרי עסקינן בזירף ניאך כגון שהכניס כל גופו בחמר דטומאה וביאה בהדי הדדי קתיני: **זירף גופו**. לאו דוקא לגמי חיידי דאמר זירף ידו קאמר זירף גופו: **ופא לא אמר דגמ עייל טומאה בזירפה**. משום דבולע מן הפרוף דאורחיה לחיים לכי עייל בביתיה דשוהה רגמן בזירפה ומחיים ליה טומאה ולא הויא [ביאה] עד דעייל ליה כוליה וכי עייל כוליה גופיה הא מיטמי וקתי: **אמר אמר רבה הכנים ידו כו'**. לגמי היכי משכחת לה כגון דהכנים גופו שנכנם כשהוא זקוף דתיין להו טומאה וביאה בהדי הדדי וחייב אחיים: ותכתי לא אמר דגמ עייל בזירפה דכרעיה כי' **כגון שנכנם**. לבית הבאובה וטומאת מת בשדה חיבה ומגדל: **ר"ש לא אמר בזירפה בין בשעת הכנסה בין בשעת יציאה**. מוחר לעסוק בו ואינו עובר עליו משום "לא יחלל" עד שעה שיחים, והאי קרא קאי בכהן הבא לטמא לו מת. **מכאן אמרו** הכנים ידו בזירפה כגון שנכנס בזירפה ויצא בזירפה ונגע בטומאה ויצא ונגע בטהרות אין מטמאין אלא מדברי סופרים

עין א מיי' פ"ב מהל' תפלה הל' ט' סמג לאוין רלט ע"ש ושעין מה פוש"ע יו"ד סי' שצב סעיף ס :

עין ב מיי' שם פ"ג הל' ח סמג לאוין רלט ע"ש יו"ד סי' שצד סעיף ג [וכרב לעיל כ"ה בכלבות פוסחים דף סג.] :

עין ג מיי' פ"ג שם פ"ה סמג שם פוש"ע יו"ד סימן שצב סעיף ו ופי' שצד סעיף ד :

ד מיי' שם פ"ב הל' יד סמג שם פוש"ע יו"ד סימן שצב סעיף ס ופ"ג :

(מרדכי) הגיהות אל ר' חסדא אמר רב תשובות

נקטע רישו של תיבה מימרא. כלומר הדיוט מיירי שמותר ליטמא לתינוק ולא בכהן גדול וכזיר: **אמר** ליה רב המנונא הוה דקא חזיל בפקחת דערבות. בקעה שמלויין בה נגבי ופסקוה נגבי לריסיה דתנוה ס"ג לא ליטמא ע"ל מה ס"ל: תיל מה עלה קתני הכא [כהן] כתחיליו. שתינן קרובין מיימיי בתחיליו לא כ"ש: **דהאי** מת מצוה הוא בתמיה והכניסה ליה בו עונין קרובין אין זה מת מצוה והא יש לו לטמא תחריס מתפסקין בו ג) כיון דקא חזיל בתורתא כמי שתין לו קוברין דמי. דלמא שכיחי תינוק כהן פי' ר"י הכא ליטפל במת מצוה שם יש שרגיל שיטול לטפל שף כי תינן קרובין לו ליטפל בהן [כהנים] קרובים ולויה דלמר בפ' כ"ג (נקמן דף מז:) גבי מת מצוה כ"ג וזיר יטמא מזיר ולא יטמא כהן וכ"ש כהן ויטרגל יטמא יטרגל ולא יטמא כהן ופ"ש[מהלי] דפ"ש[פחה רבה יטמוא דף פב:] גבי תינוק קטנה יורשה ומיטמא לה ה) ותין כה לעקור דבר מן התורה ח) [ולמתלי] יטמא ומשני כיון דקרובין לו [ירמי לה קרי ולא עני] לה קרינן בה ובשמה ס"ד לי ליליכל מהטעסקים לחריס מלי לירויי מטעם דשמא חיפוק ליה לתפילו לחריסי נמי מת מצוה גמור היא תלא דליכא לחריס דיכולים להטעסק ומשוב כמת מצוה תלמוד כהן ומת לפניו ויש שם שרגיל ותין מוטם ליטפל מעיד מת מצוה ותי' דולמי מן הדין לתו מת מצוה התם רק לפי שקרוביה מתרשלים ממנה שויוה רבנן כמת מצוה ואף כי תין כה ניד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה במקום שים פניס ומעט בדבר ולתי לכ"ע יש כה לעקור מדע דכתולי סוגיא דהתם (לא) מייתי מתקה שלמתמא לומר מת בעלי דהרי עוקרה דבר תורה בקום ועשה בלמד ולתי במקום שים פניס ומעט יש כה לעקור ודייקה ומסכתא מתוך תומר שממחיין בסופה: **מיתיבי** לה יטמא נבי כהן הדיוט [כתיב] ותיו מטמא לה י) פרט לחבר מן הי' של מתותו וחבר מן המת שתיו רשתי להטמותו בהן: לפי שתיו מיטמא לחבר מן החי של חבין. כלומר שאף בחבין הקרוב יותר תיו רשתי לטמותו לחבר חבין ול"ש [דל"ל] יטמא מלחבין נפקא: **אבל** מחזיר הוה על עלם כשעורה. לקוברו פי' אם נטמא כבר שאחר הגוף מלי מחזיר [לתו] דחסר פורתא ז) ה"ג כי חבין לבחר בטרכו מיטמא לו: **רבי** יהודה היא דתניא כרבי יהודה לומר לה מיטמא ותיו מיטמא לחבר מן המת שתיו מיטמא לחבר מן החי של חבין ול"ש [חוזרת] אם נטמא לו שאחר הגוף חבל לכתחילה ודאי מודה רבי יהודה דלא יטמא כבריימתא לטיל וכסיפא דהכיא לטיל תניא כתורת כהנים רבי ח)תומר תיו מיטמא לטמא כשעורה מחבין חבל מחזיר הוה על עלם כשעורה ובבר תימה דתוקימנא כר' יהודה והכי מיירי בסיפא מכלל דרישא לתו ר' יהודה היא אם לא נאחר כולה ר' יהודה היא: **לך** הוה נוף המת: **יכול** לא יטמא לטרפה וגולגולה ולרוב מניינה. ת"ל

פי' בהליה ומפקה לה רוב מניינה מנין [קס"ה] חברים:

כשהוא אומר לחמור ולחמרת. דכתיב לחמור לל הכהנים ולחמרת הוסיף הכתוב מומחה לחרס שתוכל ליטמא וכבריה הוה להעמיד לחמור ולחמרת דליכי למשמע מיוהל ולהוסיף מיוהל לרוב בניינה ורוב מניינה ח) יכול לא יטמא לטרפה וגולגולה ולרוב מניינו של קרובים לחרים שבתורה דכתיב [לה יטמא] לחמרת מה לחתונו מיוחדת שנופה תלוי בו כלומר שהרי קרובתו ומולמת עליו לקוברו ומן הדין הוה ליה למימר יכול יטמא למתים לחרים לף לחברים לי לת גמרינן מלחתונו ומשני הכיא נמי י) כר"ל ב"ר יהודה ורב חסדא לחמר כי לחי תנא

אמר רב חסדא אמר [רב] נקטע ראשו של אביו אינו מטמא לו מ"ט אמר קרא לאביו (ויקרא כא) בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר א"ל רב המנונא אלא מעתה קאזיל בפקחא דערבות ופסקוה גנבי לריסיה הבי נמי דלא ליטמא ליה? **אמר** ליה מת מצוה קאמרת, השתא יש לומר בארדינן מיחייב, באביו לא כל שכן מת מצוה הוא *והתניא איזהו מת מצוה כל שאין לו קוברין קורא אחרים עונין אותו אין זה מת מצוה והא איתא ליה בראי? **ניחא** דקאזיל באורחא כמי שאין לו קוברים דמי מיתיבי לה יטמא לה הוא מטמא דאינו מטמא לאיבריה לפי שאינו מטמא לאבר מן החי של אביו אבל מחזיר הוא על עצמו בשעורה" לאו למימרא דאי מיחסר פורתא לא, והיא ר' יהודה היא דתניא רבי יהודה אומר לה (ה)[במסכת] ואינו מיטמא לאבר, (שאינו מיטמא על אבר מן החי של אביו אבל מיטמא לאבר מן המת של אביו) ורבנן רב כהנא בר"א בן יעקב לה (ג)[במסכת] ואינו מיטמא לאברים פרט לבזות מן המת וכולת נצל וכולא תרוויד רקב וכול לא יטמא לשדרה ולגלגולת ולולוב בניינה ולרוב מניינה: (ו)[בתיב] "ואמרת אלידם" הוסיף לך הבתוב טומאה אחרת יכול

אמר רב סמדר נקטע רגלו של אביו. תע"ס שהרתיב כגד הגוף אוליל וכבר נקטע תיו מיטמא דתמר קרא לנפש לת יטמא בעמיו כי תם לפתרו הקרוב אלו לתתו ולתבי בזמן שהוא שלם שלת נתפרדו תבריו זה מזה ולת בזמן שהוא תסר כגון זה שנקטע רגלו: **כפקפא.** תורה אור בנקעה: **דערבות.** שנגנבים ונסטין מטון שם: **ופסקו גנבי לריסיה ס"ג** דלת יטמא. כשביל שהוא תסר: **ת"ל.** ממת מצוה קא מייתית לי, שתני התם כיון דליתי שהיה תלת הוא לתודיה קלי נכיה כמת מצוה דמי (ל): (**ואמאי ת"ל כתחיליו מיטמא.** כדלתמרינן לקמן לתתותו הוא דתיו מטמא לכל מטמא למת מצוה תבין לת לכל שכן: **ופא פים ליה כרא.** ותיו הוה קורת ליה תב ג) לת שני ליה תיהו ולת הוי ליה מת מצוה: **מיהיבי ולמחותו שכשולש וגו' לא יטמא.** כשהיל שלימה: **ותינו מיטמא לאברים.** שתם נפרד ממנה תבר בין בחייה בין במותה תיו מיטמא לה לפי שתין תדם מיטמא לה ולת על ג' מטמר קרובין על תבר מן המי לפי שתיו יכול להחזירו לכמות (ה) שהוא מתחילה וה"ה נמי לתבר מן המת שתין בין תבר מן המת לתבר מן המי הוא דתנא בבר מיפחת: **תבל מחזיר הוא על עלם כשעורה ס"ג מפי מחזיר הוא על עלם כשעורה לפיכך מטמא מאברים פורשים.** כלומר דכשעה שנטע בה בריאת הוה תבר לתך עלם פורתת כשעורה ותפ"ה היה מוסר ליטמא לה וה"ה לתבין תע"ג דהוה תסר ותיו מטמא לה מלתא בעלמא הוא דלתבין תסר כגון זה שנקטע רגלו שם ולתוב תיפחת ממנו כלום: **לדברי הכל היא:** (ת)ספיא **ר' יהודה היא.** דסתם מיפרת רבי יהודה היא ומשמיע ליה לרבי יהודה דלמר נמי [כהלתי גוונא]: **דתניא וס"ג ר' יהודה תומר לה יטמא ותיו מיטמא לאברים לפי שתין תדם מיטמא על עלם כשעורה מתבין תבל מחזיר הוא על עלם כשעורה מיטמא לתבר מן המת של תבין תבל מיטמא לתבר מן המת של תבין שבשתת היה מדתני רב תסדא בסמוך תף כל שכל נופו תלוי בו כגון רוב בניו ורוב מיני הוא דמיטמא תבל לא לתבר תחד ומוקימנא לה להתיא נמי כרבי יהודה ועוד לת תסכתן לה לרישא מסנה זו בשם ר' יהודה תבי ליה לת קתני לה הכי תלת כדגרסינן לה תתן לפי שתין תדם מיטמא על עלם כשעורה כו'. **ופסקו רב כפנג כר"ש.** כלומר בבריימתא דר' לליעזר בן יעקב: **כיום נגל.** גלגליהה היולת מן המת שפורש ממנו ותין גגל תלת לשון הפרשה כמו שתרגמינן ויגל תלהים (בראשית ט) ותפרש יו' מפי רבי תליקוס מפרש לקמן בשר המת שקרם בפ' כ"ג וזיר (דף י): ותסכי רב כהגה בבריימתא דר"ש בן יעקב לה ג)(מיטמא בגופה שלם ולת לתחד מלברים פרט לרוים מן המת כו') **יכול** לא **יטמא למדרש ונגולגולת כו'.** הואיל ותמה לומר כן שתיו מיטמא לתברים: **כשהוא מומר.** לומר לל הכהנים בני תהרן ותמרת תליכם הוסיף לך הכתוב מומתה תחרת דכשדרה ורוב בניינה כגון שתי שוקיים ירך תחת וברוב מניינה כגון קכ"ה מיברים הימנה שיכול ליטמא

יכול

ת"מ: ה) בא"ד לעקור דבר מן התורה ולתתי יטמא. מי' ולתתי יטמא נמתן וכ"ה תב מטמא נבל לת ממטמא וכו' כג"ל. ת"מ: ו) ד"ה מיהיבי וכו' ותיו מטמא לה מילה לה נמתן וכ"ה לתברים וכו' ופ"ש ד"ל לה יטמא מלתיו נפקא כג"ל ומי' ת"מ: ז) ד"ה תבל מחזיר וכו' דחסר פורתא ולפ"ה כי תיו תסר כם מיטמא לו כג"ל: ח) ד"ה יכול וכו' ולרוב מניינה לקמן. ב"ב מי' דף נב ע"ב: ט) ד"ה כשהוא וכו' לרוב בניינה ורוב מניינה. ב"ב כתן בסי"ד ותת"כ מפ"ד יכול לת יטמא: י) בא"ד ומשני הכיא נמי כ' יהודה ורב תסדא לתמר כי לתי תנא

הגהות הב"ח

(ל) גמ' לה יטמא ותיו מיטמא לתבריה (שתיו מיטמא וכו' על תכין) תפ"מ וב"ב ג' כ"י שתין תדם מיטמא על עלם כשעורה מתבין תבל מחזיר הוא על עלם כשעורה מתבין: (ג) שם ונרוב מניינה כשהוא כתוב ותמרת: (ד) רש"י ד"ה ג"ל ממה וכו' ממה יש לומר כשהוא כג"ל וכו"ל: (ה) ד"ה מיטמא וכו' ותיו וכו' להחזירו לכמות שהוא מתחלה כג"ל וכו"ל:

נופות הריב"ן

ל) תוס' ד"ה מיתיבי כו'. מלתיו נפקא ליי סופה דף ג ע"ב הד"ה ורמ"ק:

גליון השי"ם

תוס' ד"ה מיתיבי כו'. מלתיו נפקא ליי סופה דף ג ע"ב הד"ה ורמ"ק:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תוס' ד"ה תמר ליה וכו' ס"ע לה ליטמא לה ע"ל ממתן ל"ג וכ"ב כלומר. ת"מ:ב) ד"ה ת"ל וכו' מ"מ קלמרת כשהוא כתן. תי כתן נמתן וכ"ב שתם. ת"מ: ג) ד"ה ותפ"ה ס"ע וכו' תתיב תתם כ"ב כלן כם"ד ותת"ב מפ"ד כיון דקתני כתורתה: ד) בא"ד נבי תשהו קכ"ה ומטמא לה ס"ע פרין ותי לין כ"ע.

יכולת שם: עיכובין יז:

סוטה ג:

הגהות הגר"א

(ס) גמ' ת"ל מת מצוה. ל"ל ת"ל מת מצוה דמי כדלתמרינן לקמן לתתותו הוא דתיו מטמא לכל מטמא למת מצוה תבין לת לכל שכן ומ"ש ת"ל כתחיליו מיטמא ד

יכול. כלומר שהוא מותר לכל לא כשם לתרומה ולא בשדרה ולא בגולגולת על עסק קרנים: שגופה מלוי כה. בשדרה וגולגולת שכך עיקר הגוף תלוי לו בזה לו בזה לף כל כשהוא קרוסים יכול ליטמא לו בשדרה לו בגולגולת לו ברוב בניינו לו בריב מניינו ולפ"ם שהוא מחבר הגוף וס"מ דמותר ליטמא לתביו לפ"ם שהוא מחבר ותיקשה דרבי תסדא דהתיכת ר"ח בן יעקב דקאמר כמי הכי ומטמא מיגה דלכולי עלמא ליכא להו דרבי תסדא דאמר יכזמן שהוא עלם ולא בזמן שהוא תסר: הא נמי ר"י היא. כלומר הוא דאמר כר"י ורבי (ג) [תסדא] דאמר כי הלי תנא: דתניא מעשה שמת אביו של רבי בניינו ובאו והודיעוהו לאחר שלש שנים ובא ושאל את ר' יהושע בן אלישע וד' זקנים [שעמו] ואמרו לאביו בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר: מתני' *שלשה מינין אסורין בנזיר: הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן. אחת בטומאה ובתגלחת מביוצא מן הגפן: שהטומאה והתגלחת מותרין, והיוצא מן הגפן אינו סותר אחת ביוצא מן הגפן מבטומאה ובתגלחת שהיוצא מן הגפן לא * הותר מכלל, וטומאה ותגלחת הותרו מכלל: בתגלחת מצוה ובמת מצוה אחת בטומאה מבתגלחת -שהטומאה: סותרת את הכל וחייבין עליה קרבן, ותגלחת: אינה סותרת אלא שלשים ואין חייבין עליה קרבן: גמ' *טומאה לא תותר מכללה, קל"ו מיין: וטמא יין שאינו סותר, לא הותר מכללו, טומאה שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה? ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא" לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה ויוהר * מכללו קל"ו מטומאה: מה טומאה שהיא סותרת הותרה מכללה יין שאינו סותר אינו דין שיותר מכללו? אמר קרא מיין ושכר יזיר" לאסור יין מצוה רשות את הכל קל"ו מטומאה: מה טומאה שהותרה מכללה סותרת את הכל יין שלא הותר מכללו לא כ"ש שיסתור? אמר קרא והימים הראשונים נזרו טומאה סותרת ואין היין סותר תגלחת: ומה טומאה שלא עשו בה מטמא כמיטמא סותרת את הכל תגלחת שעשו בה מגלח כמתגלח אינו דין שתסתור את הכל אמר קרא והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו טומאה סותרת את הכל ואין תגלחת סותרת את הכל טומאה: נעשה בה מטמא כמיטמא קל"ו מתגלחת: ומה תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים עשה בה מגלח כמתגלח טומאה שהיא סותרת את הכל אינו דין שנעשה בה מטמא כמיטמא אמר קרא וטמא ראש נזרו למטמא ראש נזיר שנעשה בה מגלח כמתגלח קל"ו: ומה טומאה שהיא סותרת את הכל לא עשו בה מטמא כמיטמא תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים יום לא כל שכן שלא נעשה מגלח כמתגלח? אמר קרא תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבור הוא ולא *יעבור לאחר מגלח לא תותר מכללה קל"ו מיין: ומה יין שאינו סותר לא הותר מכללו תגלחת שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה? אמר רחמנא "ראשו" ואמר רחמנא "וקנו" תגלחת לא תסתור כלל קל"ו מיין: ומה יין שלא הותר מכללו אינו סותר תגלחת שהותרה מכללה אינו דין שלא תסתור? בעינן גידול שער והא ליכא יין יסתור שלשים יום קל"ו מתגלחת: ומה תגלחת שהותרה מכללה סותרת יין שלא הותר מכללו אינו דין שיסתור? מידי הוא מטמא אלא משום גידול שער, גבי יין הא קאים שערו: מתני'

ובאו והודיעוהו לאחר ג' שנים ושאל את ר' יהושע בן [אלישע] א) וזקנו שהיה רואה לקברי אבותיו ואמר לו לאחיו בזמן שהוא שלם. חומר בתומאה בתגלחת שסותרין. תומאה בהדיא כתיב והימים הראשונים יפלו ותגלחת שסותרת בשדרה ובגולגולת

ומגלח בשביעי ויביא קרבנו בשמיני. כדכתיב בפרקא וגלח (לח) לרבות יום טהרתו ביום השביעי יגלחנו ויום השמיני יביא שתי תורים וכבש לאשם: **א"ל** ר' טרפון מה בין זה למצורע. שמצטרע ממך שנאמר בפרקא מצורע בתגלחת שניה [השביעי] יגלח את כל שערו וכבד בגדיו במים וטהר וביום [השמיני] יקח שני כבשים וכבשה אחת וגו' שמעתי ממך במצורע אי[אתגלח בשמיני ויביא קרבנו בשמיני: מ"ל אשה טהרתו מלויה בימיו [חזיים] ג' וז' ומצורע טהרתו מלויה בתגלחת לפי כי טבל כו' צריך למטבל פעם אחרת לאחר גילוח ולפי כן הוי טבול יום עגלח עד ח' נקרא טבול יום ואינו מביא קרבנותיו עלגח מ"ל היה מצורע שמא שהרי הקפיד הכתוב שיטהר מטומאת מצורע בהכאת קרבנותיו ג) [לפי כן]

לפיכך מיניה. רבי טרפון מר' עקיבא נזיר שגילח בשמיני [בשמיני] לו **דתניא** הלל גילח בשמיני לג: מביא קרבנותיו בשמיני. ותקיש ליה לעשה דגבי נזיר מצוייתי והשמת מדמינן בשלמת לי לפי שכלה מיניה הא מני ר"ע היא דלגח לי ס"ד דקבלה לכ"ע ליתי קרבנותיו בשמיני: **הא** דלא טבל בשביעי. הא להכי הלל שהמתין לטבול עד בשמיני הואיל וקפיד רחמנא שיביא נזיר קרבנו בטהרה ובטוהו טבול יום לא יביא קרבנות גם לא ישלח קרבנות: **אמר** מר' יהי. הא דתניא גבי זב כתיב בפרקא מצורע וכי יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים וכבס בגדיו ורחץ במים חיים ומיהר וביום השמיני יקח לו שתי תורים וכו' לפי פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן ועשה הכהן את הכפרת אחד לחטאת ואחד לעולה וכפר עליו הכהן וטהר וגו' לימתי הוא יכול יטבול בו ביום שמיני פי' ויטבול להמתין מלטבול עד יום השמיני ת"ל וכו' לפני ה' כילד הוא בא לגלח מבל מבעוד יום ועשה הערב שמש ולא תעמה היכי פשיטא ליה למגח לטבול יום לסור ליכנס למחנה ליה דקלמר כילד נכנס לגלח אם כן מבל מבעוד יום יטבול יום דמו מותר ליכנס במחנה ליה וכן משמע בשמוך דיש לומר דמשמע ליה קרא הכי וכו' לפני ה' ביום השמיני מלגלח לקודש יום השמיני לסור ליכנס ד):

אלמא קסבר טבול יום כזב דמי. כך היו לומרים מבריהן דרב נתן ברבי הושעיא לחברי לומר לו לתנא דטבול יום לסור ליכנס במחנה ליה לפי שהוא רואין אם ל"ת דטבול מכלל דסבירא ליה לתנא דטבול יום דמו וגרע מזבין לתין שותפין וזורקין עליו ואם הממין וטבל עד יום השמיני לא יוכל לגלוח קרבנות לתין שותפין וזורקין עליו דהכי ליתיה בכ' שני לכריתות (דף י"י) דלמ"ד טבול יום דזב כזב דמי לתין שותפין וזורקין עליו ולתי שמעתי ממי לקדק טבול יום כזב הואיל דטומאה יולאה עליו מגופו לפיכך בטבול שמי לריחוק שלישו מחוסר כפורים דאסור ליכנס במחנה ליה: **ואמינא** להו לתנא דלגח מעתה. כלומר לפי מה שאמתו דבריהן ולא פירשו מניכח התנא דטבול יום דזב לאסור ליכנס במחנה ליה ואתם סוברים שמוכיח [מלכתיב] ובא ביום השמיני מכלל דאם טבל [בשמיני] הואיל והוא טבול יום לאסור ליכנס: דכתיב. בפרקא נמא גבי נזיר טמא-וגילח רחמנא ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו ויום השמיני יביא שתי תורים או ב' בני יונה אל פתח אהל מועד וגו' ואימתי הוא מביא בשמיני אם בשביעי עד לשמיני יהא מותר לגלח ולהביא קרבנותיו ביום השמיני ואם לאו אסור

מבדי שערי ניסנור. אפס עולין כל מחוסרי כפרה כדגרסינן במסכת שבועה בפרק קמא(דף ז׳) מעלין לשערי מזרח לשער ניקנור אפס מסקינן התם הסטוחות ומטהרין להם היולדות ומטהרים והא״ה לשאר מחוסרי כפרה כגון זבין וזבות כדמפרש התם גבי: [פיכא] **הני קיימי בשערי ניסנור.** ואיכא בינייהו דאיכא למ״ד מת עצמו היה יכול ליכנס ואפילו הכי כיון דמטמא ליה מת אוהל לא מהכא לא מהך דזוקף לה ואפילו התם נמי לאו דוקא נגעי זב ומצורע לא בעינן למיכנס אפס כיון דטבול יום יכול ליכנס לפיכך נאמר: **פ״ג לעולם טבול יום של זב וכו׳ דמי ואפ״ה פיטין המיוחס כפרה לא עייל.** ואי במתנה לוייה קאי אמאי קא קרי ליה ״אהל מועד״ לימרא מה התם מחוסר כפרה לא עייל אף למתנה לוייה נמי מחוסר כפרה לא עייל ורתם מגלן *דתניא *אמה יהיה לרבות טבול יום עד מיתאחר בו לרבות בפרה: **מתני׳** תגלחת הטהרה ביצד: היה מביא ג׳ בהמות חטאת עולה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח עליהם דברי רבי יהודה רבי אלעזר אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שהחטאת קודמת בכל מקום *ואם גלח על(ה) אחת משלשתן יצא. *רשב״ג אומר *הביא ג׳ בהמות ולא פירש, דבריו אחת לחטאת החרב חטאת, לעולה תקרב עולה, לשלמים תקרב שלמים: **גמ׳** ת״ר **וגלח הנזיר פתח אהל מועד** וגו׳ בשלמים הכתוב מדבר שנאמר *וישחטו פתח אהל מועד אתה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו אלא פתח אהל מועד ממש? תלמוד לומר ״ולקח משה את עצמות יוסף עמו מאי ״עמו״ עמו במחיצתו עמו במחנה לוייה אלא (אמר אביי) מטבול יום של זב וכו׳ דמי ואפ״ה פיטין המיוחס כפרה לא עייל, ואי במתנה לוייה קאי אמאי קא קרי ליה ״אהל מועד״ לימרא מה התם מחוסר כפרה לא עייל אף למתנה לוייה נמי מחוסר כפרה לא עייל ורתם מגלן *דתניא *אמה יהיה לרבות טבול יום עד שיתאחר בו לרבות בפרה: **מתני׳** תגלחת הטהרה ביצד: היה מביא ג׳ בהמות חטאת עולה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח עליהם דברי רבי יהודה רבי אלעזר אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שהחטאת קודמת בכל מקום *ואם גלח על(ה) אחת משלשתן יצא. *רשב״ג אומר *הביא ג׳ בהמות ולא פירש, דבריו אחת לחטאת החרב חטאת, לעולה תקרב עולה, לשלמים ותחרב לש

קא א ב מיי' פ"ח מהל' מירות הלכה כ :
קב ג מיי' פ"ג מהל' כלי מק' ה"ד :
קג ד מיי' פ"ח שם הלכה ג :
קד ה מיי' פ"ו שם הלכה יד :
קה ו מיי' פ"ח שם הלכה כ :
קו ז מיי' שם הלכה ד :

שמא יתגרו בה פרחי כהונה אמר לן לדבריך סוטה תוכיח דכתיב בה °והעמידה לפני ה' ולא חיישינן *שמא יתגרו בה פרחי כהונה אמר להן זו בוחלת ופוקסת זו אינה בוחלת ופוקסת: **מתני'** היה נוטל שער ראש נזרו ומשלח תחת הדוד ואם גילח במדינה לא היה משלח תחת הדוד, במה דברים אמורים בתגלחת הטהרה אבל בתגלחת הטומאה לא היה משלח תחת הדוד ב"מ אומר הכל משלחין תחת הדוד חוץ מן הטמא שבמדינה בלבד: **גמ'** (ו)נוטל שער ראש נזרו:ת"ר °ואח"כ נוטל את הרוטב ונותן על שער ראש נזרו ומשלח תחת הדוד של שלמים °ואם שילח תחת הדוד של חטאת ואשם יצא אשם בנזיר [טהור] מי איכא? אמר רבא ה"ק [זו]אם נזיר טמא משלח תחת הדוד של אשם יצא מה°ם? אמר רבא אמר קרא °אשר תזרח עם זבח השלמים מזבחו יהא תרחיו ואם שילח תחת הדוד של חטאת *יצא מ"ט? אמר קרא *"זבח" לרבות את החטאת ואשם, והא אפיקתיה להאי °"זבח" מרוטב:א"כ לימא קרא מרוטב השלמים מאי "זבח" ש"מ לרבות חטאת ואשם, ואימא כולה לחטאת ואשם הוא "ראתא: א"כ לימא "שלמים וזבח" מאי "זבח השלמים" שמע מינה תרתי תנו רבנן °הכל היו משלחין תחת הדוד חוץ ממטמא שגילח במדינה מפני ששערו נקבר דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר °טהורים: לאן ולאן היו משלחין, "טמאים: כאן וכאן לא היו משלחין ות"ש הכל לא היו משלחין תחת הדוד חוץ מן טהור שבמקדש מפני שנעשה במצותו: **מתני'** היה מבשל את השלמים או *שולפן, הכהן (נוטל) את הזרוע בשלה מן האיל, (ג)וחלקה מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחת ונותן על כפי הנזיר ומניפן ואחר כך הותר הנזיר לשתות יין ולהטמא למתים

תורה אור

°ויקרא ז
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו
°ויקרא ז
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו
°במדבר ו

גמ׳ מאחר מעשים כולן מאחר קרבן ומאחר מגלחת(ה) מצטרפת מטכסכת דכרי ר׳ לא יצתר: ומ"ש מאחר מעשה יחידי · מאחר קרבן ואף על גב שעדיין לא גילח דמגלחת לא מעכבא: מה לשם מאחר מעשה יחידי· דלמאחר גילח מביד תגופה כדכתיב" ונתן על כפי הנזיר לאחר שהגלחו תורה אור

לחת נזרו": ומימא עד דליכא מרוייהו· דמה לשם מאחר מגלחת כדכתיב מאחר שהגלחו אף כאן נמי מאחר מגלחת: **רבי שמעון** אומר כיון שנזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר לשתות ביין ולהיטמא למתים: **גמ׳** ת"ר [ואחר ישחוט הנזיר יין] אחר המעשים כולן דברי רבי אליעזר ובחמשה אומרים "אחר מעשה יחידי" מאי טעמייהו דרבנן? כתיב והקריב ואחר ישחוט הנזיר יין" וכתיב "ואחר התם אחר מעשה יחידי אף כאן אחר מעשה יחידי, אימא עד דאיכא תרוייהו? אי הכי גז"ש למה לי: *אמר רב "תנופה בנזיר מעכבת אליבא דמאן אילימא אליבא דרבנן תגלחת אמרי רבנן לא מעכבא "חנופה אלא אליבא דרבי אליעזר פשיטא האמר ר"א "אחר מעשים כולם דמהו דתימא כיון דלענין כפרה שויה מצוה היא הבא נמי לא תעכב, קמ"ל, ומי

מיבעיא

[נזיר יד: וש"נ]

מנחות יט·

נוסחת הריב"ן

ו) דתגלחת: ב) רכה: ג) מעכב:

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה אחר וכו' דתגלחת מעכבת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה וכתיב וכו' וקי"ל כר' יהושע. תיכוס כפי פירושו ממקו"ב וכ"כ בפי' בריית"ה ותלת וכו' וכ"ה בפי' ב] באו"ד תמר מ' מעבר נ"ב. תיכוס נ"ב ממקו וכ"כ נפרש נ"ל ד] באו"ד למען מה נא לשנות יש לו ע"כ נא מיכוס ע"כ נא ממקו · וכ"כ נאן ל פא ע"כ ל"ם: ה] באו"ד בסדיו כתיב בכתובת מעבר וכו' לשנות נ"ל · ל"ם: ו] באו"ד לכ"ם אין לו מקנה אחמר ר' פדת כ"ם וכו' נ"ל: ז] ד"ה מי ומת מת כה"ג · וכ"כ כתן מת בפ"ד ותמ"ב מה"ד מכו דתימא: ח] ר"ח ומי וכו' כין יש לו מעבר. תיכוס מעבר ממקו: ם] באו"ד עמר וכו' לכתוב על נזדמן וש פיכוס ותיכוס ממקו · וכ"כ ותן ל"ם ומש"ם פי' ומ"ש ס"ם ומ"ש ס"ם ומ"ש ס"ם

ומי מעכבא· כנזיר : והכא ואם תורם הנזיר כין שיש לו כפים· לקיים מלוה מעשה וכין שאין לו כפים שהמעשה מיכה מעכבת : ומסכרת דהא דתמי כין שיש לו כפים כו' דקא בעי למימר דאיכא מעכבת ומלא הא דתמיא זאת תורת הנזיר אפי' [ב]

ונמצא פסול·] כשהיל דמו לו יצא לו נמצאו: **תגלחתן** פסולה· דהואיל וכשעת הגלחתו לא מזדמן לו מלמים בהכשיר ס"ל כגלחתו לכפים וגילחו לשחר מלחת המזיגן ריש פירקין לר"ת פוסקי ז' לרבנן שלשים : **וזבחין** לה עלו ט· שחר הזכחים שהקריב לחרי הגלחתו פסולה לה עלו לו להואיל והיה לריך לשחוט (לה מלי) עד שיגדל שערו והשהקרבת שחר הזכחים לה היה לחוי לחגלחת יש להחזיק הזכחים כחלט שקריב קודם לו חוך מלחת: **גילח** על המחוח שלח לשמה זכחים) כל הזכחים שנזכחו שלח לשמן כשרים חלח שלח עלו לנעלים לשם חובה חון מן הפסח ומחוח : **גילח** על השעורה שלח לשמה לו המלמים שלח לשמה מן הגלחתו פסולה· ולח עלו לשם חובה ושלמים ד נזיר כגילח על שולה ושלמי נדבה ולח יוליל: **ר"ש** חומר חומו הזכח · שבשחט שלח לשמה לח עלה לו לשם חובה ולריך לחביח י)[זבח חבר במקומו] ושחר כל הזכחים עלו לו כל"ש כגמ' דשחר מגלח על שלמי נדבה י"ל :] **אחר** שעומו שלשחן ומגלח שחר מהן כשר · והחזרים פסולים חגלחתו כשרה לדברי הכל: **קסבר** ר"ש נזיר כגילח על שלמי נדבה יש· שכרי שולה ושלמי נזיר שלשחן שלח לשמן כי הן כנדבה : **מ"א** טעמח דשחר קרח ה) [ושחר זבח] המלמים(נמדבר ו) ולח כחוב שלמיו · °מדשני קרח [בוזבחים] דרשינן(ספרל התולה(מגחות מח·)לרבות שלמי נזיר לחקריוי לשמן ולשמה דכשרי וס"ס המקני לה [למימר] ושוחה שהיל שלמים לם גילח עליו יש: ונשמעה

לו **אלא** על החטחת שלא לשמה ואח"כ הביא קרבנותיו לשמן חגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו **אלא** על העולה או על השלמים שלא לשמן ואח"כ הביא קרבנותיו לשמן חגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו רבי שמעון אומר אותו הזבח לא עלה לו אבל שאר זבחים עלו ;ואם גילח על שלשתן ונמצא אחד מהן כשר חגלחתו כשרה ויביא שאר זבחים : **גמ'** אמר רב אדא בר אהבה "את אומרת קסבר ר"ש נזיר שגילח על שלמי נדבת יצא,מאי טעמ' דאמר קרא"] ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים"ולא כתב על שלמיו: סם מתני'

מתני' על הזבח ונמצא פסול ,חגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו

גמ' מנלן דשחר מגלח שלח לשמה פסול· ושאר שלמים וזכחיו שהפרים עכשיו לא עלו ס)ולריך להגיה חמיים במקומן : **כילד** העולה לו על השלמים שנעשו שלח לשמן ו) וכולן חגלחתן פסולה ושחר שלמים ולשמן וכן שם גילח על העולה לו על השלמים שלח לשמן חגלחתו כשרה להואיל וחכח שחר שלמים עלו לו לחכל לוחו הזכח שנעשו שלח לשמן זכח לשם שחר במקומו וסיינו טעמח דחגלחתו כשרה להואיל וחכח שחר שלמים שלח לשמן [כריש זבחים] כשרין חלח שלח עלו לנעלים לשם חובה ס"ל כשרה לחגלחתו חבל במקום שנעשה שלח לשמה מדה ס"ם שנעשה שלח לשמן לפי שזכחו פסול הוח כדחמן כל הזכחים כו' חון מן החטחת שנשחטה שלח לשמה ז) פסולה : **ולשם גילח על שלמיו** · שחם ונמלח חחר מהן כשר חגלחתו כשרה לדברי הכל שחרי עלו זבח כשר מי (נ) גילח ויביח שחר זבחים במקום הפסולין : **גמ'** אמר רב אדא בר אהבה "את אומרת קסבר ר"ש נזיר שגילח על שלמי נדבת יצא,מאי טעמ' דאמר קרא"] ונתן על האש אשר תחת הזבחים אשר הקריב הלמה שלמיו הוה כמאמר שלמי נזיר ממש והשתח דכתיב השלמים ולמח חפילו על שלמי נדבה יל: מתני'

[תוספתא פ"ל]

יומח סח: [שם ליתח בש"א צריך כו' וכ"ל בתוספתא ושי' תוס' במשנת מה: ד"ה ולריכה דזה מסוגיות מה: ד"ה ולריכה] [נדרים עו: ד"ה]

סנהדרין מב: פח· יומח סח: פח· עגיס פ"ד מתנס ס

[גם זה כוח מסוגיות בפוסקות כלריכתא כתוס' מגחות מה: ד"ה ולריכה]

נוסחת הר"ב"ן

ג) תמניין לה תמר רבח הטעם כמיר כו' טעמה מיניעות דלא מעכבת פסיקח דלא מעכבת דהכי כוותי לה שיני מלוס · ולח מעכבת דרבען מטעם אחר כמיש בזבחים ובתמיד ושח תורת כנזיר כין שיש לו כפים כין שאין לו כפים דכשיש כפים מלוה מן המובחר ולפיכך מלינן למימר דמעכבת דהכי כוותי לה מדקתני ב"ש צריך ולח"ל מקום לב"ש שלח יקריב שני מינים כאחת ולח"ל דמעכבת שער מח ל"ש דלמתני' דתמיד ליכו

מתני' כמרים סמרמודים· מתרמוד שם מקום: **שפיר מפוכנם וסלכה ומגלה שמפה** · וטבולת עליה ותמרו חכמים כו' ו): **גמ'** **קתני** כמתני' ר' אליעזר אומר כותר לה הכל והא קמשמיע ליה דאמר דכל אחד מלתא שבעה כותרו ואז לא והא הכא אחד מלתא הוא:

אמר רב מלי פותר נמי דקאמר ר"ש פותר קרבנותיו · והכי קאמר יביא כל קרבנותיו לאחר שיטהר ואותו זבח לחמין שנזרק דמו לא עלה לו ולעולם הוי הוא דכותר ואז לא לדבר הכל והא פליגי ר' אליעזר סבר אותו זבח לחמין לא עלה לו ויביא אחר במקומו עם שאר קרבנותיו שהפרים נכשיטהר לאחר ז': **ורבי נמי מפקרבן** · דלקרבנותיו קאי מדקתני "וחכמים אומרים יביא שאר קרבנותיו ויטהר" מכלל דלרבי אליעזר כשיטהר יביא שאר קרבנותיו ויטהר לגמרי דאי סבר ר' אליעזר אותו זבח לחמין עולה לו לגבי שאר קרבנות ואין צריך להביא אחר במקומו אלא הוא עצמו יביא לאחר טהרתו ויקריבנו עם שאר קרבנותיו ויטהר לגמרי דאי סבר ר' אליעזר אותו זבח לחמין לא עלה לו לגבי שאר קרבנות אלא הוא עצמו יביא לאחר טהרתו ויקריבנו עם שאר קרבנותיו ויטהר לגמרי דאי סבר ר' אליעזר אותו זבח לחמין עולה לו לגבי שאר קרבנות

ד א מיי' פ"ג מהל' מלכ' כלי המקדש הל' ט ופ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט :

ה ב מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' ד ופ"ט מהל' שגגות פ"ו ה"ו :

ו ג מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט :

ז ד מיי' פ"ח מהל' עבודת יום הכפורים הלכה ג :

ח ה מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט :

ט ו מיי' פ"ג מהל' מלכ' הל' ט :

י ז ח מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט ופ"ח מהל' מעות פרייס הל' יח :

גוש"א
אשה אלמנה - או-סגן
או"ג קידושין דלמאך

פי' הרא"ש

מדמייתו רבנן ראיה לדבריהם ממה שאמרו חכמים תביא שאר קרבנותיה :

סליק פירקא

ומרובה בגדים. לאחר (שנענו) [שנגנו] שמן המשחה ולא יכלי לעשות אחר כדדריש פ"ק דכריתות : שמן משחת קודש יהיה זה (ג) לי זה ולא אחר ולא נמשחו הכתוב אלא היה משמש בח' בגדים . ואמרינן פ"ק דמגילה דכהן מרובה בגדים כשר לכל עבודת כ"ג כמו כהן משוח מאן ביניהם אלא מר הבא על כל המצות שמרובה בגדים מביא כשבה או שעירה כמו שאר כל אדם . וכהן משוח מביא פר . וי"ם ז) דבעבודת פר העלם דבר של צבור וכתי' בפר' ויקרא שהבהן המשיח היה מקריב אותו . ואיצא לפי' שמרובה בגדים לא יקריבנו . וליתא דאף בהולדיוט מקריבי' הלכך אם היו שניהם פהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יטמא בגדים ואל יטמא משוח . וא"ת היאך היו ב' כהנים גדולים כאחד וי"ם שאירע קרי בכ"ג שנמשח אחר שנגנו שמן המשחה ומינו מרובה בגדים לשמש תחתיו . ולא נהירא דא"כ הל"ל בדקאמר במסוק משוח עדיף דחזי לעבודה ומרובה בגדים לא חזי לעבודה לפי שהראשון תדיר לעבודה. והשני אינו משמש בח' בגדים משום איבה כ"ג. ולא בד' בגדים דמעלין בקדש ולא מורידין . ופ' הר' משה כגון שחלה כ"ג או גלה ומינו אחר תחתיו וכיון ששימש ימים רבים בבהונה שמתמא אין מעבירין אותו אף כששב הראשון או נתרפא דדקא באירע קרי והשני אינו משמש אלא לפי שעה הראשון תדיר לעבודתו והרמב"ם סובר בגדים ומשוח שעבר כגון שאירע קרי לכ"ג ומינו אחר תחתיו קודם שנגנו שמן המשחה . ומה שלא מינו משוח שעבר אפשר שהאריך ב)נתחרט ונתעלה אחר או שמא על פי מלך מנהו כמו שמצינו שהיו עושים בימי בית שני מחנים על פי המלך בתוספת הדשים . משוח שעבר לאו בר עבודה הוא . תימה כר' יוסי דתנן פסיק בהוריות . ויהה מצי למיסר מרובה בגדים שעבר או משוח לעבודה למיסר כשיסתר ואילו האי לא חזי לעבודה עד שיתרפא . ור"ת בשני כהנים הדיוטים א' בעל מום וא' בעל קרי .משוח מלחמה וסגן . מי אסרינן דמשוח מלחמה קדים לסגן.ע' בתוספתא דתרומות פ"ב]דחזי לעבודה] ודחניא משוח מלחמה קדים לסגן.ע' בתוספתא דתרומות פ"ב]דחזי לעבודה] ודחניא משוח מלחמה עדיף לפי שנמשח בשמן המשחה או דלמא סגן עדיף (שנתמנה)

ומרובה בגדים: משוח בשמן המשחה עדיף דאילו משוח בשמן המשחה מביא פר הבא על כל המצות ואילו מרובה בגדים אין מביא, משוח שעבר-ומרובה בגדים: מרובה בגדים עדיף דמרובה בגדים עביד עבודה ואילו משוח שעבר, לאו בר עבודה הוא. עבר מחמת קרויו-ועבר מחמת מומו: עבר מחמת קרויו עדיף דאילו האי חזי לעבודה-למחר ואילו עבר מחמת מומו לא חזי לעבודה, *איבעיא להו משוח מלחמה-וסגן: הי מינייהו עדיף: משוח מלחמה עדיף דחזי למלחמה או דלמא סגן עדיף דחזי לעבודה ת"ש דתניא *איזהו משוח מלחמה לסגן אלא שאם היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יטמא משוח מלחמה ואל יטמא הסגן והתני' משוח מלחמה קודם לסגן: אמר מר זוטרא *לעולם החיותו-משוח מלחמה עדיף מאי טעמ' דתלו ביה רבים ולעולם טומאה, סגן עדיף דתניא *רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר למה תקנו סגן לכהן גדול שאם אירע בו פסול הרי נכנס ומשמש תחתיו עד כאן לא פליגי אלא בכהן גדול וזיר-כי קא אזלי בהדי הדדי, אבל חד חד לחודיה בר איטמויי אינו[מנא הני מילי דת"ר] על כל נפשות מת לאביו במה הכתוב מדבר: אי ברחוקים קל וחומר הוא: ומה כהן הדיוט שהוא מיטמא לקרובים אינו מיטמא לרחוקים כהן גדול שאינו מיטמא לקרובים אינו דין שאינו מיטמא לרחוקים אלא בקרובים הכתוב מדבר-ולאביו הוא דאינו מיטמא הא מיטמא הוא למת מצוה ולאמו

מרובה בגדים ומשוח שעבר · והא דמלי למינקט משוח ומשוח שעבר לו מרובה בגדים ומרובה בגדים שעבר לגמ רבותא נקט דלפי' לומו שעבר משוח מרובה בגדים עדיף ממנו הכי גרים מרובה בגדים ומשוח שעבר [במומא] מרובה בגדים כגון שכבר נגנו שמן המשחה והיה כ"ג מרובה בגדים ומינו כו קרי ומיטו לאחר תחתיו ומשמיטו ועבר יום הכפורים ושוב הרחמן שהות מרובה בגדים מוזר לעבודתו והשתא יש לפניו מרובה בגדים ומשוח שעבר ולי לפשר למר כן לאיך טעמא זה שמשמו הכתי אין כאן כ"ג משוח (שעבר) ומינו כו קרי ומשוח לאחר תחתיו ועבד יה"כ לאחר ושוב המשוח הרחמן מזר לעבודתו ועבד כמה שיש לאחרי כן ומשוח הכתי עבר (עבודתו) וכן כך וכן כך נגנו שמן המשחה וזה המשוח רחמן שמזר לעבודתו גלה עם יכניה ומיטו לאחר תחתיו מרובה בגדים לבל משוח שעבר תיטו מתמנה תחתיו כל ימי חייו על הרחמן לקח כי לגח בגולה משוח מיכה, ולכאי ליכא למימר דמת המשוח דל"ב משוח שעבר יתמנה תחתיו לגח גלה ומיטו מרובה בגדים תחתיו, והשתא משוח שעבר קודם למרובה בגדים כומן שעדיין היה שמן המשחה והשתא שניהם 'מרובה בגדים-והמשוח שעבר' מרובה בגדים עדיף שעבר עבודה שרחוי לעבודה ואילו משוח שעבר לאו בר עבודה הוא כדאמרינן פרק קמא דיומא (דף יב) דלכהן גדול מיטו רחוי משוח היכה ולא לכהן הדיוט דמעלין בקדש ולא מורידין כשמעתיה דר' יוסי דאמר מיטו רחוי לא לכה"ג ולא לכהן הדיוט :

עבר מחמת קרויו ועבר מחמת מומו · בין משוח קבוע בין משוח עובר, מחמת קרויו עדיף דחזי לעבודה למחר ומחמת מומו לא [עביד] עד שימרפא מומו : **משוח** מלחמה וסגן מי מיניהו עדיף · כלומר כל הני פסיקתא לי והא מיבעיא לי משוח מלחמה עדיף דחזי למלחמה שנתמנה לכך לגלות עם העם למלחמה ואין היה רציס לו למנות סגן עדיף מיטמא לכל מת מצוה : ולאמו · מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה : ולגמרי מטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה : ולאמו · מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה : ולאמו · מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה : ולאמו · מי

לגזירה שוה לכדרבי חנינא דתניא רבי אומר נזיר במותם אינו מיטמא אבל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם ואין לי אלא בנזיר בכהן גדול מנין אמרת לא יאמא אמו בכ"ג שאין ת"ל שהרי ק"ו הוא ומה אם במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אין כהן גדול מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון היכנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא אבל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולויבתם אשכחן כ"ג נזיר מעלן דתניא כל ימי הזירו לה' על נפש [מת] לא יבא שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מה להלן אדם אף כאן אדם אי מה להלן אדם אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר רבי ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינן מיטמאין אבל מיטמא הוא למתי מצוה עד שלא יאמר יש ליברין ומה ב"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על מומאתו הואיל ומביא קרבן על מומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה בהן הדיוט שמיטמא לקרוביו אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרוביו אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

ולאמו שנכתב בכ"ג לגזירה שוה · לנזיר דכתיב בנזיר לא יטמא לשאר מתים ולא לאביו ולאמו ולהלן קרינן בנזיר כתיב : אין לי · אלא בנזיר בכהן גדול מנין · אמרת לא יאמא אמו בכ"ג שאין ת"ל שהרי ק"ו הוא ומה אם במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אין כהן גדול מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון היכנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא אבל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולויבתם אשכחן כ"ג נזיר מעלן דתניא כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת מה להלן אדם אף כאן אדם אי מה להלן אדם אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר רבי ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינן מיטמאין אבל מיטמא הוא למתי מצוה עד שלא יאמר יש ליברין ומה ב"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על מומאתו הואיל ומביא קרבן על מומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה בהן הדיוט שמיטמא לקרוביו אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרוביו אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

ואין לי אלא בנזיר מנין לנגעם ולויבתם כ"ג מנין תלמוד לומר לא יטמא אמו בכ"ג דלויט במקום שכהן הדיוט ומה במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו לא יטמא לאחיו מאמו לא יטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון היכנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא אבל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולויבתם אשכחן כ"ג נזיר מעלן דתניא כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת מה להלן אדם אף כאן אדם אי מה להלן אדם אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר רבי ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינן מיטמאין אבל מיטמא הוא למתי מצוה עד שלא יאמר יש ליברין ומה ב"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על מומאתו הואיל ומביא קרבן על מומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה בהן הדיוט שמיטמא לקרוביו אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרוביו אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

אין לי אלא בנזיר מנין לנגעם ולויבתם כ"ג מנין תלמוד לומר לא יטמא אמו בכ"ג דלויט במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו לא יטמא לאחיו מאמו לא יטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון היכנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא אבל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולויבתם אשכחן כ"ג נזיר מעלן דתניא כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת מה להלן אדם אף כאן אדם אי מה להלן אדם אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר רבי ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינן מיטמאין אבל מיטמא הוא למתי מצוה עד שלא יאמר יש ליברין ומה ב"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על מומאתו הואיל ומביא קרבן על מומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה בהן הדיוט שמיטמא לקרוביו אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרוביו אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

מכאן אמרו כל הנזירים שהן מגלחין על טומאת מת ועל טומאת צרעת ואין מגלחין על טומאת שרץ ועל טומאת נבלה ועל טומאת יולדת ועל טומאת זב וזבה ועל טומאת מי חטאת ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנתלקט ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ונתגלה ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ונתגלה ונתלקט ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ונתגלה ונתלקט ונשרף ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ועל טומאת מת שנמצא בתוך ל' יום לאחר שנקבר ונתגלה ונתלקט ונשרף ונטחן ונזרה בנהר ונתערב בשאר עפר ונעשה בו פרי ונאכל ונתעכל ונעשה בו צואה ונזרקה לאשפה ונשרפה ונעשה בו אפר ונזרה לרוח או שעשה פירותיו נבילות וטרפות ונתערבו בשאר פירות ונמכרו לנכרי ונאכלו ונשתכח

יב א ב מיי' פ"ג מהל' מאכ"א הי"ד פ"ו מ"ג ח מוסיי"ט פ"ו מ"ב שמד פסיק ג :

פי' הרא"ש

לקרובים: נאמרו כללות בכ"ג על כל נפשות מת לא יבא . כללות בנזיר על כל נפש מת כללות בבהן הדיוט לנפש לא יטמא ' לאביו מבני ליה לנפוקי דלא נילף מבהן הדיוט שיטמא לאביו . ולאחותו מה ת"ל . הרי שהיה הלך ישראל ואינו נזיר . יכול יטמא דאתי עשה דטומאת קרובים דכתיב בבהן הדיוט לה יטמא דהוי עשה דטומאת אמרת לא יטמא . דהשתי עשה דידהו דאיכא בהו כרת : ר"ש אומר נפש אלו הרוקנים דסברא הוא לאוקמה דוקא ברוקנים מידי דהוה אבהן הדיוט . מת אלו הקרובים . לאביו ולאמו בקרובים . לאחיו ולאחותו אף קרובים . לאביו ולאמו הוי אבל מפסח הוא דכתיב לפסח קרבנו . לאחותו דכתיב צריכי לתך דרשא בשפעת' . לאחיו שאם היה כ"ג ונזיר וכו' ולא מצדיך קרא לכהן הדיוט ונזיר ' כיון דקילא קדושת כהן הדיוט דטמטא לקרובים לא בעי קרא אם נתעסקה קדושתו על נזירות ' ולאחותו לכדתניא הרי שהיה הולך וכו' . מה לי כ"ג ונזיר מה לי כ"ג ונזיר דכיון דכ"ג ונזיר מפסח אמת לא לקיבי נפש בהמה] נפש אמת לא לקיבי ושוד ללת מציו בהמה מזכיר נבי טומאה כ"ג לחדיה' ולא איצטריך אמר רב"ג לחדיה בבת מצדה ומתנה הוא לכ"ש : ולר' ישמעאל כ"ג ונזיר מכ"ע . דלאביו מבעי ליה לנופיה לאמו לכ"ש לאחיו שמפסח למת מצדה : ולאחותו לכדתניא ולא אייתיר ליה קרא לכ"ג שמפסח למת מצדה : כיון דשרא רחמנא חד לאו ג)לאביו מת מצדה . כ"ג לחדיה ה"ת בשאינהם יחד דמה לי חד לאו מה לי תרי לאו . א"כ דלא בעי קרא לתיקי לשתופי פסוח ולמול בנו . אבל מילה ופסח דכרת . דבמילה נמי אית ביה כרת . דגזרה מיניה כרת .

ג) גרסה ר"ל דכתיב מה לו נבי מת מצוה מקרא דלמדנו נבי כה"ג לחודיה .

נוסח אחר ואחרון מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא? אמרת "לא יטמא" יכול לא יטמא למת מצוה? ת"ל "לאחותו" לאחותו הוא דאינו מיטמא "הא למת מצוה מיטמא" ר"ע אומר (ה)נפשות אלו הרוקין מת אלו הקרובין "לאביו ולאמו" אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה "לאחיו" שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה "לאחותו" כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת רבי אומר וכו' ולר"ע מה ת"ל לאחותו מה ת"ל לאחיו ולאחותו לכדתניא מה לי כ"ג ונזיר מה לי כ"ג ונזיר דכיון דכ"ג ונזיר מפסח אסורין לטמא למת מצוה הוא דאתא לאשמועינן דאפילו כ"ג ונזיר שהן מפסח אסורין לטמא למת מצוה אין לי אלא כ"ג ונזיר שהן מפסח אסורין לטמא למת מצוה מנין לרבות כל הקרובים ת"ל לאחותו לאחותו הוא דאתא הא כל הקרובים מנין ת"ל לאחיו לאחיו הוא דאתא הא כל הקרובים מנין ת"ל לאביו ולאמו לאביו ולאמו הוא דאתא הא כל הקרובים מנין

ולרבי עקיבא מכדי לא שנא כהן גדול לתודיה וכו' ולרבי עקיבא ס"ד כהן גדול לתודיה ול"ק כ"ג והוא נזיר נפקא ליה מלחיו. דנזיר ל"ל ות"ק והא לריבי מתה מלוה וי"ל דהכי פירושא לכתוב חד למת מלוה והוא הדין נמי דיש להקשות לחביו ולחמו דכ"ג למה לי תרוייהו לא לכתוב חלא לחמו לגזרה שוה לחביו לא לחילוריך נגופיה בכ"ג לקרובים-א) [דלעיל] דריש ר"ש מעל כל נפשות רחוקים מת קרובים ב) והכריסותא דקטבידו של תרין קלחי כין בנזיר כין בכ"ג: **ובמשנה** לריבי דלחי כתב לחביו ולא לחמו הוה למימר חוקת לחביו ליט מיטמא משום דקורבת לחביו והוא נזיר דגם הוא מיטמא למת מלוה ולחמו לא מיטמא כלל ולריבי יהודה אומר כהן גדול לתודיה וכו' ולריבי יהודה ס"ל כהן גדול לתודיה ול"ק כ"ג והוא נזיר נפקא ליה מלחיו. דנזיר ל"ל ות"ק והא לריבי מתה מלוה וי"ל דהכי פירושא לכתוב חד למת מלוה והוא הדין נמי דיש להקשות לחביו ולחמו דכ"ג למה לי תרוייהו לא לכתוב חלא לחמו לגזרה שוה לחביו לא לחילוריך נגופיה בכ"ג [דלעיל] דריש ר"ש מעל כל נפשות רחוקים-א) והכריסותא דקטבידו של תרין קלחי כין בנזיר כין בכ"ג: **ובמשנה** לריבי דלחי כתב לחביו ולא לחמו הוה למימר חוקת לחביו ליט מיטמא משום דקורבת לחביו חיט מיטמא משום דקורבת לחביו ולחמו לא מיטמא משום דקורבת לחביו ולחמו לא מיטמא משום דקורבת לחביו ולחמו לא

מלמתיו דנזיר כדקאמר הש"ם מה לי כ"ג לחודיה מה לי כ"ג וזיר לכך גרלה להתם נמי בפ' קטל יום לים לריכותא לגבי כ"ג מלא סבר כיון דגבי לן תרוייהו בכ"ג דחין חילוק בין זה לזה בין לחב לאם כי אם גילוי מילתא בעלמא הוא וילף נזיר מינים הלכך דרים תרוייהו גבי נזיר מהם מיהו לריך לומר דסוגיא דהכא חלוקה דמלריך גם לגבי נזיר תרוייהו לכך לח דרים מלאתו כהן הדיוט והוא נזיר כי התם ועוד יש ליתב גם לך דהכא דסברה כי היכי דקטל יום דדוחק הוא לפלוגי סוגיא דמפתיון להכיא דפ' קטל יום דהא לידי ולידי ר"ש היא ואין סברה לומר דבקי מבאי ניהו מלינה דר"ש מלא קאמר הש"ם בהדיא ולא על גב דסוגיא דידן עדיף לריכותא התם ור"ת ז"ל אמרו דרים כדדרים התם ור"ת ז"ל אמרו דרים הכא מלבדין ולאתו דנזיר תרוייהו למת מלוה לר"ע הא בחדא סגי ור"ל דאין הכי נמי דהכא נמי נימא לבדין לחודיה למת מלוה ולאתו מקום כהן הדיוט והוא נזיר כדדרים התם ומיהו לא תם לפרוכי כל הדקתם הכא משום דסמיך לסוגיא דהתם דפרק קטל יום וכן דרך הש"ם שמקפיד במקום אחד ומחריך במקום אחר ור"ת ז"ל למה הזכיר לר"ע כאן דרבה דכ"ג וזיר כדדרשינן *בסמוך נמי לסוגיא דהתם כמו שסומך בדרשה דכהן הדיוט וזיר דדרשינן מלאתו אלא הביאה כאן לאותה הדרשה ויש לומר דיש מקום להלימדך דכהן גדול וזיר מלאתיו ולמיתר *למה לי כ"ג וזיר כו' כדי לאפטויי ההוא לאבוי ולאתו דכ"ג לגזירה שוה ומה שכתבו שניהם תבין ולאו דיש מקום להלריכותא שניהם וגם מיניה מקשינן לר' שמעון כ"ג וזיר א] עליה ולאתוהו נמי מפרש לר"ע בכתיב בתר לאחין הוחיל והתחיל לדרוש לאחין כדפרישים שלריך לו ב] לגמור הפסוק עד סופו לי נמי מקום דלר"ע לילמריך טפי לאחוהו יותר מלרבי שמעון מקום (*דחיק) ליה לר"ע מה לי חד לאו כו' כל זה לפון מה"ק: **עד** כל לאפוקי רחוקים · הלך לאפוקי הוי פירוסא כמו נפקא ליה מהאי קרא כלומר שמפסוק זה יולחה הדרשה שלהם מכמע דמעט כל לחודיה דרים רחוקים מדברים בסמוך נפשות לרביעית דם הבחה מכי מחים ודוחק הוא דהא ג] גבי נזיר נמי כתיב על כל נפש ואפ"ה לא דרים מיניה רחוקים כי אם מנפש לכך גרלה להכא דמי דרים רחוקים מעט כל נפשות ומ"מ דרים נמי מיניה רביעית דם מכי מחים מדכתיב נפשות לפון רבים ולא נפש ויש לחמוה למה ליה לר"ע כ"ג קרא דרחוקים תיפוק ליה מק"ו מכהן הדיוט כמו לחמא דרים פרקין לא משום חיסור שהיה עליו בהדיוטותו להיכא חזל כדפריסים לעיל דזה טיקר הטעם לעיל ופי' בחום' לעבור עליו בשני לאוין ותימה קלת דהש"ם לא הזכירו כלל ולריך עיון לפון מה"ק: **מתני'** על לט טומאות הנזיר מגלח, על המת ועל כזית מן המת · בין במגע בין במשא בהל ומפרש בגמרא דהשתא על כזית מן המת מגלח אבל מת אפי' כל שהוא לא כ"ש: **נצל** · מוהל מן המת דכתיב בנזיר ולא יטמא לאביו ולאמו לא לבנו ולבתו ולאחיו ולאחותו כי נזר אלהיו על ראשו: **ועל** מגלח תרוויהו בקרבן · ועבדוניות הכא מן המת ובגמרא מפרש טיטורת · תרוויהו קח: **ועל** הגדרה ועל הגולגולת · ותע"ש אחילעלא בשר כלי כלל ובגמ' בעי לי על תרוייהו לי על מדת מנהון: **ועל** לבר מן המת ולבר מן החי שים עליהם בשר כרלוי · בפרק הטוח והרלוסה (חולין דף קכח:) מפרש שזהו שכתבו מרוב מניינו לו מרוב בניינו בניין ר](בלקב) עלמות שנשתברו, וחלי קב עלמות זה מהן, מעט מכל עלם ועלם והייט מרוב מניינו ורוב בניינו מפרש לקמן בני שוקים וירך אחד לו מיפכח · ותע"ש שמטמא בהל ברובע הקב כדלימת בהדיא במתניתין *בפ"ק דלהלות חלו ממשלין בהל וקתני רובע עלמות הכא מרוב מניינו לו מ"מ הלכה הוא דאין הנזיר מגלח על חלי קב ולימא לפרוכי חלי קב מאהל עלמות שאין מרוב בניינו ולא מרוב מניינו דהא בהל נמי לא מטמא מדלא קתני להו בפ"ק דלהלות בהדי הכך דמטמא בהל: **ועל** חלי לוג דם · ותע"פ שמטמא בהל ברביעית כדלימת בתניתין דלהלות מ"מ אין הנזיר מגלח על חלי לוג ושיעורין הלכה למשה מסיני: **עד** מגלח ועל מגעו ועל לחלו · דכל, הני דתניא לעיל מטמא בין במגע בין במשא בהל ועפ"י כשעורה על מגעו ועל משא מגלח אבל בהל אפילו שעורי לא מטמא: **ומזה** בשלישי ובשביעי וכותר את הקודמין · דכתיב והימים הראשונים יפלו ואין מתחיל למטה מזיכות דטהרה עד שיטהר ול"ג במשנה ויביא קרבנותיו וכן מוכח בגמ' דלימנית מיבעיא ליה מהניחין מני דת"ל פסיקתא דרבנן היא: **אלא** לקפתני בהלות · לעיל:

בך שנה לי רבי מחיר · במשנה "על המת" ובגמ' "על כזית מן המת" ובני יהודה לא היה שוהה "על המת" וכו': **עדיין** · יכול להקשות ולומר על לחבר ממנו מגלח כדתנן במתניתין ומיירי דלפיכך אין עליו כזית בחבר כדתנן פ"ק דלהלות שהחבורים חין להם שיעור כל שכן על מת שלם ולכתי מחי קמשמע לן על המת:

אלא כדאמר ר' יוחנן לח עלרכה אלא לגפל שלח נתקשרו בחברין בגידין · ה] [ותיתי] בו כזית בחבר ולחבר מחותו גפל ליט ממנה בהל כיון שלין בו בידין דלח מיקרי לחבר לחלו עלם ובשר ובידין ועל כל המת מגלח אע"פ שלין לו עדיין בידין והא דקאמר הכא כדאמר ר' יוחנן פי' רבינו יפתח דאמתניתין דלהלות אמרה המת ודאי מן המת דממנה בהל מוקי לה רבי יוחנן בגפל שלח נתקשרו חבריו בגידין": רבה

על כל נפשות · דלא ליטמא: מת לחשוקי קרובים: נפשות · אפי' יפחת רביעית דם מב' מחים ליט מטמא להם: **מתני'** נגע · מפרש בגמרא: *[ל] **על חבר מן החי ועל חבר מן המת שיש עליהם כשעור** דהייט כדי שיכול לחיות ולהכריע לף על פי שאין עליהן בשר כזית: **חלי לוג דם** · אפי' רביעיות: **על כל אפוקי** · לאפוקי רחוקים "מת"=לאפוקי קרובים "נפשות"=לאפוקי *דביעית דם שיצא משני מתים שממטמא באהל שנאמר "על כל נפשות מת לא יבא": **מתני'** **"על אלו טומאות הנזיר מגלח: על המת, ועל כזית מן המת, ועל כזית נצל, ועל מלא תרווד רקב, על השדרה, ועל הגולגולת, ועל אבר מן המת, ועל אבר מן החי שיש עליו בשר כראוי, ועל חצי קב עלמות ועל חצי לוג דם: ועל מגען ועל משאן ועל אהילן; ועל עלם כשעורה על מגעו ועל משאו. "על אלו הנזיר מגלח, ומזה בשלישי ובשביעי, וסותר את הקודמין, ואינו מתחיל למנות אלא עד שיטהר ומביא את קרבנותיו: **גמ'** *תנו רבנן [אחר פשידתו של רבי מאיר אמר להן רבי יהודה לתלמידיו "אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לבאן מפני שקנתרנין הן ולא ללמוד תורה הן באין אלא לקפחני בהלכות הן באין" דחק סומכוס ונכנס, אמר להם: "כך שנה לי רבי מאיר - 'על אלו טומאות הנזיר מגלח על המת ועל כזית מן המת' כעם רבי יהודה ואמר להן "לא כך אמרתי לכם 'אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לבאן מפני שקנתרנין הן', על כזית מן המת מגלח על המת לא כ"ש אמר

[נשא נח. ומ"ו]

מתין פנו: ק

קדושין נב:

נוסחת הריב"ן ג) מיט לריכה תגמור:

ג"ל נסמוך

ג"ל בפרק שני

[ופ"ש שום, מתין פנה ד"ה ואמר]

פי' הרא"ש

נזיר על כל לאפוקי רחוקים ולעבור עליו בב' לאוין דבלאו האי קרא ידעי' ליה דלא גרע מבהן חיים נפשות לאפוקי רביעית דם הבאה מב' מתים שאסר ל' ם פ א להם דדרשינן נפשות מת ב' נפשות משום מת א' דחייבי רביעית א' דאין אדם יכול לחזור בשתות מרביעית דם: כך כתוב בספרי ספרים לאפוקי רביעית דם וכו' והנדיבו המפרשים ל פ ר ש י לאפוקי שלא יסבא לה ובדוב ספרים כ ת י ב לאיתויי הניתא תך ניר' מפי לאיתויי שטפא באהלו: אלא ל ק ח נ י בהלכות · לצערנא: כך שנה לנו רבי מאיר ה' יהודה לא היה שונה

ג"ל מה לי

גליון הש"ס

תוס' ד"ס על כל. גבי מיר נמי כתיב על כל נפש · כמיר לא כתיב כל ם' ת"ש:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] בא"ד (המתחיל מעבר (דף) ולעיל מה י' וכו' כהן גדול ומיר עליו מיכח עליה נמחק ומיר ור"ב מגלח: ב] בא"ד כדפרישים שניך לו לגמור מיכח לגמור נמחק ור"ב גומר: ג] ד"ה על כל וכו' דהא גבי מיר ממי כתיב על כל ר"ב מי' ת"ש מיהר דבריכם ב ז ה דמטוסים לא כתיב כל: ד] ד"ה ועל מני וכו' כגון שים בקר מיכח בקר נמחק ור"ב רוב ת"ש: ה] ד"ה מגלח וכו' ומקשה מגיון בגידין ומיה מיכח ומיה נמחק ור"ב ואין ת"ש:

ומדיין ג) יאמר על מכר ממנו מגלח · דנכלבד מיהא עניו בשר כרחו ותו"ס שתין עניו כזית בשר[1]על מת טוו לת כ"ש: (נ) ג) **כי אמר ר"מ דעל מת מגלח כי סתים דאמר ר' יוחנן נזיר שמשון נגלח כו':** וכמה' תוון קלי וס"ע בגפל שגלח כתקנתו תבריו בנידון יפה יפה אמר ר"מ דמיומת ותו"ס שתין עניו בשר:

[קדושין נב:] **ובכל אחי.** כי אמר ר"מ ד) כרוב בניו על מת או כרוב מניו שתין עניהן כזית בשר ושתין כיון ה) **טעו רובא** דהכא עלמות דתט"ג דבעלמת לת הוי רובא לענין טומאת אהל תת"ק שיהא בהן רובא עלמות, נבי נזיר הוי תובה כמת שלם שהיל דתים ביה רוב בניו או רוב מניו שהוא מיומת עניו ומגלח

[נקמן נג.] עליהם: **שקרים.** שמיומת ותת"ק קרם: **ומופל שקרים.** שיילת מבשר המת כמינים והרמיה ו)[יקלקל]ט"ע רמיות שהרמיה דלל הני גלל בשר המת דמי ונזיר מגלח עניו: **גלל.** לשון הפרם כמו וילל לתליס (נרמיה נח): **סיכי דמי לילימא דלא ידעינן.** ני היה מסקה דהכא הוי מן המת בלעתר דידעינן ודלי דלתו ממת הוא: **כי קרם למעי פיומא.** הא ידעי' דלתו ממת הוא: **ולי מן שמם סוא.** נדתי לפיל לת קרם לתתי לת מגלח מיומת: **פ"ר ירמיס בשמם.** כלומר שפיר מסקה לן ני דמת הוי ני לת לתכך ני קרם ודתי ז) מנופיה של מת הוא ולת כיתו ונינו ולי לת קרם למת כיתו ונינו הוא דהא ליכא כיתו ונינו כמת טמת דכל המסקים היולתים ממת טהורין תוץ מן הבס: **כי גמירי.** דגלל מטומאת ההוא דלתי מתדם לבל גלל דלתי מבהמה לת מטמא כנבלה: **או דלמא לת שנא.** דלת לילטריך ליה למיבני לים ליה גלל ולו לת לליבא דמ"ד דטומאה ממורה כלומר דטומאת נבלה הוי לטולם בל זמן דחזי לתכילה בגר הלכך כיון דגלל הוא ת)לת חזי לתכילה לדם לת מטמא: **מגע ומ"ד דטומאה מפורש לעולם ס)הוא עד דמיסבל מלכילם בלב בכא מלי:** מי תמרי' כיון דלתכתי חזי לתכילת כלב לתכתי מטמא כזית נבלה ולו לגמרי כיון דגלל הוא ולת מטמא טומאה קלה: **עד לבלב:** כל זמן שלת תיסבל מלכילת כלב שאינה מוסרחת כ"כ שהכלב לילו רולה לתולכלה: **פ"ש.** חלב נבלה שהמהמו בתור שהיכיון לתור: **ממא.** דעלין תולל רלתי הוא: **שמפגו בשפת עסור.** דפרחה טומלתו: **ולי ר"ד.** דים גלל לבהמה לתפי' המהמו בהמה ליטוי מטמא כי חזר וקרס: **שמלם לימא לך דיש גלל לבשמם.** והכל היינו מטמא דכי המהמו בהמה טהור לתימת קל ממתי ליה תמה לבתר דלתכרה וכיון דלתכרה לו לת חזי לתפי' לתכילת כלב ומסום כבי טהור ולילו מטמא לתפי' בטומלה קלה: **תנן פסם כל סניוק עסור.** כל מסקין שמריקין מכלי לל כלי תע"פ שטומלת מתתן וקילוח יורד מסקה לשפה לת נעשה תיבור כדי לטמת העליון: **תון מדבש סזיפים.** מלילו דבש שהוא עבה ויכולין לזייפו לעבר בו מסקין לחרים ויזיפם מטמע לשון זיוף כדמפ' בתמ' סוטה בפ' בתרא (דפמת): **וכנפיהם** כמו כנפיתים בדבש (שמות מז) בריטקרי"ם בלע"ז והולין והן עבין טעשה תתתון כמו מהובר לעיל שהבילות היורד לתטה למסקין ממתין (נ) י) טעשה טולו טמת ולפילו העליון תבל דבש שלא שילוש עב הוליל וגלל הוא ניגוף שבו טהור בכל הסקין:

ר"ש המהמו בתור טמת · נבי נבלה טוף מהור מיסניא דלת נמלת ס"ת בלל ולכך הוא טהור ולפי ס"ל יש גלל לבהמה וס"ה לנבלה טוף טהור בתור שהמם טומלת תלכילת לדם ולכך הוא טהור, תבל בתור שיהא בשר נבלה טוף טהור לתכילת כלב ממקום שכל מלגלגול לכלב כדמסיקינא דלכך נקט בשר נבלה טוף טהור לתכילת כלב ולת בשר שחיט

כב א מיי' פ"ד מהלכות מחוסרי הכפורים הלכה ד:

כב ב מיי' פ"ד מהלכות מת הלכה ו:

כד ג מיי' שם פ"ג הלכה יח ופ"ד שם הלכה ח ופ"ו הלכה טו ופ"ז מהלכות מילות הלכה ב:

נוסחא
רש"י ד"ה נפשות הנשא
מחיות
מהנך "תיי" נפשות הנשא

בית שמאי אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהיא סולדת לאחוריה בעי רמי בר חמא יש נצוק לאוכלין או אין נצוק לאוכלין: מי אמרינן משום דאית בהו ריריי והני לית בהו ריריי או דלמא משום דסמיכין הוא והא הא סמיכין? אמר רבא ת"ש *חלב המת שהוא שלם והחיבו מבואר מפורש והחיבו טהור ואי סלקא דעתך אין נצוק לאוכלין שלם והתיבר נמי ליטהר אלא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקדש דאיתיה כולא נבי הדדי א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהן סולדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריריי; ועל מלא תרוד רקב וכמה שיעורו חלקה אמר מלא פיסת היד רבי יוחנן אמר *מלא חפניו תנן *מלא תרוד רקב שאמרו ישנין מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חלוקה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן אמרי מלא פיסת היד ומלאקשרי אצבעותיו למעלה אחד שיעורא הוא אמר ליה רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי מקשרי אצבעותיו ולמעלה למאי דלמא למטה מהידיה דהוה ליה מלא פיסת היד:

ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהיא סולדת לאחוריה בעי רמי בר חמא יש נצוק לאוכלין או אין נצוק לאוכלין: מי אמרינן משום דאית בהו ריריי והני לית בהו ריריי או דלמא משום דסמיכין הוא והא הא סמיכין? אמר רבא ת"ש *חלב המת שהוא שלם והחיבו מבואר מפורש והחיבו טהור ואי סלקא דעתך אין נצוק לאוכלין שלם והתיבר נמי ליטהר אלא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקדש דאיתיה כולא נבי הדדי א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהן סולדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריריי; ועל מלא תרוד רקב וכמה שיעורו חלקה אמר מלא פיסת היד רבי יוחנן אמר *מלא חפניו תנן *מלא תרוד רקב שאמרו ישנין מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חלוקה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן אמרי מלא פיסת היד ומלאקשרי אצבעותיו למעלה אחד שיעורא הוא אמר ליה רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי מקשרי אצבעותיו ולמעלה למאי דלמא למטה מהידיה דהוה ליה מלא פיסת היד:

תוספות דהכלות פ"ד

[תוספתא דהכלות פ"ב]

נוסחת הריב"ן
ג) מקפה של פולין שלמות שבולת (במשניות: ב) ומי שמת: ג) מלמעלה: ד) של שת שהוא שלשים: ה) שמא מיטמא: ו) ומביאו במקום: ז) אלמ"ל: ח) לא לכתן ולא: ט) לי מי לתמהין נבי: י) דשמיכין: ל) למטמאין:

הגהות הב"ח
(ג) רש"י ד"ה ים נזקק ומרין מלמטן: (ב) ד"ה פ"ם מלא של שת שהוא שלשים ומיהו ים ים כזית שלם ומיהו במתניתא: (ג) ד"ה ולאו ולאו מי ס"ד וכו' כי סוס שלם ומיהו: (ד) ד"ה פ"ד זולת וכו' ומיהו מתניתין מנא ל"ג ומיהו דכתח מתני': (ה) ד"ה מ"ד מידי דמיריש וכו' כגון שדשים ביין דסמוכות כ"ג ומיהו מי מתמרין מתמך:

הגהות הגר"א
[א] גם' מתיקי · ל"ג מתקני (וכ"ה בנמק"י מתמך דלמי מתקני כו' אלא כתוספתא דהכלות ובכלים ב"מ פ"ו ומשקין): [ב] שם למאי מלא פיסת כו' · ל"ב ול"ע בתוספתא דלעיל פ"ד ה"ב דב"מ דקתני נבי מכתח (ובמתא שם ולא בזו שישוביין): [ג] שם (תיקו) מ"ם (וכ"ה בכתה"ג ל"ג לף ופ'): [ד] ד"ה מ"ם לף וכו' ובל מוי מבני שיזיש סולדים מיכות בידים סולדים ומתקו ול"ג שיזוש בשלוחים · מ"ש:

ת"ד

ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהיא סולדת לאחוריה בעי רמי בר חמא יש נצוק לאוכלין או אין נצוק לאוכלין: מי אמרינן משום דאית בהו ריריי והני לית בהו ריריי או דלמא משום דסמיכין הוא והא הא סמיכין? אמר רבא ת"ש *חלב המת שהוא שלם והחיבו מבואר מפורש והחיבו טהור ואי סלקא דעתך אין נצוק לאוכלין שלם והתיבר נמי ליטהר אלא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקדש דאיתיה כולא נבי הדדי א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהן סולדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריריי; ועל מלא תרוד רקב וכמה שיעורו חלקה אמר מלא פיסת היד רבי יוחנן אמר *מלא חפניו תנן *מלא תרוד רקב שאמרו ישנין מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חלוקה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן אמרי מלא פיסת היד ומלאקשרי אצבעותיו למעלה אחד שיעורא הוא אמר ליה רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי מקשרי אצבעותיו ולמעלה למאי דלמא למטה מהידיה דהוה ליה מלא פיסת היד:

ת"ד

ת"ש ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהן סולדין לאחוריהן הא בעי רמי בר חמא יש נצוק לאוכלין או אין נצוק לאוכלין: מי אמרינן משום דאית בהו ריריי והני לית בהו ריריי או דלמא משום דסמיכין הוא והא הא סמיכין? אמר רבא ת"ש *חלב המת שהוא שלם והחיבו מבואר מפורש והחיבו טהור ואי סלקא דעתך אין נצוק לאוכלין שלם והתיבר נמי ליטהר אלא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקדש דאיתיה כולא נבי הדדי א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ב"ש אומרים אף המקפה של גרסין ושל פול מפני שהן סולדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריריי; ועל מלא תרוד רקב וכמה שיעורו חלקה אמר מלא פיסת היד רבי יוחנן אמר *מלא חפניו תנן *מלא תרוד רקב שאמרו ישנין מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חלוקה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן אמרי מלא פיסת היד ומלאקשרי אצבעותיו למעלה אחד שיעורא הוא אמר ליה רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי מקשרי אצבעותיו ולמעלה למאי דלמא למטה מהידיה דהוה ליה מלא פיסת היד:

תוספות דהכלות פ"ד

[תוספתא דהכלות פ"ב]

נוסחת הריב"ן
ג) מקפה של פולין שלמות שבולת (במשניות: ב) ומי שמת: ג) מלמעלה: ד) של שת שהוא שלשים: ה) שמא מיטמא: ו) ומביאו במקום: ז) אלמ"ל: ח) לא לכתן ולא: ט) לי מי לתמהין נבי: י) דשמיכין: ל) למטמאין:

הגהות הב"ח
(ג) רש"י ד"ה ים נזקק ומרין מלמטן: (ב) ד"ה פ"ם מלא של שת שהוא שלשים ומיהו ים ים כזית שלם ומיהו במתניתא: (ג) ד"ה ולאו ולאו מי ס"ד וכו' כי סוס שלם ומיהו: (ד) ד"ה פ"ד זולת וכו' ומיהו מתניתין מנא ל"ג ומיהו דכתח מתני': (ה) ד"ה מ"ד מידי דמיריש וכו' כגון שדשים ביין דסמוכות כ"ג ומיהו מי מתמרין מתמך:

הגהות הגר"א
[א] גם' מתיקי · ל"ג מתקני (וכ"ה בנמק"י מתמך דלמי מתקני כו' אלא כתוספתא דהכלות ובכלים ב"מ פ"ו ומשקין): [ב] שם למאי מלא פיסת כו' · ל"ב ול"ע בתוספתא דלעיל פ"ד ה"ב דב"מ דקתני נבי מכתח (ובמתא שם ולא בזו שישוביין): [ג] שם (תיקו) מ"ם (וכ"ה בכתה"ג ל"ג לף ופ'): [ד] ד"ה מ"ם לף וכו' ובל מוי מבני שיזיש סולדים מיכות בידים סולדים ומתקו ול"ג שיזוש בשלוחים · מ"ש:

כ"ש לף נצוק מקפה של גרסין שנתבשלו במכתשו ונחלקו לשנים: [ושל פול] ג) של פולין שלמות: **סולדת לאחוריה** · שכשעה ממריקין תוכו מכלי לכלי ושופכו לתוך הנצוק ושוה לו למעלה כלפי לאחוריו וכתוב וטבע לעליונים דמי ב) והוו ממלין: **ים נצוק לאוכלין** · היה מריק מקפה של עדשים לו של תפוחים במקום מדרון (ג) נ) למעלה ונטמאת מחמתו' כשעה שפיכה מי היין העליונין' ממלין לו לת נבי דכם הוזפים ופיחים מ"ט לית בהו נצוק מקום לתים בהו ריריי דסולדים והני לאוכלין לית בהו ריריי והויין עליונים מהוריס לו למלת נבי זפים ופיחים מ"ט נצוק שלהן טמא מקום דסמיכין שהן עבים והני נמי סמיכין וליתה נצוק שלהן טמא: **כ"ש** הלב של **פם** (ב) ל) **טמא** · ויש בו כזית והמיכו במחכת לע"פ שנתבשל במחכת לת נעשה מפורד ונטמא: **פיס מפורד** · תותו כזית מן המת והמיכו לע"פ שנתבשל ביחד טהור כיון דה"ל מפורד מעיקרת פרמה מיניה טומאה ואתי להדר תכרו ביחד לת הוי מיטר: **ומי פ"ד אין נצוק לאוכלין** · כיון) ו)הוא שלם והמיכו במחכת נמי ליטהר לכיון שנתבשל ליה מעיים זו לזוים זו נפרד זה מזה ולת הוי ביה כזית במכוכם אי נמי לכשהמיכו והריקו מכלי לכלי ליהוי כמפורד ולימהר תלת לתו ב"מדים נצוק ומיכור טהור: **פ"ד וירק** · לעולם לימת לרתין נצוק לאוכלין והא מתני'(ד)להכת תלת ומר כריכא דרבינא תרגימנא להכת במתי עסקינן כגון שלת הורק מכלי לכלי ומעולם לת נעשנו בכלי כלל: **דכסדי דמרתח ליה** · שהמיכו במחכת ז) במקום אחד ולת נעשנו כלל והוה תלב כלהדי דקת מתקרליה שלק עמודא דטרח לשומיה דמנא ולת היה מעמת הנוצ במקלה [אי א)] מ) [מניט] לת לאכת ולת אי נצוק כלל דכוליה הוה כהדי הדדי וקרם במקומו ולת נתפזר ם) לכתן ולת לכתן מקום הכי טמא: **פ"ם כ"ש לף מקפה של גרסין** · **מידי פירוש** · לעולם לימת לך לתן נצוק ומכי הוה לת מעמת שלת מקום לתים ליה ריריי במקפה של גרסין הוי מיטר לו למת בשאר לתלין לית בהו ריריי לת הוה נצוק: ליטמא תלת"ינת פ"ם כ"ש תומרים כו' · מפני שהן סולדין לאחוריהן אומרים ללת הוה מעמת דנצוק שלת מקום לתים ליה ריריי ונבי שאר לתלין לית בהו ריריי לת הוי נצוק מכלי לכלי ליהוי כמפורד ולימהר תלת לתו ב"מדים נצוק: **מרוד** · כף: **מלא פיסת יד** · בלת ג) תינכטות: **מלא חפניו** · בהדי תינכטותו: **ומפני דסלי קטני מינכטותו ומפעלה** · דקתמר כלפי רתם תינכטותו קתמר ומקום הכי מוקבת מיניה לחזקיה למת למקה מיד למת כלפי פיסת יד הוא דקתמר טומיה לחזקיה וחזקיה כר"מ: לחזקיה

ת"ש מקפה של גרסין ושל פול מפני ב) סולדים לאחוריהם · [למת] מעמת דמקה מקום ריריי הכי נמי מסתברא מעמת דת"ק מקום ריריי תלת דמ"ק ומפעלה לכתר תומרים ריריי תלת דמ"ק כמי ריריי טובא ומפעלה לכתר תומרים כי · [למת] נצוק: **מרי** לית בהם מקום דסמיכי · דכם כל זיפים ופיחים הוי מיטר מקום דסמיכי תלת מקום לכתן ולת מעמת: **כלא** פיסת יד · מתחילת פיסוק התינכטות עד הזכוב: **ישנן** מעיקר תינכטות ולמעלה · עד לתתי התינכטות: **תד** שיטורת הוא · כך מתזיק בתינכטות כמו כפיסת ידו: **אמר** ליה רב שימי · שנייית הוא ממתי להתי מעיקרי תינכטותו ולמעלה ליהוי לרתתי תינכטותו דפרכת מיה למת דקרי מיקר תינכטות מקום שמחוברין לה ליד ולמעלה דקתמר הייט לגל הגוף עד פרק הזכוב להייט ממק פיסת יד, לת נרכי' מיקו: לחזקיה

הגהות מהר"ב רנשבורג
א) רש"י ד"ה דכסדי וכו' לפמיה דמנא ולת מעמת מיכת ליטול כמו שמעלתו וכ"כ ד"ה מלא פיסת היד ולת נצוק לת קרם וכו': ב) תוד"ה ב"ם ומי וכו' מפני שהן סולדים לאחוריהן כיון שלם ותיטבו נמי ליפתר · דכשנתן בתוך שלם על האור א"א שלא נפרדה מפה א' מפקום הבורה מהמת התיתה וכשהורה עליה לא תזי תיבור אם אין ניצוק תיבור לאכלים: הב"ע כגון דבהדי דקא ·ורתח סליק עמודא לפומא דמנא וקדש דאיתיה לבוליה בהדי הדדי· נשנתנו על האש והרתיחה עלה כתיה לפור א דמנא בבת אחת וקדש שם דחשתא איתיה בוליה בהדי הדדי ולא נפרד ממנו ו) כלומר אבל אם לא ק·ש אלא חור תנח למקומו אינו טפל יחד אלא דרך נצוק דאין כח האש מסייעתו ליטול כמו שמעלתו וכי סליק סליק בבת אחת וכי נפיל נפיל דרך נצוק: תא שמע בית שמאי אומרים אף מקפה ל·ל גרסין ושל פול מפני שהם סולדים לאחוריהן· אלמא מעמא דבית שמאי משום ריריי הוא שע"י חריר נמשך המעמד לאחוריו· בשנתנם וכי היכי דשמא מעמא דהא דת"ק [נמי] משום ריריי אלא דלו·ק בעי ריריי מפי סירי אירוא דתם משום ריריי הוא אלא משום דסמיכי ליה לאוכלין ושמאי סבר דאפילו לא סמיכי חייר מיבור· מלא פפת היד מפקע אצבעיים עד הוורע דהייט מלא פפ היד: מיקר אצבעותיו ולמעלה קס"ד מפקם שמחזיקין אצבעות עד סוף האצבעות הד שיעורא הוא: במאי דהאי בקשרי אצבעותיו ולמעלה לראש אצבעותיו ולמעלה לצד הגוף דהייט מלא פפת היד: מלא פפת היד מן האצבעות עד הורע ולא קשרי אצבעותיו מתחילת המיסוק עד סוף האצבעות הד שיעורא הוא: במאי דהאי בקשרי אצבעותיו ולמעלה לראש אצבעותיו ולמעלה לצד הגוף דהייט מלא פפת היד:

לימוכו מפ שים לו פורס רקב נקבר פרוס כו': תכל תס נקבר בכתותו תפי' בתרון של שים אין לו פורס רקב לפי שכתותו שנרקבת עמו נעשים לו תעלוכות ותט אין לו הלכה למשה מסיני שיהא רקב מטמא תלת רקב הבא מן המת עלמו בלת תעלוכות וכן תס נקבר בתרון של עץ ותפי' פרוס לו על גבי לספה של לבנים הוחיל והתרון של עץ והתכן של לבנים עשוין לירקב נעשין לו תעלוכות ואין לו פורס רקב: **נעשו גלגלים זפ לזפ** · נעשה כמי שנתערבו זה בזה ואין זה רקב גמור · "גלגלין" לשון מתגלגל "זה לזה ונתערבו" זה עם זה (נ) וכשנתערב עמו כשוה לו רקבון תחר דמו ותפילו נקברו עלומים בתרון של שים הוחיל ולא הוי רקב (ו) דמת לחר: **אמר רבא** · כי קתני התם לרקב הבא מן מ' מיים עמת כגון שקברו (ב) זה בפני עלמו וזה בפני עלמו והרקיבו כל תחר בפני עלמו ועמד על מלת תרווד רקב, **ממם** זה תפי תרווד **וממת** זה תפי תרווד ממטרפין למלת תרווד היוחל ולא נעשו גלגלין זה לזה מתמילה בשעה שהרקיבו תבל היכל (ג) דנקברו זה עם זה לעולם לימת לך דנעשו גלגלין זה לזה ואין לו תורת רקב: **גזז שערו וקברו עמו נעשה לו גלגלין** · ד) תבל כי לת גזז והיימו מחובר כמו שהוא לת נעשה לו גלגלין: **שערו פפומד ליגזז** · קודם מיסה כגון שהכניד עליו שערו כגזז דמי ונעשה לו גלגלין ואין לו רקב: **פפ לת גזז לת פ** · ולתי"ג דפומד ליגזז: **לת פ"ק גזז סוי גלגלין** · כלומר מדרבה בר בר חנה ליכת למטמע מידי דהת דרבה בר בר חנה תמר דכי גזז הוי גלגלין תבל לת גזז לת לתמר ביה ולת מידי ותכתי תיכעי לך: **מן פפקב** · מן מרגלותיו כלומר ממתים ולמטה כי קתמר דתלת מרווד רקב עמת היכת לתתי מטיות תת מכלפי גויה שלמעלה דתיקר קגוף ט: **ומי פ"ד** · רקב הבא מן העקב לת הוי עמת כי בת מטני מתים לתתי עמת להתי רקב [זיל] להכת ה) תיכת לתימר דתילמת דלך עקב קלתי וכן עמי להכת נבי תיקד תת דילמת דלך עקב קלתי ותין לו תורת רקב הבת מן העקב יש לו תורת רקב: **פ"ד מי דתירקיב כוליס פפ** · כלומר לעולם לימת לך דרקב ו) שבת מן העקב טהור וכסי קבניעת תיקר (תרווד) תי דתירקיב כולה תת והמוח תלת [תרווד] רקב דשקלים תיניס לתת לייה דלך עקב עד כלפי כולו של תת הכי עמי דתיכת למיפשט תהיה דבר נתן בר תשניעת דהוי עמת תלת כי קת תיבעית ליה הבת כגון דתרקיב תד לבר והוה לבר עלמו דתרקיב לתת ליה דלך עקב בלבד והכי קתיבעית לן תי לתתרין כי גמירי רקב כגון דתתי תכל גוף דמת תבל היכת דתתי מן עקב לתתיה לת תו דלמת לת שנת: שכבת

נתנו תם כמס' תלוס (פ"ש מ"ג) כל שכמת עמת וגם השער ופניני כה כפ' דס נדה (נדה סה:) תיכת למ"ד דרבנן ותיכת למ"ד דתרייתת: **חדין** תן המיעים והשער ולפנים · שמיהרין תן מדרבנן: ובמשה תיבורן למת טון עמתן שהטגוע תו מתיכ עליהם א) הוא טגע לו מתכל על המת דהוו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה שערו העומד ליגזז מהו · מי מיי ג) [בשתר] תיבורין למת ועמת תו כגזז דמי ולת עמת מן עקב למתיה לת תו דלמת לת שנת: מחובר בו וים מפרשים דלעניו גלגלין קת מיבעית ליה כגזז דמי וכשהה בכל עניו תת מטער העומד ליגזז ותמר דלת: **משמא** דגזז · תי הוי גלגלין הת לת גזז לת ומיירי לך · כלומר דרבה בר בר חנה גופיה קת מיבעית ליה תיכת דלת גזז ולהכי נקט דגזז דבגזוז דוקת הוא דקתני טמא טומת · **לא** גזז תיבעי ליה: **רבה בר בר חנה** · מטוליה מת · כלומר מכל הבשר שים בו מיוח · **רבה** הבת מטני עמת · **ועניל לוקמיה** רבת כגון שעומד על מלת תרווד שלת נשתר בשר תלת תי העקב לת כלומר (לת) שתיר עמת זיל הבת דלמת דרך עקב [ודתי],ושמת מן העקב תלבן עם חוט הרקב שתר מן שתר הגוף: **תני רמי** · [מיכר] דתרקיב כולה מת ותתי דרך עקב ה"ג תם דתני רב נתן בשבקב כל הממ וברקב נם העקב שים בו דין רקב תלת [בעניו] תיכת דתרקיב תד תבר הרגל ותתי דרך העקב דתיכת למימר לפי שתין חיוח. בבשר העקב [מיכר] דתרקיב בכי הת גוונת לת גמירי רקב: **עובר** בחטי תתה מי הוי גלגלין · כשני מיטים שקברן זה עם זה כיון

איזהו מת שים לו רקב · מלת תרווד רקב תממת בתהל ולזיל מגלת עליו: **שנקבר** פרוס בתרון של שים תו על גבי לספה של לבנים · שתיכה נשתקת ותין להסתפק בעפר תתר כי תם כרקב גוף של מת: **נקבר** בבשותו ותפילו בתרון של שים תו פרוס בתרון של עץ תו על גבי לספה של לבנים · שטותין לישתק ולישכח מתליכון זהו מת שתין לו רקב ותפילו נקת תרבע לו חמת תרווד מן רקב שלו שבולתי יש כתן מלת תרווד מנוח המת ,טהור כדלתריכן בפ' המפלת (נדה נז:) מה מתילתו דבר תתר נעשה לו גלגלין משמע דבשת ליכת מתן דפליג שתם נתערב דבר תתר עמו בתמילתו תיו משמת: **אמר** שלת תין רקב תלת הבת מן הבשר ומן הגידין ומן העלמות · מכולם נריך שיהא הרקב: **הא** מן העלם · למוד מומ: **ורא** ליכת גידין · ולת הוה מני לפטויי דסכי קתמר ומן הבשר לתודיב תמר על רקב שיהא מהור עד שיבלה הבשר ויתיקון עד דליכת גידין בהדייהו: **אא** לבשר ועלמות בלת גידים · ושולת שהזכיר גידים לתקויי לפתיקי כפל שלת נתקברו בבשר גידים וכרייתת לת מיירי בהכי תלת טולת עמר: **שני** מתים שנקברו זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ס"ת מ:) גרסינן בכל הספרים גגוללין וגם בערוך "פי" גלגלים עפר הוא שמעורב ממקום תתר לשון דבר המתגלגל ושוד פירש בערוך גלגלין קומריים"ת בלעז"י דלת גמירי רקב תלת של מת תתר ולת שים מת תתר מעורב בו: **מתיב** רב נתן רקב הבת מהני מתים ממת · ותקו ס"ד דמיירי שנקברו יחד:

ונרקבו ועמדו על מלת תרווד · תתר שתכלן עם לת כשתר בכל תתר תלת תני תרווד וכיון שהיה כל תתר יחידי כשנקברו יש להן דין רקב\ויש תימה למה נקט ועמדו על מלת תרווד רקב תתר שלת כשתייר וי"ע דלרבותת נקטיה [דתפילו] כי תין בשיהה לת מלת תרווד תתר דתיכת שהמת רקב מן העקב תפ"ה הוי שיעור כתרווד דלקמן משמעון מינה כמיל דרקב הבת מן העקב מהו למימר דמת תלת מטמא כמת תפ' שהרי רקב עלמות תיירי דא"כ תלל תן הבשר ומן העלמות מכלום צריך שיהה בשר · ותלא מני לשנויי דת"ק מן הבשר לבדו פחות עד שיהיה עמו עלמות תיירי דא"כ העלמות פוחרות ומתרקבות מהרה ואין בהן ממש ולשון דבר שמתגלגל ושהר פי' גלגלין קתני ולא נפירי רקב אלא בבות שנקבר לבדו · והרקיבו ועמדו על מלא תרווד · שאכלו עש ולא נשאר בכל א' כי אם חצי תרווד · וצ"ע למה נקט שעמדו על מלא תרווד רקב ולא נשאר פחם יתר · תנן התם פ"ד דאהלות כל שבבות אבא תוץ תעור אבא איבא מאן דאמר מדרבנן ואיבא פ"ד מדאורייתא: רוץ מן השינים והשער

נוסחת הריב"ן

ג) רקב כולו : ב) שנקברו : ג) דקברו: ד) (אבל כי כו' גגללין) ליתת בכ"י : ה) זיל להכת לגבי תר מת תיבת: למימר : ו) דרקב כבת כי' תרווד דשקלים כו' מינכי' לי כו' קל מינכיה לי מי כו' תו דלמת ל"ש תיקו פס"ד ותת"כ מפ"ד מיפרפרים מינים ומפקה לו גגללין פס"ד :

נוסחת ר"ת

ב) (דמ"ק) טבעת נוי תתיי אשה ראשה בהתיירתי : אי אפשר לבשה · תצטות בלא נזמים · ותולא שתוכיר נזמים איצטרך לאשתי נאל שלא נתקשרו אזניו זה תת [נעשו גלגלין זה לזה] בשרתך נרס גלגלין ותי' עפר מעורב ספפקס אתר לשון דבר שתתגלגל ושהר פי' גלגלין קתניא ולא נפירי רקב אלא בבות שנקבר לבדו · והרקיבו ועמדו על מלא תרווד · שאכלו עש ולא נשאר בכל א' כי אם חצי תרווד · וצ"ע למה נקט שעמדו על מלא תרווד רקב ולא נשאר פחם יתר · תנן התם פ"ד דאהלות כל שבבות אבא תוץ תעור אבא איבא מאן דאמר מדרבנן ואיבא פ"ד מדאורייתא:

נוסחת ר"ח

(ו) נפ' מתיב רבי נתן בכרבי מוסיעת רקב הבת : (כ) שם דלמת דרך עקב קלתי סיכי דמי לי דתיקריב : (נ) רש"י ד"ה עשו וכו' עם זה וכמו שנתערב עמו כשוה:

גליון הש"ס

נפ' תקוי שנתן קלתי שלת נשתר בשר תלת תי העקב · ועניל לוקמיה רבת כגון שעומד על מלא תרווד · ותי' לתרקיב כולה מת ותתי דרך עקב ה"ג תם דתני רב נתן בשבקב כל הממ וברקב נם העקב שים בו דין רקב תלת [בעניו] תיכת דתרקיב תד תבר הרגל ותתי דרך העקב [מיכר] דתרקיב בכי הת גוונת לת גמירי רקב: **עובר** בחטי תתה מי הוי גלגלין · כשני מיטים שקברן זה עם זה כיון

והצטרון: בפ' דם הנדה פפ' שעמא משום דבעי' דומיא דעצם מה עצם שנברא עכו ואין נוגו בחלוק אף כל שנברא עמו ואין נוגו בחלוק יצאו השינים שלא נבראו עמו יצאו שער וציצוז נוגו בחלוק ובשעה חברון הכל פמא והתניא בהם כנוגע בכשר הפת : בעי חזקוה שערו העומד ליגזז וכו' בבול היה להם לגידול שער מהי היה עומד ליגזז ומיבעיא ליה אי אפמא בשעת חבורן לפת · ר"פ דפמבעי ליה אם נעשה גלגלין היה נוגו וקברו עמו · ולא נזירא ר"ב אשאי מייתי ליה מהאי דאחלות תבא · ותשתוש ליה מדרבה בב"ח פעמא דגזז וכו' פ"משב ליה דרבה בב"ח אייתי בכל עניו אפי' עומד ליגזז ורקבה ורקבה נוגו · ולא נוגו :תבעי לך לרבה בב"ח מיבעי ליה הניבא דלא נוגו ולהכי נקפ נוגו דבבגוו דוקא דהוה פ"משמא : רקב מן העקב מהו לפי שיש בעקבו של אדם עובי בשר שאין בו חיות ולהכי מיבעי ליה אם רקבבותת מפמא שרוא אינו חשוב כנוף הפת כי גמירי רקב הבא (מן שלא) [מכלות] פת: כלומר שבא מן הבשר שהוא בעל חיים ואוקמה רבא לעיל בגון שעמדו על מלא תרווד שלא נכאר מב' כ"א מלא תרווד ואי פ"ד הבא מן העקב לא כלי' שאינו מפמא זיל להכא דלמא דרך עקב קאתי מב' דלמא דרך עקב לא · לפי שמתיים ויש בבשר תפת רקב הבא מב' פתים פמא תפמאנו זרעי והמאוהיל עליו ונכנם למקדש או אכל קדש בכנגה מביא קרבן ושמא תלין בעזרה דהא' אי דאריבי טוליה מת ואתי דרך עקב ה"ג אם נרקב כל הנוף ונרקב גם העקב לא מבעיא ליה דודאי פמא אלא הבא כגון דאריבי תד אבר ורקאתי דרך עקב·שמיהן לא נרקב שאר הגוף ב"א העקב ואתרו אבר הסבוך לעקב ואיבא למימר לפי שאין חיות בעקב[מיהר]לרקב ונראבר שאצלו ובכתי"ל נא נפרי רקב:שבר במעי אשת מי ויש גלגלין:

הגהות כהר"ב רנשבורג א) הוס' ד"ה מן וכו' לו מלהיל עליהם כוח טגע · תיכוה כוח טגע נמתקו וכ"ב הוי כטגע : ב) ר"ה נעי וכו' מי הוי כשלר תיכת כשלר נמתק וכו' בשפת תיבורן וכו' כ"ל :

עין משפט נר מצוה

כה א מיי' פ"ו מהל' מיכות הלכה ג וסמ"ג מהל' טומאת מת הלכה ד סמג עשין קכו :

כו ב ג מיי' פ"ו מהל' מיכות הלכה ד וסמ"ג מהל' טומאת מת הלכה ה סמג עשין קכו :

כח ו מיי' שם הלכה ס וסמ"ג מהל' מיכות הלכה ד :

מס כו: תוספתא דאהלות פ"ג

[פי' תום' מס כה: ד"ה נעשו]

ג"ח שמן

נדה נה. אהלות פ"ג מ"ג

[שבהדיון תוי]

ג"ח דוד

ג"ח מה שנו תוספתא פ"ג מ"ה

הגהות הב"ח

(ח) נפ' מתיב רבי נתן בכרבי מוסיעת רקב הבת : (כ) שם דלמת דרך עקב קלתי סיכי דמי לי דתיקריב : (נ) רש"י ד"ה עשו וכו' עם זה וכמו שנתערב עמו כשוה:

נוסחא

ת"ק קאזיל לטעמיה דאמר ג' חדשים ואין הולד מתגלגל

נוסחא

ב' חדשים שקדין נה נעשו גלגלין

נוסחא

אחד ט"ק ואחד רבותינו של אחד נעשה זו "גלגלים".

מחנה

◇ שאלות בדעתן רקב ואחד נחשב גלגלין

[נמצא בגליון ס' ונמצא בגליון]

פי' הרא"ש

איזהו פת שהיא לו רקב: שמלא תרווד מפפר (רקבו ביתו) [רקב נגיב] פ פ מ א באהל נקבר בארון של שיש · שלא נתערב רקבון אחר בעפרו · אבל אם נקבר בבגותו או בארון של עץ או על גבי רצפה של (אבנים) [לבנים] אין לו דין רקב : אין רקב אלא הבא מן הבשר ומן הגידין ומן העלמות מכלום צריך שיהה בשר · ולא מצי לשנויי דת"ק מן הבשר לבדו פחות עד שיהיה עמו עלמות תיירי דא"כ העלמות פוחרות ומתרקבות מהרה ואין בהן ממש ולשון דבר שמתגלגל ושהר פי' גלגלין קתניא ולא נפירי רקב אלא בבות שנקבר לבדו · והרקיבו ועמדו על מלא תרווד · שאכלו עש ולא נשאר בכל א' כי אם חצי תרווד · וצ"ע למה נקט שעמדו על מלא תרווד רקב ולא נשאר פחם יתר · תנן התם פ"ד דאהלות כל שבבות אבא תוץ תעור אבא איבא מאן דאמר מדרבנן ואיבא פ"ד מדאורייתא:

נוסחא

רקב האיז מן הדקב

נוסחא

ב) (דמ"ק) טבעת נוי תתיי אשה ראשה בהתיירתי : אי אפשר לבשה · תצטות בלא נזמים · ותולא שתוכיר נזמים איצטרך לאשתי נאל שלא נתקשרו אזניו זה תת [נעשו גלגלין זה לזה] בשרתך נרס גלגלין ותי' עפר מעורב ספפקס אתר לשון דבר שמתגלגל ושהר פי' גלגלין קתניא ולא נפירי רקב אלא בבות שנקבר לבדו · והרקיבו ועמדו על מלא תרווד · שאכלו עש ולא נשאר בכל א' כי אם חצי תרווד · וצ"ע למה נקט שעמדו על מלא תרווד רקב ולא נשאר פחם יתר · תנן התם פ"ד דאהלות כל שבבות אבא תוץ תעור אבא איבא מאן דאמר מדרבנן ואיבא פ"ד מדאורייתא:

כיון דלא מיתגר. קשה טובר הולך עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו. פרט קלה שבכולה מי הוי גלגלין וחבר שקשה טובר כמעי אשה תהא בקבה שהל כמי בפירסה וה"ה כולה: **עורן** מהו שיעשה גלגלין. כיצד וניטו מהו שיעשה גלגלין:

כל הני דקתמר הוי גלגלין. פרש וניטו וכיצד טו' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלין. בפ' שמונה קרצים (שבת קי:) מאי מי דקלים תרי דקלי מיכא בשעת מחסה ונפיק מעייניה דמיא מביעייתו ככמקמא מלפי ואידך משלשל ואידך כי היכי דעייל הכי נפיק משלשל תא הגוף ומנקה תא הגוף ביומר וכבר העביר הפרש וכיצד וניטו: **וסבריא** גמ' פי' רש"י להביר הטער ושלקו כמי טבריה פחלה קודם שבשו בגמא להביר טער הרחם וטער הגוף ע"י שבשו בגמא (הטער) עקרי הטערות לפי שכו מעיקרא בגמא לכבי מרכי הטער הטובריס דרך הטור לבער לא היו טור טבריס א] מן הגמא משום דטער חלחולי מחחלחל ומחובר לבער הרחם שבשו בגמא הטור כדאמרינן בפרק הטור והרוטב (חולין קיט:) ולכלה לא שברה כך טוענא לא דאמר לעיל שטרו הטומד ליגוז ושמא ס"ל כרבה דאמר גוז שטרו הוי גלגלין ולא גוז חיבעי ליה בין שטומד ליגוז ובין שאינו טומד ליגוז ושלה קלי: **מת** שבשו אין לו רקבו. דוקא רקבות גמירי ולא עפרורים דמיחא:

בבריתן בטיגן. כלומר מיירקב כמו שהיה שלה בשבשה מבריתן: **מת** שבשו אין לו רקבון. ג)[שבקבל] שבשו: **ולא** תפוסה. לקמן בפ' [בכותים] (דף מד:) המולח בשר בדרך כדרכו טולו עם תפוסתו ודרים לה מקלא ומפרש ליה שטעל כל טפר המיחום ושלשה מלבשות **מקרקע** בתולה: **ולא** שכונת קברות. לקמן בפרק בתרא (דף מד:) אמריכן מלא שלשה מחים לם יש בין זה לזה מלבע אמות עד שמנה אמות אבל יש שכונת קברות ובודק אמה אמה ואפי' תוך ג' [ב'] אמות יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מחים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות ואע"ג דבעי ויראה שבל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא** אם (גמרה) [אמרה] בפת הכי' בפסחת פרישות ת"ג לה ותלמי בבויות בשר הפרש מאבר מן החי אם מפשא ובא למדינו שמשמא מבשר הפרש מאבר מן החי' ומחזיב לא אם אמרת בפת שיש לו חוב שרוב בניט או רוב מניט מפשא באהל וכן רובע קב עצמות המלא תחזר רקב מה שאין כן בחי: **ורבי** דסי דאין לרקב לזר דאוקב דר' אבר"ר חוחות נבי מת אמי' ורקב דר' אבר אית ליה רקב ושפני מי קתני הא מת [ואע"ג] קס"ל שהם מת יש לו רקב שלא הסר מפנו יש לו רקב: **אבל** שהם הי אין לו רקב [רקב] מעפא משום דרי' אבא אמי' אמרי מחזי אבר שהרקיב בחיין אפשא בפתחי שהם מת יש לו רקב: כשהרקיב אחרי מחזי שהם הי אין לו רקב דאם הרקיב בחיין אפשא בפתחי אמרי שיעורה בשרי בריה שלימה עומדת עדיין בפקום שיעור עדשה כל שהוא מהחר בריה בפי בפי' שהוא שלימה אי דלמא בריה בפירי הוא אינא כיון שהכלה לחיות. ת"ש

שכבת זרע במעי אשה מהו מי אמרי' כיון דלא איתצר כי גופה דמי או דלמא כיון דמעלמא קאתי לא ש"מ רב פפא פירשה מהו כיון דלא מקיימא בדלא אכלה חיותא הוא או דלמא הא נמי מעלמא אתי ש"מ רב אחא בריה דרב איקא עורו מהו ש"מ רב חנינא בר מנוח כיחו וניעו מהו, א"ל רב שמואל בר אחא לרב פפא ואי ס"ד כל הני דקאמר הוי גלגלין, רקב דממא היכי משכחת לה: דאשקייה מי דקלים, וסבריא נשא ושלקו במי טבריא. אמר אביי "נקטינן מת שטרו אין לו רקב: ש"מ טרפו וחזר והרקיב מהו: מידי הוא טעמא אלא דאיכא בשר וגידים ועצמות והאיכא או דלמא בבריתו בעינן וליכא: *תיקי. *תני עולא בר חנינא מת שחסר אין לו רקב, ולא הפוסה ולא שבונת קברות מיתיבי "לא אם אמרת בפת שיש לו רוב, ורובע או מלא תרווד רקב תאמר בבני שאין לו לא רוב ולא רובע ולא מלא תרווד רקב היכי דמי: דאורקיב חד אבר, בכוותיה גבי מת אפי' חד אבר דאיכא רקב, מ"ט לקני, (הא מת) הא קמ"ל שום מת יש לו רקב ש"מ טעמא משום חי אין לו רקב ש"מ רבא הרקיב בשהוא חי וחזר ומת מהו: כי גמירי רקב, דאירקיב בשהוא מת או דלמא השתא מיהא הוא מיית? ת"ש לא אם אמרת בפת שיש לו רוב והובע ומלא תרווד רקב תאמר בבני טעמא משום חי הוא הא מת יש לו רקב מי קתני הא מת, הא קא משמע לן דשום מת יש לו רקב שום חי אין לו רקב בעי רבא נמלה שחסרה מהו: שיעורא גמירי לה והא חסר או בריה גמירי לה והאיכא אמר

ג) שבכת זרע במעי אשה מפו • כגון שמתה (ג) שהיתה בת כגיס דמתה תמה בת כגיס היא לה שבכת זרע במעיה לו שבבולה שמוך למיתתה: **מפי מי** שמרינן כיון. דלכתי בפפת מיתתה לא טער טובר כי גופה הוא ולא הי גלגלין או דלמא ס"ו מעלמא אתי ולא הי גלגלין לה והי גלגלין דלא רקב עד דהויא בחולה לו זקנה דלאו בת כגיס: **פירשה**. פרש שבחוך הגוף דהויה כיעי מי נעשה ג) גלגלין מי שמרינן כיון דלא מקיימה בחייה לו לא אכלה חיותא כמי דידה היא וכגופה דמי ולא הי גלגלין וה"ה לפרש דלאם תלא לחידי דקאי במעי דאשה מסיק לה נמי להא עד שם שמה: **בעי רב ממא בריה דרב איקא** עורו מהו • רוב היולא לו לאחד שלא ע"י טורת הגוף • לית ליה פירשה קודם שמה: **כגון דשקייה מי דקלים** • כדאמ' שבת כפ' שמונה קרצים (דף קי:) מאי מי דקלים תרי דקלי מיכא בשעת מחסה ונפיק מעייניה דמיא מביעייתו ככמקמא מלפי ואידך משלשל ואידך כי היכי דעייל הכי נפיק משלשל תא הגוף ומנקה תא הגוף ביומר וכבר העביר הפרש וכיצד וניטו: **וסבריא** גמ' • פי' רש"י להביר הטער ושלקו כמי טבריה פחלה קודם שבשו בגמא להביר טער הרחם וטער הגוף ע"י שבשו בגמא (הטער) עקרי הטערות לפי שכו מעיקרא בגמא לכבי מרכי הטער הטובריס דרך הטור לבער לא היו טור טבריס א] מן הגמא משום דטער חלחולי מחחלחל ומחובר לבער הרחם שבשו בגמא הטור כדאמרינן בפרק הטור והרוטב (חולין קיט:) ולכלה לא שברה כך טוענא לא דאמר לעיל שטרו הטומד ליגוז ושמא ס"ל כרבה דאמר גוז שטרו הוי גלגלין ולא גוז חיבעי ליה בין שטומד ליגוז ובין שאינו טומד ליגוז ושלה קלי: **מת** שבשו אין לו רקב. דוקא רקבות גמירי ולא עפרורים דמיחא:

בבריתן בטיגן. כלומר מיירקב כמו שהיה שלה בשבשה מבריתן: **מת** שבשו אין לו רקבון. ג)[שבקבל] שבשו: **ולא** תפוסה. לקמן בפ' [בכותים] (דף מד:) המולח בשר בדרך כדרכו טולו עם תפוסתו ודרים לה מקלא ומפרש ליה שטעל כל טפר המיחום ושלשה מלבשות **מקרקע** בתולה: **ולא** שכונת קברות. לקמן בפרק בתרא (דף מד:) אמריכן מלא שלשה מחים לם יש בין זה לזה מלבע אמות עד שמנה אמות אבל יש שכונת קברות ובודק אמה אמה ואפי' תוך ג' [ב'] אמות יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מחים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות ואע"ג דבעי ויראה שבל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא** אם (גמרה) [אמרה] בפת הכי' בפסחת פרישות ת"ג לה ותלמי בבויות בשר הפרש מאבר מן החי אם מפשא ובא למדינו שמשמא מבשר הפרש מאבר מן החי' ומחזיב לא אם אמרת בפת שיש לו חוב שרוב בניט או רוב מניט מפשא באהל וכן רובע קב עצמות המלא תחזר רקב מה שאין כן בחי: **ורבי** דסי דאין לרקב לזר דאוקב דר' אבר"ר חוחות נבי מת אמי' ורקב דר' אבר אית ליה רקב ושפני מי קתני הא מת [ואע"ג] קס"ל שהם מת יש לו רקב שלא הסר מפנו יש לו רקב: **אבל** שהם הי אין לו רקב [רקב] מעפא משום דרי' אבא אמי' אמרי מחזי אבר שהרקיב בחיין אפשא בפתחי שהם מת יש לו רקב: כשהרקיב אחרי מחזי שהם הי אין לו רקב דאם הרקיב בחיין אפשא בפתחי אמרי שיעורה בשרי בריה שלימה עומדת עדיין בפקום שיעור עדשה כל שהוא מהחר בריה בפי בפי' שהוא שלימה אי דלמא בריה בפירי הוא אינא כיון שהכלה לחיות. ת"ש

נמלה מחסרה מהו. דלמר בפ' חלו הן הלוקין (מכות יג.) האוכל נמלה מיב עליה בכל שהוא חע"פ שאין בה כזית ומיבעיא ליה אפ"ה שאין בה (כזרשה) [בזית] וכן לענין שהואה נמי ומיבעיא ליה אם נקנצו רגליה שעדיין יכולה לחיות אי בריה עליה מי אמרי' שיעורה בשרי בריה שלימה עומדת עדיין בפקום שיעור עדשה כל שהוא מהחר בריה בפי בפי' שהוא שלימה אי דלמא בריה בפירי הוא אינא כיון שהכלה לחיות. ת"ש

ד) כלמה ד"ל כיון דלא מיתגר • כלה טער שדיין כמובר ואין שפו לשלה וכ"ה בפוס':

[(לקמן פה. ע"ש)]

עדיות פ"ו מ"ג

נוסחת הריב"ן

ג) (שבת זרע כי' לא) זקנה בלמ בת כגיס) ליתא בכ"י וכבי ליתא כיון דלא מיתגר שמדיין לא שבשים כימנו כי גופו דמי ולא שבשה לה נגלגלין שבשובות • ול' דלמא דמתיבי דלמא קלי מתי' לה כי נגלגלין ואין לה תורת נגלגלין רקב: ב) נגלגלין כי' מיבעיא ליה: ד) דלקב שמת מעפא * ס) בשפרי קלי כי' שים ו) כוב מב בגיט כי' ז) יש ולא שבשה לה נגלגלין ורובע מכב שבשה: ז) ע"ש ח) ואע"ג: ט) ס"ע בגיט לן לשמר ממידי דבשרי שלבשה לא מפידי דלמי בה ומשה שם ט) רקב: י) גמירי דשלבשל מייב כי' בגיט מבוס לשמרין כוזו כשנו:

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה שבכת וכו' שמשה בשיטת בת בגיס:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ובכיון וכו' לא כיו שוב שבגיס מן • מיבעי מן שמתין וכ"ב שבת ב) ד"ה ולא תפוסה • שיבת לקמן בפ' הבותים • שיבת שבועות שמתין: וכ"ב בשבת: ג) ד"ה שמשה שמתין כדין רקב כ"ש:

מסורת הש"ס

אמר רב יהודה מדקתני מ"ם · "הלה" "הטמאים לכם בכל השרץ כל הנוגע בהם במותם וגו' (ויקרא יא) מ"בהם" יכול בכולם דכי נגע בכולם יהא טמא? ת"ל "וכל אשר יפול עליו מהם במותם" · **ושיערו חכמים** · שמנע עצמה יומא שהוא כעצמה ג) (שמות) כלומר: **שכן סתומה** תורה אור

כו' · ומדקתני בעי שיעור בריה כעצמה וילפ' מ"מ שיעורא כעצמה כולה בעינן ולפי מסכת שיעורא נפקא לה מכלל טומאתה וה"ה לעניין לחיצה: **אמר ר' שמעיה כי בעינן שיעורא** · דכריה במידי דכל בריותו כעצמה אבל גבי גמלה ג) בפחות מכעצמה היא בה כעצמה דהא גמלה אינה נאכלת כלל ואפילו תכבי ך: **אמר רבא מ"ש [שדרה] שנידד רוב גלגולת שכה** · שעקר רוב גלגולת שכה טהורה ואע"ג שהן נאכלות מותרות כגלה · **וכקבר כו'** · מפני שהקבר מגרפה להיות ד) כמו שגמה הא לא גידד טומאה ואע"ג דליכא גולגולת בהדה וט"מ דשדרה לו גולגולת תנן · **מידך** · לא גידד עדיין תיכבי לך: **שמא דכריס** · לקמן קתניא להו: **אל מרפיים** · לרפי נחתא ואמרי לה אל לוחה לומה ואמרי לה לורגים ודומה לו במסכת ע"ז (דף יז:) במעשה דריבי אליעזר שהתפה למלכות דאמר להו רכס אל מרכיים לי: **ומיפוש נפויר** · כדי שלא יהו מיטמאין בחותן עלמות: **וגכנם פוזום פרופפ** · שהיה בקי ומומחה שם הן ממת אחד לו משני מתים: **ואמרו אין כלן שדרה ממת אחד** · ואין הכזיר מגלח על המיטו ואפילו לר"ע שהיה אומר בהמלה שאפי' היה בהה משני מתים מטמא על המיטה לגיכא דר"ע: **טעמא מפום דליכא כיס שדרה ממת אחד** · קאמר דאין הכזיר מגלח הא ליכא (ג) חדא דמת אחד מטמא בהאל ואין מועיל הגאתו בחוירא כלום והכזיר מגלח עליו ומפקינן דלמ שדרה לו גולגולת: לא לעולם לימא לך דשדרה וגולגולת ממת אחד בעינן ואהא דקאמר להו לא ד) הרופאים דקא מטהר להו לא מיבעיא שדרה וגולגולת דמת אחד דליכא שדרה ממת אחד · ומומחה הוה לן ר"ע: **טעמא מפום דליכא כיס שדרה ממת אחד** · קאמר דאין הכזיר מגלח הא ליכא (ג) חדא דמת אחד מטמא בהאל ואין מועיל הגאתו בחוירא כלום והכזיר מגלח עליו ומפקינן דלמ שדרה לו גולגולת: לא לעולם לימא לך דשדרה וגולגולת ממת אחד בעינן והאי דקאמר להו לא ד) הרופאים דקא מטהר להו לא מיבעיא שדרה וגולגולת דמת אחד דליכא שדרה ממת אחד ואפילו אהל שאינו מטמא בהאל דליכא שדרה ממת אחד וגולגולת ממת אחד · **ומה הן ששה** · **דברים שדבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין** · על אבר מן המת שבא משני מתים ועל אבר מן החי שבא משני בני אדם ועל חצי קב עצמות שבא משני מתים ועל רביעית דם הבא משנים ועל עצם בשעורה שנחלק לשנים והשדרה והגולגולת וא"ו מיבעיא קאמר לן מיבעיא שדרה וגולגולת דמת אחד כדי שיעור טומאה אהל דליכא שדרה ממת אחד וגולגולת ממת אחד דלכבני ר"ע הוה מטמא לן חיכא: **ת"ש** דתנן הכזיר מגלח על המת הכא מב' מתים כגון הזורע לו השוק שיש בו שני עלמות ואחד מת ממת אחד ואחד מת ממת אחר וקוויין הן אצר אחד: **ר"ע מטמא וחכמים מטהרים** · לפי שלא למדנו שיהא מטמא בהאל שלא בקבר ממת אחד ואבר מן החי הכא מאחד אחד ואלי קב עלמות הכא ממת אחד וכיעית דם הכא ממת אחד בהאל ולכבני ר"ע אפי' בהאל ואפילו עלם כשעורה ממת אחד ואפי' אלו ו) אומר ר' עקיבא שאפי' הן בתין מצני מתים הרי אלו מטמאין: לעולם

מצני מתים וכסמוך מייתי לה וכמ' להלום פ"ב (מ"ו) גמי תנן פלוגתייהו התחיל מר' עקיבא ומיהר למרמו לו אחיל ואמה הוא שהיים מטמא מיהרע יהו טהורין: **טעמא** דליכא שדרה ג) דמת מדע · פי' ממת מדע הא ליכא גולגולת ממת מדע כיר מגלח עליה ום"מ אי שדרה אל גולגולת תנן **ואבר** דלמא לא מיבעיא קאמר לן מיבעיא דממת אחד ליכא ר"ע מטמא אלא בשדרה וגולגולת דלרופאים שם שדרה ממת אחד ליכא ר"ע מטמא אלא בשדרה וגולגולת דממת אחד ליכא ר"ע מטמא אלא בשדרה וגולגולת דממת מדע · תיכמת דמ מדע נמחקו וכ"כ דמחה"ב ג) ר"ח רבינתיו דם שבא מצני מתים וכו' כל' ר"ח ופל' עלם כשעורה ופל' רביעית דם וכו' ופל' אלם כשעורה. מן תיכמת ופל' רביעית עד כשעורה נמחק:

שבא מצני מתים · לחיל בא ממת אחד לר"ע מגלח כדתנן במתני' לר"ע מגלח כדתנן במתני' לר"ע הלך בית ובדין הוא דמיבעי ליה למיקתו לרבנן על חני לוג דם הבא מצני מתים אלא כדתנן במתניתין והשם לעניין טומאת אהל גרידת ר') ופל' רביעית דם כו' ופל' עלם כשעורה שנחלק לשנים · לקמן הקב דלחי ממת אחד לר"ע מגלח כדתנן במתניתין ומהכא תנן ד

ואיבעית לימא כי קתני מידי דמת, מידי דחי לא קתני · ולא
קשיא כאן שמא דכרים · כאן שמא נקבות · ולימא כי קתני
לימא כי קתני מילי דנזיר מגלח על הטומאה ולפטור עצמו
לגמרי מגלח מגלח על מנת ועל מנת ואיבעית לימא מידי דהוה ביה
שמחר ר"ע דקתני לעיל שמחר כו ר"ש לחשוך רביעית דם הנפלה מב'
ממים ללת הלד, ושמא דכרים דקתני מציר מהלד ביה ולעולם שלמה
וגולגלת במרי מציר להו: ת"ל רבי לבר קפרא תלמידיה לית שמא דם
רביעית בחזרה תלמידיה לאתמר אמר ר"ע מחר כו וכת ר"ש לומר כרבי
ר"ש לא מחר כו ללת שלמחר לרך קמכול כלפי ר"ש שלמחר אם משמת
מחר כו תיני יוצה: **[אמר** ר"ש עד יום מותו של ר"ש היה מטמא· כלומר
לא מחר כו]: **תנא** הוסמכו ציניו· על ר"ש מפני תעניותיו מפני שלחן
דרך לתרן לבר על רבו בלשון זה ויבא והתניא יתים רבים:

ת"ש דתני· ר"ש לומרים רובע עלמות מן הנ'· פירוש לו מציים לו מלמלה לכרים יטמא רובע עלמות בהלל וכים הלל לומרים מן הגויה מירוש מעיקר הגויה מרוב הכנין לו מרוב המנין מרמ"ח לכרים יש בלחם כלחניא ברים מכסה להלום וקל"ח הם רוב מנין ואם תפש קל"ח עלמות וקילה מעט מן כל לחד ולחד עד שהעמיד על רובע, ימלאו בהלל:

אמר ר' יהושע יכולני לעשות דברי ר"ש ודברי ר"ש לחד שר"ש לומרים מציים לו מנ' לו מני' ירכיים שוקים וירך לחד לו מציי ירכיים [שוק לחד· נמלת רוב כנינו של לחד ג'] [ר"ת ד"ה במס' ולהלן] (פ"ח מ"ח) דקתני בין רמ"ח לכרים ומציי מלמעה פרסות הרגל ומציי ציים בשוק ממשה בלכוכוה ולחד ציין לכלוכה מקומו ממתני' לחסה לשוק למעה מן כלכוכה וירך למעלה: מציי שוקים וירך לחד לו מציי ירכיים ושוק לחד הולין והוא רוב כנינו של לחד מגוכה ומכ' לו מקלקה לקלמרי ר"ש ללו לוושה לללת ללומר רובע עלמות הכת מרוב הכנין ורוב ד' הממין הוי לגובה הלחם ירך ע"ג שני שוקים וים מפרכים דשני שוקים וירך לחד קרי ציים לפי שהשוקים דקים ביותר והוו כחד ועם ירך לחד נחשבים כשני עלמות ושני ירכיים ושוק לחד הרי שלמה לפי שהירכים עבים וגדולים ונחשבין כשנים והשוק עמהם הרי שלמה: **ורבי"ה** לומרים מן הגויה מרוב הממין· הולין ויבט ברוב הממין לחייט מפרקי ידים ורגלים וכ"ה חיילו ברובע הכת מרוב הממין ומר לחד חדת ומר לחד ללת פלינו ומפרקי ידים ורגלים ה] תניא ברובע הכת מרוב הממין ומר לחד חדת ומר לחד ללת וכפיכת הול שלמים שמה כלל לחגבו הרי ק"כ לכרים ביוים ובכנלים: **שמאי** לומר לחני מעט לחד מן הגולגולת· וקמ"ל מדקתמר שמחי עלם לחד מן הלדרה לו מן הגולגולת מטמת בלחכל דלכרבן דקתמרי לח עלם לחד מן הלדרה לו מן הגולגולת מטמת בלחכל דלכרבן דקתמרי לח עלם לחד מן הלדרה לו מן הגולגולת· וקמ"ל דלדרה גופה לו גולגולת גופה מטמת לחני· כלי לתוציה והלי לתוציה דמטמע ליה ללת פלינו [ללת] על הלי ג] ר"ש עלם לחד מלדרה וכ"ה בעיני לדרה וגולגולת ומי שמחי דמחמיר לכל לדרבן בעיני מרוייהו: **וליפשוט** מיכה· ללידך גיסת דטעמת [דמחמיר] מרוייהו כגון ומי עד כלן לו ללת פלינו לכל לדרבן ללת גמן לו לו ללת לדרה והגולגולת ס"מ לחני· לדרה לו גולגולת

ופסי רבא סוף דאמר לעיל (דף י:) ה"ת דקתני (מ)המת לא יטמא כהן גדול לרוב בניין אלו לרוב מניין תש"פ שהן כהן רובו עמוד ואש"פ שהן עיון אינו בכור שהמיר מגלח עליו וה"ה לשדרה ונולגולת שהן כהן רובו עמוד ואש"פ שהן כהן רובו עמוד ובלו (השדרה) משדרה ונולגולת לה מגלח, ופריך והא הוה ליה לתנא למיתני כהן רובו עמוד ומיר מגלח עליה ומיפטר ומדקתני במתני' השדרה והגולגולת שלמים מסתמא היה כהן רובו עמוד מכלל דעל עמוד שטרין ומפורקין הוא דקתני רובו עמוד ובלו (השדרה) משדרה ונולגולת לה מגלח, ופריך והא הוה ליה למיתנא כהן רובו עמוד ומיר מגלח עליה ומיפטר, רבא, לה מגלח לה משדרה ונולגולת שהן כהן רובו עמוד שלמים אלמא רובו עמוד לאו כלום הוא ואפילו הכי מגלח עליה ומיפטר ומתני' דקתני שדרה ונולגולת דמסתמא שלמים לימלך לאתמשיעין דתפילו לין כהן רובו מיר מגלח, ולה מיפטרם היכי ליתני דרכתו[ים] ליתני אלעזר לה מיפטרם דגרסי לעיל (דף כ:) אמר רבא לה מגלח לה מיפטרם ולה מיפטרם מהכי"ל ורבינו"ם ולה לה מסתפינא מכרוזתא הוה ליתני שהן מחמרין כספרים ונרסין מקמי פירכא דקאמר רבא לה מגלח לאמר מר עוקבא הכא בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו עסקינן פירוש, מר עוקבא כה לדתות התשובה שהביא רבא ממתם שהיא סוטר רבא דסתם שדרה ונולגולת יש בהן רובו ודחי לה מר עוקבא דמיירי בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו ופריך דקאמר רבא לה מגלח לתפסר לשדרה ונולגולת בלא רובו והאמר רבא לה מגלח לה מיפטר רבא לה מגלח ומתני' עוקבא הכא בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו עסקינן פירוש, מר עוקבא כה לדתות התשובה שהביא רבא ממתם שהיא סוטר רבא דסתם שדרה ונולגולת יש בהן רובו ודחי לה מר עוקבא דמיירי בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו ופריך דקאמר רבא לה מגלח לתפסר לשדרה ונולגולת בלא רובו והאמר רבא לה מגלח לה מיפטר רבא לה מגלח ומתני' עוקבא הכא בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו עסקינן פירוש, מר עוקבא כה לדתות התשובה שהביא רבא ממתם שהיא סוטר רבא דסתם שדרה ונולגולת יש בהן רובו ודחי לה מר עוקבא דמיירי בשדרה ונולגולת שהן כהן רובו ופריך

והא *רבא הוא דאמר לא נצרכה אלא לשדרה ונולגולת שאין בהן רובע עצמות? [א]ברתרי שמעתה מ"ע ש"ש שמאי אומר עצם אחר מן שדרה או מן גולגולת *שאני שמאי דמחמיר מפי שפשוט מינה מעמא דשמאי דמחמיר הא לרבנן [ב]עד דאיכא חצי קב עצמות? דילמא עד כאן לא פליגי רבנן עליה דשמאי אלא בעצם אחד אבל ברובע עצמות אפילו רבנן מודו אמר רבי אלעזר בקנים הראשונים מקרצתן היו אומרים חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל רובע עצמות ורביעית דם לא לכל ומקצתן היו אומרים אף רובע עצמות ורביעית דם לכל ב"ד שלאחריהם אומרים חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל רובע עצמות ורביעית דם לתרומה וקדשים אבל לא לנזיר ועושה פסח מברי *אין הטרעת שלישית מבר"ע? אמר רבי יעקב בר אידי *מפי שמעה אמרו חני זכריה ומלאכי על אלו הנזיר מגלח: על אלו הראשא למעוטי עצם כשעורה דעל מגעו ועל משאו אין, ועל אהילו לא על אלו הפיפא למעוטי אבן הסבוכית: וחצי קב עצמות חצי

הם"ם וכתב ג"ל הלי סברת לתפסר לשדרה ונולגולת בלא רובע והאמר רבא לה מגלח וכו' ומתני כתב דמסתמא ממר עוקבא להוות שיטת דתני מר עוקבא הכא דמוקי לה בשדרה ונולגולת שהן כהן רובע וכי תלי נוותא בגיה רש"י בזבחים בפרק שני (דף כח:) סתם כתוב בספרים [הקונטרס] ומחבר הסוגיא מן הספרים והניח רש"י [התירון] נגי שמעתין לקיטון ידים והכי נמי בשמעתין שים הקושיא בלא התירון ים להניח התירון ובעלמא נמי לתכתנת שהיה רבא בימי מר עוקבא ס"ע לשון מהרם"ם והרב רבי יעקב מקיטון דתק לייתב נירסת הספרים כתב [דשמעה מרבי עקיבא] ובע"א (והרמ"ה) רבא לה מגלח כו' כלומר ובימי תסיק לדעתיה דרבא דאיתוי ממתני' והא היכו נופיה הוא דמוקי לה בשדרה ונולגולת שהן כה רובע עצמות, ומתני כתב דשמעה [מרבי עקיבא] רבא לה חמר על מתני' אלא על מסנה דתלתות (פ"ב מ"ו) דקתניא רובע [רביעית] הכא מתני מתים ושדרה. ונולגולת מתני מתים ועלה לימלך ליה לשטוי הכי [לתכן] מקמי דשמעה [מר' עקיבא] סברית ליה שהן שדרה ונולגולת אלא יהא כהן רובע עצמות ומשום הכי הוה מייתי רבא ממתני' שפיר דתכתי לה שמעה [מר"ע]: ת"ש שמתי תומר לפי עצם אחד משדרה או מנולגולת. ומלה בפי שמתי אלא עצם משדרה מלל דרבנן דפליגי עליה בשיעור דרובע עצמות זקנים הרתשנים מקימו היו אומרים חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל. שהם הלילו עליהם טומה [ה]לתרומה ולקדשים ופליגי אמתניתין דתכתי הכי יוחנן בן נורי אומר אף לתרומה ולקדשים. ביה דין שלאחריהם אמרו חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל. לה לנזיר כדתנן במתני' רובע עצמות ורביעית דם לתרומה ולקדשים להמהיל עליהם טומה כדתנן במתניתין דמסכת תלתות (פ"ב מ"ח ומ"ט) אבל לה לנזיר ועושה פסח והכי נמירי להו ומכרי להו במתניתין דתין הכהן הממונה בהלל לתרומה ולקדשים כי ב"ד אחרון סברי כתנא דמתניתין ולכך הלכה כמותם [ו]: ים הכרעה עליהם. ה"ה מלמידים שב"ד אחרון הין מלמידים לזקנים הראשונים ופריך והא הין הכרעה עליהם מכרעת [ו] בתרא ומדמתני' דהכא ומתני' דהתם דתלתות כב"ד אחרון סברית מכלל דעשה שיבה רבים לאחוך הין בעין מיר ושוטה פסח לתרומה ולקדשים ומתני אמר רבי יעקב בר חידי אפי שמועה אמרוה אפי חני זכריה ומלאכי על אלו הנזיר מגלח: על אלו דרישא למעוטי עצם כשעורה. ותש"ג דהכא היא קתני על עצם כשעורה על מגעו ועל משאו ועל אהילו לא ה"ל תני ועל אלו דסיפא למעוטי אבן הסבוכית: וחצי קב עצמות חצי

הכא מן השדרה כדקתני ברייתא דרובע מטמא באהל כי הא דתניא רובע הגוויה וכו' כגון שמעיקר הגוויה הין בה עצם כזית ונפסק ונפרד ונפל לאחר מיתה ונמצא עם שאר הגוויה ומטמא באהל כגוויה עצמה ולא עוד אלא שמטמא במגע ובמשא כגוויה עצמה ולא עוד אלא שמטמא בבית הפתוח כגוויה עצמה ולא עוד אלא שמטמא בבית הסתום

מח א מיי' ס"ג מהלכ' מירוס הלכה ו: מט ב מיי' ס"ה מהל' טומאת מת הלכה ה סמג עשין נלמ: נ ג מיי' שם ס"ב הל' ג סמג שם: נא ד מיי' שם פרק ה הל' ג סמג שם: נב ה מיי' ס"ב שם הל' ה: נג ו מיי' שם הלכה ט: נד ז מיי' שם הל' ט:

גליון
אות ל' יוחנן ד"ה לעבד אבל מן המת אות ח' מן המת ואחריו ד"ה כל כזאי — האם הנזיר מגלח עליו

פי' הרא"ש
אין עליהם בשר כזאי. הם אין בו עצם כשעורה ר"י אומר אין הנזיר מגלח עליו אף על פגעו ועל משאו · ור"ל אשר הנזיר מגלח עליו ומקרא מדבי ליה לקמן דממטא בפגע ובמשא הלכך נזיר מגלח עליו ור"י סבר אף בפגע ובמשא אינו ממטא: ר"י אשר אין הנזיר מגלח עליו · מדקתני על אבר מן המת שיש עליו בשר כזאי נזיר מגלח על אהלו ולא קתני אין עליו בשר כזאי למגעו ולמשאו אלמא אין הנזיר מגלח עליו · ור"ל אשר מדלא קתני בסיפא בהדי מכבות ושרעות לאשמועינן דאבר שאין עליו בשר כזאי דאינו מגלח על מגעו ומשאו אע"ג דממטא כדדרשי' בסמוך אלמא נזיר מגלח עליו: ור' יוחנן אשר לך כיון דשמעי' ליה מכללא דדרשא · מיהא יש עליהן בשר כזאי לאהלו · ולא תנן אין עליו בשר כזאי למגעו ולמשאו שמע' ליה ולא אצטריך למתניא בסיפא: ופריך ר"ל וכל היכא דשמע' מכללא לא תני בסיפא והא חצי קב עצמות וכו': ומשני הכא במאי עסקינן כגון שהיה בו כדי להעלות ארוכה · הכי נמי שמע' ליה דת"א כר"ש · והא דלא תנייה (הם) [נזיר] עצם כשעורה פשום דתני בכלל עצם כשעורה דמיניה אתי בק"ו: על בני חשרה זה המאהיל על בני חמת שרוא באוהר על בני חשרה והיינו אהל · ואע"ג דבס' בחמת דמקשה דריש רבי ישמעאל מהאי קרא להציאה עובר שבמעי אשה ור"ע דריש ליה לרבות גולל והופך · ג"ל דהכא דריש מעל פני וההם דריש מהשרה פוה שרה שהוא בגלגי להוציא עובר שבמעי אשה ולר"ע דרבות גולל והופך שבאהל ולא מיבעי ליה דהא כתיב בהדיא על פני השדה דבגלגי לא שייך למכתב ליה על פני השדה אלא ה"ק כל שהוא בגלגי אהל הוא ומטמא כאהל ולא בעי קרא למכתב ליה

דאמר מר טומאה נוקמה וטולה. ומעשה קבר כגופו של מת מטמא והמהלך עליו תע"פ שאין טוגע אלא מהלך טמא: ואילו גבי נגיפה אמר רב יהודה מגיפ. דעד כאן מיירי בטומאת אהל מדכתיב ביה "על פני השדה" ומכאן ואילך בנגיעה דהא כדר ביה קרע ואמר זכל הטוגע בעצם או בחלל או בקבר: ה"ג בקבר ר"ש אומר אף בקבר רבי"ל אמר זה קבר שלפני הדיבור. שקודם מתן תורה ס"ע לרבנן דר"ש דאמרי (יבמות ד' סה:) לף קבורי שובדי כוכבי/מטמאין בהאי דלא קבורי עובדי כוכבי/מטמאין בנגיעה וכל שהיה קודם הדיבור קודם מתן תורה בין של עובדי כוכבים בין של ישראל קרי ליה קבר בן נח וקבר עובדי כוכבי/לאחר הדיבור ס) כקודם הדיבור שאין מטמאין בהאי לפי שלא ניתנה להם תורה ומש"ה קרי ליה קבר שלפני הדיבור: והאי קבר מן המת ומן האי שהולל היכי דמי לאיזה מהם עצם כשעורה הא לאיזה מהם פחות מכשעורה ואין טוגע בהולל ולא עצם כזית ואין מטמא באהל ולא כגרוגרת ואין מצטרפין זה עם זה ולא עוד אלא שאפילו נגע בכולן כאחת אינו טמא אלא אחד: ולאו יוחנן אמר לך לעולם לאיזה מהם כיי: מלא כשעורה ואם איתא דלא מטמא אהל כגרוגרת אמאי לא מטמא אהל כזית ואין מצטרפין: ולרבי יוחנן אמר לך לעולם לאיזה מהם כיי: מלא כשעורה ואם איתא דלא מטמא אהל כזית אמאי לא מטמא אהל כגרוגרת

סא א מיי' פ"ג מהל' מירות הלכה ז :
סב ב מיי' שם הל' ט.
סג ג ד מיי' שם הלכה ו וסיי"ג מהל' טומאת מת הלכה ג סמג עשין כלט :
סד ה מיי' פ"ג מהל' מירות הלכה ח :

ואינו סותר את הקודמים וגם אין עולין לו למנין נזירותו ומתחיל ומונה מיד. ומונה מיד · במקום שפסק למטה בסמטמת לא יתחיל למנות ימי טומאה אין עולין לו לימי נזירותו וגם קרבן שמיר טומאת מביא חטאת ועולה הטוף ואפשר זה ליט מביא ונקשה לרש"י דבשלמא כולהון ניחא דכי נמי ליט סותר הקודמין אין עולין לו אלא כליס הטוענים במה דאפי' כלי שפוך קתמר דלמטמא בגמ' וכשנגע בהם הנזיר ליט טומאת אלא עדב [למחר] אין עולין לו : **באמת** למחר ימי הזב והזבה · נזיר שהתחיל למנות ונעשה זב וימי הסגרו שפרחה בו לרעת והסגיר אותו הכהן ועמד בציניו לו ביהה עולין לו לימי נזירותו : **אילן** המיסך על האהל · כפ' דס הכהה(נדה נו:)אמר דמדאורייתא לאו אהל מעליא שהענפים רחוקים זה מזה ואין בהם פותח טפח לקי כי יש בולטי בוים מן האת אחת לחת מהן ומן התורה טהור כי הלך אחת קולן וברכן הוא דגזרו טומאה בהולך תחתיו : **ופרעות** תכנים היולאות מן הגדר · הסמוך לבית הקברות ויש שם ג"פל אחת לחת מן התכנים וגזרו חכמים טומאה למהלך תחת לחת מן התכנים לקי כי ספק טומאה בה"ס טהור ובמס' נדה (נ"ו שם) משמע דמהלך על פני כולה טמא מדלי : **ארץ** העמים על תוירת גזרו · כגון מהלך בסידה תיכה ומגדל גדולות יותר ממ' אמה שאין מקבלין טומאה לו על גבי ארץ העמים לו הכנסם בקרקן לו בספיקה שהתמירו כה יותר מבאהל אמה כדי שלא יהא מחרץ לחו"ל לו דלמא משום גושא דוקא המהלך על גושא גזרו כמי שמהלך על אמה מפני מהי מבול לו מפני רוב מיבראל שנכרנו בחו"ל לבל הכנסם בסידה תיכה ומגדל בקרקן לו בספיקה לא והא דאמטמע בפ"ק דשבת (ד' טו:) דגזרו על גושא ועל תוירת אמה ה"פ אין לטגע בגושא בין מהלך על גושא בלא שום הספק לגושא [לבל] בבא בסידה תיכה ומגדל שיש הספק ממורה הוא דגזרו עליה ולא משום תוירת לחייב טומאה קלה ואפ' לו חייבי והקשה הרב ר' יעקב מתורלינ"ש דתנן בפ"ק דשבת ולתלות ולתן בכגון כמה דמי לבל בקרקן לו : **ולתי לאמת משום תוירת** · ו) היכא דליכא תוירת בלא גושא מי הויא לה טומאה ממורה כולי האי דמיבעי ליה הספרם כו' והכא ממטמע דפשיטא לן דמטמא בהאל כי מהאל מיהא על גושא בלא הספק בידה תיכה ומגדל ויתירן דאפס בפ"ק דשבת (פ"ק דשבת שם) דמעיקרא לא גזרו על תוירת ולא כלום ועי"ל לחיגו מטמא עד שיכנס שם לחצו וכזו דמטמע בשלמי סוגיין ולא כשמכנים יזו לבד לחיגו בהאל האת מטמא אפי' במכנים יזו : **ת"ש** ומזה בב' וב' ולי לאמת משום תוירת הזאה ל"ש · דאמר בסוכה (ד' יח:) אמר רבי יוחנן משום רשב"י מאי דכתיב (ישעיה ל"ג) ויהי אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת יראת ה' היא אוצרו אין אוצרו אלא תורה שנאמר (דברים ד') כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אמר הקב"ה לישראל בניי אם אתם מקבלים מתנתי הרי אתם אוצרי ואם לאו הרי אתם כעם הארצות ומה הן אומות העולם שלא קבלו את התורה בקלות ראש כך הן אומות העולם שלא קבלו את הסוכה בקלות ראש אמר רבי יוחנן כל שבעת ימים שהאדם דר בסוכה חוזר וכו' ואמר רבי יוחנן משום רשב"י מאי דכתיב (ישעיה ל"ג) ויהי אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת יראת ה' היא אוצרו אין אוצרו אלא תורה שנאמר (דברים ד') כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אמר הקב"ה לישראל בניי אם אתם מקבלים מתנתי הרי אתם אוצרי ואם לאו הרי אתם כעם הארצות ומה הן אומות העולם שלא קבלו את הסוכ

מאי לאו דרבי סבר מטמא לוירא. גזרו עליה ולילו הכא כיון דנכנס ג) כתייר מלמעלה כשהן פתוחין לו דרך פתחים הוי כמת שהרי נכנס לתוכו תרץ הטעמים: **ור' יוסי בר' יהודה סבר מטמא** ולא מטמא לוירא כיון שהוא בקרקעית שידה תיבה ומגדל מפסיק ביו לבין הגוסח הוי טהור: **לא דכולי עלמא** ג) **מטמא גוסף.** אבל הכא כהא קמיפלגי דלרבי מטמא קסבר לחל זרוק לתו שמיה לחל ולא הוי בְּפֶקֶק וכמאן דמהלך ממש על גבי קרקע דמי ור' יוסי בר' יהודה סבר דשמיה לחל: **ופתניא ר' יוסי בר' יהודה אומר תיבה פיכה מלמטה כלים וזרקה על גבי המת באהל** ואם נתנה שם טמאה. וכולי עלמא משום אוירא דכולי עלמא משום אוירא ובר' סבר ביון דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן והתניא לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל טהור בקרון ובספינה ובאוסקריא טמא ואיבעית אימא אלא שמא יוציא ראשו ורובו לשם פליגי והתניא ר' יוסי בר' יהודה אומר הנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל טהור שיוציא לשם ראשו או רובו: ומתחיל ומונה: אמר רב חסדא לש"ל אלא בנזירות מועטת אבל בנזירות מרובה מיסלק נמי סלקין ליה מתניתא מרובה שרביא ומתחיל ומונה במאי אילימא בנזירות מועטת, קבעי גידול שיער אלא

לימא כתנאי: לי משום תיירא לי משום גוסף(ד): **ור' יוסי בר' יהודה** מטהר: דסבר משום גוסף לכיון שהוא בשידה ואהל זרוק שמיה אהל: **והתניא** · בה"ג זרק מיכה מלמה כלים על פני המת ממהה אהל זרוק שמיה אהל ואם היתה מונחת שעומדת במקום לחת טהורה כיון לתיבה זה ממקומה שהמת הוי אהל קטנה תלמת לחל זרוק לת שמיה אהל לר' יוסי בר"י בתוירת בזיעתת בכלים ורוקה על פני המת באהל ואפי"ה מ"ר מטמא משום תיירא לכל ומפני דפליגי בהאל זרוק לת המוקמת פלוגתייהו במונחת דת"ק רבי לת הוה מטמא דאהל מעלית הוא ומפני דכ"ע משום תיירא והאל זרוק לת שמיה אהל לר' יוסי בר' יהודה ואפ"ה משום לת שמיה שמיה בשידה תיבה ומגדל לת גזרו לר' יוסי והתניא בניזמת וט' פיכוך לחת לת דכ"ע משום גוסף מר סבר אהל זרוק שמיה שנכנס בשידה שנכנסה לו תדם מוליכים לתו שמיה אהל לתון ולהפסיק ול"ל דעדיף מטלית המפנפת דתכן במס' אהלות (פ"ה מ"ה) דאין מוללין בפני המומאה ואין מניחין והיו עטמת דהכא עדיף משום דרגלי התדם לו הבהמה הטמאים והתיבה טונעים בתרן אהל הטלית מנפנפת בתויר ומר סבר אהל זרוק לת שמיה אהל והיו לומר

שער אחר שנולח לצרעתו ונקרעו מחחיל ומה"ה מיר ואינו מגלח את הקדרים אלא על הקדרים ואיא מחחיל למנות להשלים נזירותה: בגמרא בת ג' יומי איירי מחני' • ותיינו נזירות מועטת דרב חסדא והכי קאמר לא שנו אלא בגזיר מועטת כלומר כשהתחילו ימי צרעתו לא נשאר לו מימי נזירותו אלא גזיר מועטת דהיינו ל' יום דאין גזיר פחות מל' יום: והדר יתיב ל' יום להשלים נזירותו דהא אית ליה גידול שער ולכך רין הוא שלא יפחות הקדרים ותם אין עולה לו דבעי' גידול שער• אבל בגזיר מרובה בגון שגדר ס' יום ולפרף כ' יום נתגנב' ונמרור הגילה לפוף ל' יום לגנעו מפלק פלקי ליה כיון שנשאר מנזירותו כדי גידול שער ולפעמים שולים מקצתן בגון אם שהה בגנעו ס' או ג' יום: גזיר שוהה פמא בפפק אפף אם נפמא בפת ופפק אם הוא מצורע מוהלם צ"ע בפפק בגנעו ס' ולא משכחת לה פפק מוהלם דתנן רפ"ק דנגעים כל פפק נגעים פוהר חוץ מזה ועוד אחר וחנך ב' הם פמאים ואי' • ותנן נמי בהוראה פרקא כל פפק נגעים בהוילה פוהר ופפוקן לפמא פמא: אובל בקדשים אוכר ששים יום אבל קדים לכן לא דס' מצורע הוא ועוד שיביא כפרתו אפור לאובל בקדשים אבל משום פפק גזיר פמא לא מיתסר מוהמרי כפרה ליאסר בקדשים אלא מי שפוהמאה יוצאת עליו מנחתו כדאי' פ"ד מהמרי כפרה • כיצד גזיר ל' יום וביום ראשון אירע לו ס' פוהמאת פת ופפק צרעת מוה ושנתגהה ושהרר ממשמאת פת בא לו לגלח כדין גזיר פמא או כדין מצורע שנתרפא אר' לו המתן עד ל' יום דשמא גזיר פוהר הוא ול"א מצורע תגיר פוהר אינו מגלח אלא על הדמים דתניא תער לא יעבור על ראשו עד שלאת ימי נזרה לפוף ל' יום מגלח פפק תגלחת מצורע פפק גזיר פמא פפק גזיר פוהר וסביא ב' צפורין כדין תגלחת של יסי הלפוי • ותפאת השוף הבאה על הפפק משום פפק גזיר פמא יעלה בראפה משום פפק גזיר פוהר (ולפוהרת יום תגלחת) דאפרינן אם גילח על א' משלשתן יצא ופתגה שאם לא הביע שלא גילח שתיהן עולות נרבה): בא לו לגלח שניה אחרי ל' יפי פוהר אי' לו המתן שבא גזיר פמא עליה ולא מצורע דצריך לפנות ל' יום לגזירות פוהרה • אחר ל' יום מגלח פפק תגלחת של יפי פוהר ופביא שלח פוהר בראפה משום ס' גזיר פוהר כדי לגלח על הדפוהרת יום תגלחתו פביא קרבן מצורע כדי לחתירו בקדשים ופביא חפאת השוף דחפאת בראפה אינה באה על הפפק אי יפקיר נכפיו ויביא חפאת השוף כדין מצורע ענ' • ואפש לר"ש דאפר דפצי לאתנויי בשלפים ולרבנן דר"ש אפש אינו • פעכפו פלאכל בקדשים • ועיין דהא אפר לשהרת ולפפא לפתים דשפא פוהלם היה ותגלחת פצורע גזיר פוהר ס' גזיר פפא ופביא חפאת השוף לס' גזיר פפא ועולה בראפה לגלח על הדפוהרת יום ופתגה קרבן העוף פביא פוהר ס' יום פגלה ופביא חפאת השוף דחפאת בראפה אינה באה על הפפק אי יפקיר נכפיו ויביא

כיצד ג' תגלחת פצורע

סיכת דתיתיל ביה לרעת לפוף עפרה ימים וזה הכלל פזירות פועפת קני פקים אפין ט למעט רק ל' יום פפתחיל הגרעת עד פוף ימי פזירותו לחבל בפזירות פרובה כלומר כפתחיל לרעתו היה ט למעט עדיין אלפים וה' אלפים וכיים ימים למזירות וכ"ש יותר כגון פזירות בת ממתים וה' אף ואתיליד ביה לרעת כ' אף ודאי לא תוכל לומר דכל ימי לרעתו חיכן עולים כל פיקר דבפיני ימים הטובים פיכא ויש ג' יפי פגלה פ' אלפים וה' ימים ואלפה עפרים ואתיליד ביה לרעת"] ג) ואדבעה עפרי יום אלפה פימי לרעתו יעלו ואחד עפר לא יעלו ואריך הוא למעט על

ג) [עפרים] ואלפה ל' יום דבפחות לא יהיו ט גידול שער והייט דקאפ ואדל יתיב אלפים ימים דפיר: **דרא** איה ליה גידול שער • צריך לומר דה"ק וטל פזירות פועפת כי האי לא פקיר לך דכתקפא פעיקרא תילפא פפזירות פועפת הא בפיני גידול שיער ויפצור• הקודפים להא איה ליה גידול שער: **מתיב** רפי בר ממל פיר אפאי בפפק ט תולי כפועפת כפה ופועלם בפפק תולי פוהלם ופייתי פגזיר ודלפי לך הוא ספק אם לא וכן הוא ספק אם הוא פצרע פועלם ט) אלא לאו בגזירות פרובה וקתני פתחיל ובונה פיד "הוא פוחיב לה והיא פפרק לה בגזירות בת חפשים יום דיחיב עשרין ואיתיליד ביה צרעת, פגלח צרעתו, והדר יתיב תלתין יופין דנזיר דהא איה ליה גידול שער פתיב דנזיר דהא איה ליה גידול שער ולכך רין הוא שלא יפחות הקודפים ותם אין עולה לו דבעי' גידול שער• אבל בגזיר פרובה בגון שגדר ס' יום ולפרף כ' יום נתגנב' ונמרור הגילה לפוף ל' יום לגנעו מפלק פלקי ליה כיון שנשאר פגזירותו כדי גידול שער ולפעמים שולים מקצתן בגון אם שהה בגנעו ס' או ג' יום: גזיר שוהה פמא בפפק אפף אם נפמא בפת ופפק אם הוא מצורע מוהלם צ"ע בפפק בגנעו ס' ולא משכחת לה פפק מוהלם דתנן רפ"ק דנגעים כל פפק נגעים פוהר חוץ מזה ועוד אחר וחנך ב' הם פמאים ואי' • ותנן נמי בהוראה פרקא כל פפק נגעים בהוילה פוהר ופפוקן לפמא פמא: אובל בקדשים אוכר ששים יום אבל קדים לכן לא דס' מצורע הוא ועוד שיביא כפרתו אפור לאובל בקדשים אבל משום פפק גזיר פמא לא מיתסר מוהמרי כפרה ליאסר בקדשים אלא מי שפוהמאה יוצאת עליו מנחתו כדאי' פ"ד מהמרי כפרה • כיצד גזיר ל' יום וביום ראשון אירע לו ס' פוהמאת פת ופפק צרעת מוה ושנתגהה ושהרר ממשמאת פת בא לו לגלח כדין גזיר פמא או כדין מצורע שנתרפא אר' לו המתן עד ל' יום דשמא גזיר פוהר הוא ול"א מצורע תגיר פוהר אינו מגלח אלא על הדפוהרת יום תגלחתו פביא קרבן מצורע כדי לחתירו בקדשים ופביא חפאת השוף דחפאת בראפה אינה באה על הפפק אי יפקיר נכפיו ויביא חפאת השוף כדין מצורע ענ' • ואפש לר"ש דאפר דפצי לאתנויי בשלפים ולרבנן דר"ש אפש אינו • פעכפו פלאכל בקדשים • ועיין דהא אפר לשהרת ולפפא לפתים דשפא פוהלם היה ותגלחת פצורע גזיר פוהר ס' גזיר פפא ופביא חפאת השוף לס' גזיר פפא ועולה בראפה לגלח על הדפוהרת יום ופתגה קרבן העוף פביא פוהר ס' יום פגלה ופביא חפאת

אובל

פפת כפפק ופופלם בספק • ב) פכפפת פזיר ודלפי לך הוא ספק אם לא וכן הוא ספק אם הוא פצרע ופספק הוא ט אם נפלט וגרפא ביום ראשון פל פזירותו: ג) [עפרים] ואלפה ל' יום דבפחות לא יהיו ט גידול שער• והייט דקאפ ואדל יתיב אלפים ימים דפיר: **דרא** איה ליה גידול שער ולכך רין הוא שלא יפחות הקודפים ותם אין עולה לו דבעי' גידול שער• אבל בגזיר פרובה בגון שגדר ס' יום ולפרף כ' יום נתגנב' ונמרור הגילה לפוף ל' יום לגנעו מפלק פלקי ליה כיון שנשאר פגזירותו כדי גידול שער ולפעמים שולים מקצתן בגון אם שהה בגנעו ס' או ג' יום: גזיר שוהה פמא בפפק אפף אם נפמא בפת ופפק אם הוא מצורע מוהלם צ"ע בפפק בגנעו ס' ולא משכחת לה פפק מוהלם דתנן רפ"ק דנגעים כל פפק נגעים פוהר חוץ מזה ועוד אחר וחנך ב' הם פמאים ואי' • ותנן נמי בהוראה פרקא כל פפק נגעים בהוילה פוהר ופפוקן לפמא פמא: אובל בקדשים אוכר ששים יום אבל קדים לכן לא דס' מצורע הוא ועוד שיביא כפרתו אפור לאובל בקדשים אבל משום פפק גזיר פמא לא מיתסר מוהמרי כפרה ליאסר בקדשים אלא מי שפוהמאה יוצאת עליו מנחתו כדאי' פ"ד מהמרי כפרה • כיצד גזיר ל' יום וביום ראשון אירע לו ס' פוהמאת פת ופפק צרעת מוה ושנתגהה ושהרר ממשמאת פת בא לו לגלח כדין גזיר פמא או כדין מצורע שנתרפא אר' לו המתן עד ל' יום דשמא גזיר פוהר הוא ול"א מצורע תגיר פוהר אינו מגלח אלא על הדפוהרת יום תגלחתו פביא קרבן מצורע כדי לחתירו בקדשים ופביא חפאת השוף דחפאת בראפה אינה באה על הפפק אי יפקיר נכפיו ויביא

ד) נרפה דנ"ל ונפתרת יום תגלחתו פביא תפלת כשוף בת ט' ט' ופתגה בת ט' ט'.

ה"ג

*) פייך לקף פ:

נוסחת הריבץ

ו) וקתני: ג) ופופלם בספק • פפק פוה ט אם כו' ופפאר ניתף:

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה כמיר וכו' כת תפתים יום ויהיה עפרים ותתילידו ביה לרעתו דפגלח לרעתו ויפי פוהר ט למעט אלפים וה' ימים לפגלח ופתגה קרבן העוף פביא פוהר ס' יום פגלה ופביא חפאת השוף לס' גזיר פפא ועולה בראפה לגלח על הדפוהרת יום ופתגה קרבן העוף פביא פוהר ס' יום פגלה ופביא חפאת השוף דחפאת בראפה אינה באה על הפפק אי יפקיר נכפיו ויביא

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואפקדק כ"ש כדאפר לעיל כפ"ב • ע"ש פרק שני דף פד ע"ב

הגהות פהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה כפיתם כת תפתים יום וכו' דיהיה עפרים דפי תפתים וכו' פלכך אין שוין לענפר וכו' כ"ל: ב) תוס' ד"ה (פשבר לך) הוא פוחיב וכו' ופ"כ פשבר יום פימי לרעתו ג' יפלו כ"ל: ג) בא"ד ואפר פשבר וכו' ואריך ואלפה עפרים • פיכא ופתגה וכ"כ ופ"כ תפתים ופלפה עוד ל' וכו' כ"ל: ד) ד"ה פוכל וכו' ופשבר פפפק פופלם פת פפי' • ופתגה פיכא ופ"כ אם פפי' ופ"כ פפפק פופלם פת פפי' • ופתגה פיכא ופ"כ אם פלוף וכו' פד פלפים יום דפמת פשבר פיכוכו כ"ל: ה) בא"ד ואפ"ש פלפים יכולה לגלח על הדפים כת פתגה פיכא ופ"כ ופתגה כת פתגה פיכא ופ"כ ופתגה כת פתגה פיכא ופ"כ ו) בא"ד כיון דפפפק לן כגזיר פפת ל' ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ז) בא"ד כפתן יפי פפיתם לתני פיר וכו' כ"ל: ח) ד"ה ופתקדק כל"ם וכו' ופ"ש פלא פביא פלפים פוהר • יום פלפים וכו' כ"ל: ט) בא"ד וכ"ל דוקא וכו' פד יום פלפים ואחד ופתגה כת פלפים יום פל פלפים ואחד • פן תיכם פגלח ופ"כ ופתגה ואחד ופתגה פפתקף ופ"כ יום פלפים ואחד וכו' ד"ה פלפים יום וכו' ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: י) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: יא) בא"ד וכ"ל: יב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: יג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: יד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: טו) ד"ה ופתקדק כל"ם וכו' ופ"ש פלא פביא פלפים פוהר • יום פלפים וכו' כ"ל: טז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: יז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: יח) ד"ה ופתקדק כל"ם וכו' ופ"ש פלא פביא פלפים פוהר • יום פלפים וכו' כ"ל: יט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: כט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ל) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: לט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: מט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: נט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ס) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: סט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ע) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: עט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: פט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: צט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ק) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קי) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קטו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קטז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קיט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קכט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קל) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קלט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קמט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קנט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קס) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קסט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קע) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קעט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קפט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: קצט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ר) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: רט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ש) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: שט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: ת) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תי) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תטו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תטז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תיט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תכט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תל) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תלט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תמט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תנט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תס) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תסט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תע) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תעט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תפט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תצט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תק) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקי) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקטו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקטז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיז) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיח) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקיט) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכ) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכא) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכב) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכג) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכד) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכה) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכו) בא"ד ופ"כ פלפים יום וכו' כ"ל: תקכז) בא"

אוכל בקדשים לאחר ששים יום, ושותה יין ומיטמא למתים לאחר מאה ועשרים יום *ונגעי עלמא במה דברים אמורים בנזירות מועטת אבל בנזירות בת שנה אוכל בקדשים לאחר שתי שנים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבע שנים ואי סלקא דעתך סלקין ליה יובלי ויובלי ליה בשלש שנים ושלשים יום, ועזר ברזיל רב אשי *אין לי אלא ימי טומאה שאין עולין לו מן המנין ימי חלוטו מנין? ודין הוא ימי טומאה מגלח ומביא קרבן וימי חלוטו מגלח ומביא קרבן מה ימי טומאתו אין עולין לו מן המנין אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין, לא אם אמרת בימי טומאתו שכן מבטל בהן את הקודמים תאמר בימי חלוטו שאין מבטל בהן את הקודמין, אמרת קל וחומר הוא: ומה נזיר בכבר ששערו ראוי לתגלחת נזירות אין עולין לו מן המנין ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת נזירות לא כל שכן, ואין לי אלא ימי חלוטו אבל ספרו מנין? ודין הוא מה

נקמן פ. [תוספתא פ"ו]

ספרי פ' נשא

נוסחת הריב"ן

ו) שתיה אם היה שתה כו' ונימי ספרו ונקיבת קרבן ותוכל בקדשים ותמ"כ למטה שבעה ימים דטומאה ותמ"כ למטה דמיהם מכרה ג) מלגלגו בקדשים עד לאחר כו' נרעה לאחר ז' לגלח ביום ימים כו' ומגלח ביום תגלחתו כו' ושמש שלשים יום כו' מירות מכרה ומונה ל' כו': ט) ימי חלוטו למנין מיהם מכרה קמני ליה נ"ב שיעי נ"ל יום דשה כו' ניחל שיעי לאחר ג' שיעי ותכי ליה ימי חלוטו עולין לו למנין מירות דמכרה אלא כו' ו) כלומר דלאחר שיעי מהנהו נזירות מהנהו מין עולין לו : ז) שאם היה מגלח מוחלט : ח) אלא ימי חלוטו :

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה אוכל וכו' שלשים יום ושותה וכו' כלכך שנאמ' ושתו אוכל בקדשים אלא לאחר ג' שיעי: (כ) ד"ה כמה דברים וכו' לאחר שתי שנים דשמח וכו' ושתי תגלחות כרלמטה לא עלו לו: (ג) ד"ה ימי חלוטו שאם היה מגלח: (ד) ד"ה מדקתני כ"מ כדלמרן ומפלת שותה יין ומיטמא למתים לאחר תרבעה קודמת

מה ימי חלוטו טעון תגלחת אף ימי ספרו ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו יבטל אף ימי הסגרו כן והדין נותן חלוטו מטמא משכב ומושב ימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו ישכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן לפיכך אין עולין תאמר בימי הסגרו שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין מבאן אמרו ימי ספרו ימי אין עולין לו מן המנין אבל ימי הזוב והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו קתני מידת לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקדמין תאמר בימי חלוטו במאי אלימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה ש"מ: מתני' אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: גמ' ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא אמר רבי אליעזר בשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שדיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל? אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש ואין הדבר תלוי אלא במחלוקת משום רבי יהושע בר ממל שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי אלתא קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מאישא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: מתני' אר"ע דתניא לפני רבי אליעזר מה אם עצם בשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגען ועל משאו בביצים דם שהוא ממא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אלא לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו ובשבאתי ודרציתי דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה: גמ'

לא תהא זו קלה מן [ה]קרן: אמר ר"ע דתניא לפני ר' אליעזר מה זו קלה מן [ה]קרן דכתיב ביה בהדיא דמייבין עליה על ביאת מקדש: ומהל כובע עלמות וכליס הטוגעים במח: מה הרי חלו עולין לו מן המנין: קתני מיסה לא מסה אמרת כו' תמהי כימי חלוטו: שתין מכמל בהן לחת הקודמין במאי לימות בנזירות מועטת והא בעינן גידול שיער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין ואלמא לא סלקין ליה ש"מ: מתני' אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: גמ' ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא אמר רבי אליעזר בשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שדיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל? אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש ואין הדבר תלוי אלא במחלוקת משום רבי יהושע בר ממל שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי אלתא קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מאישא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: מתני' אר"ע דתניא לפני רבי אליעזר מה אם עצם בשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגען ועל משאו בביצים דם שהוא ממא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אלא לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו ובשבאתי ודרציתי דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה: גמ'

לא: ר"ע דתניא לפני ר' אליעזר מה זו קלה מן [ה]קרן דכתיב ביה בהדיא דמייבין עליה על ביאת מקדש: ורבי: ר' אליעזר מקום ר' יהושע: אמר: ר' יהושע בן פתר לרבי אליעזר: שדיה: שדרה: יושב ודן: יושב ודורש: בהלכה: בגמ' מפרש דעלם קשקורה הלכה ואין דנין ק"ו מהלכה: ורבי: אליעזר מקום ר' יהושע: שם: שאם אמרת רבי יהושע בן חנניה גמיר לה והא מקום ר' יהושע בן ממל גמר לה: דתניא: תמר ר' אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מלאתי ר' יהושע בן פתר רתם: כך אמרו לי: לר' (נ) מאיר כלום בקי אתה בר' יהושע בן ממל אמר לי מקום ר' יהושע כל טומאה כו': גמרו מ"ם. כל שמטמא דמאמרת בבי אלתא: קשיא: שמע מינה כל מרחשון דהאי מאן דבעי למימר להאי מילתא לא (ו) מצפרכת למימר אלא כדאמרן קמאי ובתראי ומלינהו לא כדאמרן במתני' ר' אליעזר ור' יהושע בן ממל בהדייהו: אמר נחום הלבלר כך מקובלני מר' מיאשא שקיבל מן הזוגות: יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן יהושע בן פרחיה ונתאי התרבלי יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח שמעיה ואבטליון הלל ומשמי חוגות ז) (שקיבלו מן הכביאים קיבלו הלכה למשה מסיני: ה"ג ה) הזורע לח שדהו כו' שהרי מינין עם עצמן גורן לחת טהרה לחת טמא ולחת לא"כ עם דעתו לחלקן ועצמות מהן שהי גרעות וחיות ספרים דכתיב בהו הזורע שבת וחרדל תני ס"מ בלע"ז ו) וחו לח וחלן לח גרסיכן לה: ונתינו יהושע וכלב: להו מיעתי לח קחשיב לימל דקמאי ובתרתי חמרי ומליעתי לח לחרינן, ומן הבביאים ויחלך קחשיב כולהו כחדל מפני שהיו מביאים שני ויחלך: מתני' רביעים דם שהיא מטמא כו' אינו דין שמזיר מגלח על מגעה ועל משאה: והם"ה דהוה ליה י) למימר על החיטת דלרבי עקיבא חית ליה הלי שבירת חלת משום דלעבי(ד) שעורה דקמייתי ליה מיניה מקל ומומר לח מני למר מהלכה: מם ימי חלוטו טעון מגלחת: ולפורין כדמפרש בהו קרח: גמרו: היינו ימי חלוטו: ימי הסגרו חלו ימים שהוח מוסגר קודם ו) שמוחלף פעמים י"ל יום ומטהר בתוך ימי הסגר שהן עולין לו לתוך ימים: חלא ימי חזב כו': שחינם טעונין מגלחת ועוד ג) חלח טעמח בטומחת מת הרי חלו עולין לו מן המנין: קתני מיסה לח מסה חמרת כו' חמחר כימי חלוטו: שחין מכמל בהן לחת הקודמין במאי לימות בנזירות מועטת והא בעינן גידול שיער חלח לאו בנזירות מרובה וקתני שחין עולין לו מן המנין ואלמא לא סלקין ליה ש"מ: מתני' אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: גמ' ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא אמר רבי אליעזר בשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שדיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל? אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש ואין הדבר תלוי אלא במחלוקת משום רבי יהושע בר ממל שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי אלתא קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מאישא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: מתני' אר"ע דתניא לפני רבי אליעזר מה אם עצם בשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגען ועל משאו בביצים דם שהוא ממא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אלא לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו ובשבאתי ודרציתי דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה: גמ'

עלם

נמי תנינא: אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: מתני' אר"ע דתניא לפני רבי אליעזר מה אם עצם בשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגען ועל משאו בביצים דם שהוא ממא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אלא לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו ובשבאתי ודרציתי דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה: גמ'

על להילות לח חמר נמי רביעים דס:מין דנין כמן מק"ו· וכגמ' מפרש (מחי קחמר: מין דנין כמן ק"ו)· שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי אלתא,קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: מתני' אר"ע דתניא לפני רבי אליעזר מה אם עצם בשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגען ועל משאו בביצים דם שהוא ממא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אלא לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו ובשבאתי ודרציתי דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה: גמ'

(תוספתא פ"ב ס"ח תוס' תהלות פ"ד פ"ב סה ושם מיתת ר' אלעזר)

נוסחת הריב"ן
ו) קודם שסותלם פעמים שנמה ימים שפעמים י"ד יום וטכול מתון קדם כו' לחתן ימים קדם שאתלם כדמפרש קתמי הס"ד: ב) ומוד שנה: ג) (ב"מ ט' ב"מ) ליתח בגי"ו: ד) מתין טעון סוחה ב' ח'מייבין: ה) קח"ל ו) מנמיך ליה למימר: ז) קנון: ח) בפ"ב טהרות: ט) ב' נרעת טתן: י) דפ"ל למיתת על מהילה דלר"ע כו' מני חמר עמי ואילו ומיכך דס מגע ומשח הס"ד: פאה פ"ג מ"ב [נדה נח·]

הגהות הב"ח
(ג) בפשטה וכליתי סדברים: (ב) רש"י ד"ה וכיי לימוד וכו' ר"י בן מנגיה סוף דנמר לה: (נ) ד"ה לחמכיתי ו) ר' יהושע בן פתר רתם כלום בקי: (ד) ד"ה רביעים וכו' וכו' דלעבי פלס כשעורה:

הגהות מהר"ב רנשבורג א) חמ' ד"ה זקיכל כו' פי' שחמתים וללבנה ממקום · ונ"ב שחרוים ולבנה עשלו: ב) בא"ד ושחלו לעשם טלבלר וחמר כניל:

גמ' מיבעיא להו: עצם כשעורה הלכה ורביעית דם קל וחומר, ואין דנין קל וחומר מהלכה או דלמא רביעית דם הלכה עצם כשעורה קל וחומר, ואין דנין קל וחומר מהלכה ת"ש עצם כשעורה הלכה ורביעית דם קל וחומר ואין דנין קל וחומר מהלכה:

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים שאמר להן אחד "ראיתי אחד מכם שנטמא ואיני יודע איזה מכם מגולחין ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר אם אני הוא טמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וסופרין שלשים יום ומביאין קרבן טהרה ואומר אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי, ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וזה קרבן טהרתך": **גמ'** קתני שני נזירים שאמר להם יש אחד מכם שנטמא ואיני יודע איזה מכם, אמא, כל ספק טומאה ברשות היחיד מהיכא ילפינן לה *מסוטה, מה סוטה בועל ונבעלת אף כל ספק טומאה ברה"י בגון דאיכא בי תרי אבל הכא שני נזירים והאי דקאי גביהון הא חלתא הוה ליה ספק טומאה ברשות הרבים יוכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו מותר? אמר רבה בר רב הונא באומר "ראיתי טומאה שנורקה ביניכם" אמר רב אשי דיקא נמי דקתני

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים שאמר להם אחד וכו' · לעיל לומר להם שמא אחד מכם היו מכחישין זה את זה ולא היה נאמן כדלעיל בקילוסין בפ' התומר (ל' מ:)

עד אחד בהכחשה מי מהימן:

מגולחין ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר כו' · לפי שהוא נקי ואומר אלא זה יקריב לשם מי שהוא וזה יקריב לשם מי שהוא: **אם** לפי שהוא הטמא קרבן טומאה · שנטמא בכר אלי וקרבן טהרה שנטמא בכר שלך (וזה קרבן טהרתי):

וסופרין שלשים יום ומביאין קרבן · בשופתות, קרבן טומאה=תמות העוף ועולת העוף לפי שהוא לשם לו מייתי על הספק ג) (וקרבן טומאה בספק) עולת העוף תהא מדבה ותמות ספק ולא תאכל ותשם שליו מבית ליון מעכבו כדבעון לפרק ג' (נעיל דף יח:) וחכמים תומכים הבית תמותו ולא הבית לחמו מוכה ועדיין חמורין לשתות ביין וליטמאות למיטי ולכך סופרים עוד שלשים יום: **באומר** לפיתי שמזרקה טומאה ביניכם · והוא עומד מרחוק להני ספק טומאה ברשות היחיד ואם תאמר אם כן יביא כל אחד קרבן טומאה ולמי לכל ספק טומאה ברשות היחיד טורפין עליה [תרומה] ויש לומר דלא גמירי מסוטה דלא דבר שאפשר להיות כסוטה לאפשר שנטמאת לבעל הבית לא לאפשר לטמאות שניהם דודאי אחד טהור ואם תאמר הכא כן מאי פריך מעיקרא והא ספק טומאה ברשות הרבים הוא ספק טומאה ברשות הרבים דמטהרינן גמי מסוטה גמרינן לה ולא ילפינן דבר שאפשר להיות והכא בודאי אחד טמא ויש לומר דספק טומאה ברשות הרבים מוקמינן לחזקתיה וילפינן ליה מקרא פרק קמא דחולין (דף י:) להעמיד כל דבר לחזקתיה לף עד גב ודף ידעינן ליה ולף עד גב דכרק קמא דחולין (ג"ז סם) למאי דקא סלקא דעתיה קאמר הכא היכא דאיכא גמירי לה וממעט הכא דספק טומאה ברשות הרבים לאו מסוטה חזקה אלא נגמר מסוטה במסקנא לא קאי הכי ובמקום אחר [ברים מסכת נדה *)] מפורש בתוכך: דקתני

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה מיבעיא וכו' דלמא קל"ו טיבי: (כ) ד"ה אמר רבה וכו' אלא דקאי: (ל) ד"ה אם וכו' אלא מדקתני וכו' ואם אני הוא הטמא וכו' ואם אני הוא הטהור

דקתני ואיני יודע. דמשמע °שלא נודע לו מעולם משום דלמא הוה בהם מדלמא קתני שכחתי: **ורבא** א) [ברשם] המתחת הקפה: **באשה**]. ברשם אשה מחיצה מסורה בהקפה דדרשינן בסמוך כל שיש בהשחתה חיט בהקפה: **ורבא** קאי עביד השחתה זקן. דכספק מגלחת מטרע מגלח זקן בתער וקעבר בהשחתה זקן ובהקפה רשם מספק:

המקיף את הקטן חייב. דמי כחיב רחמנא לא תקיפו פתח קא משמע לן דתקיפו **ודידך** מלן מגלח להון. שרשה בנים קטנים מגולחים לחמיסה עם פלוחיסה: **ת"ל חובה.** לחמעוטי הא דאמר לחמר מוכה מגלחה להו לחבל לחיס היה עובר חע"פ שמגלח כל רחסה וכן רב חדא לחמר מוכה מחבריחו לבניה חובה מעמה: **במאי** פלגי. מאי טעמייהו:

והני נמי הואיל וליחנהו בהשחתה ליחנהו בהקפה. בין להיות נקפות בין להקיף לחריס ולפילו לגדול מוחרות: **ורב** חדא דר' לחבה סבר לחד המקיף ולחד הקיף בחשמעי. פשיטא [דקרא] ודלמי לניקף לחזר רחמנא דהא פתח רלחבה כחיב דהייחו הניקף ומיהו מדקחמר לח חקיפו לח כחיב לח חוקפו הוסב חלמו גם על המקיף כדי להקיף מקיף לניקף לעומר כל היכא דניקף בר חיובא הוא כל מקיף נמי כר שנחין הוא וההוא קטן הואיל ובופיה לאו בר עונשין הוא ולא דלמו בר עונשין הוא דמקיף ליה נמי לא מחייב ולפילו חיט יכול למהוי מצה ליה להם"ם דרב חדא בר חלבה סבר מוחר לגדול להקיף חת הקטן דמשמע ליה מדקחמר ליה לרב הונא ודידך מלן מקיף להו דמשמע לדידי חפי' גדול מקיף לקטן חכל לדידך מלן מקיף להון והמי לדמייה הייט לפי סברתו דרב הונא דחסר לגדול להקיף לקטן ומחר ליה כיון דחסרם לגדול להקיף לקטן גם החלה חסורה להקיף לקטן דל"ש למדרש לרב חדא לדרוש כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה לפטור חלה המקפם לחריס ותע"ג דבקידושין בפ' קמח (דף נה:) דלרשיון הכי כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה כו' לפטור נשים הניקפות בהיות דרשה מוהב רב חדא משום דפשיטה דקרא לייירי בניקף חבל מה שדורש רב הונא נמי לא מקיף לחקיף מלינמא דלח מקיף ומקיפו להשחתה זקן לפטור החלה המקפת חפי' לגדול ופלוגי נמי בקטן דרב הונא סבר גדול המקיף לח הקטן חייב ולח מסחברת ליה לרב הונא למידרש מגברת טל גברת לח משמע ליה ורב [חדא] סבר דלהכי חפקיה קרא בשביל שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה ורב אדא בר אהבה סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

(ד) וקא טעבר ג) על לאו דהקפה דמגלחת חיט לגוכך ויש בה משום לח תקיפו: **אמר שמואל נחמן** קטן שהיו גדולים וקטן. כגון שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **אמר מר זוטרא** משמיה דרב נחמן. שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **מתני' נזיר שהיה טמא בספק ומחלקת בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומגלח ר' יהודה** (ה) **והא קעביד הקפה?** אמר **שמואל** "באשה וקטן ולוקמא בגדול *והקפת כל הראש לא שמה הקפה, מדלא מוקים להה הכי שמע מינה קסבר שמואל "הקפת כל הראש שמה הקפה; **מר זוטרא** מחני להא שמעתא דשמואל **אמר ליה מוכה.** כך שמה למחמו דרב הונא דקסבר רב הונא מחמה מקפת ליה חבל נמי מיחמה חבל מקפת ליה חלה חפילו גדול המקיף חת הקטן פטור והוא הדין נמי לחחה, וכן בגדול המקיף חת הגדול חייב והוא הדין לחחה: **מכדי תרוייהו מכירא ליה דחקפת כל הראש שמה הקפה** במאי קמיפלגי **רב הונא** סבר° לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית [את] פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה **ורב אדא בר אהבה** סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

דקתני ואיני יודע מכאן. דמשמע °שלא נודע לו מעולם משום דלמא הוה בהם מדלמא קתני שכחתי: **ורבא** א) [ברשם] המתחת הקפה: **באשה**]. ברשם אשה מחיצה מסורה בהקפה דדרשינן בסמוך כל שיש בהשחתה חיט בהקפה: **ורבא** קאי עביד השחתה זקן. דכספק מגלחת מטרע מגלח זקן בתער וקעבר בהשחתה זקן ובהקפה רשם מספק:

המקיף את הקטן חייב. דמי כחיב רחמנא לא תקיפו פתח קא משמע לן דתקיפו **ודידך** מלן מגלח להון. שרשה בנים קטנים מגולחים לחמיסה עם פלוחיסה: **ת"ל חובה.** לחמעוטי הא דאמר לחמר מוכה מגלחה להו לחבל לחיס היה עובר חע"פ שמגלח כל רחסה וכן רב חדא לחמר מוכה מחבריחו לבניה חובה מעמה: **במאי** פלגי. מאי טעמייהו:

והני נמי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו בהקפה. בין להיות נקפות בין להקיף לחריס ולפילו לגדול מוחרות: **ורב** חדא דר' לחבה סבר לחד המקיף ולחד הקיף בחשמעי. פשיטא [דקרא] ודלמי לניקף לחזר רחמנא דהא פתח רלחבה כחיב דהייחו הניקף ומיהו מדקחמר לח חקיפו לח כחיב לח חוקפו הוסב חלמו גם על המקיף כדי להקיף מקיף לניקף לעומר כל היכא דניקף בר חיובא הוא כל מקיף נמי כר שנחין הוא וההוא קטן הואיל ובופיה לאו בר עונשין הוא ולא דלמו בר עונשין הוא דמקיף ליה נמי לא מחייב ולפילו חיט יכול למהוי מצה ליה להם"ם דרב חדא בר חלבה סבר מוחר לגדול להקיף חת הקטן דמשמע ליה מדקחמר ליה לרב הונא ודידך מלן מקיף להו דמשמע לדידי חפי' גדול מקיף לקטן חכל לדידך מלן מקיף להון והמי לדמייה הייט לפי סברתו דרב הונא דחסר לגדול להקיף לקטן ומחר ליה כיון דחסרם לגדול להקיף לקטן גם החלה חסורה להקיף לקטן דל"ש למדרש לרב חדא לדרוש כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה לפטור חלה המקפם לחריס ותע"ג דבקידושין בפ' קמח (דף נה:) דלרשיון הכי כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה לפטור נשים הניקפות בהיות דרשה מוהב רב חדא משום דפשיטה דקרא לייירי בניקף חבל מה שדורש רב הונא נמי לא מקיף לחקיף מלינמא דלח מקיף ומקיפו להשחתה זקן לפטור החלה המקפת חפי' לגדול ופלוגי נמי בקטן דרב הונא סבר גדול המקיף לח הקטן חייב ולח מסחברת ליה לרב הונא למידרש מגברת טל גברת לח משמע ליה ורב [חדא] סבר דלהכי חפקיה קרא בשביל שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

אמר שמואל נחמן קטן שהיו גדולים וקטן. כגון שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **אמר מר זוטרא** משמיה דרב נחמן. שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **מתני' נזיר שהיה טמא בספק ומחלקת בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומגלח ר' יהודה** (ה) **והא קעביד הקפה?** אמר **שמואל** "באשה וקטן ולוקמא בגדול *והקפת כל הראש לא שמה הקפה, מדלא מוקים להה הכי שמע מינה קסבר שמואל "הקפת כל הראש שמה הקפה; **מר זוטרא** מחני להא שמעתא דשמואל **אמר ליה מוכה.** כך שמה למחמו דרב הונא דקסבר רב הונא מחמה מקפת ליה חבל נמי מיחמה חבל מקפת ליה חלה חפילו גדול המקיף חת הקטן פטור והוא הדין נמי לחחה, וכן בגדול המקיף חת הגדול חייב והוא הדין לחחה: **מכדי תרוייהו מכירא ליה דחקפת כל הראש שמה הקפה** במאי קמיפלגי **רב הונא** סבר° לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית [את] פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה **ורב אדא בר אהבה** סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

(ד) וקא טעבר ג) על לאו דהקפה דמגלחת חיט לגוכך ויש בה משום לח תקיפו: **אמר שמואל נחמן** קטן שהיו גדולים וקטן. כגון שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **אמר מר זוטרא** משמיה דרב נחמן. שהיו בני ט' שנים ולמעלה ומי שהיו בני ט' שנים ולמעלה חייב לגלחם משום מקיף: **מתני' נזיר שהיה טמא בספק ומחלקת בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומגלח ר' יהודה** (ה) **והא קעביד הקפה?** אמר **שמואל** "באשה וקטן ולוקמא בגדול *והקפת כל הראש לא שמה הקפה, מדלא מוקים להה הכי שמע מינה קסבר שמואל "הקפת כל הראש שמה הקפה; **מר זוטרא** מחני להא שמעתא דשמואל **אמר ליה מוכה.** כך שמה למחמו דרב הונא דקסבר רב הונא מחמה מקפת ליה חבל נמי מיחמה חבל מקפת ליה חלה חפילו גדול המקיף חת הקטן פטור והוא הדין נמי לחחה, וכן בגדול המקיף חת הגדול חייב והוא הדין לחחה: **מכדי תרוייהו מכירא ליה דחקפת כל הראש שמה הקפה** במאי קמיפלגי **רב הונא** סבר° לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית [את] פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה **ורב אדא בר אהבה** סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

תורה אור

דקתני ואיני יודע מכאן שמע מינה: ⓐ מגלחין ומביאין: ואמאי, דילמא לאו טמאין אינון וקעביד הקפה? אמר שמואל "באשה וקטן, ולוקמא בגדול *והקפת כל הראש לא שמה הקפה, מדלא מוקים להה הכי שמע מינה קסבר שמואל "הקפת כל הראש שמה הקפה; ⓑ מר זוטרא מחני להא שמעתא דשמואל אמר ליה מוכה: כך שמה למחמו דרב הונא דקסבר רב הונא מחמה מקפת ליה חבל נמי מיחמה חבל מקפת ליה חלה חפילו גדול המקיף חת הקטן פטור והוא הדין נמי לחחה, וכן בגדול המקיף חת הגדול חייב והוא הדין לחחה: **מכדי תרוייהו מכירא ליה דחקפת כל הראש שמה הקפה** במאי קמיפלגי **רב הונא** סבר° לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית [את] פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה **ורב אדא בר אהבה** סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

אשם נזיר שהיה טמא בספק ומחלקת בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומגלח ר' יהודה והא קעביד הקפה? אמר שמואל באשה וקטן ולוקמא בגדול והקפת כל הראש לא שמה הקפה מדלא מוקים להה הכי שמע מינה קסבר שמואל הקפת כל הראש שמה הקפה; מר זוטרא מחני להא שמעתא דשמואל אמר ליה מוכה: כך שמה למחמו דרב הונא דקסבר רב הונא מחמה מקפת ליה חבל נמי מיחמה חבל מקפת ליה חלה חפילו גדול המקיף חת הקטן פטור והוא הדין נמי לחחה, וכן בגדול המקיף חת הגדול חייב והוא הדין לחחה: מכדי תרוייהו מכירא ליה דחקפת כל הראש שמה הקפה במאי קמיפלגי רב הונא סבר° לא תקיפו פאת ראשכם ולא חשחית [את] פאת זקנך". *כל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה ורב אדא בר אהבה סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף. כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב, לימא מסקנת כל הראש חנאי היא *דתנן רבנן ראשו כזה תלמוד לומר ולפי שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם" יכול

[ג"ל מת. ניקמן נמ.]

[ג"ל נה: ניקמן נמ:]

היתן את מיקו

(אשם) אשם	
ר' יונה ח"מ	קאוה
ר' אחא כשאר	

כ"ק ע.

[ג"ל מי נמי]

הגהות הב"ח

(ג) גמ' ד' הנגלחת לחמלי וכמ"ל מלגן: (ב) שם בהקפה: (ה) ד"ה לחמלי וכו' ומ"ש ומ"ל: (ד) ד"ה ניקף וכו' ומ"ש בהקפה: (ה) ד"ה לחמלי וכו' ומ"ש ומ"ל: (ו) מוכה: ס) מלי מעמא שני:

נליון הש"ס

גמ' אחד המקיף ואחד הניקף. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואחד. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואחד. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואחד.

גמ' ואי בעית אימא ר"ש היא. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית.

גמ' ואי בעית אימא ר"ש היא. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית.

פי' הרא"ש

דיקא נמי דקתני ואיני יודע דמשמע שלא ידע מעולם מדלא קתני ושכחתי איזה מכם ממא אלמא שמחזיק היה (נממא): באשה שאינה באיסור הקפת ראש. כראמר בממך כל שאינו בהשחתה אינו בהקפה וקטן שהוא מופלא ממנו לאיש: המקיף חייב דכתיב את הקטן לא תקיפו פאת ואפ פאת קטן בכלל: ודידך מאן מגלח להו. שהיו קטנים מגולחים שלא לשייר פאיות כשהיו מגלחים ראש הקטנים: א"ל הובה. כך שם אשת רב הונא ום"ל ודוקא איש המקיף את הקטן חייב ולא אשה כדמפרש פעמא בממך: חובה חקבריהו לבניה. וכי היא רוצה שתקבור את בניה שאינה יראת שמים על שהיא מקפת אותם: הוי כשכנה שיוצאת מלפני השלים וקברה בניה את"פ שלא קלל אותה: מכדי תרוייהו מכירי סברי הקפת כל הראש שמה הקפה. רב הונא דאמר חובה מגלח לה אבל איש לא. וכן רב אדא דאמר חקבריהו לבנה: כמאי קמיפלגי דרב אדא סבר דאיש חקבריהו הוי הקפה את הגדול פמורה: ורב אדא סבר. נחי ולימנחו בחקפת ראשן אימנחו: אחר המקיף ואחד הניקף במשמע ולא חקיפו: חאי קטן וכו' ואחי דקאמר רב אדא חובה חקבריהו לבנה לדבריו דרב הונא קאמר לדידך לית לך דכי ניקף פמור מקיף נמי פמור דקאמר חקקיף את הקטן חייב. גם חובה יש לירא משנוש דאין חילוק בין איש מקיף קטן לאשה מקפת: דחניא ראשו מה ת"ל. נבי מצורע כתיב וגילח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו ואת כל שערו יגלח". והשחא דריש לראשו' דמיותר דבכלל "כל שערו" הוא ולקמן דריש מקצ' מגבות עיניו דריש ג)(פי') היה מביא לכלל תורש וכלל' לרבות כל כתוב שער וכו':

ד א מיי' פ"ג מהלכות נזירות הלכה טו:
ה ב מיי' פי"ב מהלכות מ"ע הלכה ג סמג עשין לג עוש"ע י"ד סימן קפו סעיף ב:
ו ג מיי' פ"י מהלכות נזירות הלכה ט:
ז ד מיי' פ"ב מהלכות מ"ע הלכה ג סמג עשין לג עוש"ע י"ד סי' קפו סעיף ה: [וכתב לחמם מכות פ"ג ד' רפט. פ"ב]:
ח ה מיי' שם הלכה ב ס"ב ו' ואיל איך מיוש עוש"ע שם סעיף ו:

גליון מהגרי"ח
ד"ה אחד המקיף ואת הניקף. עי' יומא נ"ח ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית.

עמתת הריב"ן

ג) מתני' ד"ה ואי בעית. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית. ע"ל פ"ג ד' ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ואי בעית.

מקורות
ה' הקפה ד' נזיר ה' נזיר ה' נזיר ה

יכול אף מנורע. לח יקיף ת"ל רחמנו: ג) **יכול אף נויר מנורע.** כשנכנסר מלרעתו בתוך ימי מזירותו לח יעביר תער על רחמנו: **קלי לחו מנחי היו.** דלמ"ל דהתי "רחמנו" לכתיב במנורע לח תיתי ד) חלח למידמי "לח תעשה לניך לנך" יעביר תער על רחמנו" קסבר מסום לחו דהקפה לח לניך (נ) לחילו מנורע קעביד הקפת כל הרחם דניך דהקפת כל הרחם לחו שמה הקפה וכי"מ קלקתי קרח למידמי נ)(ת) לח תעשה (ועשה לנ"ל) ועשה=קדום יהיה גדל פרע": **ולידך.** דמלניך ל) משום לח תקיפו קסבר דהקפת כל הרחם שמה הקפה: **לח ס"ח לחו שמה הקפה.** ומחן דסבי ס) לה(ל) (מ"ר רחמנו נבי נויר ניחה ומחן דסבי לה נבי הקפה לחו משום דהיכח למגלח והדר לח מיעכוב קרח למיפרי משום דהקפת כל הרחם לחו שמה הקפה חלח כי מיעכוב קרח דמקיף ברישח והדר מגלח: **ומי כתיב קרח שכי.** כלומר דכיון דחיכ מגלח כוליה בחד זימנח לח מיתיב משום דהקפת כל הרחם לחו שמה הקפה מי קח כתיבה ניחמנח לקלקל לחי עביד דרך חיסור דמקיף ז)(והדר) מגלח (ומיתיב והח שפיר עדיף לינלח כוליה דקח מוקים עשה דמנורע ולח קח עבר על לחו דלח הקיפו הכי עדיף טפי כדרים לקיים דלמר כל מקום שחמה מוצח עשה כנון נזיליס תעשה לך ולח תעשה לח חלבש כלעגיל: **לחו דכ"ע הקפה כל הרחם שמה הקפה.** ולמחן דמיתי לה להחי רחמנו(ו)דמנורע משום לח הקיפו משום דחמעוטינן לחחי עשה וחי ל"ח ומחן דמוקי לה בקרקע נמזיר ס) ולח בהקפה קסבר נבי הקפה לח לניך למיכחב לחחי עשה וחי ל"ח והיכך כי לינלח נמזיר: **דכמזיר: ולמחן דמוקים ליה בקרקע נמזיר למידמי מה ל"ח ועשה נזיר ועשה לחו גדיל מנח ליס. ולח חמרת לחו כל שכן** (ר' יוחנן חוח) ומה עשה וכ"ח לח"י (ר"ל) לינלח כוליה כמר זימנח דסבחת דקח מקיים עשה כי' דסכי מיתי כדרי"ל ס) ניקיים: ס) נמזיר דמשום דחיכח למיפרך כדלקמן מה לנזיר שכן יעבד עשה וחרוח ל"ח דכתיב: כ) לח חמיח ליס מיזיס לח חלבש כי' דמיר חפשר לח חלבש שכן לח עשה ומחן דמוקי לה בקרקע נמזיר ס) ולח בהקפה קסבר נבי הקפה לח לניך למיכחב לחחי עשה וחי ל"ח

יא א מיי' פ"ג מהלכות מירוח הלכה מו:

יב ב ג ד מיי' פי"ב מהלכות פ"ו ה"ב סמג לאוין סד טוש"ע י"ד סי' רפב סעיף ו:

נזיר מכהן נמי לא יליף שכן נאמר שזה כלל הוא · והשתא הוה מצי למיפרך אמתי לא [ילפינן] מנזיר דעלמא דאתי עשה ודחי ל"ת [ילפינן] מנזיר דעלמא ולמאן דמפקת מה לנזיר בסמוך מה לנזיר בשתיה:

ולמאן דמוקי לחמשו בנזיר, וקשה לי · לחנם פי' הש"ס כן (ה) דכתיב,קדוש,יהיה,גבי חינם שיהא לשון דקאמר לעיל דלמאן דמפיק לחמשו לעשה ול"ת מכעית ליה לכדתניא למילף דקגלחת מנזיר כתיב הוא דאילו מרחמו דנזיר [לא] נפקא דסגירת לן כמ"ד פ' נ' מיין (נזיר מ.) דנזיר חייב בכל מעבירין ולהכי אילטריך קרא דאילו השתחת זקן חיכה אלא בתער כדמפרש ואזיל ול"ש כי פריך קרא למה לי למימר לא מצי למיכתב ולימעט הא (ו) ק"ל דאין עשה דוחה ל"ת ועשה גילוח מנזיר מנזיר דמיירי בגילוח שיש בו השחתה הוי אומר מה חשרו ומאן דמפיק ליה להאי "ראשו" ללאו גרידא, למה לי למיכתב "ראשו" ולמה לי למיכתב "וקנו" משמע למידרי לאו גרידא ומשמע למידרי ל"ת ועשה-הילכך *שקול הוא ויבואו שניהן? בן מנזיר לא יליף שכן ישנו בשאלה, נזיר מכהן לא יליף שכן לאו שאינו שוה בכל, ובעלמא לא ילפינן מיניה משום דאיכא למיפרך כראמרן (ג): אמר ר"מ מיקל אדם כל גופו בתער מיתיבי המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה לוקה? * הא בתער הא במספרים, והא רב נמי בתער קאמר? בעיין תער אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה מיתיבי העוברת שיער אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים? * מאי "לוקה" נמי דקאמר - מדרבנן

איבא

"דלא אתי עשה ודחי את ל"ת ועשה' לילף מכהן דדחי,אלא מכהן לא ילפינן מה לכהן שכן לאו שאינו שוה בכל,נזיר מכהן נמי לא יליף שכן לאו שאינו שוה בכל,ומאן דמוקים להאי ראשו בנזיר,למה לי "וקנו"?מיבעי ליה לכדתניא (ה) (וקנו מה ת"ל:לפי שנאמר ופאת זקנם לא יגלחו יכול אף כהן מצורע כן ת"ל וקנו ומנלן דבתער *דתניא)ופאת זקנם לא יגלחו יכול אף גילוח בסמפרים יהא חייב ת"ל ולא תשחית,אי לא תשחית,יכול ליקטן במלקט וברהיטני חייב?ת"ל "ופאת זקנם לא יגלחו,אין גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה חשרו,ומאן דמפיק ליה להאי "ראשו" ללאו גרידא, למה לי למיכתב "ראשו" ולמה לי למיכתב "וקנו" משמע למידרי לאו גרידא ומשמע למידרי ל"ת ועשה-הילכך *שקול הוא ויבואו שניהן? בן מנזיר לא יליף שכן ישנו בשאלה, נזיר מכהן לא יליף שכן לאו שאינו שוה בכל, ובעלמא לא ילפינן מיניה משום דאיכא למיפרך כראמרן (ג): אמר ר"מ מיקל אדם כל גופו בתער מיתיבי המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה לוקה? * הא בתער הא במספרים, והא רב נמי בתער קאמר? בעיין תער אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה מיתיבי העוברת שיער אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים? * מאי "לוקה" נמי דקאמר - מדרבנן

איבא

ולמאן דמפיק לחמשו בנזיר מה לי · (ז) לכתוב וקנו לבד ממעט בין וקנו דכהן בין וקנו דישראל ומינה ממעט' (בין)ל"ת גרידא בישראל ומינה ממעט' ל"ת ועשה (ח) מכהנים דמקרא מלא הוא דיבר הכתוב ותני"ע ללחמשו "ממי מקרא מלא הוא ולא נצטוו ללוקומי מלא גרידא ולא ברחמו נזיר שחלי עליו תער לא יעבור הילכך ולאו דנזיר תער למימר כולי האי מקרא מלא ללוקומי לחלוקו כולהו למיזר לכל המחתת הזקן הכל ולאו אחד הוא בין לישראל לא תשחית פתח זקנך בין לכהנים ופתח זקנם לא יגלחו הילכך גרמה לומר דמקרא מלא דיבר הכתוב ועשה דמצורע דזקנו ידמה בין לאו דישראל בין לאו דכהנים כיון דלאוהרה אחת היא:

הדרן והשתא מני לבעויי דלי מזקנו לימיך שכן לאו שהיה שוה בכל הוא דליתיה בכשים (ט) ולאילטריך לחמשו לחם היה ענין ללאו שהיה שוה בכל מקום ענין לשוה בכל ולגזרה דסגלקא דעתיה דקקוצים הן ולכך מוזה ט דל"ת גרידא הוה בכל כמו ל"ת ועשה שהיה שוה בכל אלא התיירך יותר דליידי דבעי לאחוקי בך פיכחא מסיק ואזיל לכולי עלמא דפירכתם ומשני כהן מנזיר לא יליף שכן ישנו בשאלה ונזיר מכהן לא יליף שכן לאו שאינו שוה בכל ובעלמא לא ילפינן מיניה משום דאיכא למיפרך כדאמרן וקשה להר"ש (י) דאמר קאמר כהן מנזיר לא יליף כו' ליימ דכהן אילטריך משום תער דכתיב בנזיר תער במצורע כדקא אמרינן ע"ק ט דקא פריך למ"ד רחמו ללאו גרידא ומקשה ליה למ"ד לחמו לנזיר לחמו מדקאמר כהן מנזיר לא יליף כו' לכך גרחה להר"ש לפרש דמשמע ליה השתא כיון דמסקינן דזקנו לחמו לחמוניי' תער מעשה למען לחיות ליה דלחמו לחמו ללאו גרידא מלגן דנזיר מצורע (כ) מגלח וכהן מצורע לחלה על כרחיך לריך לומר דמקרא מלא דבר הכתוב מלא כתיב מיירי בכל ענין בין שהוא כהן בין שהוא נזיר ומה לי למיכתב וקנו ואם תאמר אילטריך לתשמועינן דמגלחת מצורע בתער ויש לה לומר דלעולם לאיתויי זקנו למילף דכהן מצורע מוכר בתגלחת דקתני זקנו מה ת"ל כו' מרחמו מגלח לחמו ת"ש דלחמו ללאו ועשה דקרא מחמת כתיב (נ) דמיניה מחמת גמ כהן מגלח זקנו להלחה אחת דם מקולין ומשני לין הכי נמי דוחלי סבירא ליה דמקרא מלא דבר הכתוב ומרחמו גרידא מחמעינן גמ נזיר מצורע מגלח לחמו ואפי' הכי מ' לאו לחמו ללאו ועשה דקרא מחמת דכהנים מכן יעבו בחלה ולא כתב זקנו לא הוה מחמעינן מיניה כהן מצורע מגלח לחמו ללאו גרידא ומהאי טעמא נמי לא כתב לחמו ללאו ועשה ומה שהזכיר לחו לחמו לחמו לחמו ללאו גרידא לא הוה ידעינן שיהא עשה דוחה לחוו דקרא דנדולים הוה מוקמינן ליה לכדרבא ובעלמא לא ילפינן מכלומר כלומר לחיכא למיפרך מה לכהן מכן לחו שהיו שוה בכל ומה לנזיר מכן יעבו בחלה ואם תאמר מנזיר ונילף מכהנים מה הגד ואור' לחיכא למיפרך מה לעשה דמצורע דלחיכא מעם בית וכבי

סיבת דאמרי. דבהדיא מפרש רבי חייא משום "לא יגלח ולא יעבור תער על ראשו" ואמאי לא יגלח משום "לא יטמא לאביו ולאמו" דכתיב בנזיר? ומשני: כל שכן שיער דלא יטמא, דאי לא יגלח משום "לא יטמא" אפילו יגלח משום "לא יעבור תער" לא יגלח, דכתיב "ולא יעבור תער על ראשו" ולא יגלח משום "לא יטמא לאביו ולאמו". **אם למדת על יבמה.** כלומר ואם אתה אומר כך שהרי למדת על יבמה שאינה מטמאה למת, אם כן שיער נזיר שאינו מטמא למת מנין? **תורת כהנים פרשת אמור פרשה ד' ה'א**

אבא דאמרי אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" מיתיבי העבירת שיער אינה מדברי הורה אלא מדברי סופרים? הוא דאמר כי האי תנא דתניא המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה עובר משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" ותנא קמא האי "לא ילבש גבר" מאי דריש ביה? מיבעי ליה לכדתניא "לא יהיה כלי גבר על אשה" מאי תלמוד לומר אם שלא "ילבש איש שמלת אשה ואשה שמלת איש הרי כבר נאמר "תועבה היא" ואין כאן תועבה? אלא שלא "ילבש איש שמלת אשה וישב בין הנשים ואשה שמלת איש ותשב בין האנשים, רבי אליעזר בן יעקב אומר "מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל "לא יהיה כלי גבר על אשה", "לא ילבש גבר שמלת אשה" = שלא יתקן איש בתיקוני אשה אמר רב נחמן בנזיר מותר, ולית הילכתא כוותיה, אמרין ליה רבנן לר"ש בר אבאחוניא ליה לרבי יוחנן דלית ליה, אמר להון מחמת זקנה נשרו, והוא דאיתחייב נגידא קמיה דרבי אמי, אינלאי בית השחי חזייה דלא מגלח, אמר להון רבי אמי: שיבקוה, דין מן חבריא הוא "בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לגלח, אמר ליה אסור, אמר ליה והא קא גדיל א"ל *בר פחתי זמן יש לו: כל זמן שהוא גדל נושר, בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לחזר? אמר ליה "אסור, בבגדו מהו? א"ל מותר אבא דאמרי בעא מיניה בתפלה בבגדו מאי? א"ל אסור, ולית הילכתא כוותיה:

מתני'

איכא דאמרי ח"ר יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה לוקה משום לא יהיה כלי ט' מיתיבי העבירת שיער אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים. ולא מני לעמויי דרבי יוחנן נמי מדברי סופרים קאמר דכתיב ביה לעמעמיה מקרא: **הוא** דאמר כי האי תנא. והוי מני לעמויי כתידך בדייתא דלוקה אלא ניחא ליה לאיתויי תנא דדרים ליה מקרא דהיה בדייתא ליכא למידמי לוקה מדרבנן קאמר: לית ליה כלי גבר על אשה ובסיפיה דקרא נמי כתיב ולא יהיה כלי גבר שמלת אשה אלא מאי לאו לעבור עליו בלאו? הכי נמי דכתיב בסיפיה דקרא הא לית ליה מיבעי ליה קרא דהא כתיב בסיפיה תועבה היא ובכי האי לית ליה לאו גזרת ליכא תועבה אלא בזנור. **בזיר** מותר. להעביר בית השחי ובית הערוה דקסבר מחרי שזיר מעביר כל שער דלאו לית ליה תשיב עיי ותיקון לגבי תורו החיים להעביר בית השחי ובית הערוה ולית הילכתא כותיה דחסור לקמן לגזיר: **חזינא** לרבי יוחנן דליית ליה. פירוש שער בית השחי [והול] גופיה מחייב בהעברתו ומלמד משני במספרים ע) שקליניה לכלל הפסולת מדברי סופרים לחסור לרבי יוחנן לקמן במספרים: **והוא** דגזרת דלחימחייב נגידא מלקות חיגלחי בית השחי ובית הערוה משום דכתיב ביה לעמעמיה מקרא: **הוא** דאמר כי האי תנא. והוי מני לעמויי כתידך בדייתא דלוקה אלא ניחא ליה לאיתויי תנא דדרים ליה מקרא דהיה בדייתא ליכא למידמי לוקה מדרבנן קאמר: לית ליה כלי גבר על אשה ובסיפיה דקרא נמי כתיב ולא יהיה כלי גבר שמלת אשה אלא מאי לאו לעבור עליו בלאו? הכי נמי דכ

ומי אומנם ו' מן [מין] דעתו לידור בנזיר (לח זה) שידור כנגדו : **כי** אומנם ו' שידור כנגדו בנזיר . בזה הענין מספק להיות נזיר ללא הוא לבדו מביא לסוף שלשים יום מטהר הטוף והוא הדין טומאת הטוף ולא הם לפרשה : **ועולת** בהמה . כדי לגלות על לאחד מהדמים ,ולומר כו'' ולאחר לשמות בין לשמות ושופר עוד שלשים יום ומביא קרבן מהרה מטהר ועולה ושלמים"ואם טהור הייתי"לומר לעולה הראשונה חובה ללא שני בלא עולת חובה בגילוח לשמן שנריך לכל הפחות עלות על לאחד מהדמים והקדר כקרבי, החטאת והשלמים ,ועולה זו שבאה עכשיו=עכשו : נדבה :

נמצא מביא קרבנותיו לחלין . דלם טהור היה ,עולה לראשונה-חובה כדפריטים וגילוח שני מביא חטאת ושלמים לכיון דלין נזיר לאחר עמו ליט יכול לעשות בענין לאחר שכיון שהוא ספק עמא וטוף שלשים ליט לראי לגלח בלא הבאת קרבנותיו דתניא בפרק שני (נעיל דף יב:) נזיר שכלו ימיו [לוקה על הטומאה ואיט] לוקה על התגלחת :

אבל הוו מכמים לדברי בן זומא דלא לילפת ו מ מביא לחלין והלא לא ימלא לאחר שידור כנגדו : **ולירבי**. לדרבי יהושע פריך כלומר **ייבית** לחלין **ומה** בבך ומבני לין הכי נמי ולא ת"ל יהושע תלא למדך התלמידים : **אמר** רב נחמן בר יצחק מאי ליעבד ר' יהושע לדקיש דלא ליסרו . לא ליתפרש בע"ח מאי ליעבד רבי יהושע לדקיש דלא ליסרו לבני מעיס אלא יסרינהו לכיון דכיון שיקבל לאחד מהם כך היה לכולי עלמא שמביאין קרבן טומאה והרי ודאי [לח] אפשר לתקט בע"ח לבל בסיפא דמה ואפשר לתקט בתקנת [בן זומא] בלא נזירות לאחרת ולא הוה ליה למימר לר' יהושע שידור לאחר כנגדו/ובפירוש [לאחר] כתוב "לדקיש-לגלחיבים דשלה דלין נקטרות עד לאחר תגלחת שניהם וקשה דעל העולה ליט עיקר מנות דמים כי אם מן השלמים ומו למה יתמין בכהן מלהקריבם עד לאחר התגלחת וזה לא מליט ויוסר גרסה כדפרישים :

נזיר שהיה טמא בספק . פירשתי לעיל פ' כ"ג" : ה"ג

מתני' מת אחד מהן,אמר ר' יהושע יבקש *אחד מן השוק שידור כנגדו בנזיר,ואומר אם טמא הייתי הרי אתה נזיר-מיד,ואם טהור הייתי הרי אתה נזיר שלשים יום,ומתפרין שלשים(ה) קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך,ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה בספק ומתפרין שלשים יום קרבן טהרה ואומר אם אני (ג) הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה בספק וזה קרבן טהרתך,אמר לו רבן זומא "ומי שומע לו שידור כנגדו בנזיר,אלא מביא חטאת העוף ועולת בהמה ואומר:אם טמא הייתי,החטאת מרובתי והעולה נדבה,ואם טהור הייתי העולה מרובתי והחטאת מספק ומתפרין שלשים יום מביא קרבן טהרה ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי,העולה הראשונה חובה וזו נדבה וזו שאר קרבני,אמר רבי יהושע "נמצא זה מביא קרבנותיו לחצאין,אבל הודו לו חכמים לרבן זומא:**גמ'** וליימי אמר רב יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהושע אלא *לחדד בה את התלמידים.אמר רב נחמן מאי ליעביד ליה ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו : **מתני'** *נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אוכל בקדשים אחר ששים יום,ושותה יין ומממא למתים אחר מאה ועשרים יום,ישתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי יאבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה :

גמ'

מתני' מת אחד מהן וכו' . ויבקש ממנו שידור כנגדו להיות נזיר כמו זה שמת ויאמר לו אם טמא הייתי הרי אתה נזיר מיד ולאחר שלשים (ג) מוכר אתה בגלח ולשמות בין ואם טהור הייתי וחבירי מתו הרי אתה נזיר לאחר שלשים יום : **ומופרין שלשים יום** . מעכבין ומסוף שלשים מביאין קרבן טומאה וקרבן מהרה בסופות ויאמר לאחד שהביא מן השוק אם אתי הוא המת הרי אתה נזיר ואם לאו הרי אתה נזיר לאחר שלשים ג) הרי קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה בספק ומטמא הטוף שמביא על ספק טומאה לינה נאכלת ואולה לקבורה כדאמרינן בפרק מי שאמר הריני נזיר (נעיל דף כח.)אמר ר' יוסי בר' יהודה מנין לאחד שהטוף הטוף הבאה על ספק אינה נאכלת כו' שנאמר "ומי שומע לו שידור כנגדו בנזיר,אלא מביא חטאת העוף ועולת בהמה ואומר:אם טמא הייתי,החטאת מרובתי והעולה נדבה, ואם טהור הייתי העולה מרובתי והחטאת מספק" ומתפרין שלשים יום מביא קרבן טהרה ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי,העולה הראשונה חובה וזו נדבה וזו שאר קרבני אמר רבי יהושע "נמצא זה מביא קרבנותיו לחצאין,אבל הודו לו חכמים לרבן זומא:**גמ'** וליימי אמר רב יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהושע אלא *לחדד בה את התלמידים.אמר רב נחמן מאי ליעביד ליה ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו : **מתני'** *נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אוכל בקדשים אחר ששים יום,ושותה יין ומממא למתים אחר מאה ועשרים יום,ישתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי יאבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה : גמ'

מתני' **נזיר שהיה טמא בספק כו'** . כמו שהיה מפורשת למעלה בפרק כהן גדול ונזיר : מסדרין לפי שעה מה שאין כן בנבר

חלת חטאת הטוף שהיא באה על הספק יביא כמו על ספק טומאה ויביא ממה טולה בהמה ומאר קרבנות מיוחדות מהרה חיט לריך להביא לחלר חלת לאחר שלשים ז) שניים שהרי עדיין חיט יכול לבחות בין ולימתי למתים עד לאחר שלשים ח) יום ומעכבין אומר אם ממא היית החטאת מחוברי על קרבן טומאתה ושולה זו לבדה דמיר ממא לא מייתי טולת בהמה ואם טהור אני זו טולה מחוברי והחטאת בספק ואינה נאכלת ושולה בהמה קריבה לבם מוכה וחחר וסופר שלשים יום ומביא קרבן טהרה בלבד חטאת בהמה ושולה בהמה ושלמים ואומר אם ממא היית טולה בהמה דלחטוכה נדבה וזו מוכה עם שאר קרבנותי ואם טהור אני הרי טולת בהמה וזו נדבה ואני שאר קרבנותי : **מ"ר יהושע נמנאם** . אחה אומר מכמים לדברי בן זומא . שאין מוסמין אם הבית קרבנותיו לחלין ושוד שאינו מולת ח) מי שידור מיר כנגדו : **גמ'** **וליימי** . כלומר ו) מה טכוכה הביא ר' יהושע (ד) בן לוי לבן זומא שזה מביא קרבנותיו לחלין יביא לחלין ומה בבך : **אמר רב יהודה אמר שמואל** . יודע היה ר' יהושע שאין הטוכחו כלום ואיט אומר בך אלא **כדי לחדד בה את התלמידים** שיהו טוענין קל וחומר בעלמן ומה כ) (לרבינו) שידוע הוא בעלמו שאין בדבריו ואיט כלום מביא ראיה מטנה,**קל וחומר** שיכול להביא על דברי רבו ולפני יודע בו שאין בדבריו ואיט כלום ואחר חביריו יהיו מלמיגין עליו **אלא** אומר בך אמר רב יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהושע אלא *לחדד בה את התלמידים.אמר רב נחמן מאי ליעביד ליה ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו : **מתני'** *נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אוכל בקדשים אחר ששים יום,ושותה יין ומממא למתים אחר מאה ועשרים יום,ישתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי יאבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה : גמ'

מתני' **נזיר שהיה טמא בספק כו'** . כמו שהיה מפורשת למעלה בפרק כהן גדול ונזיר : מסדרין לפי שעה מה שאין כן בנבר

ומי אומנם ו' מן [מין] דעתו לידור בנזיר (לח זה) שידור כנגדו : **כי** אומנם ו' שידור כנגדו בנזיר . בזה הענין מספק להיות נזיר ללא הוא לבדו מביא לסוף שלשים יום מטהר הטוף והוא הדין טומאת הטוף ולא הם לפרשה : **ועולת** בהמה . כדי לגלות על לאחד מהדמים ,ולומר כו'' ולאחר לשמות בין לשמות ושופר עוד שלשים יום ומביא קרבן מהרה מטהר ועולה ושלמים"ואם טהור הייתי"לומר לעולה הראשונה חובה ללא שני בלא עולת חובה בגילוח לשמן שנריך לכל הפחות עלות על לאחד מהדמים והקדר כקרבי, החטאת והשלמים ,ועולה זו שבאה עכשיו=עכשו : נדבה :

נמצא מביא קרבנותיו לחלין . דלם טהור היה ,עולה לראשונה-חובה כדפריטים וגילוח שני מביא חטאת ושלמים לכיון דלין נזיר לאחר עמו ליט יכול לעשות בענין לאחר שכיון שהוא ספק עמא וטוף שלשים ליט לראי לגלח בלא הבאת קרבנותיו דתניא בפרק שני (נעיל דף יב:) נזיר שכלו ימיו [לוקה על הטומאה ואיט] לוקה על התגלחת :

אבל הוו מכמים לדברי בן זומא דלא לילפת ו מ מביא לחלין והלא לא ימלא לאחר שידור כנגדו : **ולירבי**. לדרבי יהושע פריך כלומר **ייבית** לחלין **ומה** בבך ומבני לין הכי נמי ולא ת"ל יהושע תלא למדך התלמידים : **אמר** רב נחמן בר יצחק מאי ליעבד ר' יהושע לדקיש דלא ליסרו . לא ליתפרש בע"ח מאי ליעבד רבי יהושע לדקיש דלא ליסרו לבני מעיס אלא יסרינהו לכיון דכיון שיקבל לאחד מהם כך היה לכולי עלמא שמביאין קרבן טומאה והרי ודאי [לח] אפשר לתקט בע"ח לבל בסיפא דמה ואפשר לתקט בתקנת [בן זומא] בלא נזירות לאחרת ולא הוה ליה למימר לר' יהושע שידור לאחר כנגדו/ובפירוש [לאחר] כתוב "לדקיש-לגלחיבים דשלה דלין נקטרות עד לאחר תגלחת שניהם וקשה דעל העולה ליט עיקר מנות דמים כי אם מן השלמים ומו למה יתמין בכהן מלהקריבם עד לאחר התגלחת וזה לא מליט ויוסר גרסה כדפרישים : **נזיר** שהיה טמא בספק . פירשתי לעיל פ' כ"ג" : ה"ג

מוכה עם שאר קרבנותי ואם טהור הרי טולת בהמה דלחטוכה נדבה וזו שאם טהור היה שמביא קרבנותיו לחלין שבחגלחת לחטוכה הבית קרבן טולת בהמה ומעכבין הבית מעמאו מכמים לדברי בן זומא . שאין מוסמין אם הבית קרבנותיו לחלין ומוד שאינו מולת ח) מי שידור מיר כנגדו : **גמ'** **וליימי** . כלומר ו) מה טכוכה הביא ר' יהושע (ד) בן לוי לבן זומא שזה מביא קרבנותיו לחלין יביא לחלין ומה בבך : **אמר רב יהודה אמר שמואל** . יודע היה ר' יהושע שאין הטוכחו כלום ואיט אומר בך אלא **כדי לחדד בה את התלמידים** שיהו טוענין קל וחומר בעלמן ומה כ) (לרבינו) שידוע הוא בעלמו שאין בדבריו ואיט כלום ואחר חביריו יהיו מלמיגין עליו **אלא** אומר בך אמר רב יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהושע אלא *לחדד בה את התלמידים.אמר רב נחמן מאי ליעביד ליה ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו : **מתני'** *נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אוכל בקדשים אחר ששים יום,ושותה יין ומממא למתים אחר מאה ועשרים יום,ישתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי יאבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה : גמ'

מתני' **נזיר שהיה טמא בספק כו'** . כמו שהיה מפורשת למעלה בפרק כהן גדול ונזיר : מסדרין לפי שעה מה שאין כן בנבר

מז א מי' ס"ע מכלי מילוח כלע"ו : יז ב מי' שם ס"ו כלע"ו: יח ג מי' שם ס"ע כלי מו ופ"י כלי"ם :

נוסח
כראשון (ר"ל נני מה ר"ן אות א' מן הגיגיס (הגיגים) נוסף מ' נשאר

מהגה
הקיצור טאות
"אות"
"ואות" (ר' פתגא)

פי' הרא"ש

ח"ג ולייתי. לרבי יהושע פריך דאמר נמצא זה מביא קרבנותיו לחצאין ומאי נפקא מיניה ויביאם לחצאין : לחדד בה את התלמידים אח"נ מדרה הוא לדברי בן זומא והא דאמר שיבקש א' לידע'כגנדו לא אם'[אלא] לחדד את התלמידים אם יש בהם משיב כבן זומא . הא דקאמר [נמצא זה] מביא קרבנותיו לחצאין ה"ק אם אין אחר נודר כנגדו יצטרך לחביא קרבנותיו לחצאין : מאי ליעבד ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו . לדקיה היינו תפעיים [ת"ל] יהושע דאמר שידור אחר כנגדו צריך לאחר תגעות תחלב עד שיגלח שניהם ותמצא שפיריתו הפעיים . ונחי שאם נמצא א' מהם ואין ידוע איזה הוא צריך לעשות כן תהם א"א לעשות בענין אחר . אבל הבא מוסף שיעשה/בבן זומא : ולא נזירא כו' ז' דהא אמרי' בבר דלא אמרה ר'(ישמעאל) [דהשתא] אלא לחדד בה את תלמידים : נזיר שהיה פמא בספק. כלומר פמ' לעיל פ' כ"ג :

(ד' אי' הקודמת נ"ב)

(ה) [פ' מוספות ממעות פח. ד"ה מתוכם]

נוסחת הריב"ן

ג) מל עליך מיכות כו' : ד) כדלמר ליט כו' ג)לאחר שלשים יום : ד) וליימתי (מתים ותוכיון : ה) וקרבן מהרה שלי וקרבן טומאה בספק : ו) [לגי' ספרי ליט:ה] לאחר שלשים יום שניים ועכשיו : ז) לאחר מיכות : ח) [לגי' ספרי ליט:ה] לאחר שלשים יום : ט) [לגי' ספרי כו:] ומה ר' יהושע לבן בעלמו אחתן בדבריו כלום ומביא ראיה מדברי רבו ואומר כל שאין כן בדברי רבו ואין יודע הוא שאין בדבריו כלום כלל מלשמול כל בן כו' ולא אמר יודע להביא ראיה מדברי רבו : י) כלומר ליט כו' : כ) [לגי' ספרי ליט:ה] מביא קרבנותיו לחלין שניר : ל) נמי שם :

[כריתות נב: ומ"ש]

[לעיל עב: מ:]

הגהות הב"ח

(ה) בסשנה וסופרין שלשים יום ומביאין : (ב) שם לם לאי הוא ממעמת : (ג) רש"י ד"ה מת לאחד וכו' שלשים יום מוכר : (ד) ד"ה ולייתי וכו' ר' יהושע לבן זומא כ"ע"ל ומיהו בן לוי נמחק : (ה) ד"ה אמר רב יהודה וכו' ומה ר' יהושע : (ו) ד"ה אמר רב ממן וכו' כלומר רב ממן לא הוה שמיע ליה :

[נ"ב מוספות ד"ה אלא לחדד בה]

גמ' ומני מלא ומגלח מרבע פגלחות. בנזירות מועטת מגלחים ובנזירות מרובה מגלח לשנה: **מגלחת ריפשונה מביא לפורין.** דהייט ליפרי מלורע שכתוב בהן ולקח למטהר שתי לפרים חיים וכהורות: **ותחתם שפוך.** דקרבן עומחה בנזיר עולה בשמם. דקרבן בהרה תורה אור

[לעיל ט. תוספתא פ"ו]

נזירות: **ממה נפשך מי ודאי מלורע הוא ונא שמא.** כמה הילכך הא דקא מייתי ליפורים זו היא מובחו ותחתת השוף דקרבן עומחה ו) בנזיר הוי ספק ואזלא לקבורה משום דדילמא נלו שמא מת הוא ולא חזיא להקרבה ועולה דקמייתי קרבן עדבה דילמא מלורע הוא ועדיין חיוב לחלי לתגלחת בהרה

גי' ח"מ בסוף [וכ"ה בכ"י]

נזירות: **ונגלחו בשוך שבעה.** כמשמע של מוחלט שסופר שבעה וחמ"כ מגלח: **מי אמרי דדילמא נלו מוחלט.** ונלו שמת הוא והוי נזיר טהור וכחמנא לחמר עטר לה יעבור על רחקו: ג) **ואי נלו מלורע ודאי הוא ונלו שמא מת הוא.** חלת נזיר טהור לליפורין דקמייתי לה חייבין דחברלי קא מיתעבדי ולי משום תחתת השוף הא קחזלא לקבורה ועולת בהמה דקמייתי הויא מובחו: והא קבעי ליכויי חשם מלורע ודאי בתגלחת שניה ושלישית במלורע ודאי מעכב בהכילתו כדקיימא לן בהבית בפרקו חוכל בקדשים ולילו בכל הני לרבע תגלחות חמתי לה חני ליה חשם: **בש מני ר' שמעון היא דאמר מייתי ומתני** כדאמרי' בפרק בתרא דמסכת מכחות (דף קה.) רבי שמעון חוכר ונוזו שנו ולחמרת מביא לשמו ונוזו שנו ולחמר חם מלורע הוא זה חשמו וזה נוזו ולחו לחשם זה יהא שלמי נדבה ולחו לחשם טעון סחיכה בלפון ומכן בהוכות הכתוב כמו מייתי חשם מלורע ומתני': **מגלחת ג' ושלישית לפרים חיום חינו נריך.** להבית שכבר הבית בתגלחת ראשונה: מתי חיא לך למימר דמיבעיא ליה לחיכויי דילמא מוחלט הוא ולא טמא ותגלחת ראשונה לא חיא של ימי חלוטו ותגלחת שניה זו היא של ימי ספרו ונריך להבית קרבן מלורע לחכי הוא דלמר דליימי חתחת השוף ג)(בתגלחת שניה ובתגלחת שלישית חדא לספק חלוטו וחדא לספק טומחה דנזירות דבתגלחת שניה חיכא למימר טמא מוחלט הוא ותחתת השוף עולה לימי ספרו)ופ"ח והא בתחתת בהמה הוא דמיחייב ולא בתחתת השוף מי לחו דליחוי טעי ד) לפי שחינה נלחלת מספק והויא לה בתחתת שנתכפרו בעליה ומיתסר לליחויי לפי שחין מביחין קדשים הפסול חקון ו) רבן שיהא כוחב כל נכסיו לאחרים והוי עני ומביא חתחת השוף בהמה על הספק כדחמר בפ' מי שחמר הריני נזיר (לעיל דף כא.) חע"פ שחינה נאכלת והע"ב מני עלה בחוספתא (פ"ו) בבבייחא ז) ומפרשינן לה נמי הכי בפרק בתרא דמסכת נדה (דף ט.) נבי שני מלורעים שנחערבו קרבנותיהם וכו' ולי למרת דמוחלט ושמח הוא ומתי חגלחות הרחשונות עושות לו לחגלחת שלוחו וימי ספרו **ונלכך** בתגלחת שניה מיבעיי ליה לחיכויי **חתחת השוף** במקום חתחת בהמה שהיה מחוייב להבית **ולילך חתחת השוף** דקמייתי בתגלחת שלישית חיהוי לספק טומחה **ועולת בהמה שבו ושבו,** ולילכך נמי לממימר דילמא נלו מלורע הוה חלת נזיר ממת ותגלחת רחשונה עלתה לו לתגלחת טומחה דנזיר ותגלחת שניה לתגלחת טהרה לכך מביא עולת בהמה דהויא מובחו **ונחחתת** בספק ובתגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ח) **חתחת** דבהמה ועולה ובלמים ומתני: ואם

נוסחת הריב"ן

ג) דקרבן טומחה נמיכות סוי בספק כו' הוא ולא חמצר לבקריבה ושלה דקמייתי קרבה מדבה: ד) בכ"י חיכא מה"ל ולי נלו מלורע ודאי הוי חלת נזיר ממת מת הוא ולכך הלי חתחת השוף דקמייתי זו היא מובחו ולחשם ועולת השוף לה מייחיכן דלא מפכבי ולכך דקמייתי לפניה ממי לה מייחיכן דחכלילי קא מחעבד': ועולת בהמה דקמייתי הויא מובחו ל"ל ולי נלו מלורע ודאי הוא דמייחי לפי שחין כו': ה) מפני שחינה כו': דהוית לפ כו': ו) חקון ליה רבנן כו' על הספק חעיה ושחינה נחלר ליחתי: ז) ומפרש לה בפרק בתרא: ח) משלם חטחת כו' ומהכה לחם ודלי מיר הוא עכשיו וכיה מוחלט ומתני עושה רשחוה שכבולן חגלחות הן עולת בהמה וזו מובה ובשר קרבנותיו ולחם:

גליון השי"ם

נמ' ותחתת השוף מי' לקבורה. ע' סוף המובה נמתני':

גי' ח"מ מ' פם יום שמיני

גי' ח"מ יום שם יום שמיני

יט א ב מיי' פ"י מהל' מיכות הל"ח: כ ג מיי' שם הל"ב ד ה ו ז מ ופ"ח הכ"מ:

ה"ג **חגלחת** רחשונה מביח לפרים. לספק מוחלט-לחת שחוטה ותחת מסולחת, **ותחתת השוף** לספק 'נזיר טמח' **ועולת בהמה** לספק 'נזיר טהור' ועולת השוף ללח לחייחי כדין נזיר טמח ק"ל ושמח מספק לח הלריכוהו וכן נריך לומר בשלמים דנזיר טהור לח הלריכוהו שלח הלריכו לספק נזיר טהור רק קרבן להחירו בחגלחת וכלחמרי' גילח על ח' משלמין יש: ה"ג שניה מביח חטחת השוף לו חלח משום לנזירות טומחה יעלה לו למנין שבעה ויום המימי יחחיל למנות דנזיר טמח ליכח לספוקי בחגלחת שניה שלח משום ספק מוחלט ולח עולת בהמה שמח לח היה מוחלט כי חם נזיר טמח: שלישית מביח חטחת השוף. לחולי היה טמח ותגלחת של מוחלט לח יעלה לחגלחת לח לנזיר טהור ולח לנזיר טמח כדפריכית בסמוך ועולת בהמה דקמייתי הויא מובחו לח לח **רביעית**. לליכח לספוקי לח במוחלט שוב ולח בטמח שוב מביח קרבן טהרה משלם: **אמרת**. כמו לחמר מר חגלחת ראשונה מביח לפורין וחטחת השוף ועולת בהמה, ממה נפשך לי ודאי מלורע הוא ולח טמח הוא הלפורין למובחו וחטחת השוף ספק לחזלה לקבורה, ועולה הוי נדבה ונגלחו בסוף שבעה להייטו חוך שלשים לח לספק דדילמא נלו מוחלט והרחמנא לחמר "חעבר" כו'. **ורבא** בעי חשם ר' שמעון היא דחמר מייחי ומחנה. דלחמר בפרק החערובות (זבחים דף עו.) ובפרק בחרא דנדה (דף ט.) דחשם נמי מחנה בשלמים לח כי ממעט זמן לכיולן לי נלו מלורע הוא ובודחי טמח הוא חטחת השוף חובחו לפרים לחברלי ולח הוו מולין בעזרה ועולת בהמה הוי נדבה ולי נלו מלורע הוא ולח טמח הוא לפרים לחברלי קא מחעבדי וחטחת השוף לקבורה חזלה ועולת בהמה היא חובחו: **תגלחת** שניה ושלישית לפורים חיים בשביל מוחלט לח נריך דהא עביד מלי לימר דילמא נלו מוחלט ודלי מוחלט היה חדל לספק [ספרו] וחדל לספק טומחתו, תגלחת רביעית מביח קרבן טהרה ומחנה: **ספק** טמח ומוחלט ודלי חוכל בקדשים **לחחר** שמנה ימים. כלומר ביום השמיני **'ולחחר'** = לחו דוקח, ביום רחשון לנזירותו **מגלח** לחלוטו ויבח ממון לחהלו שבעה ימים וביום [השביעי] **יגלח** וביום השמיני יביח קרבנות מלורע ובו ביום מוכר לחכול בקדשים, ואעפ"י שהיה טמח ודלי ספרו ז' ויום ח' ויגלח בו' חבל עתה שהוח ספק דילמח נלו טמח הוח חלת טהור מוחלט ולכך 'נגלחו בתוך שלשים' לי לחפכר דילמח נלו טמח הוח ורחמנח לחמר "חעבר לח יעבור על רחקו עד מלחת" ולכך ימנה שלשים ויום שמיני עולה לו וביום שלשים **וחחד יגלח** כדין כל נזיר שמגלח יום שלשים וחחד כדחמר בפ' קמח (לעיל דף ה:) הרי ביום שלשים יגלח חגלחת שלישית דשמח נזיר טמח הוח וימים הרחשונים יפלו ויריך למנות שלשים יום עוד וביום שלשים וחחד **יגלח** חגלחת נזיר טהור והייט דקחמר ושוחה יין ומיטמח למחים לחחר שבעה ימים ושבעה ימים [יום] ס"ח,זה הכלל: מי חפכר לעשות דין מזירות טומחה ולח נזירות טהרה עד סוף ימי חלוטו וחיט קרוי מחוסר כפורים ליחסר בקדשים חלח בשביל מוחלט שטומחתו מגופו:

מוחלט ספק טמח ודלי חוכל בקדשים חחר שלשים ושבעה ימים ומחרבעה ימים. מחחר שחיו ודלי מוחלט לח יגלח שום חגלחת כי חם לסוף ז' לחר הזחה שליש ז' **יגלח** בשביעי ובשמיני מביח קרבן חטחת השוף **(ונזירות טומחה)** ואי [שמח] מוחלט **יגלח** [שמח] בשמיני יום שלשים, ביום שלשים לחחר שלשים ח' דהייט יום ל"ח, וסוף שבעה ימים **יגלח** שלישית כדין נזיר טמח ויום ל"ח יעלה לו למנין ז' וביום השמיני יחחיל למנות טהרה (**ליטמח לחריכת**) וביום שלשים וחחד **יגלח** חגלחת נזיר ליטהר והייט דקחמר "ושוחה יין ומיטמח לחחר ע"ל" דהייט יום ע"ה: **טמא** ודלי מוחלט ודלי חוכל בקדשים לחחר ח' ימים ושוחה יין ומיטמח למחים לחחר מרבעים וחרבעה ימים. דמחחר שהוח מוחלט ודלי יום מחילה נזירותו יגלח וביום שבעה יגלח וביום השמיני יביח קרבנות מלורע ובו ביום יהח טהור לחכול בקדשים והלי לחחר ח' יגלח דוקח חלח ח' שעמו ובשביל שהוח טמח יקפור * ז' על יום השמיני של מוחלט וביום הז' יגלח וביום השמיני יביח קרבנות טומחה ויחחיל למנות נזירות טהרה שלשים (על) יום שלישי וביום שלשים וחחד יגלח וביום השמיני יביח קרבנות טהרה והייט דקחמר "ושוחה יין ומיטמח למחים לחחר מ"ד ימים" להייט יום מ"ה:

* [עיין מה שהקשה על הסמ"ג כאומלא בקלי]

נ' ח"מ כמיר טמח

נ' ח"מ שלשים יום

נ' ח"מ יום שם יום שמיני

פי' הרא"ש

אסרת. כמו אסר מר: נשמ"ש ר"ש היא דאסר בפ' התערובת ובפ' בתרא דנדה דסייתי אשם ודחני ובחני בשלמים ולא חייוש על מה שסמעת א' טף ומן אבילתו ומביא בגיר קדשים לבית הפסול: **ספק** חיבא לספק ספרו בגמ' וחדא לספק טומחתו. **חמת מי חפאת השוף** על **ספק** חגלחת שניה דרי ליה לספק טף ימי ספרו אבל **ספק** ושל חגלחת שלישית מוחלט דרי ליה לספק ימי טומחתו

כא א מיי׳ פ״י מהל׳ מזיקו הל״ו :

כב ב מיי׳ שם הל״ו :

כג ג מיי׳ שם הל״ח :

כד ד מיי׳ שם הל״ח :

נוסח אחר

עוד דוגמאות ע״ז ספקות ואריות בנזיר ואף אוהב הכל שלה

פי׳ הרא״ש

ספק פמא ומחלט ודאי. אוכל בקדשים לאחר ח׳ ימים כי יום [ראשון] לנזירותו מגלח לחלוטו וישב מרוץ לאחל׳ ז׳ ימים וביום הי׳ מגלח [פעם] ב׳ וב׳ מביא קרבנותיו בו ביום ואוכל בקדשים מיד . וזהו דקאמר לאחר ח׳ ימים לאו דוקא . ומונה ל׳ יום ויום ח׳ מן המנין ויום ל״א יגלח תיכף כיון שנשהה מצרעתו אינו מגלח אלא עד יום ל״א כשאר נזירים אע״פ שעדיין אינו שוחה יין ומסמא למתים דשמא נזיר ממא היה ואחרו ימים ל״א שהוא יום ל״ח לנזירותו שילח לו לנזי׳ מהרה ומגלח יום ל״א שהוא ס״ח לנזירו׳ והיינו דקאמר ושוחה יין ומסמא למתים לאחר ח׳ ס״ח דהיינו יום ס״ח מחלטו ספק ממא ודאי אוכל בקדשים אחר ל״ו ימים . דמאחר שאינו מחלט ודאי א״א לו לגלח מיד אלא מוה ג׳ ח׳ ומגלח בח׳ ומביא קרבן נזי׳ ממא ומביא צפרים לספק חלוטו : וא״א לו לגלח עד סוף ל׳ דשמא לאו מחלט הוא . וביום ל׳ והיינו ל״ו לנזיר׳ מגלח רביעי דיש עליו ספק צרעת מגלח ביום ל׳ כדפי׳ לעיל וביום ל״ח יביא עולת בהמה לספק נזי׳ מהרה ואשמא העוף לספק ואוכל בקדשים בו ביום . ושמא מוחלט הוא ותיעול חנך ב׳ תגלחות לחלוטו ולספרו לסוף ז׳ ימים יגלח ג׳ לשמאתו . ויום ל״ח עולה לו למנין השביעי . וביום הח׳ יתחיל למנות נזיר׳ מהרה ומגלח יום ל״א והיינו דקאמר ושוחה יין ומסמא למתים אחר ע״ד ימים : ®שמני מה נזיר מתרי אינו בקרבנות ותעלה תגלחת צרעתו לנזירותו בגין אם גילם ביום השלשים נזירותו ונחרגא ותיליח לצרעתו תעלה לו גם לנזי׳ ובמתני׳ אומרי׳ רציך ד׳ תגלחות משום דתגלחת צרעתו לא עלתה לו לנזירותו: נזיר להעביר הוא מעביר שערו לנסרי ואינו צריך לגרלו עוד לשם מצוה : ומצורע לגרל בתגלחת ראשונה של מצורע צריך לגרל שערו כדי לגלחו שניה לאחר יפי ספרו . והואיל והלוקים זה מזה אין עולין של זה לזה : ועלו לו ליפי ספרו שכן הוא להעביר: זה לפני זריקת דמים . גלוח מצורע דכתיב ובום השביעי יגלח ודחק בשרו בבום. וביום השמיני יקח ב׳ כבשים. חו׳ תגלחת נזי׳ לאחר זריקת דמים וגילח תגוזר פתח אהל מועד ולקח את שער ראשו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים : ותעלה לימי מומאתו . לתגלחת נזי׳ ממא : ממא לאחר ביאת מים כדכתיב וגילח תגלח ראשו ביום מהרתו ביום השביעי יעלחנו . ביום מהרתו משמע אחר מהרתו . והכי דריש לה בספרי : ומצורע לפני ביאת מים כדכתיב וביום השביעי יגלח את כל שערו וזקן בשרו בבום ושחר . יש בספרים לישנא אחרינא עד תגא ר׳ חייא זה לפני ביאת מים וכו׳ כרם׳ לעיל :

תני

ז) נ״ל וביום סי׳ יגלח תגלחת שניה וביום כח׳ יביא קרבנות מצורע ומוזר ומונה ז׳ ומגלח מיד מומחה ומחמיל כו׳.

נזיר טהור ומצורע מהו שיגלח תגלחת לחת ושולה לו לכהן ולכהן לחמר להן נזיר להעביר ומצורע לגדל . כלומר נזיר להעביר שמר מכל וכל שחיטו צריך עוד לשער שיגדלנו לשום מלוה לבל תגלחת לחשובה של מצורע לגדל שער וגלחו לפני יום הבחת קרבנות והואיל ומלוקות זו מזו לא יפקרו זו לח זו : ולא תעלה לו בימי ספרו בתמיה כלומר תגלחת שניה של מצורע שגם היה להעביר מדוע לא תעלה לו לתגלחת נזירות טהרה לחמר להן גם לפני זריקת דמים תגלחת דמצורע וביום השביעי יגלח ורחץ במים וטהר וביום השמיני יקח שני כבשים בני שנה וגו׳ תגלחת זריקת דמים כדכתיב וגילח פתח לחל מועד ולקח שער רחש מזו ונתן על האש תחת זבח השלמים :

ותעלה לימי [נזרעתו] ומומחתו לתגלחת מיר טמח לחחר ביחת מים . כדכתיב וגילח לחשו ביום השביעי ביום ח׳ ומשמע לחחר ביחת מים יגלחנו ביום השמיני ביום ט׳ דכתיב ובום השביעי יגלח כל שערו ורחץ לח(כל) בשרו במים וטהר:לחמרו לו יפה לחמרת . כמו לשון לחר הוח כבמה ספרים ולח נרסינן כפי רב דימי : וזה לפני ביחת מים . מלורע וזה לחחר ביחת מים תגלחת מיר טמח כדפרישית ג) זה לפני זריקת דמים תגלחת מיר טהור : ג) **הני** ר׳ תגלחות משום מלוה . כלומר כולהן משום מלוה ולריך תער לח לשיפים ולחפי׳ טמח ולחלי ומוחלט ולחלי שעטען לרבע תגלחות ומגלחת שלישים היכה לגלח לשיפים דמחמר׳ לחייבי בספק מומלט וספק טמח שחין במשמעיהו תגלחת שלח מוכל להסחפק לו במומלט לו בטיר טהור ולחלי מלורע ומיר טהור נפקח לן מקרלי כפ׳ שלשה מינין (נעיל דף מת.) דכתיב ומיר טמח נמי נמרינן לה מטיר טהור וסוגיח דהש״ם הוח דסלקח הכי ונרמי כר חמח מיבעיח ליה ובקולר היה יכול לומר תגלחת טיר טמח לריכה תער לו לימה לריכה תער חלח דנקט הכי תגלחות משום לחייבינהו כהו בסוגיין במומלט ולחלי ומומח ולחלי דמגלח לרבע תגלחות לחמרת משום חלוני שער לפי׳ סכייה נמח . ולריך לומר דגילח מקלת השער בספרים לו בחשר שחם כך נמח בכל רחשו חו נח הלד כדחמרי׳ בפ׳ החובל (ב״ק דף סו.) ולח מלי למיעבד תגלחת על מהרה וה״ה דמלי לחכיבו לו מגלחו במספרים :

ד) [ואי] ודאי נזיר הוא עולה הראשונה חובה וו נדבה ואם טמא ומוחלט הוא עולה הראשונה נדבה וו חובה וזה שאר קרבנו. אטמא ספק ומוחלט ודאי אוכל בקדשים לאחר שבעה ימים ושתה יין ומיטמא למתים לאחר ששים ושבעה ימים ומוחלט ספק ומטמא ודאי אוכל בקדשים לאחר שלשים ושבעה ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר שבעים וארבעה ימים ומטמא ודאי ומוחלט ודאי אוכל בקדשים לאחר שמונה ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבעים וארבעה ימים שאלו תלמידיו את ר׳ שמעון בן יוחי נזיר טהור ומצורע מהו שיגלח תגלחת אחת ועולה לו לכאן ולכאן? אמר להן אינו מגלח, אמרו לו למה? אמר להן אילו זה לגדל וזה לגדל, וזה להעביר וזה להעביר יפה אתם אומרים, עכשיו נזיר להעביר ומצורע לגדל, ולא תעלה לו לימי חלוטו ותעלה לו לימי ספרו. אמר להן אילו זה לפני זריקת דמים וזה לפני זריקת דמים יפה אתם אומרים אלא (ג) מצורע לפני זריקת דמים ונזיר לאחר זריקת דמים, ולא תעלה לו לימי צרעתו ונזירותו ותעלה לו לימי צרעתו וטומאתו. אמר להן אילו זה לפני ביאת מים וזה לפני ביאת מים יפה אתם אומרים אלא טמא לאחר ביאת מים מצורע לפני ביאת מים, אמרו לו יפה אמרת שלא תעלה לו לימי ספרו ולנזירותו, ותעלה לו לימי חלוטו וטומאתו דזה לגדל וזה לגדל הוא אמר להן (ג) נזיר טהור והוא מצורע זה לגדל וזה להעביר, ואם נזיר טמא והוא מצורע זה לפני ביאת מים וזה לאחר ביאת מים

תני

ספס ודלי נזיר סיס. מתחילה ולח מוחלט ולח טמח הרי עולה לרשומה חוכה וו נדבה וכן כולן חוץ מן הרשומה : **וגלו בן עמר קרנוסיון.** סמניין לח הכיח : **ומס טמח ספק ומוחלט ודלי .**

(ד) ביום רשמון על מזירותו לוכל בקדשים לאחר ח׳ יומס הרי עולה רשומה חוכה וכן כולן חוץ מן הרשומה : **וגלו בן עמר קרנוסיון.** סמניין לח הכיח : **ומס טמח ספק ומוחלט ודלי .**

(ד) ביום רשמון על מזירותו לוכל בקדשים לאחר ח׳ יומס הרי עולה רשומה חוכה וו נדב

פני רבי חייא. (ג) טומאה והוא מטמא לוין עזולין ו לכתן ולכהן לפי שזה נזיר טהור והוא מטמא מגלח לפני ג) זריקה ונזיר טהור לאחר זריקת דמים: **כגי רמי בר ממל סני מרבע מגלחים.** דקאמר עלה ומגלח ד' מגלחים מי לימר משום מלוה תורה אור

תני רבי חייא זה לפני ביאת מים (חיים) וזה לאחר ביאת מים, זה לפני זריקת דמים וזה לאחר זריקת דמים: שתגלחת הנגע וכו': בעי רמי בר חמא הני ארבע תגלחות דקאמר משום מצוה — אין משום אעבורי שיער טומאה, למאי נפקא מינה? לעבורי *בנשא לא, ואי אמרת משום מצוה, לעבורי בנשא לא, ואי אמרת משום אעבורי שיער טומאה, אפילו סביה נשא נמי, מאי? אמר רבא ת"ש ומגלח ארבע תגלחות אי סלקא דעתך משום אעבורי שיער טומאה, אפילו בשלש נמי סגיא ליה, שמע מינה משום מצוה שמע מינה:

הדרן עלך שני נזירים

הכותים אין להם נזירות, נשים ועבדים יש להן נזירות, חימר בנשים מבעבדים: ישהוא כופה את עבדו ואינו כופה את אשתו: **גמ'** קתני הכותים אין להם נזירות מנא הני מילי דתנו ובנו *דברי אל בני ישראל ולא לעובדי כוכבים ואמרת אליהם להבות את העבדים למה לי קרא האמרת *כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה? אמר רבא שאני הבא *דאמר קרא לאסור איסר על נפשו במי שנפשו קנויה לו יצא עבד שאין נפשו קנויה לו (ו)והואיל ואין נפשו קנויה לו אימא גבי נזיר נמי לא, קמשמע לן/אמר מר דבר אל בני ישראל ולא לעובדי כוכבים ואמרת כל היכא דכתיב ישראל עובדי כוכבים לא והא גבי ערבין דכתיב *דבר אל בני ישראל ואתניא בני ישראל מעריבין יאין העובדי כוכבים מעריבין, יכול לא יהו נערבין ת"ל איש שאני הכא דאמר קרא *לאבין ולאמו לא יטמא במי שיש לו אב יצא עובד כוכבים שאין לו אב, למאי הלכתא לענין ירושה *והא"ד חייא בר אבין א"ר יוחנן עובד כוכבים יורש את אביו דבר תורה שנאמר *כי ירשה לעשו נתתי את הר שעיר אלא במי שמודר על כיבוד אביו, מי כתיב כבד אביך גבי נזיר **לאבין ולאמו לא יטמא במי שיש לו טומאה יצא

תא שמע ומגלח מלכד תגלחות ת"מ מקום מלוה ת"מ מי ים מפרקים דדייק מדסליל לומס ביחד ת"ל דמיין לחדדי וכולהו בחדר לף הבלעיתים שהיל לספק נזיר עומד נס יין ספרים כתוב ולפי ס"ל מקום עיבורי טומאה לשלוח בג' וקשיא לן מלי מייתי והלא בכל התגלחות ים להסתפק לי במגלח לו בנזיר טהור: לף בעלים ומת י"ל דלחד"ג דבתגלחת שלישית לוכל לספוק תגלחת בנזיר טהור שהיל לגריכה תער מ"מ לם לי היכה תגלחת טומאה לגריכה תער מקום שפק לנזיר טהור לף היה לריך גילוח שהרי עדיין לף היה מוחר לסחוט בין:

הדרן עלך שני נזירים

הכותים אין להם נזירות · ואין קריבין קרבן על גב המקבלין מהם כלרים ובדמות ובגמרא מפרש טעמן: **נשים** ועבדים יש להן נזירות · בגמרא מרבה להן: **כופה** את עבדו · שמוזהר על נזירותו בגמרא מפרש טעמא: **מנהני** מילי · דעובדי כוכבים אין להם נזירות הלא בשאר כל הנדרים דינן כישראל כדכתיב לוים לגבוה עובדי כוכבים שבתורים לוים ובדמות ובגמרא מפרש טעמא: **דת"ר** דבר לא בני ישראל ואמרת אליהם לרבות את העבדים שיהיו בכלל מצוה זו ולא עובדי כוכבים · אלמא קסבר נזירות מיעוט הוא מנזירות לא יהיה לו אשה ולא בנות ומיעוט נזירות מיעוט הוא מכל התורה כולה שנאמר לא יחלל דברו ולא יבטל ולא יעשה ככל היולא מפיו יעשה ומיעוט הוא מנזירות לא יהיה לו אשה ולא בנות ומ

ז א מיי' פ"ל מהלכות טומאת מת הלכה יג:

ודלמא כרת הוא דלית ליה מחייב • ת"ל דתקתמר מהני [דלת] מיתי לטמר שיהא עובד כוכבים בכרת תבל לטמויי מיטמו: **אמר** קרא והזה הטהור על הטמא כל מי שיש לו טהרה יש לו טומאה וכל שאין לו טהרה אין לו טומאה • ועובד כוכבים אין לו טהרה דכתיב והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה תטהת היא למשמרת לבני ישראל ולא לעובדי כוכבים • **ודלמא** מהרה הוא דלא הקישוכתוב: **ודלמא** טהרה הוא דלא להו להו טומאה לית להו • דהאי והזה הטהור על הטמא לא מייתר דכפ"ק דיומא (דף י.). מוקמינן ליה למילי אחריני למתקין לזאוח על הראש והזה על הכהמה ומצי למר קרא למר יטמא ולא יתחטא דמייתר. יטמא דהזה ליה למכתב למר לא יתחטא ועוד ת"ל משום והזה הטהור לא מייתר בטהרה לחיובי אלא מייתי בטהור גמור לפי הפשט לן בטבול יום בלחים, ביבמות (דף עג.) ולקרא דממעטין מיניה עובדי כוכבים מטהרה היינו מטהרת חיובי כדכתיב לבני ישראל למשמרת למי נדה תטהת היא למשמרת לבני ישראל ולא לעובדי כוכבים. דלמא מהרה הוא דלא תריא לתו הוא טומאה הויא דהשתא לא כייהר דבמ"ק דיומא דריש ליה ר"ע ורבנן לדרשא אחריתי: איש אשר יטמא ולא יתחטא איתקש טיטאה לטהרה ולקרא יתירא הוא למידרש א"נ בהאי איתקש קבלת טומאה לחטוי ולהיקש לא בעי "יתורא: שאני הכא דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם אחרים • רב אחא בר יעקב מהדר אשנויא לעיל מי שיש לו אב לענין ירושה ופריך ליה מהא דר' יוחנן דאמר עובד כוכבים ירש את אביו דבר תורה ואהא רב אחא לענייני הך פירכא לא קשה לאחאי שנויא דמי שיש לו אב לכל דין ירושה האמורה בתורה אף לענין לחנחיל עבדו לבנו יש לו פומאה וישנו בכלל לאביו ולאמו לא יטמא ועובד כוכבים אינו בכלל נ ח ל ה זו להנחיל עבדו לבנו שהרי אף לעצמו לא היה נוקף הענבד קני דרדשינן בגיטין פ' השולח אתם קנים אף[לא] הם קנים מה קנים מוה הלכך אינו בכלל לאביו ולאמו לא יטמא א"כ עבדים נמי למעט מואי קרא שנם עבד אם נתנו לו עבד ע"מ שיאוז[לבנו רשות][כו]אינו מדרשו לבנו כדפרישית ולא הם קנים זה מזה וק"ל דדקא נבי עובדי כוכבים הוא דאמרינן ולא הם קנים זה מזה תעבד יצא מכלל עובד כוכבים ולכל דיני קנינים דינו כישראל וק"ל למ"ד דעבדים אינם בכלל שם ירושה ולא יורש אביו ולא מורישו ממונו לבנו דעבד אין לו יורש ולעיל נמי ה"ס למ"ד הקישוכתוב השתא דאמרת אלא דאיפרך ליה: אלא אמר רבא נבי ערכין א כ א למ"ד מיטמא ובנבי ישראל (קרי בניה) [ולקמן] רבויא) דאיש אכ ל נבי נזיר ליכא לקומי תרוייהו כרמב"ם ואויל הלכך מיטמא דריש ומאיש לא מציא לרבוי מידי ושמא אהא לדרשא אחרינא: לעולה פ ר ם לנזיר במנחות פרק ואלו מנחות דרשינן אשר אשר אשר יקריב קרבן לרבות העובדי כוכבים שנדרים נדרים ונדבות כישראל לכל נדבותם ולכל נדבותם לרבות עולה ושלמים ועופות יין ולבונה א"כ מה ת"ל לעולה דכתיב אשר יקריב לה' לעולה פרט לנזיר שאין העובדי כוכבים מביאים קרבן נזיר דבר ר' יוסי הגלילי: מידי נזיר שלם כתיב דקרא בכל נזיר איירי: בני ישראל מדירים בניהם כדתנן לעיל האיש מדיר את בנו בנזיר: א"ר יוחנן הלכה היא בנזיר ולא בשאר קרבנות פיטומא דקרא בדבר שהוא הלכה למשה מסיני: בני ישראל בנלחנן על נזירות אביהם אם הפרישו אביו טעות לנזירותו ופת הבן מגלח על אותן הטעות:

והלמא כרת הוא דלא למחייב • ת"ל דתקתמר מהני [דלת] מיתי לטמר שיהא עובד כוכבים בכרת תבל לטמויי מיטמו: **אמר** קרא והזה הטהור על הטמא כל מי שיש לו טהרה יש לו טומאה וכל שאין לו טהרה אין לו טומאה • ועובד כוכבים אין לו טהרה דכתיב והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה תטהת היא למשמרת לבני ישראל ולא לעובדי כוכבים • **ודלמא** מהרה הוא דלא תריא לתו הוא טומאה הויא דהשתא לא כייהר דבמ"ק דיומא דריש ליה ר"ע ורבנן לדרשא אחריתי: איש אשר יטמא ולא יתחטא איתקש טיטאה לטהרה ולקרא יתירא הוא למידרש א"נ בהאי איתקש קבלת טומאה לחטוי ולהיקש לא בעי "יתורא: שאני הכא דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם אחרים • רב אחא בר יעקב מהדר אשנויא לעיל מי שיש לו אב לענין ירושה ופריך ליה מהא דר' יוחנן דאמר עובד כוכבים ירש את אביו דבר תורה ואהא רב אחא לענייני הך פירכא לא קשה לאחאי שנויא דמי שיש לו אב לכל דין ירושה האמורה בתורה אף לענין לחנחיל עבדו לבנו יש לו פומאה וישנו בכלל לאביו ולאמו לא יטמא ועובד כוכבים אינו בכלל נ ח ל ה זו להנחיל עבדו לבנו שהרי אף לעצמו לא היה נוקף הענבד קני דרדשינן בגיטין פ' השולח אתם קנים אף[לא] הם קנים מה קנים מוה הלכך אינו בכלל לאביו ולאמו לא יטמא א"כ עבדים נמי למעט מואי קרא שנם עבד אם נתנו לו עבד ע"מ שיאוז[לבנו רשות][כו]אינו מדרשו לבנו כדפרישית ולא הם קנים זה מזה וק"ל דדקא נבי עובדי כוכבים הוא דאמרינן ולא הם קנים זה מזה תעבד יצא מכלל עובד כוכבים ולכל דיני קנינים דינו כישראל וק"ל למ"ד דעבדים אינם בכלל שם ירושה ולא יורש אביו ולא מורישו ממונו לבנו דעבד אין לו יורש ולעיל נמי ה"ס למ"ד הקישוכתוב השתא דאמרת אלא דאיפרך ליה: אלא אמר רבא נבי ערכין א כ א למ"ד מיטמא ובנבי ישראל (קרי בניה) [ולקמן] רבויא) דאיש אכ ל נבי נזיר ליכא לקומי תרוייהו כרמב"ם ואויל הלכך מיטמא דריש ומאיש לא מציא לרבוי מידי ושמא אהא לדרשא אחרינא: לעולה פ ר ם לנזיר במנחות פרק ואלו מנחות דרשינן אשר אשר אשר יקריב קרבן לרבות העובדי כוכבים שנדרים נדרים ונדבות כישראל לכל נדבותם ולכל נדבותם לרבות עולה ושלמים ועופות יין ולבונה א"כ מה ת"ל לעולה דכתיב אשר יקריב לה' לעולה פרט לנזיר שאין העובדי כוכבים מביאים קרבן נזיר דבר ר' יוסי הגלילי: מידי נזיר שלם כתיב דקרא בכל נזיר איירי: בני ישראל מדירים בניהם כדתנן לעיל האיש מדיר את בנו בנזיר: א"ר יוחנן הלכה היא בנזיר ולא בשאר קרבנות פיטומא דקרא בדבר שהוא הלכה למשה מסיני: בני ישראל בנלחנן על נזירות אביהם אם הפרישו אביו טעות לנזירותו ופת הבן מגלח על אותן הטעות:

תורה אור

יֵצֵא עוֹבֵד כּוֹכָבִים "שֶׁאֵין לוֹ טֻמְאָה, מִנַּיִן דְּלִית לֵיהּ טוּמְאָה? דְּאָמַר קְרָא °וְאִישׁ אֲשֶׁר יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל "בְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קְהָל יֵצֵא זֶה שֶׁאֵין לוֹ קְהָל, מַמַּאי, דִּלְמָא כָּרֵת הוּא דְּלָא מְחַיֵּיב אֶבֶל אִטְמְוֵי מִיטְמֵי? אָמַר קְרָא °וְהִזָּה הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ טָהֳרָה יֵשׁ לוֹ טוּמְאָה וְכָל שֶׁאֵין לוֹ טָהֳרָה אֵין לוֹ טוּמְאָה, וְאִימָא מִטָּהֳרָה הוּא דְּלָא הָוְיָא לֵיהּ, טוּמְאָה הָוְיָא לֵיהּ? א"ר °וְאִישׁ אֲשֶׁר יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא "נֶפֶשׁ הַהִוא תִּכָּרֵת מִתּוֹךְ הַקָּהָל, °אוֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם "כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ נַחֲלָה יֵשׁ לוֹ טוּמְאָה וְכָל שֶׁאֵין לוֹ נַחֲלָה אֵין לוֹ טוּמְאָה, אֵי הָכִי °עֲבָדִים נָמֵי לֵיאָתְיוּ לֹא אֶלָּא אָמַר רַבָּא בְּשִׁלְמָא °גֵּרִים שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ אָמַר °בְּנֵי יִשְׂרָאֵל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַעֲרִיכִין וְאֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מַעֲרִיכִין יָכוֹל לֹא יְהוּ נְעָרְכִין ת"ל [אִישׁ] הָכָא "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" נָזִיר וּמֵבִיאִין קָרְבָּן וְאֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים נָזִירִין וּמֵבִיאִין קָרְבָּן, יָכוֹל אַף לֹא יְהוּ נָזִירִין כְּלָלִית ת"ל "אִישׁ אִישׁ אֲמָרִי אִי מִשּׁוּם קָרְבָּן, לֵיתֵי מֵהָכָא נֶפֶשׁ לֵית אֶלָּא °לְעוֹלָה" פְּרֹט לִנְזִירוּת דִּבְרֵי ר' יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" נָזִיר עוֹלָם וְאֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים נְזִירוּת עוֹלָם, יָכוֹל לֹא יְהוּ נְזִירִים תַּלְמוּד לוֹמַר "אִישׁ אִישׁ: א"ר יוֹחָנָן °הֲלָכָה הִיא בְּנָזִיר "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" מְגַלְּחִין עַל נְזִירוּת אֲבִיהֶן וְאֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מְגַלְּחִין עַל נְזִירוּת אֲבִיהֶן יָכוֹל

יצא עובד כוכבים שאין לו טומאה. מנלן דלית ליה טומאה? דאמר קרא ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל במי שיש לו קהל יצא זה שאין לו קהל, ממאי, דלמא כרת הוא דלא מחייב אבל אטמויי מיטמי? אמר קרא והזה הטהור על הטמא כל שיש לו טהרה יש לו טומאה וכל שאין לו טהרה אין לו טומאה, ואימא מטהרה הוא דלא הויא ליה, טומאה הויא ליה? א"ר ואיש אשר יטמא ולא יתחטא נפש ההוא תכרת מתוך הקהל אותם לבניכם אחריכם כל שיש לו נחלה יש לו טומאה כל שאין לו נחלה אין לו טומאה, אי הכי עבדים נמי לייתו לא אלא אמר רבא בשלמא גרים שנתגיירו אמר בני ישראל מעריכין ואין העובדי כוכבים מעריכין יכול לא יהו נעריכין ת"ל (איש) הכא בני ישראל נזיר ומביאין קרבן ואין העובדי כוכבים נזירין ומביאין קרבן, יכול אף לא יהו נזירין כלל ת"ל איש אמרי אי משום קרבן ליתי מהכא נפש לית אלא לעולה פרט לנזירות דברי ר' יוסי הגלילי אומר בני ישראל נזיר עולם ואין העובדי כוכבים נזירים עולם, יכול לא יהו נזירים תלמוד לומר איש איש: א"ר יוחנן מי כתיב נזיר עולם אימא בני ישראל מדירין בניהם בנזיר ואין העובדי כוכבים מדירין בניהם בנזיר יכול לא יהו נזירים ת"ל איש: א"ר יוחנן הלכה היא בנזיר ולא בשאר קרבנות פיטומא דקרא בדבר שהוא הלכה למשה מסיני: בני ישראל בנלחנן על נזירות אביהן ואין העובדי כוכבים מגלחין על נזירות אביהן יכול

יצא עובד כוכבים שאין לו טומאה. שאם נגע במת טיט טמא: **דלמא כרת הוא דלא מחייב.** כי נכנס במקדש: **מהני לטמויי מיטמו.** שאם נגע במת כדי לטמא אדם וכלים והוציא ונתזה עליו מזיזות חלה עליו: **כל שיש לו טהרה.** (ג) בהזאה ובטבילה שאם מקוה יש לו טומאה ועובד כוכבים אין לו טהרה אין מקבל טומאה: **דלמא** כרת הוא דלית ליה מחייב. כי נכנס במקדש: **מהני לטמויי מיטמי.** כי נגע במת כדי לטמא אדם וכלים והוציא ונתזה עליו מזיזות חלה עליו: **כל שיש לו טהרה.** (ג) בהזאה ובטבילה שאם מקוה יש לו טומאה ועובד כוכבים אין לו טהרה אין מקבל טומאה: **ודלמא מהרה הוא דלא תריא.** לתרומה: **ודלמא טהרה הוא דלא להו להו טומאה.** לית להו: **דהאי והזה הטהור על הטמא.** (ד) כתיב בפ' הערל (דף עח:): ערל מקבל הזאה כגון ערל ישראל שלא נימול ה) שמתו לחיו מחמת מילה אבל ערל עובד כוכבים לא וכיון שאין מקבל הזאה פיקד אין לו טומאה: **ודלמא מהרה הוא דלית ליה.** שאם קיבל טומאה לפיל שהוזה לא נטהר מטומאתו ופוסל את הקדשים במגעו (ג)הא טומאה הויא ליה שאם נגע במת שהוא טמא ומטמא אדם וכלים: **אמר קרא [איש אשר יטמא ולא יתחטא].** לחיוקי טומאה לטהרה דתרוייהו טומאה וטהרה קמשמעינן אחד גברת והכי ממעט כל מי שאין לו טהרה יש לו טומאה ועובד כוכבים הואיל ואי אפשר לו בטהרה אין לו טומאה: **רב אחא בר יעקב אמר שאני הכא.** נזיר מזיזות טומאת מתי אימעיטו להו עובדי כוכבים מגזירת הכתוב "והזה כתיב "ולחמו לא יטמא" והשם כתיב" והתנחלתם לחתם לבניכם לחכיכם להזות עבדו לבנו ולחמו לא יטמא" עובדי כוכבים הואיל וחתם יש לו נחלה להורים לבניו חם כל מי שיש לו נחלה להורים לבניו חם עבדיו דבר לך הכתוב נבי נזיר שיש לו חב ואם כתיב לחבי ולחמו יש להם טומאה והני עובדי כוכבים הואיל ואין להם נחלה להורים עבדו לבנו "לכתיב "וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו" ותמרין במס' (ניסין דף נח.) חתם קונים מהם, ולא הם קונים מכם, ולא הם קונים זה חת זה הוי להו טומאה, וכל שאין לו טומאה אין מזין ולא מגלחין על נזירות אביהן יכול: **אמר רבי יוחנן** "הלכה היא בנזיר ולא בשאר קרבנות פיטומא דקרא בדבר שהוא הלכה למשה מסיני: **בני ישראל** בנלחנן על נזירות אביהם אם הפרישו אביו טעות לנזירותו ופת הבן מגלח על אותן הטעות:

יצא עובד כוכבים שאין לו טומאה. שאם נגע במת טיט טמא: **דלמא כרת הוא דלא מחייב.** כי נכנס במקדש: **מהני לטמויי מיטמי.** כי נגע במת כדי לטמא אדם וכלים והוציא ונתזה עליו מזיזות חלה עליו: **כל שיש לו טהרה.** (ג) בהזאה ובטבילה שאם מקוה יש לו טומאה ועובד כוכבים אין לו טהרה אין מקבל טומאה: **דלמא** כרת הוא דלית ליה מחייב. כי נכנס במקדש: **מהני לטמויי מיטמי.** כי נגע במת כדי לטמא אדם וכלים והוציא ונתזה עליו מזיזות חלה עליו: **כל שיש לו טהרה.** (ג) בהזאה ובטבילה שאם מקוה יש לו טומאה ועובד כוכבים אין לו טהרה אין מקבל טומאה: **דלמא מהרה הוא דלא תריא.** לתרומה: **ודלמא טהרה הוא דלא להו להו טומאה.** לית להו: **דהאי והזה הטהור על הטמא.** (ד) כתיב בפ' הערל (דף עח:): ערל מקבל הזאה כגון ערל ישראל שלא נימול ה) שמתו לחיו מחמת מילה אבל ערל עובד כוכבים לא וכיון שאין מקבל הזאה פיקד אין לו טומאה: **ודלמא מהרה הוא דלית ליה.** שאם קיבל טומאה לפיל שהוזה לא נטהר מטומאתו ופוסל את הקדשים במגעו (ג)הא טומאה הויא ליה שאם נגע במת שהוא טמא ומטמא אדם וכלים: **אמר קרא [איש אשר יטמא ולא יתחטא].** לחיוקי טומאה לטהרה דתרוייהו טומאה וטהרה קמשמעינן אחד גברת והכי ממעט כל מי שאין לו טהרה יש לו טומאה ועובד כוכבים הואיל ואי אפשר לו בטהרה אין לו טומאה: **רב אחא בר יעקב אמר שאני הכא.** נזיר מזיזות טומאת מתי אימעיטו להו עובדי כוכבים מגזירת הכתוב "והזה כתיב "ולחמו לא יטמא" והשם כתיב" והתנחלתם לחתם לבניכם לחכיכם להזות עבדו לבנו ולחמו לא יטמא" עובדי כוכבים הואיל וחתם יש לו נחלה להורים לבניו חם כל מי שיש לו נחלה להורים לבניו חם עבדיו דבר לך הכתוב נבי נזיר שיש לו חב ואם כתיב לחבי ולחמו יש להם טומאה והני עובדי כוכבים הואיל ואין להם נחלה להורים עבדו לבנו "לכתיב "וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו" ותמרין במס' (ניסין דף נח.) חתם קונים מהם, ולא הם קונים זה חת זה הוי להו טומאה, וכל שאין לו טומאה אין מזין ולא מגלחין על נזירות אביהן יכול: **אמר רבי יוחנן** "הלכה היא בנזיר ולא בשאר קרבנות פיטומא דקרא בדבר שהוא הלכה למשה מסיני: **בני ישראל** בנלחנן על נזירות אביהם אם הפרישו אביו טעות לנזירותו ופת הבן מגלח על אותן הטעות:

[נקמן מכ. ערכין ה:]

*) [ובא"ד ד"ה אשר יטמא מאהל אין מקבלין אוהל "אוהל" מאהל ואת "אוהל" בא לרבות עובדי כוכבים ומקבלין אוהל כדאמר בפ' אמר ר' אלעזר (נאזיר) אשר יטמא מאהל]

מתנות עג:

נזהרות הריטב"ן

ה) מפני שאמרו כי' וכיון שאין לו טהרה אין מקבל: ג) ואין בעובדי כוכבים מעריכין אבל כי' דכתיב כהן הגדל כתיב כהן ג) ולא עובדי כוכבים מקרבן קא ממעט להו: ד) ולא מעריכין דכתיב הגרים עמכם הגרים עמהם ולא עובדי כוכבים: ה) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ו) ולא מצינו שיהא נזיר מביא קרבן אלא בנזיר עולם: ז) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ח) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ט) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: י) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: כ) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ל) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: מ) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: נ) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ס) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ע) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: פ) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: צ) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ק) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ר) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ש) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם: ת) ולא מצינו שיהא נזיר מגלח על אביו אלא בנזיר עולם:

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה כל שיש לו טהרה כלומר שיש לו טהרה בהזאה ובטבילה: (ד) ד"ה ודלמא וכו' כמגעו ע ו מ ה ס כוח דהויא ליה כ"ל ומיהם ואפ"ה נמחק •

הגהות הגר"א

[א] גמ' ת"ל איש (איש) מ"ש:

גליון השי"ם

תוס' ד"ה ת"ל עבדים כ' שתיו קונה לחומי' ע' יבמות דף סו ע"ב כרש"י ד"ה ובבניו שקנו וכתוס' שם ד"ה ומבניהם: **באו"ד** דמי שיש לו טהרה יש לו טומאה: דבניהם קטנים דכשגדלו קונה ומקבל טומאה כמו שכתוב: תוס' ד"ה ולחמו כני ישראל וכו' למעוטי דכתיב ס כ ה ע"ב תד"ה ת"ל ובמשנה ד' ה' ד' ע"ב מתק ומ"ש:

היא כנזיר שהתנה מזיר לחם בט בכזיר ג) הואיל דלאו מקרח נפקא ליכא לך למימר "דכי יגלחנו" לחית לומר דיגלחנו חם בניסם כנזיר ולא השובדי כוכבים ולחתו"ם לחם לרבות חת השובדי כוכבים בכזיר עלמו מלח קרבן מלח דהאי דכתיב בהו יגלחנו לא ממעטו להו מכזירות לגמרי: לחם כי יפליא דכתב רחמנא נבי מרעין למה לי· בכלמלוקדכתב נבי מזיר לחידי דכתיב תלה שהוא לעזרה כתב נמי חם שנא לעזרה:אלחם דנבי נדרים לרבות חת השובדי כוכבים כיון שיהו עובדין נדרים ומבחם ביגלחנו מלח לעכו"ם כי יפליא" דכתב רחמנא נבי מזיר לחידי דכתיב חלה שהוא לעזרה כתב נמי חם שנא לעזרה:אלחם דנבי נדרים לרבות חת השובדי כוכבים

תוספות

מתני' חומר בעבדים מבנשים "שהוא מפר נדרי אשתו "ואינו מפר נדרי עבדו, הפר לאשתו 'הפר עולמית, הפר לעבדו 'יצא לחירות ומשלים נזירותו: **גמ'** ת"ר [למה רבו] בפר לנזירות אבל לא לנדרים *ולערבין מאי שנא נבי נזיר *דאמר רחמנא °לאסור איסר על נפשו'=כמי שנפשו קנויה לו יצא עבד שיאין נפשו קנויה לו'א"ר הבי אפילו נבי נדרים נמיאמר רב ששת הכא במאי עסקינן כגון שהיה אשבול של ענבים מונח לפניו: **נבי** נדרים דכי מיתסר בהאי לא מצי כפי ליה, **נבי** נזירות דכי מיתסר בהאי איתסר בבולהו מצי כפי ליה, [נ"א נבי גדרים מי לא עסקינן דליכא אלא האי אשבול דאי לא אביל ליה חלישׁ? **אלא** אמר (ג)(רבא) כגון שהיה תרצן מונח לפניו: **נבי** נדרים בהאי הוא דמיתסר לא מצי כפי ליה **נבי** נזיר דאיתסר נמי באחריני מצי כפי ליה, [נ"א נבי גדרים מי לא עסקינן דליכא אלא האי דראן דאי לא אביל ליה חלישׁ? **אלא** אמר (ג)(אביי) "למה רבו צריך לכפותו לנזירות ואין צריך לכפותו לנדרים "ואינו צריך לכפותו לשבועה,מ"ט? דאמר קרא °להרע או להיטיב, מה הטבה רשות אף הרעה רשות יצא ?'הרע לאחרים שאין הרשות בידו: **מתני'** עבר מכנגד פניו ר"מ אומר 'לא ישתה ורבי יוסי אומר ישתה: **גמ'** לימא בדשמואל קמיפלגי *דאמר שמואל "המפקיר עבדו יצא לחירות וא"צ גט שיחרור" ר"מ אית ליה דשמואל ורבי יוסי לית ליה דשמואל?לא,דכולי עלמא אית להו דשמואל אלא מ"מ דאמר ישתה סבר סוף סוף מיהדר הדר ואתי גביה לישתי חמרא כי היכי דלא ליבחוש ולמ"ד דאמר לא ישתה סבר ליהוי ליה צערא כי היכי דליהדר גביה: **מתני'** חומר בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עבדו • ואין זה חומר בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי אשתו • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ה) • ואין זה חומר בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו י) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו טו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו טז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו יט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו כט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ל) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו לט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו מט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו נט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ס) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו סט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ע) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו עט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו פט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו צט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ק) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קי) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קטו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קטז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קיט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קכט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קל) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קלט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קמט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קנט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קס) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קסט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קע) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קעט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קפט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו קצט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ר) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו רט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ש) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו שט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו ת) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תי) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תיט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תכט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תל) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תלט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תמט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תנט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תס) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תסט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תע) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תעט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תפט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תצט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תק) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקי) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקיט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקכט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקל) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקלט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקמט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקנט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקס) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקסט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקע) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקעט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקפט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצ) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקצט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקר) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרא) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרב) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרג) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרד) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרה) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרו) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרז) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרח) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקרט) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי עצמו תקש) • ואין זה בעבדים מבנשים שהוא

מתני' נזיר שגילח . מגלחת מהרה ביום שלשים ואחד שלו :

ונודע לו שהוא טמא . בטומאת מת בין שנטמא לאחר מלאת ז) בין שנטמא בתוך מלאת ז) לכו ביום קודם שהביא קרבנותיו ונגילח: **שם טומאה יודעה**. היתה בשעה שנטמא ה"ז סותר לח הכל ז) לח נטמא עד לאחר הבאת תורה אור קרבנותיו תפילו בטומאה יודעה חיט סותר לחת ז' כדתנן בפרק התהום מיטין (לעיל דף מג.) מי שנזרק עליו לחד מן הדמים כו' ואוקימנא בגמרא לדלכרי הכל ז' סותר ותו לח : **ואם עד שלא גילח** . טודע לו שנטמא בין בו ביום בין שנטמא בתוך ימי מלאת: **בין כך ובין כך** . בין בטומאה יודעה בין בטומאה שותר לח הכל : **גילח**. היה טומאת התהום שתיו סותר לח שנטמא בטומאת מת וילל לטבול במערה ולמחר גילח ז) ביום שביעי שלו ולמחר שיחת ז) מלת לשם מת שהוח לח על פי המים שבפתח המערה והוח לח הכיר בו כשיכיר שם לטבול חין זו טומאת התהום ה) ואפי' לח לח נודע לו עד למחר גילוח ותפילו לח לח ידל לשם לטבול חלח להקר ה"ז טמח וסותר לח הכל : **הכל שם טמא** שבשעה שקרקע שמערה. ו) שבשעה שנכנס לח היה לח בזו יש חילוק פעמים שהוח טהור ופעמים שהוח טמח כשנכנס לשם ולח נכנס בה חלח להקר וטודע לו למחר גילוח שנטמא לשם מת משוקע כנגד פי המערה ה"ז טהור דזו היח טומאת התהום הבל ילל לשם ליטהר טומאתה המח ולחר"כ טודע לו ותפילו למחר גילוח ה"ז טמח וסותר לח הכל לחע"פ שהיח טומאת התהום : **משוקע טמא טמא** . העמידו בחזקת ו) טמח : **וחזקת טהור** . ו) יורד לשם בחזקת טהור : **שרגלים לדבר** . לומר. שהדברים נראין כך דטהור העמד על חזקתו וטמח על חזקתו ותיהוי חזקת טהור טהור וחזקת טמח טמח : **גמ' מתוורת לו** . כבורות לו כגון טומאת יודעה סותר הבל לה על טומאה שתיכה יודוטה לו : **ור"ל אמר אמר קרא** . גבי טומאה שפשה כי יהיה טמא לנפש לו בדרך רחוקה : **כי דרך ט) כגלוי לח טומאה בגלוי** . לשמוקי טומאת התהום הלח תע"פ שהיח טומאת התהום : **ואוקמה בקרקע המערה** . ו) יוכל לשם בחזקת טהור : **שרגלים לדבר** . לומר. שהדברים נראין כך דטהור העמד על חזקתו וטמח על חזקתו ותיהוי חזקת טהור טהור וחזקת טמח טמח : **גמ' מתוורת לו** . כבורות לו כגון טומאת יודעה סותר הבל לה על טומאה שתיכה יודוטה לו : **ור"ל אמר אמר קרא** . גבי טומאה שפשה כי יהיה טמא לנפש לו בדרך רחוקה : **כי דרך ט) כגלוי לח טומאה בגלוי** . לשמוקי טומאת התהום הלח תע"פ שהיח טומאת התהום : **ואוקמה בקרקע המערה** . ו) שבשעה שנכנס לח היה לח בזו יש חילוק פעמים שהוח טהור ופעמים שהוח טמח כשנכנס לשם ולח נכנס בה חלח להקר וטודע לו למחר גילוח שנטמא לשם מת משוקע כנגד פי המערה ה"ז טהור דזו היח טומאת התהום הבל ילל לשם ליטהר טומאתה המח ולחר"כ טודע לו ותפילו למחר גילוח ה"ז טמח וסותר לח הכל לחע"פ שהיח טומאת התהום :

משוקע טמא טמא . שמחזקת טומאה טמא (כלומר) שרגלים לדבר כלומר שעשוי גדול ו"ל הוחיל והוח בחזקת טומאה מת לח הותרה טומאת התהום חלח והח דנקיע בריעא "ירד לטבול "וכסיפא "ירד להקר "ם ליתן טעם לדבר בריעא בטותא קא תמטע לן לחא כי ירד לטבול ממחמת דקדק ועיין היטב שלח תהא טומאה שכיבין ומעלת מת לחא על פי המערה מ"מ טמא משוקע שפשה טומאה ברה"י ונקיעא רבנתא קמ"ל לחא כי ירד להקר ואין דרכו לבדוק ולדקדק שכיבין מ"מ כי משוקע בקרקע המערה טהור משום דהוי טומאת התהום : **במחוורת** ל. הבל בטומאת התהום שחיכה ממוורת ולח הכיר בה לחד בפוף העולם חלו לין סותר : **רבי** שמעון בן לקיש לחמר כי דרך . גבי טומאה פשה כתיב "תיש לחיש שטמא לנפש לו בדרך רחוקה לכם "ומדכתיב "טמא לנפש "לדרך "לחמר כי דרך ונמרינן מיד משוה פשה הבל בפרק כילד טוין (פסחים דף פח: וש) לח קלחמר הש"ם הכי והכי לימח הסם במחוורת לו לחכחנח מיד טוה פשה מגלן דכתיב לו בדרך רחוקה כי דרך כו' משמע הסם הלח פלינו ולח גמירי מיד מטוה [פשה] : **אלא** למ"ד במחוורת לו, כי מכירה לחד בפוף העולם מלי הוי . ובפ' כילד טוין (נ"ז שם) לח קלחמר הכי דקלחמר למ"ד כי דרך יטמח עד לידעי בה כולי עלמח כי דרך ז) :

לניזיר ושוטה פשה טהור . ומיירי בטומאת התהום כדפריטי בסמוך : **ומאי** שנח תרומה מניזיר ושוטה פשה . בפרק כילד טוין (נח זה שם) ליתח להי פירכח לסונית דהסם ליח לה דגמירי לחלדלי הלח טומאת התהום גמירי : **מאן** תנח ל"ל יוחנן ר"ש היח דתמר מטלכת . דלעיכן דחמרי דמגלחת חיטה מעכבת ל"ל. חמר שמרכן הדם חין [עיין] עוד הורח מיד וכן שטודע לו עד שלח גילח כמי שגילח תימה דבפ' כילד טוין (נח זה שם) חמר מר בר רב חפי טומאת התהום מרלה חפילו טודע לו קודם זריקה והשתח ר"ש [לי] תניכח דר"ש חפילו לחחר זריקה סותר קודם גילוח ומי חלינח דלרבנן הח קודם זריקה לרבנן מעכבת בקודם גילוח לר"ש דהכח מסמע דדבר המעכב סותר לכ"ע ו"ל דלגבי טומאה פשה מיירי שחין טטון גילוח וחפילו חין לרבנן חין מעכבין בה לר"ש הכי הלכה ומיהו חין מעכבין בה

כו א מיי' פ"ט מהל' מירות הל"י ופ"ו מהל' קרבן פסח הל"ד וסי"ח מהל' תמוה הל"ג: כז ב מיי' פ"ו מהל' מירות הל"י: כח ג מיי' שם הל"י: כט ד מיי' פ"ד מהל' תמוה השומה הל"ג:

אמר רבא ת"ש עד שלא גילח בין כך ובין כך סותר ימי זיבו לו לתיובתיה ליה תוך מלאת לריבא למימר דסותר. ל"ש מלי קאמר הא לתיבעיך לתמוני' דיש שומת התהום שסותר כגון שטרא למתני' כר"ש ורקמיכא מיבא דקפסיק ואמר כל תימי דזיבמי בין כתוב ימי מלאת בין לאחר ימי מלאת דסותר: **ודלמא** לימא מלאת מלאת לריבא למימר דסותר. בתמיה אלא אמר מינה לתיובתיה ליה לאחר מלאת ושלמא לאחר מלאת דסותר דכתב שומתה כאן ימי מלאת וכאן ימי מלאת אלא לאחר מלאת דכתב שומתה כאן ימי מלאת וכאן ימי מלאת מי סותר: **ועדיין** מיבעיא לך. הש"ס הוקן ומפרש הך פסיעותא דלריבא דרך קציר ותירוץ ותך מפרש הטעם בתורך: **ועדיין** תיבעי לך כולהו סותר או ר' סותר. ומה היה פסיעותא דריבא ומניא למאן דאי לרבנן פסיעות דכולהו סותר כדאמר לעיל בפרק ג' (דף סו.) דלמ נעמת לאחר מלאת סותר [שלשים] מדרבנן ואי ר"ש הא אמר כל לאחר מלאת ר' סותר: **הני** מילי. דקאמר ר"ש לאחר מלאת ר' סותר כי נעמת לאחר מלאת והא דקא מיבעיא ליה תוך מלאת הוא לו דילמא שאני הכא דידיעה לאחר מלאת שאני הכא דידיעה אחר מלאת היא, ולמינה קתני בין כך ובין כך סותר ולא קמיפלגי/*ת"ר "המצא מת מוטל לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר ובעושה פסח סותר, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר (ג)ובקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפת בד"א במהלך ברגליו אבל שעין או רכוב: טמא לפי שמהלך ברגליו אפשר לו שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, (ה)עין או רכוב אי אפשר שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, בד"א בטומאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאה ידועה כל שאין מבידה אחד בסוף העולם, מבידה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בחבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד": ביצד ירד: צפה אינה ממאה לענין שרץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע, טהורה ר"ש אומר בכלים ממאה בקרקע טהורה

מאי

אמר רבא ת"ש אם עד שלא גילח בין כך ובין כך היכי דמי: אי דאיתידע ליה בתוך מלאת צריכא למימר: אלא לאו לאחר מלאת ש"מ, ועדיין תיבעי לך בולו סותר או שבעה סותר, למאן, אילימא לרבנן פשיטא דכולו סותר ואי לר"א כל אחד מלאת שבעה סותר, אמר לך ה"מ כי נטמא אחד מלאת והאי לפני מלאת הוא או דילמא שאני הכא דידיעה אחד מלאת היא, ולמינה קתני בין כך ובין כך סותר ולא קמיפלגי/*ת"ר "המצא מת מוטל לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר ובעושה פסח סותר, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר (ג)ובקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפת בד"א במהלך ברגליו אבל שעין או רכוב: טמא לפי שמהלך ברגליו אפשר לו שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, (ה)עין או רכוב אי אפשר שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, בד"א בטומאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאה ידועה כל שאין מבידה אחד בסוף העולם, מבידה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בחבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד": ביצד ירד: צפה אינה ממאה לענין שרץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע טהורה ר"ש אומר בכלים ממאה בקרקע טהורה

כתיב

אמר רבא ת"ש אם עד שלא גילח בין כך ובין כך היכי דמי: אי דאיתידע ליה בתוך מלאת צריכא למימר: אלא לאו לאחר מלאת ש"מ, ועדיין תיבעי לך בולו סותר או שבעה סותר, למאן, אילימא לרבנן פשיטא דכולו סותר ואי לר"א כל אחד מלאת שבעה סותר, אמר לך ה"מ כי נטמא אחד מלאת והאי לפני מלאת הוא או דילמא שאני הכא דידיעה אחד מלאת היא, ולמינה קתני בין כך ובין כך סותר ולא קמיפלגי/*ת"ר "המצא מת מוטל לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר ובעושה פסח סותר, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר (ג)ובקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפת בד"א במהלך ברגליו אבל שעין או רכוב: טמא לפי שמהלך ברגליו אפשר לו שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, (ה)עין או רכוב אי אפשר שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, בד"א בטומאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאה ידועה כל שאין מבידה אחד בסוף העולם, מבידה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בחבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד": ביצד ירד: צפה אינה ממאה לענין שרץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע טהורה ר"ש אומר בכלים ממאה בקרקע טהורה

ועדיין מיבעיא לך. הש"ס הוקן ומפרש הך פסיעותא דלריבא דרך קציר ותירוץ ותך מפרש הטעם בתורך: **ועדיין** תיבעי לך כולהו סותר או ר' סותר. ומה היה פסיעותא דריבא ומניא למאן דאי לרבנן פסיעות דכולהו סותר כדאמר לעיל בפרק ג' (דף סו.) דלמ נעמת לאחר מלאת סותר [שלשים] מדרבנן ואי ר"ש הא אמר כל לאחר מלאת ר' סותר: **הני** מילי. דקאמר ר"ש לאחר מלאת ר' סותר כי נעמת לאחר מלאת והא דקא מיבעיא ליה תוך מלאת הוא לו דילמא שאני הכא דידיעה לאחר מלאת היא, ולמינה קתני בין כך ובין כך סותר ולא קמיפלגי/*ת"ר "המצא מת מוטל לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר ובעושה פסח סותר, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר (ג)ובקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפת בד"א במהלך ברגליו אבל שעין או רכוב: טמא לפי שמהלך ברגליו אפשר לו שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, (ה)עין או רכוב אי אפשר שלא יגע ושלא יסיט ושלא יהדיל, בד"א בטומאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאה ידועה כל שאין מבידה אחד בסוף העולם, מבידה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בחבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד": ביצד ירד: צפה אינה ממאה לענין שרץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע טהורה ר"ש אומר בכלים ממאה בקרקע טהורה

כתיב

אמר רבא ת"ש עד שלא גילח בין כך ובין כך היכי דמי: אי דאיתידע ליה תוך מלאת לריבא למימר דסותר. ל"ש מלי קאמר הא לתיבעיך לתמוני' דיש שומת התהום שסותר כגון שטרא למתני' כר"ש ורקמיכא מיבא דקפסיק ואמר כל תימי דזיבמי בין כתוב ימי מלאת בין לאחר ימי מלאת דסותר: **ודלמא** לימא מלאת מלאת לריבא למימר דסותר. בתמיה אלא אמר מינה לתיובתיה ליה לאחר מלאת ושלמא לאחר מלאת דסותר דכתב שומתה כאן ימי מלאת וכאן ימי מלאת מי סותר: **

כמיס בכל סדרן סעורן. דמשמע בכל מקום שעורן טמא ותפי' לף וכתיב על התלן דמשמע דבשיון שיהא מונח על התלן ולא לף : **פה כילד ודלי נגע** . כעומאה דכ"מ שהות בין בקרקע טמא הא ספק נגע כגון לתחר שמגלת לף על פני המים ה"ג עהור בין שמגלת לף במים שבכלים לו תורה אור

במים שבקרקע דספק מגע לף לעולם מהור : **לך מפיין וכור מקוה מים יסיפ עסור** . דמשמע דלפה בקרקע מהור : **וכתיב יטמא פה כילד לפה בכלים** . ספיקו טמא לפה בקרקע ספיקו מהור : **כל סניטלין וסנגדרין** . בין עומאת סרך בין עומאת נגיעה וכעצם ג) ומילתן לו גרירתן ספק נגע בהן לחד וכלים : **ספיקן טמא** . שכל הגרר והניטל כמו שהן מונחין דמי והוי כספק עומאה ברה"י דספיקו טמא דגמרי' מסוטה (סוטה דף כח:) דכתיב בה "ונסמרה והיתה עומאה" וכל דם היה מרקין ג) (שבעמת זריקתן ספק נגע בהן לחד וכלים ספק לא נגע, ספיקו עהור ג) ולא תמרינן קלומה כמי שהומאה דמי, ולא כעומאה לפה דמיא וספיקו עהור : **ס"ג מוך מכוים מן הסם וכמפיל על פני עומאס שמעמא מלמעלה למעה לגיעוי זב וכוכ** . כלומר מוך מכוים מן הסם שזרק ע"ג לחם לו עהרות וכן שזרק עהרות על כוים מן הסם לו לחדם עלמו לנ עליו וספק הוא אם התיכל עליו ד) שספיקו עומא לפי שעמעמ מלמעלה כלעמה הוחיל והוא עומא שלא בנגיעה כגון ע"י אהל והי דתני "והמתיכל על פני עומאס" ולא נרוך למיתני שלא מוך מכוים מן הסם שזרק ע"ג לחם לו עהרות וכן שזרק עהרות על כוים מן הסם לו לחדם עלמו לנ עליו וספק הוא אם התיכל עליו ד) שספיקו עומא לפי שעמעמ מלמעלה כלעמה הוחיל והוא עומא שלא בנגיעה כגון ע"י אהל והי דתני "והמתיכל על פני עומאס" ולא נרוך למיתני

לד א מיי' פ"ו מהל' קרבן פסח הל"ח:
לה ב מיי' פ"ל מהל' מחוסרי כפרה הל"ח:
לו ג מיי' פ"ט מהל' טומאת מת הל"ג:

נזיר

נזיר ושותה פסח שלהם בקבר התהום בשביעי שלהן מהו שיהא טמא מת ומהו שיהא מטמא לו חלימה טומאת התהום למיסמר מתיב רבא ירד ליטהר מטומאת התהום למיסמר מתיב רבא מטמא שחזקתו מטהר מטמא שחזקתו מטמא לך בנזיר שמיסר תגלחת א"ל רבא אף אנא מדינא לך בעושה פסח דלא מיסר ולא כלום א"ל אביי והא מדיסר הערב שמש א"ל שימשא ממילא ערבא ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא תדך מלאת לא תביא יכול לא תביא על לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתיהן ת"ל ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא אמר רב כהנא שאני התם דמסרא קרבן רחם נמי מסרא הערב שמש א"ל אביי שימשא ממילא ערבא : מתני' המוצא מת בתחילה מושכב בדרכו נוטלו ואת תפוסתו שנים נוטלין ואת תפוסתן ומצא שלשה אמות ועד שמונה הרי זו שבנות קברות בורק

נזיר

נזיר ושותה פסח שלהם בקבר התהום בשביעי שלהן מהו שיהא טמא מת ומהו שיהא מטמא לו חלימה טומאת התהום למיסמר מתיב רבא ירד ליטהר מטומאת התהום מת טמא שחזקתו טמא טמא שחזקתו מטהר ומביאו לך מדינא דלא מיסר ולא כלום א"ל אביי והא מדיסר הערב שמש א"ל שימשא ממילא ערבא ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא תדך מלאת לא תביא יכול לא תביא על לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתיהן ת"ל ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא אמר רב כהנא שאני התם דמסרא קרבן רחם נמי מסרא הערב שמש א"ל אביי שימשא ממילא ערבא : מתני' המוצא מת בתחילה מושכב בדרכו נוטלו ואת תפוסתו שנים נוטלין ואת תפוסתן ומצא שלשה אמות ועד שמונה הרי זו שבנות קברות בורק

אמר רב המנונא נזיר ועושה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן מהו שיהא מטמא לו חלימה טומאת התהום למיסמר מתיב רבא ירד ליטהר מטומאת התהום מת טמא שחזקתו מטמא טמא שחזקתו מטהר ומביאו לך מדינא דלא מיסר ולא כלום א"ל אביי והא מדיסר הערב שמש א"ל שימשא ממילא ערבא ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא תדך מלאת לא תביא יכול לא תביא על לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתיהן ת"ל ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא אמר רב כהנא שאני התם דמסרא קרבן רחם נמי מסרא הערב שמש א"ל אביי שימשא ממילא ערבא : מתני' המוצא מת בתחילה מושכב בדרכו נוטלו ואת תפוסתו שנים נוטלין ואת תפוסתן ומצא שלשה אמות ועד שמונה הרי זו שבנות קברות בורק

[נתקנות כתב סופ"מ שנטמתם מכה"פ ממתן תיכנת בתחילה]

נזיר

האוכל את ואוכל את בקבר בקבר את טהרת קבורת (וקבו אחרים)

*) גי' מ"מ לתשובה בין לנידה שניה וכו' :

פי' הרא"ש

ואת"ל הא אוכל' הני' שרץ ע"ג שבבת ורע מהו ואת"ל כיון דמתעקרא שנעקרה מן הגוף הני' כי אוכל' : שרץ על מי המאה ומי המאה צמין ע"ם רמים . מי אמרי' הא דראי משקה הוא ופומאה מטילתא היא שנם מי המאה מפסמים או דילמא כיון דאפר מעורב בהן הוא קצת עב הני כי אוכלא : ורשות פסח שהלכו בקבר התהום בו' שלהן . בבן נזיר שנטמא והזה ושנה ומבל ובו ביום עבר על קבר התהום ולא נדע לו עד שהשלים נזירותו והביא קרבנותיו אינו מהר : מתני רבא לפומר מטמא מת מיטא . אלמא טומאת התהום מתרת כל ו' . א"ל אבי מדינא לך בנזי' שמתיר תגלחת . הלכך אפי' מבל כיון דמתיר אירי אחר שמבל ובהבי דמנונא איירי אחר שמבל ונזיר ומסקת הימנו פומאת נזי' ת"ח ה"מ לשנוי מתני' בשלא מבל אלא רבותא מני אשמעי' דאפי' מבל כל זמן שלא גלח מהר : א"ל רבא אף אנא מדינא לך בעושה פסח דלא מיסר ולא כלום . רבא פריך לאביי דאמר דמדרה רב המנונא במתיר תגלחת מהר ואיהו איירי בשניה . וקא"ל רבא אף אנא מדינא בעושה פסח דלא מיסר מידי . וא"ב מאי קס"ל דרב (כהנא) [המנונא] דלמא דשמיטא היא כיון שגלח ומבל ונזי' ושותה פסח דהו לא מהר"ה דהם"ל כיון שגלח מאי למיסרא אלא נקט עושה פסח דלא מיסר מידי בהר מבילה:

ג) [ופ' תוס' תגיגה כח. ד"ה כאהן]. ד) גי' ת"ש מני אמה.

ג"א אבי מהתיר הערב שמש. ותימה רבותיה דרב (כהנא) [המנונא] דאמ"ח קרי ביה חוקת פהתר והשיב לו רבא דאין זו רבותא דשמיטא ממילא ערבא.בן נ"ל לקיים נוסחת הספרים כי האיהי שמחקוה כל המפרשים: ואף אביי שמביאה קרבן א' על לידות הרבה : יכול הביאו קרבן א' על לידה שלפני מלאת ת"ל ואת : יכול לא תביא על לידה שלפני מלאת ת"ל אחת : אמר רב כהנא אמר רב המנונא נזיר שלא גילח ושותה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן טהור מלאת לראשון אבל הביא על לידה שלאחר מלאת ת"ל ואת : יכול לא תביא על לידה שלפני מלאת ת"ל ואת : אבל תביא על לידה שלאחר מלאת : כגון שילדה נקבה ואחרת תוך ס' וחזרה והפילה ולד שלישי תוך ס' לשניה שהיא אחר מלאת של הראשונה ה"מ יכול לא תביא על לידה של תוך מלאת : אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ת"ל ובמלאת דמשמע דוקא יום מלאת תביא אבל על של תוך מלאת לא תביא והאי נמי תוך מלאת של השני הוא . רש"ב דבריהתות פליגי בה ר"י ורבנן התניא התם ר"י אומר מביאה על מלאת של ראשון וקאמר רב כהנא משום שלא הגיע השעה שתוכל להביא קרבן על הראשון הלכך היו בתוך מלאת לראשון : התם נמי הא מיתסר הערב שמש פירוש הספלת יום ס"א דקי"ל דמביאה ב' קרבנות דאף אינר מי לא מסקי' שאחרות מבילתה עד יום ס"א וצריך או הערב שמש ואינה מביאה קמרתה עד למחר ואם"ח קי"ל דבבל ענין אם הפילה יום ס"א מביאה ב' קרבנות : ושמני אביי דשמשא ממילא ערבא ולא מקרי חסרון וכיון שמה שמתיסר הערב שמש לא מקרי חסרון גם מה שאינה יכולה להביא קרבנות בלילה עד למחר לא הני חסרון לילה עד יום ס"א מביאה ב' קרבנות ואע"ג דמתסר הערב שמש : ושמני אביי דשמשא ממילא ערבא ביום ס"א שאם הפילה קודם שמבלה מיסר מעשה היא ה) ומביאה קרבן א' ואחר שמבלה נמי מיסרה הערב שמש לא מקרי

ולריך שיפה כוחו ממנו ולטלן עשריס אמה. שהיה כמנין שני מעורה והחלל שביניהם והחם ג) מתרגם לה רב שמה בריה דרב לחידי לגיבא דר"ש דאמר פותח בה שתי מעורות אל ב) שם על שמועה דחדא מינייהו בגפלי ואידך מוקים לה כריבן דאמרי אחלן ד' לחמת על ו' לחמת הורה אור המערה אלא ד' לחמת על ו' לחמת הורה אור ותמני סרי הוא דהויין וקא מוקים לה דחדא מינייהו בחלכסונה דהויין להו עשריס והחם פרישים לכולה ג) מילתא דמגיחין דכתיב: **מזר ומגע אחד °כאוך עשריס כוחו ממנו ולטלן עשריס אמה.** משום דאיכא למימר שכוחם קבורות היא ז' : **שרגלים לדבר.** שהיא שכוחם קבורות מדאמכתא ג' כאוך כ' אמה שים בין זה לזה מד' אמות ועוד ח' ובכבין מגע אחד ד) כאוך כ' ולא אמריגן אחרמוני איחרמי ליה רבי אלא ה) אחד שמיני זה יהידי אם מגעו מיחילה היה רבי לפעיתו למקום אחר וטיהלו ואת חפוסתו אל הכי אמרינן דילמא עובד כוכבים הוא : **מצא** שנים ראשו של זה בצד מרגלותיו של זה, וראשו של זה בצד מרגלותיו של זה, אין להן חפוסה ולא שכונת קברות, "מצא שלשה: האחד יהוי ושנים תחילה, או *(שנים) תחילה ושנים יהוים *אין להם חפוסה ואין להם שכונת קברות מעשה ברבי ישבב שבדק ומצא שנים והוין ואחד תחילה וביקש לעשותן שכונת קברות" אמר לו ר"ע כל שיגעת, לריך יגעת לא אמרו שכונת קברות אלא לני [א] לדעיין מצא לשלשה תחילה: נוטלין ואת חפוסתן: "היכי דמי חפוסה? אמר רב יהודה אמר קרא "ונוטל עפר תיחוח וחופר בבחולה ג' אצבעות" מיתיבי וכמה שיעור חפוסה? פירש רבי אליעזר ברבי צדוק [ג] נוטל את הקיסמין ואת הקסמות וזורק את הוודאין ומניח את הספיקות והשאר מצטרף [ד] לריך בנינו שלא תהא ולרובע עצמות למלא חרוב דקב הוא דאמר רבי האי חנא דתניא וכמה שיעור חפוסה? א"ר יוחנן משום בן עזאי נוטל עפר תיחות וחופר בבחולה שלש אצבעות: בודק הימנו ולהלן עשרים אמה, מצא אחד בסוף עשרים אמה בודק הימנו ולהלן עשרים אמה שרגלים לדבר שאילן התילה כמצאו נוטלו ואת חפוסתו: **גמ'** אמר רב יהודה מנא הא מצא °דכתיב פרט למצוי מת °פרט לתרוג מושכב °פרט לושב בדרכו °פרט לשראשו מונח בין ירכותיו תני עולא בר חנינא *מת שהסר אין לו חפוסה ולא שכונת קברות וכל הני מ"ט לא? אמרינן דילמא עובד כוכבים הוא : **מצא** שנים ראשו של זה בצד מרגלותיו של זה, וראשו של זה בצד מרגלותיו של זה, אין להן חפוסה ולא שכונת קברות, "מצא שלשה: האחד יהוי ושנים יהוים תחילה, או *(שנים) תחילה ושנים יהוים *אין להם חפוסה ואין להם שכונת קברות מעשה ברבי ישבב שבדק ומצא שנים והוין ואחד תחילה וביקש לעשותן שכונת קברות" אמר לו ר"ע כל שיגעת, לריך יגעת לא אמרו שכונת קברות אלא לני [א] לדעיין מצא לשלשה תחילה: נוטלין ואת חפוסתן: "היכי דמי חפוסה? אמר רב יהודה אמר קרא "ונוטל עפר תיחוח וחופר בבחולה ג' אצבעות" מיתיבי וכמה שיעור חפוסה? פירש רבי אליעזר ברבי צדוק [ג] נוטל את הקיסמין ואת הקסמות וזורק את הוודאין ומניח את הספיקות והשאר מצטרף [ד] לריך בנינו שלא תהא ולרובע עצמות למלא חרוב דקב הוא דאמר רבי האי חנא דתניא וכמה שיעור חפוסה אר' יוחנן משום בן עזאי נוטל עפר תיחות וחופר בבחולה שלש אצבעות: בודק הימנו

ז) [עטות מפסוס ועי' תוס' ד"ה כמה]

אמר

בודק הימנו ולהלן עשרים אמה. בפרק המוכר פירות (ב"ב דף קב.) פליג עשריס ותרתין הויין לפתי מערות אמה עשר ואלר הקבר לחדיה דר"ש ורבנן אם לר"ש ורבנן אם אמה ומעני בגפלים שרגילות הוה כחחת מן המערות גדולות העניה על גפלים ולכך בעניה סני בתרבע על אם ואיכא דמוקי החם למתני' (דהחם ומתני') דהכא כרבנן דלחדיה מוכה על מערה לרבע על אם ופליג אר' יהודה (לעיל ד"ה אמר) ועוד מעני בסרי הויין ומעני בבדק מערה לחמוה בחלכסון ולחפם ולבדוק היטב ומה שהוה מחעקם עולה לפתי לחמוה:

מצא ג' בסוף כ' בודק הימנו ולהלן עשרים שרגלים לדבר שאילמלי בחחילה מלאו טוחלו ואת חפוסתו. לכל עחה אמלא כבר ג' מחים לף בחמלא אחד ים לחוש לכחוה הקברות ולריך לבדוק עד עשריס: **מצא** פרט למלוי. פי' ר"י שהם היה יולד לף יהא טוחלו דלחמרינן בפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מג:) [קבר הגמלא מוחר לפחוחו] וה"ל קבר הגמלא מוחר לפחוחו] ולא דלחמרינן החם היה פינה מקומו מהור והכא מחמע דים לו חפוסה לחמר ר"י דהחם לא בחפוסה לחירי דחפוסה היינו לגד הקרקע בעומק לבל החם בעומחה דרבנן לחירי דמדרבנן מחמינן ג) לחוך כל הקבר לד' רוחות לבל רחב"ם פירש פרט למלוי דהיינו ג' יהוי ומעים בחחילה דבעמוך וקבית לפיחחו דח"ב בחם נקט המולא להוה הדין לבלחן יהוין דים לו בכוכת קברות:

פרט להגוב. בלחמרינן בסמוך דמת בחבר לף לו חפוסה ולף לו בכוכת קברות: מת בחבר לף לו בכוכת קברות. קבה להבין למה, ומחת הלבה למבה מהיני הוא? **עובד** כוכבים הוא. דיבריהן לף קוברין חומו בענין זה:

אחד יהוי ומעים הוא מולא עמה בחחילה לף לו בכוכת קברות. רב"ם פי' הלבה למבה מהיני הוא [לומר] בכוכת קבורות ובים הקברות היה הולכ ונקברו בם ג' מחים בין דח' טודע חחילה לף לעולם היה לפחוחה ג) ולימחם בם [לקברו] כי היכי דיהוי לו לחחר יהיו יהודים לו לוחם בעמו ולא לחמרו בכוכת קברות בלא לו [לבבבה] יהודים לו לבבבה חחילה: **בבמה** שיעור חפוסה פי' ר' לעזר. הוא ר"ח בן פדת שהוא לחמוך בעל עפר חיחום ומופר בקרקע בחולה בלם לחבעות בירושלמי מפרש בהולה בקרקע עד ג' לחבעות: **מיתיבי** כמה שיעור חפוסה פירש ר' לעזר ברבי לזוק בעל לף הקיסמין. פי' מן הלרון בל בים בבלחה. ולף הקסמות "ל' כמו ג' קוזות לחמה וזורק לף הוודלים פירום מה בודלי לן בחיו מן החם ומיחה לח הספיקות מה שהוה מסופק לח היו מן החם לף ולח מיחה בחקום המוכע [ח] בלח יטמאו שומי מהרות והבחר בחולה בכוכה ב

אמר רבא בדק ומלח גם הכני ופנה בדק ותכסה בדק טוב ומלח ג' לח [הלי] מפני נבני כ' דלינגלוי מילתא שכמסקנן קברוהו כדי (לח) ליטהר [שם] ולח הכי תרי מפנה נבני חד מ"ל שיפנה שנים ויחזיר נבני חד מהלכי למקום שהיה בו קבר ואית דנרסי הכא ומשו להו שכותם קברות פי' שיהיה בודק מקום ולהבון עשרים לחמה: **איבא** לחמרי כיון שניחן רשות לפנות. שכבר פינה קודם שידע שמלכה הס לחף הלכי מפנה למקום שילכה דבתחל לח נתקן שכותם קברות ולקח קפה חס הלכה היה ושמח כל זה מן ההלכה: ולישיעינהו שכותם קברות ומפני לחמר ר"ם בן לקיש טילח מלח ומיכרו כל מ"י ולח להחזיק טומחה ולהחמיר:

בדק מכ' לחמה ולח מלח מלח. דלחמר מן הרחוק מי לחמרי כי היכי דלרוח זה לח מלח לח יהח זה זקוק לבדוק בלחר הרחוק מדבהוח זו ליכח לח לח: **אמר** רב מפרפיח שכותם קברות. כלומר שכותם קברות של עלמה שמלחו ככר יש לו לחכל לח ילחרך יומר לבדוק, מלי שלחמה, טילח מלח ומיכרו לח לי"/ים דמפרפי "בדק ולח מלח מלי" מהו שיהח "לחפור בשומח עד שיגיע לכלוב לו לכלוב: **בל** ספק נגעים בחמילה עד שלח מקק לטומחה מהול. דלחוקימה לחזקיה ובמסכת נגעים (פ"ס מ"ל) מפרש לילד נגעים שבלו לחל כהן בהרת ערים וכזה בהרת כסלע לקוף שהוח בזה כסלע וכזה כסלע ולקיו יוליו [לחה מהן] פשה מהול: **מסמקק לטומחה** הוה מפרש לילד נגעים בלו לחל כהן בזה כסלע וכזה בהרת ערים, לקוף שהוח בזה כסלע ושוד וכזה [כסלע] ושוד, ממלין, לקוף בזה וכזה כסלע וליו יוליו. לחה מהם ביהה, שניהם ממלים עד (שיחוף) שניהם להיות כגרים לכל חד לוקימיה בחקק טומחה:

מנא הני מילי. דעד שלח מקק לטומחה, ספק נגעים לטהר, לחמר קרא לטהרו (לומר) הוחיל דפקח בכותב בכתרה חחילה ולח בכותב ולקיבה, ולקיבה בכותב חחילה ולח בכתרה. ולקיבה דקחני "לקיבה" משמע שכבר נכנס לקיבה ונתעכל ונעשה כמי שנבלע ונפלט לחוך הקיבה ונעשה כמי שנבלע ונפלט לחוך הקיבה ונעשה כמי שנבלע ונפלט לחוך הקיבה

הכותים אין להם פרק תשיעי נזיר סו

לא מימא. "הקיפו" דאמר שמואל, דיקא נמי למימר "ספק חזו ספק לא חזו", דמ"ס לא מוקמינן עליה טומאה לא לטעין חיוב קרבן ולא "לענין סחיה אם כבר הוחזל ומטו ימי ספרו" כדכתיב "וספר לו שבעת ימים לטהרתו", אלא ודאי חזו ומיהו ספק מחמת שכבת זרע: **מי גרע.** שכבת זרע דזב תורה אור משכבת זרע דטהור טומאת במגע כדאמר מר (כלה דף מנ:) "וחיים תאמר אלא ממט שכבת זרע (ויקרא כב) תי לרבות את המגע: **אלא אמר רב חדש בר אחבה.** מאי הא דקאמר "דשכבת זרעו טמא" לומר שיהו טוענין בה דלאחר שמקק לטומאה אם רואה קרי ג'(ולכך) זיבה לין תוכה זיבה בקרי כי ההיא דתנן במס' זבין (פ"ב מ"ג) הרואה קרי היו מטמא כזיבה כל ימות עמו": **סבר רב פפא קמיס דרבא למימר.** דייקו טעמא דלין תוכן את היבה בשכבת זרע, דאמרינן ליילי מוקמת לה שמקק ומיבה ג)שכבר מקק לטומאה זיבה חזא נמי לתך זיבה ולא מחמת קרי שכבר היכא דלא מקק לטומאה ולהלה קרי היינו טעמא דטעין את היבה בקרי ולהו טעמא כל מעת לעת מטום דלאו ע"י חולשא הוא דחזו, א"ל רבא *והתנן נר שחנייר מטמא מיד היבה? א"ל איז לך דולי גדול מזה, *אלא תנאי היא דתניא שכבת זרע של זב מטמא במשא ורבי יהושע אומר *ממטא במשא לפי *שאי אפשר לה בלא ציחצוחי זיבה אפי' רבי יהושע לא אמר אלא משום ציחצוחי זיבה, אבל בעיניה לא. אמר רב אדא בר אהבה לומר שאין תולין בה, סבר רב פפא קמיה דרבא למימר איידי דחולשא הוא דחזי

חטוף . מהר לברך שהרי זריז ומקדים : גוליירין מתגרין ונטריס מגלחין . הפרכיס הכתיס לחרי כן ושם נלחון המלחמה על הפרכיס הגומרין :

אחד המכרך ואחד העונה אמן . טעל שכר אלא שמחברין למברך תחילה ליתן שכר ולהכי אמרינן ליה חטוף וכריך :

"חטוף וברוך" לימא דמברך עדיף *והתניא רבי יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך וא"ל רבי נהוראי השמים כך הוא חדע שהרי גוליירים מתגרין במלחמה וגבורים נוצחין תנאי היא *דתניא "אחד המברך ואחד העונה אמן במשמע אלא שמחברין למברך תחילה *אמר רבי אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר "וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך"(ו)* :

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות וסליקא לה מסכת נזיר

נמ' **חטוף** . חטוף כום של ברכה וברוך ברכת זימון שהרי (מקיים) לברך על הכוס ברכה ג)זימון): **כשמיני כך הוא** . כשהוא על פס"ויולס ימיו על השמיני ויקבע כמי השנים"(דניאל יב) כך הוא שהעונה ממן גדול מן המברך : **ומה** . שהוא כך : **שפתי גולייתין** . תורה אור מתגרין במלחמה תחלה ותחר כך גבורים כתין ונולחין לאף כתן העונה ממן בה לתחר המברך ומנלח לומר שהעונה ממן מכוכה מן המברך : **מנעי פיך** . לתיכה נמ"ל ג) דעונה ממן מכוכה מן המברך ותים לחמר שהמברך מכוכה : **ג' ספונה ואחד המברך כמשמע** . דקרא שנאמר (תהלים לד) גדלו לה' אתי ונרוממה כרכה ונרוממה שמו יחדיו ממן : **מ' מנין שהמברין למברך תחילה** . ליתן ד) שכרו :

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות וסליקא להמסכת נזיר

נה א ע"ש מ"ח סי' כח סנהי' ד: נו ב מיי' פ"ל מהל' ברכות הל"ח :

נוסחת הריב"ן

ה) מקדים : ב) כמתון : ג) (דעונה כו' ותים דחמר) ליתן ד"ה שכרו : ד) שכרו :

יחוש יפה כ' חטוף ונ"ל מיכה . ושיטה לחי יפיחם ונחי יוסף פלגים לנחל שרים ומי מעט רפה פוג בהמתם כנ"ל כפ"ק נמ' מחר סיליחם ומפתחם בל יקום נגד פניהם דפנים והכנים נשמעון בתמהון פלגים מחמת בל ירע ומקן שמחר מקן אל ירע ומקן ניחם נמעל ה' ל' נחניה לע"ל נמעל ה' מכוסים לון נמס מיכוח :

אנוש יצוק ידכה וישוח. יוכה בעפל בתחכה יקי אור אל יחויר שכיניתו שוכן בציון על תוכן יבאר חזא הכן בפסכת נזיר איש נר אבני בארץ חמו"ע (כן כשוב נקוף כל' מפסכת על מיכ).

נרכות סב:

נ"ו סס

נרכות סד. יכמות קכב כריתות כה: שמיר לב: [בנרכות סד.ליתא אל תקרי בנין אלא בתין]

הגהות הב"ח

(ה) נמ' וכ"ה שלט כיון על מקרא בנין מלא וכו' :

רש"י

תמצית . אלא תנאי היא כלומר פעמא דקרי ויבח לאי משום תלשא אלא נזירות הכתוב היא הזוקא בישראל ולא בגר כמו שאפרש לקמן ושיטייא דרב אדא בר אהבה ליתא דאמי' משנזוקק למיסאת קרי מפתר חוייבת וש"י דתנתי' (דאמר) [מפרש] לה רבא שמפמא בפשא ולא כר' יהשע אלא כתני' תנאי : כתיב איש אשר לא יהיה מוצר מקרה לילה דשמע אשר לא יהיה מוצר בפתם כלומר שהוא פמא פומאה אוצרת היתא מנחני דומיא דקרי ומאי ניהו ויבח ומקרה משמע ש"ו שראה חקרי אחר חוייבת וכתיב לילה מיוחר אלא ש"מ לילה שאחר חוייבת יש למיפת קרי דין ויבח ומפמא בפשא . וח"ק דייק מלפנות ערב דעד שיפנה היום וחיינו מעת לעת יש לה דין ויבח . ובספרי קתני והיה לפנות ערב מלמד שחקרי מפתר חוייבת מעת לעת . ודיוש קרא נם למפתר דייבה הבאה מעת לעת של קרי אין לה דין ויבח ולא דריש יומו דוקא בישראל שקריו [מפא] אבל עובד כוכבים [שקריו] מוחר אינו מפתר חוייבת. א"ל אורחיה דקרי דמייתי בלילה ולא מייתר לדרשה . ומאן דאמר יומו מבר מלפנות ערב בשבול הערב שמש נקם דאמי' מבל מבע"י לא נפתר לנפרי עד לפנות ערב ור"ש פירש בפמ' ובים דמפמא דקרי מפתר בויבה משום חלשא ובר שראה קרי ותניירי אפי' ראה ויבה קודם שנתנייר מפמא בויבה פיר משום דויבות עובר כוכבים לא שמיה ויבה ומה מראה קרוי והיא ראיה ראשונה שלו ומפמא באונס ואם ראה ראיה אחר שניה אחר מעת לעת נעשה זב . וא"א לקיים פירושו לפי מנינא דמפמתא אלא משמע למר להלמידא דלישניה דמפמא בויבה פיר משום דנעשה זב נפתר פיר אם ראה ב' ראיות בתוך מעת לעת הלכך ליכא למיפתי משום חלשא אלא מנזירות הכתוב : פה מורה האמורה בפשטן נזיר דכתיב כי נזיר אלהים יהיה הנער : אין מורה אלא של בשר דם שלא תהא מורה תאימת בשר ודם עליו : חטוף כום של ברכה הן כל ברכות אל יקדמך אחר בלייתך הכי' וכן נמר הברכה היא ענייית אמן : הדרן עלך מם נזיר והדרך עלן מם נזיר וסליקא וכו'

הרא"ש

לדרשה . ומאן דאמר יומו מבר דלפנות ערב בשבול הערב שמש נקם דאמי' מבל מבע"י לא נפתר לנפרי עד לפנות ערב ור"ש פירש בפמ' ובים דמפמא דקרי מפתר בויבה משום חלשא ובר שראה קרי ותניירי אפי' ראה ויבה קודם שנתנייר מפמא בויבה פיר משום דויבות עובר כוכבים לא שמיה ויבה ומה מראה קרוי והיא ראיה ראשונה שלו ומפמא באונס ואם ראה ראיה אחר שניה אחר מעת לעת נעשה זב . וא"א לקיים פירושו לפי מנינא דמפמתא אלא משמע למר להלמידא דלישניה דמפמא בויבה פיר משום דנעשה זב נפתר פיר אם ראה ב' ראיות בתוך מעת לעת הלכך ליכא למיפתי משום חלשא אלא מנזירות הכתוב : פה מורה האמורה בפשטן נזיר דכתיב כי נזיר אלהים יהיה הנער : אין מורה אלא של בשר דם שלא תהא מורה תאימת בשר ודם עליו : חטוף כום של ברכה הן כל ברכות אל יקדמך אחר בלייתך הכי' וכן נמר הברכה היא ענייית אמן : הדרן עלך מם נזיר והדרך עלן מם נזיר וסליקא וכו'

לחר השלמת המסכת יחמר זה ויועיל לזכרון בעורם הפס יחברך :

ו) **הדרן** עלך מסכת נזיר והדרך עלן דעתן עלך מסכת נזיר ודעתך עלן לא נתנשי מינך מסכת נזיר ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי : יחמר כן מנם פעמים וחחר כך יחמר

ידי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא ג) חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא הדו בר פפא :

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה כולנו אנחנו וצאצאינו עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך : מאיבי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי : יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש : לעולם לא אשבח פקודיך כי בם חייתני : ברוך אתה יי למדני חקיך : אמן אמן אמן סלה ועד :

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך :

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת נזיר כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי חרע זרעי עד עולם . ויתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך : כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים : אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד : ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום :

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגוה ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא : יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא . ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא . בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן : על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא . די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר . יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומווני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן : יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן : עושה שלום במרומיו הוא יעשה ברחמיו שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

ו) פי' כגון מל זה מפעל כפסר פחיים שמיכר לחי פנתן מכר"ל מפרש: כפסר זכיות מ"ת פ"ב . ב) כפיומח ופוף תשובת הרא"ש ז"ל וכן כפוף יש"ס כבל"ק כתוב רחוים על הוכרת שמות כלנו.

המתרגם

באור מלות הלועזיות שברש"י ותוספות ממסכת נזיר

פ"א דף ג ע"א רש"י בת צידעא, מינפ"ו בלע"ז וכו' (שלעפע), עיין המתרגם שבת פ' כ' ד"ה כלכל לפעמ :

דף ז ע"א ולידהי כל אותא ואותא, לתיכה ממקום פלוני וכו' ומוונ"ן נופיון כ"ל קינפרד"ן (לאנדשאפט), וכמו תמנת שיעה (יהושע פ"ו ו') וכמו תפנתה מי יסיבנה (ירמיה כ' כ"ב וכניסנה מחבירנו סכניא רש"י שם), עיין המתרגם נימין ב' כ' ד"ה לי נמי בחותה מדינה :

פ"ז דף לט ע"א חופף, כמו חופף וכו' לשון מגרד ובלע"ז פרי"ל (שטרייכען, רייבען), וכן לעמו חוסמות ד"ה כיון חופף וכו' :

דף מה ע"ב או שלקן, שלינו מנוכל יפה וחקוד"ל בלע"ז (בריהען, אַבערענען) :

פ"ז דף מט ע"ב קנטרינן, פילפולירן"ם (פאַלשדרעהען, נעווּאַלטוואמען זיינג"ערדרעהער) :

דף נ ע"א והצפירות, כמו כלפיטית בלשון (שמות פ"י ו') בריפקרי"ם בלע"ז וכן, וכסופה

דף נא ע"א תום' שני מתים וכו' נעשו נלגלין זה לזה (שאַדליך, ווידערשטרעבענדע) :

דף נה ע"א רש"י הנכנם וכו' ובאיסקריא, כלומר נספינה נדולה שיש בה פיסקריא וקרי נה הכי על שם פוסקריא שבה לכייהו תורן וקרוי פוס"ם, פ"ל מש"ם כמו שכיה בעל תורת מיכור (שיפסמאסט) : תום' ואי וכו' . ונפסקריא נוס"ם בלע"ז מקום בספינה וכו' , כבלע"ז מקומן עי' המתרגם כתובות פ"ב ד' ד"ה ממלא מנעלי :

דף נו ע"ב רש"י ה"נ הזורע וכו' , ופ"ז ספרים לכתיב נכו כזורע שבת וחרבל מניי"ם בלע"ז, פ"ע מניי"ם (אויינע נעווירצפלאנצע), עיין המתרגם נרכות נ"ש פ' ד"ה לשינתו :

פ"ט דף סה ע"א ואת הקפסות, קיזות בל פלמה וכו' שקורין בליסטי"ם בלע"ז (עדרשאַללען), עי' המתרגם בב"ק פ"ם פ' ד"ה בקזוות והמתרגם סנהדרין פ"ד כ' ד"ה פיסם :

<u>פרשת הנזיר</u> -במדבר פרק ו

(א) וַיְדַבֵּר יְדֹוָד אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

(ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר לַידֹוָד׃

(ג) מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל׃

(ד) כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכֵל׃

(ה) כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַידֹוָד קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ׃

(ו) כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַידֹוָד עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא׃

(ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ לֹא יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ׃

(ח) כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַידֹוָד׃

(ט) וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ׃

(י) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

(יא) וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃

(יב) וְהִזִּיר לַידֹוָד אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ׃

(יג) וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

(יד) וְהִקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ לַידֹוָד כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ תְּמִימָה לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים׃

(טו) וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם׃

(טז) וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְדֹוָד וְעָשָׂה אֶת חַטָּאתוֹ וְאֶת עֹלָתוֹ׃

(יז) וְאֶת הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַידֹוָד עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ׃

(יח) וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃

(יט) וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאַיִל וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְנַגְּלֹחוֹ אֶת נִזְרוֹ׃

(כ) וְהֵנִיף אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְדֹוָד קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן׃

(כא) זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַידֹוָד עַל נִזְרוֹ מִלְבַד אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ׃ פ